รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา
ครั้งที่ ๔
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันพุธที่ ๒๓ และวันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กันยายน
พุทธศักราช ๒๕๖๓
เล่มที่ ๒

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา

ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)

วันพุธที่ ๒๓ และวันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ณ อาคารรัฐสภา

หน้า

เรื่องด่วน (ดำเนินการประชุมต่อ) ๓๗๒

๑. ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๕๖ และเพิ่มหมวด ๑๕/๑) (นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๒. ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๕๖ และเพิ่มหมวด ๑๕/๑) (นายวิรัช รัตนเศรษฐ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๓. ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๗๐ และมาตรา ๒๗๑) (นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๔. ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๕๙ และยกเลิก มาตรา ๒๗๒) (นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๕. ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (ยกเลิกมาตรา ๒๗๙) (นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๖. ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๙๑ มาตรา ๙๒ และมาตรา ๙๔ และยกเลิกมาตรา ๙๓ มาตรา ๑๐๑ (๔) และ มาตรา ๑๐๕ วรรคสาม) (นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ

หน้า

<u>ผู้อภิปราย</u>

- นายวิรัช รัตนเศรษฐ ๓๗๒ ๓๗๓ ๕๕๐ ๕๕๑ ๕๗๙ ๕๙๖ ๖๑๑
- นางมนพร เจริญศรี ๓๗๓
- นายสำลี รักสุทธี ๓๗๖ ๓๗๗
- นายอนุศักดิ์ คงมาลัย ๓๗๙
- นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ ๓๘๕
- นายวิเชียร ชวลิต ๓๘๗
- นายนิคม บุญวิเศษ ๓๙๑
- นายบุญสิงห์ วรินทร์รักษ์ ๓๙๗
- นายสมคิด เชื้อคง ๔๐๑
- นายวัชรพล โตมรศักดิ์ ๔๐๔
- พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร ๔๐๗ ๔๐๙
- นายชวลิต วิชยสุทธิ์ ๔๑๒
- นายนิกร จำนง ๔๑๕
- นายปดิพัทธ์ สันติภาดา ๔๒๐ ๔๒๑
- นายมงคลกิตติ์ สุขสินธารานนท์ ๔๒๕
- นายถวิล เปลี่ยนศรี ๔๒๗
- นายปกรณ์ มุ่งเจริญพร ๑๖
- นายณัฐพงษ์ สุปริยศิลป์ ๑๗
- นายรังสรรค์ มณีรัตน์ ๑๘
- นายขจิตร ชัยนิคม ๔๓๐ ๖๑๘ ๖๑๙ ๖๒๐
- นายฐิตินันท์ แสงนาค ๔๓๔
- นายสุทิน คลังแสง ๔๓๗ ๕๘๙
- นายชัยชนะ เดชเดโช ๔๕๑
- นายตวง อันทะไชย ๔๕๓

หน้า

ผู้อภิปราย

- นายไพจิต ศรีวรขาน ๔๕๙
- นายมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์ ๔๖๑
- พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ๔๖๔
- นายคารม พลพรกลาง ๔๗๑ ๕๔๑ ๕๔๒ ๕๔๓ ๕๔๔ ๕๔๗
- นายนิยม เวชกามา ๔๗๒ ๔๗๓
- พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ๔๗๓ ๔๘๕
- นางสาวจิราพร สินธุไพร ๔๗๘
- นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย ๔๘๑
- นายสงคราม กิจเลิศไพโรจน์ ๔๘๖
- นายระวี มาศฉมาดล ๔๙๐
- พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร ๔๙๓ ๔๙๔ ๔๙๕
- นายกล้านรงค์ จันทิก ๔๙๕
- นายสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์ ๕๐๓
- นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย ๕๐๕
- นายวีระกร คำประกอบ ๕๑๗
- นายรังสิมันต์ โรม ๕๒๗ ๕๒๙ ๕๓๐ ๕๓๑ ๕๓๒ ๕๓๖ ๕๓๗ ๕๓๘ ๕๓๙ ๕๔๑
- นายออน กาจกระโทก ๕๓๐
- นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ ๕๓๑ ๕๓๘ ๕๓๙ ๖๑๔
- นายนิโรธ สุนทรเลขา ๕๓๖ ๕๓๘ ๕๙๓ ๕๙๔
- นายคำพอง เทพาคำ ๕๓๗
- นายเสรี สุวรรณภานนท์ ๕๔๑ ๕๔๗ ๕๕๒

หน้า

ผู้อภิปราย
- นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร ๕๔๓ ๖๑๒ ๖๑๔ ๖๑๕ ๖๑๖
- นายชลน่าน ศรีแก้ว ๕๔๔ ๕๔๖ ๕๖๗ ๖๐๑ ๖๒๖
- นายสมชาย แสวงการ ๕๔๕ ๖๒๕
- นายภิญโญ นิโรจน์ ๕๔๖ ๕๔๘
- นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์ ๕๔๘
- นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ ๕๕๐ ๕๕๒
- นายสมชาย แสวงการ ๕๕๑ ๕๕๙ ๕๙๗ ๖๐๐
- นายชาดา ไทยเศรษฐ์ ๕๕๖ ๕๖๐
- นายไพบูลย์ นิติตะวัน ๕๘๖ ๕๙๐ ๖๑๕ ๖๑๖ ๖๑๙
- นายณัฐวุฒิ บัวประทุม ๕๘๙ ๕๙๔ ๕๙๕
- นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน ๖๐๐
- นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม ๖๐๓
- นายชินวรณ์ บุณยเกียรติ ๖๐๕ ๖๐๙ ๖๑๑
- นายสายัณห์ ยุติธรรม ๖๑๕ ๖๑๖
- นายศุภชัย ใจสมุทร ๖๑๗
- นายเรวัต วิศรุตเวช ๖๑๘
- นายจิรายุ ห่วงทรัพย์ ๖๒๑ ๖๒๒

ผลการตรวจสอบองค์ประชุม ๖๒๒

ผู้อภิปราย
- นายวุฒินันท์ บุญชู ๖๒๓
- นายถาวร เทพวิมลเพชรกุล ๖๒๓

ผลการลงมติ ๖๒๓
- นายอรรถกร ศิริลัทธยากร ๖๒๔ ๖๒๗ ๖๓๐

หน้า

ผู้อภิปราย

- นายจิรายุ ห่วงทรัพย์ ๖๒๕
- นายสมชาย แสวงการ ๖๒๕
- นายชลน่าน ศรีแก้ว ๖๒๖
- นายสฤษดิ์ บุตรเนียร ๖๒๗
- นายรังสิมันต์ โรม ๖๒๗ ๖๒๘
- นายวิวรรธน์ นิลวัชรมณี ๖๒๘
- นายเสมอกัน เที่ยงธรรม ๖๒๙
- นายวิรัตน์ วรศสิริน ๖๒๙
- นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์ ๖๒๙
- นายภาสกร เงินเจริญกุล ๖๒๙

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่ค้างพิจารณา ไม่มี ๖๓๑

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่เสนอใหม่ ไม่มี ๖๓๑

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ ไม่มี ๖๓๓

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) สมร ๑๗๕/๑

เริ่มประชุมต่อเวลา ๐๙.๓๒ นาฬิกา
ของวันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

(ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย รองประธานรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่ประธานของที่ประชุม)

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : เรียนท่านสมาชิกครับ จากการพิจารณาของที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมตามระเบียบวาระที่ ๑ วาระที่ ๒ ภายหลังสมาชิกอภิปรายได้เวลาพอสมควรแล้ว ประธานของที่ประชุมคือท่านชวน หลีกภัย ได้สั่งให้พักการประชุม เพื่อมาพิจารณาต่อในวันนี้เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา ดังนั้นผมขอดำเนินการต่อ ขอเชิญท่านวิรัชชี้แจงครับ

นายวิรัช รัตนเศรษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพ ผม วิรัช รัตนเศรษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ จังหวัดนครราชสีมา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ขออนุญาตเรียนท่านประธานว่าหลังจากที่ท่านประธานรัฐสภาคือท่านชวนได้พักการประชุมเมื่อคืนนี้ เวลาทั้งหมดที่เราได้ให้กับในส่วนของแต่ละส่วนก็คือฝ่ายรัฐบาล ๗ ชั่วโมง ๒๐ นาที ฝ่ายค้าน ๗ ชั่วโมง ๒๐ นาที สมาชิกวุฒิสภา ๗ ชั่วโมง ๒๐ นาที เมื่อวานใช้เวลารวมทั้งสิ้น ๑๓ ชั่วโมง ๕ นาที ๒๗ วินาที ตอนนี้มีเวลาคงเหลือรัฐบาล ๓ ชั่วโมง ๒๐ นาที ฝ่ายค้าน ๓ ชั่วโมงถ้วน สมาชิกวุฒิสภา ๒ ชั่วโมง ๓๓ นาที วันนี้ในส่วนข้อที่เป็นเรื่องที่เราได้ตกลงกันไว้ก็คือ ๑๘.๐๐ นาฬิกา ต้องจบทั้งหมดทั้งในส่วนของการสรุปก็คือว่าประมาณ ๑๗.๐๐ นาฬิกา ผมจะขึ้นมาพูดสรุปในร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญเพิ่มเติมในเวลาช่วงนั้น แล้วก็จะทำพิธีการต่อไปเพื่อให้เสร็จสิ้นตามกระบวนการ ผมขออนุญาตเรียนท่านประธานเพิ่มเติมเล็กน้อยก็คือเมื่อวานนี้บรรยากาศก็มีบางช่วงที่กระท่อนกระแท่น แต่ถึงอย่างไรก็ตามที ผมเองก็ได้บอกกับบรรดาท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่า อย่างไรก็ตามเราก็ยังหวังที่จะต้องได้คะแนนโหวตจากของท่านวุฒิสมาชิก การกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดที่ไปกระทบกระทั่งในส่วนนี้บ้างก็ต้องเรียนตรง ๆ ว่าก็ต้องขออภัยแล้วก็ต้องขออย่าไปก้าวล่วงหรือเกินไป

ในส่วนนี้ เพราะว่าบางครั้งอาจจะไม่ได้ตั้งใจ แต่ด้วยร่างของเราจำเป็นที่จะต้องพึ่งในส่วนของท่านสมาชิกวุฒิสภา ก็เรียนขอบรรดาท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุก ๆ ท่านว่าการอภิปรายก็ขอให้อยู่ในกรอบของการแก้ไขจริง ๆ อย่าไปบิด อย่าไปทางอื่นเลยครับ เพื่อให้การอภิปรายเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและให้การอภิปรายเป็นไปด้วยดี ซึ่งเราก็ทำมาด้วยดีแล้ว แต่ก็มีบ้างเล็ก ๆ น้อย ๆ ก็เลยเรียนท่านประธานเพื่อโปรดทราบในเบื้องต้นก่อนครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ท่านวิรัช เมื่อสักครู่นี้ผมนับชั่งโมงที่เหลือของทั้ง ๓ ฝ่ายแล้ว ประมาณ ๙ ชั่วโมง แต่ว่าผมนับจากเวลานี้ไปจนถึงเวลา ๑๗.๓๐ นาฬิกา ผมนับได้ ๘ ชั่วโมง แล้ว ๑ ชั่วโมง ท่านจะต้องไปตัดทั้ง๓ ฝ่ายใช่ไหมครับ กรุณาทำให้เรียบร้อย

นายวิรัช รัตนเศรษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ถ้าเกินไปเล็กน้อยก็ไม่เป็นไรครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : คงไม่เล็กน้อยครับ

นายวิรัช รัตนเศรษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ก็เออเรอร์ (Error) กันอย่างนี้ครับ นิด ๆ หน่อย ๆ เรียนท่านประธานว่าตอนช่วงประมาณ ๑๘.๐๐ นาฬิกา ท่านประธานก็เตือนพวกเราอีกครั้งหนึ่ง แล้วเราก็จะสามารถเซ็ต (Set) ดูว่าเป็นไปได้ไหม ถ้าจะหยุดการอภิปราย

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ถ้าไม่เช่นนั้นจะไปถึง ๑๘.๓๐ นาฬิกา ผมเริ่มเลยดีกว่านะครับ ไม่อย่างนั้นจะเสียเวลา เป็นการเชิญท่านสมาชิกอภิปรายต่อนะครับ ลำดับแรก ท่านมนพร เจริญศรี พรรคเพื่อไทย ถัดไป ท่านสำลี รักสุทธี ส่วนวุฒิสภายังไม่ได้ส่งรายชื่อนะครับ เอา ๒ ท่านนี้ก่อน เชิญครับ

นางมนพร เจริญศรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครพนม) : ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ดิฉัน มนพร เจริญศรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครพนม พรรคเพื่อไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ด้วยข้อจำกัดของเวลาดิฉันขออภิปรายเหตุผลในการสนับสนุนการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗๒ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกัน เพราะมาตรา ๒๗๒ เป็นเรื่องอำนาจของ ส.ว. สรรหาในการยกมือโหวตเลือกนายกรัฐมนตรี ทั้งนี้บทบัญญัติ มาตรา ๒๗๒ ได้กำหนดไว้ว่า ในระหว่างห้าปีแรกของวันที่มีรัฐสภาชุดแรก

ตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ จะต้องให้ความเห็นชอบบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๕๙ สำหรับข้อเสนอในญัตติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๒ และมาตรา ๑๕๙ นั้น ของพรรคร่วมฝ่ายค้าน ถ้าจะพูดเป็นภาษาชาวบ้านก็คือต้องการตัดมาตรา ๒๗๒ ทั้งมาตราออก เพราะเป็นมาตราที่มีมติเลือกนายกรัฐมนตรีซึ่งเราต้องการให้กระทำการในที่ประชุมของสภาผู้แทนราษฎร โดยตัวแทนของพี่น้องประชาชนตามที่เคยกระทำกันมาในอดีตตามแนวทางของรัฐธรรมนูญฉบับต่าง ๆ ที่มีความเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง เหตุผลที่ต้องเสนอตัดรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๒ เพราะวุฒิสภาชุดปัจจุบันไม่ได้มีความยึดโยงกับประชาชนและกระบวนการที่ได้มาของ ส.ว. ก็ถูกวิพากษ์วิจารณ์มาตลอดว่าเป็นเครื่องมือของการสืบทอดอำนาจของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เพราะบุคคลที่แต่งตั้งมาจาก คสช. ถึงแม้ว่าจะมีการสรรหาโดยคณะกรรมการสรรหาจากสมาชิกวุฒิสภา ----------

แต่ท้ายที่สุดแล้ว คสช. ก็จะทำหน้าที่เป็นผู้ตัดสินใจเลือกในขั้นสุดท้ายอยู่ดี และที่สำคัญการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมาหัวหน้าคณะ คสช. ก็เป็นผู้ถูกเสนอชื่อจากพรรคการเมืองให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีโดยที่ ส.ว. ๒๕๐ คน ที่ คสช. คัดเลือกคัดสรรเข้ามานั้นก็มีสิทธิโหวตเลือกนายกรัฐมนตรี ทั้ง ๆ ที่มันผิดหลักการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ดังนั้นจึงเชื่อได้ว่าวุฒิสภาคงไม่กล้าปฏิเสธที่จะไม่ทำตามใบสั่งของ คสช. และไม่น่าเชื่อว่าจะมีความเป็นกลางทางการเมืองหรือมีความเป็นอิสระในการที่จะใช้ดุลพินิจของตนเองหรืออาจกล่าวได้ว่าไม่มีความเป็นอิสระที่จะมีเจตจำนงของตนเองด้วยซ้ำไปค่ะ ซึ่งประเด็นของความชอบธรรมที่มาของวุฒิสภาจากการสรรหาของ คสช. นั้นได้กลายเป็นหัวใจและได้กลายเป็นความขัดแย้งทางการเมืองในยุคปัจจุบัน ซึ่งจะเห็นว่าในทุกเวทีที่มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของประชาชนทุกภาคส่วน ซึ่งส่วนใหญ่ก็ระบุว่าประเด็นปัญหาของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ที่ต้องแก้ไขเป็นลำดับต้น ๆ นั่นก็คือการตัดอำนาจของ ส.ว. ในกรณีที่โหวตเลือกนายกรัฐมนตรี นั่นก็เพราะว่านายกรัฐมนตรีที่ ส.ว. สรรหามานั่นก็คือประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้ต้องการให้ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ขึ้นมาเป็นนายกรัฐมนตรีเพราะอาศัยมือของ ส.ว. ๒๕๐ เสียง เป็นผู้ทำคลอดมาให้นั่นเอง นั่นก็คือประชาชนส่วนใหญ่มองเห็นว่าอำนาจของ ส.ว. ตามมาตรา ๒๗๒ นั้นคือกลไกที่ คสช. ใช้บิดเบือนเจตนารมณ์เสียงส่วนใหญ่ของประชาชน เพราะประชาชนส่วนใหญ่ได้เทคะแนนเสียงให้พรรคการเมืองที่ประกาศจุดยืนว่าจะไม่สนับสนุน พลเอก ประยุทธ์ ในการเลือกตั้งในวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ นั่นก็แสดงว่าเจตจำนงของพวกเขาไม่ต้องการให้ พลเอก ประยุทธ์ เป็นนายกรัฐมนตรี แต่วุฒิสภากลับโหวต พลเอก ประยุทธ์ เป็นนายกรัฐมนตรี นั่นคือฝืนความรู้สึกของพี่น้องประชาชน นอกจากนั้นบทบัญญัติของวุฒิสภาตามบทเฉพาะกาลรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ที่กำหนดให้มีอำนาจในการเลือกนายกรัฐมนตรีตามบทบัญญัติ มาตรา ๑๑๓ ที่วุฒิสภาจะต้องไม่ฝักใฝ่หรือยอมตนอยู่ใต้อาณัติของพรรคการเมืองใด ๆ จึงไม่ควรให้วุฒิสภามีอำนาจเลือกนายกรัฐมนตรี เพราะเป็นหลักการที่ย้อนแย้ง เนื่องจากนายกรัฐมนตรีสังกัดพรรคการเมืองและการออกเสียงลงคะแนนเลือกนายกรัฐมนตรีก็ถือว่าเป็นพรรคการเมืองและฝักใฝ่เช่นเดียวกัน ท่านประธานที่เคารพคะ ปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองปัจจุบันอาจจะทำให้ปัญหาดังกล่าวลุกลามไป เพราะฉะนั้นดิฉันอยากขอเรียกร้องให้สมาชิกวุฒิสภา

ทุกท่านใช้อำนาจนิติบัญญัติในทางกฎหมาย แก้ไขกฎหมายที่เป็นรูปธรรมที่ลดความขัดแย้ง และโดยมาตรการระยะยาวคือสนับสนุนให้มีการตั้ง ส.ส.ร. เพื่อร่างรัฐธรรมนูญใหม่ขึ้นมาทั้งฉบับ นั่นก็เพราะว่าสิ่งเหล่านี้เป็นตัวแทนของพี่น้องประชาชนและป้องกันการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า โดยสนับสนุนการแก้ไขรัฐธรรมนูญทั้ง ๔ ฉบับ วันนี้เป็นวันสำคัญอีกวันหนึ่งของประวัติศาสตร์ แล้วก็จะเป็นจุดเริ่มต้นนับ ๑ ใหม่ เพื่อให้ประเทศก้าวไปสู่สิ่งที่ดีกว่าเพื่ออนาคตรุ่นลูกรุ่นหลาน แล้วก็ขอให้สมาชิกรัฐสภาผู้ทรงเกียรติทุกท่านได้ใช้มือของท่านได้เปิดประตูหาทางออกให้กับประเทศเพื่อการเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญในครั้งนี้ ตามวิถีทางประชาธิปไตยและลดความตึงเครียดลงเพื่อให้ประชาคมโลกได้เห็นว่าคนไทยสามารถยุติความขัดแย้งทางการเมือง ดังเช่นประเทศอารยะที่มีความเจริญและพึงกระทำ ท้ายที่สุดปัญหาทั้งหมดดิฉันอยากจะให้จบที่สภาแห่งนี้ อย่าให้จบที่การนองเลือดบนท้องถนนและอย่าให้จบที่ความรุนแรงระหว่างคนไทยด้วยกัน ขอบพระคุณค่ะ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ต่อไปเชิญท่านสำลี รักสุทธี หลังจากนั้นเป็นท่านอนุศักดิ์ คงมาลัย ของวุฒิสภานะครับ

นายสำลี รักสุทธี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ผม นายสำลี รักสุทธี แบบบัญชีรายชื่อ พรรคภูมิใจไทย จากจังหวัดมหาสารคาม ในนามสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ รู้สึกภูมิใจที่ผมมีโอกาสได้พูดในเรื่องที่สำคัญต่อบ้านเมืองเป็นอย่างยิ่ง นั่นก็คือญัตติแก้ไขรัฐธรรมนูญ ----------

ท่านครับ ผมเองก็ไม่คิดว่าเราจะเดินมาถึงจุดนี้ ทั้ง ๆ ที่บ้านเมืองเราบอบช้ำ แล้วก็ผ่านสิ่งที่เราไม่อยากจะให้เกิด แล้วก็ทั้งรัฐธรรมนูญที่เราคิดว่าจะดีที่สุด แต่สุดท้ายก็ยังมีวิกฤติ มีสิ่งที่เราจะต้องช่วยกันปรับปรุงแก้ไข ยอมรับว่าเสียเวลา เสียงบประมาณ และที่สำคัญก็คือเสียความรู้สึกของพี่น้องประชาชนทั้งประเทศที่ต้องมาเสียเวลา เสียเงิน แล้วก็เสียความรู้สึกกับสิ่งที่เราไม่อยากจะให้เกิดขึ้น รัฐธรรมนูญที่ผ่านมานั้นมีหลายฉบับที่ได้รับฉายาต่าง ๆ กัน รัฐธรรมนูญ ปี ๒๔๙๐ ได้รับฉายาว่ารัฐธรรมนูญใต้ตุ่ม ปี ๒๕๔๐ เป็นความรู้สึกที่ดีครับ รัฐธรรมนูญฉบับประชาชน ปี ๒๕๕๐ อันนี้ผมขอเท้าความนิดหนึ่ง ได้ฉายาว่ารัฐธรรมนูญฉบับหน้าแหลม ฟันดำ ปี ๒๕๖๐ ที่ใช้อยู่ในขณะนี้เป็นรัฐธรรมนูญที่ได้รับฉายามากที่สุด ท่านมีชัยบอกว่าเป็นรัฐธรรมนูญปราบโกง แต่พรรคการเมืองใหญ่พรรคหนึ่งบอกว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับปล่อยโกง ท่านสมบัติ ธำรงธัญวงศ์ ท่านบอกว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับลิ้นหัวใจรั่ว ท่านธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์ บอกว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับดับเบิ้ล (Double) เซียงเมี่ยง คำว่า เซียงเมี่ยง นี่เป็นภาษาอีสาน เซียงเมี่ยงก็คือคนตอแหล คนโกหกมากที่สุดในนิทานพื้นบ้านของอีสานครับ ท่านอุเทน ชาติภิญโญ บอกว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับผูกขาดอำนาจ ท่านอุทัย พิมพ์ใจชน บอกว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับสวมหมวก ท่านบุญเลิศ คชายุทธเดช ท่านบอกว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระเป็นใหญ่ในแผ่นดิน

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ท่านยกตัวอย่างถึงบุคคลภายนอกพอสมควรนะครับ

นายสำลี รักสุทธี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ผมขออนุญาตเหลืออีกหลายคนครับ เมื่อท่านเบรก (Break) ผมก็ขอหยุดไว้แค่นี้ก่อน ส่วนผมบอกว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับกระซิบข้างหู ทำไมถึงบอกว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับกระซิบข้างหู เพราะกระซิบมาจากข้างบน ให้รับนะ ๆ ไปจนถึงผู้ใหญ่บ้าน ต่อกันไปเรื่อย ๆ เลยว่ากระซิบข้างหู ผมให้ฉายาอย่างนั้น อย่างไรก็ตามผมไม่ได้มองแง่ร้ายในรัฐธรรมนูญนี้เท่าไร มีสิ่งที่ดีอยู่เยอะที่ซ่อนอยู่ในรัฐธรรมนูญนี้ สิ่งที่ดีเราก็ควรคงไว้ มาตราที่ไม่ดีก็ควรปรับปรุงแก้ไข สิ่งที่ดีนี่เยอะเลย ผมเห็นว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่ก้าวหน้าเสียด้วยซ้ำไป แต่มันมีจุดด่างเล็ก ๆ ซึ่งจุดด่างนั้นทำให้รัฐธรรมนูญนี้ขี้เหร่ ก็มีไม่มากหรอกครับ ผมอยากจะให้ท่าน สว.

ซึ่งท่านเป็นคนที่มีคุณวุฒิ แล้วก็ท่านเป็นคนที่มีวุฒิภาวะสูง อยากจะให้ท่านดำรงอยู่อย่างสง่างาม สง่างามที่ท่านจะอยู่ได้นั้น ท่านจะต้องไม่ไปยึดอำนาจหรือไปเอาอำนาจของประชาชนทั้งหมดมาไว้ในมือของท่าน ซึ่งที่ผ่านมานั้นชัดเจนที่สุด ประชาชนเขาอยากจะมีอำนาจแต่ท่านไปรวบอำนาจ โดยเฉพาะการเข้าสู่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตรงนี้คือเป็นจุดด่าง เพราะบรรดากลุ่มที่ท่านเคลื่อนไหวทั้งหลาย ซึ่งนั่งอยู่ตรงนี้อยู่ในสภาแห่งนี้ ท่านเคลื่อนไหวให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญเพราะท่านบอกว่าเป็นสภาผัวเมีย สภาอะไรต่อมิอะไร มีสมาชิกต้องการจะแก้ไข ท่านก็บอกว่าแก้เพื่อตนเอง แต่รัฐธรรมนูญฉบับนี้เข้ามาแล้วท่านก็พาเหรด (Parade) กันเข้ามานั่งอยู่ในสภาแห่งนี้ ซึ่งเป็นผู้ที่โจมตีคนอื่น แล้วก็ด่าว่าคนอื่นว่าร่างเพื่อตนเอง แต่อันนี้ร่างเพื่อใคร ----------

เพราะฉะนั้นจุดเล็ก ๆ เหล่านี้คือจุดด่างครับ ถ้าท่านยังต้องดำรงตำแหน่งอยู่ท่านก็จะต้องล้างมลทินบางอย่างให้ออกไปเสีย นั่นก็คือมีการปรับปรุงรัฐธรรมนูญแล้วท่านก็อยู่ของท่านอย่างสง่างาม ส.ส. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็จะได้ทำหน้าที่หรือเข้ามาอย่างถูกต้อง โดยเฉพาะในการคัดเลือกนายกรัฐมนตรี ตลอดถึงวิธีการเลือกตั้ง วิธีการคำนวณ ซึ่งมีอยู่ในรัฐธรรมนูญ สิ่งไหนที่มันควรปรับก็ควรปรับ โดยเฉพาะหมวด ๑๖ ที่ว่าด้วยการปฏิรูปประเทศนั้นมีหลายอย่างต้องปรับปรุงแก้ไข ผมเห็นว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่ก้าวหน้า แต่ก็ยังมีบางมาตราที่เราต้องร่วมกัน ผมเองก็มีเวลาน้อยเหลือเกิน ท่านประธานครับ ผมขอฝากเป็นบทกลอนสุดท้าย ทุกครั้งที่ผมอภิปรายก็จะสรุปด้วยบทกลอน รัฐธรรมนูญพ่อทูนหัว เพื่อพวกตัวขั้วยังแบ่งขัดแย้งอยู่ ขั้วยังแบ่งขัดแย้งอยู่นะครับ รัฐธรรมนูญที่บอกว่าจะสร้างความปรองดองแต่ว่าขั้วก็ยังขัดแย้งอยู่ นั้นพวกแกนี่แลแน่พวกตู เหล่าวิญญูรู้เห็นเป็นเช่นนั้น เห็นควรรื้อควรร่างสร้างขึ้นใหม่ เพื่อคนไทยมีทิศทางอย่างสร้างสรรค์ หลอมคนไทยให้ทุกหมู่อยู่ร่วมกัน เพียงเท่านั้นถ้าทำได้ไทยเจริญ ขอบพระคุณมากครับท่านประธาน

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านอนุศักดิ์ คงมาลัย ครับ

นายอนุศักดิ์ คงมาลัย สมาชิกวุฒิสภา (กลุ่มผู้ประกอบการกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม อนุศักดิ์ คงมาลัย สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา วันนี้ผมต้องขอขอบพระคุณท่านผู้ที่ยื่นเรื่องด่วนเสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม ทั้งหมด ๖ ฉบับ ที่เสนอเข้ามา ถือว่าเป็นความงดงามของความแตกต่าง เป็นความแตกต่างที่อยู่บนความต้องการ อยู่บนความประสงค์ของกลุ่มแต่ละกลุ่มที่บรรยากาศอาจจะทำให้ดูเหมือนกับเป็นกลุ่มที่มีหลายขั้ว แล้วก็มีทั้ง ๒ ขั้ว รวมทั้งมีกลุ่มกลาง ๆ ด้วย ในความแตกต่างเหล่านี้ในความเป็นจริงพี่น้องประชาชนคงจะเห็นว่าบอกว่ารัฐธรรมนูญต้องแก้ แล้วจะต้องแก้อะไรบ้าง ในฉบับที่ ๑ ก็ต้องบอกว่าแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๕๖ ในกรรมวิธีและสัดส่วนที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญเหมือนกับยื่นกุญแจให้เข้าไปแก้ ในฉบับที่ ๒ ด้วยแต่ว่ามีแตกต่างกัน ฉบับที่ ๓ คือการยกเลิกการทำหน้าที่ในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดของวุฒิสภาในด้านการปฏิรูปประเทศ และติดตามการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งมาตรา ๒๗๑ ที่จะต้อง

ยกเลิกในเรื่องของการที่ให้วุฒิสภามีส่วนร่วมในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับความผิดตำแหน่งหน้าที่ราชการ ถัดมาก็จะเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๙ ในการเลือกนายกรัฐมนตรี หรือว่าไปยกเลิกมาตรา ๒๗๒ ในอำนาจของวุฒิสภาในการเลือกนายกรัฐมนตรี ๕ ปีแรก ที่ได้กล่าวขวัญกันมาพอสมควร ในฉบับที่ ๕ ก็คือยกเลิกมาตรา ๒๗๙ คือรับรองการกระทำของ คสช. และฉบับที่ ๖ เป็นเรื่องกรรมวิธีในการเลือกตั้ง ซึ่งก็จะมีความเห็นที่หลากหลาย แม้กระทั่งในทางเทคนิค อันดับที่ ๖ เอง การดูเรื่องของกรรมวิธีในการเลือกตั้งก็ยังมีความแตกต่างและหลากหลาย เพราะว่าประเทศเราผ่านการหมุนเวียนของกลุ่มที่ขึ้นมามีอำนาจในแต่ละขั้ว แล้วก็ถกเถียง โต้เถียงกันมาโดยตลอด และในการโต้เถียง ถกเถียงมานั้นก็อยู่บนพื้นฐานของการใช้คำพูดที่ว่าแก้ไขปัญหาให้กับพี่น้องประชาชน โดยมีประชาชนเป็นพื้นฐาน ประชาชนเป็นเป้าหมาย แต่ผมก็ไม่แน่ใจเหมือนกันว่าเป็นประชาชนคนกลุ่มใดของผู้แทนกลุ่มใด แต่แน่ ๆ เราต่างก็มีประชาชนเป็นเป้าหมายของเราเช่นเดียวกัน เพราะสมาชิกวุฒิสภาถูกกำหนดหน้าที่ให้ทำหน้าที่เป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย ใครจะบอกว่าเราไม่ยึดโยง เราก็บอกว่าเราไม่ยึดโยงกับคะแนนเสียงเลือกตั้ง แต่เรายึดโยงกับประชาชน ----------

กระผมเองนั้นมาจาก ส.ว. ใน ๕๐ คนที่มาจากการเลือกกันเองตามมาตรา ๑๐๗ ซึ่งเป็นการดำเนินการโดยปกติโดยไม่ต้องมีมาตรา ๒๖๘๙ แต่เมื่อมีมาตรา ๒๖๙ เราก็ได้มาทำงานร่วมกันกับพี่ ๆ น้อง ๆ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ถูกคัดเลือกมาอีก ๒๐๐ คน และทำหน้าที่เพียงแค่ ๕ ปีเท่านั้น ตอนนี้ผ่านไปปีกว่าแล้ว เหลืออีก ๓ ปีเศษก็จะหมดแล้ว ท่านประธานครับ การที่จะแก้ไขตอนนี้ต้องทราบก่อนว่าในมาตรา ๒๗๐ มาตรา ๒๗๑ ทำหน้าที่อะไรกันบ้าง ส.ว. นอกจากจะทำหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ให้วุฒิสภามีหน้าที่ติดตามเสนอแนะและเร่งรัดการปฏิรูปประเทศให้บรรลุเป้าหมายตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ แน่นอนครับการปฏิรูปประเทศต้องทำเพราะกลไกของบ้านเมืองนั้นมีความบกพร่อง กลไกราชการมีปัญหา กฎหมายซ้ำซ้อน พี่น้องประชาชนได้รับความเดือดร้อนจากเรื่องนั้นตรงไปตรงมาชัดเจน ดังนั้นการแก้ปัญหาเรื่องราวเหล่านี้มาตั้งแต่หลังยุค ๑๔ ตุลาคม ๖ ตุลาคมเป็นต้นมาวนเวียนอยู่กับเรื่องเหล่านี้บนพื้นฐานปัญหาของพี่น้องประชาชน แต่คนแต่ละกลุ่มที่ขึ้นมามีอำนาจและได้ใช้อำนาจนั้นก็จะถูกกล่าวหากับคนอีกกลุ่มหนึ่งเสมอไป แต่ที่จริงอย่างหนึ่งที่สำคัญก็คือว่าจะมีคนบางกลุ่มได้รับประโยชน์อย่างมากมาย เจริญเติบโตขึ้นผิดหูผิดตามีความร่ำรวยเกิดขึ้นผิดหูผิดตา ดังนั้นการจะวางแผนให้กับประเทศชาตินอกจากการปฏิรูปประเทศ ในการแก้ปัญหาเฉพาะ ๕ ปีนี้ยังต้องวางแผนในเรื่องของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีนั้นไม่ได้หมายความว่าจะแก้ไขไม่ได้ ยุทธศาสตร์ ๖ ด้านชัดเจน มั่นคง มีความสามารถในการแข่งขันในเรื่องของทรัพยากรมนุษย์ที่มีความเจริญเติบโตและสามารถแข่งขันกับชาวบ้านได้ ไม่ต้องมานั่งทะเลาะเบาะแว้งกันเองอยู่จนถึงทุกวันนี้ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมให้กับพี่น้องประชาชน สร้างการเจริญเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและปรับปรุงสมดุลของภาครัฐซึ่งเป็นปัญหาหลัก ดังนั้นในมาตรา ๒๗๐ มาตรา ๒๗๑ หน้าที่ของวุฒิสภาในการดำเนินการจึงได้ส่งผลให้ในปีหนึ่งที่ผ่านมามีผลงานในการที่จะดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ติดตามการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติของภาครัฐ รวมทั้งการวิเคราะห์รายงานความคืบหน้าในการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศ ๑๒ ด้าน หนาปึ้กเลย รายละเอียดชัดเจนครับถ้าหากว่าท่านไม่เข้าใจ สามารถมาศึกษาได้ ปัญหาของพี่น้องประชาชนทั้งนั้น ทุกปัญหาถูกบรรจุไว้ในนี้ทั้งหมด แล้วมีการต่อว่ากันด้วยว่าหน่วยงานใดยังไม่ได้ทำ ยังไม่ได้ดำเนินการ

ตามที่วางเอาไว้ หน่วยงานใดไปตั้งงบประมาณในลักษณะที่เป็นปฏิรูป เป็นยุทธศาสตร์ แต่ไม่ได้เป็นอย่างนั้นจริง ๆ ก็มีการต่อว่าต่อขานกัน มีการเตือนกัน มีการแลกเปลี่ยน แล้วก็ติดตามกัน บางครั้งก็อาจจะดูหนักหน่วงด้วยซ้ำไป แต่ว่าหน่วยงานเหล่านั้น ข้าราชการเหล่านั้น เขาก็ทำงานอยู่บนหน้าที่ของเขา ดังนั้นกระบวนการทั้งการติดตามการปฏิรูปประเทศและการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติยังดำเนินการอยู่ต่อเนื่อง และที่สำคัญก็คือบอกว่าสมาชิกวุฒิสภาไม่ได้ยึดโยงกับประชาชน แต่สมาชิกวุฒิสภาลงไปพบประชาชน แล้วลงไปเห็นด้วยว่าปัญหาบางปัญหาแก้ปัญหาด้วยการเมืองไม่ได้ จะต้องเป็นการแก้ปัญหาเชิงระบบ มีพี่ ๆ น้อง ๆ สมาชิกวุฒิสภาหลายท่านที่มีความเชี่ยวชาญมีความชำนาญในการดูแลในระบบต่าง ๆ ที่มีอยู่ และใช้โอกาสนี้ ๕ ปีนี้เท่านั้น ในการแก้ไขปัญหาในเชิงระบบ หลังจากนี้ไปอีก ๓ ปีกว่า การสรรหาสมาชิกวุฒิสภาก็จะมาจากการเลือกกันเองของผู้คนที่สมัครเข้ามา และรายชื่อองค์กรส่งเข้ามา ดังนั้นการแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่จะมาอ้างอิงถึงในส่วนของมาตรา ๒๗๑ มาตรา ๒๗๒ นี้ ยังต้องไปศึกษาอีกว่าที่เขาทำมานี่เป็นอย่างนั้นจริงไหม ยึดโยงประชาชนจริงไหม แก้ปัญหาให้กับพี่น้องประชาชนจริงไหม สิ่งที่สำคัญนั้นก็คือว่า ปัญหาก็คืออำนาจของวุฒิสภาที่จะเข้าไปดูแลในส่วนของการออกพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศ ----------

แล้วรวมไปถึงเรื่องของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการทุจริตคอร์รัปชัน การทำผิดในหน้าที่ราชการ ซึ่งเรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นและจำเป็นจะต้องได้รับการดูแลติดตามเอาใจใส่เป็นอย่างดี ดังนั้นอย่าเพิ่งเข้าใจผิดว่าสิ่งต่าง ๆ ที่สมาชิกวุฒิสภากำลังดำเนินการอยู่นี้เป็นการไปสืบทอดอำนาจให้ใคร ไม่ใช่ แก้ปัญหาให้กับพี่น้องประชาชน แก้ปัญหาเชิงระบบไม่มะงุมมะงาหรา แก้ปัญหาน้ำแล้งทีแก้น้ำแล้ง น้ำท่วมทีแก้น้ำท่วม แค่แก้ปัญหาเฉพาะหน้าแบบนั้นเมื่อไรก็ไม่จบ เพราะยังมีปัญหาการคุกคามจากสิ่งแวดล้อม ปัญหาการคุกคามจากต่างประเทศ ท่านประธานครับ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ให้สิทธิและเสรีภาพแก่ปวงชนชาวไทยอย่างสมบูรณ์แบบไม่ว่าจะเป็นตั้งแต่มาตรา ๒๕ ถึงมาตรา ๔๙ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตราหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการให้สิทธิของบุคคลและชุมชนในมาตรา ๔๑ สิทธิบุคคลและสิทธิชุมชน ต้องทราบและเข้าถึงข้อมูลจากหน่วยงานรัฐ สามารถร้องทุกข์ต่อหน่วยงานรัฐและรับแจ้งผลการพิจารณา มีเสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม สหกรณ์ สหภาพ องค์กรชุมชน หรือหมู่คณะอื่น ๆ และจะไปจำกัดสิทธิ เสรีภาพของประชาชนไม่ได้ เว้นแต่จะไปกระทบกระเทือนความสงบเรียบร้อย ศีลธรรมอันดีของประชาชน ดังนั้นสิทธิชุมชนที่จะดำเนินการไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ส่งเสริมภูมิปัญญาในท้องถิ่น การจัดการบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่เขามีอยู่ การเข้าชื่อเสนอแนะหน่วยงานของรัฐ การจัดระบบสวัสดิการชุมชน กำลังได้รับการดูแลจากสมาชิกวุฒิสภาให้เข้าไปสนับสนุนพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน ซึ่งตราขึ้นมาเมื่อปี ๒๕๕๑ พระราชบัญญัติฉบับนี้ชี้ให้เราเห็นว่าเราแก้ปัญหา แม้กระทั่งมีการกระจายอำนาจลงไปสู่ท้องถิ่นแล้วก็ยังคงมีข้อบกพร่อง ข้อติดขัด เพราะอำนาจที่ประชาชนมีอยู่แท้จริงไม่ใช่อำนาจเป็นเพียงแค่การไปลงคะแนนเสียงในวันเลือกตั้งเท่านั้น แต่ประชาธิปไตยของพี่น้องประชาชนจริง ๆ ต้องเป็นประชาธิปไตยแบบการมีส่วนร่วม และเป็นการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงไม่ใช่เป็นเพียงไปตามกระแส ดังนั้นการทำงานของวุฒิสภาในปีเศษที่ผ่านมาทำหน้าที่นี้อย่างเต็มกำลัง ยึดโยงกับประชาชน ยึดโยงกับปัญหาของประชาชน ยึดโยงโดยนำเอามาแก้ไขกับปัญหาเชิงระบบ ดังนั้นเมื่อรู้ประเด็น รู้สาเหตุ รู้ปัญหา รู้ข้อจำกัดก็ต้องเร่งแก้ไข การที่จะไปยกเลิกแนวทางหรืออำนาจที่วุฒิสภามีอยู่ก็เท่ากับว่าเป็นการไประงับยับยั้งการแก้ไขปัญหาของประชาชน ดังนั้นการอภิปราย การแก้ปัญหาอย่าแก้ปัญหา

ด้วยการสร้างปัญหาหรือกล่าวหาคนอื่นว่าไม่ได้เห็นด้วยกับตนนั้นเป็นผู้ที่เป็นศัตรูทั้งหมด ในขณะที่จะมาขอคะแนนเสียง อย่าปลูกฝังความคิดเกลียดชัง ทำลายล้างระบบอาวุโส ซึ่งเป็นระบบที่มีความอบอุ่นของประเทศไทย ความหลากหลายทางสังคมยุคใหม่ ที่ไม่สร้างสรรค์อย่านำเอามาใช้ สิทธิเสรีภาพที่ไร้ขอบเขต ที่เกินเหตุและขาดหลักเหตุผล การใช้สื่อยุคใหม่ในการทำลายล้าง สร้างข่าวเท็จ ข่าวลือ ปลุกปั่นอารมณ์และเพิ่มความร้าวฉาน ให้กับเยาวชนคนไทยที่กำลังเกิดขึ้น ลดทอนศักยภาพของประเทศเราโดยตรง เหมือนไก่ที่จิกกันเองแล้วทำให้ทุกคนแพ้หมดทั้งสิ้น ดังนั้นกระผมจึงขอกราบเรียนว่าพี่น้องในเครือข่ายสภาองค์กรชุมชนทั่วประเทศท่านเห็นด้วย บางส่วนอยากให้แก้ไขรัฐธรรมนูญ เห็นด้วยกับการแก้ไขบางมาตรา เขาอยากจะเลือก สว. ด้วยตนเอง แต่เขาก็เสียดายงบประมาณ เขาอยากจะทำอะไรให้ตรงตามความต้องการที่จะไม่ให้ถูกพรรคการเมืองครองงำ ทำอย่างไร จึงจะทำให้สร้างพรรคการเมืองภาคพลเมือง ดังนั้นกระผมขออนุญาตกราบเรียนต่อท่านประธาน เป็นกรณีสุดท้ายว่า กระผมจะมีโอกาสโหวตให้แก้ไขได้ทุก ๆ รายการ แต่ต้องผ่านหลักการ จากการรณรงค์สร้างองค์ความรู้แก่พี่น้องประชาชนก่อน แต่สำหรับวันนี้ ผมขอยังไม่รับ ทั้งหมดครับ ขอบพระคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ต่อไป เชิญท่านชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ พรรคเพื่อไทย แล้วตามด้วยท่านวิเชียร ชวลิต พรรคพลังประชารัฐ เชิญครับ

นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุบลราชธานี) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี พรรคเพื่อไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมขอสนับสนุนร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งพระราชอาณาจักรไทย ปี ๒๕๖๐ ซึ่งพรรคเพื่อไทยได้เสนอ เหตุที่ต้องมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ ซึ่งเราได้ใช้ร่วมกันมา ๒ ปี เหตุที่ ๑ ก็คือ มีบทบัญญัติหลายประการที่ไม่เป็นประชาธิปไตย มีเป้าหมายสืบทอดอำนาจของเผด็จการ ส.ว. สรรหามาเลือกนายกรัฐมนตรี ระบบการเลือกตั้งที่ใช้บัตรใบเดียว ที่เลือกทั้งคน ทั้งพรรค ซึ่งในอดีตรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ถือว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่มาจากประชาชน เป็นรัฐธรรมนูญที่กินได้ ที่นำนโยบายสู่การปฏิบัติที่เราพูดเป็นภาษาคล้าย ๆ กันว่า บัตร ๒ ใบ เลือกคนที่ท่านรัก เลือกพรรคที่ท่านชอบ ถ้าจะให้รอบคอบต้องเลือกทั้งคนทั้งพรรค ซึ่งเรานำมาใช้ในการเลือกตั้ง ปี ๒๕๔๐ พรรคไทยรักไทยก็นำนโยบายสู่การปฏิบัติเมื่อชนะการเลือกตั้ง ท่านประธานที่เคารพครับ ความสำเร็จในการที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ก็ขึ้นอยู่กับท่านสมาชิกวุฒิสภา ๒๕๐ คน ผู้แทนราษฎร ๕๐๐ คน ในสภาต้องหันหน้าเข้าหากัน ปรึกษาหารือกัน เพื่อให้ประเทศของเราอยู่ให้ได้ ถ้าประเทศเราอยู่ได้พวกเราก็อยู่ได้ ผมเป็นผู้แทนราษฎรมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๘ จนถึงปัจจุบันนี้ปี ๒๕๖๓ เราเห็น เราอยู่ เราผ่านการเลือกตั้งกว่าจะได้มาเป็นผู้แทนราษฎรต้องไปกราบพี่น้องประชาชน ต้องไปพบกับพี่น้องประชาชนเป็นแสน ๆ คนกว่าจะได้คะแนนมา ไหว้หัวคะแนน ไหว้พี่น้อง ไหว้ทั้งเมีย ทั้งลูก วันนี้ถ้าเปรียบผู้แทนราษฎรเป็นนักกีฬา เราก็เป็นนักกีฬาที่แข่งขันตามกติกามาโดยตลอด รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ เราเป็นนักกีฬาครับ นักกีฬาก็คือนักเลือกตั้ง ถ้ามีการแข่งขันเราก็ต้องปฏิบัติตามกติกาครับ ใครชนะก็ได้มาเป็นผู้แทนราษฎรรับใช้ประชาชน พรรคไหนที่มีผู้แทนราษฎรมากก็มาเลือกนายกรัฐมนตรี หัวหน้าพรรคก็ได้เป็นนายกรัฐมนตรี แต่ละพรรคก็ต้องเสาะหานักกีฬา นักเตะที่เก่ง ๆ มาสนับสนุนทีมเพื่อจะให้ในการแข่งขันตัวเองชนะมาอยู่สโมสรของตัวเอง ของแต่ละทีม ท่านประธานที่เคารพครับ จากการแข่งขันฟุตบอลตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ที่ผ่านมามีการซื้อตัวนักกีฬาอย่างมาก มีการซื้อตัวนักเตะ ย้ายค่าย ย้ายสโมสร โดยการชักชวนของคนหลายคน ค่าตัวนักเตะปี ๒๕๐๐ ที่เราใช้รัฐธรรมนูญนี้ก็แพงขึ้น

๑๐ ล้านบาท ๒๐ ล้านบาท ๓๐ ล้านบาทบ้าง แถมมีโปร (Pro) มาบอกอีกว่าในการแข่งขันตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญปราบโกง กรรมการก็ของเรา คนจับเส้นก็ของเรา คนจับออฟไซด์ (Offside) ก็ของเรา และสุดท้ายเมื่อมีการแข่งขัน ทีมที่อยู่ตรงข้ามรัฐบาลห้ามใส่สตั๊ด (Stud) คนที่อยู่ฝ่ายรัฐบาลก็ได้ใส่สตั๊ด (Stud) ในการแข่งขันซึ่งเป็นการเอาเปรียบคู่ต่อสู้ ซึ่งการเลือกตั้งที่ผ่านมา ปี ๒๕๖๐ ได้ใช้อำนาจรัฐกีดกันคู่ต่อสู้ เกิดความขัดแย้งอย่างมาก กรรมการจัดการแข่งขันไม่มีความเป็นธรรม ผลการแข่งขัน พรรคเพื่อไทยได้ที่ ๑ แต่ไม่สามารถที่จะได้จัดตั้งรัฐบาล เพราะการแข่งขันในรอบที่ผ่านมาเขาบอกว่าคนที่ ๑ ไม่สามารถจัดการแข่งขันได้เพราะมี ส.ว. ๒๕๐ คน มาสนับสนุน ท่านประธานครับประชาธิปไตยเกิดที่หมู่บ้าน เรามีการเลือกผู้ใหญ่บ้าน ใครชนะที่ ๑ คนนั้นก็เป็นผู้ใหญ่บ้าน แต่วันนี้คนที่ ๒ เอาคะแนนผู้ช่วยมารวมแล้วได้ที่ ๑ ได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน เราใช้รัฐธรรมนูญฉบับนี้มา ๒ ปี เราพบปัญหาเราก็อยากแก้ปัญหา ----------

ในการแก้ปัญหารอบนี้ก็ขอให้ทุกคนทุกภาคส่วนที่เห็นว่ามีปัญหาและไม่เป็นประชาธิปไตย เราก็ควรมาแก้ปัญหาโดยแก้มาตรา ๒๕๖ ให้มี ส.ส.ร. ที่มาจากพี่น้องประชาชน มาแก้ว่าจะแก้มาตราไหน จะแก้ข้อไหนที่ผิดพลาด ร่วมกันแก้เพื่อให้ประเทศเดินให้ได้ ถ้าวันนี้เราไม่ร่วมกันแก้ เราแข่งขันกีฬาแล้วโดยกรรมการลำเอียงทั้งสองฝ่าย ท่านผู้ชมอยู่บนอัฒจันทร์เห็นแล้วไม่เป็นธรรม ท่านผู้ชมอยู่บนอัฒจันทร์ก็ลงมาครับ วันนี้ท่านผู้ชมมาแล้วประมาณบ่าย ๆ จะมาที่สภา มาดูว่าการแข่งขันนี่กรรมการเอาเปรียบไหม ท่านผู้ชมจะมาที่สภา ผมอยากขอร้องว่าท่าน ส.ว. ก็อยู่ต่อให้ครบ ๕ ปี แต่อย่าเลือกนายกรัฐมนตรีเลยครับ ให้ผู้แทนราษฎรที่มาจากประชาชนเขาเลือกนายกรัฐมนตรี ท่าน ส.ว. ก็เป็นที่ปรึกษาพวกผมไป ผมทำกับข้าวเสร็จก็ให้ ส.ว. ไปชิม ไม่อร่อยท่านก็ใส่ผงชูรส ใส่น้ำปลาไป ผมคิดว่าการอยู่ร่วมกันและให้ประเทศเดินให้ได้เป็นสิ่งที่ดีที่สุด ขอบคุณท่านประธานครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ต่อไปเป็นท่านวิเชียร ชวลิต พรรคพลังประชารัฐ แล้วก็กลับมาท่านนิคม บุญวิเศษ พรรคพลังปวงชนไทย แล้วก็ไปท่านบุญสิงห์ วรินทร์รักษ์ พรรคพลังประชารัฐนะครับ ผมขอเรียนว่า ส.ส. ฝ่ายค้านกับฝ่ายวุฒิสภาให้เสนอชื่อมาจะได้เรียงตามลำดับ ตอนนี้ก็จะมีท่านวิเชียร ชวลิต ก่อนครับเชิญครับ

นายวิเชียร ชวลิต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม นายวิเชียร ชวลิต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ ขออนุญาตกราบเรียนต่อท่านประธานว่าผมได้ร่วมลงชื่อเสนอญัตติเพื่อให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญในมาตรา ๒๕๖ เพื่อที่จะให้มีการเปิดประตูแรกหรือด่านแรกให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ โดยให้มีการตั้งคณะกรรมการที่เรียกว่าสภาร่างรัฐธรรมนูญหรือเราเรียกชื่อย่อ หรือเรียกกันว่า ส.ส.ร. เหตุที่ผมเรียนดังนี้ก็เพราะว่าเราทุกคนทราบดีว่าการปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้น การที่จะทำให้ผู้คนในสังคมหรือทุกคนนั้นยอมรับในกฎ กติกา กฎ กติกาที่สำคัญก็คือรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายหลัก เป็นแม่บทของกฎหมายต่าง ๆ ในการบริหาร หรือในการจัดการปกครองประเทศ ถ้าท่านคิดว่ากฎและหลักเหล่านั้นมีผู้อื่นมาเขียน มาบัญญัติ แล้วก็กำหนดให้เราปฏิบัติ สิ่งแรกที่เราทุกคนจะมีความรู้สึกก็คือว่าไม่ใช่ของเรา เพราะฉะนั้นถ้าตราบใดที่รัฐธรรมนูญไม่ได้เป็นบทบัญญัติ

หรือหลักการปกครองที่คนในสังคมไม่ได้ยอมรับว่าเป็นของตนเอง นั่นเป็นจุดเริ่มต้นแห่งปัญหาที่สำคัญแล้วนะครับ เพราะฉะนั้นในห้วงเวลาที่ผ่านมาท่านคงทราบดีว่าในรัฐธรรมนูญของประเทศไทยเรามีมา ๒๐ ฉบับแล้ว ไม่นับรวมฉบับที่เป็นฉบับชั่วคราว เหตุที่มีการแก้ไขและยกเลิกรัฐธรรมนูญก็คงจะมีด้วยเหตุ ๒ ประการ ประการแรกก็คือรัฐธรรมนูญไม่ใช่รัฐธรรมนูญของพวกเราคนไทยที่ร่วมกันกำหนดขึ้นมา นั่นประการที่ ๑ ประการที่ ๒ ก็คือว่ารัฐธรรมนูญฉบับต่าง ๆ ที่เขียนมาเกือบทุกฉบับเป็นรัฐธรรมนูญที่อยู่ภายใต้หลักการว่าเมื่อเป็นกฎหมายสูงสุด เพราะฉะนั้นสิ่งสำคัญเมื่อเป็นกฎหมายสูงสุดก็คือไม่ควรจะแก้ง่าย นั่นก็คือหลักประการแรก เพราะฉะนั้นเมื่อรัฐธรรมนูญแก้ยาก และเป็นรัฐธรรมนูญที่ไม่สามารถจะแก้ไขได้ก็เลยมีถึง ๒๐ ฉบับที่ผ่านมา ก็คือต้องยกเลิก แล้วก็ร่างกันใหม่นะครับ และมีรัฐธรรมนูญฉบับที่เป็นของพี่น้องประชาชนคนไทยอยู่ฉบับเดียวที่เรายกย่องว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่ถือว่าเป็นต้นแบบของประชาธิปไตยก็คือรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๔๐ เราก็ถูกอ้างแล้วก็หยิบยกมาเป็นแม่แบบต่าง ๆ ตลอดเวลา นั่นก็เพราะว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่เป็นของพี่น้องปวงชนชาวไทยเราอย่างแท้จริง เพราะฉะนั้นผมก็เลยเสนอญัตติว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญในครั้งนี้ควรจะอยู่ภายใต้หลักการดังที่ผมได้กล่าวแล้ว

- ๑๘๓/๑

ประการที่ ๒ ที่ผมอยากจะเรียนต่อที่ประชุมแห่งนี้ แล้วก็ขออนุญาตเรียนต่อท่านประธานก็คือว่าถ้าท่านสังเกตรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ นี้จะปรากฏว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้มีบทบัญญัติต่าง ๆ ซึ่งหลายฝ่ายก็มองว่าถ้าเรามีความเห็นว่าบทบัญญัติใดเป็นอุปสรรคและเป็นปัญหาเราก็ควรจะขอแก้ไขในบทบัญญัติเหล่านั้น แต่จริง ๆ ถ้าท่านไปดูในรัฐธรรมนูญทั้งฉบับแล้วจะปรากฏว่าแต่ละส่วน แต่ละบทนั้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการคำนวณสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ดี การยุบสภา การเสนอชื่อนายกรัฐมนตรี การกำหนดสมัยประชุม การกำกับดูแลถ่วงดุลฝ่ายบริหารโดยฝ่ายนิติบัญญัติ การประชุมร่วมกันของรัฐสภา ระหว่างสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาที่เรียกว่าการประชุมรัฐสภา ล้วนมีบทบัญญัติที่เกี่ยวโยงและเกี่ยวเนื่อง แต่สิ่งหนึ่งที่ผมอยากจะหยิบยกมาในที่ประชุมแห่งนี้ก็คือว่าจริง ๆ ในการแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นคนที่น่าจะเดือดร้อนที่สุด แล้วก็จะห่วงกังวลต่อบทบาทหน้าที่และการทำงานของตนเองมากที่สุดน่าจะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพราะในบทบัญญัติรัฐธรรมนูญนั้นกำหนดหน้าที่ที่มา การทำงานและอำนาจหน้าที่ไว้เกี่ยวเนื่องกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นอย่างมากนะครับ ถ้าท่านสังเกตให้ลึกลงไปอีก ผมอยากจะเรียนว่าในช่วงเวลาที่ผ่านมาในรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ เราคงรับทราบและเข้าใจกันได้ตลอดว่า แม้แต่สภาแห่งนี้ในสภาผู้แทนราษฎร จะเอ่ยจะพูดจะทำอะไรที่เกี่ยวเนื่องกับการเสนอเพื่อเพิ่มงบประมาณก็ดี เพื่อเข้าไปดูแลฝ่ายบริหารว่าควรทำอะไรก็ดี เราจะต้องคอยเตือนและคอยบอกกันว่าอย่าทำเดี๋ยวจะขัดบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ให้ถอนคำนั้นเสียอะไรเป็นต้น ผมก็เลยไม่เข้าใจว่าสภาผู้แทนราษฎรในฐานะของนิติบัญญัตินั้นตกลงมีอำนาจอะไรบ้างนะครับ ในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญนั้น ตัวอย่างเมื่อวานนี้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้หยิบยกขึ้นมาพูด อย่างเช่นในมาตรา ๑๔๔ และเรื่องถ้าเกี่ยวโยงไปถึงเรื่องประโยชน์ขัดกันแห่งรัฐในรัฐธรรมนูญก็จะปรากฏว่าบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นจะทำหน้าที่ได้เพียงอภิปรายไม่ไว้วางใจฝ่ายบริหารได้เพียงเท่านั้นนะครับ เพราะฉะนั้นผมก็ไม่แน่ใจว่าในระบบรัฐสภาที่เรากำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญระหว่าง ๓ อำนาจ คือนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการนั้น ในบทบัญญัติรัฐธรรมนูญผมเชื่อว่าฝ่ายนิติบัญญัติมีอำนาจน้อยและเกือบจะน้อยที่สุด เพราะฉะนั้นการถ่วงดุลอำนาจใน ๓ อำนาจตามหลักการของประชาธิปไตย ผมก็เลยไม่แน่ใจว่าจะมีอำนาจไหนไปถ่วงดุลได้ สิ่งที่ปรากฏ

และที่ร้ายแรงที่สุดที่อยากจะเรียนก็คือว่าแม้แต่อำนาจที่แท้จริงของฝ่ายนิติบัญญัติก็คือการบัญญัติกฎหมาย วันนี้หรือในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ นั้น นิติบัญญัติมีอำนาจเพียงครึ่งหนึ่งของอำนาจนิติบัญญัติ เพราะว่าบรรดาบทกฎหมายต่าง ๆ ที่อยู่ในแผนปฏิรูปตามมาตรา ๒๗๐ แห่งรัฐธรรมนูญนั้นก็จะต้องเป็นการประชุมร่วมระหว่างสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เพราะฉะนั้นถ้าโดยสรุปแล้วอำนาจนิติบัญญัติในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ นั้น มีเพียงกึ่งหนึ่งแห่งอำนาจที่ควรจะมีทั้งหมดนั้นเท่านั้นเองนะครับ เพราะฉะนั้นผมก็อยากจะกลับมาสู่ประเด็นว่าเหตุผลที่ให้การเสนอให้มีการตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญหรือสภาร่างรัฐธรรมนูญเพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาบทบัญญัติก็คงจะเป็นด้วยเหตุผลที่ผมอยากจะเรียนว่าถ้าให้ฝ่ายนิติบัญญัติหรือสภาผู้แทนราษฎรเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญก็อาจจะถูกกล่าวอ้างได้ว่าเข้ามาปกป้องผลประโยชน์ของตนเอง เพราะฉะนั้นก็เลยให้มีการเสนอว่าให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญเพื่อจะทำหน้าที่ ๒-๓ อย่าง ในเหตุผลที่สำคัญที่ผมได้เรียนแล้ว ----------

ประการแรกก็คือให้ทำกฎหมายให้เป็นของพี่น้องประชาชนทุกคนซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ประการที่ ๒ ก็คือเพื่อไม่ให้ขัดกันแห่งผลประโยชน์ว่าเราอยากให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของตนเอง และประการที่ ๓ ก็คือว่าเราทุกคนคงไม่ใช่เจ้าของอำนาจนี้อย่างยั่งยืน เราอยากจะให้มีบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญที่ทำให้ประเทศนี้เจริญก้าวหน้า แล้วก็ประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะทำให้ระบบ ระเบียบและกระบวนการทางการปกครองนั้นไปสู่ความสำเร็จได้อย่างราบรื่น ไม่มีฝ่ายโน้นฝ่ายนี้ เพื่อจะทำให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้มีความสมบูรณ์ต่อไป เพราะฉะนั้นผมจึงขออนุญาตเรียนสนับสนุนแล้วก็ขอยืนยันว่าญัตติที่เสนอให้มีการแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญในญัตติที่ ๒ ขอสนับสนุน ขอบพระคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านนิคม บุญวิเศษ พรรคพลังปวงชนไทย แล้วตามด้วยท่านบุญสิงห์ วรินทร์รักษ์ พรรคพลังประชารัฐ เชิญท่านนิคมครับ

นายนิคม บุญวิเศษ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม นายนิคม บุญวิเศษ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ หัวหน้าพรรคพลังปวงชนไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมขออภิปรายสนับสนุนญัตติด่วนของพรรคฝ่ายค้าน โดยการนำของท่านสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ กับคณะเป็นผู้เสนอทั้ง ๕ ฉบับ นับตั้งแต่ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ตั้งแต่ ๒๔๗๕ สมาชิกบางท่านก็ได้พูดไปแล้ว เรามีการเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญทั้งหมด ๒๐ ฉบับ โดยเฉลี่ยแล้ว ๑ ฉบับนั้นใช้เวลา ๔ ปี ๔ เดือน ส่วนใหญ่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้ยกร่างมาจากรัฐบาลทหาร ที่ทำการยึดอำนาจรัฐประหารในช่องทางที่ไม่ชอบธรรม โดยรัฐบาลทหารก็จะยกร่างนั้น โดยให้บุคคลที่ตัวเองเชื่อถือไว้ใจได้มายกร่างเพื่อที่จะสืบทอดอำนาจต่อไป อันนี้คืออดีตที่ผ่านมา ปัจจุบันนี้ก็เช่นกัน รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ก็มีการยกร่างขึ้นมาโดยทีมงานของท่านมีชัย ฤชุพันธุ์ ว่ากันว่ารัฐธรรมนูญที่ฝังรากเหง้าเผด็จการซ่อนรูปในรัฐธรรมนูญนั้นอย่างแยบยล ถือเป็นมรดกบาปตราไว้แก่แผ่นดิน มัดตราสังยากในการแก้ไข ท่านประธานที่เคารพครับ ท่ามกลางการรณรงค์เรียกร้องให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ หลายฝักหลายฝ่ายมีการเรียกร้อง

เรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญ เพราะหลายท่านทราบดีว่าการที่ใช้รัฐธรรมนูญมา ๑ ปีเศษ เกิดปัญหาครับท่านประธาน แต่ในการแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นยากยิ่งนัก เพราะมีมาตรา ๒๕๖ ฉะนั้นวันนี้เราจึงนำร่างมาตรา ๒๕๖ เข้ามาเพื่อที่จะทำการแก้ไข ท่านประธานครับ ในมาตรา ๒๕๖ นั้น ที่นำเสนอโดยท่านสมพงษ์ อมรวิวัฒน์กับคณะ กระผมขออภิปรายเหตุผลที่ต้องมาแก้มาตรา ๒๕๖ เนื่องจากมาตรา ๒๕๖ ค่อนข้างจะแก้ไขยากมาก เหมือนกับการล็อกกุญแจไว้หลายชั้น เราจะต้องมีการปลดล็อกกุญแจให้เรียบร้อยก่อน ในวาระแรกที่เราคิดว่าแก้ยากแล้ว วาระที่ ๓ ยิ่งยากกว่าครับท่านประธาน ผมจะมาดูในวาระที่ ๓ เขียนเอาไว้อย่างพิสดาร นอกจากจะมีเสียงสนับสนุนเกินกึ่งหนึ่งของรัฐสภาแล้ว ยังจะต้องมีเสียงของสมาชิกที่ไม่มีสมาชิกเป็นรัฐมนตรีของทุกพรรคอย่างน้อย ๒๐ เปอร์เซ็นต์ และจะต้องมีเสียงของท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรและรองประธานสภาผู้แทนราษฎรด้วย

- ๑๘๕/๑

นอกจากนั้นจะต้องใช้เสียงของ ส.ว. ผู้ทรงเกียรติ ๑ ใน ๓ ก็คือ ๘๔ ท่าน เห็นไหมครับ ไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะผ่านรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้ ที่จะแก้ไขได้ นอกจากนั้นการผ่านร่างที่ ๓ แล้ว ความยากอีกประการหนึ่งก็คือจะต้องมีการประชาพิจารณ์ และจะต้องมี ส.ว. เห็นชอบด้วย ถ้าเกิดมีคนยื่น ส.ว. ส.ว. ไม่เห็นชอบ ก็ไม่สามารถที่จะผ่านได้ ฉะนั้นการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่บอกว่ายากนั้นมันยากจริง ๆ ท่านประธานที่เคารพครับ ทำไมเราจึงมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ หลายท่านทราบดีอยู่แล้วว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้มีกติกาที่ไม่มีความเป็นธรรมเท่าใดนัก จากการที่เราตั้งกติกาไว้ว่าการเลือกนายกรัฐมนตรี นอกจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๕๐๐ คนแล้ว ยังจะต้องมีสมาชิกวุฒิสภาอันทรงเกียรติ ๒๕๐ ท่าน ทำหน้าที่ในการเลือกด้วย อันนี้เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญ ในมาตรา ๒๗๒ ซึ่งที่ผ่านมาเรามีการเลือกตั้งนายกรัฐมนตรีมาแล้ว ในวันที่ ๕ มิถุนายนที่ผ่านมา ก็ปรากฏว่า ส.ว. ทั้งหมด ๒๕๐ ท่าน เลือกนายกรัฐมนตรี ๒๔๙ ท่าน ก็มีท่านเดียวก็คือท่านประธานที่ไม่เลือก เนื่องจากท่านเป็นประธาน จะเห็นว่า ส.ว. ที่มาจาก คสช. นี่แหละครับ เราก็ทราบดีว่าท่านมาจาก คสช. ท่านก็ต้องเลือก คสช. นั่นแหละครับ เพราะว่าท่านประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นประธาน คสช. เป็นเรื่องที่เราเดาได้ครับ ท่านก็ต้องทำอย่างนั้น เราทราบดี ก็รับได้ แต่ในการเลือกนายกรัฐมนตรี ครั้งที่ ๒ ถ้ามีการเลือกตั้งใหม่ เราเห็นว่าท่าน ส.ว. ผู้ทรงเกียรติก็ไม่ควรที่จะมาเลือกนายกรัฐมนตรีในครั้งที่ ๒ เพราะครั้งแรกท่านเลือกไปแล้ว อยากให้ท่าน ส.ว. ผู้ทรงเกียรติ ท่านทำหน้าที่ในการกลั่นกรองกฎหมายจากที่สภาผู้แทนราษฎรส่งกฎหมายต่าง ๆ ไปให้ท่าน ท่านก็กลั่นกรอง ทำหน้าที่ของท่าน ผมว่าน่าจะสง่างามมากกว่า เราจึงเห็นว่าในมาตรา ๒๗๒ ก็ควรจะมีการยกเลิก อันนี้สิ่งที่เราเห็นตรงกันหลายท่าน ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายค้านหรือฝ่ายรัฐบาลเองก็ตาม หรือแม้กระทั่ง ส.ว. บางท่านก็เห็นควรด้วยว่าครั้งที่ ๒ นี้ ส.ว. ก็ไม่ควรที่จะเลือกนายกรัฐมนตรี จึงเป็นที่มาของการขอแก้ไขแล้วก็ยกเลิกในมาตรา ๒๗๒ แล้วก็มีอีกหลายมาตรา โดยเฉพาะมาตรา ๒๗๙ เป็นเรื่องด่วนที่ ๕ มาตรา ๒๗๙ เสนอโดย ท่านสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ กับคณะเป็นผู้นำเสนอ บัญญัติว่าบรรดาประกาศ คำสั่ง และการกระทำของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนประกาศใช้รัฐธรรมนูญ และให้ถือว่าการกระทำนั้นชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เห็นไหมครับ ในมาตรานี้ก็เช่นกัน ก็ควรจะ

มีการยกเลิก กระผมเห็นว่าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช. หัวหน้า คสช. ได้กระทำการนิรโทษกรรมให้กับตนเองด้วยการออกประกาศ คำสั่ง หรือกฎหมายอื่น ๆ ว่าการกระทำของพวกตนชอบด้วยกฎหมาย ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต ฟังแบบนี้เป็นธรรมหรือไม่ ผมเชื่อว่าทุกท่านฟังแล้วก็น่าจะวิเคราะห์เองได้ว่าไม่เป็นธรรมสักเท่าไร ผมก็เลยคิดว่ามาตรานี้ก็ควรจะมีการยกเลิก ท่านประธานครับ ตลอดเวลาที่เรามีการใช้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ผมคิดว่าหลายท่านก็จะไม่ปฏิเสธว่าตั้งแต่เริ่มแรกมีปัญหาตั้งแต่การเลือกตั้งแรก ๆ เลยครับท่านประธาน ----------

การเลือกตั้งกว่าจะนับคะแนนเสร็จ กว่าจะได้ ส.ส. บัญชีรายชื่อมาคำนวณแล้วคำนวณอีก มีสูตรในการคำนวณพิสดารมาก บางพรรคต้องขออภัยที่ต้องเอ่ย โดยเฉพาะพรรคที่ได้ ส.ส. บัญชีรายชื่อ ๑ คน บางพรรคได้ ๓๔,๐๐๐ กว่าคะแนน ได้ ส.ส. ๑ คน ส่วนบางพรรคได้ ๘๐,๐๐๐ คะแนน ก็ได้ ส.ส. ๑ คนเช่นกันครับ ผมยกตัวอย่างพรรคพลังปวงชนไทย พรรคของผมได้เสียง ๘๑,๐๐๐ กว่าคะแนน ผมได้ ส.ส. ๑ คน ๘๐,๐๐๐ คะแนน กับ ๓๕,๐๐๐ คะแนน ๑ ต่อ ๑ ครับ ถามว่าเป็นธรรมหรือไม่ ผมเชื่อว่าหลายท่านคงจะคิดได้ว่าเป็นธรรมหรือไม่เป็นธรรม นี่คือผลพลอยได้จากรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ที่ฝ่ายหนึ่งบอกว่าเป็นประโยชน์กับอีกฝ่ายหนึ่ง ส่วนอีกฝ่ายหนึ่งบอกว่าไม่ใช่ ไม่เป็นธรรม ควรจะมีการแก้ เพราะเราได้ใช้มาแล้ว ๑ ปีเศษ ๆ แม้กระทั่งการตั้งรัฐบาลก็เช่นกัน กว่าจะเลือกนายกรัฐมนตรีได้ กว่าจะตั้งรัฐบาลได้ใช้เวลานานมาก และรัฐธรรมนูญเขียนไว้ชัดเจนว่าการแถลงนโยบายของนายกรัฐมนตรีจะต้องบอกที่มาที่ไปของเงินงบประมาณว่าจะเอาไปใช้อะไรบ้าง ใช้แล้วเกิดประโยชน์คุ้มค่าแค่ไหน อย่างไร เขียนไว้ครับ แต่นายกรัฐมนตรีก็ไม่ได้พูดถึงเรื่องนี้ ก็ไม่เห็นผิดอะไร รัฐธรรมนูญเขียนไว้ชัดเจนแต่ก็ไม่ผิด เห็นไหมครับ ถามว่าเป็นธรรมหรือไม่ ผมเชื่อว่าประชาชนที่อยู่ทางบ้านฟังแล้วเข้าใจ สมาชิกรัฐสภาทุกท่านก็ทราบดี เพียงแต่ว่าบางท่านบอกว่าเป็นประโยชน์กับเรา เราก็ไม่อยากจะแก้ ผมจึงอยากให้ทุกท่านวางตัววางใจให้เป็นกลาง ๆ ว่าเรามาเราเป็นตัวแทนของปวงชนชาวไทย รัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาเป็นตัวแทนของปวงชนชาวไทย อันนี้เขียนไว้จริง ๆ ผมได้อ่านแล้ว ฉะนั้นเราควรจะทำตัว ทำหน้าที่ให้เป็นตัวแทนของปวงชนชาวไทยจริง ๆ ผมอยากให้เราทำเพื่อชาติบ้านเมืองสักครั้งหนึ่งครับ เราทำเพื่อตัวเรามามากแล้ว ครั้งต่อไปนี้อยากให้บันทึกไว้ในรัฐสภาแห่งนี้เป็นประวัติศาสตร์ว่าพวกเราทุกฝ่าย ๓ ฝ่ายนี้เห็นข้อบกพร่องของรัฐธรรมนูญ เราจะมาช่วยกันร่วมแก้ ร่วมร่าง ร่วมแก้ไขให้ดีขึ้น ให้ประเทศเราเดินไปข้างหน้าได้ ผมจึงอยากจะขอวิงวอนให้ผู้ที่จะลงมติในตอนเย็นนี้ได้ตัดสินใจ การตัดสินใจของท่านนั้นไม่มีใครบังคับท่านได้หรอกครับ ขึ้นอยู่กับจิตสำนึกของใครว่าท่านเห็นดีเห็นชอบอย่างไร ในส่วนของผมขอสนับสนุนร่างญัตติของฝ่ายค้านทั้ง ๕ ร่าง อยากให้มีการเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญเพื่อที่จะให้บ้านเมืองเราเดินไปข้างหน้าได้ ท่านประธานที่เคารพครับ นอกจากจะมีข้อขัดแย้งหรือความไม่เป็นธรรมในการเลือกตั้งแล้ว

รัฐธรรมนูญฉบับนี้ยังเป็นภาระกับพี่น้องประชาชนกับพรรคการเมืองอีกจำนวนมาก โดยเฉพาะสมาชิกของพรรค ประชาชนที่อยากจะสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมือง จะต้องชำระค่าสมัคร ๕๐ บาท เป็นสมาชิก ๑ ปี สมาชิกตลอดชีพก็คือ ๒,๐๐๐ บาท เห็นไหมครับ ก็เป็นภาระกับประชาชนหลายคน โดยเฉพาะประชาชนปัจจุบันนี้ก็มีภาระอยู่แล้ว นอกจากนั้นยังไม่พอครับ ภาระของพรรคการเมืองการที่จะส่งผู้สมัครลงรับเลือกตั้งในครั้งที่ ๒ เป็นปัญหามาก เขียนไว้ชัดเจนว่าจะต้องมีตัวแทนประจำจังหวัด ซึ่งตัวแทนประจำจังหวัดจะต้องมีสมาชิกในเขตนั้น ๑๐๐ คน ตั้งเป็นตัวแทนประจำจังหวัด ถึงสามารถส่ง ส.ส. ได้ แต่ถ้าสมาชิกถึง ๕๐๐ คน จะต้องตั้งเป็นสาขาของพรรคการเมืองประจำจังหวัดนั้นประจำเขตนั้น ----------

ท่านประธานที่เคารพครับ ท่านลองคิดดูสิครับว่า ๓๕๐ เขต เกิดมีสมาชิกทุกเขต ๕๐๐ คนขึ้นไป พรรคการเมืองทุกพรรคจะต้องมีสาขา ๓๕๐ สาขา ท่านลองคิดดูสิครับ ๓๕๐ สาขาต้องมีการส่งบันทึกต่าง ๆ ถ้าเกิดมีใครลาออก มีใครเข้าออกจะต้องรายงาน กกต. ภายใน ๑๕ วัน ถ้าไม่รายงานก็โดนปรับ ท่านลองคิดดูถ้าเกิดมีการประชุมใหญ่จะต้องมีการประชุมอย่างน้อยสาขาจะต้องมาเกินกึ่งหนึ่ง เขียนกฎหมายไว้เป็นอุปสรรคกับพรรคการเมืองมาก ทั้ง ๆ ที่เราอยากให้พรรคการเมืองเป็นสถาบันการเมือง ให้รัฐบาลมีความมั่นคง ให้รัฐบาลมีเสถียรภาพแต่รัฐธรรมนูญฉบับนี้เขียนไว้ให้รัฐบาลขาดเสถียรภาพครับ จึงทำให้การบริหารต่าง ๆ ไม่สามารถบริหารได้ ต่างชาติก็ไม่เชื่อมั่น การลงทุนก็ไม่เกิด ฉะนั้นรัฐธรรมนูญฉบับนี้ผมเห็นว่ามีข้อบกพร่องมากมาย จึงอยากให้มีการแก้ไข โดยเฉพาะมาตรา ๒๕๖ เป็นกุญแจในการเปิดเพื่อที่จะให้เข้าไปแก้ไขได้ ขอวิงวอนให้ทุกฝ่ายช่วยกันเถอะครับ เพื่อประเทศไทยจะเดินไปข้างหน้า กราบขอบพระคุณมากครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านบุญสิงห์ วรินทร์รักษ์ พรรคพลังประชารัฐ เชิญครับ

นายบุญสิงห์ วรินทร์รักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม บุญสิงห์ วรินทร์รักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ จังหวัดพะเยา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา เนื่องจากว่าเวลามีจำกัด ผมก็จะใช้ในเวลาที่มีจำกัดให้ได้ประโยชน์สูงสุด ผมมาย้อนอดีต วันนี้ย้อนอดีตไป ๘๘ ปี ๘๘ ปีที่เราเริ่มมีรัฐธรรมนูญมาถึงปัจจุบันนี้เป็นฉบับที่ ๒๐ แต่ละฉบับมีการใช้ช่วงยาวบ้าง สั้นบ้าง แต่เฉลี่ยฉบับหนึ่งก็ ๔ ปีเศษ ๆ ทำให้มองเห็นว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมีสภาพที่มีการรักง่ายและมีการเบื่อง่าย หลาย ๆ ประเทศรัฐธรรมนูญเขาใช้กันหลายสิบปี บางประเทศเป็นร้อยปี แต่ว่ารัฐธรรมนูญไทยเฉลี่ยอยู่ประมาณนี้ ๔ ปีเศษ ๆ ทำไมถึงเป็นอย่างนั้น วันนี้มีการมองรัฐธรรมนูญเหมือนกับเหรียญ ๒ ด้าน อยู่ที่ว่าใครจะมองด้านไหน แต่ละคนก็จะมองด้านที่เป็นประโยชน์กับตนเองแล้วก็จะเกิดปัญหาขึ้นเกือบทุกฉบับ นั่นก็คือความขัดแย้งในสังคมเพราะมองรัฐธรรมนูญคนละด้าน ซึ่งจริง ๆ ความคิดเห็นแตกต่างเป็นเรื่องปกติธรรมดา แต่ว่าการที่จะมองรัฐธรรมนูญโดยใช้สติ โดยใช้ปัญญาเป็นเรื่องสำคัญ มองรัฐธรรมนูญโดยไม่เอาอารมณ์

เข้าไปใส่ ผมอยากจะเรียนอย่างนี้ว่าตามกรอบการดู การพิจารณาในเรื่องของรัฐธรรมนูญนั้น เราต้องดูเรื่องเกี่ยวกับระบอบการเมือง ดูระบอบการเมืองดูตรงไหนครับ ดูตรงที่ว่ารัฐธรรมนูญกำหนดอำนาจสูงสุดไว้ที่ใคร รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยโดยตลอดมาก็กำหนดไว้ว่าอำนาจสูงสุดอยู่ที่ประชาชน ในเมื่อกำหนดอำนาจสูงสุดอยู่ที่ประชาชนนั่นแปลว่ากำหนดให้มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพราะอำนาจสูงสุดอยู่ที่ประชาชน แต่ว่าการที่จะให้ประชาชนทั้งหมดมาปกครองซึ่งกระทำไม่ได้ เพราะฉะนั้นจึงกำหนดว่าให้พระมหากษัตริย์ใช้อำนาจอธิปไตยผ่านทางรัฐสภา ผ่านทางคณะรัฐมนตรี ผ่านทางศาล ---

รวมถึงวันนี้เรามีองค์กรอิสระต่าง ๆ ตรงนี้รัฐธรรมนูญยังบอกอีกว่าในสถาบันทางการเมืองควรจะมีสถาบันอะไรบ้าง ในการปกครองระบอบประชาธิปไตยและมีความสัมพันธ์ของสถาบันทางการเมืองอย่างไรบ้าง ในเมื่อประเทศไทยเราบอกว่าอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย แล้วบอกประเทศไทยเรามีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งก็เดินมาแนวนี้มาโดยตลอด เพราะฉะนั้นรัฐธรรมนูญหลัก ๆ จึงกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันต่าง ๆ รัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์กรอิสระเพื่อให้มีการถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน และกำหนดว่าในสถาบันการเมืองหรือองค์กรต่าง ๆ นี่การเข้าสู่อำนาจ การใช้อำนาจ การออกจากอำนาจ ก็จะมีรายละเอียดบ่งบอกเพื่อให้มีการถ่วงดุลกัน อันนี้เป็นกรอบเนื้อหาที่รัฐธรรมนูญก็จะต้องกำหนดไว้ นอกจากนั้นก็ยังมีการกำหนดถึงเรื่องสิทธิเสรีภาพหน้าที่ของประชาชน สิ่งที่มันเกิดขึ้นมาในระยะหลัง ๆ ก็คือแนวนโยบายแห่งรัฐเพื่อที่จะให้รัฐบาล ไม่ว่าจะเป็นรัฐบาลไหนเข้ามาจะต้องเดินตามกรอบแนวนโยบายของรัฐที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นเจตนารมณ์ที่ของประชาชนร่วมกัน สิ่งที่รัฐธรรมนูญจะกำหนดไว้อีกประเด็นหนึ่งก็คือเรื่องของการแก้ไขรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญทุกฉบับต้องกำหนดไว้ เพราะรัฐธรรมนูญเมื่อใช้ไปถึงระยะหนึ่ง เมื่อไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ ไม่สอดคล้องกับบริบทในขณะนั้นก็มีการแก้ไขซึ่งถือว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดา แต่ว่าการที่จะกำหนดให้การแก้ไขรัฐธรรมนูญง่ายนี่ค่อนข้างจะสุ่มเสี่ยงมาก เพราะรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด เพราะฉะนั้นการกำหนดให้การแก้ไขรัฐธรรมนูญยาก อันนี้ก็เป็นเรื่องปกติ ไม่ได้แปลกประหลาดอะไร ถ้าหากว่ามองรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ซึ่งถึงวันนี้ประมาณ ๓ ปีเศษ ๆ ที่เราใช้มาใน ๑๖ หมวด บวกบทเฉพาะกาล ๒๗๙ มาตรา วันนี้มีประเด็นที่มีการวิพากษ์วิจารณ์กันบ่อย ๆ ก็คือหมวด ๑๕ ที่เรากำลังพิจารณากันก็คือการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศและบทเฉพาะกาล จริง ๆ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ในเนื้อหาโดยเฉพาะเรื่องของสิทธิ เสรีภาพมีเยอะแยะมาก มีเรื่องดี ๆ อยู่ในเนื้อหาของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ แต่ส่วนใหญ่เราจะมาวิพากษ์วิจารณ์กันไปที่บทเฉพาะกาล ทำไมบทเฉพาะกาลถึงมีเจตนารมณ์พอจะมองออกได้ว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ต้องการให้รัฐบาลมีเสถียรภาพเพราะเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อที่อยากจะให้มีการปฏิรูปประเทศ การบริหารราชการแผ่นดินถ้าหากว่าไม่มีรัฐบาลที่มีเสถียรภาพนี่ลำบากมากครับ ในการที่จะบริหาร

ประเทศไปสู่ความความเจริญก้าวหน้าได้ เพราะฉะนั้นมองได้ว่าเป็นบทเฉพาะกาลช่วงเวลาหนึ่งที่ต้องการให้รัฐบาลมีเสถียรภาพ ทำไมในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๖ ในมาตราเกี่ยวกับเรื่องของการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ทำไมถึงมีการวิพากษ์วิจารณ์และนำมาสู่การที่มีการนำเสนอเข้าสภาเพื่อพิจารณาในการที่จะให้มีการแก้ไข ตรงนี้มีรายละเอียดค่อนข้างมาก จึงเป็นที่มาที่พรรคร่วมรัฐบาลมีการเสนอร่างรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขเพิ่มเติมของพรรคร่วมรัฐบาล ซึ่งมีทั้งหมด ๕ มาตรา ----------

แต่โดยหลักก็มีเจตนารมณ์ที่ต้องการปลดล็อกที่หลายท่านได้อภิปรายไปแล้ว แล้วก็ต้องการให้ยึดโยงกับสภาและยึดโยงกับประชาชน อันนั้นเป็นเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่พรรคร่วมรัฐบาลได้เสนอครับ ซึ่งถือว่าเป็นแนวทางที่ดีที่สุดที่จะนำมาใช้อยู่ในขณะนี้ ขอบพระคุณมากครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ขอบคุณครับ ต่อไปจะเป็นชุดที่ ๔ ท่านสมคิด เชื้อคง พรรคเพื่อไทย ท่านวัชรพล โตมรศักดิ์ พรรคชาติพัฒนา แล้วก็ พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร สมาชิกวุฒิสภา เชิญท่านสมคิดครับ

นายสมคิด เชื้อคง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุบลราชธานี) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ผม นายสมคิด เชื้อคง พรรคเพื่อไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา วันนี้ก็ต้องขอบคุณท่านประธานที่ให้โอกาสผมได้อภิปรายเรื่องเกี่ยวกับร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญ ผมมีข้อเสนอที่จะเห็นชอบกับร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญ เรื่องด่วนที่ ๕ กับเรื่องด่วนที่ ๖ เรื่องด่วนที่ ๕ ก็คือเรื่องของการยกแก้ไขมาตรา ๒๗๙ สาเหตุที่ผมจะเรียนกับท่านประธานวอย่างนี้ว่า รัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่ได้แปลว่าผมจะไม่เห็นด้วยทุกมาตรา บางเรื่องอาจจะดี บางเรื่องอาจไม่ดี ซึ่งมีเป็นจำนวนมาก รัฐธรรมนูญฉบับนี้เกิดขึ้นมา หลายท่านก็บอกว่าผ่านประชามติ แต่ผมมองว่าการผ่านประชามติของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ เป็นการผ่านประชามติของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ นั้นเป็นการผ่านประชามติที่ไม่สมบูรณ์ ทำไมผมถึงบอกว่าไม่สมบูรณ์ เพราะว่าขาดการมีส่วนร่วมของพี่น้องประชาชนอย่างเปิดเผย ผมเรียนว่าตอนที่เราจะลงประชามตินั้น พี่น้องประชาชนรวมทั้งเพื่อนสมาชิกอยู่ในรัฐสภาแห่งนี้ก็พอทราบว่าอะไรมันเกิดขึ้น หลายคนถูกดำเนินคดี เมื่อไปรณรงค์ให้รับร่างรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นเรื่องที่ผมพูดไม่ได้เกินเลยจากความเป็นจริงเลย เป็นเรื่องที่เกิดขึ้น ท่านส่งเจ้าหน้าที่ลงไป ท่านทำอะไรลงไป ครู ก. ครู ข. เยอะแยะเลย และสุดท้ายก็บอกว่าจะมาปฏิเสธได้อย่างไร ในเมื่อ ๑๖ ล้านเสียง ยังเห็นชอบด้วย ถ้าบอกว่าอย่างนั้นแล้ว ๑๑ ล้านเสียงล่ะครับ ไม่มีความหมายหรือครับ แล้วภายใต้ความกดดันของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ก็ยังออกมาตรา ๒๗๙ ซึ่งผมดูแล้วขาดหลักนิติธรรม มาตรา ๒๗๙ นั้นก็คือเห็นชอบสร้างความชอบธรรมให้กับคณะ คสช. ที่ประกาศคำสั่ง ไม่ว่าจะเป็น ม. ๔๔ ไม่ว่าจะเป็นอะไรก็แล้วแต่ จำนวนมากมาย แบบนี้แหละครับ ซึ่งผมไม่เห็นด้วยว่าเรื่องนี้เป็นกระบวนการ

ที่เรียกว่านิรโทษกรรมตัวเอง หลายคำสั่งที่ออกมามีผลทางการเมือง เช่น คำสั่งจากการโยกย้าย จากการปลดคนโน้น คนนี้ รวมทั้งที่ผมพูดสั้น ๆ ก็คือนายก อบจ. นายก อบต. อะไรก็แล้วแต่ เป็นจำนวนมากเลย และสุดท้ายเวลาใครจะเป็นพวกตัวเอง เวลาใครจะช่วยเหลือตัวเองทางการเมืองก็ปลดคำสั่งนั้นเฉย ๆ อย่างนี้คำสั่งเหล่านี้แล้วก็บอกว่าเป็นความชอบธรรม แล้วก็เขียนในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ทั้ง ๆ ที่ผมบอกว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน เพราะฉะนั้นเรื่องนี้เป็นผลทางการเมือง ว่าเวลาใครไปอยู่กับตัวเองก็บอกถูก เวลาใครไปอยู่นอกฝ่ายตัวเองก็บอกคนนั้นเป็นคนไม่ถูก ----------

เพราะฉะนั้นเรื่องนี้ผมก็เลยบอกว่าต้องยกเลิกมาตรานี้เลย ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญที่ขาดกระบวนการมีส่วนร่วมจริง ๆ เพราะฉะนั้นมาตรา ๒๗๙ นี้ เป็นการสร้างความชอบธรรมให้คำสั่ง คสช. มีผลบังคับใช้ ท่านประธานครับ คำสั่งอะไรก็แล้วแต่ถ้าเกิดด้วยคนกลุ่มเดียวด้วยคนคนเดียวปัญหาตามมาหมด ยิ่งออกคำสั่ง คสช. มากเท่าไร ทำให้กฎหมายอื่น ๆ ด้อยค่าลงเท่านั้น ถ้าคนที่ออกคำสั่งแบบนี้มั่นใจว่าตัวเองทำถูก มั่นใจว่าตัวเองไม่ผิดก็ต้องขึ้นไปสู้ในกระบวนการชั้นศาล นี่อย่างไรคือหลักนิติธรรมที่ทุกคนต้องมี ต้องอยู่ภายใต้กฎหมายเดียวกัน เพราะฉะนั้นรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็ยังเขียนอยู่ ศักดิ์นี้ความเป็นมนุษย์ในมาตรา ๔ นั่นแหละคือหลักนิติธรรมที่แท้จริง ทุกคนอยู่ภายใต้กฎหมายเดียวกัน ทุกคนปฏิบัติเดียวกัน ผิดก็ผิด ถูกก็ถูก ท่านขึ้นศาล คนที่ทำก็ต้องขึ้นศาล เห็นง่าย ๆ เมื่อวานเพื่อนสมาชิกพูดถึงเรื่องเหมืองอัครา ก็ใช้คำสั่ง ม. ๔๔ ยกเลิก ถ้าเสียหายเกิดขึ้นใครรับผิดชอบถ้าแบบนี้ ก็เอาคำสั่งไปคุ้มครองตัวเอง เหล่านี้ผมไม่เห็นด้วย ต้องยกเลิกมาตรา ๒๗๙ นี่คือแนวความคิดที่เราเสนอเรื่องนี้ อีกเรื่องหนึ่งเรื่องกระบวนการการเลือกตั้งในญัตติที่ ๖ ในมาตรา ๙๑ มาตรา ๙๒ เรื่องกระบวนการเลือกตั้งนั้นเราได้ทำการเลือกตั้งมาหลายครั้งไม่ว่าเป็นรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ เป็นรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นกระบวนการที่พี่น้องประชาชนเห็นชอบ แล้วก็เข้าใจในหลักการและเหตุผลของการเลือกตั้ง การเลือกตั้งนั้น กกต. เองก็อธิบายมาตลอด บอกพี่น้องประชาชนมาตลอดว่าให้เลือกคนที่รัก ให้เลือกพรรคที่ชอบ วันนี้หายไปไหนล่ะครับ ทำให้พรรคการเมืองทั้งหมดอ่อนแอ นี่เป็นที่มาของ ๑๘ พรรคร่วมรัฐบาล เพราะเป้าประสงค์เท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นเรื่องนี้เราก็อยากให้ยกเลิกกลับไปใช้คล้าย ๆ เดิมก็คือรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ถึงเขียนไว้ก็บอกว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ซึ่งก็ใช้ได้ เราก็เลยบอกว่าเรื่องนี้เราเสนอญัตติขอยกเลิกเพื่อจะปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น การยกเลิกไม่ได้แปลว่าทำให้เลวลงทำให้ดีขึ้นครับ ผมก็เชื่อว่าพี่น้องประชาชนและเพื่อนสมาชิกจะเห็นพ้องต้องกันว่ากระบวนการการเลือกตั้งมันผิดฝาผิดฝั่ง แม้กระทั่งการนับคะแนนเมื่อสักครู่เพื่อนสมาชิกท่านนิคม บุญวิเศษ ขออภัยที่เอ่ยนาม ท่านก็บอกแล้วว่านับคะแนนอะไรก็ไม่รู้ แล้วแต่จะทำปัญหาก็เกิดขึ้นกับ กกต. ความเชื่อถือของ กกต. ก็ลดลง กระเทือนไปหมด เพราะฉะนั้น

พวกเราคณะเรา ทางพรรคเพื่อไทยและพรรคฝ่ายค้านก็เห็นพ้องต้องกันว่าควรยกเลิกกฎหมายฉบับนี้ ควรยกเลิกมาตรานี้ ก็เพียงแต่ว่าอยากให้เพื่อนสมาชิกรัฐสภาทั้งหลายลองไปไตร่ตรองดูว่าปัญหาของรัฐธรรมนูญเกิดปัญหาจริง และมีปัญหาจริง ๆ ๒ ปีกว่าที่ผ่านมาที่เราใช้รัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญแก้ได้เพียงแต่เขียนให้แก้ยาก แต่จะไม่ยากเมื่อทุกคนร่วมมือกัน เมื่อทุกคนเห็นว่าประชาชนเป็นที่ตั้ง ไม่ได้มองว่าตัวเองจะอยู่เท่าไรหรอกครับ มองว่าประเทศจะเดินอย่างไร ความขัดแย้งในสังคมจะลดลงอย่างไร ลดทิฐิมานะเดินหน้าเข้าหากันก็ทำได้แล้ว ถอยหลังคนละก้าวแล้วเดินเข้าไปแล้วก็ร่วมมือกันแก้ไขเหล่านี้ผมเชื่อว่ารัฐสภาแห่งนี้ทำได้ แล้วผมก็มุ่งหวังอย่างนั้นครับ ขอบพระคุณครับท่านประธานครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ขอบคุณครับ ต่อไปจะเป็นท่านวัชรพล โตมรศักดิ์ จากนั้นจะเป็น พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร แล้วกลับมาที่ท่านชวลิต วิชยสุทธิ์ พรรคเพื่อไทย จากนั้นก็จะเป็นท่านนิกร จำนง เชิญท่านวัชรพลครับ

นายวัชรพล โตมรศักดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพครับ กระผม วัชรพล โตมรศักดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครราชสีมา พรรคชาติพัฒนา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานในฐานะตัวแทนของพรรคชาติพัฒนาที่ได้กรุณามอบเวลาให้กับผม เพราะว่าพรรคของผมนั้นเป็นพรรคเล็กมีเพียง ๔ คน ได้เวลามาเพียง ๖ นาที ----------

ในการดำเนินการที่ผมเองนั้นจะขออนุญาตได้อภิปรายเกี่ยวกับเรื่องของการดำเนินการในการที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญที่เราพูดถึงกันตั้งแต่เมื่อวานจนถึงวันนี้นั้น ในส่วนของพรรคชาติพัฒนาครับ ได้ร่วมลงนามลงชื่อและให้การสนับสนุนร่างของท่านวิรัช รัตนเศรษฐกับคณะ ซึ่งในร่างนี้มีสาระสำคัญก็คือการดำเนินการในการแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๕๖ และเพิ่มเติมบทบัญญัติว่าด้วยการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เพิ่มหมวด ๑๕/๑ การจัดทำรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ ฉะนั้นในการที่ผมได้ลุกขึ้นมาก็อยากจะขออนุญาตได้กราบเรียนว่าตั้งแต่ที่เราพูดกันเมื่อวานนี้จนถึงวันนี้ ทุกคนพูดเป็นเสียงเดียวกันว่ารัฐธรรมนูญนั้นในประเทศไทยเราได้มีการจัดทำรัฐธรรมนูญมาถึง ๒๐ ฉบับ ในแต่ละฉบับนั้นมีห้วงระยะเวลาที่ทุกฝ่ายต่างคนต่างคิดในมุมมองที่ต่างกัน เฉกเช่นเดียวกับตัวกระผมเองได้มองว่าในการที่เราจะแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้น เป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้ชาติบ้านเมืองเราเกิดวิกฤติและเกิดความแตกแยก เพราะฉะนั้นจึงได้ร่วมลงนามและเสนอในการแก้ไข สิ่งหนึ่งที่ผมได้พยายามศึกษาในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของรายงานการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญของคณะกรรมาธิการวิสามัญ ทั้ง ๕๙ ท่านครับ ท่านประธานครับ ในเนื้อหาต่าง ๆ นั้นทุกคนได้มีความคิดเห็นร่วมกันว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ นั้นมีปัญหาหลายต่อหลายอย่างแล้วก็มีสิ่งดีหลายอย่าง เฉกเช่นเดียวกับผมเองนั้นอยากจะขออนุญาตได้ยกบางส่วนของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ที่เป็นประเด็นปัญหาที่เราควรจะพูดถึง ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องมาตรา ๖๒ เกี่ยวกับเรื่องการวางยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ นั้นได้มี พ.ร.บ. การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ปี ๒๕๖๐ ซึ่งประกอบรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๕ ได้กำหนดเงื่อนเวลาในการทบทวนยุทธศาสตร์ชาติทุก ๕ ปี ซึ่งตรงนี้ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศชาติในยุคดิจิทัล (Digital) ซึ่งบ้านเมืองของเรามีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ถ้าเรามีการวางยุทธศาสตร์ชาติทุก ๕ ปีนั้น นั่นหมายความว่าประเทศไทยเรานั้นเกิดปัญหาหรือวิกฤติต่าง ๆ หรือปัญหาในการพัฒนาประเทศนั้นเราจะต้องรอให้ครบ ๕ ปีในการวางยุทธศาสตร์ ถ้ามีการทบทวนในการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้มีการวางยุทธศาสตร์ชาติในทุก ๑ ปี ผมเชื่อว่านี่คือสิ่งหนึ่งในการที่จะขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศและในการที่จะแก้ไขปัญหาสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว

ในประเด็นที่ ๒ เรื่องการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เราใช้การเลือกตั้งแบบบัตรใบเดียว ไพรมารี โหวต (Primary vote) นี่คือสิ่งหนึ่งที่แตกต่างจากรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ผมกราบเรียนท่านประธานครับ ถ้าเราย้อนกลับไปในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ หรือรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ นั้น ต้องการที่จะเห็นพรรคการเมืองเป็นพรรคขนาดใหญ่ มีเสถียรภาพและอยากที่จะเห็นการทำงานที่เป็นการขับเคลื่อนในความคิดในการที่จะพัฒนาประเทศไม่ให้เกิดความแตกแยก แต่ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ตรงกันข้ามกลับกัน เราจะเห็นได้ว่ามีพรรคการเมืองต่าง ๆ มากมาย เวลาจะดำเนินการหรือมีความคิดหรือมีการวางนโยบายต่าง ๆ ก็เป็นสิ่งที่ยาก นั่นคือสิ่งหนึ่งที่ผมอยากจะกราบเรียนว่านี่คือประเด็นปัญหาหนึ่งในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ที่ผมอยากจะฝากไปถึง ส.ส.ร. คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้พิจารณาจากที่มีการศึกษาในเรื่องของการศึกษาของคณะกรรมาธิการวิสามัญที่ได้ศึกษาไว้แล้ว

ประเด็นต่อไป ในเรื่องมาตรา ๑๔๔ มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหลายต่อหลายท่านได้พูดถึง ผมเองเป็นกรรมาธิการงบประมาณถึง ๒ ปี หรือแม้กระทั่งการทำหน้าที่ในการที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อึดอัดใจมากครับ เราไม่สามารถที่จะนำเสนอปัญหาที่เดือดร้อนของพี่น้องประชาชนต่อสภาแห่งนี้ ในการที่เราจะช่วยกันแก้ไขปัญหาพี่น้องประชาชนเลย ผิดหลักการในระบอบประชาธิปไตย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นมาจากพี่น้องประชาชน ย่อมรู้ย่อมเห็นความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชน ----------

แต่ในขณะเดียวกันในรัฐธรรมนูญปี ๒๕๖๐ กลับกำหนดให้ข้าราชการเป็นบุคคลที่ได้เขียนนโยบาย วางแผนยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้กับพี่น้องประชาชน และท้ายที่สุด สภาผู้แทนราษฎร หรือ ส.ส. ก็เป็นเพียงตรายางที่เราไม่สามารถจะสะท้อนปัญหาเหล่านั้นได้

อีกประเด็นหนึ่ง ในเรื่องของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ที่เกิดปัญหาอย่างยิ่งต่อการกระจายอำนาจให้กับท้องถิ่น ท่านประธานทราบไหมครับว่าในขณะนี้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ได้เขียนถึงเรื่องจองการกระจายอำนาจให้กับท้องถิ่น โดยมีการกำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง และโดยเฉพาะอย่างยิ่งหรือจะมาโดยวิธีอื่นใดก็ได้ นั่นหมายความว่าหลักการประชาธิปไตยของท้องถิ่นนั้นผิดไป ผู้นำท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง ในส่วนที่ผมพูดมาทั้งหมดนี้เพื่อจะสะท้อนว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ก็มีทั้งข้อดีและข้อไม่ดี แต่ในขณะเดียวกันเพื่อให้ชาติบ้านเมืองได้เดินหน้าต่อไปได้บนความคิดที่แตกแยก ผมอยากจะวิงวอนให้สมาชิกรัฐสภาทุกท่านได้โปรดร่วมมือกันในการที่จะช่วยกันขับเคลื่อนในการแก้ไขรัฐธรรมนูญที่จะเกิดขึ้นใหม่ให้เป็นรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน เพื่อพี่น้องประชาชน คนเราทุกคนเกิดมาไม่ว่าใครก็ต้องตาย แต่สิ่งหนึ่งที่เราจะฝากไว้ก็คือเราอยากจะเห็นการร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่ไม่ได้อิงกับใครที่เป็นรัฐธรรมนูญที่เกิดขึ้นมาบนความงดงามและนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติ กราบขอบพระคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ต่อไปเป็นท่าน พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร เชิญครับ

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : เรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ผม พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร สมาชิกวุฒิสภา ขอเน้นว่าเป็นสมาชิกวุฒิสภา ในนามสมาชิกรัฐสภาแห่งนี้ ญัตติทั้ง ๖ ญัตติ ที่ทั้งสมาชิกผู้ทรงเกียรติได้นำเสนอต่อสภาแห่งนี้ ผมพยายามได้ศึกษา เมื่อวานนี้ก็ ๑๓ ชั่วโมง ๗ นาที ๒๗ วินาที ก็พยายามเฝ้าดูเฝ้าฟังว่า เอ๊ะ รัฐธรรมนูญที่ท่านเสนอแก้มามีเหตุผลอะไร แก้เพื่อใคร ใครจะได้ประโยชน์ พี่น้องประชาชนจะได้ประโยชน์หรือไม่ ที่จริงผมอยากให้พี่น้องประชาชนหรือคนที่สนใจการบ้านการเมืองได้ติดตามรับชมด้วยเหตุและผล อย่าเอาชนะคะคานกันด้วยความรู้สึก ถ้าดีแก้เลยครับ จะรื้อใหม่จะล้างใหม่ก็ไม่เป็นอะไร แต่ถ้าทำแล้ว

ไม่มีประโยชน์ ผมพยายามศึกษาผมมีเวลาน้อย ผมพยายามศึกษารัฐธรรมนูญตั้งแต่ฉบับแรก ปี ๒๔๗๕ รวมทั้งเปรียบเทียบปี ๒๕๔๐ ปี ๒๕๕๐ ปี ๒๕๖๐ ที่ท่านทั้งหลายบอกว่า ปี ๒๕๔๐ นั้นดีเหลือเกิน ก็ต้องดีครับ ก็ยอมรับว่าดี ต้องยกประโยชน์ให้อดีตท่านนายกรัฐมนตรีท่านบรรหาร ขออนุญาตเอ่ยนามท่าน มาถึงปี ๒๕๕๐ ทำไมต้องมี ปี ๒๕๕๐ เพราะดีเกินไปหรือเปล่า การเขียนรัฐธรรมนูญเขียนได้ค่อนข้างจะมากมาย ท่านรู้ไหมรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ มีทั้งหมดกี่มาตรา ๓๑๘ มาตรา ปี ๒๕๕๐ ลดเหลือ ๓๐๘ มาตรา ปี ๒๕๖๐ มี ๒๗๙ มาตรา ทำไมถึงแก้กันล่ะครับ สถานการณ์มันเปลี่ยน ปี ๒๔๗๕ ท่านรู้ไหมประชุมรัฐสภามีกี่สมัย สมัยละกี่เดือน ๓ เดือนเองครับ เดี๋ยวนี้เปลี่ยนมาเป็น ๔ เดือนแล้ว ----------

รวมทั้งจำนวนรัฐมนตรี จำนวน ส.ส. เปลี่ยนไปหมด ณ เวลานี้ที่ผมค่อนข้างจะอึดอัดใจ บางครั้งก็ทุกข์ใจปรึกษากับคนใกล้ชิดหรือผู้รู้ทั้งหลายว่าทำอย่างไรถึงให้รัฐธรรมนูญบ้านเราสามารถดำรงอยู่ได้ และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อพี่น้องประชาชนอย่างแท้จริง ซึ่งผมจะพูดในโอกาสต่อไป ถ้ามีเวลานะครับ ตอนนี้ผมมาเน้น ผมมีเวลาจำกัด ผมก็เลยขอมาดูว่าเมื่อสักครู่ท่านพูดมาตรา ๑๙๑ มาตรา ๑๙๒ ที่จริงการนับคะแนนในรัฐธรรมนูญแห่งนี้ไม่มีหรอกครับ ไปมีปัญหาที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ กฎหมายลูก ท่านไปดูให้ดี ไม่ต้องมาแก้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๑ มาตรา ๑๙๒ ท่านไปแก้กฎหมายลูกนั่นแหละจะนับอย่างไร จะประกาศอย่างไรอันนั้นชัดเจน แต่สิ่งหนึ่งทีแรกที่ผมสบายใจ ดีใจ ทั้งท่านผู้นำฝ่ายค้าน ทั้งท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายว่าจะไม่แตะหมวด ๑ หมวด ๒ ผมดีใจครับ แต่ฟังไปฟังมา ๑๓ ชั่วโมง ๕ นาทีที่ผ่านมา มีใครหลายคนบอกว่า หมวด ๑ หมวด ๒ แตะไม่ได้หรือ ผมก็ถามว่าท่านจะไปแตะทำไม จริง ๆ ไม่ใช่เฉพาะหมวด ๑ หมวด ๒ หมวด ๑ เป็นเรื่องของการราชอาณาจักรไทยจะแบ่งแยกไม่ได้ เป็นหนึ่งเดียว ก็มีคนไปสัมมนากันที่ภาคใต้ผมจะไม่พูดถึง จะแบ่งแยกหรือไม่ผมไม่ทราบ แต่หมวด ๒ เป็นเรื่องขององค์พระมหากษัตริย์ และที่จริงมีอยู่อีกหลายหมวด อำนาจหลาย ๆ แฝงอยู่ในมาตราต่าง ๆ หลายมาตรา จริง ๆ เรื่ององค์พระมหากษัตริย์ผมขอพูดสักนิดนะท่านประธานครับ ขอสไลด์ (Slide) แผ่นที่ ๑

(เจ้าหน้าที่ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน)

พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : หลาย ๆ คนคงจะทราบดี พ่อหลวงรัชกาลที่ ๙ ท่านมีพระราชดำรัสว่าอย่างไร ที่เราต้องเดินเร็ว ไปเร็ว เพราะว่าความทุกข์ยากของประชาชนไม่เคยรอใคร ขอพูดซ้ำ ๆ อีก ๑๐๐ ล้านครั้งก็ได้ ไม่เคยรอใคร และบูรพมหากษัตริย์ตั้งแต่ก่อนหน้ากรุงสุโขทัยประดิษฐ์หนังสือไทย มาถึงกรุงศรีอยุธยา วันก่อนมีการสัมมนากันผมไปถามเด็กบางคนรู้จักองค์ดำไหม เด็กบางท่านไม่ค่อยเข้าใจ คุณูปการของพระมหากษัตริย์ในอดีตเด็กบางท่านก็ไม่ทราบ ก็ฝากกระทรวงศึกษาธิการไปด้วยแล้วกันนะครับ มาถึงกรุงธนบุรี กรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๕ เป็นตัวอย่างที่ดีหรือไม่ สาธารณูปโภคทางรถไฟหรือที่สำคัญคือการเลิกทาส อันนี้คือสิ่งหนึ่งที่เราเคยพูดกัน ส่วนพ่อหลวงรัชกาลที่ ๙ มหาศาล คุณูปการท่านมากมายมหาศาล พอมาถึงล้นเกล้า

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) นิษฐกานต์ ๑๙๓/๒

รัชกาลที่ ๑๐ พระปฐมบรมราชโองการท่านได้มีพระบรมราชโองการว่าเราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป ผมก็ฝากไว้แค่นี้ครับ สถาบันพระมหากษัตริย์ต้องอยู่เหนือเกล้าเหนือกระหม่อม พวกผมได้ท่องปฏิญาณตนมาตลอด ก็ฝากไปถึงลูก ๆ หลาน ๆ ว่าเราจะต้องดำรงไว้เป็นศูนย์กลางยึดเหนี่ยว นี่ผมฟังมา บางประเทศที่ไม่มีแล้ว อยากมีครับ นี่ฟังมานะครับ เท็จจริงประการใดก็ฝากเอาไว้ เราต้องรักษาไว้ ผมพูดแค่นี้ครับ เดี๋ยวจะไม่มีเวลา ผมพูดปั๊บเวลาเกือบจะหมดแล้ว วกกลับมามาตรา ๒๕๖ มาตรา ๒๕๖ บางท่านบอกว่าไม่ได้เขียน เช็คเปล่า ไม่ได้ตีเช็คเปล่า ----------

แต่ผมกลับมองว่าท่านมาบอกว่าท่านลงละเอียดบ้าง ก็ไม่ต่างกับเช็คไม่ลงวันที่ เหมือนไม่ลงวันที่ เพราะฉะนั้นการที่ท่านจะขอแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ส่วนตัวผมไม่มีธง ผมอยากจะฟังเหตุผลอย่างที่ผมกราบเรียนว่าท่านมีเหตุผลอะไร ทำไปทำมา ท่านจะกลายเป็นว่าเปิดการประชุม เป็นการไม่ไว้วางใจสมาชิกวุฒิสภา แล้วก็ไม่ไว้วางใจท่านนายกรัฐมนตรี คนละเรื่องหรือเปล่า ท่านเคยจำได้ไหม มีคนพูดว่าถ้าอย่างนี้ก็เขียนรัฐธรรมนูญเลยสิว่าไม่ให้คนชื่อประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี อย่างที่ท่านเคยพูดเทียบเคียงไว้เมื่ออดีต เพราะฉะนั้นผมยืนยันว่าเราต้องให้เกียรติกับผู้นำของเรา แล้วก็ต้องร่วมมือร่วมใจสิ่งที่ดีเยอะแยะ ผมไม่พูดถึง เดี๋ยวจะหาว่าผมไปเอาอกเอาใจ แต่ท่านอาจจะมองในสิ่งที่อาจจะเป็นส่วนตัวของท่าน ท่านประธานเคยได้ยินไหมครับ ในที่ประชุมแห่งนี้ก็คงเคยได้ยินว่ามุมมองของแต่ละคนแตกต่าง อย่างที่มีคำพูดคำหนึ่งเขาว่าอย่างไร สองคนยลตามช่องคนหนึ่งมองเห็นโคลนตม อีกคนแหลมคมมองเห็นดวงดาวที่แพรวพราว อย่างนั้นผมไม่ปฏิเสธหรอกว่าท่านจะเห็นอย่างไร สุดท้ายแล้วพูดง่าย ๆ ว่าผมอยากเห็นให้ท่านพิจารณากันด้วยเหตุด้วยผล ผมต่ออีกนิดเดียวครับท่านประธาน สิ่งหนึ่งที่ผมอยากจะกราบเรียนแล้วก็พยายามจะย่อความคิดเห็นของพี่น้องเพื่อนสมาชิก มีอยู่ ๒ ประเด็น ประเด็นแรกคือในเรื่องของข้อกฎหมาย ในการแก้รัฐธรรมนูญแห่งนี้ เราจำเป็นจะต้องแก้จะสอดคล้องกับข้อกฎหมายหรือไม่ ในส่วนของคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญมีอยู่หลายอันเพื่อนสมาชิกได้พูดไปแล้วเมื่อปีก่อนหน้านี้ เมื่อปี ๒๕๕๕ ปี ๒๕๕๙ ก็มีครับ แม้แต่คำปรารภท่านยังไม่ให้แก้เลย ผมจะแนะนำท่านอย่างหนึ่งได้ไหมครับ มาตรา ๒๕๖ นี่ วิธีแก้มีมากมาย แก้ยากก็คือมาตรา ๒๕๕ ส่วนที่สามารถจะดำเนินการได้ก็คือแก้ง่าย ท่านไม่ต้องเอามาตรา ๒๕๖ (๘) ส่วนอื่นก็สามารถดำเนินการได้ ผมฝากไว้แค่นี้ครับ ที่จริงผมมีเรื่องที่จะพูดอีกมากมาย แต่พูดง่าย ๆ มีเวลาเพียงแค่นี้ ฝากนิดเดียวครับขอแผ่นสไลด์ (Slide) ที่ ๒ ครับ ฝากท่านดูแล้วกันว่าท่านประธานที่ผมเคารพ ท่านพูดไว้อย่างนี้รัฐธรรมนูญแก้ออกมาอย่างไรก็ตาม ถ้าแก้ตรงนี้ไม่ได้ธุรกิจการเมืองเกิดขึ้นอย่างแน่นอน และสุดท้ายขอสไลด์ (Slide) ที่ ๓ จบจริง ๆ ครับ ท่านหม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช ได้พูดไว้ในประมาณนี้ ก็ฝากพวกท่านด้วยความเคารพและผมก็ให้เกียรติทุกคน

ส่วนผมจะรับรองหรือไม่ ลงมติหรือไม่ ผมอยากฟังท่านต่อแค่นั้น ขอบคุณท่านประธานมากครับ ขอบคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ต่อไปจะเป็นท่านชวลิต วิชยสุทธิ์ แล้วก็ตามด้วยท่านนิกร จำนง ผมขอเรียนท่านว่าบางฝ่ายยังยื่นบัญชีเข้ามาน้อยนะครับ แต่ผมอยากจะเรียนว่าที่ผ่านไป ๑๐ กว่าคนนี่ ใช้เวลาเกินทั้งนั้น ดังนั้นถ้าท่านยื่นบัญชีลำดับหลัง เวลาท่านอาจจะหมดก็ได้นะครับ ตอนนี้ก็ได้เวลาไพรม์ไทม์ (Prime time) ขอแสดงความจำนงได้ เชิญท่านชวลิต วิชยสุทธิ์ และตามด้วยท่านนิกร จำนง ครับ

นายชวลิต วิชยสุทธิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครพนม) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายชวลิต วิชยสุทธิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครพนม พรรคเพื่อไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา กฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ ----------

ประเทศจะได้รับความเชื่อมั่นจากประชาชนและชาวโลกหรือไม่อยู่ที่โครงสร้างทางการเมือง การปกครองสิทธิ เสรีภาพของประชาชนที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญ กฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้มีปัญหาต่อการสร้างความเชื่อมั่นของประเทศหรือไม่ กระผมเห็นว่ามีปัญหาแน่ จึงมีสัญญาณให้สังคมได้เห็นมาเป็นระยะ ๆ ดังนี้

ประการแรก ในการแถลงนโยบายของรัฐบาล เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เมื่อเช้าผมไปค้นคำแถลงนโยบายของท่าน พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี นโยบายเร่งด่วน ข้อ ๑๒ เขียนไว้ชัดเจน และท่านก็อ่านในสภาแห่งนี้ถึงนโยบายในการที่จะแก้ไขปัญหาด้วยการศึกษาการแก้รัฐธรรมนูญ

ประการที่ ๒ เงื่อนไขการเข้าร่วมรัฐบาลของพรรคการเมืองแกนนำหลักบางพรรค ถ้าไม่มีการได้มีนโยบายเรื่องแก้รัฐธรรมนูญ ก็ประกาศไว้ก่อนเลยว่าไม่ร่วม นี่ก็แสดงว่ารัฐธรรมนูญมีปัญหา

ประการที่ ๓ ผลการศึกษาของคณะกรรมาธิการวิสามัญศึกษาการแก้รัฐธรรมนูญที่มีที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีเป็นประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญ ออกมาชัดเจนครับทุกพรรคการเมืองที่เข้าไปร่วมเป็นกรรมาธิการมีความเห็นสอดคล้องกันที่จะต้องแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ หลักแก้ มาตรา ๒๕๖ มี ส.ส.ร. ไม่แตะหมวด ๑ หมวด ๒ แล้วก็ยังมีอีกมากมายที่พรรคเพื่อไทยและพรรคร่วมฝ่ายค้านได้ยื่นในภายหลังอีก ๔ ญัตติ ล้วนดำเนินการตามผลการศึกษาของคณะกรรมาธิการที่สภาผู้แทนราษฎรได้ดำเนินการไปนั่นในส่วนที่เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ที่สาธารณะเห็นทั่วไป แต่สิ่งที่กระผมได้เคยเห็นเป็นการส่วนตน กระผมเคยทำงานกรรมาธิการวิสามัญเรื่องการปรองดองในอดีต ตั้งแต่ครั้งที่รัฐสภาเรายังตั้งอยู่ที่ถนนอู่ทองใน ประธานเจโทร (JETRO) หรือประธานหอการค้าญี่ปุ่นพูดไว้ชัดเจน ถ้าการเมืองเมืองไทยไม่มีเสถียรภาพ เขาย้ายฐานหนีแน่นอน และเราก็เห็นอยู่ ณ ปัจจุบันว่ามิตรประเทศของเราค่อย ๆ ทยอยย้ายฐานหนี เพราะการเมืองของเราไม่มีเสถียรภาพ เป็นไปได้อย่างไรที่ภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับนี้เรามีพรรคการเมืองถึงเกือบ ๒๐ พรรคในการที่จะเป็นพรรคร่วมรัฐบาล นี่คือสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้จำเป็นที่จะต้องมีการแก้ไขอย่างไร หรือไม่ ผมจะไม่พูดให้เป็นที่สะเทือนใจของผู้เกี่ยวข้อง เพราะนั่นเป็นปลายเหตุ อาจจะอ้างได้ว่ามากันในระยะเวลาเปลี่ยนผ่านเพื่อมาแก้ไขปัญหา

ของชาติบ้านเมืองในเฉพาะหน้าขณะนั้น แต่ขณะนี้เวลาผ่านมา ๖ ปี ถ้าเรายังดำรงสิ่งที่เป็นเงื่อนไขที่จะสร้างความไม่เชื่อมั่นประเทศ เราจะปล่อยอย่างนั้นหรือ สิ่งที่เห็นยกตัวอย่างอีกอันเมื่อเช้าดูทีวี ประเทศเกาหลีประเทศเพื่อนบ้านของเราในทวีปเอเชีย แต่ก่อนรุ่นปู่เราประเทศไทยเคยไปช่วยเขารบ แต่ปัจจุบันเราต้องไปซื้อเครื่องบินฝึกรบจากประเทศเกาหลี เมื่อเช้าดูทีวีโฆษณาขายมือถือยี่ห้อหนึ่งหลายหมื่นบาท นี่แค่มือถือนะครับ ----------

เกิดอะไรขึ้นกับประเทศไทยในสิ่งที่ผ่านมา เราไม่อยากตอกย้ำตรงนั้น แต่ขอให้รำลึกถึงความจริงว่าบ้านเมืองเราจะไปไม่รอดถ้าโครงสร้างทางการเมืองการปกครองของเรายังไม่ได้รับความเชื่อมั่นจากทั้งในประเทศและชาวโลก สิ่งที่เห็นประจักษ์อีกอย่างหนึ่งก็คือความยากจนของพี่น้องประชาชน ในฐานะ ส.ส. เห็นชัดเจนครับว่าพี่น้องประชาชนของเรายากจน พวกเรา ส.ส. ส.ว. มีเงินเดือนกิน ไม่รู้หรอกครับว่าชาวไร่ชาวนาเขาลำบากกันอย่างไร ดังนั้นสิ่งที่จะทำให้ประเทศได้รับความเชื่อมั่นกลับคืนมาก็คือการทำการเมืองของเราให้มีเสถียรภาพ ให้ได้รับความเชื่อมั่นจากพี่น้องประชาชนและชาวโลก การที่จะเดินไปสู่แนวทางนั้นได้ ขณะนี้รัฐสภาของเรากำลังพิจารณาอนาคตของประเทศในการที่จะสร้างความเชื่อมั่นประเทศ ผมอยากจะให้เราได้ละวางในสิ่งที่เป็นเรื่องที่ทำให้มองว่าเป็นฝักเป็นฝ่ายออกไปเสีย แล้วหันมาร่วมมือกันแก้ไขปัญหาชาติบ้านเมือง ผมมั่นใจว่าผู้นำประเทศไม่มีความสุขหรอกครับถ้าประชาชนยังเดือดร้อนลำเค็ญ ยากเข็ญอยู่ ท่านนั่งอยู่ในตำแหน่งไม่มีความสุข นี่ก็คือคือสิ่งที่อยากจะขอความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการที่จะร่วมมือกันแก้ไขปัญหาในการลงมติในวันนี้ครับ ขอบคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ถัดไปท่านนิกร จำนง จะเป็นชุดที่ ๖ นะครับ เชิญครับ

นายนิกร จำนง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม นิกร จำนง ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมจะอภิปรายการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม ผมมีความเชื่อว่าการตัดสินใจออกเสียงลงคะแนนในฐานะสมาชิกรัฐสภากับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติมหลายฉบับครั้งนี้ ท่ามกลางสถานการณ์อันวิกฤติของประเทศจะมีความสำคัญเป็นอย่างมาก แล้วก็จะประทับติดตัวตามเราไปตลอดกาลในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานที่เคารพครับ ผมขอใช้เวลา ๓๔ ปีในการเมือง จะขอพูดถึงความเห็นที่ผมมองเห็นในสภาวะของประเทศขณะนี้ อันจะเกี่ยวเนื่องกับวิกฤติรัฐธรรมนูญเป็นอย่างมาก สถานการณ์ของประเทศขณะนี้ได้เกิดปัญหา ๓ ผสานรอการระเบิดอยู่ น่ากลัวมากท่านประธานครับ สถานการณ์ด้านแรกคือสถานการณ์ทางการเมือง ขณะนี้มีความขัดแย้งทางความคิดทางการเมืองเป็นอย่างมาก มีการแบ่งขั้วทางการเมืองเป็นฝักเป็นฝ่ายด้วยความเชื่อที่ต่างกัน ในทุกระดับ

ในสภาแห่งนี้ก็มี ไม่ว่าจะเป็นสภา ๒ สภา หรือระหว่างฝ่ายค้าน ฝ่ายรัฐบาลยังไม่เคยปรากฏมาก่อน เราต้องยอมรับในข้อนี้นะครับ

ประเด็นต่อมา ก็คือสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ ท่านประธานที่เคารพครับ มีปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจของประชาชนมากมายมาตลอดในสังคมไทย แต่ขณะนี้เกิดปัญหาวิกฤติโควิด-๑๙ (COVID-19) มากระทบกระแทกเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ทำให้ประชาชนประสบปัญหาในการทำมาหากินเพื่อการดำรงชีพอย่างหนัก และยังไม่มีทางว่าจะคลี่คลายไปทางใด

ปัญหาที่ ๓ เป็นปัญหาใหม่ก็คือมีปัญหาเรื่องความขัดแย้งทางสังคม แต่ปัญหาใหม่ก็คือว่าเกิดมีช่องว่างระหว่างวัยที่เกิดจากกระแสโซเชียล (Social) ที่ถ่างออกไป ขณะนี้ประชาชนคนไทยเหมือนอยู่กับคนละโลกนะครับ ๓ อย่างนี้กำลังรอวัน เวลาที่จะระเบิด บังเอิญว่าขณะนี้ได้เกิดวิกฤติใหม่คือวิกฤติรัฐธรรมนูญเกิดขึ้น ซึ่งเกิดขึ้นมาหลายครั้งแล้วในประวัติศาสตร์ของเรา จะเห็นว่านำมาสู่การเรียกร้องให้มีแก้ไขรัฐธรรมนูญ ยกร่างขึ้นมาหลายร่างที่เห็นแล้ว การแก้ไขดังกล่าวถ้าไม่ได้ตามที่พึงประสงค์ที่ควรเป็นก็จะเกิดมีปัญหาทำให้เป็นเชื้อประทุไปสู่ปัญหา ๓ ก้อนแรกที่ผมกล่าวถึงเมื่อสักครู่ จะทำให้เกิดความสูญเสียครั้งใหญ่ ในความเห็นของผมยังไม่เคยปรากฏมาก่อน ในขณะที่มุมกลับถ้าหากว่าแก้ไขได้บ้างก็จะเกิดคุณูปการ จะหยุดความขัดแย้งที่รุนแรงที่จะเกิดขึ้น แล้วก็เราสามารถแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจการเมืองและสังคมที่จ่ออยู่ขณะนี้ได้ ----------

ท่านประธานที่เคารพครับ หน้าที่ความรับผิดชอบทั้งหลายต่อการแก้ไขรัฐธรรมนูญในสภาวะวิกฤตินี้ ได้เข้ามาสู่การตัดสินใจของเราต่อหน้าแล้วในฐานะสมาชิกรัฐสภา กรณีนี้ไม่ว่าเราจะตัดสินใจอย่างไร ไม่ว่าเราจะอ้างเหตุผลใดในการตัดสินใจ การตัดสินใจครั้งสำคัญนี้ ไม่ว่าจะเป็นคุณหรือจะเป็นโทษต่อบ้านเมือง ก็จะเป็นที่จดจำในใจเราตลอดไป ไม่สามารถจะหลีกเลี่ยงได้ในใจเราเอง ผมจะขอกล่าวถึงวิกฤติรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวเนื่องกับวิกฤติของประเทศจากประสบการณ์ส่วนตัวที่ฝังใจผมมา ๒๗ ปีแล้ว และคงดำรงอยู่ต่อไปจนตาย นั่นคือวิกฤติการเมืองที่เกิดขึ้นจากกรณีปี ๒๕๓๕ ในขณะนั้นเกิดกรณีนายกรัฐมนตรีที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง แล้วนำไปสู่วิกฤติรัฐธรรมนูญ มีการเรียกร้องให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้นายกรัฐมนตรีมาจากการเลือกตั้งคือ ส.ส. ผมเองได้เข้าไปร่วม ตอนนั้นเป็น ส.ส. อยู่ ในฐานะ ส.ส. ฝ่ายรัฐบาลที่สนใจทางด้านประชาธิปไตย ไปประชุมหลายครั้ง ผมกลับมาเรียนท่านบรรหารในฐานะเลขาธิการพรรคชาติไทยในขณะนั้นว่า เราน่าจะร่วมกันแก้ไขรัฐธรรมนูญ เพราะว่าให้นายกรัฐมนตรีมาจากการเลือกตั้งตามเสียงเรียกร้องก็น่าจะเป็นการดี ท่านบรรหารบอกกับผมว่าทราบเรื่องนี้อยู่เหมือนกัน แต่เราเป็นพรรคร่วมรัฐบาลที่ร่วมกันยกมือตั้งนายกรัฐมนตรีขึ้นมา เราจะไปออกกฎหมายไล่เขาไปได้อย่างไร คงทำไม่ได้ ผมเองยอมรับครับ เพราะทราบดีว่าท่านบรรหารนั้นเป็นคนที่ยึดถือสัจจะ กตัญญู ไม่ยอมหักหลังใครทั้งสิ้น ซึ่งพวกเราพรรคชาติไทยยึดถือมาจนกระทั่งปัจจุบัน ด้วยวิกฤติรัฐธรรมนูญในครั้งนี้นำไปสู่การเคลื่อนไหวเพื่อกดดันเกิดความรุนแรงขึ้น มีการปะทะกันระหว่างทหาร ตำรวจ แล้วก็ประชาชน มีการเสียชีวิต บาดเจ็บ ล้มตายเป็นจำนวนมาก ผมติดอยู่ที่กรุงเทพมหานคร กลับไปจังหวัดสงขลาไม่ได้ ประกอบกับผมเป็น ส.ส. พรรคฝ่ายมารคนเดียวที่มีอยู่ในภาคใต้ กลับไปก็คงจะไม่ปลอดภัย ผมในฐานะสมาชิกรัฐสภาในขณะนั้นคับข้องใจเป็นอย่างมาก ที่ไม่สามารถจะทำอะไรได้เลย ได้แต่นั่งดูความรุนแรง การปะทะกัน มีการฆ่ากันบนถนน ทางวิทยุโทรทัศน์ ผมก็เลยยกโทรศัพท์โทรไปหาบุคคลท่านหนึ่ง ขอเอ่ยนามท่าน ซึ่งไม่เป็นการกระทบใด ๆ ก็คือ ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ซึ่งในฐานะองคมนตรีและรัฐบุรุษในขณะนั้น หรือป๋าเปรมที่ผมเคารพ เพราะว่าท่านให้ความเมตตาผมมาโดยตลอดในฐานะเป็นคนจังหวัดสงขลาด้วยกัน ผมเรียนท่านว่าผมทนไม่ไหวแล้วป๋า ช่วยใครอะไรไม่ได้เลย ผมจะลาออกจาก ส.ส. แล้ว ป๋าพูดกับผมว่า นิกรลาออกคนเดียวแล้วมีประโยชน์อะไร

ผมก็กลับมาคิดท่านประธานครับ จริงอย่างที่ท่านว่า เพราะขณะนั้นรัฐบาลเองไม่มีทางออกเลย จะยุบสภาก็ไม่ได้ จะทำอะไรก็ไม่ได้ ผมก็เลยโทรศัพท์ไปนัด ส.ส. พรรคชาติไทยได้หลายคน สิบกว่าคน แล้วก็นัดกันจะไปลาออก เพื่อให้เกิดสถานการณ์ที่นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น สามารถจะยุบสภาได้ นัดนักข่าวไว้เรียบร้อยตอนเช้า คืนนั้นประมาณ ๓ ทุ่มกว่า ในคืนวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๓๕ ผมดูโทรทัศน์แล้วเห็น พลเอก เปรม พร้อมด้วย นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ผมจะไม่เอ่ยนามท่าน และพลตรีซึ่งเป็นคู่ขัดแย้งไปเข้าเฝ้า พระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ได้ทรงมีพระราชดำรัสสำคัญที่ผมได้จดจำหลักการส่วนนั้น มาจนถึงปัจจุบัน ผมจะขออัญเชิญมาซึ่งเป็นเรื่องที่เผยแพร่ทั่วไป ท่านประธานคงได้ทราบ ตอนหนึ่งว่า เดินหน้าเข้าหากัน ไม่ใช่เผชิญหน้ากัน เพราะเป็นประเทศของเรา ไม่ใช่ประเทศหนึ่ง ของคน ๒ คน เป็นประเทศของทุกคน เข้าหากัน ไม่เผชิญหน้ากัน แก้ไขปัญหา เพราะปัญหา มีอยู่ เวลาเกิดจะใช้คำว่า บ้าเลือด เวลาคนปฏิบัติการรุนแรงมันลืมตัว ลงสุดท้ายไม่รู้ว่าตีกัน เพราะอะไร แล้วจะแก้ปัญหาอะไร เพียงแต่ว่าจะเอาชนะใคร ใครจะชนะไม่มีทาง อันตราย ทั้งนั้น มีแต่แพ้ คือต่างคนต่างแพ้ ผู้ที่เผชิญหน้าก็แพ้ และที่แพ้ที่สุดก็คือประเทศชาติ และประชาชน จะเป็นประชาชนทั้งประเทศไม่ใช่ประชาชนเฉพาะในกรุงเทพมหานคร และสมมติว่าเฉพาะในกรุงเทพมหานครเสียหายไป ประเทศก็เสียหายไปทั้งหมด และจะมี ประโยชน์อะไรที่จะทะนงตัวว่าชนะอยู่ท่ามกลางกองซากปรักหักพัง ผมนั่งน้ำตาไหลครับ เพราะว่าด้วยความผ่อนคลายในความตึงเครียดที่มีมาตลอด รุ่งเช้าผมก็โทรศัพท์ไปที่ บ้านสี่เสาเทเวศร์หาป๋าเปรมอีกครั้งหนึ่ง เรียนท่านว่าเหตุการณ์สงบแล้ว ผมจะลาออกจาก ส.ส. ท่านบอกว่า เห็นนิกรประกาศว่าจะแก้รัฐธรรมนูญให้เสร็จไม่ใช่หรือ ทำไมไม่อยู่ แก้รัฐธรรมนูญให้เสร็จเสียก่อน ท่านบอกกับผมอย่างนั้น ผมปฏิบัติตามคำของท่านคือ รอจนทำหน้าที่แก้ไขรัฐธรรมนูญเสร็จ ----------

โดยมีบทบัญญัติกำหนดให้นายกรัฐมนตรีมาจากการเลือกตั้งของ ส.ส. ในการเลือกตั้งครั้งถัดมา ๓๕/๒ ผมตัดสินใจไม่ลงสมัครรับเลือกตั้ง เพราะเกรงว่าการหาเสียงเลือกตั้งในภาคใต้ผมก็ยังเป็นมารคนเดียวอยู่ จะเกิดความขัดแย้งขึ้นมาอีก ผมก็เลยตัดสินใจไม่ให้ตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของความขัดแย้ง ถ้าเราถอยไปเสียคนหนึ่งความขัดแย้งก็จะไม่มี ผมไม่ลงสมัครรับเลือกตั้ง นี่เป็นการถ่ายทอดประสบการณ์ ให้ท่านประธานทราบความรู้สึกในฐานะสมาชิกรัฐสภาที่ไม่สามารถมีส่วนช่วยแก้ปัญหาสถานการณ์ใด ๆ ให้กับประชาชนหรือบ้านเมืองได้เลยว่ามันบีบคั้นปานใด และยังจดจำอยู่ในใจตลอด ยังโชคดีที่ต่อมาผมมีโอกาสได้แก้ไขรัฐรัฐธรรมนูญให้นายกรัฐมนตรีมาจาก ส.ส. ในปีนั้น ๓๕/๒ และถอดตัวเองออกจากความขัดแย้งในการเลือกตั้ง ไม่เข้าสู่การเลือกตั้ง สุดท้ายในฐานะที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีบรรหาร ศิลปอาชา ผมก็ได้มีส่วนช่วยท่านในการเริ่มต้นแก้ไขรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ โดยมี ส.ส.ร. เป็นผู้เขียนรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนจนสำเร็จในปี ๒๕๔๐ ท่านประธานที่เคารพครับ วันนี้พวกเราในฐานะสมาชิกรัฐสภามีหน้าที่รับผิดหรือรับชอบโดยตรงต่อสถานการณ์วิกฤติของประเทศ ผมเลยรัฐธรรมนูญไป รัฐธรรมนูญเป็นส่วนหนึ่งเท่านั้นเองของประเทศชาติและประชาชนด้วยมือของเราเอง ด้วยการออกเสียงลงคะแนนให้กับร่างแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในครั้งนี้ว่าเราจะเลือกตัดสินใจ จะนำพาประเทศพุ่งเข้าไปสู่วิกฤติครั้งนี้ หรือจะนำประเทศออกจากวิกฤติ ๓ ผสานที่คืบคลานเข้ามาและครั้งนี้จะไม่มีใครช่วยแก้ปัญหาให้กับพวกเราเหมือนที่ผ่านมาแล้ว เราจะต้องแก้ปัญหาเหล่านี้ด้วยตัวเอง และในครั้งนี้ก็ไม่เหมือนสถานการณ์ที่รุนแรงช่วงพฤษภาที่ผมกล่าวแล้ว เพราะในครั้งนั้นสมาชิกรัฐสภาไม่มีโอกาสใด ๆ ในการช่วยแก้ปัญหา แต่ครั้งนี้สมาชิกรัฐสภาของเรามีโอกาสอยู่ในมือของเราที่จะแก้ปัญหาความขัดแย้งเพื่อระงับยับยั้งปัญหาวิกฤติของบ้านเมืองได้โดยตรง อยู่ที่ว่าสมาชิกรัฐสภาจะตัดสินใจในการดำเนินการอย่างไร สำหรับผมเองขอตัดสินใจในการแก้ปัญหาด้วยการลงคะแนนสนับสนุนร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ของพรรคร่วมรัฐบาล เพราะว่าในนี้เป็นบทบัญญัติที่ได้มี ส.ส.ร. มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน จำนวน ๑๕๐ คน มาจากบุคคลอายุ ๑๘ ปีขึ้นไปส่วนหนึ่ง แล้วก็จากการคัดสรรผู้มีความเหมาะสมอีก ๕๐ คน ซึ่งรวมเอาตัวแทนบุคคลรุ่นใหม่เข้าไปด้วย ๑๐ คนแล้ว ท่านประธานที่เคารพครับ มีประเด็นอีกอันหนึ่ง

ที่อยากจะนำเสนอก็คือประเด็นมีอยู่ว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้มีส่วนพอเพียงที่จะแก้ไขหรือไม่ ผมเรียนว่าผมในฐานะเลขานุการคณะอนุกรรมาธิการศึกษาวิเคราะห์บทบัญญัติรัฐธรรมนูญที่อยู่ในชุดศึกษานี้ผมเป็นเลขานุการ ผมเป็นคนรวบรวมความเห็น ทั้งเล่มสามารถไปดูได้เลย ยกเว้นหมวด ๑ และหมวด ๒ ที่เหลือมีประเด็นทุกหมวด มีปัญหาเกือบจะทุกมาตรา เราได้รวบรวมไว้หมดแล้วในนี้ สาธยายตรงนี้ใช้เวลาตรงนี้ ๒-๓ ชั่วโมงก็ไม่หมด ซึ่งส่วนนี้เราก็หวังว่าการแก้ไขโดยใช้ ส.ส.ร. เท่านั้นที่จะเรียงประเด็นเหล่านี้เพราะมันเกี่ยวเนื่องกันหมด ก็เลยเป็นเหตุจำเป็นที่จะต้องมี ส.ส.ร. ขึ้นมา หวังว่ารายงาน ๓ เล่มที่ว่านี้จะได้มีส่วนในการพิจารณาต่อไป ผมเลยตัดสินใจว่าจะสนับสนุน เป็นทางออกผมจะตัดสินใจอย่างนี้ และผมเชื่อว่าเป็นการตัดสินใจที่นำประเทศและประชาชนของเราออกจากวิกฤติใหญ่ทั้ง ๓ มิติได้อย่างยั่งยืนแน่นอนครับ ขอบคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษ พรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ขอบคุณครับ ชุดต่อไปท่านปดิพัทธ์ สันติภาดา พรรคก้าวไกล ท่านมงคลกิตติ์ สุขสินธารานนท์ พรรคไทยศรีวิไลย์ แล้วก็ท่านถวิล เปลี่ยนศรี เชิญท่านปดิพัทธ์ครับ

นายปดิพัทธ์ สันติภาดา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิษณุโลก) : เรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ผม นายปดิพัทธ์ สันติภาดา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัดพิษณุโลก เขต ๑ พรรคก้าวไกล ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมขออภิปรายสนับสนุนร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญว่าด้วยระบบการเลือกตั้ง โดยให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๑ มาตรา ๙๒ และมาตรา ๙๔ และยกเลิกมาตรา ๙๓ มาตรา ๑๐๑ (๔) และมาตรา ๑๐๕ วรรคสาม ด้วยความเห็นต่อไปนี้ จากประสบการณ์ของการจัดการความขัดแย้งและการพัฒนาประชาธิปไตยในทุกประเทศทั่วโลกนี้ การเลือกตั้งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่ทำให้เกิดฉันทามติและก้าวข้ามความขัดแย้งได้ แต่สิ่งเหล่านั้นจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อเรามีการเลือกตั้งที่ดีเท่านั้น ----------

คำว่า ดี ไม่ได้แปลว่าเป็นแบบเดียวที่ดีที่สุดทั่วโลก และใช้ได้ทุกประเทศนะครับ แต่เป็นระบบที่เหมาะสมกับบริบทและสะท้อนเจตนารมณ์ของประชาชนได้ และเป็นไปตามหลักของความโปร่งใสและยุติธรรม แต่ถ้าการเลือกตั้งนั้นเลวก็เป็นเครื่องมือของเผด็จการทั่วโลกอีกเช่นกันที่จะสืบทอดอำนาจของตัวเอง สร้างกติกาที่ไม่ยุติธรรมและใช้องคาพยพทั้งหมดสร้างความได้เปรียบในการเลือกตั้ง แม้จะต้องแลกกับหายนะที่เกิดขึ้นกับประเทศนั้น ๆ ก็ตาม ซึ่งผมเกรงว่าประเทศของเราก็จะเป็นแบบนั้น จากการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ เราเห็นปรากฏการณ์แห่งความเสื่อมถอยของระบบการเลือกตั้ง ผมทำงานในฐานะประธานคณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน เราพบว่าระบบเลือกตั้งจัดสรรปันส่วนผสมเจ้าปัญหานี้ทำให้พัฒนาการทางการเมืองของเรานั้นถดถอยไปหลายสิบปี เป็นอุปกรณ์ของระบอบประชาธิปไตยสลึงเดียว ไม่มีความชอบธรรม ไม่สะท้อนเจตนารมณ์ของประชาชน และเป็นปัจจัยหนึ่งของความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในการชุมนุมทั่วประเทศในตอนนี้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกท่านและพรรคการเมืองทุกพรรคทราบดีว่าระบบการเลือกตั้งนี้มีปัญหาอย่างไร สมาชิกบางท่านก็ยังงง ๆ อยู่เลยว่าคะแนนไม่ถึงแต่เข้ามานั่งในสภานี้ได้ตั้งเป็นปี แต่เอาเถอะครับ ผมอยากเชิญชวนทุกท่านถอยออกมาแล้วก็มองภาพใหญ่และตั้งคำถามสำคัญ ๔ คำถาม ที่แวดล้อมอยู่ในระบบการเลือกตั้งนี้ ขอสไลด์ (Slide) ด้วยครับ

(เจ้าหน้าที่ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน)

นายปดิพัทธ์ สันติภาดา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิษณุโลก) : คำถามแรกก็คือระบบการเลือกตั้งนี้ถูกออกแบบมาด้วยเจตนารมณ์แบบไหน เป็นการเลือกตั้งที่สะท้อนเจตนารมณ์ของประชาชนหรือเป็นเจตนารมณ์ของใคร คำถามที่ ๒ ก็คือการเลือกตั้งนี้ออกแบบและรับผิดชอบโดยใคร คำถามที่ ๓ คือรัฐบาล รัฐสภาที่ออกมาจากการเลือกตั้งแบบนี้เป็นอย่างไร และคำถามสุดท้ายคือก่อให้เกิดผลลัพธ์แบบไหนขึ้นในประเทศของเรา ผมสรุปปัญหาของกระบวนการเลือกตั้งที่เกิดขึ้นเป็น ๔ ด้านใหญ่ ๆ แบบนี้ จริง ๆ กกต. สรุปมาให้ผมแล้ว นับรวมทั้งหมดมี ๑๑๒ ข้อ ที่เป็นความผิดพลาดในการเลือกตั้งในวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ ประการแรก คือเรามีการเลือกตั้งที่มีกระบวนการไม่แน่นอนแต่มีผลลัพธ์แน่นอน สมาชิกหลายท่านอภิปรายไปแล้ว หลายท่านคิดจะตั้งรัฐบาลตั้งแต่

ก่อนมีการเลือกตั้ง เพราะมีปัจจัยของ ส.ว. ๒๕๐ คน และแน่นอนว่ากระบวนการเลือกตั้งที่กระบวนการไม่แน่นอน แม้แต่พรรคการเมืองก็ยังไม่รู้ว่าตัวเองจะชนะการเลือกตั้งนี้และได้คะแนนเสียงอย่างไร ประชาชนก็ไม่รู้ว่ากาคะแนนของตัวเองไปแล้ว คะแนนของตัวเองจะไปปรากฏอยู่ที่ไหน ใช้เวลากว่า ๓ เดือน กว่าจะมีการรับรองผลการเลือกตั้งได้ อันนี้คือข้อสันนิษฐานถึงความไม่โปร่งใสและการทุจริตของกระบวนการคิดคะแนนเสียง ไม่มีใครต้องรับผิดชอบต่อความผิดพลาดในการเลือกตั้งที่ผ่านมา ปัญหาของบัตรหาย บัตรเขย่ง บัตรเลือกตั้งที่มาจากประเทศนิวซีแลนด์ล่าช้า จนไม่สามารถนับคะแนนได้ ๑,๕๔๒ ใบ เรากำลังพูดถึงคน ไม่ได้พูดถึงตัวเลข บัตรเสียมีทั้งหมด ๒,๑๓๐,๓๒๗ ใบ หลายเรื่อง กกต. ยังตอบไม่ได้จนถึงทุกวันนี้ว่าทำไมประธาน กกต. บอกยอดผู้มาใช้สิทธิผิดไป ทำไมระบบนับคะแนนถึงล่มแล้วล่มอีก ทำไมบางเขตนับคะแนนเร็วหลายพันคะแนนตั้งแต่ชั่วโมงแรก ทำไมระหว่างนับคะแนน คะแนนผู้สมัครบางคนลดลง ทำไมคะแนนของ ๖ จังหวัดในภาคใต้ ถูกรายงานในวันที่ ๒๕ ไม่ใช่ในวันที่ ๒๔ เราเลือกตั้งราวกับเราอยู่ในยุคโบราณ ราวกับที่ว่าประชาชนไม่มีหูไม่มีตา และไม่ต้องมีใครรับผิดชอบทั้งสิ้น ความรับผิดชอบเหล่านี้ ประชาชนเรียกหาความรับผิดชอบจาก กกต. ก็ไม่ได้ เพราะรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ไม่ให้อำนาจประชาชนในการเข้าชื่อเพื่อถอดถอนองค์กรอิสระ ทำได้เพียงไปร้องที่ ป.ป.ช. ซึ่ง กกต. และ ป.ป.ช. และศาลรัฐธรรมนูญก็มาจาก คสช. ทั้งสิ้น ประการที่ ๓ คือ กกต. จัดการเลือกตั้งแต่ไม่ส่งเสริมการเลือกตั้ง ใช้กล้องจุลทรรศน์ส่องหาความผิดของผู้สมัคร แต่ความผิดที่เห็นกันโต้ง ๆ ไม่สามารถเอาผิดได้ และสิ่งที่ง่ายที่สุดนะครับ คือการเปิดเผยคะแนนรายหน่วยทางออนไลน์ (Online) ให้ประชาชนและพรรคการเมืองทราบก็ไม่ทำ สิ่งเหล่านี้ส่อหรือไม่ว่ากระบวนการเลือกตั้งของเราเป็นแค่ทางผ่านไปสู่ระบอบอำนาจนิยมที่มีการเลือกตั้งเป็นเครื่องมือเท่านั้น และพรรคการเมืองทุกพรรคอ่อนแอลง การเลือกตั้งที่ผิดพลาดแบบนี้ สิ่งที่ผมอยากจะอภิปรายให้ท่านประธานแล้วก็สังคมได้รับรู้ เจตนารมณ์ก็คือระบอบเผด็จการไม่สามารถดำรงอยู่และสืบทอดอำนาจได้ ----------

และเพื่อจะได้รับการยอมรับจากต่างชาติ ไม่ต้องการทนกระแสกดดันให้มีการเลือกตั้ง แต่ตัวเองรู้ว่าลงเลือกตั้งอย่างไรก็แพ้ ชนะในกติกาปกติไม่ได้ก็เลยเกิดระบบจัดสรรปันส่วนผสมขึ้นมา ซึ่งเหล่านี้นักวิชาการเรียกว่าเป็นระบอบประชาธิปไตยแบบชี้นำ หรือเรียกอีกอย่างว่าเป็นระบอบเผด็จการอำนาจนิยมจากการเลือกตั้ง อิเล็กเทอรัล ออทรอริแทเรียนนิซึม (Electoral authoritarianism) ควบคุมบิดเบือนสร้างความได้เปรียบจนพรรคที่สนับสนุนเผด็จการชนะการเลือกตั้งแบบแน่นอน เรื่องแบบนี้เกิดขึ้นในประเทศด้อยพัฒนามากมายในอดีต ไม่ว่าจะเป็นประเทศกัมพูชา ประเทศรัสเซีย ประเทศฮังการี แต่ตอนนี้ประเทศไทยของเราเป็นผู้นำแห่งการด้อยพัฒนาทางการเมือง แซงประเทศอื่นไปเรียบร้อยแล้ว ปัจจัยต่อมาก็คือใครเป็นคนออกแบบนี้ แน่นอนครับ ก็ต้องให้เครดิตกับคุณมีชัย ฤชุพันธ์ เช่นเดิม ถัดไปครับ มาตราเหล่านี้เราต้องแก้นะครับ เรามาดูรัฐบาลและรัฐสภาที่ออกมาจากการเลือกตั้งแบบนี้ เป็นปรากฏการณ์ทางการเมืองที่ล้มเหลว ความเชื่อมั่นต่ำและมีวิกฤติศรัทธาต่อรัฐบาลและรัฐสภาที่มาจากการเลือกตั้งที่ไม่มีความโปร่งใสยุติธรรม ความวุ่นวายเกิดขึ้นตั้งแต่เปิดสภาเพราะเรามีรัฐบาลที่มีเสียงในสภาแบบปริ่มน้ำ เกิดการเสียบบัตรแทนกัน เรื่องนี้ถึงไหนแล้วผมก็ไม่แน่ใจ ถ้าพรรคผมนี่โดนศาลตัดสินโทษไปแล้ว เกิดการคว่ำมติฝั่งที่รัฐบาลแพ้โดยการขอนับคะแนนใหม่ ไปลากกันมาจากไหนก็ไม่รู้จะมาโหวตให้ชนะไปได้ พอสถานการณ์มันแย่เข้าก็มีการเดินซื้องูเห่ากันว่อนสภา จนประชาชนทุกคนเอือมระอากับพฤติกรรมของรัฐสภาที่มาจากระบบการเลือกตั้งที่ล้มเหลวแบบนี้ แต่สุดท้ายรัฐบาลก็มีเสถียรภาพได้จริง ๆ ผ่านการยุบพรรคแล้วก็ซื้องูเห่า ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นแบบนี้ เราดูผลลัพธ์ด้วยกัน นโยบายที่รัฐบาลออกมาในตอนนี้สภาพสังคมในตอนนี้ไม่ต่างอะไรกับตอนที่ คสช. ยึดอำนาจเบ็ดเสร็จจากประชาชนไปเลย เครือข่ายนายพลและนายทุนยังสูบกินภาษีของพี่น้องประชาชน โดยสภาไม่มีอำนาจในการจะตรวจทานและคัดคานได้เลย ความขัดแย้งในสังคมก่อนเลือกตั้งและหลังเลือกตั้งไม่มีทีท่าว่าจะดีขึ้น แสดงว่าผลลัพธ์ในตอนนี้เป็นเจตนารมณ์ที่มีการเลือกตั้งแบบนี้ในระบอบนี้หรือไม่ นี่เป็นคำถามที่ผมอยากให้สภาแห่งนี้ได้คิดว่าถ้าเรายังไม่แก้ไขระบอบเลือกตั้งและหยุดยั้งเจตนารมณ์ของการสืบทอดอำนาจ ผมไม่ได้ต้องการให้สภาแห่งนี้มาเห็นด้วยกับพรรคก้าวไกลนะครับ แต่ทุกท่านควรจะมีความยุติธรรมอยู่ในหัวใจอยู่บ้างว่าเราควรจะกลับมาแข่งกันในระบอบ

ที่เป็นปกติ และแน่นอนถ้าเราไม่ได้ทำเรื่องนี้ให้สำเร็จ เรากำลังจะผูกเอาเรื่องของการแก้ไขรัฐธรรมนูญทั้งฉบับกับการที่เรามีสิทธิที่จะเปลี่ยนฝ่ายบริหารเข้าด้วยกันได้ เป็นการยื้อและทำให้ตอนนี้ประเทศอยู่ในทางตัน เพราะฉะนั้นระบบการเลือกตั้งที่ออกแบบเอาไว้เพื่อสืบทอดเจตนารมณ์ของเผด็จการเป็นเงื่อนตาย เป็นกับดัก เป็นมะเร็งร้ายของระบอบประชาธิปไตย และเราช่วยกันได้โดยการลงมติเพื่อจะแก้ไขมาตราดังกล่าวด้วยกัน เมื่อเราแก้และลงรายละเอียดต่าง ๆ ในวาระ ๒ ระบบการเลือกตั้งยังมีการต้องคุยกันในรายละเอียดอีกมาก แต่ต้องมีหลักการ ในการที่เราจะให้ระบบเลือกตั้งนั้นเรียบง่าย มั่นคงในหลักการของประชาธิปไตย สะท้อน ๑ สิทธิ ๑ เสียงและเป็นไปตามมาตรฐานสากล มีคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ชอบธรรม ท่านประธานครับ เรื่องนี้เราคงไม่สามารถคุยกันสั้น ๆ ได้เพราะเราต้องคุยกันเรื่องของการแก้ไขที่มาขององค์กรอิสระทั้งหมด เพราะองค์กรอิสระตอนนี้มาจาก คสช. ทั้งสิ้น และเรายังไม่เห็นความเป็นอิสระใด ๆ ที่เกิดขึ้น เมื่อเราแก้ไขรัฐธรรมนูญในมาตราที่เสนอไปแล้ว นี่จะเป็นการเปิดประตูให้แก้ไขกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญอีกหลายมาตราอีกหลายมาตรา ที่จะทำให้การเลือกตั้งที่จัดขึ้นนั้นดำเนินไปในทิศทางที่เป็นประชาธิปไตยโปร่งใส เพิ่มการถ่วงดุลจากการมีส่วนร่วมของประชาชน สุดท้ายผมหวังว่าสมาชิกรัฐสภาแห่งนี้จะยังมีจิตใจแห่งความเป็นธรรมและยกมือให้กับการแก้ไขระบบการเลือกตั้งนี้ พาประเทศออกจากมหาวิกฤติด้วยการแก้ไขวิกฤตการณ์ด้านการเลือกตั้งก่อนเป็นอันดับแรก และถ้าเราสามารถแก้ไขรัฐธรรมนูญทั้งฉบับได้ เพราะองคาพยพทั้งหมดของ คสช. ยังอยู่ที่นั่น เรายังห่างไกลจากการมีการเลือกตั้งที่ฟรีแอนด์แฟร์ (Free and Fair) อีกเยอะมาก แต่ถ้าเราเริ่มต้นโดยการแก้ไขมาตราเหล่านี้ได้พรุ่งนี้เราก็พร้อมเลือกตั้งแล้วครับ ขอบคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านมงคลกิตติ์ จากนั้นก็เป็นท่านถวิล เปลี่ยนศรี เชิญครับ

นายมงคลกิตติ์ สุขสินธารานนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภา ผม นายมงคลกิตติ์ สุขสินธารานนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคไทยศรีวิไลย์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา วันนี้ผมจะขออภิปรายประเด็นสาเหตุของความจำเป็นในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ก่อนอื่นที่จะพูดถึงรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ต้องพูดถึงรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ก่อน เพราะว่าก่อนที่รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ จะถูกยกเลิกไป ถูกฉีกไป รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ถูกใช้มาจนถึงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ และถูกยกเลิกไปหรือฉีกไป โดย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีคนปัจจุบัน ในขณะนั้นเป็น ผบ.ทบ. และคณะ เป็นผู้ตัดสินใจในการยึดอำนาจในการปกครองประเทศจากรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรีที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน เพราะมาจากสาเหตุไม่ว่าจะเป็นเรื่องการทุจริตโครงการรับจำนำข้าวที่ทำประเทศไทยเสียหายหลายแสนล้านบาท การทุจริตอีกหลายโครงการนับไม่ถ้วน รวมทั้งการร่าง พ.ร.บ. นิรโทษกรรมสุดซอย ทำให้เกิดการประท้วงจากพี่น้องประชาชนจำนวนมาก มีอดีต ส.ส. จำนวนหนึ่งลาออกไปนำม็อบ (Mob) ไปก่อม็อบ (Mob) ทั้งปิดหน่วยเลือกตั้ง ปิดสถานที่ราชการ นำขบวนทุกจังหวัดจนรัฐบาลไม่สามารถบริหารจัดการบ้านเมืองในขณะนั้นได้ เมื่อบ้านเมืองวุ่นวาย หัวหน้าคณะรักษาความสงบในขณะนั้น พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา จึงตัดสินใจยึดอำนาจในการปกครองประเทศ หลังจากยึดอำนาจไปแล้ว ก็มีการตั้งคณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ ชุดที่ ๑ คือชุดอาจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ ชุดนั้นตกไป ชุดที่ ๒ ชุดอาจารย์มีชัย ฤชุพันธุ์ ชุดนี้ร่างสำเร็จ หลังจากนั้นก็มีการลงประชามติจากประชาชนทั่วประเทศ ๑๖,๘๐๐,๐๐๐ เสียง ณ เวลานั้น เราคิดว่ารัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๖๐ เป็นฉบับที่สมบูรณ์แบบที่สุด หลังจากที่เราประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๐ ณ วันนี้ก็ ๒ ปี กับ ๑๗๐ วัน ใช้ไปเรื่อย ๆ เราคิดว่ามีปัญหาเรื่องระบอบประชาธิปไตยจากรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ ที่มีปัญหาคร่าว ๆ ก็น่าจะมีประมาณ ๒-๓ มาตราด้วยกัน คือมาตราที่ ๑ คือมาตรา ๒๖๙ เกี่ยวกับการปฏิรูปประเทศ ๒๐ ปี มาตรา ๒๗๒ เกี่ยวกับอำนาจวุฒิสภาในการโหวตนายกรัฐมนตรี แล้วก็มาตรา ๒๗๙ เกี่ยวกับการคุ้มครองคำสั่งคณะรักษาความสงบทุกฉบับ ไม่ว่าจะเป็นการกระทำทางนิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการที่ได้รับรองในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ซึ่งผมจะอภิปรายมาตราที่สำคัญที่สุด

คือมาตรา ๒๗๒ คือการให้อำนาจวุฒิสภาสามารถโหวตนายกรัฐมนตรี ซึ่งในรัฐสภามีถึง ๒๕๐ เสียง ก็คือ ๑ ใน ๓ ของจำนวนสมาชิกรัฐสภาที่สามารถโหวตนายกรัฐมนตรีได้ อีกทั้งที่มาของวุฒิสภาเราต้องยอมรับว่ามิได้มาจากประชาชน แต่อำนาจของวุฒิสภาดังกล่าว สามารถกดดันบีบคั้นความไม่เป็นอิสระของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในหลากหลายมิติ ในการเลือกนายกรัฐมนตรี ถ้าวันนั้นเราไม่เลือก ม. ๔๔ ก็ยังคงอยู่ คณะรักษาความสงบ ก็ยังคงอยู่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนหนึ่งจึงตัดสินใจเลือกเพื่อให้บ้านเมืองเดินต่อไปได้ เพื่อไม่ให้มี คสช. เพื่อไม่ให้มีมาตรา ๔๔ ณ ปัจจุบันก็มี ส.ส. จำนวนมากกว่า ๒๕๐ ท่าน นักศึกษา ประชาชนมาเรียกร้องให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน โดยการเปิดทาง ในการตั้ง ส.ส.ร. ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ เพื่อตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญสัก ๒๐๐ คน มาจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน เพื่อมากำหนดกติกาใหม่ ให้กับบ้านเมืองในระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริง โดย ส.ส.ร. มาจากประชาชนและให้ประชาชน ลงมติว่าจะรับหรือไม่รับ เมื่อเป็นกติกาที่ชอบธรรมแล้ว ประชาชนส่วนใหญ่ก็จะยอมรับ อย่างน้อยก็เป็นการแก้ไข ลดปัญหาความขัดแย้งในบ้านเมืองได้ระดับหนึ่ง บ้านเมืองก็จะ สงบลง พวกเราเองในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะได้เอาเวลาไปช่วยแก้ปัญหา ด้านเศรษฐกิจที่ตกต่ำสุด ๆ ในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจโควิด-๑๙ (COVID-19) ที่ยังไม่จบง่าย ๆ ผมจึงมีความเห็นและเห็นชอบในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ โดยการเปิดทางตั้ง ส.ส.ร. ตามมาตรา ๒๕๖ แต่โดยส่วนตัวแล้วจะไม่แตะต้องมาตรา ๑ และมาตรา ๒ เด็ดขาด ขอบคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ขอบคุณครับ ต่อไปท่านถวิล เปลี่ยนศรี แล้วก็จะมาที่ท่านขจิตร ชัยนิคม จากนั้นก็จะเป็นท่านฐิตินันท์ แสงนาค พรรคภูมิใจไทย เชิญท่านถวิล เปลี่ยนศรี ครับ

นายถวิล เปลี่ยนศรี สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ผม นายถวิล เปลี่ยนศรี สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมขออภิปรายในญัตติการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ๖ ฉบับ ที่นำเสนอเข้ามาในวาระนี้ โดย ๒ ฉบับแรก จะเป็นร่างที่เสนอเข้ามาโดยพรรคร่วมรัฐบาล และพรรคร่วมฝ่ายค้านเสนอตรงกันเพื่อให้มีการแก้ไข มาตรา ๒๕๖ แห่งรัฐธรรมนูญ เพื่อให้มีการจัดตั้งสภาร่างรัฐธรรมนูญหรือ ส.ส.ร. ขึ้นมาทำรัฐธรรมนูญใหม่ทั้งฉบับ ส่วนอีก ๔ ฉบับนั้นเป็นการเสนอแก้ไขรายมาตราในประเด็นต่าง ๆ ของพรรคฝ่ายค้าน ผมต้องขอเรียนตั้งแต่เบื้องต้นต่อสภาแห่งนี้เลย เพื่อจะได้เข้าใจง่าย ๆ ว่าผมคิดอย่างไร ไม่ต้องไปตีความภายหลังให้ยุ่งยาก ผมขอเรียนว่าผมพิจารณาเรื่องนี้โดยเคร่งครัดตามมาตรา ๑๑๔ แห่งรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ว่าเราจะพิจารณาเรื่องนี้ด้วยเหตุด้วยผล ด้วยการยึดถือเอาผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นหลัก ไม่เอาผลประโยชน์ส่วนตัวเข้ามาเกี่ยวข้อง และไม่ได้อยู่ภายใต้อาณัติความครอบงำหรือความโน้มเอียง ง่าย ๆ คือผมไม่หวั่นไหวทั้งเสียงเชียร์และเสียงแช่ง แต่จะพิจารณาไปตามเหตุตามผลที่ควรจะเป็น เมื่อผมได้พิจารณาด้วยหลักอย่างนี้แล้ว ผมก็ขออนุญาตเรียนว่าผมยังไม่สามารถเห็นด้วยกับร่างทั้ง ๖ ฉบับ โดยเฉพาะร่างที่แก้ไขมาตรา ๒๕๖ เพื่อให้มี ส.ส.ร. มายกร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ ส่วนร่างที่แก้ไขเป็นรายมาตรานั้นหลักการพอรับได้ แต่ว่าในรายละเอียดที่ขอแก้มาก็ยังทำใจให้รับไม่ได้ สรุปคือผมไม่รับ ต่อไปนี้คือเหตุผลที่ผมขออนุญาตนำเรียนเพื่อประกอบการตัดสินใจของผม

ประการแรก ผมเห็นว่ารัฐธรรมนูญนั้นถึงแม้ว่าจะเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศก็ตาม แต่ก็ไม่ได้เป็นทุกสิ่งทุกอย่างของชีวิตของพี่น้องประชาชนและของประเทศ รัฐธรรมนูญไม่ใช่แก้วสารพัดนึกที่จะแก้ไขปัญหาทุกสิ่งทุกอย่างได้ รัฐธรรมนูญแก้ปัญหาความยากจน อดอยาก หิวโหย ความเหลื่อมล้ำ ความไม่เป็นธรรมไม่ได้ แก้ปัญหาการว่างงานไม่ได้ เพิ่มเงินในกระเป๋าประชาชนก็ไม่ได้ รัฐธรรมนูญแก้ปัญหาเรื่องความด้อยการศึกษาไม่ได้ แก้ปัญหาความเจ็บป่วยไม่ได้ ยับยั้งโควิด (COVID) ก็ไม่ได้ รวมทั้งแก้ไขปัญหาอื่น ๆ

อีกมากมายก็ไม่ได้เช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นผมคิดว่าอย่าไปคาดหวังมากนักกับรัฐธรรมนูญว่าจะแก้ไขปัญหาให้กับเราทุกอย่างได้ ท่านสมาชิกที่เคารพ ท่านประธานที่เคารพ เราเคยมีรัฐธรรมนูญที่ได้รับการยกย่องว่าดีที่สุดมาแล้วเมื่อปี ๒๕๔๐ สร้างขึ้นโดย ส.ส.ร. เช่นเดียวกัน แต่อย่างไรท่านทราบไหมว่าในที่สุดแล้วรัฐธรรมนูญฉบับนั้นก็ไปไม่ได้ ถูกย่ำยี อะไรที่ไม่ห้ามไว้ในรัฐธรรมนูญ ผู้ที่ใช้ก็บิดเบือนใช้ทั้งหมด จนกระทั่งรัฐธรรมนูญฉบับนั้นไปไม่เป็นมาแล้ว ดังนั้นผมคิดว่าพร้อม ๆ กับการมีรัฐธรรมนูญที่ดีต้องมีคนใช้ที่ดีด้วย ถ้ารัฐธรรมนูญดี แต่คนใช้ไม่มีจิตสำนึก ไม่มีความละอายเกรงกลัวต่อบาป รัฐธรรมนูญดีแค่ไหนก็ไม่มีประโยชน์ทั้งสิ้น อย่างที่เห็นตัวอย่างมาแล้ว แต่ถ้าคนใช้รัฐธรรมนูญเป็นคนดี มีจิตสำนึกที่ดี รัฐธรรมนูญพอใช้ได้ ผมคิดว่านำพาบ้านเมืองนี้ได้ ดังนั้นบางทีเราอาจจะต้องเปลี่ยนจากแก้รัฐธรรมนูญเป็นแก้นิสัยของคนรัฐธรรมนูญก็น่าจะมีความเหมาะสม นั่นเป็นข้อพิจารณาประการแรก

ประการที่ ๒ รัฐธรรมนูญแก้ได้ แม้ว่าจะแก้ยากก็ตาม นั่นก็เป็นไปตามหลักของรัฐธรรมนูญที่เป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศนี้ จะให้แก้ง่าย ๆ ก็คงเป็นไปไม่ได้ครับ รัฐธรรมนูญฉบับนี้มีสมาชิกหลายท่านในสภานี้ได้อภิปรายไปแล้วว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่แก้ยากแก้เย็น หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในการแก้รัฐธรรมนูญในหมวด ๑๕ มาตรา ๒๕๕ มาตรา ๒๕๖ นั้น ยากถึงยากที่สุดจนแทบจะเป็นไปไม่ได้เลย ----------

นี่คือเสียงวิพากษ์วิจารณ์ แต่ผมขอเรียนยืนยันว่ารัฐธรรมนูญแก้ได้ และความจริงแล้ว การแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นไม่ได้อยู่ที่ว่าแก้ยากหรือแก้ง่าย แต่อยู่ที่ประเด็นของการแก้ว่ามีเหตุผลเพียงพอหรือไม่ ถ้ามีเหตุผลเพียงพอแก้ยากแค่ไหนก็แก้ได้ แต่ถ้ามีเหตุผลไม่เพียงพอแก้ง่ายแค่ไหนก็แก้ไม่ได้นะครับ รัฐธรรมนูญฉบับนี้กำหนดไว้ว่าให้ใช้เสียง ส.ว ๑ ใน ๓ หรือ ๘๔ เสียง เพื่อการแก้ไขรัฐธรรมนูญทั้งในวาระ ๑ และวาระ ๓ ผมเรียนท่านประธานว่าอย่าว่าแต่ ๘๔ เสียง ๑ ใน ๓ เลยนะครับ ท่านจะเอาทั้ง ๒๕๐ เสียง ก็ย่อมเป็นไปได้ ถ้าประเด็นของการแก้ไขนั้นเป็นประเด็นที่มีเหตุผลเป็นประโยชน์ต่อพี่น้องประชาชน ไม่เว้นนะครับ ไม่เว้นแม้แต่ประเด็นที่พวกเราถูกกล่าวหาอยู่เสมอว่าเป็นผลประโยชน์เป็นข้อได้เปรียบของ ส.ว. ก็ไม่เว้น ถ้ามีเหตุผลเพียงพอก็แก้ได้นะครับ อาจจะเรียกเป็นภาษาวัยรุ่นได้ว่า ได้ทั้งหมดถ้าสดชื่น

ประการที่ ๓ จะแก้อย่างไรจึงจะดีที่สุด ในประเด็นนี้ผมมีข้อคิดเห็นอยู่ ๗ ประเด็นด้วยกัน รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ นั้นกำหนดไว้เฉพาะการแก้ไขรัฐธรรมนูญเฉพาะเรื่องการแก้ไขเพิ่มเติม ผมอ่านไปหลายรอบแล้ว มาตรา ๒๕๕ มาตรา ๒๕๖ หมวด ๑๕ ไม่มีคำอื่น ไม่มีคำว่า รื้อ ไม่มีคำว่า ร่างใหม่ เพราะฉะนั้นการที่จะแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญโดยการไปตั้ง ส.ส.ร. เพื่อยกร่างทั้งฉบับ ผมเกรงว่าจะไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญในหมวดนี้ใน ๒ มาตรานี้นะครับ ประการที่ ๒ ที่เป็นข้อสังเกตก็คือว่านอกจากนั้นแล้ว การจะแก้ไขมาตรา ๒๕๖ แห่งรัฐธรรมนูญเพื่อให้มี ส.ส.ร. อาจจะขัดกับแนวคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ได้เคยวินิจฉัยไว้เมื่อปี ๒๕๕๕ เป็นแนวทางไว้แล้วว่าอำนาจสถาปนารัฐธรรมนูญนั้นเป็นของประชาชน ไม่ใช่เป็นของพวกเรา ๗๕๐ คนในที่นี้ เมื่อรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้ผ่านการประชามติมาด้วยคะแนนเสียง ๑๖.๘ ล้านคนแล้วนี่การจะแก้ไขหรือการจะรื้อให้มี ส.ส.ร. เพื่อร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมาใหม่ ผมคิดว่าต้องกลับไปหาประชาชนอีกครั้งหนึ่ง ประเด็นที่ ๓ การกลับไปหาประชาชนอีกครั้งหนึ่งตามแนวคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อปี ๒๕๕๕ นั้น จะต้องมีการทำประชามติถึง ๓ ครั้งด้วยกัน เพื่อนสมาชิกได้พูดแล้วว่า ๓ ครั้งคืออะไรบ้าง ตั้งแต่ครั้งแรกว่าจะให้แก้หรือไม่ เมื่อแก้แล้วก็ต้องไปถามประชามติอีกครั้งหนึ่ง เมื่อได้ประชามติมาแล้วมาร่างรัฐธรรมนูญก็ต้องกลับไปถามว่าจะรับรัฐธรรมนูญหรือไม่ ๓ ครั้ง ๓ ครั้งใช้เงิน ๑๖,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งเป็นเงินที่สูงมาก

และเราไม่ควรจะเสียเวลาในช่วงที่เรามีปัญหามากมายมาเพื่อใช้เงินไปในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ นอกจากนั้นแล้วการแก้ไขรัฐธรรมนูญยังไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ในขณะนี้ ซึ่งมีความแตกแยกขัดแย้งกันค่อนข้างมาก ผมยังเห็นว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยตั้ง ส.ส.ร. เพื่อยกร่างขึ้นใหม่ ไม่ได้เกิดประโยชน์ต่อพี่น้องประชาชน ส่วนจะเกิดประโยชน์ต่อใครบ้างนั้น ผมไม่ทราบ แล้วก็ประชาชนไม่ได้เดือดร้อนรำคาญอะไรกับรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ส่วนใครที่ทนไม่ได้กับรัฐธรรมนูญฉบับนี้บ้างก็ลองไปคิดดูเอง เพราะฉะนั้นผมไม่เห็นด้วยกับการที่จะแก้ไขมาตรา ๒๕๖ โดยการตั้ง ส.ส.ร. เพื่อยกร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมาใหม่ ส่วนประเด็นย่อยใน ๔ ร่างนั้น วิธีการพอรับได้ แต่รายละเอียดในการแก้ไขนั้นผมเห็นว่าบางเรื่องยังไม่เหมาะสม บางเรื่องอาจจะสร้างปัญหาภายหลัง และบางเรื่องอย่างเช่นเรื่องการตัดอำนาจของ ส.ว. ในการเลือกนายกรัฐมนตรีนั้น ก็เข้าทำนองเดียวกับการไปแก้ไขรัฐธรรมนูญซึ่งผ่านประชามติเช่นเดียวกัน ขอบคุณมากครับท่านประธานครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ต่อไปเชิญท่านขจิตร ชัยนิคม และท่านฐิตินันท์ แสงนาค ตามลำดับ เชิญท่านขจิตรก่อนครับ

นายขจิตร ชัยนิคม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : ท่านประธานที่เคารพ ผม ขจิตร ชัยนิคม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรธานี ในฐานะผู้แทนปวงชนชาวไทย แล้วก็สมาชิกรัฐสภา ท่านประธานที่เคารพ ๗๕๐ ท่าน อยู่ในรัฐสภานี้ ผมก็ถือว่ามีภาระด้วยกัน และท่านก็พูดเสมอว่าทุกท่านยืนขึ้นก็จะพูดเพื่อประชาชน ----------

ท่านประธานครับ การปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้น เมื่อมีปัญหาเขาบอกให้กลับไปหาประชาชน แบ็ก ทู เดอะ พีเพิล (Back to the people) นี่คือพื้นฐานของประชาธิปไตยระดับโลก เวลานี้ต้องยอมรับก่อนว่าการปกครองการบริหารโดยรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีปัญหาปัญหาที่สะท้อนออกมาโดยประชาชนเป็นเรือนแสน มีปัญหาขนาดว่าพวกเรา ๗๕๐ ท่านเขาไม่ไว้วางใจ เขาจึงยื่นร่างรัฐธรรมนูญที่เป็นของเขาเองมายังสภาแล้ว ซึ่งผมเรียกร้องให้ท่านประธานสภาบอกว่าใช้ข้อบังคับพิเศษ ยกเว้นข้อบังคับและเร่งตรวจคุณสมบัติเสีย ซึ่งถ้าผมเป็นประธานสภาผมตรวจ ๓ วันเสร็จแล้ว แล้วก็นำเข้ามาประชุมร่วมนี้ได้ ซึ่งมีวิธีการ แต่เอาล่ะ เมื่อเราไม่ได้ฟังเสียงประชาชนโดยตรง ผมก็อยากจะกราบเรียนท่านว่าผมจะอภิปรายสนับสนุนการแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ มีง่าย ๆ ถามว่าแก้มาตรา ๒๕๖ ตามที่พรรคร่วมฝ่ายค้านเสนอได้ประโยชน์อะไร ประโยชน์ข้อที่ ๑ การแก้รัฐธรรมนูญนี้จะง่ายขึ้น เพราะเราแก้แนวทางการแก้ไข ถ้าหากเราเลยไปถึงยอมรับกันว่าตั้ง ส.ส.ร. จากประชาชนมันก็จะได้ประโยชน์มากขึ้นก็คือให้ประชาชนมีส่วนในการมาร่างรัฐธรรมนูญซึ่งเราก็ใช้รัฐธรรมนูญฉบับนี้มาแล้ว เวลานี้ประชาชนก็กำลังจะมาเพื่อเรียกร้องให้เราแก้ตามเขา ตามเขาก็แปลว่าร่างของประชาชน อยู่ในมือท่านประธานแล้วเวลานี้ ก็แก้มากกว่าที่เราแก้กัน แต่ว่าไม่แตกต่างกันมากผมดูที่ร่างแล้ว ผมขอมาดูแล้ว สิ่งที่เป็นประโยชน์ก็คือว่าเวลาร่างรัฐธรรมนูญใหม่เราจะได้ร่างรัฐธรรมนูญที่เป็นประชาธิปไตย เพราะว่าเราต้องยอมรับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้มีวิธีการร่าง หลายคนพูดมาแล้วก็ไม่เป็นประชาธิปไตยนั่นแหละ สืบทอดอำนาจมาจากคนยึดอำนาจ ก็ต้องยอมรับกันข้อนี้ ท่านประธานก็ต้องยอมรับอยู่แล้ว รู้กันอยู่แก่ใจทั้งหมดในสภานี้แล้ว รวมทั้งประชาชนด้วย ถามว่าถ้าแก้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ มาตรา ๒๕๖ แล้วจะได้อะไร ก็ได้รัฐธรรมนูญที่มีมาตรฐานขึ้นเป็นที่ยอมรับของโลก เป็นที่เทียบเคียงของประเทศอารยะ มีบางคนพูดเมื่อสักครู่นี้ท่านก็พูดเลยไปถึงรัฐธรรมนูญแก้ปัญหาปากท้องประชาชนไม่ได้ ทำไมจะแก้ไม่ได้ ก็รัฐธรรมนูญเป็นคนกำหนดนายกรัฐมนตรี เป็นคนกำหนดอะไรทุกอย่างในประเทศนี้ เป็นกฎหมายสูงสุดเป็นคนทำให้ข้าราชการต้องปฏิบัติอย่างไร ผู้นำเป็นอย่างไร ใช้นโยบายอย่างไร รัฐธรรมนูญแก้ปัญหาประชาชนได้ทุกเรื่อง ทั้งความเป็นอยู่ ทั้งเศรษฐกิจ ทั้งการเมืองที่เป็นประชาธิปไตยที่ยอมรับทั่วโลก เขาแก้ได้หมดโดยรัฐธรรมนูญ ไม่อย่างนั้นจะมาเถียงกันเรื่องรัฐธรรมนูญ

ทำไม ทำให้รัฐธรรมนูญเราเป็นที่ยอมรับมากขึ้น เป็นที่ยอมรับของอารยะเทียบชั้นจะยกระดับจากการเป็นประเทศด้อยพัฒนาทางการเมืองอันดับ ๑ ยกระดับความเหลื่อมล้ำอันดับ ๑ ของโลก ได้ทันทีเมื่อท่านมีรัฐธรรมนูญที่เป็นประชาธิปไตย ๘ ปีมานี้ โดยการปกครองของคณะยึดอำนาจ แล้วก็ต่อมาระยะเกือบ ๒ ปีนี้อะไรจะดีขึ้น ไม่มี ไม่ต้องพูดอีกมันซ้ำ เพราะฉะนั้นแก้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ เป็นแนวทางที่นำไปสู่รัฐธรรมนูญที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของประชาชน เป็นข้อเรียกร้องของประชาชน นี่ชัดเจนอยู่แล้ว ผมได้รับสัญญาณจากวิป (Whip) ฝ่ายค้านให้เพิ่มเวลาอีก ๓ นาที ผมจะขออภิปรายแก้รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๕๙ และยกเลิกมาตรา ๒๗๒ เวลาที่เราอยู่ปกติ รัฐธรรมนูญประกาศใช้ ประชาชนก็ก้มหน้าก้มตารับฟังยอมรับรัฐธรรมนูญไป ผมก็ไม่ว่าเราก็ทำหน้าที่ปกติไป ๗๕๐ คนเป็นเพื่อนกันทั้งนั้นแหละครับ เป็นนักการเมือง วันนี้เป็นตัวแทนปวงชนชาวไทย ไม่ว่าท่านจะมาจากอะไร ท่านก็มาจากรัฐธรรมนูญกฎหมายสูงสุดของประเทศผมยอมรับ ถ้าผมไม่ยอมรับผมไม่มาสมัครผู้แทนราษฎรแล้วมายืนอยู่นี่หรอก ยอมรับครับ ----------

แต่ว่าวันนี้การแก้ไข มาตรา ๒๕๙ หรือยกเลิก มาตรา ๒๗๒ ไม่มีอะไรมาก เพียงแต่ว่าเวลาเราที่อยู่ปกติเราอยากจะใช้บทเฉพาะกาล มาตรา ๒๗๒ ๕ ปีก็ใช้ไป แต่เวลานี้ประชาชนเดือดร้อนเขาเห็นปัญหานิสิต นักศึกษา ประชาชน เขาไม่สามารถออกมาทั่วประเทศได้หรอกครับ แต่มา ๑๐๐,๐๐๐ คน ๒๐๐,๐๐๐-๓๐๐,๐๐๐ คน ถือว่ามากเขาทนความเดือดร้อนไม่ได้ ผมจึงเห็นด้วยกับการแก้ไขมาตรา ๑๕๙ แล้วก็ยกเลิกบทเฉพาะกาลมาตรา ๒๗๒ โดยท่านที่เป็นสมาชิกวุฒิสภาก็เลือกนายกรัฐมนตรีกี่ครั้งก็เลือกเท่านั้น พอแล้วเสร็จแล้วก็ไม่ต้องเลือกอีกก็มีแค่นั้น วุฒิสมาชิกท่านก็มีหน้าที่เหมือนเดิม ยกเว้นแต่ยกเลิกบทเฉพาะกาล มาตรา ๒๗๒ ก็เป็นเกียรติภูมิ เป็นที่ยอมรับมากขึ้นของท่าน ส.ว. ด้วย ผมพูดนี่ด้วยความเคารพของทุกฝ่าย ท่านประธานครับ ยืนยันชัดเจนว่าการแก้ไขมาตรา ๑๕๙ ให้คงการเลือกนายกรัฐมนตรี เสนอนายกรัฐมนตรีไว้ในมาตรา ๑๕๙ เป็นอำนาจของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แล้วก็ยกเลิก มาตรา ๒๗๒ โดยบทเฉพาะกาลอาจจะมาเร็วหน่อย กำหนดว่าจะใช้ ๕ ปี จะต้องสิ้นสุดภายใน ๒ ปีครึ่งก็ไม่ได้เสียหายอะไร เพียงแต่ว่าผมก็ขอความกรุณาจากทุกฝ่าย ผมไม่ได้ภาวนา ผมเรียกร้องไปยังท่านนายกรัฐมนตรี ท่าน พลเอก ประยุทธ์ แล้วก็ทุกฝ่ายที่มีส่วนในการแสดงความคิดเห็นในทางการเมืองวันนี้ ขอให้ประเทศไทย ปีที่ ๘๘ จงเก็บซับบทเรียนที่เคยเกิดการสูญเสียในอดีต ไม่ว่าท่านจะเป็นสมาชิกวุฒิสภา ไม่ว่าท่านจะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไม่ว่าท่านจะเป็นนายกรัฐมนตรี เป็นประธานรัฐสภา หรือท่านจะเป็นประชาชน นิสิต นักศึกษารุ่นลูกที่ลุกขึ้นมาเรียกร้องให้เปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญ หรือท่านจะเป็นแม่ทัพซึ่งใช้อาวุธของประชาชน แล้วก็มาขู่ยึดอำนาจหลายครั้ง เลิกพฤติกรรมเดิม ขอให้ทุกฝ่ายให้ประเทศนี้ กำหนดให้ประเทศไทยบรรลุนิติภาวะในประชาธิปไตยการต่อสู้กันมา รัฐประหารยึดอำนาจ ๔๕ ปี แล้วก็อีก ๔๓ ปี โดยรัฐบาลที่มาจากประชาชน ประชาธิปไตย เพียงพอแล้วสำหรับการต่อสู้ที่จะต้องสูญเสีย ขอให้ทุกฝ่ายใช้สติปัญญานำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและขอให้ตัวแทนผู้ทรงเกียรติในสภาแห่งนี้ได้ใช้ความคิดของตัวเองโดยอิสระอย่างมีเกียรติ วุฒิสภาวันนี้ท่านอาจจะมีเกียรติ แต่เย็น ๆ วันนี้ท่านจะมีคนสั่งหรือเปล่าผมยังไม่ทราบ ผมจะดูผลงานของท่าน ขอบคุณมากครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : เชิญท่านฐิตินันท์ครับ

นายฐิตินันท์ แสงนาค สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) : ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม นายฐิตินันท์ แสงนาค สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต ๑ จังหวัดขอนแก่น พรรคภูมิใจไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภาครับ ท่านประธานครับ ก่อนอื่นผมต้องขอเท้าความสักนิดหนึ่งของความเป็นมาในวันนี้ ผมได้ลงรับสมัครเลือกตั้ง ส.ว. หรือสมาชิกวุฒิสภาในปี ๒๕๕๗ ในปีนั้นผมไม่ได้รับเลือกหรอกครับ ผู้ที่เคารพนับถือของผมซึ่งผมเรียกท่านว่าคุณพ่อเป็นคนได้ชนะเลิศมา ผมก็ได้มาหลายหมื่นคะแนน แต่ท่านเข้าสภาเพียงไม่กี่เดือนก็ถูกคณะ คสช. ยึดอำนาจ นั่นเป็นชนวนเหตุให้ผมตัดสินใจเข้ามาสมัครเป็นสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติในขั้นต้น เพราะรัฐบาล คสช. บอกว่าเราจะทำตามสัญญา ขอเวลาอีกไม่นาน ผมก็อยากจะมีส่วนร่วมเข้ามาเพื่อที่จะเปลี่ยนแปลงประเทศในสิ่งที่ผ่านมา ----------

ผมได้มีโอกาสทำงานคณะอนุกรรมาธิการและรองโฆษกสภาปฏิรูปแห่งชาติ และได้มีโอกาสร่วมเวทีเสวนาร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๘ ของท่านดอกเตอร์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ อย่างน้อย ๔-๕ เวทีด้วยกัน และข้อมูลทั้งหมดต่าง ๆ ผมก็เป็นคนสรุปรวบรวมส่งให้ สนช. หรือสภานิติบัญญัติแห่งชาติในครั้งนั้น ครั้งที่เป็นแม่น้ำ ๕ สายอยู่ ท่านประธานครับเกิดอะไรขึ้น ขอเวลาอีกไม่นาน ช่วงเวลาทีวี (TV) ตอนหกโมงเย็นหายไป เมื่อมีรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๖๐ เนื่องจากว่าฉบับปี ๒๕๕๘ นั้นโดนคว่ำ เพราะเหตุผลหลาย ๆ อย่าง ซึ่งมีหลายท่านพูดไปแล้ว ผมก็ได้พูดในสภาแห่งนี้ไป ๒ ครั้งแล้ว เมื่อมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ปี ๒๕๖๐ ซึ่งผมก็ไม่เห็นด้วย แต่ช่วงนั้นอยู่ในระหว่าง คสช. เป็นผู้บริหารประเทศ มีมาตรา ๔๔ ใช้อยู่ และมีหลายหน่วยงานโดยเฉพาะภาครัฐมาบอกว่าให้รับ ๆ ไปเถอะ รับ ๆ ไปก่อน ให้คณะ คสช. หมดไปก่อน แล้วเราค่อยมาเลือกตั้งกัน รัฐธรรมนูญแก้ไขได้ภายหลังที่มีสภาผู้แทนราษฎร และนั่นก็คือเป็นปัจจัยที่ ๒ ที่ทำให้ผมกระโดดเข้ามารับสมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในครั้งนี้ ในโปสเตอร์ (Poster) หาเสียงของผม ปี ๒๕๖๒ ยังมีประโยคหนึ่งที่เขียนว่า สร้างงาน สร้างโอกาส กระจายอำนาจ กระจายทุน ไม่เอารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ นั่นคือในโปสเตอร์ (Poster) หาเสียงของผม และวันนี้เป็นวันที่ผมจะมาทำหน้าที่ตามสโลแกน (Slogan) ที่ผมหาเสียงไว้ครับ ผมไม่โทษ ส.ว. หรือสมาชิกวุฒิสภาว่าท่านจะมาอย่างไร จะมีอำนาจแค่ไหนนั่นเป็นเพราะรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะบทเฉพาะกาลที่ท่านพูดไว้ ๕ ปี ท่านครับ ท่านประธานรัฐสภาครับ ๕ ปีในบทเฉพาะการนั้นในความเป็นจริงคือ ๘ ปี อายุสภา ๑ ครั้ง ๑ ช่วงตัวก็คือ ๔ ปี เพราะฉะนั้นท่านจะสามารถเลือกนายกรัฐมนตรีได้อีก ๑ ครั้ง ก็คือดำรงตำแหน่งได้อยู่ ๔ ปี ถ้าสภานั้นอยู่เป็นปกตินั่นคือ ๘ ปีครับ วันนี้ที่ผมอภิปรายเพราะผมเป็นคนหนึ่งที่ลงชื่อเสนอแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๖๐ และผมก็ได้ลงชื่อไว้แล้วเมื่อหลายปีที่แล้วกับไอลอว์ (iLaw) ซึ่งมายื่นเมื่อวานนี้ ผมก็เป็นคนหนึ่งที่ลงชื่อไว้ครับ ตั้งแต่ยังไม่เป็น ส.ส. ไม่ทราบว่าชื่อผมยังอยู่หรือเปล่าใน ๑๐๐,๗๓๒ คนนั้น และวันนี้ในสภาแห่งนี้ ในเล่มนี้ก็มีชื่อฐิตินันท์ แสงนาค เสนอแก้ไข ท่านจะมาบอกว่าถ้าแก้มาตรา ๒๕๖ แล้วจะได้ ส.ส.ร. ที่ไม่เป็นกลาง มาจากประชาชนหรือมาจากพรรคการเมืองที่มีสัดส่วนในสภา อันนั้นท่านมองในแง่ร้ายเกินไปครับ ท่านอ้างว่ารัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ ประชามติมา ๑๖ ล้านคน แล้วท่านรู้ไหมว่าการเลือกตั้งที่ผ่านมา

เดือนมีนาคม ปี ๒๕๖๒ มีผู้มาใช้สิทธิ ๓๕.๕ ล้านคน และพวกผม ๕๐๐ คน ในสภาแห่งนี้ ส.ส. เป็นตัวแทนของ ๓๕.๕ ล้านคนนั้น เพราะฉะนั้นถ้ามีการตั้ง ส.ส.ร. ขึ้นมาร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ผมไม่กำหนดหรอกว่าต้องร่างอย่างนั้นอย่างนี้ มาตรานั้นมาตรานี้ ผมจะให้เป็นสิทธิของ ส.ส.ร. ที่ตั้งขึ้นมาโดยประชาชน โดยการเลือกตั้งเป็นผู้กำหนดกฎเกณฑ์ ระเบียบวาระ วิธีการของเขาเอง นั่นคือให้อิสระอย่างเต็มที่ครับ ไม่มีการล้วงลูก ไม่มีการแทรกแซง นี่คือคำยืนยัน ท่านประธานรัฐสภาครับ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติทุกท่าน สภาแห่งนี้เป็นสภาแรกของประเทศไทยที่อยู่มาในเวลา ๒ ปี ๓ สภา เราอยู่ครั้งแรกที่สภาทีโอที (TOT) ชั่วคราว เราย้ายมาที่ห้องจันทราในครั้งที่ ๒ และ ณ วันนี้เรามาอยู่ที่ห้องพระสุริยัน ----------

ท่านประธานครับ มันเป็นอะไรที่พิเศษสุดนะครับ โดยเฉพาะ ส.ส. สมัยแรกอย่างผมอยู่ถึง ๓ สภาด้วยกัน และมีโอกาสที่จะทำงานใหญ่ของประเทศชาติคือรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ และให้ตั้ง ส.ส.ร. มาร่างรัฐธรรมนูญใหม่ ไม่รู้จะปี ๒๕๖๔ ปี ๒๕๖๕ ผมไม่แน่ใจ แต่อย่างไรก็ตามผมว่าของใหม่ย่อมดีกว่าเก่าครับ เราจะเอาข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่พบเห็นมานี่ มาแก้ไขปรับปรุงในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ของเรา ท่านประธานครับ ท่านสมาชิกครับ ผมขอเรียกร้องวิงวอนทุกท่านนะครับ ให้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ของเรามาอย่างสง่างาม เป็นรัฐธรรมนูญของประชาชนเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง ด้วยใจและรักครับ ท่านประธานครับ ขอบคุณมากครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ต่อไปจะเป็นชุดท่านสุทิน คลังแสง พรรคเพื่อไทย ท่านวีระกร คำประกอบ พรรคพลังประชารัฐ และท่านตวง อันทะไชย ส.ว. เชิญท่านสุทิน คลังแสง ครับ

นายสุทิน คลังแสง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มหาสารคาม) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม สุทิน คลังแสง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม พรรคเพื่อไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ ผมขึ้นพูดแล้วประเดี๋ยวทางบ้านจะเข้าใจว่าจะปิดการประชุมแล้ว เข้าใจว่าผมจะเป็นผู้สรุปทุกครั้งเป็นอย่างนั้น ก็ต้องเรียนทำความเข้าใจว่าวันนี้ไม่ได้สรุป สักประมาณ ๑๘.๐๐ นาฬิกาเศษ ๆ คุณหมอชลน่าน ศรีแก้ว จะทำหน้าที่สรุป แต่สำหรับผมวันนี้จะทำหน้าที่สำคัญอันหนึ่ง สำคัญคืออย่างนี้ท่านประธานครับ เมื่อวานนี้ทั้งวันและไปถึงกลางคืนผมก็ฟังเสียงสะท้อนจากพี่น้องประชาชน รับโทรศัพท์กันทั้งคืน เขาวิตกอย่างไรรู้ไหมครับ พูดตรง ๆ เลย ถ้าเขาฟังการอภิปรายเมื่อวานนี้โดยเฉพาะฟังท่านสมาชิกวุฒิสภาแล้วเขาหมดหวัง เขาคิดว่าตกแน่เลยทั้ง ๖ ฉบับ ไม่มีความหวัง เพราะฉะนั้นเวลาที่เหลืออยู่เขาจึงฝากผมว่าอยากให้ผมได้ไขข้อข้องใจตอบคำถาม และทำทุกวิถีทางที่จะให้ท่าน ส.ว.ท่านได้เข้าใจในเจตนารมณ์และสิ่งที่ค้างคาทั้งหมด เพราะฉะนั้นผมก็จะทำหน้าที่สุดชีวิต แต่ไม่มั่นใจว่าจะทำให้ท่านได้เข้าใจได้หรือไม่ นั่นก็คือผมไปสรุปประเด็นคำถามทั้งหมด และข้อติดใจทั้งหมดที่ควรแก่การต้องอธิบายได้ดังนี้ครับ คำถามแรกที่ถามกันมาก แก้ทำไม มีเหตุผลอะไรถึงแก้ หลายท่านบอกไม่เห็นมีอะไรต้องมีเหตุผลเลย เลยไปถึงขั้นว่าแก้เพื่อตัวเองด้วย อันนี้ข้อ ๑ จะต้องตอบ ข้อ ๒ ถามกันเยอะเหมือนกัน มันเป็นความต้องการของประชาชนหรือเปล่า ค่อนข้างจะสรุปว่าไม่ใช่ความต้องการของ

ประชาชน แต่ ส.ส. ทำเอง เพื่อประโยชน์ตัวเองด้วย อันนี้ข้อ ๒ จะต้องตอบ ข้อที่ ๓ สำคัญมาก ผมวิตกแล้วก็นอนไม่หลับว่าเราใช้คำถามนี้เป็นการเบี่ยงเบน และจะพันกลับมาที่ตัวเองอีกครั้งหนึ่ง แก้รัฐธรรมนูญเกี่ยวข้องอะไรกับปากท้องประชาชน ไม่เกี่ยวเลย หลายท่านออกทำนองนั้น แล้วท่านก่อนหน้านี้สักครู่นี้พูดด้วยซ้ำไปว่ารัฐธรรมนูญแก้ปากท้องไม่ได้ แก้ปัญหาชีวิตไม่ได้ แก้ปัญหาอย่างอื่นไม่ได้ เหมือนกับรัฐธรรมนูญไม่มีคุณค่าเลย โดยเฉพาะกับปากท้องแก้อย่างไรวันนี้ผมจะอธิบาย ประเด็นที่ ๔ ถามกันเยอะ ไปล้มประชามติ ๑๖ ล้านเสียงทำไม ประเด็นที่ ๕ เปลืองงบประมาณ และสุดท้ายสงสัยกันเยอะว่าทำไมฝ่ายค้านถึงเสนอ ๒ แบบ ส.ส.ร. ทั้งร่าง แล้วก็มาเสนอรายมาตราทำไม ท่านประธานครับตอบข้อ ๑ เลย เราแก้รัฐธรรมนูญครั้งนี้ทำไม แก้เพื่อจะไปแก้ปัญหาปากท้องประชาชนนั่นแหละ แก้รัฐธรรมนูญครั้งนี้เพื่อจะแก้เศรษฐกิจให้พี่น้องอยู่ดีกินดี มีเหตุผลอะไร เหตุผลเพราะการเมืองวันนี้ไม่เอื้อ ไม่เป็นเครื่องมือที่ให้แก้ปัญหาเศรษฐกิจได้ นี่ข้อ ๑ ตอบสั้น ๆ เดี๋ยวฟังไปจะขยายความเอง ข้อ ๒ เป็นความต้องการของประชาชนหรือไม่ พวกเรามั่นใจว่าเป็นความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ สะท้อนมาจากที่ไหน ท่านประธานที่เคารพครับ พวกผมมาจากประชาชน ประชาชนเลือก ผู้แทนทั้ง ๒ ซีก ประชาชนเลือกถึงได้มาเป็น และวันหนึ่งประชาชนก็จะประเมินพวกผม จะให้เป็นต่อหรือจะให้ตก เพราะฉะนั้นสัญญาและจิตสำนึกของพวกผมไม่มีทางที่จะกล้าทำอะไรนอกเหนือจากความต้องการของประชาชนหรอก ----------

ถ้าวันนี้จะไปอุปโลกน์อ้างประชาชนว่าเขาไม่ต้องการแก้ และมาแก้เพื่อตัวเอง เชื่อเถอะครับ คราวหน้ากลับไปแล้วก็ได้รับโทษกันทุกคน พรรคไหนที่ไปคิดอย่างนั้นว่าประชาชนไม่อยากแก้ แล้วคุณมาดันทำเขาจะสั่งสอนคุณ ผมเองก็ต้องสอบตก พรรคประชาธิปัตย์ก็ต้องตก พรรคภูมิใจไทยก็ต้องตก ทุกพรรคกลัวตกทั้งนั้น เพราะฉะนั้นอะไรที่ฝืนประชาชนไม่มีใครเสี่ยงทำ ยืนยันได้ชัดก็คือว่าในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมาเกือบทุกพรรคออกไปหาเสียงกับชาวบ้านชูประเด็นจะแก้รัฐธรรมนูญ และชัดกว่านั้นอีกก็คือแม้แต่รัฐบาลเอง นายกรัฐมนตรีเอง ซึ่งเป็นคนที่ไม่อยากแก้หรอก แล้วก็เป็นคนฉีกรัฐธรรมนูญมา พอตั้งรัฐบาลเสร็จทนไม่ได้ ต้องบรรจุไว้ในนโยบายเร่งด่วน ข้อ ๑๒ จะศึกษาแก้ไขรัฐธรรมนูญ อันนี้รัฐบาลเองก็รู้แล้วไม่เท่านั้นสิครับ ก็ไม่ใช่พวกผมทำตามอำเภอใจเสียเมื่อไร เราก็เสนอตั้งคณะกรรมาธิการศึกษาเข้ามา คณะกรรมาธิการศึกษาวิธีการและหลักเกณฑ์แก้ไขรัฐธรรมนูญ ศึกษาทำไมก็ตามนโยบายเร่งด่วนรัฐบาล ศึกษาแล้วถ้าพบว่าประชาชนไม่เอาเราก็เลิก ถ้าเขาจะเอาเอาอย่างไร แล้วใครไปศึกษาบ้าง ก็ฝ่ายค้านบ้าง รัฐบาลบ้าง แล้วก็มีบุคคลภายนอกเยอะเลย เดิมทีผมยังคิดว่ากรรมาธิการชุดนี้ทะเลาะกันด้วย เอาเข้าไปจริง ๆ ไปเจอความจริงว่าฝ่ายค้านก็ดี รัฐบาลก็ดี ซีกนักวิชาการก็ตามศึกษาไปด้วยกันแบบไม่น่าเชื่อ เพราะเป็นที่ประจักษ์ชัด คณะอนุกรรมาธิการชุดหนึ่งออกไปฟังเสียงประชาชนท่วมท้นกลับมาให้แก้ ชุดหนึ่งไปดูเนื้อหาบอกว่าให้แก้อย่างนี้ ที่บอกว่าให้แก้อย่างนี้ นี่แหละคืออยู่ในร่างที่พวกผมเสนอวันนี้ เพราะฉะนั้นกรรมาธิการชุดนี้สรุปชัดเจนว่าประชาชนต้องการแก้ ถ้ายังไม่ชัดก็ไปฟังผู้ชุมนุมเขาเรียกร้องอะไร อยากแก้รัฐธรรมนูญเราก็ระบุ ส.ส.ร. ด้วย และคนทางบ้านที่ไม่มาชุมนุมเราก็ถาม ใครถามครับ ก็คณะกรรมาธิการชุดนี้แหละ ชุดรับฟังความคิดเห็นไปทุกซอกทุกมุม สรุปแก้ แล้วก็ ส.ส.ร. นี้ด้วย และถ้ายังไม่ชัดอีกว่าเป็นของประชาชนไหม ถ้าบอกว่าวันนี้ฝ่ายค้านกับฝ่ายรัฐบาลซูเอี๋ยกัน ยื่นมาชนกัน ก็ไปดูร่างฉบับประชาชนหรือไอลอว์ (iLaw) มายื่นเมื่อวานนี้ ก็แห่กันมาเป็นแสนชื่อ เขาก็อยากแก้ แล้วแก้อย่างไรก็แก้สอดคล้องต้องกันกับพวกผมนี่แหละ คือแก้มาตรา ๒๕๖ ตั้ง ส.ส.ร. ด้วย ตรงกันเป๊ะกับของรัฐบาลและฝ่ายค้าน เพราะฉะนั้นถ้าขนาดนี้แล้วท่านยังไม่เชื่อว่าเป็นความต้องการของประชาชนท่านก็ออกไปดูสิหน้าสภาวันนี้ เพราะฉะนั้นยืนยันว่าเราแก้วันนี้ บนความต้องการของประชาชนตามที่ผมอ้างอิงมาตลอด และเกี่ยวกับปากท้องประชาชนไหม ข้อนี้สำคัญมาก

ท่านประธานครับ วันนี้ที่ประชาชนลำบาก หรือใครจะบอกว่าประชาชนไม่ลำบาก วันนี้จะเป็นจะตายกันทั้งประเทศ ไม่มีอยู่ไม่มีกินกัน จนกันทั้งหมด หนี้สินท่วมหัวทั้งประเทศ ประเทศก็เป็นหนี้ ประชาชนก็เป็นหนี้ ชาวบ้านก็เป็นหนี้ ผมจะฟังนะครับ แก้เพื่อปากท้องนี่แหละ แต่หลายคนอาจจะอธิบายไม่ชัด เชื่อมโยงไม่ถึง แต่สุดท้ายปลายทางคือแก้รัฐธรรมนูญเพื่อแก้ปัญหาปากท้อง ผมเรียนอย่างนี้ครับ ผมพูดตลอด ประเทศไทยอยู่ได้พวกเรามีกินมีใช้ เศรษฐกิจเราเดินด้วยโลก ๗๐ เปอร์เซ็นต์ของเงินเราทุกปีเป็นจีดีพี (GDP) เมื่อประมาณ ๒๐ ปีที่ผ่านมา ที่มีใช้มีจ่ายเป็นจีดีพี (GDP) ๗๐ เปอร์เซ็นต์มาจากต่างประเทศ ๓๐ เปอร์เซ็นต์เป็นเงินในประเทศ และใน ๓๐ เปอร์เซ็นต์คือการลงทุนภายใน ลงทุนภายในก็คือไปเอาต่างประเทศมาลงนั่นแหละ ถ้าไม่มีนักลงทุนมาลงทุนในประเทศ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ก็ไม่เกิด และเป็นงบประมาณแผ่นดินอยู่ที่ไม่เกิน ๒๐ เปอร์เซ็นต์ แล้วผมจะบอกให้รู้ว่า ๗๐ เปอร์เซ็นต์ บวก ๓๐ เปอร์เซ็นต์ เป็น ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ เกี่ยวอะไรกับรัฐธรรมนูญท่านประธานครับ เราจำเป็นต้องหวังพึ่งเงินจากต่างประเทศ ส่งออก ท่องเที่ยว แล้วก็นักลงทุนมาลงทุนในประเทศ และจะเกิดเงินพวกนี้ได้คืออย่างไรครับ ต่างชาติเขามองอย่างไร เขาจะต้องลงทุนและมาเที่ยวและคบค้ากับประเทศที่มีระบบการปกครองที่เป็นสากล มีระบบการเมืองที่เข้มแข็ง----------

มีระบบรูล์ ออฟ ลอว์ (Rule of law) คือระบบกฎหมายที่เป็นที่มาตรฐานไว้วางใจได้และแน่นอนที่สุด กู๊ด กัฟเวิร์นแนนซ์ (Good governance) คือระบบบริหารที่ดี เหล่านี้คือหลักกฎหมายทั้งนั้น แล้วเขาดูอย่างไร หลักแรกเขาก็ต้องดูรัฐธรรมนูญ เมื่อรัฐธรรมนูญดี กฎหมายดี หลักของการบริหารประเทศโปร่งใส มีตรวจสอบ มีเช็ก แอนด์ บาลานซ์ (Check and balance) ถ่วงดุลตรวจสอบกันได้ เขาก็มั่นใจที่จะมาลงทุน เงินเขาจะหอบมานี่เขาไม่ไปสุ่มเสี่ยงมาในประเทศที่เละ ๆ เพราะฉะนั้นพอเรายึดอำนาจปั๊บ ปี ๒๕๕๗ ทุกท่านดูสิ ๗๐ เปอร์เซ็นต์ที่เคยได้จากต่างประเทศหายไป รอดูความเชื่อมั่นยังไม่มี ความมั่นใจยังไม่เกิดที่เขาชอบใช้กันว่าทรัสต์ แอนด์ คอนฟิเดนซ์ (Trust and confidence) ยังไม่มีเขาก็ไม่มา ๒๘ ประเทศ ทวีปยุโรปแซงก์ชัน (Sanction) ไม่คบค้าด้วย ไม่เจรจาทางการค้าด้วย และยึดอำนาจนั่นแหละคือปฐมเหตุ เสร็จแล้วต่างชาติเขาจะเฝ้าดูอะไรรู้ไหมครับ เฝ้าดูว่าประเทศนี้เขาจะเดินอย่างไร ถ้าเขาเดินดีเดินถูกแล้วเขาจะกลับเข้าที่เข้าทาง แล้วเขาก็จะกลับมาลงทุน เขาก็ดูที่เราร่างรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ออกปั๊บ ท่านประธานครับ ถ้าเรายังไม่ลืมนะ ไปดูปฏิกิริยาจากต่างชาติสิเขาเริ่มตกใจแล้ว เอาแล้ว ถ้ารัฐธรรมนูญเขาเป็นแบบนี้ เขาทายเลย อีกไม่นานเขาจะมีเรื่องกัน อีกไม่เกินปีสองปีประเทศไทยก็จะมีเรื่องกัน ความขัดแย้งใหญ่จะกลับมาอีก ถ้าเขารู้อย่างนั้นใครเขาจะเสี่ยงหอบเงินเข้ามาใครอยากมาเที่ยว แล้วเป็นจริงไหมครับ ทันทีที่รัฐธรรมนูญประกาศใช้ปั๊บ คุณขยับเลือกตั้งกี่รอบ ยังไม่ลืม รัฐบาลท่านประยุทธ์นี่ขยับแล้วขยับเล่า เขาจะเริ่มเบี้ยวกันแล้ว นี่สัญญาณเขาดู พอเลือกตั้งปั๊บเราคิดว่าการเลือกตั้งจะฟอกตัวเอง เราคิดว่าการเลือกตั้งจะเป็นการเรียกความเชื่อมั่นขึ้นมา เพราะโลกอยากเลือกตั้ง ชาวบ้านก็อยากเลือกตั้ง เรียกร้องการเลือกตั้ง ถึงจำใจไปลงประชามติ แล้วการเลือกตั้งก็มีขึ้นจริง ๆ วันที่ ๒๔ มีนาคม แล้วเราก็คาดหวังว่าเลือกตั้งเสร็จความเชื่อมั่นจะเกิด โลกจะยอมรับ การลงทุนก็จะมา เงินต่างประเทศ ๗๐ เปอร์เซ็นต์ ก็จะไหลคืน เชื่ออย่างนั้น แต่พอเลือกตั้งปั๊บเกิดอะไรขึ้น รัฐธรรมนูญฉบับนี้แหละ เลือกตั้งวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒ เดือนถึงประกาศได้ อับอายไหมคนในโลกเขางงแล้ว เกิดอะไรกับประเทศนี้ เลือกตั้งแล้ว ๒ เดือนถึงประกาศได้ เมื่อก่อนรัฐธรรมนูญฉบับอื่นเลือกปั๊บวันนี้ ๒ ทุ่มประกาศรู้ตัวนายกรัฐมนตรีเลย รู้เลยใครจะเป็นนายกรัฐมนตรี นี่ ๒ เดือนยังไม่รู้เลยว่าใครจะได้เป็น ส.ส. ก็เลือกวันที่ ๒๔ มีนาคม

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) ประไพพิศ ๒๐๙/๒

วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ผมถึงได้รายงานตัว ส.ส. เขต ส่วนบัญชีรายชื่อยังมะงุมมะงาหรา นับรายชื่อกันอีกยาวเหยียด กว่าจะได้ ๒ เดือนเศษ ยังไม่จบนะ ยังจะต้องมีการสอยกัน ยังจะมีคะแนนเลื่อนไหลกันอีก ข้อครหาตามมาก็คืออะไรครับ บัตรเขย่ง บัตรออกลูก วันที่ ๒๕ พฤษภาคม รายงานตัวปั๊บแอนเฟรล (ANFREL) เครือข่ายติดตามการเลือกตั้งเอเชีย (Asia) องค์กรระดับโลกที่เขายอมรับ ประกาศอย่างไร ทุกท่านไม่ลืมนะกลับไปเช็ก (Check) ดูได้ไปเข้าในเว็บไซต์ (Web site) กดแอนเฟรล (ANFREL) เขาขึ้นว่าอย่างไรครับ แอนเฟรล (ANFREL) ประกาศการเลือกตั้งประเทศไทยไม่เป็นสากล ไม่ยอมรับ และสื่อทั่วโลกตีพิมพ์ว่าการเลือกตั้งประเทศไทยเป็นการเลือกตั้งที่เพียงการเลือกตั้งฉาบฉวย ไม่เป็นมาตรฐานสากลนี่แหละครับเริ่มแล้ว พอเขาเห็นว่าเราเกิดการเลือกตั้งแบบนี้ปั๊บรัฐบาลไม่ได้รับการยอมรับแน่นอน เขาก็ชะลออีก เขาก็ไม่มาลงทุนอีก ๗๐ เปอร์เซ็นต์ ที่บอกจะมาก็เลื่อนลอยอีก เศรษฐกิจก็ต่ำดิ่งลงไป เลือกตั้งวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒ เดือนถึงประกาศผลได้ และประกาศผลปั๊บโลกไม่ยอมรับ และได้รัฐบาลอีกกี่เดือนรู้ไหม ก็เพราะรัฐธรรมนูญฉบับนี้แหละ ได้พรรคเบี้ยหัวแตก หลายพรรคยังสรุป ส.ส. ไม่ครบ เรียกประชุมไม่ได้ ก็รอจน ส.ส. จะครบเปิดประชุมได้ ในที่สุดผมย่นย่อนะ ๒ เดือนประกาศผลได้ อีก ๓ เดือนต่อมาถึงได้รัฐบาลถึงแถลงนโยบายต่อรัฐสภาได้ มีที่ไหนในโลก ----------

และอย่างนี้เขาเชื่อมั่นไหม ๒ เดือนประกาศได้ มันเกิดอะไรขึ้นในระหว่าง ๒ เดือน และอีก ๓ เดือนถึงได้รัฐบาล ถึงแถลงนโยบายต่อสภา และสิ่งที่ตามมาคืออะไรครับ คืองบประมาณแผ่นดินปี ๒๕๖๓ ล่าช้ากว่ากำหนด กี่เดือนครับ ครึ่งปีถึงเข้าสู่สภา กว่างบประมาณปี ๒๕๖๓ จะผ่านวาระได้ หมดไปแล้วเกือบปี ๖๓ เพราะฉะนั้นนี่จึงเป็นจุดหนึ่งซึ่งทำให้การแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจเซมาตลอด เงินต่างประเทศไม่ได้ เขาไม่เข้ามา นักลงทุนที่อยู่ก็หนีเพราะความไม่เชื่อมั่น เพราะปัญหาประเทศจะเกิด เขามองออกว่าประเทศไทยจะเกิดปัญหาในวันข้างหน้า วันข้างหน้าก็คือวันนี้แหละ ๑๙ เดือนที่ผ่านมาและวันนี้ที่หน้าสภานี่แหละ และอะไรจะเกิดขึ้นอีกในต่อไนปี้ ต่างชาติเขามองออก แล้วแม่นด้วยท่านประธานครับ พองบประมาณปี ๒๕๖๓ ล่าช้า วันนี้ปี ๒๕๖๔ งบปี ๒๕๖๓ ยังใช้ไม่หมด เกิดอะไรขึ้นครับ ๗๐ เปอร์เซ็นต์จากต่างชาติไม่ได้ ในประเทศที่เราหวังพึ่งนักลงทุนเขาก็หนี พอนักลงทุนหนีปั๊บ ผมเคยพูดในสภาแห่งนี้ว่ามีอยู่ความหวังเดียวที่จะไปต่อลมหายใจปากท้องชาวบ้านคืองบประมาณแผ่นดิน ตอนนั้น ๓๐๑ ล้านบาท ผมบอกว่าความหวังเดียวนี่แหละ แต่ความหวังเดียวนั้นล่าช้า ไม่ทันเกม ไม่ทันการณ์ และไม่ทันปากท้องแล้วนี่อย่างไรครับคือรัฐธรรมนูญที่ได้สภาที่ล่าช้า และได้รัฐบาลอะไรครับ ๑๙ พรรค ได้รัฐบาล ๑๙ พรรค ความเชื่อมั่นเกิดที่ไหนครับ มีเสถียรภาพไหมครับ และ ๑๙ พรรคไม่พอ ล่าช้ามาจนถึงวันนี้ และใน ๑๙ พรรควันนี้เกิดอะไรขึ้น ทีมเศรษฐกิจหอบหิ้วกันหนี แล้วใครจะเข้ามา เผ่นออก นี่คือการเมืองแบบ ๑๙ พรรค เหล่านี้คือความอ่อนแอจากรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เพราะฉะนั้นเงิน ๗๐ เปอร์เซ็นต์จากต่างประเทศ วันนี้หาย ยังไม่มา และรัฐบาลมาทำอะไร ตั้งความหวังใหญ่ ก็ถูก ต้องมือภิมหาโพรเจกต์ (Project) ดึงเงินจากต่างประเทศเข้ามา แก้เกมที่โลกไม่ยอมรับ ดึงเอาเงินเม็ดนั้นที่เคยได้ ๗๐ เปอร์เซ็นต์กลับมา คุณก็ไปทำอีอีซี (EEC) รัฐบาลชุดนี้ไปทำระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก อีอีซี (EEC) สารพัดโพรโมชัน (Promotion) ลด แลก แจก แถมให้ต่างชาติเข้ามา หวังว่าจะได้เม็ดเงิน ๗๐ เปอร์เซ็นต์ที่มันหายไปมาทดแทน มาเยียวยา มาถึงปากท้องชาวบ้าน วันนี้อีอีซี (EEC) เป็นอย่างไรครับ ตั้งแต่นายกรัฐมนตรีประยุทธ์เข้ามาก็ตั้ง จนวันนี้ ๖ ปี อีอีซี (EEC) ร้างครับ ไม่มีคนมาลงทุน ลงทุนก็สูญเปล่า ยิ่งจนยิ่งลงทุน ยิ่งขาดทุนยิ่งหนัก วันนี้เม็ดเงินในตลาดในระบบเศรษฐกิจไทยไม่มีครับ นี่คือปัญหาที่เราลำบากยากจนอยู่วันนี้ เพราะฉะนั้นนี่เกี่ยวกับปากท้องไหม

เราจะทำอย่างไรต่อ วันนี้ต้องทำให้ประเทศกลับมาเชื่อมั่น ถ้าคนในโลกเชื่อมั่น นักลงทุนเชื่อมั่น นักท่องเที่ยวเชื่อมั่นเท่านั้น เงิน ๗๐ เปอร์เซ็นต์จะกลับมา นักลงทุนจะกลับมาเติม ๓๐ เปอร์เซ็นต์ในประเทศ งบประมาณแผ่นดินก็จะถูกพิจารณาให้ทัน ให้มีประสิทธิภาพ มันถึงจะกลับมา และจะทำอย่างไรถึงจะเชื่อมั่น กติกาสิครับ ก็ต้องแก้รัฐธรรมนูญนี่แหละ แก้เพื่ออะไรครับ เพื่อเป็นสากล บางท่านอาจจะบอกไม่จำเป็น ต้องเป็นไทย ๆ นี่แหละ ไทยก็ไทยเถอะ ไม่เป็นไรแบบไทยก็ได้ แต่ต้องบ่งบอกว่าการเมืองเราจะเดินได้ การเมืองเราจะมั่นคง การเมืองเราจะเดินหน้าแก้ปัญหาเศรษฐกิจได้ เราถึงได้เริ่มต้นแก้ ในระหว่างที่เราแก้นี่ สิ่งซึ่งชาวโลกเขามองเห็น เขาทายไว้แล้วก็คือปัญหาจะเกิด ก็เกิดจริง ๆ วันนี้ความขัดแย้งวันนี้เพราะอะไร ก็ไปดูที่เขาเรียกร้องสิ ข้อ ๑ ให้แก้รัฐธรรมนูญ ข้อ ๒ ให้ยุบสภา

เพราะฉะนั้นการแก้รัฐธรรมนูญวันนี้ผมถึงบอกว่าใครบอกว่าไม่เกี่ยวกับปากท้อง ส่วนงบประมาณแผ่นดินที่เพื่อนสมาชิกพูดกันเยอะ วันนี้มาตรา ๑๔๔ หรือหลายมาตรา ส.ส. รู้ปัญหาแต่ไม่มีปัญญาจะแก้ เพราะรัฐธรรมนูญฉบับนี้ห้าม ไม่ใช่ห้ามเฉพาะ ส.ส. ด้วย เจ้าหน้าที่ข้าราชการ แม้แต่ ครม. ไปแปรญัตติเข้าไปยุ่ง ๆ โดน เพราะฉะนั้นเวลาจำกัดผมอธิบายให้ฟังว่าวันนี้เราแก้ปัญหารัฐธรรมนูญเพื่อจะแก้ปัญหาเศรษฐกิจปากท้องของพี่น้องประชาชนให้ต่างชาติกลับมา เม็ดเงินกลับมา ในประเทศเกิดการลงทุนและงบประมาณแผ่นดินซึ่งเป็นสายเลือดหนึ่งจะได้พิจารณาสนองตอบชาวบ้านได้ คำถามต่อมาบอกว่าสิ้นเปลือง บอกว่าแก้คราวนี้เสียเงินไป ๑๐,๐๐๐ กว่าล้านบาท ในขณะที่ประเทศลำบาก แก้ทำไม ไม่เสียดายเงินหรือ ฟังให้ดีนะครับพี่น้องที่อยู่ทางบ้าน ท่าน ส.ว. และท่านสมาชิกครับ ถ้ามีการแก้รัฐธรรมนูญครั้งนี้ ถ้าอนุมัติหลักการวันนี้รัฐบาลต้องมาขอบคุณสภานะ มาขอบคุณพวกผมนะช่วยแก้ปัญหาเศรษฐกิจให้นะ เพราะอะไรครับ วันนี้รัฐบาลกู้เงินมาเยอะ แต่ไม่มีวิธีจะใช้เงินใช้ไม่เป็นด้วย เอาไปเที่ยวแจก แจกแบบไม่ได้มีโพรดักทิวิตี (Productivity) ไม่มีผลผลิตและรัฐบาลวันนี้กำลังคิดหาวิธีกระตุ้นเงินหรืออัดฉีดเงินเข้าสู่ระบบที่มีประสิทธิภาพยังไม่เจอที่คุณเจอก็คือไปเอา อสม.ไปเที่ยว เอาคนนั้นไปเที่ยวคนนี้ไปเที่ยว หวังจะให้ อสม. เอาเงินไปจับจ่ายใช้สอย นี่คือใช้ระบบการกระจายเงินเข้าสู่ระบบ เขามองเห็นแค่นั้น แต่วิธีที่ดีที่สุดกว่าที่เอาคนไปเที่ยวรู้ไหมครับ คุณจัดเลือกตั้งสิ กระจายแบบทั่วทุกหมู่บ้าน ทุกขุมขนเลย ทำประชามติสิ นี่กระจายไปทุกหมู่บ้านเลย คนทำโพสเตอร์ (Poster) ก็ได้ รถสองแถวก็ได้ ข้าราชการก็ได้ เงินจะกระจายอย่างมีระบบทั่วถึงที่สุด ผมถึงบอกว่าถ้าคุณไปกู้เงินมาเยอะ ๆ ยังไม่มีวิธีการจะไปอัดฉีดเงินเข้าระบบ ยังไม่พบวิธีกระตุ้น ยังไม่พบรูปแบบที่กระจายได้ดีที่สุด ทำประชามติสิ ๓ รอบก็กระตุ้น ๓ รอบ เพราะฉะนั้นวันนี้อยากจะปิดให้คนไปเที่ยวใช่ไหมรัฐบาล ให้ข้าราชการไปเที่ยว อยากรอให้มีปีใหม่ อยากรอให้ถึงสงกรานต์ อยากรอให้มีวันหยุดยาว ๆ เพื่อเงินจะกระจาย คุณทำประชามติสิ และเงินก็ไม่ไปไหน ตามความเชื่อแบบเงินของคุณเป็นระบบมัลทิไพลเออร์ (Multiplier) ให้มันหมุนในระบบ ทำประชามติสิ ๑๕,๐๐๐ มันน้อยไป เพิ่มไป ๓๐,๐๐๐ ก็ได้ จะได้หมุนในระบบ คุณจะได้ยิ้มได้ เพราะฉะนั้นอย่าไปเสียดายครับ การทำประชามติหรือการแก้รัฐธรรมนูญคราวนี้เม็ดเงินที่ใช้คุ้มค่ามหาศาล คือ ๑. เราลงทุนไปเราจะได้กติกาที่ดี เราจะได้โลกยอมรับ เราจะได้แก้เศรษฐกิจได้

๒. ได้เงินหมุนเวียนที่ถึงระบบที่สุด เพราะฉะนั้นข้อนี้อย่าเสียดาย ล้มประชามติหรือไม่ เป็นคำถามต่อมา ประชามติคนพูดมาเยอะ ประชามติวันนั้นยอมรับกันไหม โลกเขายอมรับไหม ไม่มีที่ไหนหรอกครับ เลือกตั้งภายใต้กฎอัยการศึกที่คนยอมรับ เลือกตั้งกับประชามติก็อันเดียวกันคือโหวต วันนั้นมาตรา ๑๑๔ วันนั้นกฎอัยการศึกขัดหลักเลือกตั้งไปถามทฤษฎีนักรัฐศาสตร์สิ หลักเลือกตั้งสำคัญมีอยู่ ๖ หลัก หลักหนึ่งก็คือหลักอิสระ ถ้าคนจะเลือกตั้งยังอยู่ในภาวะกลัวนั่นกลัวนี่ จะขึ้นอภิปราย ขึ้นปราศรัยก็กลัวเขาจับ กลัวถูกเรียกไปปรับทัศนคติ แล้ววันดีคืนดีก็มีคนเดินผ่านหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน สั่งกำนัน สั่งผู้ใหญ่บ้าน แล้วเลือกตั้งอย่างนั้น ประชามติอย่างนั้น มันเป็นประชามติที่ใครยอมรับเอาเถอะ เมื่อมันผ่านมาแล้ว ท่านจะอ้าง ๑๖ ล้านเสียงก็ช่าง แต่วันนี้ก็ใช่ว่าเราจะปฏิเสธ ๑๖ ล้านเสียงประชามติเลยนะ ไม่ได้ปฏิเสธนะ วันนี้ถึงแก้แล้ว ท้ายที่สุดอย่างน้อย ๓ ขั้นตอนที่ท่านอ้างขึ้นว่าต้องกลับไปถามประชามติ วันนั้นมีประชามติรอบเดียว ๑๖ ล้านเสียง แต่ต่อไปนี้ ๓ รอบ ๑๖ ล้านเสียงเดิม สามารถย้ำอีกทีได้ ----------

ถ้าผ่านมาแล้ววันนี้ ร่างไปแล้ววันนี้ ชอบหรือไม่ชอบกลับไปถามอีก ๑๖ ล้านเสียง ถ้าไม่เอานะ ท่านก็ยืนยันว่าไม่รับ ก็กลับไปใช้ฉบับเดิม ไม่ได้ข้ามหัว ๑๖ ล้านเสียงนะ แต่ไปคารวะท่านอีกสัก ๓ รอบ ถามให้ท่านตัดสินใจดับเบิลเช็ก (Double check) ว่า ๒ ปีที่แล้วท่านรับไปพวกผมทำมาใหม่ท่านเอาไหม ถ้าไม่เอาของใหม่ก็แสดงว่าของเก่าถูก ก็จบ เราไม่ได้ล่วงล้ำก้ำเกิน ๑๖ ล้านเสียงนะ แต่ไปคารวะอีก ๓ รอบ เพราะฉะนั้นวันนี้ใครที่ชอบบอกว่าเราไม่เคารพ ๑๖ ล้านเสียง ไม่ใช่หรอก แม้จะยอมรับ ไม่ยอมรับวันนั้น แต่วันนี้คือกลับไปเช็ก (Check) อีกรอบ ท่านประธานครับ ประเด็นต่อมาที่สำคัญไม่น้อย ท่านบอกว่าแบลงก์เช็ค (Blank cheque) ก็คือเช็คเปล่า ทำไมต้องเสนอแก้แบบทั้งฉบับ ท่านที่เคารพครับวันนี้เราจะแก้ปัญหาประเทศ อันหนึ่งคือเอาประเทศออกจากความขัดแย้ง ความขัดแย้งที่เกิดมาตลอด ไม่ปฏิเสธนะ ประเทศไทยเป็นประเทศที่ร่างรัฐธรรมนูญเยอะที่สุดในโลก มีรัฐธรรมนูญเยอะที่สุดในโลก ผมเกิดมาวนเวียนอยู่อย่างนี้แก้แล้วก็ฉีก ฉีกแล้วก็แก้ ไม่ยอมรับกัน ทำไมถึงแก้บ่อยคือไม่ยอมรับ วันนี้ถ้าจะให้ยอมรับ ถ้าคนนั้นพูดเรื่องนี้แต่ฝ่ายนั้นพูดไม่ดี เรื่องเดียวกันฝ่ายนั้นพูดไม่ดี เอาประชาชนพูดสิ รัฐธรรมนูญที่ดีที่สุดในความเห็นของพวกผมนะครับ ประเทศเยอรมนีก็เอาเถอะ ประเทศอังกฤษ ประเทศสหรัฐอเมริกาไม่สนหรอก รัฐธรรมนูญที่ดีที่สุดคือรัฐธรรมนูญที่ประชาชนยอมรับมากที่สุด จะเขียนอย่างไรก็แล้วแต่ แต่คนไทยยอมรับมากที่สุด นั่นแหละดีที่สุด ผมเชื่ออย่างนั้นครับ ถ้าจะให้ยอมรับที่สุดคือให้ประชาชนมาเขียนสิ เราอย่าไปเขียนเอง ที่มีปัญหาวันนี้ก็เพราะว่าฉบับนี้ใครเขียนเขาก็บอกว่าคน คสช. เขียน ก็เลยไม่ยอมรับ จะให้ยอมรับ วันนี้พวกผมถึงบอกว่าอย่างนี้มาเริ่มต้นใหม่ให้ ส.ส.ร. เขียน เอาประชาชนเขียน ร่างของพวกผมถึงได้บอกว่าเลือกตั้งมาให้ครบเลย ๒๐๐ คน ส่วนประชาชนเขียนวันนี้ก็มีคนบอกอีกแหละ มาแก้ทั้งฉบับได้อย่างไร ถ้าแก้ทั้งฉบับมันล้มล้างนะ ถ้าแก้ทั้งฉบับต้องไปถามประชามติ ก็พวกผมรู้ ถึงได้บอกว่ายกเว้นหมวด ๑ หมวด ๒ อย่างไร ก็ยกเว้นไว้แล้วจะบอกว่าแก้ทั้งฉบับได้อย่างไร ถ้าแก้ทั้งฉบับก็คือไม่ยกเว้นเลยสิ ก็ยกเว้นไว้ให้แล้วทนโท่นี่ นี่ก็คือไม่ทั้งฉบับ แต่ถ้าใครอยากเปลี่ยนอยากแก้ก็เป็นในชั้นแปรญัตติก็จะตัดจะเพิ่มได้ และทำไมต้องให้ ส.ส.ร. เขียนก็ประชาชน ทำไมต้องประชาชน ก็ถึงจะได้ยอมรับกัน ส่วนวิตกว่าแก้แล้วจะตัดเรื่องปราบโกงออก แก้แล้ว ส.ส. จะได้อำนาจ แก้แล้ว ส.ส. อยากจะหลบคดีโกง ส.ส. จะหลบคดีนั่นหลบคดีนี่

รู้ได้อย่างไรว่าเขาจะเขียนแบบนั้นได้ วันนี้ใครจะเป็น ส.ส.ร. ยังไม่รู้เลย ก็ ส.ส.ร. มา เขาอาจจะเขียนหนักกว่าเดิมอีก ลงโทษ ส.ส. หนักกว่าเดิมก็ได้ เขาอาจจะไปเขียนบัญญัติไว้ พวกผมกระดิกไม่ได้ก็ได้ แล้วท่าน ส.ว. ท่านไปกลัวได้อย่างไรว่าเขาจะมาตัดอำนาจท่าน ชาวบ้านหรือ ส.ส.ร. เข้ามาเขาอาจจะบวกอำนาจให้ท่านก็ได้ เพิ่มก็ได้ บางคนบอกว่า ถ้า ส.ส.ร. เข้ามาของดี ๆ มันจะหาย เรื่องปราบโกงจะหาย รู้ได้อย่างไรว่าจะหาย เขาอาจจะเขียนแน่นกว่าเดิมอีกก็ได้ ให้ประชาชนเขาเขียนเถอะเราถอยออกมาดีที่สุดแล้ว เพราะฉะนั้น วันนี้วิตกอะไรก็วิตกได้แต่มันไม่รู้ว่าอะไรจะเกิดขึ้นถ้า ส.ส.ร. เข้ามา ประชาชนเข้ามา เรามีหน้าที่ยอมรับเขา แล้วแบบนี้ไปยื่นรายมาตราทำไม ๔ ญัตติ ฝ่ายค้านยื่นมาทำไม นี่ล่ะครับ ท่านโปรดฟังพวกผมด้วย ฟังแล้วจะน้ำตาไหล ก็ยื่นให้ท่านทั้งฉบับแล้วท่านยัง บอกว่าไม่เอา บางคนก็บอกว่าทั้งฉบับไม่เอา มาล้มล้างเขาไม่เอา ถ้ารายมาตราผมจะเอา นี่ก็จัดให้แล้วอย่างไรรายมาตรา ให้ชอป (Shop) เลย อยากได้ทั้งฉบับก็เอาแบบ ส.ส.ร. พวกผมนี่ ถ้าบอกแก้ทั้งฉบับไม่ดี ก็มาสิ ๔ ญัตติก็ให้แล้วนี่ ท่านจะติอะไรพวกผมอีก ถ้าบอก ๔ ญัตติ ไม่ใช่ความต้องการของประชาชนท่านก็ยื่นมาสิ ท่านก็มีสิทธิยื่น ส.ว. ก็มีสิทธิยื่น ----------

ถ้าพวกผมยื่นผิดตรงไหนก็เอามา เพราะฉะนั้น ๔ ญัตติที่ผมยื่น เดินซ้ายผมกลัวถูกปฏิเสธ พวกผมก็เดินขวาด้วย ทั้งฉบับท่านก็จะไม่เอา ท่านบอกจะเอารายมาตรา นี่ก็รายมาตรามีให้แล้ว ท่านก็บอกไม่เอา แล้วท่านจะเอาแบบไหนอีกก็บอกมา หรือใจคอไม่รับสักร่างเลย นี่พวกผมทำกับพวกท่านทุกอย่าง จัดไว้ให้ทุกอย่าง ถ้าเป็นอาหารใส่พานให้เลือกทานเลย ชอบสำรับไหน ชอบหวาน เปรี้ยว มัน เค็ม หยิบได้เลย หรือจะเตะจานพวกผมคว่ำก็เชิญครับ นี่เหตุผลครับ และที่สำคัญที่สุดในระหว่างที่เราร่าง ส.ส.ร. มี เราก็หวั่นวิตกว่าแม้ได้ ส.ส.ร. แล้ว นับเป็นวันบุญวันนี้ถ้าได้นะ ส.ส.ร. ทำงานไป แต่ความขัดแย้งจะลดลงระดับหนึ่ง แต่จะปะทุอีกรอบ เราก็กันไว้คือตรงไหนครับ เกิดในระหว่างร่าง ยุบสภา ลาออกมาอีกแล้ว กติกาเดิมยังเลือกตั้งแบบเดิม เลือกนายกรัฐมนตรีโดยคนเดิม ส.ว. เหมือนเดิม เกิดความขัดแย้งอีกแล้วครับ เพราะเรารู้อันนี้คือความขัดแย้ง ก็เลยเขียนซ้อนไว้ว่าขอคุณแก้ก่อนเฉพาะหน้าได้ไหม สัก ๔ อันนี้ อย่างไม่ได้ก็เอา มาตรา ๒๗๒ ลดอำนาจ ส.ว. ไว้ก่อน แล้วก็ระบบเลือกตั้ง ส.ส.ร. จะอยู่กี่ปีก็เชิญ เอาให้แบบได้หัวจิตหัวใจประชาชนสมบูรณ์ที่สุด แล้วเขามีความมั่นใจว่าถ้าให้ ส.ส.ร. ทำงานไปเต็มที่ แล้วแก้อันนี้ให้ก่อนได้ไหม อำนาจ ส.ว. อย่าได้เลือกนายกรัฐมนตรีเลย ระบบเลือกตั้งเอาใหม่ คนจะได้สบายใจ และรัฐบาลต้องขอบคุณด้วย คนก็อยู่ได้ ประชาชนเขาก็ไม่ว่าหรอก ส.ส.ร. ทำงานไป เกิดอยากยุบสภาก็ยุบสิ ถ้าได้เลือกตั้งแบบใหม่ ยุบสิถ้าเขาได้เลือกตั้งนายกรัฐมนตรีแบบใหม่ นี่ทางออกของประเทศ ลูกหลานหรือใครก็แล้วแต่ที่เขามาสภาวันนี้อยู่ข้างหน้านี่ หรือวันที่ ๑๙ หรือจะมีต่อไปในอนาคต ผมเชื่อว่าถ้าเรามีทางออกให้เขาแบบนี้ ประเทศเห็นทางเดินแบบนี้ อุณหภูมิมันลด นี่อย่างไรคือการแก้ไขรัฐธรรมนูญที่ผมบอกว่าเรามาหาทางออกให้กับประเทศ ผมชื่นชมท่านประธานตลอด ตรงไหนรู้ไหมครับ ท่านประธานย้ำพวกผมตลอดว่าให้สภาเป็นหลักพึ่งพิงของชาวบ้านให้ได้ ปัญหามีถ้าสภาแก้ได้ เป็นทางออกได้จะวิเศษนี่อย่างไรครับ ข้างนอกกำลังจะลุกเป็นไฟ แล้วก็เอามาที่นี่ ถ้าที่นี่เห็นพ้องต้องกันจะเป็นทางออก หกโมงเย็นวันนี้ลงมติ วันนี้ท่านจะหาทางออกให้กับประเทศก็เลือกได้เลย หรือวันนี้ท่านจะปิดทางออก ท่านกำลังจะสร้างอะไรขึ้นในอนาคตไม่นานนี้ เลือกได้ อยู่ที่จะเลือก และท่านต้องขอบคุณพวกผมนะว่าพวกผมเป็นฝ่ายริเริ่มเสนอทางออก เมื่อท่านขอบคุณแล้วท่านก็เลือกเอา วันนี้ฝ่ายค้านกับรัฐบาลหายากนะที่จะคิดตรงกันอย่างนี้ พี่น้องประชาชน

ทางบ้านได้คิดตรงนี้ หายากนะที่จะเห็นรัฐบาลยื่นร่างแบบเดียวกันกับฝ่ายค้าน ต่างกันนิดหน่อยในสาระ หายากมากที่ในสภานี้ลุกขึ้นอภิปรายแล้วฝ่ายค้าน รัฐบาล พูดไปทำนองเดียวกัน ทำไมเป็นแบบนี้ ประชาชนสั่งเราอย่างไรครับ ถ้าไม่เป็นแบบนี้รู้ดีว่าอะไรจะเกิด เพื่อนเราพรรคประชาธิปัตย์ พรรคภูมิใจไทย ทุกพรรครู้ข้างนอก พวกเราก็รู้ เพราะฉะนั้นเป็นนิมิตหมาย เหลืออยู่เพียงฝ่ายเดียวคือท่าน ส.ว. ท่านวุฒิสมาชิก ซึ่งก็เป็นอิสระของท่าน ท้ายที่สุดวันนี้สิ่งที่ผมจะต้องบอกอีกคนหนึ่ง พูดถึงฝ่ายค้านแล้ว พูดถึงรัฐบาลแล้ว พูดถึง ส.ว. แล้ว เหลือตัวรัฐบาล ตัวท่านนายกรัฐมนตรี ----------

ผมยังเชื่อมั่นว่าผ่าน ไม่ผ่านวันนี้อยู่ที่ตัวนายกรัฐมนตรี อยู่ที่รัฐบาล ผมไม่บอกว่ารัฐบาลจะสั่ง ส.ว. ได้ แต่ผมเชื่อมั่นว่ารัฐบาลจะเอาอย่างไร ส.ว. ไม่ขัดหรอก ส.ส. รัฐบาลก็ไม่ขัดหรอก ผมจะต้องรอดูว่าท่านนายกรัฐมนตรีที่ท่านบรรจุนโยบายเร่งด่วนข้อ ๑๒ จะศึกษาแก้ไขรัฐธรรมนูญ ท่านจะจริงใจไหม แต่ได้เห็นแล้วเบื้องต้นคือรัฐบาลไม่เสนอเอง ใจผมแป้ว แต่โอเค (OK) ท่านอาจจะส่งสัญญาณให้พรรคร่วมรัฐบาลเสนอ ขอบคุณ แต่ยังไม่จบ บทสรุปวันนี้จะพิสูจน์ว่าท่านจริงใจไหม หรือท่านจะตี ๒ หน้า ตี ๒ หน้า คืออย่างไร กระซิบให้ปีกซ้ายเสนอ กระซิบให้ปีกขวาล้ม ดูออกนะ ประชาชนรู้นะ ท่านประธานครับ ใช้เวลาขาดไป ๔ นาที เหลือไว้ให้เพื่อนครับ กราบขอบพระคุณอย่างสูงครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายชวน หลีกภัย ประธานรัฐสภา ได้กลับมาขึ้นบัลลังก์ เพื่อดำเนินการประชุมต่อไป)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ขอบคุณนะครับ ต่อไปถัดจากท่านสุทินก็เป็นคุณชัยชนะ เดชเดโช เชิญเลยครับ

นายชัยชนะ เดชเดโช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม ชัยชนะ เดชเดโช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครศรีธรรมราช พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ วันนี้ผมจะขออภิปรายสนับสนุนร่างรัฐธรรมนูญ แก้ไขรัฐธรรมนูญที่พรรคร่วมรัฐบาลได้เสนอต่อสภาแห่งนี้ ท่านประธานครับ ผมเรียนว่าเหตุผลที่ผมต้องลุกขึ้นมาอภิปรายสนับสนุนให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ เพราะว่าผมได้แสดงจุดยืนตั้งแต่การโหวตรับหรือไม่รับรัฐธรรมนูญฉบับนี้ตั้งแต่แรกมาแล้วว่าผมแสดงจุดยืนว่าไม่รับรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เหตุผลอะไรครับ ผมมองว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่ได้เป็นรัฐธรรมนูญที่เป็นประชาธิปไตย ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ผมเรียนท่านประธานว่าปัญหาของรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีหลาย ๆ ปัญหา แต่ผมจะขอพูดสัก ๑ ปัญหา ปัญหาที่เราเห็นได้อย่างชัดเจนในรัฐธรรมนูญฉบับนี้กับการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมา ปัญหาในการคำนวณคะแนน ระบบคะแนน ส.ส. ระบบสัดส่วนหรือบัญชีรายชื่อ เห็นชัดเจนว่าตอนที่ร่างรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญประกาศใช้มาบอกว่าคะแนนจะไม่ตกน้ำ แต่ในข้อเท็จจริงคำนวณไปคำนวณมาเสียงหาย พรรคประชาธิปัตย์ได้คะแนนมา ๓,๙๕๙,๓๕๘ คะแนน ผู้มาใช้สิทธิทั้งหมด ๓๕,๕๖๑,๕๕๖ คะแนน ๑ ส.ส. ต้องมีคะแนน ๗๑,๑๒๓ คะแนน

พรรคประชาธิปัตย์ได้มา ๓,๙๕๙,๐๐๐ คะแนน หารแล้วควรจะมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๕๕ คน แต่เหลือ ๕๒ คน บางพรรคการเมืองได้มาแค่ ๓๓,๐๐๐ คะแนน ได้เท่าคุณชุมพล จุลใส จากจังหวัดชุมพรเลยครับ ก็ได้ที่นั่งในสภาแห่งนี้ ๑ เก้าอี้เหมือนกัน ผมเรียนว่าเราเลือกตั้งมา กว่าจะรับรองการเลือกตั้งได้ไม่ใช่ทุจริตการเลือกตั้ง แต่หลักการในการคำนวณ ส.ส. บัญชีระบบสัดส่วนไม่ชัดเจนครับ ยังหาหลักการว่าจะหารอย่างไร จะทำอย่างไร ผมก็เลยบอกว่าเมื่อหลักการไม่ชัดเจนสภากว่าจะสาบานตนได้ปาไปเดือนพฤษภาคม รัฐบาลกว่าจะตั้งได้เดือนกรกฎาคม ----------

ผมจึงนำเรียนท่านประธานสภาว่าผมแสดงจุดยืนชัดเจนที่สนับสนุนร่างของพรรคร่วมรัฐบาลในการแก้ไขรัฐธรรมนูญในครั้งนี้ และผมคิดว่าเพื่อนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและเพื่อนสมาชิกรัฐสภาทุกคน เราต้องนำประเทศออกจากทางออกพร้อม ๆ กันครับ ขอบคุณมากครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ต่อไปก็เป็น คุณตวง อันทะไชย ครับ ขอเชิญครับ

นายตวง อันทะไชย สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม ตวง อันทะไชย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ความจริงผมกับท่านประธานวิป (Whip) ที่เพิ่งพูดประหนึ่งว่าสมาชิกวุฒิสภาไม่เข้าใจ รู้จักกันดีนะครับ เคารพนับถือกันตั้งแต่ยังไม่ได้เป็นผู้แทนราษฎร แต่ผมเรียนท่านประธานผ่านไปยังท่านประธานวิป (Whip) ฝ่ายค้านว่าเราเข้าใจตรงกัน เพียงแต่ว่าเราจะหาจุดลงตัวร่วมกันอย่างไร ความดังต่อไปนี้ เราพูดกันตั้งแต่เมื่อวานว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้แก้ไขได้ จะแก้เป็นรายมาตรายังได้ จะแก้มาตรา ๒๕๖ ยังได้ ท่านประธานครับ เพียงแต่ว่าแก้มาตรา ๒๕๖ ให้มีการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่นั้นไม่ได้มีในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ประเด็นที่เราพูดเมื่อวานนี้ เราบอกว่าถ้าจะตั้งให้มีการแก้ มาตรา ๒๕๖/๑ หมวด ๑๕ ทั้ง ๒ ร่างนั้นต้องไปถามประชาชนก่อน ทำไมต้องถามประชาชน ท่านประธานจำได้ไหมว่าวิกฤติคราวนั้น เมื่อปี ๒๕๕๔ ปี ๒๕๕๕ เราเคยสู้กันเรื่องนี้ มาตรา ๒๙๑ ท่านประธานก็ทราบดี ผมจะขออนุญาตเริ่มต้นเพื่อที่จะอธิบายความว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้พวกผมสมาชิกวุฒิสภานั้นเข้าใจ แก้ไขได้ทุกมาตรา ไม่มีใครบอกว่าแก้ไม่ได้ ผมยกตัวอย่างเช่น การแก้ไขมาตรา ๙๑ มาตรา ๙๒ ที่ท่านประธานวิป (Whip) ได้กรุณาพูดถึงบอกพวกผมเมื่อสักครู่ เข้าใจครับ มองตาแล้วรู้ใจครับ และพวกผมส่วนใหญ่ก็เห็นด้วยว่าถ้าแก้แบบนี้ประชาชนไม่สับสน วิธีการนับคะแนน พรรคของท่านประธานวิป (Whip) ก็ชอบ พรรคร่วมรัฐบาลหลายพรรคก็ชอบ ผมว่าท่านสมาชิกวุฒิสภาก็เห็นด้วยและประเด็นอื่น ๆ ไม่ได้ขัดแย้งกับท่านเลย นั่นประการที่ ๑ เรื่องของการยืนยันว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้แก้ไขได้ บอกพี่น้องประชาชนว่าเราไม่ได้ติดใจเรื่องแก้ไขได้

ประการที่ ๒ การแก้ไข มาตรา ๒๕๖/๑ หมวด ๑๕ ว่าด้วยการยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เรื่องนี้เป็นประเด็นที่เราเห็นว่าถ้าประชาชนคือคนสถาปนาเป็นรัฏฐาธิปัตย์

ในการให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ขึ้นมาประหนึ่งเป็นบ้านหลังหนึ่งให้สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้ามาอยู่ในบ้านหลังนี้ เราจะรื้อบ้านหลังนี้โดยไม่ถามเจ้าของบ้านเขาก่อนเลยหรือ เราจะโอนบ้านหลังนี้เป็นของเราก่อนแล้วค่อยถามหรือ ประเด็นที่เราพูดตั้งแต่เมื่อวานว่าทำไมเราไม่ทำประชามติถามพี่น้องประชาชนบ้าง ข้อเสนอของเราผ่านท่านประธานไปยังสภาก็คือว่า เวลาเราบอกว่าให้ฟังเสียงประชาชนนี่ จะต้องฟังเสียงประชาชนให้ได้ยินเสียงประชาชน ต้องฟังเสียงคนที่เขาคัดค้าน ๑๖ ล้านเสียง เมื่อสักครู่นี้ท่านประธานวิป (Whip) พูดแล้ว ขอบพระคุณ ต้องฟังเสียง ๑๐๐,๐๐๐ คนที่เดินขบวนมายื่น และในขณะเดียวกันต้องฟังเสียงคนที่เขาอยากจะแก้ไขรัฐธรรมนูญ ๒ กลุ่ม กลุ่มไอลอว์ (iLaw) และกลุ่มปลดแอก เราต้องฟังเสียงให้ได้หมด จึงเป็นที่มาว่าเวลาเราจะยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ซึ่งไม่ได้เป็นเจตนารมณ์ของมาตรา ๒๕๖ จำเป็นต้องถามประชาชน ต้องทำประชามติก่อน ถ้าประชามติแล้วประชาชนบอกว่าให้ทำได้ ท่านค่อยไปยกร่างว่าด้วยหมวด ๑๕ และมาตรา ๒๕๖/๑ และไปร่างมา ร่างมาเสร็จท่านจะทำแบบไหน ออกแบบอย่างไร ท่านก็ไปถามประชาชนอีกรอบ ----------

การที่จะบอกว่ามี สสร. แล้วลดความขัดแย้ง ความขัดแย้งหายไป ท่านประธานอยู่สภามานานกว่าผม ผมตัดตอนเพียงปี ๒๕๓๙ ที่นำไปสู่วิกฤติของประเทศ เป็นจุดเริ่มต้นของวิกฤติที่เป็นกงล้อแห่งความขัดแย้ง มาปี ๒๕๕๐ และมาปี ๒๕๖๐ ล้วนแต่มี ส.ส.ร. ทั้งนั้น ถ้า ส.ส.ร. คือกลไกเพียงอย่างเดียวในการลดความขัดแย้งของประเทศเรา มันไม่เป็นอย่างนี้หรอกครับ ไม่ได้เป็นวงล้อกลับมาเพื่อขัดแย้งกันอย่างนี้ตลอดไป ผมจึงเรียนต่อท่านประธานผ่านไปยังท่านสมาชิกรัฐสภาว่า พวกผมทำการบ้าน พวกผมเข้าใจ พวกผมรู้ แต่ประเด็นว่าท่านจะให้ทำประชามติตอนไหนถ้าจะร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ แต่ถ้าแก้เป็นรายมาตรา พวกผมไม่ติดใจหรอกครับ ไม่มีใครติดใจ คือหลักการใหญ่ที่จะกราบเรียนต่อท่านประธาน

ประการที่ ๓ ที่ผมคิดว่าจำเป็นจะทำให้กระบวนการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้ชอบด้วยบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้เขียนเอาไว้ว่า ความในมาตรา ๗๗ ถ้าจะออกกฎหมาย ถ้าจะยกเลิกกฎหมาย ถ้าจะเขียนกฎหมายต้องไม่เป็นภาระกับประชาชน ต้องไปถามประชาชน นำกลับมาวิเคราะห์ นำกลับมาให้ประชาชนเขาได้รับรู้ผลกระทบที่จะเกิดขึ้น เป็นรูปแบบของการออกกฎหมายแบบใหม่ที่ผ่านประชามติของประชาชน ๑๖ ล้านเสียง ซึ่งผมว่าชอบ ในอดีตที่ผ่านมานั้นเวลาเราออกกฎหมายเราไม่ถามประชาชน รัฐธรรมนูญฉบับนี้ร่างที่ท่านเสนอมาก็ไม่ได้รับการยกเว้นที่จะต้องไม่ถามคนอื่น พวกผมสมาชิกวุฒิสภา ๒ วันค่อยได้รับร่าง ไม่ต้องไปถามว่าประชาชนทราบไหมว่าความในรัฐธรรมนูญฉบับนั้นมีประเด็นสำคัญอะไรบ้าง ข้อเสนอพวกผมก็คือว่าทำอย่างไรประชาชนเขาจะได้มีส่วนสำคัญในการรับรู้ เข้าใจ เช่นกลุ่มไอลอว์ (iLaw) ที่เขามายื่น ที่ท่านประธานกรุณาวินิจฉัยไปแล้ว ทำอย่างไรกลุ่มเหล่านี้จะได้นำเอาความคิดของกลุ่มประชาชนนั้นมารวมกับ ๓-๔ ร่าง ได้ข้อยุติไปทำประชามติถามประชาชนว่าถ้าเป็นกรณีจะยกร่างหมวด ๑๕ มาตรา ๒๕๖/๑ มี ส.ส.ร. ขึ้นมายกร่าง ประชาชนที่ทำประชามติ ๑๖ ล้านเสียง เขาคิดอย่างไร ประชาชนเห็นชอบพวกผมไม่ว่าอะไรหรอกครับ แต่ตอนนี้ยังไม่ได้ทำ นั่นคือเรื่องที่ ๓

ประการที่ ๔ ที่จะกราบเรียนต่อท่านประธานก็คือเราต้องยอมรับความจริงว่า ส.ส.ร. ไม่ใช่ตัวแก้ปัญหาว่าไม่เกิดการกระทบกระทั่งกัน ไม่เกิดความขัดแย้งในประเทศ อย่างที่ผมเรียนท่านประธาน ๓-๔ ครั้ง ถ้า ส.ส.ร. อย่างเดียวแก้ปัญหาได้ ป่านนี้

ไม่มีอย่างนี้หรอกครับ ถ้าเราจะแก้ไขปัญหาประเทศโดยอ้างว่ามี ส.ส.ร. แล้ว นำไปสู่การถอยฟืนออกจากกองฟืน แต่ข้อสังเกตที่พวกเราทำการบ้าน ผมก็อยู่บ้านนอกเหมือนท่านประธานวิป (Whip) นั่นแหละ เราพบประเด็นที่สำคัญที่จะฝากท่านประธานผ่านไปยังรัฐสภา ความมีดังต่อไปนี้

ประการแรก ความขัดแย้งคราวนี้ได้กระจายไปสู่ครอบครัว กระจายไปสู่สถาบันการศึกษาเป็นที่ปรากฏชัดอย่างท่านทั้งหลายเห็น กระจายไปสู่สถานศึกษาลามไปถึงสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ ผมถามท่านประธานหน่อยว่าถ้าสภาแห่งนี้มี ส.ส.ร. เกิดขึ้นโดยไม่ถามประชาชนก่อน มีผู้คนใช้เวที ส.ส.ร. ทั่วประเทศไปละเมิดจาบจ้วงสถาบันท่านจะทำอย่างไร ขณะที่ไม่มี ส.ส.ร. ยังทำได้ นั่นประการที่ ๑ ที่เป็นความเห็นของพวกผม

ประการที่ ๒ การปกครองในระบอบประชาธิปไตยต้องฟังคนอื่น ต้องเคารพคนอื่น แต่ประชาธิปไตยที่ไม่ได้ฟังคนอื่นแบบคุกคาม ข่มขู่ ใครเห็นต่างเป็นศัตรูไปหมด ไม่นำไปสู่การแก้ไขปัญหาที่เรียกว่าสันติสุข ท่านประธานก็เห็น ที่ประชุมก็เห็นไม่ต่างจากผม ข้อกังวลเหล่านี้เป็นข้อกังวลพวกผมที่เป็นสมาชิกวุฒิสภาได้ทำการบ้านมาแล้ว และเป็นข้อเท็จจริงที่ปรากฏชัดต่อสาธารณะท่านจะทำอย่างไร ท่านช่วยตอบต่อสภาหน่อยว่าข้อประเด็นเหล่านี้ที่ผมกราบเรียนท่านประธาน ได้ดีไซน์ (Design) แบบ ได้ออกแบบเอาไว้อย่างไร ได้มีระบบป้องกันอย่างไร จะทำประชามติกี่ครั้ง ถ้าข้อเสนอพวกผมมี ๒ ครั้ง ประชามติครั้งแรก อันนี้ผมไม่พูดถึงการแก้ไขเป็นรายมาตรา ท่านทำไปเลยครับ ก็คือถามประชาชนว่าจะร่างรัฐธรรมนูญใหม่ตามหมวด ๑๕ มาตรา ๒๕๖/๑ ประชาชนจะว่าอย่างไรให้ทำหรือเปล่า ถ้าทำท่านก็กลับมาจัดตั้ง ส.ส.ร. แล้วไปดำเนินการยกร่าง จากนั้นก็ไปถามประชาชนว่าร่างแบบนี้ประชาชนเห็นอย่างไร ประชาชนเห็นชอบก็ไม่มีปัญหาครับ อันนี้คือในส่วนที่เป็น ส.ส.ร. ในส่วนที่เป็นรายมาตรานั้น มีบางมาตราท่านประธานก็ทราบเป็นมาตราที่มาจากคำถามพ่วงที่ประชาชน ๑๖ ล้านเสียงเขาให้มา ท่านจำเป็นต้องถามพวกผมไม่ติดใจหรอกครับ คือมาตรา ๒๗๒ ท่านประธานครับ ไม่ได้มีอยู่ในรัฐธรรมนูญแต่เป็นคน ๑๖ ล้านเสียง เพิ่มมาให้ว่าให้ทำหน้าที่ตามมาตรา ๒๗๐ ให้ทำหน้าที่ตามมาตรา ๑๕๙ ที่ว่าถึง ถ้าท่านจะแก้ไขมาตรานี้ท่านต้องทำประชามติถามประชาชน เพราะมาจากประชาชน อันนี้อยากเรียนท่านประธานว่าพวกผมเข้าใจชัดเจน ถามว่าถ้าไม่ทำแบบที่ผมกราบเรียนท่านประธานจะเกิดอะไรขึ้น ท่านประธานจำได้ไหมครับ เมื่อปี ๒๕๕๓ ปี ๒๕๕๔ หากกระบวนการยกร่างรัฐธรรมนูญไม่ชอบกับรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็จะมีคนไปยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญ โชคดีปีนั้นฝ่ายบริหารและรัฐสภานั้นน้อมรับฟังคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ผมจะไม่ลงรายละเอียด และเราก็แก้มาตรา ๒๙๑ ไม่ได้ มาตรา ๒๙๑ วันนั้นกับวันนี้มาตรา ๒๕๖/๑ เหมือนกันท่านประธานครับ ไม่ได้แตกต่างกันเลย พวกผมเองก็ตระหนักดีว่าบ้านเมืองต้องไปสู่การแก้ไขปัญหา บ้านเมืองจะต้องมีทางออก แต่ทางออกจะต้องยึดโยงกับประชาชน ไม่เถียง ข้อเสนอพวกผมคืออย่างนี้ ต้องไปถามประชาชนว่าให้ทำหรือเปล่า

ประการสุดท้าย ผมจะกราบเรียนต่อท่านประธานว่า เรายืนยันว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้แก้ไขได้ทุกมาตรา ยกเว้นหมวด ๑ หมวด ๒ ประการที่ ๒ หากสภาแห่งนี้จะแก้ไข

รัฐธรรมนูญเพื่อให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมาใหม่ ซึ่งไม่ได้มีในมาตรา ๒๕๖ ท่านไปดูดี ๆ มาตรา ๒๕๖ เป็นเพียงแก้ไขเพิ่มเติม แต่มาตรา ๒๕๖/๑ หมวด ๑๕ เป็นการยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ท่านต้องไปถามประชาชนครับ เราเห็นว่าต้องถามประชาชนก่อนแล้วค่อยไปทำ และข้อห่วงใยอันสุดท้ายก็คือเรื่องความขัดแย้งที่จะใช้กลไก ที่จะใช้เวทีเวลารับฟังความคิดเห็นไปสู่การละเมิด จาบจ้วงสถาบัน รวมทั้งละเมิดสิทธิบุคคลอื่น ท่านประธานก็ทราบ จะทำอย่างไรเป็นข้อเสนอของพวกผม ผมจะขอเวลาที่เหลือให้ท่านสมาชิกของพวกผม เนื่องจากว่าเวลาหมดไปก่อน เพื่อได้ชี้แจงบางประเด็นที่มีคนอภิปรายไว้นั้น จะได้ประกอบในการตัดสินใจของท่านสมาชิกรัฐสภา ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ขอบคุณนะครับ ท่านต่อไป ท่านไพจิต อยู่ในกลุ่มที่ ๙ ของวันนี้นะครับ หลังจากท่านไพจิต ศรีวรขาน แล้วจะเป็นท่านมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์ แล้วก็ท่าน พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ขอเชิญท่านไพจิตครับ

นายไพจิต ศรีวรขาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครพนม) : ท่านประธานที่เคารพ ผม นายไพจิต ศรีวรขาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครพนม พรรคเพื่อไทย ฐานะสมาชิกรัฐสภา ด้วยความภาคภูมิใจและเชื่อมั่นในการทำงานของสภาครับ วันนี้ต้องถือว่าเป็นวันที่มีความหมายและมีความสำคัญต่อความรู้สึกของพี่น้องประชาชนทั่วประเทศ แล้วก็เป็นความสำเร็จ เป็นความร่วมมือ ร่วมแรงร่วมใจกันของบรรดาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของเราในสภาแห่งนี้ ตลอดเวลาจะเห็นว่าภาคการเมืองที่จะมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญเป็นความปรารถนาอย่างยิ่ง แล้วก็มีความร่วมแรงร่วมใจของบรรดาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาอย่างเต็มภาคภูมิ ผมเห็นว่าการที่หัวหน้าพรรคการเมือง อย่างน้อยที่ได้ประกาศต่อสังคม ต่อพี่น้องประชาชน ๒ พรรคการเมืองได้ออกมายืนยันว่าจะแก้ไขรัฐธรรมนูญให้เป็นประชาธิปไตย และขณะเดียวกันสมาชิกพรรคการเมืองฝ่ายรัฐบาลก็ได้ร่วมแรงร่วมใจกันอย่างตรงไปตรงมาว่ายินดีที่จะให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญร่วมกัน ร่วมกับพรรคร่วมฝ่ายค้าน ทุกพรรคการเมืองได้ออกมาบอกตรงกันว่าให้ความหวัง ให้ความสำคัญต่อพี่น้องประชาชนอย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งถัดจากนั้นผู้นำสูงสุดของประเทศ ท่านนายกรัฐมนตรี ท่านประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้ออกมาบอกสำทับอย่างเต็มความภาคภูมิว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญที่พี่น้องประชาชนได้เฝ้าแลกเปลี่ยน แล้วก็แสดงความจริงจังที่อยากจะให้มีการแก้ไข ท่านเองก็บอกว่ารัฐบาลยินดีที่จะให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ คำพูดที่มีความสำคัญของผู้นำประเทศย่อมเป็นความหวัง มาถึงวันนี้คนสำคัญสูงสุด แล้วก็คนที่มีบทบาทในการที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญได้สะท้อนแสดงถึงความจริงจังผมฟังตั้งแต่ต้นมาจนถึงวันนี้ ภาคการเมืองผมเชื่อมั่นว่าความรู้สึก การแสดงออกจะตรงไปตรงมา เพื่อที่จะให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ การให้มี ส.ส.ร. ซึ่งถือว่าเป็นกุญแจดอกสำคัญในการที่จะให้มีตัวแทนของสภาร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลที่เป็นตัวแทนภาคที่เกี่ยวข้องโดยตรงที่สะท้อนหลักการว่าเขาควรจะได้มีโอกาสได้คิดได้ทำด้วยตนเอง พวกเราซึ่งเป็นนักการเมืองเจียมเนื้อเจียมตัวครับ ก็ยังเห็นว่าเป็นจุดสูงสุดที่ทุกฝ่ายจะต้องรอถึงวันนี้ และทำวันนี้ให้ปรากฏที่เป็นจริง สัจธรรมอันนี้คือสัจธรรมที่จะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อพี่น้องประชาชนซึ่งในวันนี้ทราบว่าเฝ้าคอยเฝ้าหวังความสุขที่จะเกิดขึ้นจากการมีรัฐธรรมนูญที่เป็นประชาธิปไตย รัฐธรรมนูญที่เป็นของประชาชน รัฐธรรมนูญที่จะ

เกิดประโยชน์โดยประชาชนและเพื่อประชาชนอย่างจริงจัง ต้องเกิดจากทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกันวันนี้ ผมเชื่อว่าจะเป็นความสำเร็จอย่างยิ่ง ผมได้ฟังมาหลาย ๆ ท่าน วันนี้เกือบเป็นวันสุดท้าย ผมก็เห็นความจริงจังหลายท่านได้สะท้อนแสดงออกว่ายินดีที่จะปรับเปลี่ยน แล้วก็ให้โอกาสนี้เป็นโอกาสของประชาชน แล้วก็นับว่าจะเป็นความสำเร็จสูงสุด แม้จะมีบางส่วนที่อาจจะมีความเห็นไม่สอดคล้องกันทั้งหมด แต่ว่าผมเชื่อว่าถ้าได้ฟัง ได้เห็นสิ่งที่ดีที่งามแล้ว ก็จะทำให้บ้านเมืองได้รัฐธรรมนูญที่เป็นประชาธิปไตย การที่จะสะท้อนให้เห็นว่าทำอย่างไรถึงจะเป็นประโยชน์ ถึงจะเป็นสิ่งที่พี่น้องประชาชนได้เห็นชอบ ผมเชื่อว่าสัจธรรมคือสิ่งที่เป็นจริง แล้วก็จะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อพี่น้องประชาชน ----------

ผมเชื่อว่าสัจธรรมเป็นสิ่งที่เป็นจริง แล้วก็จะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อพี่น้องประชาชน ผมเชื่ออย่างนั้นครับท่านประธาน ขอให้ความสุขจงบังเกิดมีกับบรรดาคนที่ยากไร้และรอคอยอยู่ ณ วันนี้ด้วยความจริงจังครับ กราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ขอบคุณนะครับ ต่อไปคุณมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์ ครับ

นายมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ผม ดอกเตอร์มนูญ สิวาภิรมย์รัตน์ ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ พรรคเศรษฐกิจใหม่ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา วันนี้ผมขออธิบายเกี่ยวกับเรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ผมว่าวันนี้สิ่งที่เรามาพูดคุยกันจุดมุ่งหมายสูงสุดไม่ใช่การแก้ไขรัฐธรรมนูญ แต่จุดมุ่งหมายสูงสุดของพวกเราก็คือการสร้างความเจริญให้กับประเทศชาติ การสร้างความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ การทำให้ประชาชนทุกคนอยู่ดีกินดี มีความสุขในการดำรงชีวิต รัฐธรรมนูญที่จริงแล้วเป็นเพียงแค่เครื่องมือหรือกฎระเบียบหลักที่ช่วยให้เราบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว ผมขอเสนอทฤษฎีบ้านหลังใหญ่ รัฐธรรมนูญเปรียบเสมือนการสร้างบ้านที่เป็นบ้านหลังใหญ่มาก ตอนสร้างเราก็มีการเขียนแบบ มีการวิเคราะห์ มีการออกแบบอย่างดี แต่พอเราสร้างบ้านเสร็จเริ่มเข้ามาอยู่ เริ่มมีการใช้รัฐธรรมนูญ เราก็เริ่มรับรู้ถึงปัญหาความไม่สะดวกสบาย บ้านหลังใหญ่หลังนี้ยังมีข้อบกพร่อง ยังไม่ตรงกับแบบบ้านในฝันของเราทุกคน รวมทั้งนิสิต นักศึกษาทุกท่าน สุดท้ายเราก็ต้องแก้ไขต่อเติมบ้านหลังใหญ่นี้ เพื่อให้บ้านหลังใหญ่เป็นบ้านที่เราทุกคนอยู่ได้อย่างมีความสุข และบ้านหลังใหญ่ที่เราอยู่นี้มีปัญหาอะไร ปัญหาแรกบ้านหลังใหญ่ของเราซับซ้อนเกินไป การที่จะใช้ห้องหนึ่งไปอีกห้องหนึ่งมีความยากลำบาก เปรียบเทียบกับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันที่เขียนเรื่องหลายเรื่องที่ไม่ควรจะอยู่ในรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญที่ดีผมว่าจะต้องสั้น กระชับ ท่านทราบไหมว่ารัฐธรรมนูญไทยผมเปรียบเทียบแล้วเริ่มใกล้เคียงกับรัฐธรรมนูญของประเทศอินเดีย ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญที่ยาวที่สุดในโลก อย่างเรื่องการปฏิบัติคือรัฐธรรมนูญน่าจะเป็นในเรื่องของหลักการ เป็นกฎหมายแม่ เรื่องที่เป็นเรื่องของการปฏิบัติไม่ควรเขียนอยู่ในรัฐธรรมนูญ แต่ก็มีการใส่เข้ามาอยู่ในรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันมีการกำหนดกฎเกณฑ์ที่เป็นไปไม่ได้ในทางปฏิบัติหลายมาตรา แถมบางมาตรามีแนวปฏิบัติทั่วไปที่ประชาชน

หรือรัฐบาลปฏิบัติอยู่ สุดท้ายปฏิบัติไปตามนั้นก็อาจจะขัดต่อรัฐธรรมนูญ ผมขอยกตัวอย่างปัญหาบ้านหลังใหญ่ให้เราช่วยกันพิจารณา ตัวอย่างแรก มาตรา ๙๑ ของรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้มีการคำนวณจำนวน ส.ส. พึงมี เป็นสูตรการคำนวณที่ประหลาดมาก ผู้ที่ได้เหรียญทองโอลิมปิก แมทช์ (Math) ยังต้องยอมแพ้ สูตรการคำนวณนี้เป็นสูตรปราบเซียนทุกคนงงกันมาก

อันที่ ๒ มาตรา ๙๘ กับคุณสมบัติของ ส.ส. และ ส.ว. ในเรื่องการถือหุ้นสื่อที่สุดท้ายแล้วผู้ถือหุ้นสื่อไม่ได้รับผลกระทบแม้แต่น้อย ในขณะที่ ส.ส. ส.ว. หลายท่านที่ไม่รู้เรื่องกลับโดนกันเป็นแถว เพราะว่าการตีความกลับใช้วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งบริษัทมากำหนดในเรื่องการถือหุ้นสื่อ ซึ่งตรงนี้ผมเห็นว่าไม่ตรงกับเจตนารมณ์ของผู้ร่างรัฐธรรมนูญตั้งแต่แรกที่ต้องการที่จะกำหนดไม่ให้ผู้ถือหุ้นสื่อเขาใช้ความเป็นสื่อมาครอบงำการเมือง หรือตัวอย่างมาตรา ๑๔๔ เรื่องงบประมาณที่ห้ามไม่ให้ ส.ส. และ ส.ว. แตะต้องงบผูกพัน ผมเข้าใจเจตนารมณ์ที่ดีของมาตรา ๑๔๔ ----------

แต่ท่านทราบไหมว่าในอนาคตเวลาพวกเราพิจารณางบประมาณประจำปี สุดท้ายเราอาจจะไม่สามารถตัดงบประมาณประจำปีได้เลย ทำไมหรือครับ เพราะว่าสิ่งที่รัฐธรรมนูญกำหนดกลายเป็นกำหนดพฤติกรรมให้หน่วยงานของรัฐต่าง ๆ จัดทำงบประมาณ โดยพยายามเน้นโครงการใหญ่ ๆ ให้กลายเป็นงบผูกพันทั้งหมด พอเป็นงบผูกพันทั้งหมดเราก็ไม่สามารถแตะต้องได้ และปัจจุบันเป็นอย่างไรครับ เริ่มมีสัญญาแล้ว มีโครงการบางโครงการเป็นงบผูกพัน ๕ ปี ๗ ปี ๙ ปี ในอนาคตผมไม่อยากเห็นงบผูกพันยาวถึง ๒๐ ปี ซึ่งในขั้นตอนการพิจารณาไม่สามารถแตะต้องส่วนนี้ได้ ผมว่ามาตรานี้เป็นการสร้างพฤติกรรมให้หน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ กำหนดโครงการทุกอย่างเป็นงบผูกพันหมด

อันต่อไปก็จะเป็นเรื่องมาตรา ๒๕๐ ที่ผมให้ความสำคัญมากที่สุด มาตรา ๒๕๐ กล่าวถึงเรื่องการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นที่ไม่มีการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นอย่างแท้จริง ทำไมถึงบอกว่าไม่มีการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นอย่างแท้จริง เพราะว่าในรัฐธรรมนูญไม่ได้กำหนดให้ท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดบริการสาธารณะ ไม่เหมือนในประเทศที่เจริญแล้ว อย่างประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีการกระจายอำนาจตั้งแต่ระดับประเทศ ระดับมลรัฐ ระดับมณฑล ลงไปสู่ระดับเมือง การกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นอย่างแท้จริง ให้เขาแก้ปัญหาในท้องถิ่นด้วยตัวเขาเองจะทำให้ท้องถิ่นเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว

มาตราต่อไปเป็นมาตรา ๑๖๒ ที่บังคับให้รัฐบาลแถลงนโยบาย โดยแสดงแหล่งที่มาของรายได้ ซึ่งผมคิดว่าผิดที่ผิดทาง การกำหนดแหล่งที่มาของรายได้ เป็นเรื่องของการปฏิบัติ ซึ่งน่าจะอยู่ในขั้นตอนของการพิจารณางบประมาณประจำปี ไม่ใช่ว่ามากำหนดในขั้นตอนการแถลงนโยบาย

ประเด็นสุดท้าย พวกเราทุกท่านที่อยู่ในยุคเบบีบูมเมอร์ (Baby boomer) เจนเอกซ์ (Gen X) หรือเจนวาย (Gen Y) สุดท้ายก็คงถึงวาระของพวกเรา อนาคตของประเทศ คนที่จะนำพาประเทศชาติของเราให้ก้าวหน้าในอนาคตก็คือ (Gen C) หรือก็คือน้อง ๆ นักเรียน นิสิต นักศึกษาในปัจจุบัน เราต้องให้น้อง ๆ นักเรียน นิสิต นักศึกษาเหล่านี้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดบ้านหลังใหญ่ที่เขาจะอยู่ในอนาคต ผมเห็นด้วยกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ โดยกำหนดให้มีการจัดตั้ง ส.ส.ร. โดยให้มีสัดส่วนของน้อง ๆ นักเรียน นิสิต

นักศึกษาเหล่านี้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดบ้านหลังใหม่ที่เขาจะอยู่ เข้ามามีส่วนร่วมในการร่างรัฐธรรมนูญใหม่ รวมกับตัวแทนจากภาคประชาชนอื่น ๆ ให้เขา นักเรียน นิสิต นักศึกษาเหล่านี้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดออกแบบบ้านหลังใหญ่ ที่สุดท้ายก็จะเป็นบ้านของเขา เราก็อยู่ได้ไม่นาน ฉะนั้นสุดท้ายเราก็ต้องให้เขามามีส่วนร่วมในการกำหนดบ้านหลังใหญ่ที่เขาจะอยู่ เขาจะได้อยู่อย่างมีความสุข มีความสงบ อยู่ดีกินดีในอนาคต ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ต่อไปเป็นท่าน พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม เชิญครับ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภา กระผม พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ วันนี้นับเป็นเหตุการณ์สำคัญของประวัติศาสตร์การเมืองไทยอีกครั้งหนึ่งที่มีการเสนอญัตติแก้ไขรัฐธรรมนูญให้มีผลเป็นการยกเลิกรัฐธรรมนูญฉบับเก่าและนำไปสู่การร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ผมขออนุญาตเรียนประธานว่าเป็นประวัติศาสตร์ทางการเมืองที่วนเวียนซ้ำซากอยู่กับรัฐธรรมนูญ มีรัฐธรรมนูญ ยกเลิกรัฐธรรมนูญ ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ แล้วก็อยากจะยกเลิกรัฐธรรมนูญไปร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ วนเวียนซ้ำซากไปเช่นนี้ไม่รู้จักจบจักสิ้น ----------

เหตุการณ์ครั้งนี้มิใช่เริ่มเกิดครั้งนี้เป็นครั้งแรก เกิดขึ้นมาแล้วครั้งหนึ่งในปี ๒๕๕๕ ขออนุญาตเอ่ยนาม ในสมัยรัฐบาลที่ท่านนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี พรรคเพื่อไทยเป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาล ในครั้งนั้นพรรคร่วมรัฐบาลเป็นผู้เสนอญัตติแก้ไขรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ มาตรา ๒๙๑ บทบัญญัติของการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้มีผลเป็นการยกเลิกรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ แล้วไปตั้ง ส.ส.ร. ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เป็นเหตุการณ์ทำนองเดียวกับเหตุการณ์ ณ ปัจจุบันที่มีการเสนอญัตติในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๖ ในครั้งนี้ของฝ่ายค้านและพรรคร่วมรัฐบาล แตกต่างที่ครั้งนั้นการเสนอญัตติแก้ไขเริ่มต้นด้วยพรรครัฐบาล โดยพรรคฝ่ายค้านมิได้เป็นผู้เสนอ แต่ครั้งนี้เริ่มต้นโดยพรรคฝ่ายค้าน ตามด้วยการเสนอของพรรคร่วมรัฐบาล แต่คงเหมือนเดิมก็คือพรรคเพื่อไทยเป็นฝ่ายที่จะริเริ่มเป็นผู้เสนอ ท่านประธานครับ การเสนอญัตติแก้ไขรัฐธรรมนูญให้มีผลเป็นการยกเลิกรัฐธรรมนูญแล้วไปร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่นั้นมีหลักการที่สำคัญอยู่ ๒ ประการ ประการแรก แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ ประการที่ ๒ กำหนดให้มีหมวดการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ผู้เสนอญัตติให้เหตุผลว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ มีปัญหาเกี่ยวกับโครงสร้างความสัมพันธ์ของสถาบันทางการเมือง ส่งผลให้เกิดความขัดแย้งในสังคม จึงจำเป็นที่จะต้องยกเลิกฉบับเก่า ร่างฉบับใหม่ เพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของสังคม ท่านประธานครับ ผมได้พิจารณาหลักการและเหตุผลแล้ว จึงจะขออภิปรายเสนอความเห็นเป็นประเด็น ๆ ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ การแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ ผู้ยื่นญัตติเสนอตัดเสียงเห็นชอบของสมาชิกวุฒิสภาและ ส.ส. ฝ่ายค้าน ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในการออกเสียงเห็นชอบในวาระที่ ๑ และวาระที่ ๓ ออก แล้วไปเพิ่มจำนวนเสียงเห็นชอบของสมาชิกรัฐสภาจากกึ่งหนึ่งเป็นเสียงเห็นชอบ ๓ ใน ๕ รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายที่มีความสำคัญยิ่ง กรณีการออกเสียงเห็นชอบที่ใช้ในการแก้ไขรัฐธรรมนูญต้องใช้คะแนนเสียงเห็นชอบไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกรัฐสภา เป็นหลักการสำคัญที่มีมาตั้งแต่รัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๑๗ จนถึงปี ๒๕๕๐ จนกระทั่งเหตุการณ์เกิดขึ้นในปี ๒๕๕๖ เกิดเหตุการณ์สำคัญขึ้นในรัฐสภา ผมคิดว่าท่านประธานกับผมอยู่ในเหตุการณ์เดียวกัน

คงจะจำเหตุการณ์นั้นได้เป็นอย่างดี สมัยนั้นเป็นสมัยรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์เป็นนายกรัฐมนตรี เป็นยุคที่รัฐบาลสามารถกุมเสียงข้างมากในรัฐสภาได้ กล่าวคือนอกจากจะกุมเสียง ส.ส. ได้แล้ว ยังได้รับเสียงสนับสนุนจากเสียงส่วนใหญ่ในวุฒิสภาได้อีกด้วย ครั้งนั้นพรรคร่วมรัฐบาล และสมาชิกวุฒิสภาฝ่ายสนับสนุนพรรครัฐบาล ได้เสนอญัตติแก้ไขรัฐธรรมนูญขึ้น ๓ ฉบับ ฉบับสำคัญก็คือการแก้ไขที่มาของ ส.ว. ที่จะให้ ส.ว. ตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ สามารถที่จะเป็น ส.ว. ได้เพียงวาระเดียว ยังคงเป็น ส.ว. ได้อีกต่อไป ส่วน ส.ว. ก็ไปเสนอญัตติแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๗ เพื่อแก้ปัญหาการยุบพรรคให้กับ ส.ส. ----------

ขณะนั้นถูกสังคมวิพากษ์วิจารณ์ว่าเป็นการเสนอญัตติแบบผลัดกันเกาหลังครับ การพิจารณาแก้ไขรัฐธรรมนูญในครั้งนั้นด้วยเหตุที่รัฐบาลกุมเสียงข้างมากในรัฐสภา ประกอบกับการเกรงว่าหากเนิ่นช้าเกินไปจะไม่ทันต่อการเลือกตั้งของวุฒิสภาที่จะเกิดขึ้นในเดือนมีนาคม ปี ๒๕๕๗ จึงมีการรีบเร่งในการที่จะพิจารณาญัตติแก้ไขรัฐธรรมนูญที่มาของ ส.ว. ท่านประธานคงจำเหตุการณ์ได้เป็นอย่างดี ประธานรัฐสภา รองประธานรัฐสภาที่มาจากสมาชิกวุฒิสภาเลือกตั้ง ได้ร่วมกันพิจารณาญัตตินั้นอย่างเร่งรัด ไม่คำนึงถึงเสียงข้างน้อย ใช้เสียงข้างมากในการปิดอภิปราย เกิดเหตุการณ์วุ่นวายขึ้นในรัฐสภา รัฐสภาถูกประณามว่าเป็นเผด็จการรัฐสภา สมาชิกฝ่ายค้าน พรรคประชาธิปัตย์ท่านหนึ่งท่านนำพวงหรีดสภาทาสไปวางไว้หน้าบัลลังก์ของประธานรัฐสภา ผมเชื่อว่าเหตุการณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ หลาย ๆ ท่านที่อยู่กับเหตุการณ์ของผมคงจำเหตุการณ์วันนั้นได้ดี เหตุการณ์วันนั้นเกิดขึ้นในวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ วิกฤติรัฐสภาเป็นอย่างนี้ หลายท่านที่อยู่ในเหตุการณ์พวกเราลืมกันแล้วหรือ ต่อมาเมื่อมีเหตุการณ์ที่จะต้องร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ เหตุการณ์นี้คงยังติดตรึงตราใจของกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญอยู่ ซึ่งได้ทราบเหตุการณ์เผด็จการรัฐสภาได้เป็นอย่างดี และเห็นว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่ง จะต้องเกิดจากความร่วมมือร่วมมือใจ ความเห็นชอบร่วมกันทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็น ส.ส. ฝ่ายรัฐบาล ส.ส. ฝ่ายค้านและวุฒิสภา จึงได้กำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมนอกจากการออกเสียงกึ่งหนึ่งของสมาชิกรัฐสภาไว้ ให้เพิ่มความเห็นชอบจาก ส.ส. ฝ่ายค้านร้อยละ ๒๐ และสมาชิกวุฒิสภา ๑ ใน ๓ ซึ่งก็คือ ๘๔ เสียงในปัจจุบัน ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นการที่จะสร้างภาพพจน์ที่ดีให้แก่รัฐสภา ให้เกิดความเห็นชอบร่วมกันของทุกฝ่ายในรัฐสภา แม้การเสนอญัตติครั้งนี้จะไปเพิ่มการออกเสียงเป็นเสียง ๓ ใน ๕ แต่การไปตัดเงื่อนไขสำคัญคือการออกเสียงเห็นชอบของ ส.ส. ฝ่ายค้านและสมาชิกวุฒิสภาออก จะทำให้รัฐสภากลับไปเป็นเผด็จการรัฐสภาหรือสภาทาสเหมือนเช่นในอดีต อดีตเหตุการณ์ผ่านไป ๗ ปี ๘ เดือน ขณะนี้พวกเรากำลังต้องการที่จะให้รัฐสภากลับไปเป็นสภาทาสเหมือนเดิมหรือ ด้วยเหตุเผลเช่นนี้จึงจำเป็นที่จะต้องคงเงื่อนไขสำคัญไว้ เพราะจากประสบการณ์ของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ได้เกิดเผด็จการรัฐสภาที่เสียงข้างมากไม่ฟังเสียงข้างน้อย จนเกิดเป็นสภาทาสมาแล้ว ซึ่งผมเรียนว่าหลาย ๆ ท่านไปตำหนิติเตียนท่านมีชัย ฤชุพันธุ์ จริง ๆ ผมเรียนว่าจำเป็นที่จะต้องขอบคุณ

ท่านมีชัย ฤชุพันธุ์ เสียด้วยซ้ำ ที่ท่านต้องการสร้างภาพพจน์ที่ดีให้แก่รัฐสภา ท่านต้องการที่จะให้ความสำคัญต่อเสียงข้างน้อย แม้เสียงข้างน้อยของฝ่ายค้านเพียงร้อยละ ๒๐ ก็สามารถที่จะยับยั้งการแก้ไขรัฐธรรมนูญที่มีความสำคัญต่อประเทศไปได้ เหตุใดพวกเราจึงไปตำหนิติเตียนท่าน

- ๒๒๓/๑

ประเด็นที่ ๒ เรื่องการเพิ่มเติมจัดให้มีหมวดการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เรียนอีกครั้งหนึ่งว่าเหตุการณ์ครั้งนี้เคยเกิดขึ้นมาในอดีตของการเมืองไทยมาแล้วอย่างน้อย ๒ ครั้ง ครั้งหนึ่งในปี ๒๕๓๙ มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๓๕ จนเป็นต้นกำเนิดของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ อีกครั้งหนึ่ง ปี ๒๕๕๕ มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ เพื่อร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ แต่การแก้ไขครั้งนี้ไม่ประสบความสำเร็จ มีนักการเมืองหลาย ๆ ท่านมักกล่าวอ้างเสมอว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยการเพิ่มหมวดการจัดรัฐธรรมนูญฉบับใหม่เป็นแนวทางที่เคยดำเนินการมาแล้วในอดีต โดยยกตัวอย่าง ปี ๒๕๓๙ มีการตั้ง ส.ส.ร. ขึ้นมาร่างรัฐธรรมนูญจนเป็นรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ซึ่งถือว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่ดีที่สุดของประเทศไทย การกล่าวอ้างความชอบธรรมนี้ผมขออนุญาตที่จะกราบเรียนว่าแนวทางการปฏิบัติที่เคยปฏิบัติมาแล้วในอดีต หากจะนำมาเป็นต้นแบบของการปฏิบัติในปัจจุบันได้จะต้องอยู่บนพื้นฐานบริบททางสังคม สถานการณ์หรือสภาวะแวดล้อมที่เหมือนกัน ปี ๒๕๓๙ สถานการณ์ของประเทศเป็นเช่นไร ขณะนั้นสังคมมีความคิดสมัครสมานสามัคคี แม้จะมีความเห็นต่างแต่ไม่เกิดความขัดแย้งแตกแยก ที่สำคัญยังไม่มีบุคคลหนึ่ง กลุ่มหนึ่งกลุ่มใดที่มีทัศนคติอันเลวร้าย มีพฤติกรรมที่เป็นปฏิปักษ์ บั่นทอน ทำลายความคงอยู่ของสถาบัน ประชาชนต้องการรัฐธรรมนูญที่เป็นประชาธิปไตย เราจึงได้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ที่มีสิทธิเสรีภาพของประชาชนเพิ่มขึ้น เราได้ประธานรัฐสภามาจากประธานสภาผู้แทนราษฎร เราได้นายกรัฐมนตรีมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เราได้พรรคการเมืองที่เข้มแข็งเพื่อทำให้รัฐบาลมีเสถียรภาพ ขณะเดียวกันเราก็มีการสร้างองค์กรอิสระขึ้นมาเพื่อถ่วงดุลรัฐบาลที่เข้มแข็ง องค์ประกอบสำคัญต่าง ๆ เหล่านี้เกิดขึ้นในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ หลายฝ่ายจึงยอมรับว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ เป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่ดีที่สุดของประเทศไทย เป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่ประชาชนยอมรับมากที่สุด และลองมาดูผลพวงที่เกิดขึ้นจากรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ เรามีรัฐบาลเกิดขึ้น ๒ ชุด ไม่นับรัฐบาลของท่าน พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ ที่มีอายุระยะสั้นเพียงไม่ถึง ๑ เดือน รัฐบาลชุดแรกคือรัฐบาลของท่านประธานสภาแห่งนี้ครับ ท่านชวน หลีกภัย อีกรัฐบาลหนึ่งผมไม่อยากเอ่ยชื่อ ในสมัยรัฐบาลของท่านชวนก็บริหารประเทศไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ไม่ได้ยกยอท่าน ด้วยหลักนิติธรรม หลักนิติรัฐ สร้างความมั่นคงให้กับประเทศชาติ

มีคนพึงพอใจบ้าง ไม่พึงพอใจบ้าง ผมคิดว่าเป็นธรรมชาติของปุถุชนทั่วไป ส่วนอีกรัฐบาลหนึ่ง อาศัยช่องว่างจุดอ่อนของรัฐธรรมนูญสร้างอำนาจให้แก่ตัวเอง เกิดอะไรขึ้น สมาชิกวุฒิสภาถูกซื้อตัว องค์กรอิสระถูกแทรกแซง มีการทุจริตคอร์รัปชันอย่างกว้างขวาง มีการกระทำที่กระทบกระเทือนต่อสถาบัน สังคมเกิดความแตกแยก จนกลายเป็นปัญหา ๔ ประการ แตกแยก แทรกแซง โกงกิน หมิ่นเจ้า เราได้รัฐธรรมนูญที่ดี และเราไปได้รัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งไม่ดีได้อย่างไร มีวาทกรรมที่นักการเมือง นักเลือกตั้งทั้งหลายได้ประดิษฐ์ขึ้นมาตำหนิติเตียนพวกเราว่าสืบทอดอำนาจ พวกลากตั้ง พวกไม่เชื่อมโยงจากการเลือกตั้ง พูดเหมือนกับผู้ที่มาจากการเลือกตั้งนั้นเป็นเจ้าของประเทศเพียงกลุ่มเดียว คนอื่นไม่ใช่เป็นเจ้าของประเทศ----------

สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนี้ คำกล่าวของท่านประธานรัฐสภานี้เองที่ได้พูดว่า แม้การเลือกตั้งจะเป็นประชาธิปไตย แต่การเลือกตั้งที่ทุจริตไม่เที่ยงธรรม มาจากการซื้อเสียงไม่ถือว่าเป็นประชาธิปไตย สิ่งที่ผมได้เรียนนั้นคือพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากรัฐบาลที่เชื่อมโยงกับประชาชน จึงมีพฤติกรรมที่สร้างความเสียหายให้กับประเทศชาติมาอย่างยาวนาน ไม่สืบทอดอำนาจหรอกครับ แต่ความเสียหายนี้คือความเป็นทายาทอสูรครับ ผลพวงจากรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ที่มาจากการบริหารของรัฐบาลชุดหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องความแตกแยกได้เป็นปัญหาของประเทศมาอย่างยาวนานสืบเนื่องจนมาถึงปัจจุบัน หลายเหตุการณ์บานปลายไปกระทบกระทั่งบั่นทอนความคงอยู่ของสถาบัน และลองนำสถานการณ์เมื่อปี ๒๕๓๙ มาเปรียบเทียบกับเหตุการณ์ตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ มาจนถึงปัจจุบัน เราจะเห็นได้ว่าเหตุการณ์ตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ จนถึงปัจจุบันนั้นสังคมขัดแย้ง แตกแยก ปรากฏความรุนแรงมากขึ้นอย่างชัดเจน เกิดเหตุการณ์เผาบ้านเผาเมือง ทำลายทรัพย์สินของประชาชน มีกองกำลังติดอาวุธชายชุดดำ หลายเหตุการณ์เป็นเหตุทำให้ประชาชน ทหาร เกิดการบาดเจ็บ เสียชีวิตไปหลายชีวิต ในสถานการณ์ที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงเช่นนี้ ประกอบกับรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๓๔ มิได้ผ่านการลงประชามติเหมือนเช่นรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ และรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ เช่นนี้แล้วเราจะนำแนวทางของการที่จะเกิดรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ มาเป็นแนวทางของการเกิดรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ได้อย่างไรครับ ท่านประธานครับ ในการเสนอญัตติแก้ไขรัฐธรรมนูญให้มีผลเป็นการยกเลิกรัฐธรรมนูญ

(นายคารม พลพรกลาง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายคารม พลพรกลาง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขออนุญาตประท้วงครับท่านประธาน

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : พลเอก สมเจตน์ ขออนุญาตนะครับ เชิญครับ

นายคารม พลพรกลาง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ผม คารม พลพรกลาง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ จังหวัดร้อยเอ็ด พรรคก้าวไกล ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพ

ต่อผู้อภิปรายที่กำลังอภิปราย ญัตตินี้เป็นเรื่องแก้ไขรัฐธรรมนูญนะครับ แต่ที่ท่านอภิปรายหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความไม่เรียบร้อย ความไม่ดีของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ก็พูดไป แต่ท่านก้าวล่วงไปเรื่องเผาบ้าน เผาเมือง เรื่องชายชุดดำ อันนี้เสียดสี คนอื่นเสียหาย คดีหลายคดีที่ท่านพูดมานี่เขายกฟ้อง อันนี้เขาอยู่นอกสภาเขาแก้ตัวไม่ได้ เขาตอบโต้ท่านไม่ได้ ท่านเป็นถึงพลเอกนะครับ ผมก็ด้วยความเคารพ คือถ้าพูดอย่างนี้ คือท่านเป็น ส.ว. วุฒิภาวะท่านต้องสูง อย่ามาเติมเชื้อไฟในสถานการณ์แบบนี้ครับ สถานการณ์แบบนี้ต้องช่วยกันหาทางออก แก้ไขและรอมชอม อันนี้ผมขอให้ท่านประธานเตือนแล้วก็ให้หยุดพูดเรื่องนี้ เฉพาะประเด็นนี้นะครับ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ประเด็นนี้ไม่ขัดข้อบังคับหรอกครับ เพราะว่าพูดง่าย ๆ ก็คือการอภิปรายก็เพื่อไม่ให้รับ ฟังออกว่าให้เห็นว่าเหตุการณ์อดีตเป็นอย่างไร ความจริงตอนพวกเราอภิปรายแรงกว่านี้นะครับ ตอนที่เราไปวิจารณ์ครับ ก็ไม่เป็นการขัดข้อบังคับครับ เชิญท่านนิยมครับ

(นายนิยม เวชกามา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายนิยม เวชกามา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สกลนคร) : ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ผม นิยม เวชกามา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร เขต ๒ พรรคเพื่อไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมประท้วงผู้อภิปรายตาม ข้อ ๔๕ ใส่ร้ายป้ายสีครับ ผู้อภิปรายบอกว่ารัฐบาลที่เชื่อมโยงกับประชาชนก็หมายถึงรัฐบาลท่านยิ่งลักษณ์ ผมเป็น ส.ส. อยู่ในยุคนั้นครับ บอกว่ารัฐบาลที่มาจากประชาชนได้สร้างความเสียหายต่อประเทศชาติอย่างมากมาย โกงกิน หมิ่นเจ้า ไม่มีหรอกครับท่านประธาน ใส่ร้ายป้ายสี ต้องถอนคำพูดเลยท่านประธานครับ โกงกิน หมิ่นเจ้า ไม่มีรัฐบาลเชื่อมโยงกับประชาชนหรอกครับ ท่านประธานให้ท่านวินิจฉัยด้วยครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ผมฟังและผมจดไว้ด้วยครับ ไม่มีการเจาะจงรัฐบาล เพียงแต่เล่าเหตุการณ์ให้ฟัง ไม่ได้บอกว่ารัฐบาลนั้นโกงกิน หมิ่นเจ้า ไม่ใช่ครับ ผมฟังตลอดครับ เตือนท่านนิดหนึ่งครับ ก็ไม่เป็นการไม่ต้องถอน ไม่ผิดข้อบังคับอะไร แต่ว่าเมื่อมีการท้วงขึ้นมาก็เรียนเตือนท่านระมัดระวังต่อไปครับ อย่าไปล่วงล้ำหรืออย่าไปเอ่ยชื่อบุคคลใด ๆ ที่คิดว่าจะทำให้เกิดปัญหา ขอเชิญอภิปรายต่อครับ

นายนิยม เวชกามา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สกลนคร) : ผมขออนุญาตท่านประธานนิดเดียวครับ เพื่อชาวบ้านจะได้เป็นที่เข้าใจครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านนิยม เชิญครับ

นายนิยม เวชกามา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สกลนคร) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ผม นิยม เวชกามา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสกลนคร พรรคเพื่อไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ขออนุญาตท่านประธานนิดเดียวว่า เนื่องจากผู้อภิปรายเมื่อสักครู่นี้บอกว่ารัฐบาลก่อนที่ คสช.จะยึดอำนาจ มีรัฐบาลเดียวครับ จะไม่เอ่ยชื่อก็ตาม ก็เป็นที่เข้าใจว่าประชาชนฟังแล้วต้องเป็นรัฐบาลนายกรัฐมนตรียิ่งลักษณ์ ขออนุญาตครับ ท่านประธานต้องเข้าใจแบบนี้นะครับ ผมขออนุญาตครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ก็รับฟังนะครับ แต่ว่าเรียนแล้วว่าได้วินิจฉัยไปแล้วครับ เชิญต่อครับ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม. สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา): ขอบคุณท่านประธาน ผมพยายามระมัดระวังอย่างยิ่งที่จะไม่ก้าวล่วงไป เพราะผมเป็นผู้ใหญ่แล้ว ผ่านประสบการณ์มาสมควร ขอบคุณท่านประธานครับ จะไม่ไปทำให้เกิดปัญหาอะไรขึ้น การเสนอญัตติแก้ไขรัฐธรรมนูญให้มีผลเป็นการยกเลิกรัฐธรรมนูญและนำไปสู่การร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ซึ่งผมเรียนแล้วว่าเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปี ๒๕๕๕ ครั้งนั้นพรรคร่วมรัฐบาลเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ มาตรา ๒๙๑ ให้มีผลเป็นการยกเลิกรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ และร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ในชั้นการพิจารณาของรัฐสภา รัฐสภาได้ผ่านวาระการเห็นชอบวาระที่ ๑ และวาระที่ ๒ ไปแล้ว คงคอยระยะเวลาเพียง ๑๕ วัน ที่จะมาให้ความเห็นชอบในวาระที่ ๓ ต่อไป ระหว่างที่รอคอยการให้ความเห็นชอบในวาระที่ ๓ นั้น ได้มีผู้ร้องซึ่งประกอบด้วยสมาชิกวุฒิสภา คือผมนี่แหละครับ ท่านสมชาย แสวงการ ท่านแพทย์หญิงพรพันธุ์ บุณยรัตพันธุ์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ท่านวิรัตน์ กัลยาศิริ ผู้วายชนม์ พรรคประชาธิปัตย์ และภาคประชาชนอีกกลุ่มหนึ่ง เป็นผู้ร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘ ว่าการเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญ เพื่อจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ มีผลเป็นการยกเลิกรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ เป็นการกระทำล้มล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นการกระทำที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ มาตรา ๖๘ ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องและมีคำสั่งคุ้มครองชั่วคราวให้รัฐสภาหยุดการพิจารณาให้ความเห็นชอบวาระ ๓ ไว้ก่อน จนกว่าจะมีคำวินิจฉัยหรือคำสั่งเป็นอย่างอื่น ต่อมาศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๑๘-๒๒/๒๕๕๕ ผมขออนุญาตที่จะอ่านคำวินิจฉัย

คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ อำนาจในการก่อตั้งองค์กรสูงสุดทางการเมืองหรืออำนาจสถาปนารัฐธรรมนูญ เป็นอำนาจของประชาชนอันเป็นที่มาโดยตรงในการให้กำเนิดรัฐธรรมนูญ การตารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ เป็นกระบวนการที่ได้ผ่านการลงประชามติโดยตรงของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ประชาชนจึงเป็นผู้สถาปนารัฐธรรมนูญฉบับนี้ ----------

ดังนั้นการแก้ไขรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๙๑ แม้จะเป็นอำนาจของรัฐสภา แต่เนื่องจากการแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยการยกร่างใหม่ทั้งฉบับยังไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๑ เนื่องจากรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้ได้มาโดยการลงประชามติของประชาชน ก็ควรจะให้ประชาชนผู้มีอำนาจสถาปนารัฐธรรมนูญได้ลงประชามติเสียก่อนว่าสมควรจะมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่หรือไม่ ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยไว้เช่นนี้ เมื่อมาพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ กับรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ การแก้ไขรัฐธรรมนูญในมาตรา ๒๙๑ ที่ผมเป็นผู้ร้องนั้น คงมาปรากฏเป็นการแก้ไขรัฐธรรมนูญในมาตรา ๒๕๖ คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเป็นเด็ดขาด มีผลผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์กรอิสระ และหน่วยงานของรัฐที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ยังคงมาปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ สิ่งที่ผมยกขึ้นมานี้เพื่อชี้ให้เห็นว่าคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ มาตรา ๒๙๑ นั้น จะมีผลมาผูกพันกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๖ ฉบับใหม่เช่นเดียวกัน แล้วก็กรณีที่มีผู้อภิปรายยกข้อมูลขึ้นมาว่าศาลรัฐธรรมนูญยกคำร้องผม การยกคำร้องนั้นเป็นเพียงการยกคำร้องที่ผมร้องว่าการกระทำแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการกระทำล้มล้างการปกครองอันมีระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มิได้ยกคำร้องทั้งหมด เพราะฉะนั้นก็โปรดได้มีความเข้าใจว่าการยกคำร้องนั้นมีผลเช่นนั้น ถ้าหากว่าการยกคำร้องนั้นไม่มีผลเหตุใดรัฐสภาจึงไม่พิจารณาลงมติในวาระ ๓ ล่ะครับ ในกรณีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญนั้นจึงทำให้เกิดประเด็นคำถามขึ้นหลายประการ

ประเด็นที่ ๑ ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ารัฐธรรมนูญที่ผ่านการลงประชามติของประชาชน ประชาชนเป็นผู้สถาปนารัฐธรรมนูญ ดังนั้นรัฐสภาเป็นองค์กรสำคัญของรัฐธรรมนูญจะมีอำนาจในการสถาปนารัฐธรรมนูญฉบับใหม่หรือไม่

ประเด็นที่ ๒ การแก้ไขรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๖ โดยการยกร่างใหม่ทั้งฉบับจะสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ หรือไม่ เพราะศาลรัฐธรรมนูญชี้ว่ารัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๑ นั้น บัญญัติให้เป็นเพียงการแก้ไขเพิ่มเติมเท่านั้น มิได้ไปให้ยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

ประเด็นที่ ๓ การยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ก็ควรให้ประชาชนได้ลงประชามติเสียก่อนว่าสมควรจะมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่หรือไม่ ตรงนี้สมาชิกรัฐสภาทุกคนจะตีความกันอย่างไร เราจะตีความกันว่าการทำประชามติเพื่อจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่จะต้องกระทำก่อนการเสนอญัตติแก้ไขรัฐธรรมนูญ หรือการทำประชามติเพื่อจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่จะต้องกระทำภายหลังเมื่อรัฐสภาผ่านความเห็นชอบญัตติแก้ไขรัฐธรรมนูญวาระ ๓ ไปแล้ว ประเด็นคำถามต่าง ๆ เหล่านี้เป็นประเด็นคำถามที่จะกระทบกระเทือนต่อรัฐสภาในอนาคต ท่านประธานครับ ผมใช้เวลามาพอสมควร ผมขออนุญาตสรุปดังนี้ว่าจากคำอภิปรายผมขอสรุปความเห็นเป็น ๓-๔ ประเด็นดังนี้

ประเด็นที่ ๑ การเสนอญัตติแก้ไขหลักเกณฑ์ วิธีการ แก้ไขรัฐธรรมนูญโดยการออกเสียงของ ส.ส. ฝ่ายค้านและสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในการที่จะทำให้รัฐสภามีความสง่างาม เราจะทำให้รัฐสภามีโอกาสจะกลับไปเป็นเผด็จการรัฐสภาหรือสภาทาสเหมือนเช่นเหตุการณ์ในอดีตอีกหรือ

ประเด็นที่ ๒ การเสนอญัตติแก้ไขรัฐธรรมนูญไปมีผลเป็นการยกเลิกรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ และร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เป็นการกระทำที่ขัดต่อความเห็นคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญหรือไม่ ถ้าเป็นการขัดต่อคำวินิจฉัยจะเป็นผลให้รัฐสภาขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ ซึ่งประเด็นนี้พวกเราต้องร่วมกันพิจารณา แล้วถ้าหากเป็นผลของการขัดต่อรัฐธรรมนูญ ผมคิดว่ามันจะมีผลกระทบต่อรัฐสภาที่เป็นที่รักของเราไปอีกหลายประการ

ประการที่ ๓ สถานการณ์ปัจจุบันนั้นเกิดความแตกแยกเป็นหมู่เหล่า ซ้ำด้วยมีกลุ่มบุคคลหลาย ๆ กลุ่มมีทัศนคติอันเลวร้าย มีพฤติกรรมที่เป็นปฏิปักษ์ บั่นทอน ทำลายความคงอยู่ของสถาบัน เหตุการณ์เช่นนี้ไม่เอื้ออำนวยต่อการแก้ไขรัฐธรรมนูญหรือการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เพราะจะทำให้เกิดความแตกแยก ขัดแย้ง ขยายความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น

ประการที่ ๔ การแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการแก้ไขเพื่อประโยชน์ของใคร เป็นการแก้ไขเพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนให้อยู่ดีกินดีขึ้นหรือเปล่า เพราะผมมีความเชื่อว่าประเทศชาติจะพัฒนาก้าวหน้ามั่นคง ประชาชนอยู่ดีกินดี ไม่ได้อยู่ที่รัฐธรรมนูญ แต่อยู่ที่บรรดานักการเมืองทั้งหลาย ทั้งตัวผมและตัวท่านว่าจะปฏิบัติตนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญด้วยหลักนิติธรรม หลักนิติรัฐ เช่นการปฏิบัติของท่านประธานรัฐสภาให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนมากน้อยเพียงใด

สุดท้ายผมอยากจะเรียนว่าดังคำกล่าวของท่านประธานที่ได้เคยกล่าวไว้ครั้งหนึ่งในเหตุการณ์เมื่อการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ มาตรา ๒๙๑ ท่านกล่าวไว้ว่า ไม่ใช่ความผิดของรัฐธรรมนูญ แต่เป็นปัญหาของผู้ใช้รัฐธรรมนูญ สุดท้ายนี้ครับ ขอเรียนผ่านไปถึงประชาชนทั้งหลาย ผมมิใช่เป็นองครักษ์พิทักษ์รัฐธรรมนูญ ผมมีความเข้าใจเรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญอย่างดี ผมเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ต่อการแก้ไขรัฐธรรมนูญทุกครั้ง ผมเป็นคนไม่ลืมง่าย ผมทราบเป็นอย่างดีว่า หากปล่อยให้มีการยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่จะทำให้เกิดปัญหาความแตกแยกของสังคมรุนแรงมากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผมจึงไม่เห็นชอบญัตติแก้ไขรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๖ ให้มีผลเป็นการยกเลิกรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ แล้วร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ รวมทั้งไม่เห็นชอบต่อญัตติการแก้ไขรัฐธรรมนูญทุกมาตรา เนื่องจากสถานการณ์ปัจจุบันยังไม่เอื้ออำนวย ขอบพระคุณท่านประธานครับ

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) สุพิชชาย์ ๒๒๗/๒

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ขอบคุณนะครับ ต่อไปจะเป็นกลุ่มที่ ๑๐ นางสาวจิราพร สินธุไพร คุณสาทิตย์ วงศ์หนองเตย ขอเชิญนางสาวจิราพรครับ

นางสาวจิราพร สินธุไพร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ร้อยเอ็ด) : ท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน จิราพร สินธุไพร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด เขต ๕ พรรคเพื่อไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานที่เคารพคะ รัฐธรรมนูญไม่ได้เป็นเครื่องประกันว่ารัฐ ๆ หนึ่งจะปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยเสมอไป แต่เนื้อหาในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฉบับนั้นต่างหากที่จะสะท้อนว่ารัฐนั้นมีความเป็นประชาธิปไตยจริงหรือไม่ แม้จะมีการอ้างว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ได้ผ่านการทำประชามติ แต่เราอย่าลืมว่าการทำประชามติในครั้งนั้น ผู้ที่เห็นต่างถูกจำกัดสิทธิ เสรีภาพในการแสดงออก และมีจำนวนไม่น้อยที่ออกมารณรงค์ไม่รับร่างรัฐธรรมนูญและถูกจับกุมคุมขังด้วยข้อหาที่รุนแรง ----------

รัฐธรรมนูญฉบับนี้จึงมีปัญหาตั้งแต่เริ่มต้น ไม่สอดคล้องตามหลักการสากล และแม้สมมุติว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ได้ผ่านการทำประชามติที่เป็นประชาธิปไตยก็ไม่ได้หมายความว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้จะต้องคงอยู่โดยห้ามไม่ให้มีการแก้ไข ถ้าผู้ร่างรัฐธรรมนูญได้ยึดผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นที่ตั้งก็ต้องออกแบบบทบัญญัติว่าด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญให้เหมาะสม และสามารถที่จะรองรับความเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้ แต่สำหรับรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ฉบับนี้ แม้ในหลักการจะเขียนว่าสามารถแก้ไขได้ แต่เมื่อดูเนื้อในแล้วได้มีการวางกลไกที่สลับซับซ้อนทำให้ยากต่อการแก้ไข และดิฉันไม่ได้พูดคนเดียว ถ้าเราไปดูในรายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาหลักเกณฑ์ และแนวทางการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็ได้พูดชัดเจน และยิ่งไปกว่านั้นเนื้อหาในนี้ทางกรรมาธิการส่วนใหญ่ที่ประกอบไปด้วยทั้งฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาลก็ได้เห็นตรงกันว่าเนื้อหารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ มีปัญหาแทบทุกหมวดเกี่ยวพันโยงใยกันกว่า ๑๐๐ มาตรา และต้องได้รับการแก้ไข รัฐธรรมนูญที่ดีต้องเป็นเครื่องมือในการสร้างชาติ ไม่ใช่เครื่องมือในการสร้างความแตกแยกในชาติ แต่รัฐธรรมนูญฉบับนี้เพิ่งเริ่มใช้บังคับได้เพียงแค่ ๓ ปี ก็ได้กลายเป็นต้นเหตุที่สร้างความขัดแย้งให้กับสังคมไทย ล้าหลังไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก วิกฤติที่กำลังเกิดขึ้นในขณะนี้ไม่ว่าจะเป็นวิกฤติทางการเมือง วิกฤติทางเศรษฐกิจ วิกฤติกระบวนการยุติธรรม หรือแม้กระทั่งวิกฤติที่เกิดจากโรคระบาด ล้วนเกี่ยวพัน เกี่ยวโยงกับรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เพราะรัฐธรรมนูญเป็นตัวที่กำหนดว่าใครจะได้เข้าสู่อำนาจรัฐ และจะใช้อำนาจรัฐนั้นเพื่อใคร เพื่อประชาชนหรือไม่ หรือเพื่อใครคนใดคนหนึ่ง เพื่อคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ดิฉันกราบเรียนว่าการแก้รัฐธรรมนูญที่ว่ายากแล้ว ก็ยังง่ายกว่าการแก้ปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจที่ประเทศไทยกำลังเผชิญอยู่ในขณะนี้ ดิฉันมองไปที่หัวหน้าทีมเศรษฐกิจของประเทศ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่เป็นผลผลิตของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ เรียนว่ามืดมนค่ะ ดิฉันไม่เห็นว่าเราจะรอดจากวิกฤติครั้งนี้ได้อย่างไร แต่การแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้เพียงแค่สมาชิกรัฐสภาผู้ทรงเกียรติที่ประกอบไปด้วย ส.ส. และ สว. ได้พร้อมใจกันเห็นชอบรับหลักการของร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญทั้ง ๖ ฉบับ เพียงแค่นี้เราก็สามารถที่จะเปิดประตูที่นำไปสู่การแก้รัฐธรรมนูญที่เคยถูกกล่าวหาครหาว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับตอกฝาโลงประชาธิปไตยทันที มีท่านสมาชิกได้ยกประเด็นว่าการแก้รัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นการ

สิ้นเปลืองงบประมาณแผ่นดิน แต่ดิฉันกราบเรียนว่าถ้าเทียบกับหายนะของประเทศที่เกิดจากโครงสร้างของรัฐธรรมนูญที่ทำให้เราได้ผู้นำที่ประชาชนไม่ได้เลือก แล้วก็ยังเข้ามาบริหารจนเศรษฐกิจของประเทศพังพินาศ ทำให้ประเทศสูญเสียรายได้มหาศาล จนอาจนำไปสู่การล้มละลายทางการคลัง ถ้าเราแก้รัฐธรรมนูญฉบับนี้แล้วสามารถทำให้ประชาชนคนไทยหลุดพ้นจากโครงสร้างที่ทำให้เกิดผู้นำแบบนี้ ดิฉันคิดว่าการลงทุนครั้งนี้คุ้มเสียยิ่งกว่าคุ้ม ท่านประธานที่เคารพคะ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีได้เคยแถลงนโยบายต่อรัฐสภา โดยในนโยบายเร่งด่วน ข้อ ๑๒ ระบุว่าจะดำเนินการเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะในส่วนที่ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ และล่าสุด วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ ที่ผ่านมา พลเอก ประยุทธ์ ก็ได้ให้สัมภาษณ์ย้ำถึงจุดยืนในการแก้รัฐธรรมนูญว่าให้ฟังคณะกรรมาธิการวิสามัญที่ศึกษาวิธีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ และวันนี้คณะกรรมาธิการวิสามัญนั้นก็ประกอบไปด้วยฝ่ายค้าน ฝ่ายรัฐบาลก็มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่ารัฐธรรมนูญนี้มีปัญหาต้องได้รับการแก้ไข วันนี้นักเรียน นิสิต นักศึกษา พี่น้องประชาชนก็ออกมาชุมนุมเรียกร้องให้มีการแก้รัฐธรรมนูญให้เป็นประชาธิปไตย ในเมื่อทุกฝ่ายมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันเช่นนี้ ถ้าวันนี้มีการลงมติรับร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญไม่ผ่าน ก็แสดงว่าสิ่งที่ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้พูดมาทั้งหมดเป็นเพียงแค่วาทกรรมเพื่อซื้อเวลาและหลอกลวงประชาชน และยิ่งไปกว่านั้นยังเป็นการตอกย้ำว่า พลเอก ประยุทธ์ คืออุปสรรคที่สำคัญที่สุดในการแก้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ ----------

รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ เป็นสมบัติของคณะรัฐประหาร และเครือข่าย ไม่ใช่สมบัติของประชาชนทั้งประเทศ วันนี้ถึงเวลาแล้วที่ท่านต้องคายและคืนอำนาจให้กับประชาชน สำหรับท่านสมาชิกวุฒิสภาที่ผ่านมาไม่ว่าท่านจะผ่านอะไรมาบ้าง แต่วันนี้ดิฉันหวังเป็นอย่างยิ่งยวดว่าท่านจะร่วมสร้างประวัติศาสตร์หน้าใหม่ให้กับประเทศไทย เปิดทางให้มีการร่างรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนเพื่อเป็นทางออกให้กับวิกฤติในครั้งนี้ สุดท้ายนี้ดิฉันขอยืนยันว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญไม่ใช่ทางเลือกแต่เป็นทางรอดของประเทศไทย ขอบคุณค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ขอบคุณนะครับ ต่อไปคุณสาทิตย์ วงศ์หนองเตย

นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ตรัง) : ท่านประธานที่เคารพ ผม สาทิตย์ วงศ์หนองเตย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดตรัง พรรคประชาธิปไตย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา อีกไม่กี่ชั่วโมงข้างหน้าก็จะมีการลงมติในร่างแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญทั้ง ๖ ฉบับ ที่รัฐสภากำลังพิจารณาอยู่ ซึ่งผมเชื่อว่าการลงมติในอีกไม่กี่ชั่วโมงข้างหน้านั้นจะส่งผลต่อสถานการณ์ทางการเมืองของประเทศอย่างแน่นอน เป็นวันที่ ๒ แล้วที่รัฐสภาได้พิจารณาแล้วต่างฝ่ายต่างก็เสนอเหตุผลของแต่ละฝ่าย ผมคิดว่าเที่ยวนี้เหตุผลของทุกฝ่ายมีความหลากหลายมาก แม้แต่ฝ่ายที่เห็นด้วยกับการให้แก้ไขรัฐธรรมนูญก็อาจจะมีเหตุผลที่แตกต่างกันได้ครับ ในส่วนของผมนั้นผมเห็นว่าการลงมติจะมีผลไม่ว่าจะเป็นในด้านทำให้สถานการณ์โดยรวมนั้นผ่อนคลายความตึงเครียดลง หรือจะทำให้เป็นการเพิ่มเงื่อนไขให้สถานการณ์ทั้งหลายนั้นมีความตึงเครียดมากขึ้น ขึ้นอยู่กับมติของรัฐสภาในวันนี้ด้วย ความจริงในแง่เนื้อหาของรัฐธรรมนูญ ทั้ง ๖ ฉบับ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มที่ ๑ คือการแก้มาตรา ๒๕๖ เปิดทางให้ตั้ง ส.ส.ร. หรือกลุ่มที่ ๒ ที่เป็นรายประเด็น สังคมมีความเข้าใจในเรื่องนี้มากพอสมควร ในสภานี้ก็อภิปรายกันค่อนข้างมาก แม้ว่าอาจจะมีความสับสนบ้าง เช่น เข้าใจว่าถ้ารับร่างฉบับมาตรา ๒๕๖ และตั้ง ส.ส.ร. นั้นจะมีการตั้งทันที ซึ่งผมได้อธิบาย แม้แต่กระทั่งนักข่าวบางสำนักไปว่าไม่ใช่ เมื่อรับมาตรา ๒๕๖ ตั้ง ส.ส.ร. นั้น คณะกรรมาธิการจะต้องไปพิจารณาก่อนออกแบบ ส.ส.ร. กลับมารัฐสภาเห็นชอบแล้ว ที่สำคัญจะต้องมีการลงประชามติจากพี่น้องประชาชนด้วย ซึ่งตรงนี้ก็จะเป็นคำตอบต่อประเด็นที่มีหลายคนตั้งว่าในการแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นจะต้องถามประชาชนก่อนหรือไม่ และจะเป็นการตัดอำนาจสถาปนา

รัฐธรรมนูญของประชาชนหรือไม่ ซึ่งการดำเนินการอย่างที่ผมได้เรียนท่านประธานไปนั้น เป็นการดำเนินการตามเงื่อนไขของรัฐธรรมนูญอย่างถูกต้องทุกประการ ในส่วนประเด็นที่เป็นรายประเด็นนั้น ผมเองก็เคยเสนอเรื่องมาตรา ๒๗๒ ไป แต่สิ่งที่ผมเสนอไปนั้นไม่ใช่เป็นการรังเกลียดเดียดฉันท์ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยเฉพาะ แต่ผมเห็นว่าสถานการณ์ผ่านมาช่วงระยะเวลาหนึ่งควรที่จะให้การเลือกตั้งนายกรัฐมนตรีกลับสู่ระบบปกติอย่างที่เคยปฏิบัติมาในอดีตเช่นนั้นครับท่านประธาน

ผมเรียนท่านประธานอีกประการหนึ่งก็คือว่าปัจจุบันนี้ประเด็นของการแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นไม่ใช่เป็นประเด็นที่มีประเด็นที่ถกเถียงกันอยู่แต่ในรัฐสภาเราเท่านั้น แต่การแก้ไขรัฐธรรมนูญในขณะนี้กลายเป็นโอกาสของจุดแตกหักในทางการเมือง มีการแบ่งฝ่าย มีการรณรงค์ มีการจัดมวลชน มีคนที่สนับสนุนของแต่ละฝ่าย ยิ่งเราปล่อยเวลาให้เนิ่นนานไป ความรู้สึกของแต่ละฝ่ายจะสุดโต่งมากขึ้น ซึ่งเป็นธรรมชาติของการต่อสู้กันในทางด้านการเมือง ในการอธิบายเหตุผลของแต่ละฝ่ายก็จะมีการสร้างวาทกรรมที่นำไปสู่การสร้างความขัดแย้งมากขึ้นเรื่อย ๆ สังคมไทยกำลังถูกบีบให้เดินเข้าไปสู่สถานการณ์ของการเลือกข้าง ----------

ฝ่ายใดที่เห็นด้วยกับตัวเองก็จะชื่นชม ฝ่ายใดที่เห็นไม่ตรงกับตัวเองปัจจุบันนี้ก็มีศัพท์ที่เรียกว่าทัวร์ลง ผมก็ไม่เห็นด้วยในหลายประเด็น เมื่อวานนี้ท่าน ส.ว. ท่านหนึ่ง ประทานโทษเอ่ยนามท่าน คุณสมชาย แสวงการ อภิปราย แม้ความเห็นต่างกับผม ผมก็เคารพความเห็นต่าง แต่มีคนไปสร้างประเด็นเป็นแฮชแท็ก (Hashtag) อยู่ในโซเชียล มีเดีย (Social media) ว่าเป็นการตามล่าครอบครัวและมีชื่อของท่าน ผมว่าอันนี้เป็นสิ่งที่ไม่ควรที่จะเกิดขึ้นเลย และเป็นความไม่เป็นประชาธิปไตยอย่างยิ่ง ไม่ว่าเป็นฝ่ายใดจัดทำขึ้นก็ตาม ผมที่เคยเสนอแก้มาตรา ๒๗๒ ก็เคยโดนทัวร์ลงเหมือนกันว่าเปลี่ยนไปหรือไม่ แต่ผมกราบเรียนท่านประธานว่าไม่ใช่ครับ การแบ่งแยกฝักฝ่ายในลักษณะเช่นนี้ต่อไปเรื่อย ๆ ก็จะทำให้คนในสังคมกลุ่มหนึ่งรู้สึกอึดอัดใจ เช้านี้ผมฟังสัมภาษณ์ในรายการวิทยุมีคนเสนอตั้งกลุ่มที่เรียกว่าพลเมืองตรงกลางเกิดขึ้น การเสนอตั้งกลุ่มพลเมืองตรงกลางนั้นสะท้อนให้เห็นว่ามีบางฝ่ายอึดอัดใจ และกำลังพยายามที่จะหาพื้นที่ที่ตัวเองอาจจะคิดเฉพาะรายประเด็น แต่ไม่กระโจนไปข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งคนให้สัมภาษณ์นั้นเรียกว่าเป็นลัทธิลูกหาบ ซึ่งผมก็คิดว่าเป็นคำซึ่งสะท้อนปัญหาสถานการณ์ได้เป็นอย่างดี อย่าลืมว่า ๒๐ ปีที่ผ่านมานี้ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ เรามีรัฐธรรมนูญมาแล้ว ๓ ฉบับ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ที่ผมเรียนท่านประธานอย่างนี้ก็เพราะว่ารัฐธรรมนูญแต่ละฉบับจะมีบริบททางสังคมและการเมืองที่แตกต่างกัน จะถูกออกแบบให้สอดรับกับสถานการณ์การเมืองและสังคมในขณะนั้น รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ แก้ปัญหารัฐธรรมนูญก่อนหน้านั้นที่บอกว่ามีรัฐบาลผสมอ่อนแอ ปี ๒๕๔๐ ทำให้รัฐบาลเข้มแข็ง มีองค์กรอิสระเกิดขึ้น ต่อมาเห็นว่ารัฐบาลเข้มแข็งเกินไป ตรวจสอบไม่ได้ องค์กรอิสระถูกแทรกแซง รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ เกิดขึ้น รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ก็มีปัญหาของรัฐธรรมนูญเองคือกลับไปมีปัญหาเรื่ององค์กรอิสระที่ไม่สามารถที่จะไปตรวจสอบถ่วงดุลท่านได้กลายเป็นรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ แต่ด้วยสถานการณ์การเมืองก็มีการหยิบเอารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๒๑ มาเป็นต้นแบบในการร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ แต่ปัญหาคือการร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ นั้นเกิดขึ้นภายใต้บรรยากาศของสถานการณ์ที่มีความไม่ไว้วางใจกัน แน่นอนลงประชามติมี ๑๖.๘ ล้านเสียง ผมเรียนท่านประธานได้เลย ผมเป็น ๑ ใน ๑๖.๘ ล้านเสียงนั้น ผมรับรัฐธรรมนูญครับ แต่ผมเห็นว่าสถานการณ์ในขณะนั้นต้องรับเพื่อให้ประเทศเดินหน้าต่อไปได้ บัดนี้ผ่านมา ๒ ปีกว่าแล้ว อาจจะเป็น

เวลาที่เราจะต้องขยับขยายเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สอดรับกับสถานการณ์ทางด้านการเมืองที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อการแก้ไขรัฐธรรมนูญเป็นโอกาสของประเด็นที่เป็นจุดแตกหักทางด้านการเมือง ผมคิดว่าวันนี้รัฐสภาที่กำลังพิจารณาที่เรายกเหตุผลขึ้นมา มาถึงไม่กี่ชั่วโมงก่อนลงมติอาจจะไม่ใช่เป็นเวลาที่ถามเหตุผลกันอีกแล้ว เพราะทุกคนต่างแสดงเหตุผลชัดเจน แต่สิ่งที่ผมจะถามต่อรัฐสภานี้ก็คือลึกลงไปในจิตใจของท่าน ท่านมองเห็นประเทศชาติบ้านเมืองนี้กำลังอยู่ในสภาวะเช่นไรครับ ท่านมีข้อกังวลเรื่องของความขัดแย้ง ท่านมีข้อกังวลเรื่องของผลกระทบต่อสถาบันต่าง ๆ ท่านถามใจตัวเองดูว่าในฐานะสมาชิกรัฐสภา เราจะช่วยกันขจัดเงื่อนไขของความขัดแย้งทั้งมวลด้วยตัวเราได้หรือไม่ การรับร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ ไปตั้ง ส.ส.ร. ผมมองว่าเป็นทางหนึ่ง ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ไม่ผิดรัฐธรรมนูญ เป็นเรื่องที่ต้องกลับไปถามประชาชนและออกแบบ ส.ส.ร. ได้ แม้ว่ากังวลว่าในกระบวนการร่าง ส.ส.ร. อาจจะมีการไปกระทบสถาบันอันเป็นที่เคารพยิ่งของคนไทย แต่ในร่างของทั้ง ๒ ฝ่ายที่เขียนไปนั้นก็ระบุว่าไม่ให้แตะหมวด ๑ และหมวด ๒ เป็นการป้องกันโอกาสที่จะเกิดผลกระทบกระทั่งเช่นนั้นได้ วันนี้ไม่ใช่เรื่องจะโทษใครว่าเป็นปัญหาอุปสรรคของประชาธิปไตย แต่วันนี้เป็นวันของการแสวงหาความร่วมมือ ----------

ผมจะไม่ถามหาเหตุผล แต่ถามหาเหตุผลในใจลึก ๆ ของท่านว่าท่านจะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยกันคลี่คลายขจัดความขัดแย้งของสังคมนี้ออกไปได้อย่างไร ผมยังมีความหวัง ในอีกไม่กี่ชั่วโมงนี้และหวังว่าเราคงจะได้ทำงานต่อร่วมกันในการที่จะทำให้ความขัดแย้งทั้งหลายนั้นหมดไปจากสังคมไทยครับ ขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ขอบคุณท่านสาทิตย์ ก่อนที่จะเริ่มกลุ่มที่ ๑๑ เดี๋ยวท่านเตรียมตัว ท่านสงคราม กิจเลิศไพโรจน์ คุณหมอระวี มาศฉมาดล ผมขออนุญาตเรียนพวกเรานิดหนึ่ง ด้วยความเคารพ เนื่องจากว่าท่านผู้อภิปรายคือท่าน พลเอก สมเจตน์ ได้เอ่ยถึงผมหลายครั้ง เพื่อไม่ให้ที่ท่านกล่าวนั้นมีผลต่อพวกเราเดี๋ยวจะกลายเป็นว่าคำอ้างของท่านนั้นจะกลายเป็นชี้นำไป ก็เลยถือโอกาสทำความเข้าใจว่าที่ท่าน พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ได้กล่าวถึงผมได้กล่าวอะไรไว้ ก็เลยกราบเรียนว่าเรื่องเป็นอย่างนี้ครับ ตอนร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ รองประธานร่างรัฐธรรมนูญ ท่านอาจารย์สุพจน์ ไข่มุก ท่านเชิญผมในฐานะผู้ที่ใช้รัฐธรรมนูญมามากที่สุด คือใช้มาตั้งแต่ฉบับปี ๒๕๑๑ จนฉบับปัจจุบัน ท่านก็มาขอความเห็น ผมก็เลยเชิญท่านจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ คุณราเมศ ในฐานะนักกฎหมายไปพบท่าน แล้วก็ท่านก็ถาม ผมก็กราบเรียนท่านว่าในฐานะผู้ใช้กฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นหลักของบ้านเมืองก็ต้องแน่นอนมีความสำคัญ แต่เรียนท่านว่าถึงอย่างไรก็ตามคนที่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญก็มีความสำคัญ กฎหมายที่เราพูดดีบางฉบับนั้นทำไมมีปัญหา เหตุผลเพราะผู้ใช้ไม่ได้ใช้ตามครรลองหรือตามหลักนิติธรรมตามกฎหมายที่ควรจะเป็น ก็เรียนท่านไว้ตรงนี้ ก็เรียนให้เข้าใจว่าที่มาคืออันนี้ ต่อไปขอความกรุณาท่านใช้เวลาเนื่องจากมีผู้เตือนมา

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เชิญครับ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ขอบพระคุณครับท่านประธาน ผม พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกรัฐสภาต้องกราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพ ท่านเป็นนักการเมืองคนหนึ่งที่น้อยคนนักที่ผมจะให้ความเคารพและศรัทธา สิ่งที่นำมากล่าวทั้งหมดมิได้ต้องการที่จะเอาคำพูดของท่านไปให้เกิดประโยชน์ต่อความเห็นของผม แต่ผมยึดมั่นต่อสิ่งที่ได้พูดมาทั้งหมด

ท่านพูดเป็นความจริง เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เป็นสิ่งที่พวกเรานักการเมืองทั้งหลายจะต้องยึดถือเอาสิ่งที่ท่านยึดปฏิบัติมาเป็นตัวอย่างที่ดี เพราะฉะนั้นก็เรียนด้วยความเคารพว่าที่กล่าวอ้างถึงท่านนั้น กล่าวอ้างด้วยความเคารพและศรัทธายิ่งครับ ขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ผมเข้าใจครับ แต่ว่าเพื่อไม่ให้สับสนเข้าใจผิด ขอเรียนแล้วก็ขอสนับสนุนพวกเราว่าเหนือสิ่งอื่นใดที่เราพูดกันมาทั้งหมด ขอให้พวกเราในนี้เป็นหลักของบ้านเมืองนะครับ เราเป็นแนวปฏิบัติ ไม่ว่าข้างนอกจะเป็นอย่างไร ขอให้พวกเราเป็นหลักในระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริง จะมีอะไรที่ไม่เห็นตรงกันบ้างแต่ว่าเราให้เกียรติกันครับ และในที่สุดสภานี้ก็จะเป็นที่ยอมรับของประชาชน ซึ่งก็อาศัยพวกเราทั้งนั้นแหละครับ ไม่อยู่ที่คนใดคนหนึ่ง ต่อไปคุณสงคราม กิจเลิศไพโรจน์ ครับ

นายสงคราม กิจเลิศไพโรจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายสงคราม กิจเลิศไพโรจน พรรคเพื่อชาติ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ สาเหตุที่เราจะต้องมาแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็เพราะว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้นั้นไม่เป็นประชาธิปไตย รายละเอียดต่าง ๆ มีท่านสมาชิกหลายท่านได้อภิปรายไปแล้ว ผมจะไม่ขอพูดซ้ำอีก นี่ก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นานาอารยประเทศขาดความเชื่อมั่น นักลงทุนไม่กล้ามาลงทุน ทั้ง ๆ ที่ประเทศไทยนั้นเป็นประเทศที่น่าลงทุนที่สุดประเทศหนึ่งของโลก ----------

ส่วนที่มาลงทุนอยู่แล้วก็มีจำนวนหลายรายทีเดียว โดยเฉพาะเป็นรายใหญ่ ๆ ก็ยังย้ายฐานการลงทุนไปประเทศอื่น ๆ อีกด้วย อย่างเช่น ประเทศเวียดนามก็ดี ประเทศอินโดนีเซีย แม้กระทั่งไปประเทศกัมพูชา เมียนมาและประเทศลาว เป็นต้น นี่เป็นสาเหตุที่ทำให้เศรษฐกิจถดถอยจากประเทศที่มีจีดีพี (GDP) ค่อนข้างจะสูงกลายเป็นประเทศที่มีจีดีพี (GDP) ตกต่ำลงไปเรื่อย ๆ จนปัจจุบันนั้น จีดีพี (GDP) ติดลบ ท่านประธานที่เคารพครับ ประเทศไทยเคยเป็นประเทศที่มีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอยู่ในอันดับต้น ๆ ของเอเชีย (Asia) จนกลายเป็นประเทศที่มีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจตกต่ำที่สุดในอาเซียน (ASEAN) ประเทศหนึ่ง ยิ่งมีผู้นำประเทศที่บริหารประเทศอย่างห่วยแตกก็ยิ่งทำให้ประเทศตกต่ำลงไปเรื่อย ๆ ในทุก ๆ ด้าน ปัจจุบันเรามีคนจนเต็มบ้านเต็มเมือง ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำมากที่สุดในโลก เรียกว่ารวยกระจุกแล้วก็จนกระจาย ท่านประธานที่เคารพครับ ประเทศไทยเคยจะเป็นนิก (NIC) หรือเป็นเสือตัวที่ ๕ ของเอเชีย (Asia) สมัยที่ท่านนายกรัฐมนตรี พลเอก ชาติชาย ชุณหะวัณ จนมาถึงสมัยนายกรัฐมนตรีที่ชื่อ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา จากเสือตัวที่ ๕ กลายเป็นเห็บหมา และถ้าเรายังให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่แก้ต่อไป โดยประเทศไทยคงจะต้องกลายเป็นปลวก ถูกแทะกินจนไม่เหลืออะไรเลย ต้องล้มละลายเป็นประเทศเขาเรียกว่า เฟล สเตต (Failed state) อย่างแน่แท้ ท่านประธานที่เคารพครับ เนื่องจากเวลามีจำกัด ผมขอให้เหตุผลที่ต้องแก้ไขรัฐธรรมนูญเพิ่มเติมอีกสักเล็กน้อย แล้วก็ขอเสนอแนะในการแก้ไขดังต่อไปนี้ครับ

๑. รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ถูกปั้นแต่งโดยคณะยึดอำนาจ และต่อมาได้ทำประชามติ ใครเห็นต่างก็จะถูกจับปรับทัศนคติหรือดำเนินคดี คือใครเคลื่อนไหวต่อต้านหรือไม่เห็นด้วยนั้นไม่ได้เลย ผมก็ยังโดนนะครับ เพียงแค่จะช่วยจับโกงการลงประชามติ ผมต้องขึ้นศาลทหารด้วย

๒. การใช้อำนาจ คสช. ห้ามพรรคการเมืองทำกิจกรรมใด ๆ แม้กระทั่งการจัดประชุมก็ทำไม่ได้ แต่ถ้าเป็นกลุ่มของตนเองทำอะไรก็ได้หมด จึงทำให้รัฐธรรมนูญนี้สร้างปัญหาทุกมิติ ทางด้านสังคมเกิดความแตกแยก ทางการเมืองขาดความชอบธรรม เศรษฐกิจเสื่อมทรุด เอื้อประโยชน์แก่เจ้าสัวจนเกิดรวยกระจุก จนกระจาย มีการสร้างวัฒนธรรมใหม่ก็คือใครเป็นพวกกูทำผิดก็ไม่ต้องติดคุกหรือไม่ถูกดำเนินคดี ส่วนคนที่อยู่

ฝ่ายประชาธิปไตยที่ขวัญอ่อน อยากได้ลาภยศสรรเสริญก็ต้องหนีไปอยู่กับฝ่ายเผด็จการ จนคนเขาเรียกยุคนี้ว่า ถิ่นกาขาว สิ่งที่สร้างความเสียหายจนคนทั้งโลกหัวเราะเยาะกับความบ้องตื้นของลูกสมุนที่ร่างรัฐธรรมนูญ เอาใจผู้มีอำนาจโดยสร้างคอนเซ็ปต์ (Concept) เป็นสัดส่วนผสม ----------

จนเกิดคะแนนน้อยกว่าได้เป็น ส.ส. ซึ่งขัดกับหลักคุณธรรม สร้างความปั่นป่วนวุ่นวาย การออกแบบเงื่อนไขพรรคการเมือง วิธีการเลือกตั้งโดยอ้างความเป็นอิสระของการเป็น ส.ส. แท้จริงนั้นไม่อยากให้พรรคการเมืองได้ที่นั่งเกินครึ่ง เพราะตนเองได้สร้าง ส.ว. สีเขียวมาช่วยโหวตเลือกนายกรัฐมนตรีอยู่แล้ว นับเป็นการสร้างประชาธิปไตยแบบถอยหลังลงคลองจนมิด ส่วนที่อ้างว่าต้องการกำจัดการโกงของนักการเมืองเลว มาวันนี้ชาวบ้านร้านตลาดแซ่ซ้องกันว่ายุคนี้เป็นยุคที่เลวร้ายที่สุด และรัฐธรรมนูญยังเอื้อต่อการสืบทอดอำนาจที่มีคนพูดว่ารัฐธรรมนูญนี้เขียนออกแบบมาเพื่อพวกตนแท้ ๆ

๓. องค์กรอิสระที่เป็นอำนาจที่ ๕ นอกจากไม่ยึดโยงกับประชาชนแล้ว ท่านยังตั้งพวกพ้องของตนเองขึ้นมาชี้นกเป็นไม้ยังได้เลยนะครับ

๔. การร่างกฎหมายลูก บัญญัติเกินกว่ารัฐธรรมนูญเขียนไว้และเกินกว่าประชามติที่ให้ไว้ แล้วยังแถแก้ตัวว่ากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญนั้นเป็นส่วนหนึ่งของรัฐธรรมนูญ ถือว่าลงประชามติแล้ว แต่เนื้อหาเกินเลยเหมือนจ่ายเช็คเปล่าครับ การแก้ไขครั้งนี้จึงเป็นเรื่องจำเป็นในประเด็นนี้ด้วยครับ

๕. หลักการกฎหมายสากล ผมขอย้ำว่าบทบัญญัติใดแย้งหรือขัดต่อหลักการและเหตุผลถือว่าไม่มีผลบังคับใช้ โดยเฉพาะสิทธิ เสรีภาพความเท่าเทียมทางกฎหมาย หากมีคนคัดค้านจะกลายเป็นเรื่องใหญ่และขัดแย้งในสังคม สำหรับตัวอย่างผมจะไม่ขอพูดนะครับเอาไว้มีการตั้งกรรมาธิการ ถ้าต้องการข้อมูลผมจะให้เพิ่มเติม

สุดท้ายนี้คือการร่างรัฐธรรมนูญ หลังการยึดอำนาจมักจะเขียนเพื่อรักษาอำนาจและสืบทอดอำนาจของพวกพ้อง ค่านิยมเป็นการรวมศูนย์อำนาจมากกว่าการกระจายอำนาจเพราะบังคับง่าย ไม่นิยมการถูกตรวจสอบ หากต้องการเขียนก็มักจะทิ้งช่องว่างให้ตั้งคนของตนเองไปควบคุม ฉะนั้นจุดจบของเผด็จการมักเป็นทรราช และตายด้วยการถูกสาปแช่งของประชาชน ผมจึงขอให้สมาชิกรัฐสภาทุกท่านช่วยกันผ่านการแก้รัฐธรรมนูญในครั้งนี้ เพื่อให้คุณประยุทธ์ไม่ต้องกลายเป็นทรราชในเร็ววันนี้ และขอให้สมาชิกรัฐสภาทุกท่านเห็นแก่ประเทศชาติอันเป็นที่รักยิ่งของพวกเราทุกคน และเห็นแก่อนาคตของลูกหลานและเยาวชนของพวกเราร่วมกัน เพื่อให้การแก้ไขรัฐธรรมนูญครั้งนี้สำเร็จเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ขอขอบคุณท่านประธานครับ

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) ประไพพิศ ๒๓๓/๒

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ขอบคุณครับ ต่อไปนายแพทย์ระวี มาศฉมาดล ครับ หลังจากนั้นจะเป็นท่านกล้านรงค์ จันทิก ครับ

นายระวี มาศฉมาดล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนประธานรัฐสภาที่เคารพ ผม นายแพทย์ระวี มาศฉมาดล ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังธรรมใหม่ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ รัฐธรรมนูญทุกฉบับล้วนแต่มีข้อดีและข้อเสีย ----------

- ๒๓๔/๑

สำหรับรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ได้ผ่านประชามติมาก่อนจึงถือว่าเป็นรัฐธรรมนูญของประชาชนฉบับหนึ่ง และรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีข้อดีต่าง ๆ มากมาย แต่ก็มีจุดอ่อนหลายประการ วันนี้ผมจะขออภิปรายในประเด็นว่าเหตุใดเราจึงต้องมาเสนอเพื่อที่จะแก้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ที่เพิ่งผ่านการใช้งานมาเพียง ๒ ปีกว่าเท่านั้น ข้อแรกหลังจากที่ใช้มาระยะหนึ่งเราพบจุดอ่อนหลายประการ เช่นความวุ่นวายในการปรับเปลี่ยน ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ วันนี้เป็น ส.ส. พรุ่งนี้หลุดออกจาก ส.ส. อีกไม่กี่เดือนกลับมาเป็น ส.ส. ใหม่ หลังการเลือกตั้งเดือนมีนาคม ปี ๒๕๖๒ คะแนนเสียงออกมาเสียงปริ่มน้ำ ถ้าไม่ใช่เพราะมีมาตรา ๗๒ ที่ ส.ว. มีสิทธิโหวตนายกรัฐมนตรี ก็อาจจะมีหลายคนที่มีโอกาสจะเป็นนายกรัฐมนตรีได้ แต่ในวันที่กลุ่ม ๑๑ พรรคเล็กได้มีการประกาศเข้าร่วมรัฐบาลกับพรรคพลังประชารัฐ ทำให้เสียงสนับสนุนท่านนายกรัฐมนตรีประยุทธ์เกิน ๓๗๖ เสียงเป็นการล็อก มีท่านนายกรัฐมนตรีประยุทธ์คนเดียวเท่านั้น ณ วันนั้นที่จะมีโอกาสเป็นนายกรัฐมนตรีได้ ข้อที่ ๒ ถ้าเราแก้รัฐธรรมนูญในตอนนี้ ในสถานการณ์นี้จะเป็นการปรองดองสมานฉันท์ ลดความขัดแย้งระหว่างคนรุ่นใหม่กับรัฐบาล สอดคล้องกับสถานการณ์โควิด (COVID) ที่ประเทศต้องการความสงบในการเร่งแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ และข้อที่ ๓ คือเราจะได้รัฐธรรมนูญที่เป็นประชาธิปไตยเต็มใบในการที่จะขับเคลื่อนประเทศต่อไป ประเด็นนี้คือเราควรจะสนับสนุนร่างใด แบบใด ส่วนตัวผมสนับสนุนร่างที่พรรคร่วมรัฐบาลเสนอเพราะเป็นร่างที่เดินสายกลาง กล่าวคือข้อที่ ๑ มีการเสนอแก้ไขมาตรา ๒๕๖ เพื่อปลดล็อกในการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้ทำได้ง่ายขึ้น ข้อที่ ๒ เพิ่มหมวด ๑๕/๑ เพื่อให้มีการเลือกตั้ง ส.ส.ร. จากประชาชนทั่วประเทศเป็นผู้มาร่างรัฐธรรมนูญด้วยสัดส่วนของ ส.ส.ร. ที่หลากหลายด้วย ข้อที่ ๓ ไม่แก้ไขหมวด ๑ หมวด ๒ ซึ่งเป็นสถาบันหลักของชาติ ข้อที่ ๔ สำหรับมาตราอื่น ๆ ไม่ได้มีการห้ามไว้ ดังนั้นถ้าผ่านแล้วมีการตั้ง ส.ส.ร. ขึ้นมา ส.ส.ร. สามารถจะแก้ไขหรือไม่นั้นก็สามารถจะทำได้ทั้งหมด ข้อที่ ๕ ถ้าร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญผ่านวาระ ๑ ในวันนี้และไปผ่านวาระ ๒ และวาระ ๓ ซึ่งน่าจะใช้เวลาประมาณ ๑-๒ เดือน ก็จะต้องนำร่างนี้ไปขอประชามติจากประชาชนทั่วประเทศก่อนว่าเห็นชอบกับร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้หรือไม่ ถ้าประชาชนส่วนมากเห็นชอบจึงจะเข้าสู่การตั้ง ส.ส.ร. ต่อไป แต่ถ้าประชาชนไม่เห็นชอบก็ต้องกลับมาใช้

รัฐธรรมนูญเดิมปี ๒๕๖๐ และรัฐสภาต้องหาทางออกต่อไป ดังนั้นการที่เราจะรับร่างในวันนี้จะเป็นการเริ่มต้นในการคืนอำนาจให้กับประชาชนเจ้าของประเทศผ่านการทำประชามติ เป็นการคืนลูกกุญแจบ้านให้กับเจ้าของบ้าน ซึ่งก็คือคนไทยทุกคนจะเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะยินยอมเปิดประตูให้กับ ส.ส.ร. ในการเข้ามาแก้ไขรัฐธรรมนูญหรือไม่ ถ้าประชาชนไม่ยอมก็หมดสิทธิที่จะตั้ง ส.ส.ร. ต้องกลับไปใช้รัฐธรรมนูญเดิม แต่ถ้าประชาชนยอม ประชาชนก็จะเป็นผู้เลือก ส.ส.ร. ด้วยตนเอง เพื่อที่จะมาเป็นผู้ร่างรัฐธรรมนูญใหม่ ซึ่งคาดว่าต้องใช้เวลาร่างอีกประมาณ ๘ เดือน การทำประชามติจะเป็นการลดความขัดแย้งไม่ให้รุนแรงขึ้น เพราะผลการออกประชามติไม่ว่าออกผลเป็นอย่างไรทุกฝ่ายต้องยอมรับ จะไม่มีฝ่ายใดที่จะมาอ้างคำว่า ประชาชน ในการทำตามความต้องการของตัวเองได้อีกต่อไป และเมื่อ ส.ส.ร. ถ้าร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้วก็จะต้องนำร่างนั้นมาผ่านความเห็นชอบของรัฐสภาอีกครั้งหนึ่ง ถ้ารัฐสภาเห็นชอบกับร่างที่ ส.ส.ร. ได้ร่างมาก็จะได้รัฐธรรมนูญใหม่เลย โดยไม่ต้องเสียเวลาและเสียเงินที่จะต้องไปทำประชามติรอบ ๒ อีก แต่ถ้ารัฐสภาไม่เห็นชอบจะต้องนำร่างนี้กลับไปผ่านมติของประชาชนอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งถ้าประชาชนเห็นด้วยก็จะได้รัฐธรรมนูญใหม่เลย แม้ว่ารัฐสภาจะไม่เห็นชอบ ถือหลักอำนาจสูงสุดเป็นของประชาชนไม่ใช่ของรัฐสภา ----------

แต่ถ้าประชาชนไม่เห็นด้วยตรงกับรัฐสภาก็เป็นอันจบไป นอกจากนี้เมื่อได้รัฐธรรมนูญใหม่แล้วจะต้องเข้าสู่การแก้ไข พ.ร.ป. ประกอบรัฐธรรมนูญอีกหลายฉบับ เช่น พ.ร.ป. พรรคการเมือง พ.ร.ป. เลือกตั้ง ส.ส. และ ส.ว. เมื่อทุกอย่างพร้อมก็จะเข้าหมวดยุบสภาเพื่อเลือกตั้งใหม่ ซึ่งผมคาดว่าจากวันนี้ไปกว่าจะถึงวันนั้นน่าจะใช้เวลาเกือบ ๒ ปี ผมจึงขอเรียกร้องและวิงวอนให้สมาชิกรัฐสภาทุกท่านร่วมกันสร้างประวัติศาสตร์การคืนอำนาจให้กับประชาชนผ่านการรับร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญในวันนี้ ถ้าวันนี้รัฐสภาไม่รับร่างการแก้ไขรัฐธรรมนูญ คาดได้เลยว่าความขัดแย้งในสังคมไทยจะขยายตัวต่อไปอย่างรุนแรง ก่อความเสียหายเหนือความคาดหมาย ซึ่งจะไม่เป็นผลดีต่อคนไทยทั่วประเทศ ขอขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ขอบคุณครับ ต่อไปคุณกล้านรงค์ จันทิก ครับ

พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร สมาชิกรัฐสภา ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานเพื่อหารือ จากการที่สมาชิกวุฒิสภาได้ส่งรายชื่อผู้อภิปรายเป็นไปตามลำดับนั้น ผมไม่ทราบว่าท่านกล้านรงค์นั้นเราจัดลำดับไว้หลังท่านเสรี สุวรรณภานนท์ ซึ่งจะต่อจากท่านระวี และตามด้วยท่านสมชาย หลังจากที่ท่านชาดา ไทยเศรษฐ์ อภิปรายแล้ว และท่านกล้านรงค์จะเป็นผู้อภิปรายลำดับต่อไป ไม่ทราบว่าการที่มีรายชื่อท่านกล้านรงค์ขึ้นก่อนนั้นเป็นด้วยเหตุใดครับ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ได้จัดให้ผู้ที่ยังไม่ได้อภิปรายได้อภิปรายก่อนครับ

พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ก็กราบหารือท่านประธานนะครับว่าด้วยการจัดลำดับการอภิปรายนั้นสมาชิกวุฒิสภาได้หารือกันแล้วว่าเราจะจัดผู้ใดขึ้นอภิปรายตามเนื้อหาสาระญัตติ ผมไม่ทราบว่ามีข้อบังคับใดหรือไม่ แต่ถ้าหากท่านประธานได้กรุณาวินิจฉัยผมก็ไม่ขัดข้อง ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : คืออย่างนี้ครับ ถือโอกาสเรียนพวกเราด้วยว่าเวลาที่กำหนดไว้ฝ่ายละ ๗ ชั่วโมง ๒๐ นาทีนั้น ไม่ได้บังคับว่าต้องครบ ๗ ชั่วโมง ๒๐ นาที เวลาเป็นสิ่งมีค่าถ้าเห็นว่าเราใช้เวลาไม่ถึงก็ไม่ได้ผิดอะไร เพียงแต่ว่า

เมื่อมีผู้มีความประสงค์จะพูดเพื่อให้ครบ ๗ ชั่วโมง ๒๐ นาที ผมก็คิดว่าเผื่อไว้ก็ให้ผู้ที่ยังไม่ได้พูดได้พูดก่อน และผู้ที่ได้พูดแล้วได้อภิปรายทีหลัง เผื่อว่าเวลาที่มีอยู่นั้นไม่พอ เพราะฉะนั้นผู้ที่อภิปรายที่ยังไม่ได้อภิปรายเลยจะได้อภิปรายได้ครบตามเวลาที่เขากำหนดมา เผื่อว่าผู้ที่อภิปรายแล้วท่านพูดแล้วเวลาเกินไปก็จะได้ไม่มีปัญหากับผู้ที่ยังไม่ได้อภิปราย อันนี้คือความประสงค์ที่จะให้สมาชิกมีสิทธิได้ใช้เต็มที่ครับ

พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : กราบขอบพระคุณท่านประธานรัฐสภาที่ท่านมีความยุติธรรมจะให้ผู้ที่ยังไม่ได้อภิปรายได้อภิปราย แต่สำหรับเรื่องเวลานั้นสมาชิกวุฒิสภาก็ได้มีมติแล้วว่าถ้าหากเวลาหมดก็ไม่ขัดข้อง แต่ถ้าหากท่านประธานได้กรุณาว่าจะให้ความยุติธรรมให้ผู้อภิปราย สมาชิกวุฒิสภาก็ไม่ขัดข้องกราบขอบพระคุณท่านประธานครับ เชิญท่านกล้านรงค์ครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ขอบพระคุณครับ ผมกราบเรียนย้ำอีกครั้งหนึ่ง ทุกฝ่ายถ้าสมมุติว่ามีผู้อภิปรายจบแล้ว แล้วก็เวลายังไม่ถึง ๗ ชั่วโมง ๒๐ นาที ก็ไม่ได้ผิดอะไร เมื่อสักครู่นี้รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรรายงานว่าคาดหมายว่าการลงมติจะใช้เวลาประมาณ ๔ ชั่วโมง อันนี้ไม่แน่ใจนะครับ ----------

เมื่อวานนี้ลองทดลองดูว่า ๖ ฉบับ ผู้ลงมติก็จะต้อง ฉบับที่ ๑ รับหรือไม่รับหลักการ ฉบับที่ ๒ รับหรือไม่รับหลักการ ฉบับที่ ๓ รับหรือไม่รับหลักการ ฉบับที่ ๔ รับหรือไม่รับหลักการ ฉบับที่ ๕ รับหรือไม่รับหลักการ ฉบับที่ ๖ รับหรือไม่รับหลักการ แต่ละท่านใช้เวลานานพอสมควร เพื่อความไม่ประมาทผมก็เลยหารือว่าเราต้องเตรียมป้องกันไว้ก่อนเพื่อไม่ให้เลยเวลา ๒๔.๐๐ นาฬิกาวันนี้ ซึ่งเป็นวันสิ้นสุดสมัยประชุมนี้ครับ แนวปฏิบัติอย่างนี้ครับเรียนท่านรองประธานรัฐสภาด้วยครับ

พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : กราบขอบคุณท่านประธานนะครับ ที่หารือนั้นก็เพื่อความชัดเจนครับ ขออนุญาตให้ท่านกล้านรงค์เป็นผู้อภิปรายต่อไปครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เชิญท่านกล้านรงค์ครับ

นายกล้านรงค์ จันทิก สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภา กระผม นายกล้านรงค์ จันทิก สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ ถ้าเราสังเกตบรรยากาศของการประชุมเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ จะเห็นได้ว่าสมาชิกวุฒิสภาจะมานั่งฟังการอภิปรายตลอด เหตุผลก็คือเราต้องการที่จะฟังเหตุฟังผล ฟังความคิดเห็นของสมาชิกรัฐสภาเพื่อประกอบการพิจารณาในการลงมติของพวกเรา ต้องกราบเรียนท่านประธานว่าวุฒิสภาชุดนี้มีความเป็นอิสระของตัวเองหรืออยู่ภายใต้บังคับของกลุ่มใดทั้งสิ้น ท่านจะเห็นด้วยจากการอภิปรายของวุฒิสภาแต่ละท่านนั้นหลากหลาย บางท่านก็ปฏิเสธ บางท่านก็ตอบรับ บางท่านก็ตั้งข้อสังเกต นี่ก็คือตัวอย่างที่สำคัญที่จะชี้ให้เห็นว่าวุฒิสภานั้นมีความเป็นตัวของตัวเองอย่างยิ่ง ก็ฝากข่าวอันนี้ไปถึงประชาชนที่รับฟังการถ่ายทอดด้วยเช่นเดียวกัน ตลอดเวลาที่นั่งฟังการอภิปราย กระผมต้องยอมรับว่ามีความรู้สึกหลายประการ ความรู้สึกคือเราได้รับเสียงสะท้อนจากเพื่อนสมาชิกรัฐสภาที่พูดถึงวุฒิสภาในหลายอย่าง บางครั้งกระผมต้องใช้คำว่า เสียดสี เยาะเย้ย ต้องตกเป็นทาสอารมณ์ของความชิงชัง บางท่านพูดเหมือนคนพิการ บางท่านพูดเหมือนไพร่สามัญชนหรือทาส ถึงแม้ว่าท่านจะยอมที่จะถอนคำพูดไปแล้วก็ตามแต่ แต่คำพูดนั้นการถอนคำพูดก็คือการถอนออกจากรายงานการประชุมของรัฐสภา แต่ที่ท่านพูดนั้นออกอากาศไปทั่วประเทศ คนทั่วประเทศได้ฟัง กระผมก็มีความรู้สึก

เช่นเดียวกับท่านประธานเคยรู้สึกเมื่อปี ๒๕๑๘ ที่วันนั้นพรรคประชาธิปัตย์ได้ถูกแถลงนโยบายและที่ประชุมไม่รับนโยบายของพรรค แต่ความรู้สึกตรงนั้นไม่ได้ทำให้ผมหรือพวกสมาชิกวุฒิสภาจะมีความรู้สึกตรงนั้นแล้วมาชี้นำหรือมาชี้ในการที่จะลงมติแต่อย่างใดทั้งสิ้น กระผมกราบเรียนว่ากระผมไม่ได้เป็นตัวแทนเผด็จการ กระผมมาตามรัฐธรรมนูญเช่นเดียวกับเพื่อน ส.ส. ทุกท่านครับ เรามาตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เราทำงานเพื่อชาติ เราทำงานเพื่อแผ่นดิน เรายึดโยงกับประชาชน เพราะเราถือว่ามาตรา ๑๑๔ ของรัฐธรรมนูญนั้นเป็นมาตราที่บัญญัติให้เราเป็นผู้แทนของปวงชนชาวไทย เรามีสมาชิกวุฒิสภาพบประชาชนทั่วประเทศ ไปรับฟังความคิด ความเห็น ความเดือดร้อนของประชาชน แล้วก็นำมาสู่วิธีการที่จะแก้ไข เรามีกรรมาธิการ ๒๖ คณะ ออกเดินทางไปพบกับประชาชนตามภารกิจในหน้าที่ของตัวเอง นี่คือความยึดโยงของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวกระผมนั้นได้เคยลงสมัครสมาชิกวุฒิสภาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๙ กรุงเทพมหานคร ที่เขาเอา ๑๘ คน กระผมได้มาเป็นที่ ๓ ที่ ๑ คุณนิติภูมิ ที่ ๒ ท่านสมัคร และที่ ๓ คือกระผม คะแนนก็ไล่เลี่ยกันมา ---

ฉะนั้นความยึดโยงของประชาชนในจิตสำนึกของพวกผมนั้น จึงเป็นความยึดโยงว่าประชาชนเป็นหลักที่สำคัญที่ ๑ สิ่งที่จะพูดต่อไปนี้ กระผมไม่ได้เกี่ยวข้องกับภารกิจหรือหน้าที่ของตัวเองหรือในเรื่องของวุฒิสภา กระผมขอยึดโยงรัฐธรรมนูญในมาตรา ๑๑๔ ซึ่งรัฐธรรมนูญในมาตรา ๑๑๔ ได้กำหนดให้สมาชิกวุฒิสภาเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย ไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติมอบหมายหรือความครอบงำใด ๆ และต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชนโดยรวม ปราศจากการขัดกันแห่งผลประโยชน์ นี่คือหลักที่กระผมยึดและผมเชื่อว่าเป็นหลักที่ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาทุกท่านยึดถือเช่นเดียวกัน ฉะนั้นในความเห็นของกระผมที่จะเข้าประเด็นเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นจะเป็นความเห็นที่ยึดโยงอยู่กับภารกิจและอำนาจหน้าที่ที่ได้ให้ไว้ในรัฐธรรมนูญ กระผมได้พยายามที่จะฟังเหตุผลในการแก้รัฐธรรมนูญของทั้งฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาล กระผมสรุปออกมาได้หลายประการ สาเหตุแห่งการแก้รัฐธรรมนูญ คือ ๑. ความไม่เท่าเทียมกันและความไม่พอใจของประชาชน คือความไม่เท่าเทียมกันของประชาชนและความไม่พอใจของประชาชน ความเหลื่อมล้ำของประชาชน การขัดแย้งในการทำประมง ตำรวจจับผู้ชุมนุม ประชาชนอดอยากปากแห้ง การจัดสรรงบประมาณไม่ตอบโจทย์ รัฐบาลคุณภาพต่ำ เพราะมีพรรคร่วมถึง ๑๙ พรรค ทำให้ประชาชนเกิดความเดือดร้อน ตรงนี้กระผมก็พยายามที่จะหาจุดว่าอยู่ในรัฐธรรมนูญมาตราไหนในหมวดไหน ที่สร้างความเหลื่อมล้ำ ที่สร้างปัญหาความขัดแย้งให้กับประชาชน เพื่อที่จะมาประกอบการพิจารณาในการที่เราจะลงมติ ประเด็นที่พูดกันมากคือเรื่องความเห็นชอบนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๒ การเห็นชอบนายกรัฐมนตรีนั้นเราได้กระทำเพียงครั้งเดียว และในครั้งนั้นนายกรัฐมนตรีที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาก็คือนายกรัฐมนตรีที่ได้รับความเห็นชอบจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยคะแนนเสียงถึง ๒๕๑ ต่อ ๒๒๔ ฉะนั้นการที่สมาชิกวุฒิสภาให้ความเห็นชอบนายกรัฐมนตรีในครั้งนั้นก็ไม่ได้ทำให้การเลือกนายกรัฐมนตรีเปลี่ยนแปลงไปจากความต้องการของสภาผู้แทนราษฎร แต่ประการใดทั้งสิ้น มีเพื่อนสมาชิกหลายท่านได้พูดถึงรัฐธรรมนูญ ได้พูดถึงองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ กระผมขอกราบเรียนตรงนี้นิดหนึ่ง กระผมเกรงเหลือเกินว่าถ้าตั้ง ส.ส.ร.

ขึ้นมาแล้วจะมีการยุบองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ จะมีการยุบศาลรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญและศาลรัฐธรรมนูญ เกิดขึ้นตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญที่พวกเราเชื่อกันว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่ดีที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินคดีกับนักการเมือง เดิมทีนักการเมืองทั้งหลายไม่ว่าจะเป็นนักการเมืองระดับชาติ หรือระดับท้องถิ่น ถ้าหากว่าการกระทำความผิดทางอาญา ความผิดต่อแผ่นดินก็ขึ้นดำเนินการตามประมวลวิธีพิจารณาความอาญาไปยื่นและร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน พนักงานสอบสวนก็มีความเห็นสั่งฟ้อง สั่งไม่ฟ้องไปยังอัยการ อัยการมีความเห็นสั่งฟ้อง สั่งไม่ฟ้องไปยังศาล ประเด็นของแนวคิดในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ซึ่งกระผมไม่ได้เป็นผู้ร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ กระผมร่างปี ๒๕๕๐ ก็เกิดแนวความคิดว่านักการเมืองนั้นมีพลัง ฉะนั้นถ้าหากว่าไปยื่นร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนระดับร้อยตำรวจตรี ร้อยตำรวจโท ก็ไม่สามารถที่จะดำเนินการต่อสู้กับพลังได้ ถ้าร้อยตำรวจตรี ร้อยตำรวจโท เก่ง ยื่นต่ออัยการ อัยการก็ศาลชั้นต้นจะต้านพลังไหวไหม ถ้าอัยการเก่งก็ยื่นฟ้องต่อศาลชั้นต้น ----------

ฉะนั้นเราจึงพูดกันถึงคดีเดียวเท่านั้นที่นักการเมืองถูกดำเนินคดีคือประมาณปี ๒๕๑๔-๒๕๑๕ ซึ่งเป็นสมัยจอมพลถนอมเป็นนายกรัฐมนตรีและเป็นสมัยปฏิวัติ คดีที่พูดกันถึงนั้นก็คือคดีที่รัฐมนตรีท่านหนึ่งซึ่งมียศเป็นพลเอก ถูกกล่าวหา ถูกร้องทุกข์กล่าวโทษว่าเรียกรับสินบน คดีนั้นอัยการสั่งฟ้อง ศาลชั้นต้นยกฟ้อง ศาลอุทธรณ์ตัดสินจำคุก ๑๐ ปี แล้วก็ผู้สนับสนุนซึ่งเป็นภรรยาของท่าน ๗ ปี พอมาขึ้นถึงศาลฎีกาก็ปรากฏว่าในขณะนั้นมีกระแสประชาชนต่างคาดหมายกันว่าอย่างไร ๆ ศาลฎีกาก็ยกฟ้อง เพราะผู้พิพากษาศาลฎีกาที่เป็นหัวหน้าคณะในคดีนั้น ๆ จะเกษียณอายุราชการ แต่ปรากฏว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาคณะนั้นมีมติเป็นเอกฉันท์ยืนตามศาลอุทธรณ์ เราก็ต้องมาดูว่าทำไมถึงเป็นอย่างนั้นได้ เหตุผลก็คือองค์คณะของผู้พิพากษาศาลฎีกานั้น หัวหน้าองค์คณะคือท่านอาจารย์สัญญา ธรรมศักดิ์ ตัวองค์คณะคืออาจารย์จิตติ ติงศภัทิย์ และอาจารย์โพยม เลขยานนท์ ซึ่งทั้ง ๓ ท่านนี้คือปูชนียบุคคลของนักกฎหมายที่เราได้กราบไหว้เคารพบูชา และหลังจากนั้นก็ไม่มีคดีเลย ฉะนั้นในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ผู้ร่างจึงได้ตั้งกฎเกณฑ์เอาไว้ว่าถ้าปล่อยไปอย่างนั้นการดำเนินคดีกับนักการเมืองจะลำบาก จึงได้ตั้งองค์กรอิสระขึ้นมาบอกว่าถ้าดำเนินคดีกับนักการเมืองต้องเป็นคณะบุคคล คือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกอบไปด้วยบุคคลระดับสูง และเมื่อคณะบุคคลชุดนี้ดำเนินการสอบสวนเป็นคณะมีมติ กำหนดไว้ชัดเจนจะต้องมีมติ ๒ ใน ๓ ส่งไปยังอัยการสูงสุดซึ่งถือว่าเป็นประมุขฝ่ายอัยการฝ่าลมร้อนลมหนาวมา อัยการสูงสุดสั่งฟ้องฟ้องไปยังศาลฎีกาแผนกคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองซึ่งตั้งขึ้นมาใหม่ตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ฉะนั้นถ้าท่านประธานจำได้ว่าในช่วงปี ๒๕๔๐ ปี ๒๕๔๑ ปี ๒๕๔๒ นั้น จะมีคดีของนักการเมืองขึ้นสู่ศาลเป็นจำนวนมาก ศาลรัฐธรรมนูญเองก็วินิจฉัยในเรื่องของการยื่นบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สินเป็นเท็จของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง นี่คือความสวยงามของกระบวนการยุติธรรม พอมาปี ๒๕๕๐ เราก็ยังคงยึดโยงอยู่ ปี ๒๕๖๐ ก็ยังคงยึดโยงอยู่ กระผมถึงอยากจะกราบเรียนว่าถ้าเราตั้ง ส.ส.ร. ขึ้นมาแล้ว ส.ส.ร. จะแก้ไขได้ทั้งหมด องค์กรอิสระเหล่านี้จะถูกยุบ จะถูกลดอำนาจลงหรือไม่ นี่คือสิ่งที่กระผมกังวลอย่างที่สุด เพราะเมื่อ ส.ส.ร. ดำเนินการแล้วเป็นอำนาจสิทธิขาดของ ส.ส.ร. ที่จะแก้ไขได้ทุกมาตรา ยกเว้นจากที่จะกำหนดเอาไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ ที่จะต้องแก้ไขว่าด้วยหมวด ๑ หมวด ๒ แตะต้องไม่ได้ แต่หมวดอื่นก็แตะต้องได้ทั้งหมด นี่ละคือประเด็น

ที่สำคัญ ประเด็นที่สำคัญอีกประเด็นหนึ่งคือการแก้ไขมาตรา ๒๕๖ กระผมไม่ขัดข้องรัฐธรรมนูญทุกฉบับแก้ไขได้ และกระผมก็เห็นด้วยกับการแก้ไข หลายเรื่องหลายราวในรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีปัญหา ในสมัยที่กระผมอยู่สภานิติบัญญัติแห่งชาติกระผมได้เคยอภิปรายเอาไว้ว่ากระผมไม่เห็นด้วยในหลายจุด ฉะนั้นกระผมเห็นด้วยกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ แต่ผมอยากจะสร้างความพึงระวังเอาไว้ ไม่ได้บอกว่าทำได้ ทำไม่ได้ แล้วไม่ได้บอกว่าจะเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยอย่างไรในมาตรานี้ แต่พึงระวังเอาไว้ เพราะว่ามาตรา ๒๕๖ นั้น เป็นเรื่องของการแก้ร่างรัฐธรรมนูญ ท่านยกเลิกมาตรา ๒๕๖ ท่านไปเขียนไว้ในหมวด ๑๕/๑ ไม่ว่าจะเป็นร่างของรัฐบาล หรือร่างของทางฝ่ายค้าน ท่านเขียนไว้ว่าจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่คือหมายถึงว่าทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ประเด็นที่ผมอยากจะฝากให้คิดและต้องพึงระวังเป็นข้อสังเกตก็คือว่ารัฐธรรมนูญฉบับ ปี ๒๕๖๐ นั้น ผ่านการลงประชามติ ท่านทั้งหลายอาจจะวิพากษ์วิจารณ์ว่าการลงประชามติไม่ถูกต้อง คนที่มาลงประชามติถูกบล็อก ถูกคนที่คัดค้าน ถูกจับ นั่นผมไม่ทราบเหตุการณ์นั้น ----------

แต่เมื่อผ่านการลงประชามติมาแล้ว และเมื่อตราเป็นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว เราก็ต้องถือ เราก็ต้องเคารพตามรัฐธรรมนูญฉบับนั้น ฉะนั้นรัฐธรรมนูญฉบับนั้นมาจากประชาชน คำว่า บ้าน บ้านที่ยกตัวอย่างเป็นสิ่งที่ผมยกตัวอย่างขึ้นมา ผมก็บอกเสมือนหนึ่งประชาชนเขาสร้างบ้านให้เรา ๗๕๐ คนอยู่ คน ๗๕๐ คนมาอยู่ในบ้านหลังนั้น เจ้าของบ้านคือประชาชน เขาก็กำหนดกฎเกณฑ์ว่า ๗๕๐ คน มีหน้าที่มีภารกิจอะไรบ้างในบ้านหลังนั้น แต่วันดีคืนดีพอ ๒ ปีขึ้นมาเขาสร้างบ้าน แล้วบอกว่าไม่เอาแล้วบ้านหลังนี้ เราจะรื้อทิ้งแล้วเราจะสร้างบ้านใหม่ ผมถามว่าเมื่อรื้อทิ้งแล้วสร้างบ้านใหม่นั้นควรจะไปถามประชาชนเขาก่อนไหม เพราะเขาเป็นเจ้าของบ้าน ขณะนี้จะมีคนอยู่ ๒ กลุ่ม กลุ่มหนึ่งคือเห็นด้วยกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ กลุ่มหนึ่งก็มีจำนวนไม่แพ้กันที่มายื่นคำร้องไม่เห็นด้วยกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ จำนวนคนก็คงจะพอ ๆ กัน ๑๐๐,๐๐๐ กว่าคนขึ้นไป ผมจึงอยากจะตั้งเป็นประเด็นข้อสังเกตว่า ก่อนที่เราจะรื้อบ้านหลังนี้ ไม่ใช่ว่ารื้อแล้วและเราถึงไปถามประชาชนก่อนที่จะรื้อบ้านหลังนี้ถามเขาก่อนดีไหม นี่คือความเห็นครับ ประการสุดท้ายนะครับ และในขณะเดียวกันความเห็นตรงนั้นตรงกับท่านสมาชิกหลายท่านที่อภิปรายไว้ ที่ท่านพูดคำว่า ประชาชนเป็นเจ้าของประเทศ ประชาชนเป็นผู้สถาปนารัฐธรรมนูญ คืนอำนาจการสถาปนารัฐธรรมนูญให้ประชาชน ตรงนี้แหละครับคือการคืนอำนาจการสถาปนาให้ประชาชน ว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่เขารับไปนี่จะแก้ไขนี่เอาไหม ถ้าเขาเอา พวกเราทั้งหมด ๗๕๐ คนเป็นเอกฉันท์ แต่เขาบอกไม่เอา เจ้าของบ้านเขาไม่เอาเราก็ต้องทำไม่ได้ นั่นคือประเด็นที่สำคัญ อีกประเด็นหนึ่งครับ ผมมีข้อซักถามเพื่อประกอบการลงมติ ญัตติทั้งหมดมีทั้งหมด ๖ ญัตติ ผมถามไปยังเจ้าของญัตติคือท่านผู้นำฝ่ายค้านในสภา ท่านแก้ทั้งมาตรา ๒๕๖ คือร่างใหม่ทั้งหมด และท่านมายกเลิกหรือแก้ไขเป็นรายมาตรา กระผมถามอยากจะขอให้ท่านตอบเพราะเหตุว่าเดี๋ยวท่านจะต้องสรุป กรุณาตอบผมด้วยว่าถ้าสมมุติเราเห็นด้วยกับการแก้ไขในญัตติที่ ๑ หรือญัตติที่ ๒ คือแก้ไขมาตรา ๒๕๖ ใหม่ แต่เราไม่เห็นด้วยในญัตติที่ ๓ คือยกเลิกมาตรา ๒๗๐ มาตรา ๒๗๑ ญัตติที่ ๔ เพิ่มเติมมาตรา ๑๕๙ ยกเลิกมาตรา ๒๗๒ ญัตติที่ ๕ ยกเลิกมาตรา ๒๗๙ ญัตติที่ ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๑ มาตรา ๙๒ มาตรา ๙๔ ถ้าเราไม่เห็นด้วย ส.ส.ร. ที่ท่านคิดจะตั้งนั้นสามารถจะหยิบยกตรงจุดที่รัฐสภานี้ไม่เห็นด้วยกลับมาดำเนินการใหม่ได้ไหม ตรงนี้ท่านต้องตอบครับ

ถ้าท่านตอบว่าได้ ก็ไม่มีประโยชน์ใด ๆ ทั้งสิ้นที่เราจะมาวินิจฉัยในญัตติที่ ๓ ญัตติที่ ๔ ญัตติที่ ๕ ญัตติที่ ๖ แต่ท่านตอบว่าไม่ได้ ก็จะต้องปรากฏบันทึกเอาไว้ในการประชุม และจะต้องฝากกรรมาธิการ จะต้องไปเพิ่มเติมมาตราเหล่านี้ลงในร่างพระราชบัญญัติรัฐธรรมนูญที่จะแก้ไขในมาตรา ๒๕๖ ถ้าไม่ตอบตรงนี้ ไม่สร้างความกระจ่างตรงนี้ กระผมกราบเรียนได้ว่าการลงมติ ๖ ญัตติจะเกิดปัญหา จะเกิดความสับสน ว่าถ้าเราเอาญัตติที่ ๑ ญัตติที่ ๒ แต่ไม่เอาญัตติที่ ๓ ญัตติที่ ๔ ญัตติที่ ๕ และญัตติที่ ๓ ญัตติที่ ๔ ญัตติที่ ๕ นั้น จะถูกไปใส่ใน ส.ส.ร. ได้หรือไม่ ถ้าสามารถใส่ใน ส.ส.ร. ได้ ทั้ง ๆ ที่รัฐสภาซึ่งเป็นแม่ของ ส.ส.ร. นั้นเขาไม่เอาแล้ว ก็เท่ากับว่าลูกนั้นสามารถดำเนินการในสิ่งที่แม่ไม่เอาได้ ถ้าคำถามตรงนี้กระจ่างชัด ผมเชื่อว่าการลงมตินำจะเป็นไปได้อย่างราบรื่นครับ กราบขอบพระคุณครับ

- ๒๔๐/๑

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ขอบคุณนะครับ ในกลุ่มที่ ๑๒ เนื่องจากว่าทางฝ่ายค้านยังไม่มีชื่อขึ้นมา ขอไปฝ่ายรัฐบาล ท่านสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์ แล้วหลังจากนั้นจะเป็นท่านสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย เชิญครับ

นายสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยภูมิ) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภา ผม สัมฤทธิ์ แทนทรัพย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยภูมิ พรรคพลังประชารัฐ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมต้องขอกราบขอบพระคุณท่านประธานเป็นอย่างยิ่งสำหรับเวลาที่ได้ให้ผมได้มีโอกาสได้อภิปรายในญัตติเสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม ทั้ง ๖ ฉบับในวันนี้ ท่านประธานที่เคารพครับ ผมเป็นประชาชนคนหนึ่งที่อาจจะเหมือนกับเพื่อนสมาชิกบางท่านหรือหลายท่านในที่ประชุมแห่งนี้ที่ไม่ลงมติรับร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ในการทำประชามติ ด้วยเหตุผลส่วนตัวของผมก็คือ ผมมองว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้มีความเป็นประชาธิปไตยน้อยกว่ารัฐธรรมนูญบางฉบับที่ผ่านมา แต่ผมก็เป็นคนหนึ่งเช่นเดียวกันที่กล้าพูดได้อย่างเต็มปากเต็มคำว่าผมเคารพ ยอมรับและปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญฉบับนี้อย่างภาคภูมิใจ เพราะว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้ผ่านความเห็นชอบส่วนใหญ่ของพี่น้องประชาชนคนไทยที่ไปลงมติในครั้งนั้น และผมเองก็ไม่ได้มองว่าการที่ประชาชนส่วนใหญ่ที่ไปลงมติเห็นชอบกับรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ เพราะเขาไม่ได้อ่านครบทุกมาตรา และผมก็เชื่อว่าพี่น้องประชาชนส่วนใหญ่เขารู้ว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้มีเจตนารมณ์อย่างไร และผมก็ยังมองด้วยว่าเขารู้ว่าคำว่า ประชาธิปไตย ได้ถูกลิดรอนไปด้วยรัฐธรรมนูญฉบับนี้ แต่ผมก็เชื่อว่าสาเหตุหนึ่งซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ผ่านไปได้ก็เพราะว่าพี่น้องประชาชนเขามอง เขารู้ว่าในเหตุการณ์ขณะนั้น ในเวลาเช่นนั้นทางออก ทางรอดที่ดีที่สุดสำหรับพี่น้องคนไทยก็คือการเห็นชอบในร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ท่านประธานที่เคารพครับเหรียญมี ๒ ด้าน ทุกท่านทราบครับ ผมทราบ พี่น้องประชาชนก็ทราบว่า คำว่า ประชาธิปไตยของคนไทยถูกลิดรอนไปด้วยรัฐธรรมนูญฉบับนี้ แต่สิ่งที่มองอีกด้านหนึ่งทุกคนก็รู้ว่าวันนี้สิ่งที่เราได้คืนมาที่เห็นชัดเจนก็คือความรักความสามัคคีที่เกิดขึ้นมากพอสมควรในประเทศของเรา ในวันนี้เราไม่เห็นว่าในครอบครัวหนึ่งต้องทะเลาะกันเพราะเห็นต่างทางการเมือง เราไม่เห็นคนในชุมชนต้องทะเลาะกัน ยกพวกตีกัน ฆ่ากันเพราะความเห็นต่างทางการเมือง

นี่คือสิ่งที่เราได้คืนมา ซึ่ง ๒ สิ่งนี้อะไรจะคุ้มค่ากว่ากัน ผมเชื่อว่าเวลาและประชาชนจะพิสูจน์เป็นเครื่องพิสูจน์ให้เรา ใน ๒ วันที่ผ่านมาผมได้ฟังพี่น้องสมาชิกรัฐสภาได้อภิปรายในหลากหลายประเด็นเกี่ยวกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ทั้งในส่วนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้าน เพื่อนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายรัฐบาล รวมถึงท่านสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งในส่วนของสมาชิกฝ่ายค้านก็จะเห็นด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญทั้ง ๖ ฉบับนี้ ในสมาชิกฝ่ายรัฐบาลก็เห็นชอบเห็นด้วยเสียส่วนใหญ่ และท่านวุฒิสภาก็มีความคิดที่แตกต่างเป็น ๒ ส่วน ซึ่งส่วนใหญ่ก็จะไม่เห็นด้วย ----------

ซึ่งทุกคนก็มีเหตุผล แต่เหตุผลทั้ง ๓ ส่วน ทั้ง ๓ ฝ่าย ผมคิดว่าคงต้องเข้ามาพูดคุยกันด้วยเหตุผล สิ่งที่ผ่านไปแล้วทุกท่านทราบว่าเอากลับคืนมาไม่ได้ แต่สิ่งที่จะเกิดขึ้นต่อไปจากวันนี้ วินาทีนี้ อะไรคือสิ่งที่เป็นประโยชน์ที่แท้จริงกับประเทศของเรา กับพี่น้องประชาชนคนไทยของเรา ในส่วนของผมก็กราบเรียนว่าผมเห็นด้วยอย่างยิ่งกับการที่จะให้มีการรับร่างรัฐธรรมนูญ แก้ไขเพิ่มเติม ในร่างที่ ๑ และร่างที่ ๒ ซึ่งเสนอโดยพรรคร่วมรัฐบาล ฝ่ายค้าน และฝ่ายรัฐบาลครับ และผมคิดว่านี่คือการเปิดประตูนำไปสู่ความปรองดอง เป็นการเปิดประตูให้เห็นช่องทางในการที่เราจะสร้างความปรองดองในชาติ สร้างความรักสามัคคีให้เกิดขึ้น สถานการณ์บ้านเมืองทุกท่านทราบดีอยู่แล้วคงไม่ต้องกล่าวอะไร และผมก็เชื่อว่าการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในบางมาตราที่ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ให้นำไปสู่การแก้ไขปัญหาของพี่น้องประชาชน แก้ไขปัญหาของประเทศ และนำไปสู่ความรักสามัคคีให้เกิดขึ้นในประเทศ ผมเชื่อว่านี่คือการเปิดประตูครับ หากเราไม่ดำเนินการเราปิดมันไว้เราก็จะมองไม่เห็น เราจะไม่มีโอกาสในการที่จะสร้างความสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นได้ เหตุผลของแต่ละฝ่าย แต่ละคน แต่ละส่วนมีเหตุผลในตัวเองครับ แต่สิ่งสำคัญที่สุดครับ เหตุผลที่สำคัญที่สุดก็คือความอยู่รอดปลอดภัยของประเทศชาติ การที่จะเดินต่อไปได้ของเศรษฐกิจของประเทศ และความรักสามัคคีของพี่น้องคนไทยในชาติ ผมเห็นด้วยอย่างยิ่งกับการที่จะรับร่างรัฐธรรมนูญทั้ง ๒ ฉบับในครั้งนี้ครับ ขอกราบขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ขอบคุณครับ ผมขออนุญาตเรียนว่าฝ่ายเลขาธิการเขาแจ้งเวลามา เมื่อเวลา ๑๕.๐๑ นาฬิกา หลังจากที่ท่านสงครามได้อภิปรายจบแล้ว เวลาจะเหลืออย่างนี้นะครับ พรรคร่วมรัฐบาลเหลือเวลา ๑ ชั่วโมง ๕๕ นาที ๑๑ วินาที พรรคร่วมฝ่ายค้านเหลือเวลา ๕๘ นาที ๒๓ วินาที สมาชิกวุฒิสภามีเวลา ๕๕ นาที ๓๐ วินาที ซึ่งถ้ารวมทั้งหมด ถ้าเราใช้ทั้งหมดกว่าจะเสร็จก็ประมาณเกือบ ๑ ทุ่ม ถึงได้เรียนว่าไม่ได้บังคับว่าจะต้องครบทั้งหมด ขอให้เราประเมินเองก็แล้วกันนะครับ แต่ว่าทุกคนมีสิทธิ ซึ่งต่อไปหลังจากที่ท่านสุรชัยแล้ว เนื่องจากฝ่ายค้านยังไม่เสนอชื่อเข้ามานะครับ ก็จะเป็นกลุ่มที่ ๑๓ ท่านชาดา ไทยเศรษฐ์ เชิญท่านสุรชัยครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ขอบคุณท่านประธานครับ ผม สุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ต้องขอกราบเรียนต่อท่านประธาน

ผ่านไปยังเพื่อนสมาชิกรัฐสภาที่รักและเคารพทุกท่านว่าตลอดเวลาตั้งแต่เมื่อวานจนถึงวันนี้ ผมได้พยายามตั้งใจฟังคำอภิปรายของเพื่อนสมาชิก ไม่ว่าจะมาจากพรรคร่วมรัฐบาล หรือพรรคฝ่ายค้าน หรือจากสมาชิกวุฒิสภาด้วยกันเองก็ตาม ทั้งนี้ทั้งนั้นเนื่องจากพวกเราทราบดีว่าการประชุมของพวกเราในวันนี้เป็นการประชุมครั้งประวัติศาสตร์อีกครั้งหนึ่งของระบบรัฐสภาไทย เพราะเป็นการพิจารณาในวาระสำคัญของประเทศชาติก็คือวาระเรื่องของการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ผมดีใจที่ได้ยินเพื่อนสมาชิกหลายท่านพูดถึงเป้าหมายการประชุมของพวกเราในวันนี้ว่าจะต้องยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติและประโยชน์ของประชาชนเป็นที่ตั้ง ----------

ที่ผมดีใจเพราะผมกำลังจะกราบเรียนต่อท่านประธานว่าสิ่งที่เราแลกเปลี่ยนกันมาตั้งแต่เมื่อวาน เห็นต่างกันก็หลายเรื่อง เห็นเหมือนกันก็ไม่น้อย แต่ถ้าทั้งหมดถูกเอามาหลอมเข้าด้วยกันเพื่อนำไปสู่เป้าหมายเดียวกัน ก็คือประโยชน์ของประเทศชาติและประโยชน์ของประชาชน ความแตกต่างต่าง ๆ เหล่านั้นจะไม่เป็นอุปสรรคในการทำงานของพวกเรา ผมขอกราบเรียนว่าในส่วนผมนี่พยายามรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจในการที่จะต้องลงมติในวันนี้ มีประเด็นที่ผมอยากจะกราบเรียนแลกเปลี่ยนกับเพื่อนสมาชิกดังนี้ครับ ผมดูไปที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ เขียนไว้ว่า รัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล หน่วยงานของรัฐจะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรม เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชน ผมก็นำบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาประกอบการพิจารณาการทำงานของพวกเราทุกวันนี้ว่านั่นหมายความว่ารัฐธรรมนูญกำหนดให้การทำงานของรัฐสภาจะต้องอยู่ภายใต้บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรม สิ่งที่เรากำลังทำกันอยู่ในวันนี้เป็นไปตามกติกาของรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรมแล้วหรือยัง เป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของพี่น้องประชาชนแล้วหรือยัง เป็นคำตอบที่พวกเราจะต้องช่วยกันแสวงหา

ประเด็นที่ ๒ ที่ผมอยากจะกราบเรียนต่อที่ประชุมก็คือว่า ผมได้พยายามศึกษาร่างญัตติเกี่ยวกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญทั้ง ๖ ร่างด้วยความตั้งอกตั้งใจ เพราะรู้ว่าเมื่อจะต้องมีส่วนร่วมในการพิจารณาในเรื่องนี้เป็นเรื่องรายละเอียดและจะต้องพิจารณากันอย่างรอบคอบ ร่างที่ ๑ เป็นร่างที่ขอแก้ไขมาตรา ๒๕๖ ส่วนใหญ่พูดกันแค่นี้ครับ ใครเป็นผู้เสนอ เราก็พูดว่าพรรคร่วมฝ่ายค้านเป็นผู้เสนอ แต่พอผมตรวจสอบแล้วปรากฏว่ามีพรรคฝ่ายค้านบางพรรคไม่ได้ร่วมลงลายมือชื่อในญัตตินี้ และเท่าที่ผมติดตามข่าวท่านก็ให้ความเห็นต่อสื่อมวลชนว่าเหตุที่ไม่ร่วมลงลายมือชื่อเพราะยังไม่เห็นด้วยกับบางเงื่อนไขของร่างที่พรรคร่วมฝ่ายค้านเสนอ

ร่างที่ ๒ เป็นร่างที่เราก็เรียกกันว่าเป็นการขอแก้ไข มาตรา ๒๕๖ ซึ่งถูกเสนอโดยพรรคร่วมรัฐบาล และท่านก็บอกว่าไม่เกี่ยวกับรัฐบาล ฟังดูก็รู้สึกแปลก ๆ แต่ผมเรียนท่านว่าทั้ง ๒ ร่างที่เราบอกว่าเป็นการแก้ไขมาตรา ๒๕๖ เป็นการสื่อสารที่ทำให้เกิดความรู้สึกที่ไม่ค่อยถูกต้องต่อพี่น้องประชาชน เพราะฟังดูแล้วเหมือนประหนึ่งว่าขอแก้ไข

มาตราเดียว แต่ผมกราบเรียนว่าพอเข้าไปดูในเนื้อหาเราจะพบว่าร่างทั้ง ๒ ร่างนี้จะประกอบไปด้วยเนื้อหา ๒ ส่วน ส่วนที่ ๑ คือขอแก้ไขกติกาการแก้ไขรัฐธรรมนูญในมาตรา ๒๕๖ ซึ่งถามว่าแก้ได้ไหมครับ แก้ได้ ถ้าผ่านกติกาตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ซึ่งกำหนดไว้ว่าจะต้องได้รับคะแนนเสียงจากองค์ประกอบ ๓ ฝ่ายของที่ประชุมรัฐสภาและต้องไปผ่านประชามติของพี่น้องประชาชนด้วย นั่นคือเงื่อนไขตามรัฐธรรมนูญซึ่งผมเรียนท่านแล้วว่าจากบทบัญญัติของมาตรา ๓ ของรัฐธรรมนูญเราไม่มีทางปฏิเสธหรือไม่อาจที่จะปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้ ส่วนที่ ๒ ของการแก้ไขก็คือการขอเพิ่มหมวดใหม่ซึ่งเป็นหมวดว่าด้วยการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่เพื่อยกเลิกรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๖๐ ส่วนนี้มีรายละเอียดของทั้ง ๒ ร่างในสาระสำคัญที่แตกต่างกันหลายเรื่องครับไม่ว่าจะเป็นองค์ประกอบของสภาร่างรัฐธรรมนูญ ไม่ว่าเรื่องของเงื่อนไขการจัดทำรัฐธรรมนูญใหม่ ร่างหนึ่งมีบทยกเว้นว่าจะไม่ไปแก้ไข หมวด ๑ หมวด ๒ แต่บางพรรคฝ่ายค้านก็บอกว่ายังไม่รับรองในเรื่องพวกนี้ ต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแต่เป็นประเด็นที่จะต้องนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจทั้งสิ้น ----------

แต่ยิ่งไปกว่านั้นในส่วนนี้ ๒ วันที่ผ่านมามีเพื่อนสมาชิกหลายคนอภิปรายโดยไปหยิบยกคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเมื่อปี ๒๕๕๕ มาบอกว่ามีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยเป็นบรรทัดฐาน ซึ่งมีผลตามรัฐธรรมนูญคือผูกพันองค์กรของรัฐทุกองค์กรที่จะต้องปฏิบัติตาม นั่นคือวินิจฉัยไว้ว่าถ้ารัฐธรรมนูญมาจากการทำประชามติของประชาชน การที่จะยกเลิกรัฐธรรมนูญฉบับเดิมเพื่อนำไปสู่การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ควรที่จะต้องไปถามพี่น้องประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยเสียก่อน ผมฟังข้อมูล ดูหลักฐานที่เพื่อนสมาชิกนำมาประกอบการอภิปราย ผมก็มีคำถามว่าและที่พวกเรากำลังพิจารณาอยู่ในขณะนี้เราเดินมาถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของรัฐธรรมนูญ เรามีอำนาจวินิจฉัยก่อนเจ้าของอำนาจคือประชาชนซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสถาปนารัฐธรรมนูญตามหลักทฤษฎีรัฐธรรมนูญหรือไม่ นี่คือคำถาม

ประเด็นต่อไปที่ผมจะกราบเรียนคือว่าพอผมศึกษาต่อไปในญัตติที่ ๓ ญัตติที่ ๔ ญัตติที่ ๕ ญัตติที่ ๖ ซึ่งเป็นญัตติที่ขอแก้ไขรัฐธรรมนูญเป็นรายมาตรา ผมก็พบว่าผู้ที่ร่วมยื่นญัตติในญัตติที่ ๓ ถึงญัตติที่ ๖ ไม่มีท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งสังกัดพรรคร่วมรัฐบาล แปลว่าท่านยังไม่เห็นด้วยใช่หรือไม่ มีแต่พรรคการเมืองซึ่งอยู่ในซีกฝ่ายค้านและยิ่งไปกว่านั้นมีบางพรรคซึ่งท่านเป็นผู้ยื่นให้ยกเลิกรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ เพื่อจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ คำถามที่ผมอยากจะหารือก็คือว่าแล้วจะให้ผมตัดสินใจอย่างไร ในเมื่อท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเองซึ่งเป็นผู้มีอำนาจในการเสนอขอแก้ไขรัฐธรรมนูญญัตติหนึ่งท่านก็บอกขอยกเลิกทั้งหมด แต่อีก ๔ ญัตติท่านบอกว่าขอแก้ไขบางมาตรา สรุปแล้วเป้าหมายที่ท่านยื่นญัตติเข้ามาสู่การพิจารณาของที่ประชุมรัฐสภาของท่านคือเป้าหมายอะไรครับ ดูต่อไปเราจะพบว่าใน ๔ ญัตติของท่าน ท่านขอแก้ไขมาตราที่อยู่ในหมวดที่ว่าด้วยบทเฉพาะกาลเสีย ๓ ญัตติ คือมาตรา ๒๗๐ มาตรา ๒๗๑ มาตรา ๒๗๒ มาตรา ๒๗๙ ต่าง ๆ เหล่านี้ถ้าพวกเราเข้าใจ คำว่า บทเฉพาะกาล นั่นก็หมายความว่าเป็นกติกาที่ถูกเขียนขึ้นเพื่อใช้เพียงชั่วกาลเวลาหนึ่งเท่านั้น มีความจำเป็นที่เราจะต้องไปยกเลิกบทเฉพาะกาลไหม และเราไปช่วยกันดูในบทหลักของรัฐธรรมนูญ ซึ่งก็ปรากฏว่ามีเพียงญัตติเดียวใน ๔ ญัตติของท่านที่ท่านขอแก้ไขบทหลักในรัฐธรรมนูญ และเรื่องนั้นก็คือเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้ง เรื่องนี้ผมเรียนว่าจากประสบการณ์การทำงานของผม

ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไปแลกเปลี่ยนความเห็นกันเอง ผมเชื่อว่าท่านก็มีความเห็นต่าง พรรคการเมืองใดได้ประโยชน์กับรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับระบบเลือกตั้งที่ทำให้ท่านได้ที่นั่งมาก ท่านก็จะชื่นชมว่ารัฐธรรมนูญนั้นดี พรรคการเมืองใดเสียเปรียบเกี่ยวกับระบบเลือกตั้งที่ถูกเขียนอยู่ในรัฐธรรมนูญฉบับใด ท่านก็จะว่ารัฐธรรมนูญนั้นไม่ดี เป็นรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์โดยตรงของพรรคการเมือง สุดท้ายผมคิดว่าเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้เป็นเรื่องที่ต้องมาแสวงหารายละเอียดเพื่อที่จะนำไปสู่คำตอบว่ารูปแบบการเลือกตั้งรูปแบบใดจะเป็นรูปแบบที่เป็นประโยชน์ส่วนรวมต่อประเทศชาติและความผาสุกของประชาชน และสามารถนำไปสู่การเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ เสรี เป็นธรรม ----------

เนื้อหาทั้งหมดที่ผมได้กราบเรียนต่อท่านประธานผ่านไปยังเพื่อนสมาชิก ทำให้ผมเกิดความสงสัยและเกิดความสับสนว่าในการประชุมของพวกเรานั้น ที่สุดเมื่อเราต้องลงมติเราจะมีวิธีการลงมติอย่างไร แม้ว่าท่านประธานรัฐสภาจะบอกพวกเราว่าจะใช้วิธีขานทีเดียว ๖ ญัตติ แต่ผมอดไม่ได้ครับท่านประธานที่จะคิดต่อไปว่าแล้วถ้าผลการลงมติออกไปเป็นอย่างที่ผมกำลังจะยกตัวอย่าง ผลที่จะผูกพันกับรัฐสภาของพวกเรา ผลที่จะผูกพันพี่น้องประชาชน ผลที่จะผูกพันสภาร่างรัฐธรรมนูญหากมีจะเป็นอย่างไร เช่นผมเห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญญัตติที่ ๑ คือให้จัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่โดยการจัดตั้งสภาร่างรัฐธรรมนูญ ขณะเดียวกันสภาเห็นชอบกับรายมาตราบางมาตรา แปลว่าสภาร่างที่จะเกิดขึ้นใหม่ไม่สามารถไปยกร่างมาตราที่รัฐสภาของเราให้ความเห็นชอบในการปรับปรุงแก้ไข จะเกิดสภาพ ๒ สภาต่างคนต่างร่างรัฐธรรมนูญ สภาหนึ่งร่างรัฐธรรมนูญทั้งหมด อีกสภาหนึ่งจะร่างรัฐธรรมนูญบางมาตราอย่างนั้นหรือครับ หรือในทางกลับกันถ้ารัฐสภาให้ความเห็นชอบจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ขณะเดียวกันตีตกไม่เห็นชอบร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญทั้ง ๔ ญัตติ แปลว่ามาตราต่าง ๆ เหล่านั้นสภาร่างรัฐธรรมนูญจะไปปรับปรุงแก้ไขเลยไม่ได้ใช่ไหมครับ เพราะรัฐสภาไม่ให้ความเห็นชอบในการขอแก้ไขไปแล้ว ปัญหาเหล่านี้จะไปเกิดขึ้นในขั้นตอนของการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ทั้งสิ้น ขึ้นอยู่กับว่าท่านจะออกแบบให้ ส.ส.ร. ร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้วไปทำประชามติก่อน หรือเสนอกลับมาให้รัฐสภาพิจารณาก่อน ล้วนแต่เป็นรายละเอียดที่ผมเรียนว่าสร้างความสับสนและสร้างความลำบากใจในการลงมติเป็นอย่างยิ่ง

ประเด็นสุดท้ายที่ผมอยากจะกราบเรียนก็คือว่า มาตรา ๒๕๖ ที่เป็นประเด็นที่มีการขอแก้ไข ในมาตรานี้หลายคนพูดว่าความสำคัญอยู่ที่ ส.ว. ๑ ใน ๓ หรือ ๘๔ เสียง ความจริงผมเรียนท่านว่า ไม่ใช่ ความสำคัญอยู่ที่ทุกภาคส่วนที่ถูกกำหนดไว้เป็นกติกาของมาตรา ๒๕๖ และจริง ๆ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีความสำคัญมากกว่า ด้วยเหตุผลประการที่ ๑ ก็คือถ้าท่านดูรัฐธรรมนูญในมาตรา ๒๕๕ ท่านจะเห็นว่าวุฒิสภาไม่มีอำนาจในการเสนอขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบวกกับสมาชิกวุฒิสภา ลำพังสมาชิกวุฒิสภาโดยลำพังไม่มีอำนาจในการเสนอขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ นี่คือความจริงประการที่ ๑ ที่อยากจะขอกราบเรียนผ่านไปยังพี่น้องประชาชน

ประการที่ ๒ กติกาในการที่จะผ่านเกณฑ์ในการแก้ไขรัฐธรรมนูญกำหนดว่าจะต้องได้รับคะแนนเสียงจากที่ประชุมรัฐสภาคือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายรัฐบาลสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรฝ่ายค้านไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ในวาระที่สาม และ ๑ ใน ๓ ของ ส.ว. เพราะฉะนั้นถ้าเผื่อว่าต่อให้ ส.ว. ๘๔ เสียงสนับสนุน แต่ไม่มีองค์ประกอบมาจากสมาชิกฝ่ายค้านอีกร้อยละ ๒๐ มติก็ผ่านไม่ได้ครับ ที่ผมกราบเรียนอย่างนี้เพราะว่าผมกำลังจะเรียนว่านั่นคือสิ่งที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมอย่างเสมอภาคและเป็นการถอดบทเรียนมาจากรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ปี ๒๕๕๐ ที่ไม่ได้กำหนดสัดส่วนว่าความเห็นชอบในการแก้ไขกฎหมายสูงสุดของประเทศควรมาจากความเห็นชอบของทุกภาคส่วนที่เป็นองค์ประกอบของรัฐสภา ----------

ในอดีตเราจึงเจอภาพผู้ที่มีคะแนนเสียงข้างมากสามารถแก้ไขรัฐธรรมนูญได้ตามความต้องการของฝ่ายเดียว และนำไปสู่ความไม่สงบของบ้านเมืองที่ผ่านมา เราคงไม่ต้องการให้เหตุการณ์แบบนั้นกลับมาสู่วงการเมืองของประเทศไทยอีก รัฐธรรมนูญจึงออกแบบว่าทางเดียวที่จะป้องกันไม่ให้เกิดความแตกแยกและนำไปสู่วิกฤติของบ้านเมืองก็คือการกำหนดกติกาว่าเมื่อใดที่มีแนวความคิดที่จะต้องการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ให้ได้รับความเห็นชอบจากองค์ประกอบ ๓ ฝ่ายของรัฐสภา คือท่าน ส.ส. ที่เป็นซีกรัฐบาล คือท่าน ส.ส. ที่เป็นซีกฝ่ายค้าน และ ส.ว. เป็นเครื่องมือในการกลั่นกรองด่านสุดท้าย ผมเรียนว่าเสียดายที่รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ มีการใช้บังคับ แล้วเราเองไม่ได้นำหลักคิดนี้ไปทำความเข้าใจกัน ผมลองจินตนาการด้วยตนเองว่าญัตติที่เสนอต่อที่ประชุมในวันนี้ หากเราใช้หลักคิดของมาตรา ๒๕๖ มาใช้ตั้งแต่ขั้นตอนของการริเริ่มในการที่จะเสนอญัตติต่อสภา คือให้ความสำคัญของ ๓ องค์ประกอบอย่างเท่าเทียมกัน ปรึกษาหารือ พูดคุยกันก่อนที่จะนำเสนอญัตติ นั่นคือกระบวนการการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน หรือแม้กระทั่งการดึงภาคประชาชนเข้ามาเดี๋ยวหลังการประชุมในวันนี้เราก็จะมีร่างรัฐธรรมนูญของภาคประชาชน ถ้าผ่านกระบวนการตรวจสอบแล้วพบว่าลายเซ็นหรือลายมือชื่อของพี่น้องประชาชนครบตามกติกาที่กฎหมายกำหนด นั่นก็จะเป็นอีก ๑ คำถามว่าแล้วมติวันนี้ จะมีผลทำให้ร่างของพี่น้องประชาชนตกไปไหม ถือว่าเป็นการยื่นญัตติซ้ำไหม ทำไมเราไม่ให้ความสำคัญกับร่างรัฐธรรมนูญที่พี่น้องประชาชนมายื่นเมื่อ ๒-๓ วันที่แล้ว นั่นก็เป็นอีกโจทย์หนึ่งที่รออยู่ในวันข้างหน้า ผมขออนุญาตกลับมาที่กระบวนการว่าเมื่อกระบวนการที่ถูกออกแบบไว้ในมาตรา ๒๕๖ และส่วนตัวผมเสียดายว่าเราไม่ได้นำกระบวนการการมีส่วนร่วมมาใช้ตั้งแต่ขั้นต้น คือขั้นริเริ่มในการเสนอญัตติ ถ้ามีการพูดคุย มีการแลกเปลี่ยน ผมเชื่อว่าญัตติที่จะถูกเสนอเข้าสู่ที่ประชุมรัฐสภาในวันนี้จะไม่เป็นถึง ๖ ญัตติอย่างที่ปรากฏ เราจะมีการหลอมรวมความคิดเบื้องต้นเข้าด้วยกัน การประชุมจะไม่อยู่ในสภาวะที่พี่น้องประชาชนดูการถ่ายทอดการประชุมแล้วเกิดความรู้สึกว่าเป็นสภาวะที่ตึงเครียด สื่อมวลชนก็เอาไปเผยแพร่กระจายข่าวสภาประชุมดุเดือด ซึ่งความจริงแล้วไม่ใช่ ก็คือการแลกเปลี่ยน เพียงแต่ว่าเราแลกเปลี่ยนกันไกลไปหน่อย เหตุเพราะเราไม่มีการพูดคุยเบื้องต้นกันมาก่อน ต่าง ๆ เหล่านี้คือสิ่งที่ผมอยากจะกราบเรียนผ่านท่านประธานไปยังเพื่อนสมาชิกที่รักและเคารพทุกท่านว่าผมเข้าใจ

และเชื่อมั่น เมื่อเช้าผมฟังเพื่อนสมาชิกท่านหนึ่งจากซีกฝ่ายค้าน ลุกขึ้นมาอภิปราย ท่านพูดประโยคหนึ่งซึ่งทำให้ผมรู้สึกดีใจมาก ที่ท่านบอกว่าการประชุมในวันนี้ขอให้เราทุกคนประชุมด้วยสติและปัญญา เป็นเรื่องสำคัญครับ และเป็นข้อเท็จจริงที่ผมคิดว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการคิดเรื่องสำคัญ ๆ ของประเทศชาติ คือเรื่องการปรับปรุงแก้ไขรัฐธรรมนูญ ผมยืนยันว่ารัฐธรรมนูญแก้ไขได้เพราะเขียนอยู่ในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญเอง หมวดที่ว่าด้วยเรื่องการแก้ไข แต่ในขณะนี้รัฐธรรมนูญยังไม่มีหมวดว่าด้วยเรื่องการสร้างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ การจะยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่เพื่อนำไปสู่การยกเลิกรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ เป็นเรื่องที่จำเป็นที่จะต้องไปถามเจ้าของอำนาจที่มีอำนาจในการสถาปนารัฐธรรมนูญก่อน คือพี่น้องประชาชนหรือไม่ ผมว่าเป็นคำถามที่สำคัญ เป็นคำถามที่ท่านสมาชิกทุกคนจะต้องช่วยกันใช้สติและปัญญาในการหาคำตอบในเรื่องนี้ ----------

ผมไม่อยากเห็นเหตุการณ์ของการแก้ไขรัฐธรรมนูญเมื่อปี ๒๕๕๕ แม้ผ่านมติไปแล้ว มีคนไปร้องศาลรัฐธรรมนูญ และออกมาเป็นคำวินิจฉัยของศาลธรรมนูญเมื่อปี ๒๕๕๕ ต่อด้วยคำวินิจฉัยของศาลธรรมนูญ ปี ๒๕๕๖ ท่านค้นหาคำวินิจฉัยของศาลธรรมนูญมาอ่านได้ ในนั้นบอกอะไรกับพวกเราหลายเรื่อง และผมกราบเรียนว่าการที่พวกเราจะช่วยกันขับเคลื่อนประเทศชาติไปสู่ความเป็นประชาธิปไตยที่แท้จริง สิ่งหนึ่งที่รัฐสภาชุดนี้ที่ผมฝากความหวังไว้มาก เพราะประกอบด้วยคนรุ่นใหม่มากก็คือเราต้องไม่ทิ้งหลักการของประเทศ นั่นคือหลักกฎหมายซึ่งธรรมนูญได้กำหนดกฎกติกาไว้ เริ่มตั้งแต่เรื่องการแก้ไขธรรมนูญให้เป็นตัวอย่างเลยครับ ผมมีความในใจเรื่องหนึ่งที่อยากจะกราบเรียนท่านประธานผ่านไปยังเพื่อนสมาชิกว่าตลอดเวลาที่ฟังประเด็นปัญหาที่เกิดจากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ท่านนำเสนอ แม้ว่าบางส่วนผมยังไม่เห็นด้วย แต่ผมกราบเรียนว่ามีหลายส่วนที่ผมเห็นด้วย และผมเชื่อว่าสมาชิกวุฒิสภาก็มีหัวจิตหัวใจไม่ได้แตกต่างอะไรกับท่านที่บอกว่ามาจากการเลือกตั้งของประชาชน การที่พวกเราอาสามาทำงานในฐานะวุฒิสภาซึ่งถูกออกแบบให้เป็นสภาของผู้ทรงคุณวุฒิ ถูกออกแบบให้เป็นสภาที่ทำหน้าที่กลั่นกรอง มีความยากลำบากในภารกิจของเรามากพอสมควร ทั้งการที่จะต้องดำรงตนให้สมกับการเป็นวุฒิสภา ทั้งภารกิจที่จำเป็นที่จะต้องกลั่นกรองงานของสภาผู้แทนราษฎร งานของรัฐบาลเพื่อความถูกต้อง และขอยืนยันว่าไม่ใช่เพื่อความถูกใจของใคร ผมกราบเรียนเพิ่มเติมว่าเมื่อประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่เรากำลังพิจารณาถกเถียงกันอยู่นี้ยังมีประเด็นปัญหาทั้งในเรื่องของเนื้อหาที่ไม่ชัดเจน ทั้งในเรื่องของกระบวนการ ไม่ว่าจะเป็นญัตติที่ ๑ ที่ ๒ ที่เป็นการสร้างธรรมนูญฉบับใหม่ที่มีคนบอกว่าต้องไปถามประชาชนก่อน ทั้งญัตติที่ ๓ ถึงญัตติที่ ๖ ที่เพื่อนสมาชิกจากซีกสภาผู้แทนราษฎรเองนั่นแหละครับ และเป็นพรรคร่วมรัฐบาลด้วยครับยื่นญัตติโต้แย้งว่าญัตติที่ ๓ ถึงญัตติที่ ๖ เป็นญัตติที่ขัดรัฐธรรมนูญ และเราจะเดินหน้าต่อไปท่ามกลางปัญหาที่มีคนโต้แย้งเรื่องความชอบหรือไม่ชอบด้วยธรรมนูญหรือไม่ครับ ถ้าเราจะยุติปัญหาความขัดแย้งทั้งหมด ไหน ๆ ตามร่างธรรมนูญที่ท่านเสนอมาจะต้องมีการทำประชามติอยู่แล้ว เราคืนอำนาจให้พี่น้องประชาชนดีไหมครับ ไม่ต้องไปตัดสินตามมาตรา ๒๕๖ ว่า ส.ว. จะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ไม่ต้องโยนภาระมาเป็นภาระของ ส.ว. ๘๔ เสียง เรายืดอกรับภาระนี้พร้อม ๆ กันดีไหมครับ คืนอำนาจให้ประชาชน ให้ประชาชน

เป็นคนตัดสินใจว่าจะมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่หรือไม่ ผ่านกระบวนการทำประชามติ ฝากเป็นคำถามจากเสียงเล็ก ๆ ของ ส.ว. คนหนึ่งไปยังเพื่อนสมาชิกให้ช่วยกันตัดสินใจครับ เพื่อความสงบสุขของบ้านเมือง ลดความขัดแย้งทั้งของพวกเรากันเองและของพี่น้องประชาชน ให้ประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจเป็นผู้ตัดสินใจผ่านกระบวนการทำประชามติ ซึ่ง ส.ส. ซีกรัฐบาลทำได้แน่นอน เพราะธรรมนูญเขียนไว้แล้วว่ารัฐบาลมีอำนาจ ขอเสนอให้มีการทำประชามติในเรื่องที่เห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญของประเทศชาติ ขอบคุณท่านประธานครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายชวน หลีกภัย ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย รองประธานรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน)

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ขอบคุณท่านสุรชัยครับ ต่อไปเป็นลำดับของ ส.ส. ฝ่ายรัฐบาลนะครับ ท่านที่ลงชื่อไว้ท่านแรกคือท่านชาดา ไทยเศรษฐ์ ไม่ทราบว่าพร้อมไหมครับ ยังไม่พร้อมนะครับ ก็มีท่านวีระกร คำประกอบ พรรคพลังประชารัฐ พร้อมไหมครับ เชิญครับ

นายวีระกร คำประกอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ ผม วีระกร คำประกอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครสวรรค์ พรรคพลังประชารัฐ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานที่เคารพ ตลอดระยะเวลาอันยาวนานของระบอบประชาธิปไตยประเทศไทย เรามีรัฐธรรมนูญ ๒๐ ฉบับด้วยกัน วนเวียนกันไปอยู่เรื่อย ไม่ว่าจะเป็นตั้งแต่ปี ๒๔๗๕ เป็นต้นมา เรามี วุฒิสมาชิกอยู่คู่กับรัฐสภามาโดยตลอด ผมนั่งอ่านตั้งแต่เมื่อคืนดูว่าวุฒิสมาชิกมีมาตั้งแต่ เมื่อไร มีมาเสมอเลยครับ เป็นหลักคู่บ้านคู่เมืองมาโดยตลอด เป็นสถาบันที่อยู่กับรัฐสภา ไม่ว่าความสำคัญของสภาผู้แทนราษฎรจะมีมากแค่ไหน สมาชิกวุฒิสภาก็มีความสำคัญ ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน ดังนั้นจึงอยากจะกราบเรียนท่านประธานว่าวุฒิสภาคือเสาหลัก ของรัฐสภา ซึ่งพวกผมในฐานะผู้แทนราษฎรก็ให้ความเคารพนับถือท่านมาโดยตลอด แม้ว่า จะมีน้อง ๆ รุ่นใหม่ ๆ ซึ่งท่านอาจจะยังไม่คุ้นเคยกับจารีตเหล่านี้ในสภา ผมก็ต้องขออภัย ถ้าหากมีการล่วงเกินในช่วงระยะเวลา ๒ วันที่ผ่านมานี้ แต่ก็อยากจะกราบเรียนท่านว่า เป็นไปด้วยความตั้งใจของเด็กรุ่นใหม่ ๆ อาจจะไฟแรงใจร้อน พูดอาจจะก้าวร้าวท่านมากไปนิด ผมต้องขออภัยแทนด้วย เรามีรัฐธรรมนูญมา ๒๐ ฉบับ เปลี่ยนแปลงไปเรื่อย หลายท่าน ก็โจมตีว่าเรามีรัฐธรรมนูญมากจนเกินไป แต่ผมนั่งอ่านเมื่อคืนนี้รัฐธรรมนูญตั้ง ๒๐ ฉบับ พบว่ารัฐธรรมนูญที่มีมากมายก่ายกองและมีปัญหาก็เพราะว่าพอมีรัฐธรรมนูญเดี๋ยวท่าน ก็ปฏิวัติยึดอำนาจกันอีกแล้วครับ พอยึดอำนาจก็ร่างกันใหม่ ร่างกันใหม่ก็มักจะไม่ได้ร่าง โดยมีความยึดโยงกับประชาชน ผู้ร่างรัฐธรรมนูญส่วนใหญ่ก็แต่งตั้งกันขึ้นมาเป็น ส.ส.ร. บ้าง สภานิติบัญญัติแห่งชาติในอดีตบ้าง ก็แต่งตั้งกันขึ้นมาโดยไม่มีความยึดโยงกับประชาชน ดังนั้นการร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมาแต่ละฉบับหลังจากการรัฐประหารแล้ว จะเห็นได้ว่าเป็นฉบับ ที่มีปัญหาทั้งสิ้น ผมอยากยกตัวอย่างเช่นตั้งแต่ ปี ๒๕๓๕ ท่านสุนทร คงสมพงษ์ ท่านก็ปฏิวัติ ยึดอำนาจก็ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ให้ท่านสุจินดาขึ้นเป็นนายกรัฐมนตรี ท่านอานันท์ ปันยารชุน ก็ร่างรัฐธรรมนูญต่อ ปี ๒๕๓๘ จนกระทั่งปี ๒๕๓๘ ก็เป็นรัฐธรรมนูญที่ค่อนข้างดี แต่อย่างว่าแหละครับ ประชาชนก็จะไม่มีความรู้สึกถูกใจเท่าไรหรอกครับ เพราะพื้นฐานก็คือ ไม่ได้ร่างโดยประชาชน ก็เกิดการเรียกร้องให้ท่านบรรหาร ศิลปอาชา ในสมัยที่ท่านนายกรัฐมนตรี ปี ๒๕๓๘ ต้องร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ขึ้นมาซึ่งก็คือรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ร่างโดยการ

เลือกตั้งจากกลุ่มเหล่าอาชีพต่าง ๆ ในประเทศไทยขึ้นมา เป็นการเลือกตั้งอย่างชนิดที่เรียกว่าเอาจริงเอาจังจนเราได้สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ หรือ ส.ส.ร. เพื่อร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ขึ้นมา รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ซึ่งถือว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่ดีที่สุดเท่าที่เราเคยมีมาในสภาของเรา เป็นรัฐธรรมนูญที่ร่างโดยประชาชน ประชาชนเป็นผู้เลือก ส.ส.ร. เหล่านี้ขึ้นมา จึงมีความยึดโยงกับพี่น้องประชาชน ท่านจะเห็นได้ว่าในช่วงแห่งการที่ใช้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ เราไม่ได้มีปัญหาอะไรเลย แม้ว่าเราจะเปลี่ยนนายกรัฐมนตรีไปหลายคน จากท่านบรรหารไปเป็นท่านชวลิต แม้กระทั่งท่านนายกรัฐมนตรีทักษิณที่เข้ามาใน ปี ๒๕๔๔ ท่านนายกรัฐมนตรีทักษิณก็ปกครองบ้านเมืองได้ความเจริญก้าวหน้า ทำให้เศรษฐกิจรุดหน้า จะบอกว่ารัฐธรรมนูญไม่เกี่ยวกับการกินดีอยู่ดีของประชาชนก็คงไม่ใช่ครับท่านประธาน -----

๕๑๙

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) ธมนธรณ์ ๒๔๘/๑

รัฐธรรมนูญเกี่ยวแน่นอนครับ รัฐธรรมนูญที่ดี ที่ประชาชนมีศรัทธา มีความเชื่อมั่น ย่อมสร้างพลังให้กับประเทศชาติบ้านเมือง ก็ทำให้บ้านเมืองก็เจริญก้าวหน้ามาโดยลำดับ จนกระทั่งรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ นี้ถูกใช้มาเรื่อย ๆ จนท่านนายกรัฐมนตรีทักษิณถูกปฏิวัติในปี ๒๕๔๙ โดยท่านสนธิ บุญยรัตกลิน ร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ขึ้นก็อีกนั่นแหละครับ รัฐธรรมนูญฉบับใดที่คณะปฏิวัติหรือคณะยึดอำนาจเขาร่างขึ้นมามักจะมีปัญหาต่อเนื่องมาเสมอครับ หลังจากร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ความจริงก็มีก่อมานิดหน่อยก็คือกลุ่มเสื้อเหลือง ซึ่งไม่พอใจท่านนายกรัฐมนตรีทักษิณ รัฐบาลทักษิณ ระบอบทักษิณ ก็จะโจมตีท่านนายกรัฐมนตรีทักษิณมาเรื่อย ในช่วงดังกล่าวนี้จะเห็นได้ว่าการร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ที่เกิดขึ้นส่งผลให้มีองค์กรอิสระซึ่งจะอย่างไรก็แล้วแต่เถอะ แต่องค์กรอิสระเหล่านี้มักจะตัดสินในสิ่งที่ไม่ให้เกิดความยุติธรรม ในชุดของพรรคพลังประชาชน ไม่ว่าจะเป็นท่านนายกรัฐมนตรีสมัคร สุนทรเวช ทำกับข้าวออกทีวีได้เบี้ยเลี้ยง ค่าน้ำมันรถ ๒,๐๐๐-๓,๐๐๐ บาท ก็ต้องออกจากความเป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นสิ่งที่ตลกขบขันเขาหัวเราะกันไปทั้งโลก มาจนถึงท่านสมชาย วงศ์สวัสดิ์ มาเป็นนายกรัฐมนตรีท่านก็ถูกยุบพรรคพลังประชาชน ต้องออกจากการเป็นนายกรัฐมนตรี ท่านสังเกตไหมว่าเกิดอะไรขึ้น ถ้าหากว่ารัฐธรรมนูญนั้นเป็นรัฐธรรมนูญที่ไม่ได้ร่างโดยประชาชน มักจะมีปัญหาอย่างนี้เกิดขึ้นกับวงการเมืองเรามาโดยตลอด มาจนถึงปี ๒๕๕๑ ท่านอภิสิทธิ์ก็มาเป็นนายกรัฐมนตรีก็โดนคนเสื้อแดงบุกกันอยู่เรื่อย จนกระทั่งท่านยุบสภา แล้วก็ปี ๒๕๕๔ ท่านนายกรัฐมนตรียิ่งลักษณ์ก็ได้ขึ้นมาก็ได้มีการปฏิวัติรัฐประหารในปี ๒๕๕๗ ร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๐ นี้ขึ้นมา ท่านก็จะทราบดีว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ นี้ แม้ว่าจะเป็นรัฐธรรมนูญที่ดี มีส่วนดีมาก แต่ก็มีส่วนเสียเยอะ วันนี้ก็ยังสร้างความที่ไม่พออกพอใจให้กับพี่น้องประชาชน ไม่ใช่เฉพาะฝ่ายค้าน ฝ่ายรัฐบาล ซึ่งก็ถือว่าเป็นตัวแทนของประชาชนคนไทยที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามาทั้งฝ่ายค้าน ฝ่ายรัฐบาลพร้อมอกพร้อมใจกันครับ มีความสมัครสมานสามัคคี ไม่เคยมีปรากฏการณ์หรอกครับ พรรคเพื่อไทยกับพรรคพลังประชารัฐจะนำเสนอการแก้ไขรัฐธรรมนูญในมาตรา ๒๕๖ เพื่อให้เกิด ส.ส.ร. ขึ้น ไม่เคยมีครั้งใดที่ฝ่ายค้านกับฝ่ายรัฐบาล พรรคใหญ่ทั้งสองพรรค พรรคแกนนำฝ่ายค้าน พรรคแกนนำฝ่ายรัฐบาลจะมีความเห็นที่สอดคล้องกัน โดยเอาประโยชน์ของประชาชนเป็นที่ตั้ง โดยดูจากเสียงพี่น้องประชาชน

ที่ลงชื่อร่วมกันเสนอกฎหมายแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ นี้ในทำนองเดียวกัน คือกลุ่มไอลอว์ (iLaw) ที่มาส่งให้กับท่านประธานรัฐสภาเมื่อวานนี้ ก็พอจะอนุมานได้ว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ นี้เป็นรัฐธรรมนูญที่มีปัญหาจริง ๆ มีความจำเป็นต้องแก้ไข ไม่ต้องพูดถึงว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ นี้ หลายท่านบอกว่ารัฐธรรมนูญไม่มีปัญหา ปัญหาอยู่ที่คนใช้ จะเรียกว่าเป็นวาทะของอดีตนายกรัฐมนตรีชวน หลีกภัย ก็ได้นะครับ ท่านประธานรัฐสภาของเรา แต่ผมอยากจะเพิ่มเติมสักนิดว่ารัฐธรรมนูญที่ดีไม่มีปัญหาหรอก ปัญหาอยู่ที่คนใช้ ต้องมีคำว่า ที่ดี ด้วยนะครับ รัฐธรรมนูญที่ดี ที่ถูกใจพี่น้องประชาชนย่อมไม่มีปัญหา ปัญหาอยู่ที่ผู้ใช้ ไม่ใช่ว่ารัฐธรรมนูญทุกฉบับจะไม่มีปัญหา รัฐธรรมนูญบางฉบับก็มีปัญหา โดยเฉพาะรัฐธรรมนูญที่ไม่ได้ร่างโดยประชาชน รัฐธรรมนูญในฉบับปี ๒๕๖๐ มีดีอยู่มากแล้วก็มีเสียงประชามติที่รับรองถึง ๑๖ ล้านเสียง แต่ถามว่ามีข้อเสียไหม มีข้อเสียครับ มีข้อเสียมากเสียด้วย หลายท่านพูดว่ารัฐธรรมนูญเปรียบเสมือนบ้านหลังใหญ่ ถ้ามีปัญหาตรงนั้น ตรงนี้ทำไมไม่ซ่อมแซม ทำไมไม่แก้เป็นรายมาตรา ทำไมจะต้องมารื้อ ----------

ถ้าเปรียบรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ เป็นบ้านหลังใหญ่ ผมก็ต้องบอกว่ามีข้อเสียของบ้านหลังนี้ แต่บังเอิญข้อเสียนี้มันคือฐานราก ฐานรากก็คือไม่ได้ร่างโดยประชาชน ไม่ได้มาจากประชาชนโดยประชาชนและเพื่อประชาชน เพราะฉะนั้นจึงมีปัญหาตั้งแต่ฐานราก การที่จะไปซ่อมแซมบ้าน โดยที่ฐานรากเสียหาย มันซ่อมไม่ได้แล้วครับ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องแก้ไข ถามว่ามีกฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ มีข้อเสียอะไรบ้าง ถ้านั่งไล่ครึ่งวันคงไม่หมด แต่เอาสั้น ๆ มาตรา ๙๘ (๓) เรื่องของสื่อ ถือหุ้นสื่อก็โดนกันไป ส.ส. ครึ่งสภาโดนกันหมด มาตรา ๒๕๐ การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ไม่มีรายละเอียดที่จะบอกเลยว่าท้องถิ่นจะได้รับการกระจายอำนาจอย่างไร มาตรา ๑๓๕ พระราชบัญญัติที่ต้องมี ส.ส.ร. รับรองพระราชบัญญัติของ ส.ส. ที่ ส.ส. จะเสนอร่างพระราชบัญญัติได้แม้จะมี ส.ส. รับรอง แต่ก็ต้องไปทำประชาพิจารณ์ เพื่อที่จะต้องนำมาเสนอ ดังนั้นหลายครั้งหลายหนไม่ทันต่อเหตุการณ์ ผมอยากยกตัวอย่างเช่นผมเสนอร่างพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลที่เข้าสู่สภา เพราะปลายปีนี้ใกล้จะเปิดฤดูหีบแล้ว การเปิดฤดูหีบในครั้งนี้มีความจำเป็น เพราะจะเกิดโรงงานเอทานอล (Ethanol) ขึ้นหลายโรง โดยใช้น้ำอ้อยเพื่อที่จะช่วยทำให้ราคาน้ำตาลราคาอ้อยดีขึ้น เพื่อที่จะเอาไปทำเอทานอล (Ethanol) ส่วนหนึ่ง พี่น้องประชาชนก็จะได้รับส่วนแบ่ง ๗๐ : ๓๐ แต่ยังไม่สามารถเข้าสภาได้เลยครับ เพราะมัวต้องไปทำประชาพิจารณ์ เรียกว่าขนาดเสนอมาตั้งแต่ต้นปี ป่านนี้ยังไม่ได้เข้าเลยครับ จะเป็นมาตรา ๒๕๖ ซึ่งเรากำลังพูดอยู่ในขณะนี้ การแก้ไขก็ยากลำบาก ต้องให้เสียง ส.ว. เขา ๑ ใน ๓ ถึงจะแก้ไขได้ แต่การแก้ไขโดยใช้เสียง ส.ว. ๑ ใน ๓ ท่านก็คงทราบว่าถึงแม้เสียงฟาก ส.ส. เราทั้งหมดจะเห็นด้วย แต่ว่าแม้จะมีบางท่านเห็นด้วย เช่น ท่านวันชัย สอนศิริ ท่านคำนูณ สิทธิสมาน ซึ่งอภิปรายเมื่อคืนนี้ แต่ก็มีจำนวนน้อยเหลือเกิน การที่จะเห็นการแก้ไขรัฐธรรมนูญนี้ก็คงจะต้องฟังเสียงท่าน ส.ว. อีกสักครู่หนึ่งท่านก็คงจะได้มีการอภิปรายเพื่อที่จะให้เราเห็นแนวทางว่าท่านจะช่วยร่วมหรือไม่ หรือจะเป็นมาตรา ๑๐๗ ที่มาของ ส.ว. หรือจะเป็นมาตรา ๒๗๒ ท่าน ส.ว. ท่านจะต้องเลือกนายกรัฐมนตรีได้ ๕ ปีตามบทเฉพาะกาล มาตรา ๒๗๐ ส.ว. ต้องเร่งรัดปฏิรูปตามโครงการปฏิรูป ๒๐ ปี ซึ่งต้องมารายงานให้กับสภาต้องให้ ครม. มารายงานกับสภาทุก ๓ เดือน และทุก ๓ เดือนก็ไม่มีอะไรเพิ่มเติมหรอกครับ แต่ก็มีมารายงาน สภาผู้แทนราษฎรก็จะเสียเวลาเยอะ เพราะว่าท่านมารายงานทุก ๓ เดือน

ทั้ง ๆ ที่ก็ยังไม่มีผลงานอะไรคืบหน้า หรือมาตรา ๒๗๙ บรรดาประกาศหรือคำสั่ง การกระทำใด ให้ถือว่าชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือจะเป็นมาตรา ๙๑ มาตรา ๙๒ มาตรา ๙๓ มาตรา ๙๔ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการคิดคำนวณคะแนนปาร์ตีลิสต์ (Party list) ซึ่งอย่างที่เพื่อน ๆ สมาชิกหลายท่านก็ได้อภิปรายกันไปแล้วว่ามาตรานี้ในเรื่องของการคำนวณคะแนนปาร์ตีลิสต์ (Party list) นี้ ถือเป็นมาตราต้องบอกว่าเรียกว่ามาตราปราบเซียน คือแม้แต่ กกต. เอง รู้หรือเปล่าว่าคิดคะแนนอย่างไร ไม่มีใครรู้หรอกครับ เป็นอะไรที่อยู่ในความเงาดำมืด ต้องบอกว่าหาคนที่จะเข้าใจก็ไม่มี คณะกรรมการ กกต. ๕ คนออกมาชี้แจงก็ชี้แจงไม่ตรงกัน ว่าท่านเอาอะไรมาคิดของท่าน ก็จะเห็นได้ว่ามันเป็นอะไรที่แล้วแต่จะคิดกันไปในเรื่องของการคำนวณ เรื่องบัตร ๑ ใบ บัตร ๒ ใบ ผมไม่ได้เห็นด้วยกับเรื่องบัตร ๒ ใบ แต่ว่าการที่จะคิดคำนวณในเรื่องของบัตร ๑ ใบ ต้องมีรายละเอียดที่ชัดเจน จะลงไปในพระราชบัญญัติการเลือกตั้งหรืออะไรก็สุดแท้แต่ แต่ต้องให้ชัดเจน ----------

๕๒๓

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วีรุทัย ๒๕๐/๑

ไม่ใช่ทุกวันนี้อ่าน ๓ มาตรา ๔ มาตรานี้เสร็จแล้วก็ยังไม่รู้ว่าคุณคิดคะแนนกันอย่างไร ผมเองก็ถือว่าก็เรียนสูงมาพอสมควร แล้วก็เป็นเด็กเรียนเก่งด้วย แต่ก็คิดไม่ออกจบวิศวะจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมา ปริญญาโทมาก็คิดไม่ออกครับ ผมเข้าใจว่าอัลเบิร์ต ไอน์สไตน์มาคิดก็คงคิดไม่ออกว่าเขาคิดกันอย่างไร ก็ต้องบอกว่าเป็นอะไรที่เป็นกฎหมายปราบเซียนจริง ๆ มาตรา ๙๑ มาตรา ๙๒ มาตรา ๙๓ มาตรา ๙๔ เพราะฉะนั้นก็คงจะเห็นได้ว่ามีข้อเท็จจริงที่พอจะบอกกับท่านประธานได้ว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ที่เรากำลังใช้อยู่ในขณะนี้มีปัญหาเยอะมากครับ ไม่ใช่แค่มาตรา ๒ มาตราหรอกครับ มีเยอะมาตรามาก นี่แค่ผมอ่านแว๊บเดียวผมก็ได้มา ๑๕ มาตรา นี่เกือบ ๒๐ มาตราแล้วที่ดูแล้วอย่างไรก็ต้องแก้ไขหมด แต่ว่าจะให้มาแก้ไขรายมาตรา ท่านประธานคงทราบดีว่าเงื่อนไขเยอะเหลือเกินในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ถ้าอยู่ในเรื่องนั้น เรื่องนี้ จะต้องผ่านขั้นตอนอย่างนั้น อย่างนี้ ต้องมีการทำประชามติสารพัดอย่าง ก็เลยอยากจะกราบเรียนท่านประธานว่าโดยเฉพาะมาตรา ๑๔๔ ซึ่งผมได้อภิปรายในสภาไว้ในช่วงที่คณะกรรมาธิการศึกษาแนวทางการแก้ไขรัฐธรรมนูญพูดถึง มาตรา ๑๑๔ เป็นมาตราที่รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ เขียนได้จะบอกว่าแย่ที่สุดก็แล้วกันแย่ที่สุด มองผู้แทนราษฎรเป็นโจรครับ แตะต้องงบประมาณก็ไม่ได้ เสนอแนะก็ไม่ได้ แปรญัตติก็ไม่ได้ เขาบอกว่ากลัว ส.ส. จะไปโกง ท่านประธานครับ ส.ส. คือผู้ที่อยู่ใกล้ชิดประชาชนและที่สำคัญ ส.ส. ก็จะรู้ปัญหาในพื้นที่ รู้ปัญหาของประชาชน และที่สำคัญยิ่งไปกว่านั้นอีก ส.ส. คือตัวแทนของประชาชนเจ้าของเงินก้อนนี้ล่ะครับ ภาษีอากรของประชาชนที่เอามาใช้เป็นงบประมาณแผ่นดินคือเงินใครครับ เงินของประชาชน แต่ตัวแทนประชาชนที่นั่งในสภาใช้ไม่ได้ เข้าขึ้นมาต้องมานั่งหารือท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรมาบอกว่าถนนบ้านผมเสียอย่างนั้น ถนนบ้านฉันเสียอย่างนี้ คลองมันตื้นเขินใช้ไม่ได้ น้ำไม่มี ไฟไม่มี ทุกวัน ๒๐ คน ๓๐ คน ๔๐ คน ๕๐ คน ต้องมาหารือท่านประธานในเรื่องของไม่มีงบประมาณไปดูแลราษฎรของตัวเอง อย่าว่าแต่ดูแลเลยครับ เสนอก็ติดคุก เสนอรายละเอียดไปข้าราชการที่ช่วยเราทำโดนอีก ส.ส. ไม่ต้องพูดถึงลงสมัครไม่ได้อีก ๑๐ ปี นี่แหละคือรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ รัฐธรรมนูญที่จะปราบโกง เห็นใครโกงครับ ทุกวันนี้ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานว่ามาตรานี้แหละที่ให้สิทธิในการจัดทำงบประมาณ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์กับข้าราชการ งบประมาณในการขุดลอกบึงบอระเพ็ดเสียไปแล้วคิวละ ๔๐ บาท ขุดแล้วก็

กองกันอยู่ในบึงบอระเพ็ดรอที่จะขุดอีกรอบหนึ่งเอาดินออก ขุดแต่ละทีเขาบอกกันว่ามีการรับเงินใต้โต๊ะกันถึง ๓๐ เปอร์เซ็นต์ ส.ส. ไปยุ่งอะไรด้วย ส.ส. ไม่ได้มีส่วนไปทำมาหากินเหล่านี้ได้เลย วันนี้เลยกลายเป็นว่าเอาแค่บึงบอระเพ็ดเป็นตัวอย่างการขุดแล้วก็ขุดแล้วขุดแล้วก็ขุดอีก ขุดแล้วเอามากองเป็นภูเขาเลากา แต่เวลาท่านรองนายกรัฐมนตรีประวิตรไปตรวจบึงบอระเพ็ดวันก่อนนี้ท่านรายงานปานประหนึ่งว่ากองภูเขาที่ท่านเอาดินมากองขุดวางไว้เป็นสันดอนธรรมชาติ ท่านประวิตรก็บอกช่วยตั้งงบประมาณขุดสันดอนนี่ออก ขุดสันดอนก็ขุดอีกรอบหนึ่งก็รับอีก ๓๐ เปอร์เซ็นต์ในการขุดออก หมดไปแล้วไม่รู้จักเท่าไรทำไมล่ะครับ ผู้แทนราษฎรในท้องที่ในพื้นที่รู้ทั้งนั้นว่าควรจะทำอะไร อย่างไร แม้กระทั่งตัวแทนของพี่น้องประชาชนในระดับท้องถิ่นเขารู้ทั้งนั้น ----------

เขารู้วิธีการที่จะใช้งบประมาณ จะเอางบประมาณไปทำอะไรตรงไหน เขารู้ทั้งนั้นครับ แต่ว่าก็ไม่สามารถที่จะจัดทำงบประมาณนี้ได้เลย ท่านประธานที่เคารพครับ ผมเองต้องขอกราบเรียนท่านว่าจากการที่เราจะได้เห็นการอภิปรายของท่านวุฒิสมาชิก ซึ่งท่านก็ถามว่าการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่กินได้หรือ แก้ไขปัญหาโควิด (COVID) ได้หรือ ทำให้ประชาชนรวยขึ้นหรือ ท่านประธานครับ อาจจะกินได้หรือไม่ได้ผมไม่รู้ โควิด-๑๙ (COVID-19) จะหายหรือเปล่าผมก็ไม่รู้ คนรวยขึ้นหรือเปล่าผมก็ไม่รู้ แต่ที่แน่ ๆ การร่างรัฐธรรมนูญใหม่โดยพี่น้องประชาชนเลือกตั้งกันเอง เลือก ส.ส.ร. แล้วมาร่างรัฐธรรมนูญกันใหม่ จะเกิดความศรัทธาและความเชื่อมั่น จะเกิดความสามัคคีของคนในชาติ จะทำให้พวกเราเดินหน้าไปด้วยกัน บ้านเมืองผมเชื่อมั่นเหลือเกินว่าจะต้องดีขึ้นแน่นอน ท่านประธานครับ ก็ยังมีถามกันอีกว่าก็รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ มีเสียงรับรองตั้ง ๑๖ ล้านเสียง ต้องไปถามประชาชนก่อนนะก่อนจะแก้ไข ผมก็อยากจะกราบเรียนท่านว่า ในมาตรา ๒๕๖ (๘) ที่มีอยู่ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ นี้เขาเขียนว่า การที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญไม่ว่าจะในหมวด ๑ หมวด ๒ หรือหมวด ๑๕ ถ้ามีการแก้ไขในหมวดใดก็ตามต้องไปทำประชามติก่อนที่จะทูลเกล้าฯ ถวายครับ แม้ว่าจะผ่านวาระที่หนึ่ง วาระที่สอง และวาระที่สามแห่งสภาผู้แทนราษฎรแล้วก็ตาม ก่อนหน้าที่เราจะกราบบังโคมทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อลงพระปรมาภิไธยในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ เราต้องได้รับฉันทานุมัติจากพี่น้องประชาชนก่อนครับ เพราะฉะนั้นก็อยากจะกราบเรียนท่านว่าเราต้องกลับไปถามประชาชนก่อนแน่นอนครับ ก่อนที่เราจะแก้ไขรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๕๖ ตั้ง ส.ส.ร. กันได้ รัฐธรรมนูญจะเป็นประโยชน์กับนักการเมืองถ้ามีการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่โดย ส.ส.ร. ท่านครับ ส.ส.ร. เป็นใครผมก็ยังไม่รู้เลยครับ จังหวัดผมอาจจะมีคนหรือสองคนผมก็ยังไม่ทราบ ที่เขาจะตั้งกันโดยกรรมการสรรหา จะเป็นอธิการบดี หรือ กกต. จะไปตั้งนักเรียน ๑๐ คน หรือจะเป็นสภาผู้แทนราษฎรตามสัดส่วนจะเลือกกันเข้าไป ผมก็ยังไม่ทราบว่าใครจะได้เข้าไป แต่ที่แน่ ๆ ครับ ถ้าแม้หากมีมาตราใดที่ท่านเห็นว่าจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงผมก็อยากจะให้ช่วยกันแก้ไขได้ในวาระที่สอง ในช่วงที่เราอภิปรายกันในวาระที่สอง ประชุมกันในวาระที่สอง ท่านครับ วุฒิสภาถือเป็นองค์กรที่ศักดิ์สิทธิ์คู่กับรัฐสภาเรามาช้านาน ตั้งแต่ปี ๒๔๗๕ ร่วม ๘๘ ปีเข้ามาแล้ว ผมอยากเห็นว่าท่านสมาชิกรัฐสภา ท่านสมาชิกวุฒิสภา ท่านจะได้เห็นกับความสมัครสมานสามัคคีของพี่น้องประชาชน

ในประเทศ ผมอยากจะเห็นว่าท่านจะได้ร่วมมือกันกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งปีกฝ่ายค้าน ฝ่ายรัฐบาล เห็นตรงกันหมดครับ ที่เราจะขอแก้ไข ได้โปรดเถอะครับ ได้ช่วยกันลงมติให้เรา เพื่อที่จะได้ตั้ง ส.ส.ร. ร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ครับ กราบขอบพระคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ขอบพระคุณครับท่านวีระกร ผมขอชี้แจงเกี่ยวกับกำหนดเวลาที่เหลือนะครับ เพราะว่าท่านประธานรัฐสภาท่านได้กำชับมาว่าต้องเคร่งครัด เพราะว่าจะมีการลงมติกันหลังจากอภิปรายเสร็จ สำหรับพรรคฝ่ายรัฐบาลมีเวลาเหลือเยอะหน่อยนะครับ คิดคร่าว ๆ ตอนนี้เหลือประมาณ ๑ ชั่วโมง ๒๐ นาที มีเข้าคิวรออยู่ ๑ ท่าน ของพรรคร่วมฝ่ายค้านเหลือเวลา ๕๘ นาที มีท่านรังสิมันต์ โรม เดี๋ยวจะให้พูดนะครับ ส.ส. ฝ่ายค้านมีอยู่ท่านเดียว ส่วนสมาชิกวุฒิสภาเหลือเวลาอยู่ ๒๙ นาที มีผู้เข้าคิวรออยู่ ๒ ท่านนะครับ เข้าใจตามนี้นะครับ จะไม่มีการผ่อนผันนะครับ ต่อไปผมขอเชิญ ส.ส. ฝ่ายค้าน แล้วก็กลับมาสมาชิกวุฒิสภา แล้วก็มา ส.ส. ฝ่ายรัฐบาล เชิญท่านรังสิมันต์ โรม ครับ

นายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : เรียนท่านประธาน ผม รังสิมันต์ โรม แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ขออภิปรายสรุปญัตติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งเสนอเข้ามาด้วยกันทั้งหมด ๖ ญัตติ ไม่ว่าจะเป็นประเด็นเรื่องการแก้ไข วิธีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ การเพิ่มหมวด การจัดทำร่างรัฐธรรมนูญใหม่ โดยให้มี ส.ส.ร. การยกเลิกอำนาจพิเศษของ ส.ว. ตามบทเฉพาะกาล การยกเลิกการรับรองความชอบของประกาศและคำสั่งของ คสช. และการแก้ไขระบบการเลือกตั้ง ก่อนอื่นผมขอทำความเข้าใจต่อเหตุผลที่มีการหยิบยกขึ้นมาในการถกเถียงในสภาแห่งนี้ และขณะนี้ก็เริ่มปรากฏข่าวออกมาแล้วว่าจะมีการคว่ำร่างทั้งหมดทุกร่างโดยวุฒิสภา ไม่ว่าร่างนั้นจะถูกเสนอโดยฝ่ายรัฐบาลหรือฝ่ายค้าน ท่านประธานครับ ผมเข้าใจดีว่าเพราะเหตุใดสมาชิกหลายท่านจึงไม่เห็นด้วยกับการตั้ง ส.ส.ร. ท่านรู้ดีว่านี่คือโอกาสที่เวที ส.ส.ร. จะกลายเป็นเวทีที่ตัวแทนประชาชนจะออกแบบรัฐธรรมนูญในแบบที่ประชาชนต้องการ และรัฐธรรมนูญที่ประชาชนต้องการย่อมไม่มีพื้นที่สำหรับมรดกทั้งหลายที่ คสช. ได้ส่งมอบให้กับลูกหลาน ผมเข้าใจดีว่าเพราะเหตุใดท่านสมาชิกจึงไม่เห็นด้วยกับการที่ ส.ส. เสนอให้ตัดอำนาจ ส.ว. ในการโหวตกฎหมายการปฏิรูปที่เป็นการทำหน้าที่เฉกเช่นเดียวกับ ส.ส. เพราะรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๐ ถึงมาตรา ๒๗๑ นี้ถูกออกแบบมาเพื่อให้มั่นใจว่าหากรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ แม้ไม่ได้รับเสียงข้างมากในสภาท่านจะสามารถอาศัยมาตราดังกล่าวเพื่อให้ ส.ว. ซึ่งคิดเป็นเสียง ๑ ใน ๓ ผ่านกฎหมายให้กับรัฐบาลได้ รัฐบาลก็จะมีความมั่นคงสถาพรตามแผนที่ได้วางเอาไว้ ผมเข้าใจดีว่าเพราะเหตุใดท่านสมาชิกจึงไม่เห็นด้วยกับการที่พวกเราจะตัดอำนาจ ส.ว. ในการเลือกนายกรัฐมนตรี ซึ่งพวกท่านมีความเห็นว่าในปฐพีนี้ไม่มีใครอีกแล้วที่จะดีไปกว่า พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา และหากสละซึ่งมาตรานี้บุคคลซึ่งอาจจะกลายเป็นนายกรัฐมนตรีคนต่อไปจะเป็นคนที่ประชาชนเลือกมา แต่จะไม่ใช่บุคคลที่ท่านพึงปรารถนา ผมเข้าใจดีว่าเพราะเหตุใดท่านจึงไม่เห็นด้วยกับการยกเลิกรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๙ ที่รับรองประกาศ คำสั่ง คสช. เพราะพวกท่านตระหนักดีว่าการยกเลิกหลักการนี้จะทำให้การทำรัฐประหารในอนาคตจะไม่ศักดิ์สิทธิ์อีกต่อไป และจะเป็นการเปิดโอกาสให้กับคนที่ได้รับผลกระทบจากการใช้มาตรา ๔๔ ฟ้องดำเนินคดีกับ พลเอก ประยุทธ์ ได้ ท่านประธานครับ นอกจากความเห็นแย้งของ ส.ว. ต่อร่างต่าง ๆ

ที่ฝ่ายค้านได้ยื่นต่อสภาแห่งนี้ ส.ว. หลายท่านยังเป็นกังวลต่อการใช้งบประมาณที่อาจจะมีจำนวนมากและมากถึง ๑๕,๐๐๐ ล้านบาทในการทำประชามติ การใช้จำนวนเงินขนาดนี้ในสภาวะเศรษฐกิจแบบนี้ สภาวะของประเทศแบบนี้อาจสร้างความกังวลให้หลายฝ่ายรู้สึกว่านี่คือการใช้เงินงบประมาณที่เหมาะสมถูกต้องหรือไม่ ผมต้องเรียนว่านี่คือการลงทุนเพื่อเอาประเทศออกจากความขัดแย้ง แน่นอนว่าอาจจะเป็นเม็ดเงินที่สูง แต่ผมคิดว่ามันคุ้มครับ และประเทศก็น่าจะสามารถจัดการบริหารได้อยู่ ถามว่าจัดการอย่างไร ผมขอยกตัวอย่างว่าแค่เราเลิกซื้อเรือดำน้ำ ๑ ลำ และนำเงินดังกล่าวไปใช้เพื่อลงประชามติเพื่อสร้างโอกาสที่ประเทศไทยจะออกจากความขัดแย้ง เราทำได้และคุ้มมาก นอกจากนี้สมาชิกรัฐสภาบางท่านอาจกล่าวว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นรัฐธรรมนูญที่ผ่านประชามติถูกต้องครับ รัฐธรรมนูญได้ผ่านประชามติ แต่การผ่านประชามติก็ไม่ได้ลบความจริงที่ว่าการรณรงค์ของฝ่ายที่ไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งในวันนั้นเนื้อหาของฝ่ายที่ไม่รับร่างรัฐธรรมนูญเขาก็มีเนื้อหาสาระไม่ต่างกับพวกเราที่อภิปรายแย้งรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ต่างแค่เพียงว่าการไม่รับร่างรัฐธรรมนูญในวันนั้นนำไปสู่การจับกุมขุมขังผู้รณรงค์และดำเนินคดีที่มีอัตราโทษสูงถึง ๑๐ ปี ส่งผลให้สุดท้ายประชาชนขาดโอกาสที่จะทราบถึงความเลวร้ายของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ----------

ชัยชนะในวันนั้นจึงตั้งอยู่บนคราบน้ำตาและความเจ็บปวดของประชาชน ท่านประธานครับ มีเพื่อนสมาชิกรัฐสภาหลายคนตั้งคำถามต่อการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญทั้งหมดที่เสนอเข้ามาในวาระนี้ว่าสุดท้ายเป็นไปเพื่ออะไรกันแน่ ผมคิดว่าคำถามนี้เป็นคำถามที่ดี ผมจึงขอใช้โอกาสนี้เพื่ออธิบายเรื่องนี้โดยละเอียด เป้าหมายของการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญใหม่ในครั้งนี้คือจะต้องนำไปสู่การสร้างระบอบประชาธิปไตยที่พระมหากษัตริย์อยู่ใต้รัฐธรรมนูญอย่างแท้จริง หลายท่านได้ยินแล้วอาจจะสงสัยว่าแล้วประเทศของเราไม่ได้มีระบอบประชาธิปไตยที่พระมหากษัตริย์อยู่ใต้รัฐธรรมนูญหรืออย่างไร ผมคิดว่าหากพวกท่านไม่ได้นั่งอยู่บนหอคอยงาช้าง หากพวกท่านได้ติดตามการชุมนุมของพี่น้องประชาชนข้างนอกบ้าง หากพวกท่านได้ใช้สื่อโซเชียล มีเดีย (Social media) หากพวกท่านได้เข้าไปในโรงหนังในช่วงหลัง ๆ นี้ และหากพวกท่านบังเอิญไปอยู่ในวงซุบซิบนินทาสักวงหนึ่ง ซึ่งผมเชื่อว่าหลาย ๆ คนก็คงเคยแน่ หรือแม้กระทั่งหากพวกท่านได้ฟังเสียงลูกหลานของพวกท่านเอง ท่านจะเห็นและควรจะยอมรับได้แล้วว่าวันนี้ประชาชนในประเทศต่างมีข้อกังขาต่อคำว่าระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมากขึ้นเรื่อย ๆ และดังมากขึ้นทุกที สิ่งที่พวกเขากังขาไม่ใช่แค่ความเป็นประชาธิปไตยที่เราต่างล้วนรู้กันดีว่าบ้านเมืองของเราไม่ได้เป็นจริง ๆ แต่ยังรวมถึงสถานะของสถาบันพระมหากษัตริย์ต่อการเมืองไทยอีกด้วย

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ท่านรังสิมันต์ โรม ครับ ตามข้อบังคับ ข้อ ๔๕ วรรคสอง ถ้าไม่จำเป็นห้ามกล่าวถึงสถาบันพระมหากษัตริย์ขอให้เข้าอยู่ในรัฐธรรมนูญนะครับ

นายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ผมขอหยุดเวลานิดหนึ่ง อธิบายนิดเดียวว่าเข้าใจว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ท่านสมาชิกหลายท่านกังวล แต่ผมจะน้อมนำในสิ่งที่ท่านประธานได้ให้คำชี้แนะ ประชาชนรู้ว่าสถาบันหลักของชาติวันนี้อยู่ที่ไหน พวกเขารู้ว่าสถาบันหลักของชาติมีบทบาทต่อการจราจรอย่างไร พวกเขารู้ว่างบประมาณที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ถูกใช้ไปกับเรื่องใดบ้าง พวกเขารู้ด้วยว่างบประมาณเกี่ยวกับสถาบันของพระมหากษัตริย์เรื่องใดที่ถูกปกปิดไม่ให้รู้

(นายออน กาจกระโทก สมาชิกวุฒิสภากลุ่มการศึกษาและการสาธารณสุข ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายออน กาจกระโทก สมาชิกวุฒิสภา (กลุ่มการศึกษาและการสาธารณสุข) : ท่านประธาน ผมขอประท้วงครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ขออนุญาตครับ ท่านผู้ใดประท้วง

นายออน กาจกระโทก สมาชิกวุฒิสภา (กลุ่มการศึกษาและการสาธารณสุข) : ผม ครูออน กาจกระโทก สมาชิกรัฐสภา ผมขอประท้วงผู้ที่อภิปรายที่กล่าวถึงสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งท่านประธานก็แนะนำแล้ว ในข้อ ๔๕ ก็กล่าวไว้ชัดเจนครับ แต่ก็ยังฝ่าฝืนอยู่ ผมคิดว่าท่านผู้ชมทั้งประเทศได้เห็นแล้วว่ามีวุฒิภาวะแค่ไหน ขอบคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ท่านรังสิมันต์ครับ ขออนุญาตนะครับ คือท่านได้พูดพอสมควรแล้ว เอาไปสู่ประเด็นในรัฐธรรมนูญเรื่องอื่น ๆ ดีกว่านะครับ

นายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขอบคุณครับท่านประธาน พวกเขารู้ว่ากฎหมายที่ออกมานั้นได้เพิ่มพูนและรวมศูนย์อำนาจไว้ที่สถาบันหลักของชาติมากน้อยเพียงใด พวกเขารู้ว่าสถาบันหลักของชาติได้ถูกรัฐและกลุ่มการเมืองใช้เป็นข้ออ้างเพื่อทำอะไรบ้าง พวกเขารู้ว่าใครได้ประโยชน์จากสถานะที่เป็นอยู่ของสถาบันหลักของชาติ พวกเขารู้ว่าสถาบันหลักของชาติอยู่ตรงไหนในสถานการณ์แห่งความขัดแย้งในเวลานี้ พวกเขารู้ว่านี่ไม่ใช่สิ่งที่ควรจะเป็น รู้ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นไม่เป็นคุณต่อประชาชน และรู้ว่าสิ่งเหล่านี้จะไม่มีทางเกิดขึ้นหากสถาบันหลักของชาติเราอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญจริง ๆ สภาพเหล่านี้ที่เกิดขึ้นได้ก็เพราะเกิดกระบวนการที่ทำให้สถาบันหลักของชาติขยับออกไปไกลห่างจากระบอบประชาธิปไตย ----------

ซึ่งการทำรัฐประหาร เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ และการจัดทำรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๖๐ ขึ้นมา เป็นหนึ่งในกระบวนการที่ว่านั้น ด้วยเหตุนี้โจทย์ใหญ่ที่สุดนับจากนี้ไปของการจัดทำรัฐธรรมนูญใหม่ก็คือการทำให้สถาบันหลักของชาติกลับเข้ามาใกล้ชิดต่อระบอบประชาธิปไตยอีกครั้ง และระบอบประชาธิปไตยที่กษัตริย์อยู่ใต้รัฐธรรมนูญนั้นเป็นอย่างไร ขออนุญาตใช้คำนี้ จะพยายามใช้ให้น้อยที่สุดนะครับ ในทัศนะของผม ระบอบประชาธิปไตยที่กษัตริย์อยู่ใต้รัฐธรรมนูญนั้นมีคุณลักษณะของความเป็นประชาธิปไตยอย่างครบถ้วน ไม่ว่าจะเป็นการถือมติเสียงข้างมาก รับฟังเสียงข้างน้อย องค์กรตามรัฐธรรมนูญมีที่มาที่ยึดโยงกับประชาชน มีการรับรองและคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของประชาชนทุกคนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน มีการแบ่งแยกอำนาจ นิติบัญญัติ บริหารตุลาการ มีกลไกตรวจสอบถ่วงดุลการใช้อำนาจของแต่ละฝ่าย

(นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ได้ยืนและยกมือขึ้น)

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ขออนุญาตด้วยครับ มีผู้ประท้วง เชิญครับ ประท้วงเรื่องอะไรครับ

นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ผม ชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ ขอประท้วงผู้อภิปรายให้หยุดการพูดเกี่ยวกับประเด็นนี้ครับ ด้วยเหตุผล ๒ อย่างครับ ๑. ข้อบังคับเราก็ชัดเจนว่าไม่ให้พูดถึงสถาบันพระมหากษัตริย์ เหตุผลที่ ๒ ก็คือสิ่งที่ท่านพูดไม่อยู่ในประเด็นการแก้รัฐธรรมนูญนะครับ เพราะว่าก็เป็นที่ชัดเจนว่าร่างทั้งฝ่ายค้านฝ่ายรัฐบาลเสนอ ไม่มีการแก้ไข หมวด ๑ หมวด ๒ หมวด ๒ พระมหากษัตริย์ ไม่มีการแก้ไข เพราะฉะนั้นท่านมาพูดเรื่องนี้อยู่นอกประเด็นด้วย ไม่อยากให้พูดถึง ขอให้ไปเรื่องอื่นเลยครับ

นายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ก่อนท่านประธานวินิจฉัยผมขอชี้แจงสั้น ๆ นิดเดียว ผมเรียนกับท่านประธานอย่างนี้ว่าตามข้อบังคับ ข้อ ๔๕ เราหมายถึงตัวบุคคลก็คือตัวพระมหากษัตริย์ แต่สิ่งที่ผมกำลังพูดถึง

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : กล่าวถึงสถาบันครับ

นายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : นิดเดียวครับ คือผมพูดในลักษณะของความหมายว่านี่คือรัฐธรรมนูญที่เรากำลังจะออกแบบ คือความฝัน ผมรู้ดีว่าการที่พวกเราพูดคุยกันในสภาครั้งนี้ ถ้าหากผ่านวาระที่หนึ่งไปได้ สิ่งที่พวกเราอภิปรายจะถูกบรรจุและเป็นการพิจารณาต่อไปของกรรมาธิการหรือกระทั่ง ส.ส.ร. ดังนั้น เจตนาผมผมพูดภายใต้กรอบที่เรียกว่าระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นระบอบและหลักการสำคัญที่อยู่ภายใต้โครงสร้างของรัฐธรรมนูญของเรา ผมยืนยันว่าเจตนาที่ผมพูดถึงเพื่อบอกว่ารัฐธรรมนูญในฝันที่เราควรจะเป็นมีหน้าตาอย่างไร ขอให้ลองอดทนฟังผมให้จบนะครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ที่จริงฟังพอครบถ้วนแล้ว คือท่านรังสิมันต์ครับ เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีก็ใกล้จะจบการอภิปรายของรัฐสภาแล้ว คือข้อ ๔๕ วรรคสอง เขียนไว้ชัดเจนกล่าวถึงสถาบันพระมหากษัตริย์ ดังนั้นท่านพูดพอสมควรแล้ว ผมเข้าใจแล้วว่าก็เกี่ยวเหมือนกันกับรัฐธรรมนูญในเรื่องที่เกี่ยวกับสถาบันนี้ แต่ผมว่าสมาชิกของเราท่านเข้าใจหมดแล้วว่าใครคิดอย่างไร เพราะฉะนั้นไปเรื่องอื่นดีกว่าครับ

นายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ผมจะพูดโดยคำนึงถึงความรู้สึกของเพื่อนสมาชิกทุกท่านนะครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ไปเรื่องอื่นดีกว่า ยังมีอีกหลายเรื่องครับ

นายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ดังนั้นรัฐธรรมนูญจึงต้องคำนึงถึงความเสมอภาคเท่าเทียมกัน มีการแบ่งแยกอำนาจนิติบัญญัติ บริหารตุลาการ มีกลไกตรวจสอบถ่วงดุลการใช้อำนาจของแต่ละฝ่าย ทั้งนี้โดยไม่เป็นการบั่นทอนหรือทำลายหลักเสียงข้างมากหรือสิทธิและเสรีภาพของประชาชน มากไปกว่านั้นเราต้องยอมรับความจริงว่าในวันนี้เราเห็นภาพของกระบวนการที่มีการใช้สถาบันที่สำคัญเป็นแหล่งอ้างอิงของบรรดาผู้ปกครอง ขุนนาง อำมาตย์ กองทัพ นายทุน และชนชั้นนำต่าง ๆ ในการแทรกแซงการเมือง ใช้อำนาจกดทับประชาชนที่อยู่เบื้องล่าง และกอบโกยทรัพยากรของประเทศเอาไว้กับตัวเอง เราจึงจะต้องมีการจัดวางให้อยู่ในตำแหน่งแห่งที่

ที่สถาบันที่สำคัญจะไม่ถูกแอบอ้างแบบนั้นได้อีก ด้วยเหตุนี้เราจึงต้องมีการออกแบบรัฐธรรมนูญที่สถาบันที่สำคัญจะต้องไม่มีการใช้อำนาจด้วยตัวเอง ไม่มีการบังคับผู้บังคับบัญชาที่เป็นบุคลากรของรัฐด้วยตัวเอง ไม่รับรองการกระทำที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ เช่นการรับรองการรัฐประหาร ให้กิจการทั้งหมดที่เกี่ยวกับสถาบันที่สำคัญจะต้องอยู่ภายใต้กำกับดูแลของรัฐบาล สภาผู้แทนราษฎร หรือองค์กรที่ยึดโยงกับประชาชน และอยู่ภายใต้การตรวจสอบของสาธารณะที่เทียบเท่ากับองค์กรตามรัฐธรรมนูญอื่น ๆ ทุกองค์กรนี่คือระบอบประชาธิปไตยที่เราฝัน ที่รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่จะจัดทำขึ้นจะต้องทำให้บังเกิดขึ้นให้ได้ ภารกิจของ ส.ส.ร. ที่จะมีขึ้นต่อจากนี้ จึงเป็นการเปิดพื้นที่แห่งการสร้างข้อตกลงใหม่ ระหว่างประชาชนกับสถาบันที่สำคัญ ----------

ซึ่งท้ายที่สุดเมื่อข้อตกลงดังกล่าวได้ถูกสร้างขึ้นมาแล้ว ตัว ส.ส.ร. รัฐสภา รัฐบาล หรือองค์กรอื่นใดจะต้องไม่มาขัดขวางหรือล้มล้างอีก ท่านประธานครับ ภารกิจนี้เป็นภารกิจที่มีความสำคัญ พื้นที่แห่งการสร้างข้อตกลงใหม่เพื่อจะนำไปสู่ระบอบประชาธิปไตยที่รัฐธรรมนูญถูกบังคับใช้สูงสุด จะต้องเป็นพื้นที่ที่ประชาชนมีที่มาที่องค์กรที่ไปร่างรัฐธรรมนูญมีที่มาจากประชาชนจริง ๆ จะต้องเป็นพื้นที่ที่ประชาชนสามารถสร้างข้อตกลงได้ในฐานะผู้ที่เป็นเจ้าของอำนาจสูงสุดในประเทศ ไม่ใช่เป็นเบี้ยล่างของใคร นอกจากนั้นยังต้องเป็นพื้นที่ที่เปิดให้ประชาชนแสดงเจตนารมณ์ได้อย่างเต็มที่ว่าต้องการให้รัฐธรรมนูญใหม่มีเนื้อหาสาระในแต่ละหมวดแต่ละมาตราอย่างไรบ้าง ที่สำคัญต้องเป็นพื้นที่ที่จะต้องไม่มีการใช้อำนาจดิบเถื่อนเพื่อบีบบังคับหรือข่มขู่ประชาชน ซึ่งหากบรรลุวัตถุประสงค์เหล่านี้ไม่ได้ระบอบประชาธิปไตยที่เราฝันจะไม่สามารถเกิดขึ้นได้เลย สิ่งที่ผมพูดจะไม่มีทางเกิดขึ้นได้เลย หากสุดท้าย ส.ว. ชุดแรกทั้ง ๒๕๐ คน ที่เป็นผลพวงของคณะ คสช. ไม่มีความยึดโยงต่อประชาชนแม้แต่น้อย และยังมีอำนาจเป็นองค์กรที่เป็นอภิสิทธิ์ชนอยู่ ยังคงให้มีการรับรองความชอบของประกาศและคำสั่งของคณะเผด็จการทหารไว้ในรัฐธรรมนูญต่อไป ยังคงให้มีระบบเลือกตั้งที่พิลึกพิสดารจนบางพรรคการเมืองเอาไปอ้างได้ว่ารัฐธรรมนูญนี้ดีไซน์ (Design) มาเพื่อพวกเราไม่ยอมรับเสียทีว่าสิ่งเหล่านี้คือสิ่งที่แปลกปลอมของระบอบที่อ้างว่าเป็นประชาธิปไตย หากปัญหาตรงหน้าแบบนี้เรายังไม่สามารถยกเลิกไปได้ แล้วกับเรื่องที่ใหญ่หลวงกว่านี้เราจะกล้าเปลี่ยนแปลงได้อย่างไร ระบอบประชาธิปไตยที่ถือว่ารัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายที่สูงสุดอย่างแท้จริง จะเกิดขึ้นไม่ได้เลยถ้า ส.ส.ร. ที่มีขึ้นมา และเปิดพื้นที่แห่งการสร้างข้อตกลงใหม่นั้นยังมีที่มาจากการแบ่งโควตาให้กับองค์กรหรือกลุ่มบุคคลที่ไม่ได้มีฐานความชอบธรรมในทางประชาธิปไตยให้มาร่วมในการเลือก ส.ส.ร. ได้ ไม่ว่าจะเป็นที่ประชุมอธิการบดี กกต. ที่วันนี้กลายเป็นผู้คิดสูตรเลือกตั้งไปก่อนและมาคิดสูตรคำนวณคะแนนกันทีหลัง หรือ ส.ว. ที่เป็นผลพวงมาจากคณะ คสช. การที่เรายังคงสงวนที่ว่างเหล่านี้ในการเลือก ส.ส.ร. ย่อมไม่สะท้อนถึงคุณค่าที่ประชาชนต้องการ และสะท้อนให้เห็นว่าพวกเราไม่ยินดีที่จะให้รัฐธรรมนูญนี้เป็นของประชาชนอย่างแท้จริง แล้วเราจะต้องการให้รัฐธรรมนูญฉบับต่อไปกลายเป็นฉบับที่สืบทอดอำนาจอีกคราหนึ่ง ระบอบประชาธิปไตยที่รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดจะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้า สสร. ปิดหูตัวเอง ไม่ยอมเปิดให้มี

การจัดทำรัฐธรรมนูญใหม่ได้ทุกหมวด ทุกมาตรา ซึ่งรวมถึงหมวด ๑ บททั่วไป หมวด ๒ ในส่วนของพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญที่สุดของการสร้างระบอบประชาธิปไตย ที่รัฐธรรมนูญคือกฎหมายสูงสุด และผมต้องเรียนต่อท่านประธานว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ นี้ แท้ที่จริงก็อนุญาตให้การแก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๑ หมวด ๒ ได้ ผมต้องย้ำว่าการแก้ไข เปลี่ยนแปลงในหมวด ๑ หมวด ๒ หาใช่เป็นการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครอง แบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือเปลี่ยนแปลงรูปแบบของรัฐ เสมอไป เพราะถึงอย่างไรการแก้ไขรัฐธรรมนูญหรือร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ยังต้องอยู่ภายใต้ กรอบของมาตรา ๒๕๕ ที่กำหนดห้ามเปลี่ยนแปลงรูปของรัฐหรือเปลี่ยนแปลงระบอบ การปกครอง ผมต้องย้ำว่าไม่มีใครในประเทศนี้นอกจากกองทัพที่มีศักยภาพในการล้มล้าง สถาบันพระมหากษัตริย์ นอกจากนั้นการปิดหูตัวเองของ ส.ส.ร. นี้เท่ากับเป็นการปิดปาก ประชาชน และอีกอย่างหนึ่งที่ผมเรียกร้องว่าวันนี้เสียงเรียกร้องของประชาชนต่อเรื่องที่ พวกเราคิดว่าอ่อนไหวมันมีมากขึ้นและดังขึ้นเรื่อย ๆ ----------

เมื่อก่อนพวกท่านอาจจะคิดว่าคนเหล่านี้มีหลักสิบ มีหลักร้อย แต่ตอนนี้เราต้องยอมรับกับความจริงว่าวันนี้อาจจะมีถึงหลักหมื่นหรือหลักแสน และในอนาคตอาจจะไปถึงหลักล้านหรือหลักสิบล้านก็เป็นไปได้ โดยทั่วไปแล้วการแก้รัฐธรรมนูญหรือการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่เป็นกระบวนการที่สามารถทำได้ และมีความชอบธรรม หากกระบวนการนั้นเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นโดยตัวแทนของประชาชน ก็มีคราวนี้แหละครับที่การแก้รัฐธรรมนูญมีความยากเป็นพิเศษ ความยากตรงนี้เกิดจากการที่ผู้ร่างรัฐธรรมนูญได้ออกแบบบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญเพื่อปกป้องมรดกของ คสช. ซึ่งต้องย้ำดัง ๆ ว่าการปกป้องมรดกของ คสช. ตามกลไกรัฐธรรมนูญฉบับนี้คือการปกป้องการแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อไม่ให้ประชาชนหรือตัวแทนของประชาชนเข้าไปยุ่ง เข้าไปแก้ ราวกับว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้หรือการร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้จะเกิดขึ้นได้ภายใต้การรัฐประหารเท่านั้น จึงไม่แปลกที่ทันทีที่ตัวแทนของประชาชนเสนอการแก้ไขรัฐธรรมนูญต่อรัฐสภา

(นายนิโรธ สุนทรเลขา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายนิโรธ สุนทรเลขา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์) : ท่านประธานครับผมขออนุญาตครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : เชิญครับ

นายนิโรธ สุนทรเลขา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์) : ผมประท้วงท่านประธานใน ข้อ ๔๕ นะครับ สิ่งที่ผู้ทรงเกียรติกำลังอภิปรายก็พอจะรับฟังได้ด้วยเหตุและผล แต่สิ่งที่กำลังอภิปรายถ้าแรงกว่านี้หรือเกินเลยกว่านี้ท่านคิดว่าจะทำให้แกนของโลกหลุดจากแกนได้ไหม ถ้าไม่ได้ก็เอาพอดี ๆ นะครับท่าน ด้วยความเคารพในแนวความคิดเห็นสิ่งที่ทานอภิปรายผมก็ถือว่าผมก็รับฟังได้ จิตวิญญาณเหล่านั้นผมก็ใกล้เคียงกัน แต่ว่าถ้าแรงกว่านี้ เลยเถิดไปกว่านี้ เราต้องรักษาซึ่งสถาบันองค์กรนิติบัญญัติของเราไว้ด้วยนะครับ เพราะฉะนั้นกราบเรียนท่านประธานวินิจฉัย ข้อ ๔๕ ด้วย

นายรังสิมันต์ โรม (แบบบัญชีรายชื่อ) : ก่อนที่ท่านประธานจะวินิจฉัยนะครับ

(นายคำพอง เทพาคำ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายคำพอง เทพาคำ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผมประท้วงครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : มีคนประท้วงครับ

นายคำพอง เทพาคำ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม คำพอง เทพาคำ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ที่จริงผมก็ไม่อยากจะประท้วงหรอกครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ท่านประท้วงใครครับ ข้อไหนครับ

นายคำพอง เทพาคำ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ประท้วงผู้ที่ลุกขึ้นประท้วงเมื่อสักครู่นี้ว่าผมขอประท้วงท่านประธานตาม ข้อ ๕ (๑) ท่านประธานก็เข้าใจดีว่าการอภิปรายของสมาชิกท่านประธานสามารถวินิจฉัยได้ ผมคิดว่าการประท้วงแบบซ้ำซากโดยไม่ฟังเลย ก็จะทำให้การประชุมก้าวเดินไปข้างหน้าไม่ได้ แล้วก็จะหาจุดที่จะสรุปไม่ได้ครับท่านประธาน ขอบคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ท่านนั่งลงได้แล้วครับ สรุปแล้วท่านไม่ได้ประท้วงผม

นายรังสิมันต์ โรม (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานผมเรียนชี้แจงนิดเดียว

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ให้ผมวินิจฉัยก่อนนะครับ ท่านไม่ได้ประท้วงผม ท่านบอกว่าผมสามารถควบคุมได้ ผมอยากจะเรียนท่านรังสิมันต์อย่างนี้นะครับ ท่านที่ประท้วงตั้งข้อสังเกตไว้ว่าที่ท่านอภิปรายนั้นค่อนข้างจะรุนแรง คือต้องดูถึงบรรยากาศ ดูถึงสถานที่นี้ การพูดบางอย่างพูดที่บางแห่งได้ ในห้องเรียน ในห้องสอนหนังสือ แต่ว่ามาพูด ณ สถานที่นี้ซึ่งเป็นที่ประชุมของตัวแทนของประชาชน ผู้ทรงเกียรติทั้งนั้น ดังนั้นผมขอความกรุณาท่านรังสิมันต์ว่ากรุณาพูดให้อยู่

ในเรื่อง ในประเด็น แล้วก็พูดด้วยความสุภาพ เพื่อที่จะทำให้การพัฒนาการการรับฟังเรื่องต่าง ๆ นั้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ไม่ต้องมีการประท้วงกัน

นายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขอบคุณท่านประธานครับ ผมก็จะเดินต่อให้รักษาบรรยากาศที่สุดนะครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานสภา) : ขอบคุณครับ

นายนิโรธ สุนทรเลขา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์) : ขอบคุณท่านประธานที่วินิจฉัยครับ

นายรังสิมันต์ โรม (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ จึงไม่แปลกที่ทันทีที่ตัวแทนของประชาชนเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญต่อรัฐสภาก็จะมีผู้ที่ได้รับประโยชน์จาก คสช. มาแสดงความเห็นคัดค้านกันอย่างถ้วนหน้า สภาพแบบนี้เป็นสภาพที่ทำให้การเมืองไทยถึงทางตัน ผมจึงขอเรียกร้องให้คนที่ได้รับประโยชน์และคัดค้านกลับตัวกลับใจเสียใหม่ และสำนึกต่อบาปที่ตัวเองได้ก่อเอาไว้ ด้วยเหตุนี้ผมจึงขอเรียกร้องต่อพวกเราทุกคนให้ใช้มโนธรรมสำนึกที่ถูกต้อง ให้เห็นชอบต่อหลักการที่ให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญพุทธศักราช ๒๕๖๐ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของ ส.ส.ร. ที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน

(นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ได้ยืนและยกมือขึ้น)

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานสภารัฐสภา) : มีท่านใดประท้วงหรือครับ

นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ผมขอประท้วงครับท่านประธาน ผมชัยวุฒิครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ท่านชัยวุฒิประท้วงอะไรครับ

นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ผม ชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ คือท่านผู้อภิปรายได้พูดจาใช้ถ้อยคำเสียดสีผู้ที่จะลงมติในครั้งนี้ว่าเป็นการทำบาป เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องในการไปคาดโทษวิพากษ์วิจารณ์สมาชิกท่านอื่นในห้องประชุมนี้ ซึ่งเป็นการเสียดสี ขอให้ท่านประธานได้ให้ถอนคำพูดด้วยครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ผมวินิจฉัยแล้วครับ

นายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ผมยินดีถอนทุกคำ แต่ขอให้ระบุได้ไหมครับว่าผมต้องพูดคำไหน

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ผมฟังท่านแล้วท่านพูดลงมาบ้างแล้ว

นายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : นี่ผมก็ถอยจนไม่รู้จะถอยอย่างไรแล้วนะครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : คือท่านกำลังพูดที่จะขอให้สมาชิกสนับสนุนครับ ก็โอเค (OK) ครับ

นายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ต่อเลยไหมครับท่านประธาน

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ได้ครับ

นายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ด้วยเหตุนี้ผมจึงขอเรียกร้องต่อพวกเราทุกคนให้ใช้มโนธรรมสำนึกที่ถูกต้อง ให้เห็นชอบต่อหลักการที่ให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญทุกฉบับที่ฝ่ายค้านได้เสนอต่อรัฐสภา กล่าวถึงท่านสมาชิกวุฒิสภาที่ผ่านมา ผมทราบดีถึงความอึดอัดของท่านเนื่องจากว่าท่านไม่ได้มาจากประชาชน ไม่ได้ทราบและอยู่คลุกคลีกับประชาชน แต่ท่านคือผู้หนึ่งที่มีโอกาสได้เลือกผู้นำของประเทศ ซึ่งก็คือ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เข้ามาบริหารประเทศ สร้างนโยบายและแก้ปัญหาให้กับประชาชน ผ่านมาปีกว่าเราได้เห็นกับตาแล้วว่ามันผิดพลาดอย่างไรกับสิ่งที่พวกเราได้เลือก วันนี้เป็นโอกาสแล้วครับ โอกาสที่เราจะได้แก้ไขความผิดพลาดนี้ โอกาสที่เราจะได้

กอบกู้ชื่อเสียงเกียรติยศของพวกท่านกลับมาอีกครั้ง ด้วยการกลบฝังสิ่งที่ท่านสร้างขึ้นมากลับลงสู่ผืนดิน ให้โอกาสประชาชนได้ใช้เสรีภาพในการเลือกทุกอย่างด้วยตัวประชาชนเอง ให้ประชาชนได้เลือกพวกท่านกลับมาด้วยเจตจำนงของประชาชนเอง โอกาสเป็นของพวกท่านแล้ว อยู่ที่พวกท่านจะยอมเสียสละเพื่อไปสู่อนาคตร่วมกันกับประชาชนหรือทิ้งโอกาสที่จะแก้ปัญหาของชาตินี้ไปอย่างน่าเสียดาย หากเรื่องเหล่านี้ท่านสมาชิกยังไม่สามารถทำได้ ยังเพิกเฉย ผมคงเห็นเป็นอย่างอื่นไม่ได้ว่านอกจากจะต้องกล่าวว่าพวกท่านไม่ได้ต้องการสร้างระบอบประชาธิปไตยที่มีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดอย่างแท้จริง ไม่ได้อยากให้ประเทศเรามีระบอบประชาธิปไตยที่เข้มแข็งและแข็งแรง แต่สิ่งที่พวกท่านต้องการคือระบอบที่อยู่ตรงกันข้ามกับประชาชน และมีบางอย่างที่อยู่เหนือรัฐธรรมนูญ หากในภายภาคหน้าการจัดทำรัฐธรรมนูญเพื่อสร้างข้อตกลงใหม่ในระบอบประชาธิปไตย หากเกิดขึ้นได้จริง และสุดท้ายนำไปสู่การสร้างความไม่พอใจให้กับผู้ที่เคยได้รับประโยชน์จากระบอบเดิม และอาจนำไปสู่การใช้อำนาจรัฐต่าง ๆ เพื่อฉุดรั้ง หรือในท้ายที่สุดคือการก่อการรัฐประหาร ผมขอเรียนท่านประธานว่าให้ท่านประธานได้โปรดเชิญชวนทุกคน ทุกองค์กร ทุกสถาบันในสังคมมาร่วมกันปกป้องรัฐธรรมนูญที่เป็นของประชาชนด้วยกัน สุดท้ายนี้ครับ ผมยืนยันอีกครั้งว่าสิ่งที่ผมเสนอไม่ใช่การต้องเลือกระหว่างความจงรักภักดีหรือการเคียงข้างประชาชน นี่ไม่ใช่สิ่งที่พวกเราอยากจะเห็น เพราะสิ่งที่เราอยากเห็นคือการทำให้สถาบันพระมหากษัตริย์อยู่เคียงข้างระบอบประชาธิปไตยมีประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจสูงสุด

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ท่านเอ่ยโดยไม่จำเป็นนะครับ

นายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขอให้ท่านได้ตัดสินใจและใช้มโนธรรมสำนึกของพวกท่านให้มากที่สุด อย่าไปฟังคำสั่งใครครับ ขอบคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ต่อไปกลับไปทางฝ่ายวุฒิสภานะครับ อย่างที่ผมเรียนแล้วมีเวลาเหลือ ๒๙ นาที มี ๒ ท่าน ที่อยู่ในคิว

คิวแรกคือท่านเสรี สุวรรณภานนท์ และจากนั้นจะไป ส.ส. ฝ่ายรัฐบาล ท่านชาดา ไทยเศรษฐ์ เชิญท่านเสรีครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม นายเสรี สุวรรณภานนท์

(นายคารม พลพรกลาง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายคารม พลพรกลาง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขออนุญาตครับท่านประธาน ขอประท้วงท่านประธานนิดหนึ่งครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ครับ

นายคารม พลพรกลาง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ผม นายคารม พลพรกลาง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานว่าไม่ได้ขัดข้องที่ท่านเสรีจะอภิปรายนะครับ แต่เมื่อวานผมก็ฟังท่านอภิปรายแล้ว ถ้าตามข้อบังคับ ขออนุญาตที่จะอ้างข้อบังคับ ข้อ ๔๓ ข้อ ๔๔ การอภิปรายก็ไม่แน่ใจว่าท่านใช้ข้อบังคับในการอนุญาตให้ท่านเสรีซึ่งอภิปรายแล้วอภิปรายอีก ท่านใช้ข้อบังคับข้อไหนครับ ----------

เพื่อให้เป็นบรรทัดฐานเนื่องจากว่าตามข้อบังคับต้องเป็นการอภิปรายที่เมื่อผู้อภิปรายตามข้อ ๔ กรณีที่มีผู้อภิปรายหลายคนประธานจะให้คนใดอภิปรายก็ได้ แต่ให้คำนึงถึงผู้เสนอญัตติและผู้ซึ่งยังไม่ได้อภิปราย อย่างผมก็ไม่ได้อภิปราย แต่ผมอยู่ฝ่ายค้าน เพราะฉะนั้นผมกราบเรียนท่านประธานว่าท่านจะยึดถือหลักการหรือข้อบังคับในเรื่องที่อนุญาตให้ท่านเสรือภิปรายอย่างไรครับ ขออนุญาตครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : เมื่อสักครู่นี้ก็ปรึกษาท่านประธานรัฐสภาแล้ว ท่านได้มีคำสั่งไว้ว่ามีผู้ประท้วงเหมือนท่านนะครับ และท่านประธานชวนก็บอกว่าต้องหมดผู้ที่อภิปรายแล้ว และท่านเสรี

นายคารม พลพรกลาง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานขออนุญาตพูดเสียงดังนิดหนึ่ง ผมพยายามจะฟังท่านเพื่อให้เป็นบรรทัดฐาน ไม่ได้ขัดข้องที่ท่านเสรีจะอภิปรายนะครับ แต่เพื่อให้ยึดถือเป็นบรรทัดฐานครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ผมได้ปรึกษาท่านประธานชวนแล้วนะครับ ตอนแรกท่านเสรีอยู่ในลำดับต้น ทีนี้ท่านเสรีกับท่านสมชายซึ่งอยู่ในบัญชีนี้ ตอนนี้ก็อยู่บัญชีท้ายสุดของกลุ่ม ส.ว. ซึ่งผมได้เรียนแล้วว่ามีเวลาเหลือ ๒๙ นาที ท่านประธานชวนได้ยกคนอื่นขึ้นมาพูดก่อนนะครับ ก่อนที่ผมจะขึ้นมาและก่อนท่านจะไปผมก็หารือท่านอีกทีหนึ่งนะครับ

นายคารม พลพรกลาง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขออนุญาตท่านประธานด้วยความเคารพ ไม่อยากให้เสียเวลา แต่ว่าเพื่อเป็นบรรทัดฐานแล้วก็ผมพยายามจะเข้าใจท่าน แต่เท่าที่ผมดูข้อบังคับยกเว้นแต่ว่าท่านประธานชวนซึ่งเป็นประธานในที่ประชุมเรียกว่ามีอำนาจในการชี้ แต่ว่าถ้าอย่างนั้นข้อบังคับไม่ได้บอกไว้ก็ถือว่าจะเป็นบรรทัดฐานใหม่หรืออย่างไรครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ผมถึงได้ให้เจ้าหน้าที่ไปถาม เขาบอกว่าเป็นข้อตกลงของวิป (Whip) ๓ ฝ่าย และจากนั้นเจ้าหน้าที่เมื่อบอกท่านประธานชวนและบอกผมแล้วก็มีการนำเสนอนะครับ ท่านประธานชวนยกท่านกล้านรงค์ขึ้นมาพูดก่อน

นายคารม พลพรกลาง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขออนุญาตครับ คือประเด็นที่ท่านเสรีอภิปรายก็เข้าใจว่าคือเรื่องแก้รัฐธรรมนูญตามข้อ ๔๔ ต้องคำนึงถึงคนที่ยังไม่ได้อภิปรายเพื่อฟังความคิดเห็นหลากหลาย เพราะฉะนั้นท่านเสรีจะอภิปรายก็อภิปรายก็อยู่ในประเด็นเดิมหรือเปล่าผมไม่ทราบ แต่ไม่น่าจะแตกต่างก็กราบเรียนท่านประธานว่าถ้าท่านจะยึดถืออย่างนี้ก็จะเป็นหลักต่อไปนะครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : คือผมปฏิบัติตามที่ท่านประธานชวนว่าไว้นะครับ เชิญครับ

(นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม วิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมขอประท้วงท่านประธานตามข้อบังคับ ข้อ ๕ (๑) ท่านประธานครับ ท่านประธานต้องทำตัวเป็นกลาง ผมขอเวลาสั้น ๆ ในการอรรถาธิบายการอภิปรายในครั้งนี้เป็นการรวมญัตติอภิปราย ซึ่งโดยหลักแล้วผู้อภิปรายแต่ละท่านจะได้สิทธิในการอภิปราย ๑ ครั้งรวมทุกญัตติ หลักการตรงนี้ชัด และถ้าท่านประธานวินิจฉัยแบบนี้นั่นหมายความว่าผู้อภิปรายของทั้งฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้านก็สามารถเติมรายชื่อเพิ่มเติมในสิ่งที่ตนเองขาดตกบกพร่องไปได้เรื่อย ๆ ใช่หรือไม่ครับ ผมวิงวอนท่านประธานจริง ๆ ประชาชนที่ฟังอยู่ทางบ้านให้เกียรติท่านประธานเป็นอย่างยิ่ง และหวังว่าท่านประธานจะทรงไว้ซึ่งวุฒิภาวะและวินิจฉัยอย่างเป็นธรรม และมีความเป็นกลางตามข้อบังคับ ข้อ ๕ (๑) ครับ ขอบพระคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : เรื่องนี้เกิดขึ้นเมื่อท่านประธานชวนได้ให้ท่านกล้านรงค์ จันทิก ได้อภิปรายก่อน แล้วปรากฏว่าทางวิป (Whip) ของฝ่ายวุฒิสภาได้ทักท้วง ซึ่งถ้าท่านอยู่ในที่ประชุมจะได้ทราบอย่างนี้ ท่านประธานชวนก็อธิบายว่าถึงแม้ข้อบังคับไม่ได้ห้ามอภิปรายซ้ำ แต่ว่าจะต้องให้ท่านที่ยังไม่ได้อภิปรายนั้นอภิปรายก่อน ดังนั้นท่านเสรีจึงมาอยู่หลังผู้ที่อภิปรายก่อน ซึ่งอภิปรายไป ๒ ท่านนะครับ ดังนั้นผมปฏิบัติตามนี้

นายคารม พลพรกลาง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ขออนุญาตนิดเดียว ผมจะนั่งแล้วเพื่อไม่ให้เสียเวลา แต่ผมขอทำความเข้าใจเพื่อพวกผมจะได้ปฏิบัติตัวถูก ตามข้อ ๔๔ ต้องคำนึงถึงคนที่ยังไม่อภิปราย ประเด็นคือว่าท่านเสรีได้อภิปรายแล้วก็ได้อภิปรายนาน และเวลานี้เป็นเวลาของรัฐสภา ไม่ใช่เวลาของฝ่ายไหน ท่านประธานอนุญาตให้ท่านเสรีอภิปรายเท่ากับว่าท่านปฏิบัติไม่เป็นกลางตามข้อ ๕ (๑) เพราะฉะนั้นท่านประธานต้องวินิจฉัยว่าเรื่องนี้ท่านประธานจะเอาอย่างไร ขอบคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : มีคนประท้วงเยอะนะครับ คือถ้าเป็นหลักที่วางไว้ว่าข้อบังคับไม่ได้ห้ามอภิปรายซ้ำ อภิปรายได้ในเวลาของ ส.ว. ที่เจ้าหน้าที่ส่งมาให้ผม ซึ่งเป็นสิ่งที่ท่านประธานชวนได้วางหลักไว้นะครับ เชิญท่านชลน่านครับ

นายชลน่าน ศรีแก้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (น่าน) : ท่านประธานที่เคารพ ผม ชลน่าน ศรีแก้ว พรรคเพื่อไทย จังหวัดน่าน ในฐานะสมาชิกรัฐสภา เมื่อสักครู่ท่านประธานได้กล่าวมา ๑ ประโยคว่าเป็นข้อตกลงร่วมของวิป (Whip) ๓ ฝ่าย ผมฟังแล้วผมจำเป็นต้องลุกขึ้นยืนยกมือเพื่อใช้สิทธิตามข้อบังคับ ข้อ ๔๗ วรรคสอง ในฐานะที่ผมเองเป็นผู้ร่วมเจรจาของวิป (Whip) ๓ ฝ่าย เรามีข้อตกลงกันชัดเจนว่าเราจะใช้วิธีการรวมพิจารณา ข้อเสนอของวิป (Whip) ฝ่ายค้านตอนแรกบอกว่ารวมแล้วแยกกลุ่มพิจารณา ก็มีข้อเสนอของสมาชิกทางวุฒิสภาบอกว่าถ้าเรารวมพิจารณาแล้วสมาชิกอภิปรายได้อย่างอิสระในทุกญัตติก็คือ ๖ ญัตติ จะพูดหมดก็ได้ จะพูด ๒ ญัตติ ๓ ญัตติก็ได้ แล้วขึ้นได้ ๑ ครั้งพูดให้จบเลย อันนั้นคือข้อตกลงของเรา จริงอยู่ว่าข้อตกลงนี้ไม่ได้ห้ามว่าอภิปรายซ้ำไม่ได้ เพราะโดยสามัญสำนึกของข้อตกลงเมื่อเรารวมกันพิจารณาอย่างนั้นแล้ว และเราก็มีเวลาแบ่งให้แต่ละฝ่ายไปก็ย่อมอนุมานได้ว่าแต่ละฝ่ายก็ไปจัดตามแนวนั้น แต่ถ้าเป็นคำวินิจฉัยของท่านประธาน ผมใช้สิทธิพาดพิง ต้องชี้แจงตามข้อ ๔๗ วรรคสอง นำเรียนท่านประธานว่าไม่มีข้อตกลงในวิป (Whip) ๓ ฝ่ายที่จะอนุญาตอย่างนั้น ถ้าจะอนุญาตอย่างนั้นต้องเป็นดุลพินิจของท่านประธานวินิจฉัยไปตามข้อบังคับ จริงอยู่เราแบ่งเวลาแล้ว

ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งย่อมมีสิทธิ แต่การใช้สิทธินั้นต้องคำนึงให้ชอบด้วยข้อบังคับด้วย วิป (Whip) ๓ ฝ่าย ไม่มีข้อตกลงอย่างนี้นะครับ ขอบพระคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ผมขอให้ฝ่ายวุฒิสภาชี้แจงก่อน แล้วผมจะได้วินิจฉัยครับ

นายสมชาย แสวงการ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ท่านประธานครับ สมชาย แสวงการ สมาชิกรัฐสภา ในฐานะที่เข้าร่วมประชุมวิป (Whip) ๓ ฝ่ายด้วยนะครับ ส่วนหนึ่งถูกตามที่คุณหมอชลน่านพูด เราตกลงเวลากัน ๗ ชั่วโมง ๒๐ นาที และเดิมคุณหมอชลน่านก็เสนอให้ประชุมเฉพาะเรื่องของ ๒ ฉบับ และ ๔ ฉบับอีกวันหนึ่ง เราก็ประนีประนอมกันมา แล้วก็ให้สมาชิกได้อภิปรายจนหมดแล้ว เราเดินตามข้อบังคับที่ได้ตกลงกันและข้อตกลงคือ ๗ ชั่วโมง ๒๐ นาที และข้อบังคับ ข้อ ๔๔ คือมีผู้อภิปรายหลายคน ประธานให้คนใดอภิปรายก็อภิปรายไปจนครบแล้วจบที่ท่านสุรชัย เหลือเวลาอีก ๒๙ นาที ฝ่ายของผู้เสนอญัตติ พรรคร่วมรัฐบาล พรรคฝ่ายค้านทั้ง ๔ ร่างก็จะได้อภิปรายสรุป ผมกับท่านเสรีก็มีเวลาเหลืออีกแค่คนละ ๑๐ กว่านาทีในการอภิปรายสรุป ความจริงก็เป็นธรรมพอสมควร ไม่ได้เป็นกติกาใหม่ และถ้าเราคิดว่าเราจะร่วมกันช่วยกันอภิปราย ช่วยกันเดินหน้าสภาแห่งนี้ ประการแรก ท่านประธานก็เดินตามข้อบังคับและข้อสั่งการที่ท่านประธานรัฐสภาวินิจฉัยไว้แล้ว ไม่ได้ผิดขัดกับอะไร ก็ขออนุญาตเดินหน้าเถอะครับ ขอบคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ขออนุญาตเดินหน้าจริง ๆ จะได้ไม่เสียเวลา ผมกังวลอยู่แล้ว และได้ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายนี้ขึ้นมาปรึกษาท่านประธานชวน และท่านประธานชวนก็ได้วินิจฉัยกรณีที่เกิดขึ้นมาแล้ว ตอนนั้นอาจจะไม่มีท่านใดอยู่ในห้องที่ทราบการโต้ตอบกันระหว่างฝ่ายวุฒิสภากับท่านประธานชวนนะครับ ดังนั้นผมก็ต้องเดินตามที่ท่านเคยวินิจฉัยไว้ ก็มีแค่นั้นครับ

นายชลน่าน ศรีแก้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (น่าน) : ผมขออนุญาตสักครู่ครับ ท่านประธานครับ นิดเดียวครับท่านประธาน ท่านประธานที่เคารพ กระผม ชลน่าน ศรีแก้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดน่าน พรรคเพื่อไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา คือประเด็นที่ท่านสมาชิกจะขึ้นอภิปรายอีก ๒ ท่าน ซึ่งเป็นผู้ที่เคยอภิปรายมาแล้ว และมีเวลาของสมาชิกวุฒิสภาเหลืออยู่แล้วก็จะใช้สิทธิอภิปรายสรุป ผมเองต้องเรียนท่านประธานด้วยความเคารพครับ ถ้าท่านใช้คำว่าอภิปรายสรุปผมค่อนข้างไม่เห็นด้วย เพราะไม่ชอบด้วยข้อบังคับ แต่ถ้าจะใช้สิทธิอภิปรายซ้ำและเป็นความประสงค์ของทางสมาชิกวุฒิสภาทั้งหมด มีเวลาเหลือจะมอบให้ผู้ใดผู้หนึ่งก็เป็นสิทธิครับ ผมก็ไม่ได้ขัดแย้งในประเด็นนั้น แต่ถ้าจะอ้างเป็นการสรุปผมไม่เห็นด้วยนะครับท่านประธานครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ไม่ใช่ครับ ผมไม่ได้พูดแบบนั้น

นายชลน่าน ศรีแก้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (น่าน) : ก็เลยกราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพว่าต้องเป็นไปตามข้อบังคับครับ ผมไม่ได้คัดค้านว่าท่านจะอภิปรายอีกครั้งหนึ่งนะครับ แต่ว่าขอให้เป็นไปตามข้อบังคับเท่านั้นเองครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : เอาอย่างนี้แล้วกันนะครับ ผมไม่ได้พูดว่าอภิปรายสรุปนะครับ อภิปรายสรุปจะเป็นผู้เสนอญัตตินะครับ ผมทราบดีทุกอย่างทุกปัญหา และผมพยายามเคลียร์ (Clear) นะครับ แล้วก็อยากจะเรียนว่าถ้ามีเวลาเหลือจริง ๆ และพวกเราไม่ว่าฝ่ายใดก็สามารถทำอย่างนี้ได้ เวลาที่ท่านเหลืออย่างตอนนี้พรรคฝ่ายรัฐบาลเหลือเวลาอยู่เยอะ อาจจะส่งคนอื่นที่ซ้ำมาก็ได้ครับ

นายภิญโญ นิโรจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์) : ท่านประธานครับ ตกลงสรุปกันได้ไหมครับ ถ้าไม่ได้ผมขอเสนอข้อบังคับ ข้อ ๑๕๑ สรุปได้ไหมครับ ถ้าไม่ได้ก็ให้สภาเป็นผู้วินิจฉัยตามภายใต้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๙ ครับ ข้อบังคับ ข้อ ๑๕๑ ภายใต้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๙ ขอให้สมาชิกรัฐสภาทุกท่านเปิดข้อบังคับ ข้อ ๑๕๑ ครับ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๙ ครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ท่านพูดเลยได้ไหมครับ

นายภิญโญ นิโรจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์) : ถ้าท่านประธานวินิจฉัยแล้วสมาชิกรัฐสภายอมรับคำวินิจฉัยของท่านประธานสภา ผมก็ไม่เสนอเรื่องนี้ครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ผมก็วินิจฉัยไปตามแนวปฏิบัติ

นายภิญโญ นิโรจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์) : ผมก็เคารพคำวินิจฉัยครับ ถ้ายังตกลงกันไม่ได้

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : เมื่อมีการวินิจฉัยเช่นนี้แล้ว ผมก็ต้องใช้กับทุกฝ่าย ท่านส่งคนซ้ำมาได้เลย

นายคารม พลพรกลาง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานนิดเดียว ผมขอพูดนิดหนึ่ง ผม นายคารม พลพรกลาง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ ด้วยความเคารพก่อนที่จะให้อภิปรายต่อซึ่งไม่ขัดข้อง แต่ถ้าทำอย่างนี้ ข้อ ๔๔ ท่านต้องดูให้ดีว่าประธานสามารถที่จะให้คนใดอภิปรายก็ได้จริงอยู่ครับ แต่ว่าเมื่อผู้เสนอญัตติได้พูดแล้ว ต้องคำนึงถึงคนที่ยังไม่อภิปรายถ้าอย่างนี้ครั้งหลังต่อไปฝ่ายค้านก็ทำอย่างนี้ท่านก็ต้องให้นะครับ เพราะท่านวางกฎกติกาแบบนี้ ก็กราบเรียนไว้เป็นบรรทัดฐาน แต่ว่าผมเข้าใจดีว่าคำวินิจฉัยของท่านประธานเป็นที่สุดครับ ขอบคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : วันนี้ก็ทำได้นะครับ โอเค (OK) จะได้ไม่เสียเวลาครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ท่านประธานครับ ผม เสรี สุวรรณภานนท์ ผมให้ท่านคารมอภิปรายก่อนผมก็ได้นะครับ ผมไม่ขัดข้องครับ

นายภิญโญ นิโรจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์) : ไม่ได้ครับท่านประธานครับ เพราะว่าท่านวุฒิสภาไม่มีสิทธิที่จะชี้นำท่านประธานรัฐสภานะครับ เอาตามคำวินิจฉัยของท่านนะครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ไม่ได้ครับ เพราะว่าของฝ่ายไหนก็ฝ่ายนั้นครับ ที่ผมพูดไปนี่หมายความทุกฝ่ายสามารถเสนอคนซ้ำได้ภายในกำหนดเวลาก็คิดว่าอย่างนั้นนะครับ เวลาเป็นเครื่องกำหนดครับ

นายภิญโญ นิโรจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์) : เมื่อท่านประธานวินิจฉัยแล้วสมาชิกรัฐสภาทุกท่านยอมรับคำวินิจฉัยผมก็จะขอนั่งลงครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ขอความกรุณาเดินหน้านะครับ เรื่องไหนครับ

นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงราย) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม วิสาร เตชะธีราวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย พรรคเพื่อไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมเคารพในการตัดสินใจของท่านประธานนะครับ แต่ว่าเมื่อสักครู่นี้ท่านประธานได้อ้างท่านชวนนะครับ แต่สิ่งสำคัญก็คือผมขออนุญาตบันทึกไว้ที่ประชุมว่าท่านเสรี สุวรรณภานนท์ และท่านสมชาย แสวงการ เมื่อวานนี้ท่านได้คนละ ๒๕ นาที ----------

ผม วิสาร เตชะธีราวัฒน์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภาก็ได้แค่ ๕ นาที เพราะฉะนั้นสิทธิไม่เท่ากันตรงไหนครับ ๑ สิทธิ ๑ เสียงเท่ากัน ด้วยความเคารพขอให้บันทึกไว้ว่าทั้ง ๒ ท่าน ได้คนละ ๒๕ นาทีแล้ว ส่วนผมเองได้ ๕ นาที ขอบพระคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายชวน หลีกภัย ประธานรัฐสภา ได้กลับมาขึ้นบัลลังก์เพื่อดำเนินการประชุมต่อไป)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : สมาชิกที่เคารพครับ ผมขออนุญาตทำความเข้าใจ การอภิปรายครั้งนี้เป็นการตกลงเรื่องเวลา ฝ่ายละ ๗ ชั่วโมง ๒๐ นาที จึงไม่มีการทักท้วงเลยว่าใครอภิปรายเกินเวลาหรือนอกเวลา เพราะให้โอกาสบริหารเวลาด้วยตัวเอง กรณีที่วุฒิสมาชิกมีผู้อภิปรายเพิ่มอีก ๒ คน ผมไม่ได้อนุญาตตั้งแต่ต้น โดยเปิดโอกาสให้สมาชิกที่เขายังไม่ได้อภิปรายให้อภิปรายหมด และแนะนำว่าถ้าเวลาเหลือไม่บังคับก็อาจจะต้องพูดให้ครบ ๗ ชั่วโมง ๒๐ นาที เผื่อว่าเราจะได้มีเวลาเตรียมตัว แต่สิทธิของสมาชิกที่อภิปราย ถ้าเขาจะอภิปรายอีกได้ครับ เช่นเดียวกับพวกเราฝ่ายค้านและสมาชิกพรรคร่วมรัฐบาล ผู้ใดที่มีความประสงค์อภิปรายอีกเนื่องจากเวลาท่านเหลือได้ครับ แต่สรุปได้ไหม ไม่ได้ครับ ท่านไม่ได้เป็นผู้เสนอญัตติ ผู้ที่สรุปได้ก็คือผู้เสนอญัตติ เมื่อการอภิปรายสิ้นสุดแล้ว เจ้าของญัตติผู้ใดผู้หนึ่งมีสิทธิสรุป วุฒิสมาชิกไม่ใช่ผู้เสนอจึงสรุปไม่ได้ แต่อภิปรายได้ แต่ถ้าผู้อภิปรายอภิปรายซ้ำ ข้อบังคับเขาเขียนเอาไว้ ที่ผมอ่านให้พวกเราฟังเมื่อวาน ถ้าเห็นว่าซ้ำ วนเวียน ท่านมีสิทธิทักท้วงได้ อันนี้คือไม่ใช่เป็นเรื่องดุลพินิจส่วนตัว แต่เป็นหลักที่เราปฏิบัติ เพราะฉะนั้น ๒ ท่านก็อภิปรายได้ ถ้าเห็นว่าเวลาที่เหลืออยู่ไม่อยากให้เวลานี้เสียไปต้องการใช้ แต่ผมเรียนย้ำว่าเวลาเรามีจำกัด คำนวณการลงมติประมาณ ๔ ชั่วโมง ผมจึงได้ย้ำเรื่องนี้ เพราะผมไม่ต้องการให้เราล้มอภิปรายกัน ๒ วัน วันลงมติทำให้เสร็จ ๒ ยามก่อน เพื่อความไม่ประมาท จึงได้รบกวนบอกพวกเราตั้งแต่ต้นว่า ๗ ชั่วโมง ๒๐ นาที ไม่ใช่หมายความว่าเราต้องทำให้ครบ ถ้าไม่ครบจะมีความผิดไม่ใช่ครับ แต่ท่านสมาชิกมีสิทธิจะอภิปราย ถ้าท่านยืนยันอภิปรายท่านก็มีสิทธิครับ ทั้ง ๒ ท่านก็มีสิทธิเช่นเดียวกับฝ่ายค้าน ท่านใดที่อภิปรายแล้วต้องการอภิปรายอีกก็มีสิทธิ เพราะเราให้เวลาท่าน ท่านจะบริหารเวลาอย่างไร มีสิทธิภายในกฎ ข้อบังคับ ก็เรียนเพื่อเราได้เข้าใจร่วมกัน แล้วก็ท่านใช้สิทธิของท่านได้ครับ เชิญครับ

นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม จุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ พรรคเพื่อไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ในส่วนของฝ่ายค้านนั้น ขณะนี้เวลาของฝ่ายค้านเหลือประมาณ ๓๕ นาที ซึ่งจะเหลือเพียงแค่คุณหมอชลน่าน ศรีแก้ว ซึ่งจะเป็นผู้อภิปรายสรุป ซึ่งได้รับมอบหมายจากท่านผู้นำฝ่ายค้าน ก็ได้วางแผนกันว่าจะอภิปรายเริ่มเวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกาตรง ต่อด้วยท่านประธานวิป (Whip) รัฐบาล ใช้เวลาอีกประมาณ ๒๐ นาที เราจะได้เริ่มการลงมติตามข้อตกลงคือ ๑๘.๐๐ นาฬิกาตรง แต่ก็แล้วแต่เพื่อนสมาชิกรัฐสภาที่ยังมีเวลาเหลืออยู่ในการที่จะพิจารณาว่าจะใช้เวลาของท่านอย่างไร แต่ว่าทางพรรคร่วมฝ่ายค้าน เราเหลือผู้อภิปรายสรุป ๑ ท่าน และพร้อมเวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกาเป็นต้นไปครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ขอบคุณท่านจุลพันธ์ครับ ฝ่ายรัฐบาลสรุปไหมครับ เชิญท่านวิรัชครับ

นายวิรัช รัตนเศรษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพ ผม นายวิรัช รัตนเศรษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ ขอเรียนท่านประธานว่าถ้าล่าสุดเลย เวลาในส่วนของฝ่ายค้านหักประท้วงไปด้วยนี่จะอยู่ประมาณ ๒๕ นาที สมาชิกวุฒิสภา ถ้าหักเวลาประท้วงแล้วเหลืออยู่ประมาณ ๒๕ นาทีเท่ากัน มีแต่ในส่วนของพรรคร่วมรัฐบาลซึ่งหักประท้วงไปแล้วจะเหลือเวลาประมาณ ๑ ชั่วโมง ๑๕ นาที แต่คงจะใช้ไม่หมด ถ้าเผื่ออย่างไรก็ตามทีเราก็คงจะมีการปิดการอภิปรายได้ในตอนช่วง ๑๘.๐๐ นาฬิกา

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ประมาณ ๑๘.๐๐ นาฬิกา

นายวิรัช รัตนเศรษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : คิดว่าในส่วนนี้ก็คิดว่าเป็นไปได้ครับท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ที่ท่านจุลพันธ์ได้แจ้งนะครับ ขออีกครั้งท่านจุลพันธ์ครับ คิดว่าสรุปได้ตอนเวลาเท่าไรนะครับ

นายวิรัช รัตนเศรษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ของผม ๑๖.๔๒ นาฬิกา เป๊ะเลยเพิ่งไปเอามาเมื่อสักครู่นี้ครับ

นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพ ผม จุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ พรรคเพื่อไทย จังหวัดเชียงใหม่ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา พรรคร่วมฝ่ายค้านเหลือเวลาอีกประมาณครึ่งชั่วโมง ก็โดยประมาณหักลบเล็กน้อย ซึ่งจะเหลือผู้อภิปรายสรุปซึ่งได้รับมอบหมายคือคุณหมอชลน่าน ศรีแก้ว ซึ่งมีความพร้อมที่จะเริ่มอภิปรายตั้งแต่เวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา ถ้าเป็นตามเช่นนั้นเราจะสามารถสรุปเรื่องของการอภิปรายทั้งหมดเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา แล้วก็ลงมติได้ครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : อันนี้เป็นแนวที่ฝ่ายค้านจะใช้เวลา แต่เรามีผู้อภิปรายที่ค้างอยู่ วุฒิสมาชิก ๒ ท่าน ที่ต้องการอภิปราย ถ้ายังยืนยันผมก็อนุญาตเป็นสิทธิที่ท่านทำได้ แต่ว่าดูเวลาว่าท่านมีอยู่กี่นาที ๒๗ นาที ใช่ไหมครับ ถ้าท่านจะกรุณาแล้วก็มีของรัฐบาลท่านชาดายังไม่ได้อภิปรายครับ ก็จะให้สิทธิท่านเพียงแต่ว่าคำนวณเวลาด้วยก็แล้วกันครับ เชิญเลยครับ

นายสมชาย แสวงการ (สรรหา) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม สมชาย แสวงการ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ก็จะขออนุญาตใช้เวลาที่ท่านประธานอนุญาตที่เหลือตามข้อตกลง ๒๗ นาที ๒ ท่าน คือท่านเสรีและผม ไม่ใช่เป็นการสรุป ผมก็เรียนว่าเป็นการอภิปรายและไม่ซ้ำ เวลาที่เหลืออยู่จากเพื่อนสมาชิกที่ไม่อภิปราย แล้วก็มอบให้เรา ๒ คน ทำหน้าที่

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ผมเรียนท่านสมชายด้วยความเคารพอีกครั้งหนึ่งว่าถ้าเราจะร่วมมือกันโดยไม่ให้กินเวลามากเกินไป เพราะว่าฝ่ายค้านก็มีเวลาอยู่ครึ่งชั่วโมงเขาต้องสรุป เพราะฉะนั้นถ้าเรากินเวลาไปเกิน ๖ โมง ก็จะเป็นปัญหาที่ยากของผู้ที่ทำหน้าที่ตอนนับคะแนน เพราะฉะนั้นไม่จำเป็นต้องครบ ๗ ชั่วโมง ๒๐ นาที ถ้าเป็นความกรุณาได้ก็จะดีครับ เชิญเลยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมกราบเรียนเรื่องที่ผมจะเสนอกราบเรียนท่านประธานไม่ซ้ำจากของเดิมที่เคยพูดมา ต้องกราบเรียนด้วยความเคารพว่าสิ่งที่สมาชิกรัฐสภาทั้ง ๒ สภา ได้ร่วมกันพิจารณาญัตติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในคราวนี้ทั้ง ๖ ญัตตินั้น ต้องกราบเรียนด้วยความเคารพว่าสมาชิกวุฒิสภาทุกคนที่เข้าร่วมประชุมมีความคิด มีความร่วมมือในการจะทำงานร่วมกันของสมาชิกรัฐสภาให้มีประสิทธิภาพ ให้ได้ผลประโยชน์กับพี่น้องประชาชนทั้งประเทศ ดังนั้นในการทำหน้าที่ดังกล่าวนี้ในส่วนของวุฒิสภาเองจึงต้องทำหน้าที่ด้วยความรอบคอบด้วยความรู้สึกว่าสิ่งที่จะเสนอหรือตัดสินใจอะไรไปนั้นจะต้องเป็นประโยชน์จริง ๆ ดังนั้นในญัตติที่เสนอมาในส่วนของให้ตั้ง ส.ส.ร. ๒ ญัตติแรกนั้น เราก็ตระหนักแล้วก็พิจารณาถึงผลที่จะออกมาว่าถ้าหากว่ามีการตั้ง ส.ส.ร. มาแล้วจะเป็น ส.ส.ร. ที่มาทำหน้าที่ได้อย่างสมประโยชน์กับความตั้งใจของสมาชิกที่เสนอญัตติหรือไม่ แต่ทั้ง ๒ ญัตติที่เสนอให้มี ส.ส.ร. นั้น เราต้องช่วยกันคิดว่าถ้าบอกว่าเรามี ส.ส.ร. แล้ว ส.ส.ร. จะทำหน้าที่แทนพี่น้องประชาชนทั้งประเทศ เข้ามายกร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ให้เกิดขึ้น ----------

แต่กระบวนการของการทำหน้าที่ของ ส.ส.ร. พิจารณาจาก ๒ ญัตตินี้แล้วก็ยังมีข้อกังวลใจว่าในการทำหน้าที่ของ ส.ส.ร. นั้นจะทำด้วยหน้าที่ที่อิสระหรือไม่ ทำหน้าที่ยกร่างรัฐธรรมนูญแล้วจะไม่ถูกแทรกแซง อันนี้คือข้อสำคัญครับท่านประธาน เพราะว่าสิ่งที่เราคาดหวังว่าจะให้มีคนนอก คนที่ไม่ใช่ทำหน้าที่เป็นสมาชิกรัฐสภาอยู่ในปัจจุบันนั้นมาทำหน้าที่ยกร่างเป็นคณะใหม่ ชุดใหม่ขึ้นมา จะต้องทำหน้าที่ในการรักษาผลประโยชน์ของประชนอย่างแท้จริง และสิ่งที่สมาชิกวุฒิสภาพึงจะต้องระมัดระวัง ก็คือเมื่อร่างรัฐธรรมนูญแล้วโดย ส.ส.ร. ที่เราพูดถึง ข้อเสนอประเด็นต่าง ๆ ที่จะนำมาเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่จะมีผลกระทบหรือมีส่วนใดที่จะเกิดปัญหากับประเทศชาติกับอนาคตหรือไม่ ดังนั้น ก็เรียนด้วยความเคารพว่าจากการที่ได้ฟังท่านสมาชิกท่านหนึ่งได้อภิปรายไปแล้วเกี่ยวกับการมีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่มีสถาบันพระมหากษัตริย์อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ ต้องกราบเรียนด้วยความเคารพว่าในส่วนของวุฒิสภาเองก็มีความกังวลใจ ว่ากรอบหรือแนวทางที่คิดนั้นจะไปแค่นั้นหรือไม่ หรือถ้าหากว่ามีคนไม่เห็นด้วย หรือ ส.ส.ร. ที่ตั้งขึ้นมาใหม่ไม่เห็นด้วยกับแนวคิดนี้ สิ่งที่จะเกิดขึ้นก็คือ ส.ส.ร. จะถูกกดดันหรือไม่ อันนี้ก็คือสิ่งที่เรากังวลใจครับท่านประธาน เราก็ห่วงว่าข้อเสนอต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้านั้นจะไปไกลเกินกว่าที่เราคิด แต่ก็ดีอย่างนะครับ จากการที่มีท่านสมาชิกได้เสนอความเห็นไปสักครู่ก่อนหน้านี้ ทำให้สมาชิกวุฒิสภาตัดสินใจง่ายขึ้นว่าเราควรจะตัดสินใจในผลที่เป็นอย่างไร แต่ก็แล้วแต่ท่านสมาชิกท่านอื่น ๆ นะครับว่าตัดสินใจเห็นด้วยหรือไม่ อันนี้ก็เป็นสิทธิของแต่ละท่าน นี่คือญัตติในเรื่องของ ส.ส.ร. เราก็กังวลใจครับ ส่วนอีก ๔ ญัตติเป็นญัตติรายมาตรา ถ้าเราจะมีรัฐธรรมนูญใหม่ทั้งที ผมว่าข้อเสนอใน ๔ ญัตตินั้น ที่เสนอในแต่ละประเด็นนั้น ผมว่ายังน้อยเกินไปกับปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ท่านเสนอเพียงแต่ในเรื่องวิธีการลงคะแนน วิธีการใช้บัตรลงคะแนน แล้วก็ส่วนอื่นที่ตัดอำนาจส่วนนั้นส่วนนี้ ผมว่าถ้าเราจะร่างรัฐธรรมนูญทั้งที สิ่งเหล่านี้ยังน้อยเกินไปหรือเปล่า เราลงทุนเป็นหมื่น ๆ ล้านบาท แต่เรามีข้อเสนอเพียง ๔-๕ ประเด็น แล้วก็บนความเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยของพี่น้องประชาชนของสมาชิกรัฐสภา ผมว่าประเด็นที่เรากำลังพิจารณาอยู่นี้น้อยไปไหม แก้ปัญหาให้ชาติจริงหรือเปล่า แก้ปัญหาให้ปากท้องกับพี่น้องประชาชนจริงหรือเปล่า หรือเอาเพียงแต่พวกเราเสนอ เอาความต้องการของเราแล้วก็อ้างอิงเสียงหรือสิทธิจากประชาชน ผมว่าก็เป็น

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) สุพิชชาย์ ๒๖๓/๒

ความน่ากังวลใจนะครับ ถ้าเราจะทำรัฐธรรมนูญใหม่ทั้งทีเราน่าจะดูอะไรให้รอบคอบ ดูประเด็นให้กว้างขวาง อย่างสิ่งที่กราบเรียนท่านประธานครับ ผมว่าสิ่งที่เราอยากเห็นคืออะไร เราอยากเห็นที่มีรัฐธรรมนูญแล้วทำให้การเมืองสงบเรียบร้อย มีรัฐธรรมนูญแล้วเลือกตั้งมาแล้ว ----------

- ๒๖๔/๑

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) พรเทพ ๒๖๔/๑

ส.ส. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ควรอยู่ในตำแหน่งทำหน้าที่ให้ครบ ๔ ปี บ้านเมืองสงบเรียบร้อย มีระบบการตรวจสอบ มีการบริหารประเทศที่เข้มแข็งมั่นคง การทำหน้าที่ของรัฐสภาเรามีประชาธิปไตย มีระบบการเมืองที่แข็งแรง นี่คือสิ่งที่อยากเห็น เราอยากเห็นบ้านเมืองมีเสถียรภาพ เศรษฐกิจดีอย่างที่หลายท่านพูด อันนี้คือถ้าหากว่าร่างรัฐธรรมนูญทั้งทีต้องมีความชัดเจนในเรื่องเหล่านี้ นอกจากนั้นผมนี่อยู่ในคณะกรรมาธิการการเมืองของวุฒิสภา เราก็มีแนวคิดคิดว่าจะทำอย่างไรให้ได้นักการเมืองที่ดี ให้ได้นักการเมืองที่สร้างประโยชน์ให้กับพี่น้องประชาชน อันนี้ก็คือเป็นหัวข้อเป็นประเด็นที่เราคิดไว้เพื่อนำเสนอให้เกิดการเปลี่ยนแปลง นอกจากนั้นเรามีหัวข้อสำคัญ ๆ เกี่ยวกับการเมืองที่เราควรต้องมาทบทวนในรัฐธรรมนูญ เช่นการเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรมเราจะทำอย่างไร การทำให้การเมืองเป็นของประชาชน ไม่ใช่การเมืองเป็นของนักการเมือง ไม่ใช่นักการเมืองเป็นของนายทุน เพราะฉะนั้นพรรคการเมืองเหล่านี้เราต้องสร้างระบบ สร้างกระบวนการในรัฐธรรมนูญจะทำอย่างไร นอกจากนั้นเราจะทำอย่างไรในการสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง เราจะสร้างอย่างไรให้อยู่ร่วมกันในการเมืองเดียวกันด้วยความผาสุกร่มเย็นของพี่น้องประชาชนทั้งประเทศ สมาชิกรัฐสภาจะเข้ามาทำหน้าที่อย่างไรให้สมบูรณ์ที่สุดโดยไม่ใช่ตั้งแง่ตั้งงอนหรือตั้งหลักอยู่บนความเป็นศัตรูกัน พบปะกัน พูดจากัน ถ้อยทีถ้อยอาศัย แต่รักษาผลประโยชน์ของประเทศเป็นสำคัญ เราจะสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองเหล่านี้ได้อย่างไร นอกจากนั้นเราจะสร้างความรู้รักสามัคคีให้กับคนในชาติอย่างไร รัฐธรรมนูญเราจะออกแบบไหนที่ได้ประโยชน์กับประชาชนทั้งประเทศ เหล่านี้ทั้งหลายทั้งปวงนี่เป็นแค่ตัวอย่าง เพราะเราจะทบทวนรัฐธรรมนูญทั้งทีทั้งฉบับแต่เราเอามาเถียงกันแค่ว่านักการเมืองจะได้อะไร บัตรเลือกตั้งควรใช้กี่ใบ วิธีนับคะแนนจะนับอย่างไร ที่เสนอกันมายังไม่เห็นเลยประชาชนจะได้อะไร เลยกราบเรียนท่านประธานด้วยความห่วงใย วุฒิสภาพร้อมให้ความร่วมมือทุกอย่าง ไม่ตั้งแง่ตั้งงอน แต่จะเอาผลประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติเป็นสำคัญ ก็เลยกราบเรียนท่านประธานว่าสิ่งที่เรากำลังพิจารณาในวันนี้ต้องตอบสังคมได้ ถ้าเรายังไม่แน่ใจเราจะมีกระบวนการอะไรที่ทำให้มันชัดเจนมีประเด็นในเรื่องเหล่านี้ในการจะทำงานร่วมกันให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด ขอบพระคุณครับ ท่านประธานครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายชวน หลีกภัย ประธานรัฐสภา ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย รองประธานรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน)

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ขอบคุณครับ ต่อไปขอเชิญท่านชาดา ไทยเศรษฐ์

นายชาดา ไทยเศรษฐ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุทัยธานี) : เรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม ชาดา ไทยเศรษฐ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุทัยธานี พรรคภูมิใจไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ ประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญมา ๒๐ ฉบับ ใน ๘๘ ปีนี้ ก็ฉบับละ ๔ ปี ๔ เดือน ถ้าพูดถึงว่าฉบับละ ๔ ปี ๔ เดือน ถ้าเป็นเด็กก็เด็ก ๔ ขวบ ก็คงจะไม่ค่อยรู้อะไรมาก ทำอะไรไม่ค่อยเก่ง ก็ล้มกันไปว่ากันไป แต่สิ่งที่สำคัญคือผมเข้าสู่การเมืองเมื่อปี ๒๕๕๑ ครั้งแรกในการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เข้ามาได้ไม่เท่าไรเขาก็พูดกันถึงเรื่องรัฐธรรมนูญ แก้รัฐธรรมนูญ ก็มีเหตุการณ์มีอะไรวุ่นวายไปตามประสา ปี ๒๕๕๔ ก็แก้รัฐธรรมนูญก็เกิดความวุ่นวายกันอีก ผมก็เลยมามองว่าและแก้เพื่ออะไรกัน เรากำลังจะแก้เพื่ออะไร ทำเพื่ออะไร ผมเรียนด้วยความเคารพ วิธีการเลือกตั้งนั้นก็เป็นเหมือนกติกา บางคนก็อยากได้บัตรใบเดียว บัตร ๒ ใบ เลือก ๕๐๐ อะไรก็ตาม ผมว่านั่นเป็นเรื่องนักกีฬาที่เลือกกติกา ถ้าไม่พอใจกติกาก็อย่ามาเล่น ถ้าพอใจกติกาก็เล่นกันไป ----------

แต่สิ่งที่สำคัญคือหลายปีมานี้เราพูดกันแต่เรื่องแก้รัฐธรรมนูญ กลายเป็นว่าการแก้รัฐธรรมนูญเป็นเรื่องของคนที่ขี้แพ้ชวนตีไป ผมก็คิดอย่างนั้นนะครับ เพราะว่าทำไปทำมาก็ไม่ได้แก้เพื่อประชาชน ไม่ได้แก้เพื่อจะแก้ปัญหาบ้านเมือง แต่เป็นการแก้เพื่อความต้องการ วันนี้ก็มาถึงอีกจุดหนึ่งที่คนไทยต้องคิด และสมาชิกรัฐสภาแห่งนี้ก็ต้องคิด คิดอะไรครับ คิดที่จะหาทางที่ดี ทางออกที่ไปด้วยกันทั้ง ๒ ฝ่าย แต่ละท่านในความต้องการของท่านอาจจะไม่ได้ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ได้ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ก็ต้องยอมกัน ก็ต้องคุยกัน แต่อย่าแก้ด้วยระบบศรีธนญชัย อย่าดึงเวลา อย่าสร้างปัญหา จะทำอะไรก็ทำกันเสีย ผู้มีอำนาจในบ้านเมืองหรือประชาชนคนไทยทุกคนก็เหมือนกันต้องทำเพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายที่ให้ประเทศนี้บ้านเมืองนี้สงบ บางเรื่องยังไม่สมควรทำก็อย่าไปทำ ไม่ใช่ว่าจะเอาความต้องการของตัวเองเป็นตัวตั้งอย่างเดียวก็คุยกันไม่รู้เรื่อง ๒ วัน ที่ผมฟังมาแล้วก็ยังมองไม่เห็นฝั่ง เพราะจากความขัดแย้งจากการพูดกระทบกระทั่งกันไป ผมก็มีความรู้สึกว่าแล้วเราจะไปกันทางไหน ก็มาถึงจุดสำคัญของบ้านเมืองนี้อีกจุดหนึ่งที่เราต้องค่อย ๆ คุยกันและหาจุดลงตัว นั่งโต๊ะคุยกัน อย่านั่งมุมโน้นกับมุมนี้แล้วเถียงกัน ไม่ใช่ลักษณะของผู้ใหญ่ และผมเรียนด้วยความเคารพ ผมเห็นว่าการแก้รัฐธรรมนูญนั้นเป็นเรื่องที่จะไปต้องการใครคนใดคนหนึ่งไปเลยไม่ได้ ผมขออนุญาตชื่นชม นายชุมพล จุลใส ขออนุญาตเอ่ยชื่อนะครับ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชุมพร หรือ ส.ส. ลูกหมี ซึ่งผมเองไม่ได้เห็นด้วยกับรัฐธรรมนูญฉบับนี้ แต่ผมเชื่อรับแต่ ส.ส. ลูกหมีให้เหตุผลมาในแต่ละเรื่อง ๆ ผมก็ยอมรับเขาได้ ฟังดูก็น่ารักแล้วก็มีเหตุผล สิ่งที่เรารับไม่ได้เราก็มีความรู้สึกว่าเหตุผลของเขาก็มี ผมเองไม่ยอมรับอยู่แล้วกับการที่เอา ส.ว. มาเลือก เพราะถือว่า ส.ว. เป็นสภาขุนนาง เป็นตั้งแต่อดีตกาลที่เราว่ากันมา แต่มาฟังเหตุผลของ ส.ส. ลูกหมี ขออนุญาตเรียกอย่างนี้เพราะเป็นเพื่อนกันด้วย ผมก็ว่าใช่ในภาวะอย่างนี้ก็ต้องมีเหตุการณ์แบบนี้ เพราะว่าในแต่ละสถานการณ์มีไม่เหมือนกัน แต่สิ่งสำคัญก็คือว่าในเมื่อผ่านวิกฤติไปแล้วก็ต้องวางลงแล้วก็พอกันเสีย และเดินไปสู่สิ่งที่เป็นหลักการที่ถูกต้อง ผมเรียนด้วยความเคารพว่าจะทำอะไรก็ทำกันเถอะครับ แต่สิ่งที่สำคัญอย่าดึงฟ้าต่ำ และที่สำคัญปู่ของผมมาจากนอก ตามาจากนอกก็เหมือนกับคนจีนทั่วไปที่อพยพมา มาไม่ได้มีเงิน ก็มาได้เครดิต ได้น้ำใจของคนไทย ได้พระบรมโพธิสมภารทำให้อยู่เมืองไทยมาอย่างมีความสุขมาจนถึงรุ่นลูก รุ่นหลานคือรุ่นผมดีกว่าคนไทยหลายคน อันนี้เป็นสิ่งที่ผมสำนึก

อยู่ตลอดเวลา แล้วสิ่งที่สำคัญวันนี้ชี้ให้เห็นเลยว่าการแก้รัฐธรรมนูญคือการสร้างปัญหาไม่ยอมกัน ถ้าเราไม่มีคุ้มเกล้าคุ้มกระหม่อมผมว่าก็จะเหมือนกับเขมร ๓ ฝ่าย แพ้แล้วก็ไม่ยอมไปอยู่กัน อีกหน่อยผมแพ้ผมก็จะไปตั้งประเทศห้วยขาแข้งของผมบ้าง นี่คือสิ่งที่กลายเป็นว่าเราไม่ยอมกัน และสิ่งที่สำคัญวันนี้คนรุ่นผมเกิดมาเจอระบบคอมมิวนิสต์ ตีทฤษฎีโดมิโน (Domino) ทฤษฎีอะไรต่าง ๆ ที่เรารับรู้กัน ถ้าไม่อย่างนั้นไม่มีพระบรมโพธิสมภาร เราคงต้องไปเป็นไทยอพยพอยู่ในประเทศฝรั่งเศส อยู่ในประเทศอังกฤษ ในประเทศสหรัฐอเมริกาแบบประเทศเพื่อนบ้านเรา เพราะเราไม่ยอมกัน แพ้ก็ไม่ยอม ชนะก็จะเอาขี่คอกันต่อไป ผมว่าวันนี้สิ่งที่สำคัญผมเองก็ต้องแก้ ต้องแก้นิสัยแล้วยอมรับ ยอมเสียสละ ---------

คนไทยก็ต้องแก้นิสัย ตัวผมเองก็มีนิสัยที่ต้องแก้อีกหลายอย่าง ผมว่าถ้าพวกเราหันมามองตัวเองแล้วแก้ไขที่ตัวเรา ยอมรับความคิดของคนอื่นบ้าง ไม่ได้ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ เอา ๕๐ เปอร์เซ็นต์ก็ยังดี ผมว่ารัฐธรรมนูญคงไม่ต้องแก้กันมากมายอย่างทุกวันนี้ ซึ่งผมว่าเป็นประเทศที่มีรัฐธรรมนูญมากที่สุดในโลกเลยก็ว่าได้ ผมกราบเรียนท่านประธานว่าจะอะไรก็ตามขอให้คุยกันด้วยหลักการและเหตุผล บางเรื่องไม่ได้ร้อยเปอร์เซ็นต์ก็ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ แต่อย่าถือทิฐิ ถือมานะถือในเรื่องของตัวตนมาเป็นความต้องการ ถ้าไม่ได้อย่างนี้ไม่เอาต้องเอาอย่างนั้น ผมเรียนด้วยความเคารพบ้านเมืองก็จะวุ่นวายไม่จบไม่สิ้น วันนี้ผมขอเรียกร้องให้พวกเราคนไทยแก้นิสัยกันเสีย และรัฐธรรมนูญก็ไม่ต้องแก้บ่อย ๆ และที่สำคัญอย่าแก้เพื่อตัวเอง อย่าแก้ให้มีปัญหา วันนี้เรามี ๖ ฉบับ ๒ ฉบับก็คือแก้มาตรา ๒๕๖ อีก ๔ ฉบับก็รายมาตรา ก็มีเหตุผลด้วยกันทั้งคู่เอา ส.ส.ร. มา แต่อีกฝ่ายหนึ่งก็เห็นว่ากลัวว่าจะมีปัญหา กลัวจะถูกล้ม ถ้าไม่อย่างนั้นก็แก้รายมาตราไปก่อน ก็เป็นเหตุผลของทุกคน แต่สิ่งที่สำคัญนั่งจับเข่าคุยกันบ้างไม่ได้หรือ อย่าเป็นวิป (Whip) ฝ่ายค้าน อย่าเป็นวิป (Whip) ฝ่ายรัฐบาล อย่าเป็นวิป (Whip) ฝ่ายวุฒิสภา แต่มานั่งคุยกันว่าทางออกน่าจะเป็นอย่างไร คุยกันด้วยหัวใจของความเป็นคนไทยที่รักชาติรักแผ่นดินเท่า ๆ กัน ไม่มีใครรักชาติรักแผ่นดินเหนือกว่ากันหรอกครับ แต่ความเสียสละนั้นสำคัญมากกว่า ก็กราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพครับ วันนี้ต้องลงมติอีกเยอะก็เหตุการณ์จะเป็นอย่างไรผมก็ไม่ทราบได้ แต่สิ่งที่อยากจะบอกว่าเป็นผู้แทนราษฎรมาก็หนีทั้งเสื้อแดง หนีทั้งเสื้อเหลือง โดยล้อมสภาหลายหนแล้ว เวลายังไม่มีเลือกตั้งก็ไม่เห็นมีใครพูดเรื่องยุบสภา เวลามีสภาก็จะยุบกัน จะแก้กัน ผมเรียนด้วยความเคารพไม่ไปไหนหรอกครับ วันนี้ขออยู่ตรงนี้ อะไรจะเกิดขึ้นก็ขอเข้าตามตรอกออกตามประตู ในฐานะตัวแทนของพี่น้องชาวอุทัยธานี และผู้แทนของชาวไทย ด้วยความเคารพครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ขอบคุณท่านชาดาที่ใช้เวลาไม่เต็มที่นะครับ เหลือท่านสุดท้ายของ ส.ว. ท่านสมชาย แสวงการ มีเวลา ๑๖ นาที ถ้าใช้ไม่เต็มก็จะดีมากนะครับ สำหรับจากตรงนั้นไปจะมีเวลาสรุปฝ่ายละ ๓๐ นาที เชิญท่านสมชาย แสวงการ ครับ

นายสมชาย แสวงการ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ผม สมชาย แสวงการ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา

ต้องขอบพระคุณท่านชาดานะครับ ขออภัยที่เอ่ยนาม เมื่อสักครู่ท่านได้ให้สติพวกเราทุกคน และผมเห็นด้วยกับท่านครับ ต้องกราบเรียนว่าวันนี้วันที่ ๒๓ และวันที่ ๒๔ กันยายน ตรงกับเอกสารเล่มนี้ครับ วันที่ ๒๓ และวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ เมื่อ ๘ ปี ๗ เดือนที่แล้ว ที่ท่านชาดา ผม และเพื่อนสมาชิก ส.ส. ส.ว. บางส่วนเคยอยู่ในสภาที่ถนนอู่ทองในพิจารณาการแก้ไขรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๙๑ แล้วก็มีปัญหานำไปสู่วิกฤติการเมือง วันนี้ก็เช่นกันครับ ช่างบังเอิญตรงกับวันที่ ๒๓ วันที่ ๒๔ กันยายน วันเลขตรงกันเป๊ะเลยครับ มามาตรา ๒๕๖ ร่างรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่แบบเดียวกัน ที่ผมต้องพูดอย่างนี้เพราะเราล้วนเป็นสมาชิกรัฐสภาที่ต้องหาทางออกร่วมกัน แต่ต้องกราบเรียนว่า ๒ วันที่ผ่านมามีหลายเรื่องที่สมาชิกวุฒิสภาที่เป็นผู้แทนราษฎรเช่นกัน อย่าลืมครับว่า ๕๐ คน ก็มาจากการเลือกกันเองหรือเลือกตั้งกันในแต่ละภูมิภาคเข้ามาด้วย มีสมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิอีก ๒๐๐ คน ส่วนใหญ่ก็เป็นผู้ใหญ่ครับ ได้รับคำกระแทก เสียดสี หยามเหยียด ซึ่งผมก็คิดว่าบางครั้งก็เป็นสิ่งที่มิบังควร ต้องขออนุญาตว่าถ้าเราจะทำงานต่อไป ไม่ว่าจะร่างรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่ หรือจะแก้รัฐธรรมนูญรายมาตรา ถ้าเจอบรรยากาศแบบนี้บ่อย ๆ ผมคิดว่าไปไม่รอด ความก้าวร้าวทิ้งไว้นอกสภาเถอะครับ ที่เคยทำมาบางเรื่องบางราวท่านอาจจะใจร้อน ใจพลุ่งพล่านเพราะฮอร์โมนเพิ่งเคยเข้าสภา ----------

กรุณาเก็บความอยาก ความต้องการ อย่าขับเครื่องบินทะลุฟ้า อย่าเหาะเกินลงกา ให้มองเพื่อนสมาชิกที่ร่วมทำงานด้วยกันครับ ถ้าตั้งท่าบังคับข่มเขาโคขืนให้กลืนหญ้า ท่านไม่มีวันได้สำเร็จหรอกครับ วันนี้ท่านต้องอาศัยเสียงสมาชิกวุฒิสภา ๑ ใน ๓ ๘๔ เสียง ผมไม่ได้ขู่ แต่เราพร้อมที่เราจะร่วมมือกับท่านถ้าสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อชาติบ้านเมือง สมาชิกวุฒิสภาทุกคนเป็นคนรักบ้านรักเมืองเหมือนท่าน มีความต้องการเปลี่ยนแปลงปฏิรูป อยากเห็นอนาคตคนใหม่ ๆ เข้ามาสานต่อเสียด้วยซ้ำ แต่บางสิ่งบางอย่างที่ท่านพูดออกมานั้น ทำให้เราขาดความไว้วางใจอย่างยิ่ง และกังวลใจมากครับ โดยเฉพาะเรื่องการปฏิรูปสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งเมื่อสักครู่ก็มีพยายามหยิบยก ๑๐ ข้อ เอามาใส่ดัดแปลงเข้าไป ผมกราบเรียน แล้วว่าการตั้ง ส.ส.ร. โดยไม่มีกรอบเป็นอันตราย การแก้ไขมาตรา ๒๕๖ ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้เขียนไว้ชัดเจนว่ารัฐธรรมนูญแก้ไขได้ มีหมวดว่าด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญชัดเจน แต่ไม่มีหมวดว่าด้วยการสร้างรัฐธรรมนูญใหม่ ต้องเรียนให้เห็นชัดเจนว่าสิ่งที่เพื่อนสมาชิก ท่านกล้านรงค์ก็ดี ท่านสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย ก็ดีพูดนั้นเป็นข้อกฎหมายที่กังวล สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบางท่านอาจจะใหม่ บางท่านอาจจะไม่เข้าใจว่าวันหนึ่งถ้าท่านต้องโดนถอดถอน โดนยื่น ป.ป.ช. และโดนชี้มูลความผิดท่านจะเกิดอะไรขึ้นครับ กราบเรียนว่าต้องทำให้รอบคอบถ้าจะแก้ไขรัฐธรรมนูญ มีหมวดว่าด้วยการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ผมกราบเรียนเลยนะครับ ในเรื่องของการแก้ไขมาตรา ๒๕๖ ที่ท่านจะแก้ไขนั้นถามสักครั้งว่าเคยส่งเข้าสภาหรือยัง ท่านบอกว่าแก้ยากแก้เย็น ท่านไม่เคยส่งเข้าสภา แต่ท่านส่งเข้าสภาพร้อมกับการตั้ง ส.ส.ร. เลย ทำไมท่านได้ส่งเข้าสภาล่ะครับ ลองดูสิครับ กลับไปทบทวนตัวเอง ถ้าบอกวุฒิสภาที่มี ๑ ใน ๓ ไม่อยากให้ความเห็นชอบ ไม่อยากให้มีเรื่องของสมาชิกฝ่ายค้านร้อยละ ๒๐ สิ่งที่เกิดขึ้นในอดีตคือเสียงข้างมากลากไปหรือเผด็จการรัฐสภา กรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงเขียนบทบัญญัติข้างน้อยด้วยซ้ำไป อย่างน้อยต้องมีวุฒิสภา ๑ ใน ๓ ๘๔ คน และผมเรียนท่านแล้วเมื่อวานว่าถ้าเรื่องใดเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติอย่าว่าแต่ ๘๔ คน เลยครับ ๒๕๐ คน ก็จะเทคะแนนให้ครับ ถ้าท่านไม่อยากมีท่านก็ตัดออก ลองเสนอเข้าสภาสิครับ ไม่อยากมีเรื่องร้อยละ ๒๐ ก็ตัดออก แต่ไม่ได้เสนอการร่างรัฐธรรมนูญใหม่ ถ้าคิดว่าทำอย่างนั้นลองเปลี่ยนใหม่ครับ เสนอให้ที่ประชุมรัฐสภาแก้ไขรัฐธรรมนูญร่วมกัน ผมสมมุติเลยนะครับ ถ้าตัดออก ให้มีเสียงเห็นชอบ

ในวาระที่หนึ่ง ๒ ใน ๓ ของรัฐสภา วาระที่สามก็เช่นกัน ๒ ใน ๓ ของรัฐสภา ถามว่าอันนี้มาตรา ๒๕๖ แก้ได้ไหม แก้ได้ แต่ไม่ใช่แก้ได้เพราะแค่เสียงเกินกึ่งหนึ่งแล้วเกิดเผด็จการรัฐสภาแบบในอดีต ๗๕๐ คน ถ้ามีเสียง ๒ ใน ๓ แสดงว่าเกิดความเห็นชอบในเรื่องของการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ส่วนในบางเรื่องที่กันไว้สำหรับการต้องทำประชามติเป็นเรื่องสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการแก้ไขหมวด ๑ บททั่วไป ซึ่งเราก็รู้อยู่แล้วว่าประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรหนึ่งเดียวแบ่งแยกไม่ได้ หมวด ๒ พระมหากษัตริย์ ซึ่งเราเขียนไว้ชัดเจนในเรื่องของพระองค์ท่าน แต่ก็ต้องทำได้ บางส่วนก็ต้องไปถามประชามติ และผมขอย้อนกลับมามาตรา ๑ ที่อ่านให้ชัดเจนหน่อยนะครับ เมื่อสักครู่มีความพยายามเปลี่ยนแปลงสิ่งที่ไม่ควรทำประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรหนึ่งเดียวแบ่งแยกไม่ได้นั้น มาตรา ๒ ยังบอกประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สมาชิกบางท่านไปใช้คำว่า มีพระมหากษัตริย์อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ และพยายามย้ำอย่างยิ่ง ซึ่งทำให้ผมไม่สบายใจว่าจะไปเกิดการร่างรัฐธรรมนูญและเกิดประเด็นเกี่ยวกับสถาบันซึ่งเป็นที่เคารพรักผมชวนเพื่อนสมาชิกว่าวันนี้ที่ท่านเสนอร่างรัฐธรรมนูญนั้นเข้ามาเพื่อจะให้ตั้ง ส.ส.ร. นั้นยังไกลเกินจริง เพราะคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญซึ่งท่านสมาชิกหลายท่านอธิบายแล้วแม้คำวินิจฉัยนั้นจะไม่ถือเป็นการล้มล้างการปกครอง แต่คำวินิจฉัยว่าองค์สถาปนาเป็นของประชาชนต้องกลับไปถามประชาชนก่อนนั้น ทำไมท่านไม่กลับไปถามประชามติ สิ่งที่ท่านสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย ถามพรรคร่วมรัฐบาลท่านทำได้ครับ ท่านไปถามเลย จะชะลอการโหวตวันนี้ไว้ก่อนก็ได้ จะดึงเรื่องอย่างไรผมไม่ทราบ ----------

แต่ท่านจะตั้งกรรมการหรืออะไรที่จะมีใครพยายามเสนอ ท่านไปถามประชามติก่อนว่าจะให้ร่างรัฐธรรมนูญใหม่หรือไม่ อันนี้เป็นทางออกทางที่ ๑ ทางที่ ๒ ถ้าท่านจะแก้ไขรายมาตรา มีพรรคเพื่อไทยกับพรรคก้าวไกลเสนอมาแล้ว ๔ ประเด็น ไม่ได้หมายความว่าเราจะเห็นด้วยเห็นต่าง แต่วุฒิสภายังไม่ได้เสนอเลย มาตรา ๒๕๖ บอกว่า ญัตติแก้ไขเพิ่มเติมต้องมาจากคณะรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรีก็ยังไม่ได้เสนอ หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕ ของ ส.ส. ท่านเสนอแล้ว หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕ ของทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ก็เสนอได้ครับ ถ้ามาตราไหนเห็นว่าเป็นปัญหาและต้องการแก้ไขเพื่อประโยชน์บ้านเมือง ผมกำลังจะชวนท่านส่งร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญ ท่านลองคิดดูจะเกิดผลประโยชน์กับประเทศชาติดีขึ้นหรือไม่ถ้าจะแก้ไขรายมาตรา สมมุติเลยที่ท่านอยากแก้ไขมาตรา ๒๗๐ เรื่องการปฏิรูป ท่านบอกวุฒิสภาไม่จำเป็นต้องมีหน้าที่ในการปฏิรูป ผมชวนเลยว่าการปฏิรูปไม่คืบหน้าเพราะสภาผู้แทนราษฎรอาจไม่เห็นความสำคัญ ผมอยากให้แก้ มาตรา ๒๗๐ ให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาร่วมกันรับผิดชอบต่อการปฏิรูปประเทศ อย่างนี้ไม่ต้อง ๑ ใน ๓ เลยครับ ไม่ต้องเอา ๘๔ คนหรอกครับ ๒๕๐ คนจะแก้ให้ท่านเข้ามาร่วมด้วย การปฏิรูปประเทศจะได้ขับเคลื่อนเสียที

ถัดมาเรื่องของการแก้ไขมาตราบางเรื่องที่จำเป็นและท่านอยากทำ แต่ท่านยังตกลงกันไม่ได้ เรื่องบัตรเลือกตั้งครับ ใบเดียว ๒ ใบ ถ้าท่านตัดสินใจใช้บัตรใบเดียวแบบเก่าก็มีพรรคการเมืองที่เสียเปรียบ ท่านลองไปตกลงกันสิครับแล้วมาคุยกันใหม่ วุฒิสภาอาจจะเห็นด้วยกับท่านก็ได้ว่าท่านลองเปลี่ยนระบบการเลือกตั้งไหม ถ้าคิดคะแนนยากเหลือเกิน ท่านวีระกรบอก ขนาดจบวิศวะ ปริญญาโทยังคิดยากเลยนะครับ จะกลับไปเลือกตั้ง ๒ ใบ ทำอย่างไรจะไม่เกิดการผูกขาด เกิดปัญหา เกิดธุรกิจการเมืองแบบเดิม ที่เขาพยายามออกแบบท่านก็ลองไปเสนอสิว่าจะกลับไปบัตร ๒ ใบ เป็นระบบรวมเขตเรียงเบอร์ที่ผู้ลงคะแนนเสียงมีสิทธิเลือกตั้งหลายพรรค หรือจะกลับไประบบรวมเขตเบอร์เดียว ซิงเกิล โหวต (Single vote) ซึ่งผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนหนึ่งมีสิทธิเลือกได้คนเดียว ผมคิดว่าระบบแบบนี้หลายประเทศเขาก็ใช้ หรือท่านจะกลับไปใช้บัตรใบเดียวแบบเดิมจะตัดเรื่อง ๕ เปอร์เซ็นต์ พรรคเล็ก ๆ เขาก็เสียหาย เพราะเขาไม่เคยสามารถได้เสียง ส.ส. เข้าสภา

มาตราแบบนี้ถ้าตกลงกันได้ ส.ว. ผมเชื่อว่าจะลงมติเห็นชอบกับท่านในการแก้ไขได้ครับ กราบเรียนว่าเรื่องทั้งหมดที่ผมพูด เพราะผมคิดว่าวันนี้การแก้ไขรัฐธรรมนูญว่าด้วยการทำญัตติ ๔ ร่างเข้ามานั้นยังไม่ตอบโจทย์ ขอให้กลับมาทำโจทย์กันใหม่ แล้วกลับเข้ามาคุยในสภาอีก รัฐธรรมนูญวันนี้ถ้าสมมุติโหวตแล้วไม่ผ่านก็ไม่ได้หมายความว่าสมัยประชุมหน้าที่เปิดเดือนพฤศจิกายนหรือปีถัดไปท่านจะเสนอต่อไม่ได้ครับ ท่านเสนอแก้ได้เรื่อย ๆ ครับ เพราะรัฐธรรมนูญนี้มาด้วยหมวดว่าด้วยการแก้ไขรัฐธรรมนูญอยู่แล้ว สิ่งที่ต้องกังวลต่อไปอีกก็คือว่าการแก้ไขนั้นต้องชอบด้วยหลักกฎหมาย อย่าเดินหน้าไปสู่กับดักที่เรากระทำผิดกฎหมายเสียเอง สภาเป็นที่ออกกฎหมาย ผมเรียนท่านประธานไปเมื่อวานว่าผมมีข้อสงสัยบางประการเกี่ยวกับญัตติใน ๔ ร่างที่พรรคฝ่ายค้านเสนอ ทั้งวันที่ ๑๐ กันยายน และวันที่ ๑๖ กันยายน ที่มีการเปลี่ยนไปเปลี่ยนมา เอกสารอยู่ในมือผมครบหมดแล้ว มีลายเซ็นของสมาชิกหลายท่าน ที่ผมเอามาตรวจดูแล้วลายเซ็นไม่เหมือนกัน ผมไม่แน่ใจว่าเป็นลายเซ็นที่มีการเปลี่ยนแปลงประการใด หรือท่านไปแก้ไขแล้วหรือไม่ แต่ลายเซ็นหลายส่วนมีปัญหาครับ และมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในคดีนี้ ซึ่งสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ก็ได้ไปร่วมกันยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญและมีคำวินิจฉัย ทำให้ผู้ที่เสียบบัตรคะแนนลงแทนกัน รวมถึงผู้ที่เปลี่ยนแปลงแก้ไขโดยคำแนะนำของบางฝ่ายว่าทำได้ ๓๐๘ คน ส.ส. ส.ว. ถูก ป.ป.ช. ชี้มูลความผิด ผมกราบเรียนว่าสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่สมาชิกวุฒิสภาทุกท่านฝากผมมาด้วยความคิดเห็นอันดีงามต่อเพื่อนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่าวุฒิสภาไม่ได้ขัดแย้งใด ๆ กับท่าน วุฒิสภามองประโยชน์ประเทศชาติเหมือนกับท่านครับ เพียงแต่เราเห็นว่าสิ่งที่รัฐธรรมนูญนั้นได้ร่างมาและผ่านประชามติ ๑๖.๘ ล้านคนนั้น ยังไม่ได้กลับไปถามประชาชนอันเป็นองค์สถาปนารัฐธรรมนูญฉบับนี้ และการแก้ไขรายมติรายมาตรา ท่านนั้นยังไม่ได้รอบคอบเพียงพอ สมควรที่จะได้กลับมาพิจารณา แก้ไขรายมาตราที่เห็นเป็นปัญหาตรงกันเพื่อประโยชน์ประเทศชาติ หาใช่ตามที่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่

ส่วนประเด็นความขัดแย้งทางการเมืองที่ท่านกังวลว่าจะนำไปสู่ความรุนแรงนั้น ก็ต้องกราบเรียนว่าผมเอง ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งพรรคประชาธิปัตย์ พรรคเพื่อไทย พรรคภูมิใจไทย และหลายพรรคผ่านกันมาหมดในสภาแห่งนี้ รวมทั้งมีส่วนอันสำคัญมากน้อยตั้งแต่เป็นแกนนำ ตั้งแต่ นปช. พันธมิตร กปปส. เสื้อหลากสี รวมถึงเป็นผู้สนับสนุน ผู้ชุมนุม อยู่เบื้องหน้าเบื้องหลังกันมาเยอะแยะ และอาจรวมไปถึงกลุ่มเยาวชนปลดแอก หรือประชาชนปลดแอกที่กำลังมาก็แล้วแต่ แต่ผมคิดว่าเรื่องแบบนี้เราพูดกันในสภา อย่านำสิ่งที่เอาความกดดันของมวลชน เพราะมวลชนที่ว่าเป็นประชาชนของใคร เป็นประชาชนของฝ่ายใด ของพรรคร่วมรัฐบาล หรือของพรรคฝ่ายค้าน เป็นของเสื้อเหลืองหรือของเสื้อแดง ถ้าเราทำอย่างนั้นไม่มีวันจบหรอกครับ ผมคนหนึ่งไม่เคยกลัว แล้วผมคิดว่าไม่ได้ท้าทาย สิ่งที่ท่านสาทิตย์กรุณาบอกว่ามีคนติดแฮชแท็ก (Hashtag) จะติดตามครอบครัวนายสมชาย แสวงการ ขอบคุณครับ เจอมากแล้วครับ ไม่ได้มีปัญหาอะไร แล้วก็ยืนยันว่าก็จะว่าความหรือจะให้ทนายติดตามแบบเดียวกับคดีลูกสาวท่านนายกรัฐมนตรี ไม่มีการละเว้นเช่นกัน และผมคิดว่าเรื่องแบบนี้ไม่ใช่เรื่องการที่เราจะคุกคามกันเอง หรือท่านสาทิตย์ด้วยความหวังดี กรุณาช่วยบอกผมก็ขอบคุณมากเลยนะครับ และผมคิดว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา จำเป็นต้องร่วมมือกันครับ วันนี้มาถึงทางที่ผมยังไม่เห็นว่าทางตันหรอกครับ หลายท่านบอกว่าจะเลือกทางตันหรือทางรอด ผมคิดว่าประเทศไทยมีทางรอดเสมอครับ ประเทศไทยมีพระสยามเทวาธิราช ประเทศไทยมีคนไทยที่รักกัน อย่าขู่ ผมไม่กลัวคำขู่ และผมคิดว่าสมาชิกวุฒิสภาไม่กลัวคำขู่ แต่ต้องการทางออกร่วมกัน ทางที่เดินไปได้ ประนีประนอม ประนอมอำนาจ เดินไปด้วยกันว่าทางออกที่ ๑ รัฐธรรมนูญนี้ยังไม่ได้ทำประชามติ ต้องไปถามประชามติเสียก่อนหรือไม่ เพราะถ้าท่านไม่ถาม ท่านเดินวาระที่หนึ่งต่อไป วันที่ ๒๓-๒๔ กุมภาพันธ์ ปี ๒๕๕๕ เกิดเรื่องแบบนี้แล้ว และมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญแล้ว ผมเรียนเลยว่ายื่นศาลรัฐธรรมนูญแน่นอน ไม่ต้องกังวลเลย เพราะท่านไม่เดินตามเกมที่ถูกต้อง ๒. ร่างญัตติ ๔ ร่าง ที่ท่านเสนอต่อสภามีข้อสงสัยที่ผมไม่แน่ใจว่าตรวจสอบครบหรือไม่ ก็จำเป็นต้องตรวจสอบ ถ้าผิดท่านลงมติก็ต้องส่งศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยอีก ทางออกที่เป็นไปได้ครับ ผมคิดว่าทั้งพรรคร่วมรัฐบาลและพรรคฝ่ายค้าน และ ส.ว. ลองเสนอทางออกสิครับ ถ้าจะให้เราโหวตก็ยินดี และผมคิดว่าสมาชิกวุฒิสภามีสิ่งที่อยากจะโหวต

ไว้ในใจแล้ว แต่ถ้าจะไม่เดินไปถึงจุดนั้นทางออกเป็นอะไร สมาชิกหลายท่านเสนอได้ครับ ร่วมกันคิด จากนี้ยังมีเวลาสำหรับการลงคะแนนไปจนถึง ๒๔.๐๐ นาฬิกา ท่านเสนอทางออกที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ ต่อบ้านต่อเมือง และเป็นทางออกที่ทุกฝ่ายร่วมกัน วุฒิสภายังไม่ได้เคยพิจารณาจะแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้เลย ท่านต้องเสนอทางออกให้เราคิด ไม่ใช่บังคับว่าให้เราต้องทำตามท่าน และบอกว่าถ้าไม่ทำไม่รักชาติ ไม่ทำประชาชนจะก่นด่า ผมไม่กลัวครับ และผมเชื่อว่าสมาชิกวุฒิสภาทุกคนไม่กลัว ไม่ได้ท้าทายแต่อยากหาทางออกร่วมกันในสังคมไปได้ แล้วก็เป็นความงดงามของประชาธิปไตยที่เป็นตัวอย่างให้กับพี่น้องประชาชน แทนที่จะมาทะเลาะเบาะแว้งกันในสังคม ขออนุญาตว่าจบเพียงเท่านี้ และฝากท่านช่วยกันคิดก่อนจะลงมติ ขอบพระคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : สมาชิกที่แสดงความจำนงจะอภิปรายหมดบัญชีแล้วนะครับ ดังนั้นผมขอปิดอภิปราย ต่อไปจะดำเนินการตามข้อบังคับ ข้อ ๕๑ เกี่ยวกับผู้เสนอสิทธิที่จะอภิปรายสรุปอีกครั้งหนึ่งนะครับ จะแบ่งเป็นร่างฉบับที่ ๑ กับร่างฉบับที่ ๓ ถึงฉบับที่ ๖ รวม ๕ ร่างด้วยกัน กับร่างฉบับที่ ๒ ซึ่งเป็นร่างของพรรคร่วมรัฐบาล สำหรับร่างที่ ๑ กับร่างที่ ๓ ถึงร่างที่ ๖ ท่านใดจะเป็นผู้สรุปครับ ท่านนายแพทย์ชลน่านได้ขอเวลามา ๓๐ นาที ฝ่ายรัฐบาลท่านใดจะเป็นผู้สรุป ท่านวิรัชนะครับ ถ้าอย่างนั้นขอท่านชลน่านก่อนนะครับ เชิญครับ

นายชลน่าน ศรีแก้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (น่าน) : ท่านประธานที่เคารพ ผม ชลน่าน ศรีแก้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดน่าน พรรคเพื่อไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมได้รับมอบหมายจากท่านผู้นำฝ่ายค้านและเพื่อนที่ร่วมเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมในเรื่องด่วนที่ ๑ คือแก้ไขเพิ่มมาตรา ๒๕๖ และให้มีการจัดตั้ง ส.ส.ร. ร่างฉบับที่ ๓ ว่าด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกมาตรา ๒๗๐ และมาตรา ๒๗๑ ร่างฉบับที่ ๓ ว่าด้วยการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๙ และยกเลิกมาตรา ๒๗๒ ร่างฉบับที่ ๔ ว่าด้วยการยกเลิกมาตรา ๒๗๙ และร่างฉบับที่ ๕ ว่าด้วยระบบเลือกตั้งแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๑ มาตรา ๙๒ มาตรา ๙๔ และยกเลิกมาตรา ๑๐๑ (๔) และมาตรา ๑๐๕ (๓) ผมมีเวลา ๓๐ นาที จะขออนุญาตท่านประธานด้วยความเคารพสรุปทั้ง ๖ ญัตติ ในประเด็นที่ผมจะขออนุญาตนำเรียนท่านประธานเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นสำคัญอย่างยิ่งที่อยากจะกราบเรียนผ่านท่านประธานไปยังท่านสมาชิกรัฐสภาที่เคารพทุกท่าน ผมใช้คำว่า สมาชิกรัฐสภาที่เคารพทุกท่าน เพราะเป็นความรับผิดชอบของเรา เป็นหน้าที่และเป็นอำนาจของเราในการที่จะแก้ไขบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ตามที่มีสมาชิกเสนอเข้าสู่การพิจารณา เป็นหน้าที่ของพวกเราที่จะต้องร่วมกันพิจารณา มีเหตุผลความจำเป็นที่ผมจะขออนุญาตนำเรียนท่านประธานในการพิจารณาครั้งนี้ เรื่องที่ ๑ ในการอภิปรายมีสมาชิกได้ลุกขึ้นอภิปรายเพื่อพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมทั้ง ๖ ฉบับ ทั้งฝ่ายค้านฝ่ายรัฐบาล และสมาชิกวุฒิสภา ผมขออนุญาตรวบรวมกลุ่มก้อนของความเห็นไว้เป็น ๓ กลุ่มก้อน กลุ่มที่ ๑ เป็นกลุ่มที่เห็นด้วยที่จะรับหลักการ กลุ่มนี้มีทั้งรับหลักการทั้ง ๖ ร่าง และรับหลักการเป็นบางร่าง นั่นเป็นกลุ่มที่ ๑ นะครับ กลุ่มที่ ๒ เป็นกลุ่มที่ไม่ได้แสดงความเห็นว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการ แต่มีข้อเสนอแนะเช่นควรจะแก้เป็นรายมาตรา ยังไม่ถึงเวลา ยังไม่สมควรเป็นต้น กลุ่มที่ ๓ เป็นกลุ่มที่แสดงเจตนารมณ์อย่างชัดเจนว่ายังไม่เห็นด้วยกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ส่วนใหญ่ทั้ง ๖ ร่างไม่เห็นด้วย อันนี้ก็เป็นอีกกลุ่มหนึ่ง ผมจะขออนุญาตนำเรียนท่านประธานก่อนที่จะลงรายละเอียดในแต่ละความเห็น ผมขออนุญาตนำเรียนท่านประธานเรื่องของประเด็นการพิจารณา วาระนี้เป็นวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ เป็นตามบทบัญญัติรัฐธรรม นูญมาตรา ๒๕๖ และข้อบังคับการประชุมรัฐสภาของเราว่าด้วยการแก้ไขรัฐธรรมนูญหรือร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม

ในวาระที่หนึ่งเรามีมติชัดเจนว่าเราจะรวมทั้ง ๖ ญัตติรวมพิจารณา สมาชิกก็อภิปราย ก็จบสิ้นการอภิปรายไป ท่านประธานยุติไป การลงมติครับ มีคำถามจากท่านสมาชิกผู้ทรงเกียติว่าลงมติแล้ว ผลลงมติจะเป็นอย่างไร ผมใคร่ถือโอกาสนี้ตอบคำถามผ่านท่านประธานไปยังสมาชิกผู้ทรงเกียรติด้วยว่าจะลงมติอย่างไร แล้วผลการลงมติจะเป็นอย่างไร แนวทางการลงมติชัดเจนครับ บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ บัญญัติไว้ในข้อบังคับ ขานชื่อเรียงตามลำดับอักษร จะมีกรรมการนับคะแนน สิ่งที่จะต้องขานแล้วบอกกับท่านประธานเพื่อบันทึกไว้ในสภาแห่งนี้ ถ้าเห็นด้วยก็คือรับหลักการ ไม่เห็นด้วยคือไม่รับหลักการ และข้อบังคับเขียนไว้อีกเรื่องหนึ่ง เขียนว่าไม่ออกเสียง มี ๓ กรณีครับ ไม่ออกเสียงก็จะบันทึกเข้าไป ----------

แต่ในการลงมติด้วยความเคารพครับ มีการเรียงลำดับอักษรของสมาชิกรัฐสภา เพื่อความสะดวกในการนับคะแนนผมขออนุญาตท่านประธานด้วยความเคารพ กรรมการเรามี ๖ คน เพราะฉะนั้นขอสัก ๒ ท่าน ๔ คนลงคะแนนรวม อีก ๒ ท่านแยกไปกรณีหนึ่ง ของท่านสมาชิกวุฒิสภา ๒๕๐ ท่าน ที่ผมเสนออย่างนี้เพื่อสะดวกในการนับจำนวนท่านสมาชิกวุฒิสภาเพราะมีข้อกำหนดว่าในวาระที่หนึ่งต้องได้เสียงจากท่านไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ คือ ๘๔ เสียงขึ้นไป ก็จะทำให้การรวมคะแนนได้รวดเร็วขึ้น ผลการลงคะแนนแน่นอนครับ บางท่านจะเห็นด้วยกับร่างที่ ๑ ร่างที่ ๒ หรือร่างที่ ๔ ไม่เห็นด้วยกับร่างที่ ๓ ร่างที่ ๕ ร่างที่ ๖ ก็เป็นสิทธิของสมาชิกแต่ละท่าน ผมมิอาจจะไปโน้มน้าวชักจูงหรือบังคับได้ เพราะว่าเป็นข้อห้ามตามบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่จะต้องไม่อยู่ในอาณัติผูกมัดของผู้ใด แต่ว่าสิ่งที่ผมจะนำเรียนท่านประธานในการสรุปก็คือว่าสมาชิกหลายท่านแสดงเจตจำนงที่ดีที่จะใช้รัฐสภาเป็นสถานที่แก้ปัญหาให้กับประเทศชาติบ้านเมือง ผมฟังจากทุกท่านล้วนมีเจตนาดีที่จะทำเพื่อบ้านเพื่อเมือง เพราะฉะนั้นหลังจากที่ผมสรุปแล้ว ผมฝากท่านประธานไปยังสมาชิกที่เคารพทุกท่านครับ ผมเชื่อมั่นในการตัดสินใจของทุกท่าน การตัดสินใจแน่นอนขึ้นกับเหตุการณ์ สถานการณ์ในขณะนั้น ๆ ว่าเป็นอย่างไร ผมเชื่อมั่นในวุฒิภาวะ ในวิจารณญาณของสมาชิกทุกท่านที่จะพิจารณาตรงนั้น กรณีที่มีสมาชิกสอบถามผู้เสนอญัตติว่าถ้ามีการลงมติไปแล้วไม่รับหลักการ เช่น ร่างที่ ๓ ร่างที่ ๔ ร่างที่ ๕ ร่างที่ ๖ ยกตัวอย่างนะครับ ๔ ร่างหลังนี้ผลจะเป็นอย่างไร จะสามารถนำไปพิจารณาในชั้นของ ส.ส.ร. อีกได้หรือไม่ เป็นคำถามที่สำคัญครับ ด้วยความเคารพท่านประธาน ผมเองไม่ใช่นักรัฐธรรมนูญ ไม่ใช่นักกฎหมายที่สำคัญ แต่สิ่งที่ได้เรียนรู้สอบถามผู้รู้และวิธีปฏิบัติที่สืบเนื่องกันตลอดมา การตั้ง ส.ส.ร. ถ้าตั้งได้นะครับ ส.ส.ร. มีอำนาจตามบทบัญญัติที่เราเขียนให้ในมาตรา ๒๕๖ ที่จะได้แก้ไข จะต้องทำตามนั้นทุกอย่าง มีข้อห้ามใดก็ถือเป็นข้อห้ามที่ปฏิบัติไม่ได้ เช่นร่างมาตรา ๒๕๖ ของรัฐบาลและฝ่ายค้านมีข้อห้ามว่าห้ามแก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๑ หมวด ๒ นี่เป็นข้อห้าม ซึ่งจะปรากฏอยู่ในร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมในมาตรา ๒๕๖ ถ้าผ่านวาระที่สามและผ่านประชามติก็ปฏิบัติตามนั้น ก็เป็นอิสระครับ ถ้าไม่มีข้อห้ามที่เขียนไว้ซึ่งสอดรับกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ ส.ส.ร. ก็สามารถดำเนินการที่จะยกร่างแก้ไขเปลี่ยนแปลงทุกหมวด ทุกมาตราได้ ไม่ได้มีข้อผูกมัดว่า

รัฐสภาเคยพิจารณาและไม่รับหลักการถือว่าตกไปแล้ว ห้ามนำมาพิจารณาในชั้นของ ส.ส.ร. ไม่มีปรากฏครับ ต้องถือเอาบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่เราแก้ไขเรียบร้อยเป็นตัวตั้งในการพิจารณา ประกอบกับข้อบังคับที่อนุโลมให้ใช้ข้อบังคับของการประชุมร่วมรัฐสภาได้ก็ถือไปตามนั้น นำเรียนท่านประธานด้วยความเคารพ ไม่มีข้อห้ามใด ๆ ไม่เป็นข้อกังวล และผมก็ขอบคุณท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติด้วยว่าแม้ตกในปีนี้ในสมัยนี้ เปิดสภาวันที่ ๑ พฤศจิกายน ก็สามารถยื่นได้ ชอบด้วยข้อบังคับนะครับ จะยื่นแก้ไขมาตราใดก็ได้ ขณะนี้ร่างของภาคประชาชนรอบรรจุอยู่เข้าใจว่าจะไปพิจารณาในสมัยหน้า ตรงนั้นก็เป็นสิ่งที่สามารถกระทำได้ ห้ามแต่ว่าสมัยนี้ถ้าตกแล้วห้ามนำญัตติเดิมเสนอขึ้นมาใหม่เท่านั้นเองในสมัยเดียวกัน นั่นคือสิ่งที่ผมต้องขออนุญาตท่านประธานที่จะนำเรียนไปยังท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติครับ ประเด็นต่อไป ทำไมเสนอมาแค่ ๔ ญัตติ ไม่ครอบคลุม ไม่เป็นเหตุเป็นผล ไม่ตอบโจทย์ประชาชน ท่านประธานวิป (Whip) ฝ่ายค้านได้กรุณาอภิปรายลงรายละเอียดไปแล้ว ----------

ผมสรุปง่าย ๆ ครับ หลัก ๆ แล้วเราเสนอมาตรา ๒๕๖ แก้ไขเพิ่มเติมหลักการ หลักเกณฑ์ วิธีการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้แก้ได้ยืดหยุ่นมากขึ้น ได้ง่ายขึ้น จริงอยู่ครับรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดต้องแก้ไขยาก ยอมรับครับ แต่ควรไม่ให้ยากเกินจนกระทั่งให้เกิดปัญหาที่ยากจนเกิดปัญหาก็เป็นปัญหาครับ ง่ายเกินไปก็เป็นปัญหา เพราะฉะนั้นต้องหาจุดสมดุลครับแก้ไขให้ได้เพื่อผ่อนคลายในสิ่งที่จะเป็นปัญหา แต่ ๔ ญัตตินี้ทำไมเสนอแค่ ๔ ญัตติ ท่านประธานวิป (Whip) ฝ่ายค้านบอกไปแล้วว่าในช่วงที่ไปจัดทำ ส.ส.ร. ระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปีถึงจะได้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ไม่น้อยกว่า ๒ ปีถ้าสภาแห่งนี้ช่วยกันเร่งรัด เร็วที่สุด ๑๖ เดือน ๑๖ เดือนก็ลดเวลาลงมาบ้าง ในช่วง ๑๖ เดือนหรือ ๒ ปีถ้ามีเหตุการณ์ใด ๆ เช่น มีการเปลี่ยนแปลง ท่านนายกรัฐมนตรีลาออกหรือมีการยุบสภามันมีความจำเป็นครับที่จะต้องใช้บทบัญญัติรัฐธรรมนูญบางมาตราที่มีบัญญัติไว้ในปี ๒๕๖๐ มารองรับการดำเนินการให้ใกล้เคียงเป็นประชาธิปไตยให้มากที่สุด นั่นก็คือ ๔ มาตราที่เราขอเสนอแก้ ๑. เรื่องแก้ มาตรา ๒๗๒ บวกมาตรา ๑๕๙ มาตรา ๒๗๒ นี้ยกเลิกเลยครับ มาตรา ๑๕๙ เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเลือกนายกรัฐมนตรีจากคนที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้นอกจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองที่ส่งมา ถ้าเลือกไม่ได้ก็เลือกจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ ไม่มีทางตัน มาตรา ๒๗๒ ก็ยกเลิกไป มีความจำเป็นครับถ้าท่านนายกรัฐมนตรีลาออกจะต้องมีการเลือกนายกรัฐมนตรีในรัฐสภาแห่งนี้ ผมก็เชื่อว่าถ้าเราแก้ทันเราก็เข้าสู่กระบวนการ ซึ่งรายละเอียดผมจะอภิปรายต่อไปครับว่าเหตุผลมาตรา ๒๗๒ จะเป็นอย่างไร สิ่งที่ผมต้องเรียนว่าระบบเลือกตั้งล่ะทำไม ทำไมแก้แค่นี้ หลักการง่าย ๆ ครับ กลับไปใช้บัตรเลือกตั้ง ๒ ใบตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ และปี ๒๕๕๐ ที่เคยบัญญัติไว้ เราแก้ไขขณะนั้นก่อน เพราะเพื่อถ้าแก้ไขได้ภายในรัฐสภาแห่งนี้ สภาผู้แทนราษฎรแห่งนี้ก็สามารถที่จะเอาไปใช้ได้ แม้ว่าเราจะต้องไปแก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎหมายประกอบอีก ๔ ฉบับหรือ ๓ ฉบับเป็นอย่างน้อย ก็เชื่อว่าน่าจะมีโอกาสภายใน ๒ ปี หรือ ๑ ปี เรื่องมาตรา ๒๗๙ เรื่องมาตรา ๒๗๐ และเรื่องมาตรา ๒๗๑ ตรงนั้นก็เป็นการยกเลิกไป ถ้าสามารถกระทำได้ก็จะเป็นประโยชน์กับประเทศชาติบ้านเมืองตามที่เราเสนอภายในระยะเวลาและเงื่อนไขที่จำกัดก็เลยเสนอได้แค่นี้ ร่างภาคประชาชนครับ มีหลักการทั้งหมด ๑๑ หลักการครับ แก้ไขเป็นรายมาตราเกี่ยวกับเรื่องยุทธศาสตร์ เรื่องการปฏิรูปไล่ลงมาเรื่อย ๆ

อำนาจหน้าที่ เรื่องที่มาขององค์กรอิสระต่าง ๆ ไล่ลงมาจนถึงหลักการที่ ๑๐ คือแก้ไขมาตรา ๒๕๖ ให้แก้ง่ายขึ้นและจัดทำรัฐธรรมนูญใหม่เช่นเดียวกัน ตรงนี้ถ้าสมมุติฝ่ายค้านยื่นมาอย่างนี้ ตอนแรกเราอยากทำอย่างนี้ครับ อยู่ในฉบับเดียวทำ แต่สิ่งที่เราเป็นห่วงก็คือยื่นมาแล้วไม่มีความมั่นใจครับว่าจะได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา ก็เลยมีความจำเป็นที่จะต้องแยกให้ท่านสมาชิกที่ทรงเกียรติได้พิจารณา ถ้าท่านพอใจที่จะรับร่างไหนที่เป็นประโยชน์กับบ้านกับเมืองเราก็ยินดีครับ ถ้าไม่รับร่างเราก็จะมีโอกาสได้เห็นร่างอื่นที่เรามีความต้องการ เช่น มาตรา ๒๕๖ และการจัดทำ ส.ส.ร. ได้เข้าสู่การพิจารณา ตรงนี้มีความจำเป็นที่เราต้องเสนออย่างนี้ กระผมขออนุญาตสรุปไปตรงประเด็นที่เพื่อนสมาชิกได้แสดงความเห็นว่าไม่เห็นด้วยกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญที่ยื่นมาในครั้งนี้ ผมรวบรวมเป็นทั้งหมด ๑๐ ประเด็นครับ

ประเด็นที่ ๑ ไม่เห็นด้วยเพราะว่าต้องไปทำประชามติก่อน พูดเยอะมากครับ อ้างข้อกฎหมายบอกว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ เป็นรัฐธรรมนูญที่ทำประชามติมา อ้างคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๑๘-๒๒/๒๕๕๕ ว่าถ้าจะแก้ไขรัฐธรรมนูญเป็นการยกร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ ----------

ต้องไปถามผู้สถาปนารัฐธรรมนูญคือพี่น้องประชาชนว่าเขาเห็นด้วยหรือไม่ ตรงนี้เป็นเหตุผลที่หลายท่านได้ยกขึ้นมาว่ามันกระทำไม่ได้ พร้อมกับอ้างเรื่องของผลประชามติ ๑๖.๘ ล้านเสียง สำหรับตัวร่างรัฐธรรมนูญทั้งหมด และ ๑๕.๑ ล้านเสียง สำหรับคำถามพ่วง ตามมาตรา ๒๗๒ ด้วยความเคารพท่านประธานครับ การที่มาตรา ๒๕๖ ไปเขียน (๘) เอาไว้ว่าก่อนที่จะส่งขึ้นทูลเกล้าฯ ถ้าเกี่ยวกับหมวดที่ว่าด้วยการแก้ไขรัฐธรรมนูญคือหมวด ๑๕ ให้ส่งทำประชามติก่อน ทำไมเขียนอย่างนั้น ทำไมมาตรา ๒๕๖ ไม่เหมือนมาตรา ๒๙๑ ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ มาตรา ๒๙๐ ไม่มีครับ พอไม่มีเลยเป็นปัญหาให้คนที่ยื่นแก้ไขรัฐธรรมนูญขณะนั้นถูกยื่นศาลรัฐธรรมนูญตีความ เพื่อไม่ให้เป็นประเด็นก็ไม่พิจารณาต่อก็จบกันไป แต่ปี ๒๕๖๐ เอาบทบัญญัตินั้นมาเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญชัดเจนเลยครับ เหตุที่เขียนอย่างนั้นเพราะว่าผู้จัดทำรัฐธรรมนูญ กรธ. เขาเห็นว่าถ้าไม่เขียนไว้ใครอยากจะนึกยื่นศาลรัฐธรรมนูญกรณีรัฐสภาทำการแก้ไขรัฐธรรมนูญก็ไปยื่นได้ ก็เลยเขียนใน (๘) เอาไว้เลยว่าถ้าแก้มาตรา ๒๕๖ ให้ทำประชามตินะ ไปถามพี่น้องประชาชนก่อน ทีนี้เกี่ยวข้องอย่างไรกับการจัดทำรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ เราเห็นช่องนี้ครับว่าเราจะถามพี่น้องประชาชนก่อน ในฐานะเป็นองค์อธิปัตย์เป็นผู้สถาปนารัฐธรรมนูญก็อาศัยช่องนี้ การทำคำถามที่จะไปถามพี่น้องประชาชน ถ้าเราตั้งคำถามเพียงแต่ว่าพี่น้องประชาชนเห็นด้วยหรือไม่ว่าจะต้องทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่กับการทำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๕๖ พร้อมกับร่างที่เราจะทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ไปให้พี่น้องประชาชนดู คำถามไหนที่จะเกิดประโยชน์มากกว่ากัน มันก็ต้องเป็นคำถามหลัง เพราะพี่น้องประชาชนเห็นแล้วว่าเขาจะตอบคำถามด้วยเหตุด้วยผลอะไร ถ้าเขาเห็นว่าไม่อยากให้แก้ทั้งฉบับ ไม่อยากให้ยกเลิกใหม่ ประชามติไม่ผ่านก็จบครับ มาตรา ๒๕๖ ก็ไม่ถูกแก้ ส.ส.ร. ก็ไม่ต้องตั้ง นี่เป็นคำตอบของคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๘-๒๒/๒๕๕๕ ที่หลายท่านกังวลใจแล้วพูดทำนองว่าพวกเราที่ร่วมลงชื่อรัฐธรรมนูญอาจจะมีปัญหากับการยื่นศาลรัฐธรรมนูญ ผมเองด้วยความเคารพครับ ศาลรัฐธรรมนูญเป็นที่พึ่งที่หวัง มีหน้าที่วินิจฉัยตาม (๘) ใน ๖ เรื่องนั้นเท่านั้น

ประเด็นต่อไป ประชาชนไม่ได้ประโยชน์ ประชาชนไม่ต้องการก็เป็นข้อแย้งที่ไม่อยากให้แก้ ท่านประธานวิป (Whip) ฝ่ายค้านผมเองได้อภิปรายไปชัดเจนว่าได้ประโยชน์อย่างไร เชื่อมให้เห็นทั้งหมด ทั้งองคาพยพ ไล่ตั้งแต่รัฐบาลชุดนี้เข้ามา ปากท้องพี่น้องประชาชน

เป็นอย่างไร มีวิกฤติทางการเมือง วิกฤติทางด้านเศรษฐกิจ มีวิกฤติทางสังคมเกิดขึ้นมาหมด เพราะผลพวงจากรัฐธรรมนูญที่เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญการเข้าสู่อำนาจตามรัฐธรรมนูญ ทำให้เกิดผลพวงอย่างนี้ ไม่เกี่ยวกับประชาชนได้อย่างไร ประชาชนเห็นบอกว่าถ้าปล่อยไว้อนาคตเขาจะเป็นอย่างไร เขาเลยเรียกร้องให้แก้รัฐธรรมนูญ ตรงนี้ก็เป็นข้อคัดค้าน แล้วผมเองก็นำเรียนท่านประธานด้วยความเคารพว่าฝ่ายที่เขาเห็นต่างก็ได้ทำข้อแย้งไว้ในที่ประชุมแห่งนี้

อีกข้อหนึ่ง ให้แก้เป็นรายมาตรา รั่วตรงไหนซ่อมตรงนั้น มีสมาชิกเราหลายท่านพูดได้ดีมาก บ้านมันพังทั้งหลัง ฐานรากก็ผุพัง มันซ่อมไม่ได้ ถ้าซ่อมไม่ได้ เมื่อเราเอากุญแจให้เจ้าของบ้านเปิดเข้าไปแล้ว เจ้าของบ้านขณะที่ให้เราไปอยู่เขาบอกว่าช่วยหน่อย เรามาทำบ้านใหม่กันมันดีกว่าซ่อมทีละจุด ๆ นั่นคือสิ่งที่ต้องกราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพครับ

ประเด็นต่อไป บอกว่ารัฐธรรมนูญไม่มีปัญหา มีปัญหาที่คนใช้ อันนี้ผมเองก็เห็นด้วยว่ามีปัญหาที่คนใช้ แต่รัฐธรรมนูญฉบับนี้ทุกฝ่ายแม้แต่ท่าน ส.ว. บางท่านท่านก็พูดมาเลยครับ ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ ฝ่ายบริหาร เห็นแล้วว่ามีปัญหายกตัวอย่างชัดเจน ผมขออนุญาตไม่เอ่ยชื่อท่านนะครับ ตัวบทบัญญัติมีปัญหา ที่มามีปัญหาการบังคับใช้ก็มีปัญหา ไม่ใช่มีปัญหาเฉพาะคนครับ แน่นอนถ้ามีปัญหา ๒ อย่าง วิธีแก้ต้องแก้ที่ตัวระบบก่อน แก้คนแก้ยากที่สุดครับ แก้ระบบคนก็จะดีได้ แก้ที่ยากระบบยังไม่ดีพอทุกอย่างไปไม่ได้ ผมไปต่อครับ ยกเลิกมาตราดี ๆ ไม่ต้องห่วงครับ ถ้ากลัวว่าการแก้รัฐธรรมนูญจะทำให้ ส.ส.ร. ไปยกเลิกมาตราดี ๆ อันนี้ผมเชื่อว่าเป็นไปไม่ได้ สิ่งที่ดี ๆ ตั้งแต่รัฐธรรมนูญทุกฉบับมา ส.ส.ร. มีสิทธิเอามาเขียนใหม่ได้หมดเลย ไม่ได้ห้ามด้วย ปรับปรุงให้ดีกว่าเดิมได้ท่านประธานครับ มีข้ออ้างว่าไม่แก้เพราะไม่ใช่ร่างประชาชน แก้ไขเพิ่มเติมร่างประชาชนเข้ามาครับ แต่ก็หน้าที่ตาม (๑) คณะรัฐมนตรี สมาชิก สมาชิกบวกสมาชิกรัฐสภาเสนอได้ ถ้ามีความจำเป็น เราก็สามารถเอาร่างภาคประชาชนมาผนวกในการพิจารณาในวาระสองได้ สิ้นเปลืองงบประมาณผมไม่ลงลึกเพราะว่าเพื่อนสมาชิกพูดไปเยอะ คุ้มครับ จะใช้เงิน ๑๕,๐๐๐ ล้านบาทเพื่อทำประชามติ จริง ๆ ไม่ถึงครับ ทำประชามติตามร่างเราแค่ ๒ ครั้ง บวกกับการเลือกตั้ง ส.ส.ร. อีก ๑ ครั้ง คือ ๓ ครั้ง ไม่ถึง ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท แต่คุ้มค่ากับการที่จะได้ตัวรัฐธรรมนูญใหม่ เข้าสู่ระบบใหม่ ให้โอกาสกับคนใหม่ ๆ ของพวกเรา ต่อไปเป็นข้ออ้างบอกว่า ส.ส.ร. ที่มาจากเลือกตั้งจะเป็นตัวแทนของพรรคการเมือง สมาชิกบางท่านบอกว่าก็คำนวณเป็นสัดส่วนตาม ส.ส. ที่มีอยู่ในปัจจุบัน หลักการมอบอำนาจทางตรงของพี่น้องประชาชนดีที่สุดขณะนี้คือเลือกตั้งทางตรงและลับเท่านั้นครับ ถ้าท่านเชื่อมั่นแล้วไม่มีการบิดเบือน ผมเชื่อว่า ส.ส.ร. ไม่ตกอยู่ในอาณัติของใคร แล้วเขามาทำร่างรัฐธรรมนูญไม่ได้ประโยชน์อะไรกับเขาเลย กลับต้องเสียสละ เว้นแต่มีบางกลุ่มบางพวกที่ต้องการที่จะใช้ ส.ส.ร. เป็นเครื่องมือครอบงำเขาอันนั้นจะปรากฏชัด พวกเราต้องช่วยกันสอดส่องดูแล ถ้ามันเกิดอย่างนั้นขึ้นต้องประณามครับ มันเป็นความไม่บริสุทธิ์ยุติธรรม อย่าไปเลือก อย่าไปโทษระบบ โทษที่การกระทำ ผมเชื่อมั่นว่าทางตรงนี้ดีที่สุด บอกว่ามีผู้คัดค้าน แน่นอนครับมีผู้เห็นต่าง เป็นความสวยงาม เสียงผู้คัดค้าน เสียงผู้สนับสนุนรัฐสภาเราต้องฟัง ฟังแล้วจะนำมาสู่การปฏิบัติอย่างไรก็เป็นประเด็นที่เราต้องพูดกัน ผมกลับมาประเด็นที่มีสมาชิก

ให้เหตุผลว่าเห็นด้วย การเห็นด้วยกับการแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญเพิ่มเติมเรื่องแรกสุด รัฐธรรมนูญมีปัญหา ปัญหาทุกอย่าง ทุกฝ่ายเห็นว่ามีปัญหา ผมไม่ลงลึกเพราะเวลาเหลือน้อย เรื่องที่ ๒ นำไปใช้แล้วเกิดปัญหา ได้รัฐบาลมาจากการเลือกตั้งจากรัฐธรรมนูญนี้ ผู้บริหารจากรัฐธรรมนูญนี้เข้าไปบริหารประเทศเกิดวิกฤติทางการเมือง เกิดวิกฤติทางเศรษฐกิจ วิกฤติทางสังคม มีปัญหาไหมครับ จนลูกหลานบอกว่าทิ้งไว้เขาไม่รู้อนาคตเขาจะเป็นอย่างไร อันนี้คือปัญหา จำเป็นครับ อันนี้เหตุผลที่ต้องแก้ เป็นความต้องการของประชาชนหรือไม่ ต้องอ้างประธานวิป (Whip) ผมครับ ตอบดีที่สุด ความต้องการของประชาชน เอาง่าย ๆ ครับ จากอนุกรรมาธิการแก้ไขหลักเกณฑ์วิธีการรัฐธรรมนูญเขาไปสอบถามความคิดเห็น ประชาชนทุกจังหวัดตอบมาว่าอยากแก้รัฐธรรมนูญ ประชาชนที่ส่งเสียงเรียกร้องจากผู้ชุมนุมก็เป็นความต้องการของประชาชน ประชาชนเข้าชื่อกันเสนอกฎหมาย ๑๐๐,๐๐๐ ชื่อ ยื่นร่างเข้ามา ของโครงการอินเทอร์เน็ต (Internet) กฎหมายเพื่อประชาชนหรือไอลอว์ (iLaw) ขออนุญาตใช้ภาษาอังกฤษ ----------

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) สุพิชชาย์ ๒๗๕/๑

อันนี้คือความบ่งจำเพาะว่าประชาชนเขาต้องการ ไปถามที่ไหนประชาชนเขาต้องการ ท่านบอกประชาชนไม่ต้องการไม่ได้ประโยชน์ ผมนำเรียนไปแล้วในรายละเอียด สิ่งที่จำเป็นเมื่อเป็นความต้องการของประชาชน กระแสเรียกร้องมันมีแนวโน้มที่จะก่อความไม่สงบมันจะรุนแรง เราเองควรนำสิ่งเหล่านั้นมาพิจารณาในรัฐสภาของเรา ที่ท่านประธานรัฐสภาเองบอกว่าอยากให้รัฐสภาเป็นที่พึ่งที่หวังแก้ปัญหาให้กับพี่น้องประชาชน ถ้าเราทำได้เราอยากใช้สภาลดกระแสความวุ่นวาย ลดกระแสความขัดแย้ง แก้ปัญหาให้กับประเทศชาติประเด็นต่อไปครับ ท่าน ส.ว. ท่านหนึ่งออกมาให้เหตุผลว่าท่านรับเพราะว่าท่านไตร่ตรองโดยรอบคอบแล้ว การรับรัฐธรรมนูญในวาระรับหลักการไม่ได้ก่อความเสียหายให้กับผู้ใดเลย รัฐธรรมนูญก็ยังใช้อยู่ ฉบับเดิมนะครับ แม้ผ่านการพิจารณาวาระที่สอง วาระที่สาม ท่านรับก็ไม่ได้ก่อความเสียหายใด ๆ เพราะรัฐธรรมนูญต้องไปทำประชามติ อำนาจสูงสุดเป็นของพี่น้องประชาชน เป็นอำนาจทางตรงที่เขาจะลงมติว่าเขาจะเห็นด้วย ไม่เห็นด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนี้ที่จะมี ส.ส.ร. ท่านบอกว่าถ้าท่านไม่รับรู้สึกผิดมาก รู้สึกผิดเพราะไปขัดขวางการใช้อำนาจทางตรงของพี่น้องประชาชน ไม่ได้เสียหายเลยครับ รับไปแล้ววาระที่สองเรามีโอกาสพิจารณาอีกในรายละเอียด ท่านจะเปลี่ยนแปลงแก้ไขอย่างไร ถ้าไม่ขัดหลักการทำได้ สุดท้ายคนตัดสินคือพี่น้องประชาชน แล้วทำไมเราต้องไปตัดสินก่อนพี่น้องประชาชนถ้าเขามีโอกาส ผมเลยเรียกร้องผ่านท่านประธานไปยังท่านสมาชิกที่เคารพครับ เราให้ประชาชนตัดสินเถอะครับ ท่านก็เรียกร้องบอกว่าอำนาจสูงสุดเป็นของประชาชน ให้ประชาชนตัดสิน การตัดสินของพี่น้องประชาชนผมบอกไปแล้ว ไม่ใช่ครั้งเดียวนะครับ ถ้ามาตรา ๒๕๖ ผ่านเป็นกฎหมายก็ไปตั้ง ส.ส.ร. ประชามติครั้งที่หนึ่งคือประชามติจากมาตรา ๒๕๖ เลือกตั้ง ส.ส.ร. ประชาชนตัดสินอีกครั้งหนึ่ง และเมื่อ ส.ส.ร. ได้ร่างรัฐธรรมนูญแล้ว ร่างของฝ่ายค้านไม่กลับมาที่รัฐสภา เพราะเราถือคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ท่านพูดถึงเป็นหลักว่าจะต้องมีองค์สถาปนารัฐธรรมนูญที่มีอำนาจสูงสุดก็คือประชาชน ไปประชาชนเลยครับ ทำประชามติผ่านถึงจะนำเข้าสู่กระบวนการการทูลเกล้าฯ เพื่อโปรดเกล้าฯ เป็นธรรมนูญ เราให้ความสำคัญอย่างนั้นครับ แล้วทำไมเราต้องไปปิดกั้นแค่ไม่รับหลักการ ทำให้โอกาสพี่น้องประชาชนเสียถึงขนาดนี้หรือครับ ไหนท่านบอกว่าเราจะทำเพื่อประชาชน มีช่องให้ทำแล้วถ้าเราไม่ปิดกั้นนั่นแสดงว่าสิ่งที่ท่านทำท่านไปขัดขวางการใช้อำนาจของประชาชน กระผมเองรวบรวมความเห็น

ของสมาชิกที่พูดถึงความจำเป็นที่จะต้องแก้ไข สิ่งที่ผมเองต้องนำเรียนเป็นความเห็นของเพื่อนสมาชิก เช่น ความจำเป็นเรื่องที่จะต้องแก้ไขเป็นรายมาตราที่นำเสนอไป ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการแก้ไขในมาตรา ๒๗๐ หรือมาตรา ๒๗๑ เป็นการยกเลิกหน้าที่ของท่านสมาชิกวุฒิสภาในการที่จะมาลงคะแนนเลือกนายกรัฐมนตรี ในมาตรานี้ผมกราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพ ผมมีความเห็นต่างนะครับว่าการแก้ไขมาตรานี้ไม่ได้ไปลดอำนาจของท่าน ส.ว. เลย ไม่ได้ทำให้ท่านเดือดร้อนเลย ท่านเองก็บอกแล้วว่าไม่เกี่ยวกับ ส.ว. ต้องมี ส.ส. เข้ามาก่อน ส.ว. ถึงจะเป็นคะแนนได้ ใช่ครับ ความเห็นผมนะครับ ท่านสมาชิกวุฒิสภาชุดนี้ ผมกล่าวด้วยความภาคภูมิใจผ่านท่านประธานไปยังท่านสมาชิกวุฒิสภาที่เคารพทุกท่าน ผมรู้จักกับหลายท่าน สัมผัสการทำงานของท่าน แต่ละท่านแต่ละคนมีที่มาจากสายงานอาชีพที่โดดเด่นทั้งนั้น เป็นอันดับ ๑ ใน ๑๐ ของแต่ละกลุ่ม แต่ละสายงานเข้ามา ถูกคัดเลือกเข้ามา ถูกแต่งตั้งเข้ามา แม้ว่าสิ่งที่พวกเราเห็นการทำหน้าที่ของท่านต้องทำหน้าที่ไปตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ ด้วยความเคารพครับ ผมมั่นใจในความรู้ความสามารถของท่านสมาชิกวุฒิสภา

- ๒๗๖/๑

แต่สิ่งที่ท่านเป็นอยู่ท่านเป็นไปเพราะบทบัญญัติรัฐธรรมนูญที่บังคับให้ท่านกระทำ โดยเฉพาะมาตรา ๒๗๒ ที่ต้องเลือกนายกรัฐมนตรี เขาไม่อยากทำหรอกครับแต่รัฐธรรมนูญออกแบบให้เขาทำ ให้ทางวุฒิสภาทำท่านต้องทำ ถ้าเราแก้ไขมาตรานี้เหมือนยกภูเขาออกจากอกให้ท่าน ท่านจะได้ทำหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภาเต็มรูปแบบตามระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริง เรามาช่วยกันสิครับยกภูเขาออกจากอกให้กับสมาชิกวุฒิสภา เราแก้ปัญหาให้ท่าน สุดท้ายครับผมเรียกร้องไปยังท่านสมาชิกรัฐสภาที่เคารพทุกท่านผ่านท่านประธาน เราต้องตัดสินใจครับสถานการณ์ขณะนี้ประเทศชาติบ้านเมืองเรากำลังสู่ภาวะวิกฤติ ที่พึ่งที่หวังการแก้ปัญหาอยู่ที่รัฐสภาของเรา ผมไม่ได้ไปคาดคั้นหรือข่มขู่ แต่ถ้าเราไม่ตัดสินใจในการเลือกทางที่ดีที่สุดเป็นทางออกที่ดีที่สุดในขณะนี้ ถ้าเกิดปัญหาเกิดขึ้นมันก็จะเป็นตราบาปอยู่ในใจของพวกเราเป็นเพราะการตัดสินใจพลาดของพวกเรานิดเดียวเท่านั้นเองที่ทำให้เกิดปัญหา ผมไม่อยากเห็นเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ บทปรารภในรัฐธรรมนูญเขียนไว้บอกว่าเกิดจากการเรียกร้องของนักเรียน นิสิต นักศึกษา มีหลายคนต้องสูญเสียชีวิตไป ถ้าเขียนอย่างนั้นในรัฐธรรมนูญปี ๒๕๖๔ ผมว่ามันจะเป็นความที่พวกเราเองในฐานะที่มีความรับผิดชอบโดยตรงเราไม่ทำหน้าที่ตอนนั้นมันจึงเหตุการณ์ตรงนั้น มันไม่ควรเกิดขึ้นอย่างนั้น พวกเรามาช่วยกันเถอะครับหาทางออกให้กับประเทศ หาทางออกให้กับลูกหลานเยาวชน สถานการณ์วันนี้มีผู้มาชุมนุมไม่ใช่มากดดันพวกเราครับ เขามารอฟังข่าวดีว่าสิ่งที่เขาเสนอมาเขาหวังว่ารัฐสภาของเราจะให้โอกาสให้เขาไปตัดสินใจในการทำประชามติ ขอเพียงให้โอกาสเขาเท่านั้นเอง เพียงแต่รับหลักการเป็นให้โอกาส วาระที่สอง วาระที่สามถ้าท่านจะไม่เห็นชอบก็ไม่เป็นอะไร สถานการณ์ขณะนั้นอาจจะดีขึ้น มาช่วยกันเถอะครับ ฝากไปยังสมาชิกที่เคารพทุกท่าน โอกาสของประเทศชาติบ้านเมือง โอกาสลดความขัดแย้งอยู่ที่พวกเราทุกคนมาช่วยกันรับหลักการด้วยความขอบคุณท่านประธานครับ

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย (รองประธานรัฐสภา) : ขอบคุณครับต่อไปเชิญท่านวิรัช รัตนเศรษฐ แถลงสรุปครับ

นายวิรัช รัตนเศรษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพ ผม นายวิรัช รัตนเศรษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ

พรรคพลังประชารัฐ จังหวัดนครราชสีมา ในฐานะซึ่งเป็นผู้สรุปในส่วนของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ผมต้องขออนุญาตเรียนท่านประธานรัฐสภาด้วยความเคารพว่า ตลอดระยะเวลา ๒ วันเต็ม ๆ ก็คือรวมทั้งกลางคืนด้วย บางครั้งที่มีการอภิปรายออกมานั้นเราก็จะเห็นถึงความรู้สึกว่าสภาผู้แทนราษฎรแต่ก่อนตอนเริ่มยังไม่มีกฎหมายร่างรัฐธรรมนูญเข้ามา สภาพความรู้สึกก็คือยังมีความรู้สึกปรองดองสมานฉันท์กันอย่างเต็มที่ แต่วันนี้เราจะเห็นถ้อยคำแปลก ๆ ไม่ว่าจะเป็นคำเสียดสีบ้างบ่อยครั้งขึ้น แล้วในขณะเดียวกันก็มีการตอกย้ำ ซึ่งมันเกิดมาจากไหน ก็เกิดมาจากความคิดเห็นซึ่งแตกต่างกัน ผมเองตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาหลังจากที่เสร็จสิ้นในการอภิปรายร่างงบประมาณ ปี ๒๕๖๔ วันเสาร์ วันอาทิตย์ วันจันทร์ วันอังคาร วันพุธ วันพฤหัสบดี จนถึงวันนี้ไม่ว่าเราจะไปที่ไหนก็ตามทีมีคำถามไม่กี่คำถามครับ จะถามว่าร่างรัฐธรรมนูญแก้ได้ไหม ร่างรัฐธรรมนูญใช้ร่างไหน แล้วในขณะเดียวกันก็เป็นคำถามทั่ว ๆ ไปว่าแก้แล้วประชาชนได้อะไรบ้าง ผมจะไม่พูดย้อนเท้าความถึง ๑๖,๘๐๐,๐๐๐ เสียง ----------

ซึ่งเป็นมติของพี่น้องประชาชนที่ยืนยันรัฐธรรมนูญฉบับนี้ แต่ในขณะเดียวกันถ้าไม่พูด เราก็จะต้องถามความในใจของคน ๑๖,๘๐๐,๐๐๐ เสียงเหมือนกันว่าเขาคิดเห็นอย่างไร ตรงนี้ก็เป็นตามขั้นตอน วันนี้เราดำเนินการมาจนถึงที่ถ้าเผื่อผมอภิปรายเสร็จก็จะต้องเป็นทางที่จะต้องเลือกว่าระหว่างจะเดินหน้าต่อไปแล้วเดินต่อไป หรือเดินหน้าไปแล้วหยุดเพื่อรอในการพูดคุยกัน เมื่อสักครู่นี้ที่ท่านชาดา ไทยเศรษฐ์ ขออภัยที่ต้องเอ่ยนาม ก็คือท่านได้อภิปรายว่าทุกคนรักชาติรักบ้านเมืองเหมือนกันหมด ทำอย่างไรในส่วนเหล่านี้จะมีโอกาสได้คุยกันบ้าง มีโอกาสได้พบและคุยกัน ความคิดเห็นของไม่ว่าจะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งในซีกฝ่ายค้านและในซีกฝ่ายรัฐบาล รวมแม้กระทั่งสมาชิกวุฒิสภา ถ้าเรียนท่านประธานแทบไม่มีโอกาสได้คุยกันเลยครับ ที่เห็นอยู่กันในขณะนี้ถ้าภูมิหลังเก่า ๆ ถ้าไม่เคยรู้จักกันมาก่อนก็เดินผ่าน ก็เดินสวนกันแค่ธรรมดา ๆ เท่านั้นเอง การอภิปรายก็เกิดขึ้นในลักษณะที่เสียดกันบ้าง สีกันบ้าง ตอกย้ำกันบ้าง แต่นั่นก็ไม่ใช่อะไรหรอกครับ เราไม่ได้มีคณะกรรมาธิการร่วมที่จะได้เจอกันบ่อย ๆ แต่ก่อนผมก็ยังสงสัยในมาตรา ๑๒๑ ข้อบังคับ วรรคสาม ครั้งแรกผมก็สงสัยว่าเขียนไว้เพื่ออะไร แต่มาวันนี้ก็เพิ่งเริ่มจะเห็นแล้วครับว่าเขียนเพื่อให้ที่จะได้มีโอกาสคนที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญมีโอกาสได้มาคุยก่อนที่จะรับหลักการ แต่ผมต้องเรียนท่านประธานว่าวันนี้ถ้าเปิดให้มีการลงมติหรืออย่างหนึ่งอย่างใด วันนี้ผมถึงบอกเริ่มต้นว่าผมเดินมาแล้วครับ ผมเป็นผู้เสนอ ผมเดินมาแล้วมาถึงจุดอยู่ตรงที่ ณ จุดตรงนี้ ผมไม่ยอมให้ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ผมและคณะ ซึ่งมี ๒๐๖ ผู้แทนให้ตกไปหรือครับ ถ้ามันจะช้าไปสักเดือนหนึ่งผมต้องเรียนท่านประธานผมก็คิดว่าในส่วนตรงนี้ก็คุ้มค่า วันนี้เราได้มีการรับฟังการอภิปรายหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากวุฒิสมาชิก จากบรรดาท่านฝ่ายค้าน จากท่าน ส.ส. ทุก ๆ คน จากลูก ๆ หลาน ๆ ของพี่น้องพรรคก้าวไกล ซึ่งก็ได้อภิปรายเกินไปบ้างเราก็ไม่ว่ากัน แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นท่านประธานครับ จุดมุ่งหมายอยู่อันเดียวกันก็คือเพื่อประเทศชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ แต่สิ่งหนึ่งที่อยากยืนหยัดไว้ก็คืออย่างไรก็ตามทีประเทศไทยเราก็ต้องปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ผมยังยืนหยัดอยู่ตรงนี้ เพราะฉะนั้นในหมวด ๑ และในหมวด ๒ ซึ่งผมต้องเรียนท่านประธานว่าในส่วนตรงนี้ ในร่างที่ผมขอแก้ไขเพิ่มเติมเราไม่แตะในส่วนตรงนี้ แล้วก็ยังมีในส่วนที่อยู่ในมาตราอื่น ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์เราก็ไม่แตะ เพราะฉะนั้น

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) นิษฐกานต์ ๒๗๗/๒

ต้องเรียนท่านประธานว่าวันนี้หลายท่านบอกว่าแล้วเราจะหาทางออกทางไหน วันนี้ก็เหมือนกับผมและคณะ ๒๐๖ คน เหมือนไปทางตันครับ ----------

- ๒๗๘/๑

ถ้าเผื่อผมเดินหน้าแล้วถ้าเผื่อผมไม่ได้รับการไว้วางใจก็คือโหวตไม่รับร่างของผม ผมจะทำอย่างไร พร้อมคณะ ๒๐๖ เสียง ตอนเริ่มต้นที่ผมได้อภิปรายตอนเป็นผู้เสนอ ผมก็เรียนตรง ๆ กับท่านประธานว่าเสียงของท่านสมาชิกวุฒิสภาเป็นเสียงที่มีความสำคัญแล้วก็มีความจำเป็นในการที่เราจะต้องเปิดประตูในการที่เราจะต้องแก้มาตรา ๒๕๖ วันนี้ก็อภิปรายเป็นวันที่ ๒ ในขณะเดียวกันจะทำอย่างไรที่จะให้ทุก ๆ ท่าน รวมทั้งท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และในส่วนของวุฒิสมาชิกได้เห็นคล้อยตามกัน แต่การเห็นคล้อยตามกันนั้นก็ต้องเรียนท่านประธานว่ามันคงเป็นไปไม่ได้ แต่ถ้าเผื่อเรามีโอกาสได้พบปะหรือได้คุยกันบ้าง จากนี้เป็นต้นไปใช้ระยะเวลาคงไม่เกิน ๓๐ วัน ผมคิดว่าในส่วนตรงนี้ ในส่วนร่างรัฐธรรมนูญที่ผมจะเอาเข้ามานี้ก็จะกลับเข้ามาใหม่ในสมัยหน้า บางคนก็บอกว่าประวิงเวลาหรือเปล่า หรือถ้าเรียกกันง่าย ๆ คืออู้หรือเปล่า ผมเรียนครับ ในรายละเอียดทั้งหมด ถ้าเรามีโอกาสได้คุยกัน สิ่งที่ผมได้เสนอลงไปในร่างรัฐธรรมนูญ ผมก็ต้องเรียนท่านประธานตรง ๆ ครับว่ามันอาจจะไม่สมบูรณ์ มันอาจจะไม่ครบถ้วน แต่ก็พยายามอย่างยิ่งที่จะทำให้ครบถ้วน แต่ตลอดระยะเวลา ๒ วันที่ผ่านมาผมก็ได้รู้ว่าผมยังทำไม่ครบอีกหลาย ๆ อย่าง บางครั้งก็ยังอยากถามท่านวุฒิสมาชิกว่าอะไรบ้างที่ยังขาดอยู่ อะไรบ้างที่คิดว่าในร่างที่ยังไม่สมบูรณ์จะเติมในส่วนตรงไหนหรือขาดในส่วนไหน ผมต้องเรียนว่าเราจะใช้เวลาในส่วนตรงนี้ไม่ได้ประวิงเวลา ถ้าเดินไปข้างหน้าวันนี้ตันครับ แต่ถ้าตั้งคณะกรรมาธิการตามข้อบังคับข้อ ๑๒๑ วรรคสาม ผมคิดว่าเดือนพฤศจิกายนเราจะมีโอกาสได้ผ่านร่างทั้ง ๖ ร่าง ในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ แล้วก็จะได้มีการโหวตตามที่ท่านต้องการ แต่สิ่งหนึ่งวันนี้ถ้าเผื่อถามว่าปัญหาที่มันเกิดขึ้นในวันนี้ ถ้ามีการชุมนุมแล้วมีการดำเนินการในลักษณะที่มาอยู่ที่หน้ารัฐสภา ถามว่าในส่วนตรงนี้ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไม่ว่าจะเป็นทั้ง ส.ส. หรือ ส.ว. ผมคิดว่าทุกท่านในวันนี้นั้น ท่านมีวุฒิภาวะแล้วก็มีความตั้งใจในการทำงานอย่างเต็มที่ ผมคงจะไม่พูดอะไรมากเกินเลยไปกว่านี้ เพราะว่าในส่วนทั้งหมดผมคิดว่าผมไม่อยากให้ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ผมพร้อมคณะ ๒๐๖ คนที่เป็นผู้เสนอต้องเสียหายไป ก็ขอเริ่มเป็นสมัยหน้าแล้วก็ขอเสนอไว้ ณ ที่นี้ เดี๋ยวหลังจากที่ผมอภิปรายเสร็จก็จะมีผู้เสนอในการที่จะขอตั้งคณะกรรมาธิการก่อนรับหลักการ แต่ก็ต้องขอบอกไปยังเพื่อนสมาชิกโดยเฉพาะในส่วนของซีกฝ่ายค้าน ทำไมเราไม่หันหน้ามาร่วมมือร่วมใจในการที่เราจะแก้ไขปัญหา

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) ชญาภา ๒๗๘/๒

การแก้ไขปัญหาวันนี้ที่ท่านบอกว่าเอาวันนี้ ถ้าวันนี้แล้วมันได้เลย ผมไม่ขัดครับ แต่วันนี้มันก็ยังต้องทำ แล้ววันนี้ถ้าทำไปแล้ว แล้วมันได้อะไรครับถ้าไปถึงทางตัน ----------

- ๒๗๙/๑

ผมถึงบอกว่าวันนี้ถ้าเดินไปแล้วมันเดินต่อไปไม่ได้ผมจะหยุดรอ รอเพื่ออีก ๑ เดือนข้างหน้า แล้วผมก็จะกลับมาเรียนใหม่อีกครั้งหนึ่งว่าวันนี้ได้ไปทำแล้วในสิ่งหลาย ๆ อย่างที่สมาชิกที่เราอยู่ร่วมกันของสภาแห่งนี้สบายใจได้ในสิ่งที่ท่านต้องการ ก่อนอื่นก็ขอขอบคุณทุกท่านที่ได้ช่วยกันอภิปรายในร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม แต่เราก็อดห่วงไม่ได้ว่าการแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้นั้นอาจจะทำให้พรรคร่วมรัฐบาลหรือในส่วนที่หลาย ๆ ท่านที่แสดงเจตนารมณ์มาอย่างชัดเจนแล้วว่าไม่ขอร่วมในการโหวต เพราะเนื่องจากยืนยันว่าร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ดีอยู่แล้ว ซึ่งผมเองก็เห็นใจครับท่านประธาน เพราะในส่วนที่การดำเนินการของแต่ละพรรคแต่ละคนนั้นที่ผ่านมา อย่างพรรคพลังประชารัฐก็ยืนยันมาตั้งแต่เริ่มต้นอย่างที่ผมได้อภิปรายตอนเสนอร่างกฎหมายก็คือเราไม่แก้ไขรัฐธรรมนูญ ตอนที่เราไปพบปะพี่น้องที่เราได้มา ๑๒๐ กว่าเสียง เราก็ยืนยันเราไม่แก้ไข แต่ในเมื่อว่าเป็นนโยบายของพรรคร่วมรัฐบาลในการที่เป็นพรรคร่วมรัฐบาล เป็นรัฐบาลผสมก็จำเป็น เมื่อจำเป็นก็คิดว่าทางออกที่ดีที่สุดในการที่จะแก้ปัญหาก็คือทางออกใช้มาตรา ๒๕๖ ดำเนินการ แต่สิ่งนั้นจะไม่สัมฤทธิ์ผลเลยถ้าบรรดาสมาชิกรัฐสภาไม่ให้ความช่วยเหลือ ผมเองก็ขอบคุณท่านประธานที่ได้มีโอกาสให้ผมสรุป และผมเองก็สรุปในแนวของความที่ต้องการอยากให้ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้ผ่านการพิจารณาจากท่านสมาชิกรัฐสภาทุกคนครับ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ขอบคุณนะครับ สมาชิกที่เคารพครับ กระบวนการพิจารณาของเราในการอภิปรายและเจ้าของญัตติทั้ง ๖ ฉบับก็ได้สรุปจบสิ้นแล้วนะครับ กระบวนการต่อไปตามกฎหมายและข้อบังคับ ข้อ ๑๒๑ กระบวนการต่อไปก็คือการลงมติในวาระที่หนึ่ง ก่อนที่จะเสนออะไรเดี๋ยวผมอธิบายให้ฟังก่อนครับ กระบวนการของกฎหมายก็คือวาระที่หนึ่ง ขั้นรับประกันนั้นกฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖ (๓) และข้อบังคับ ข้อ ๑๒๑ ก็หมายความว่าพวกเรารู้แล้วว่าต้องลงมติโดยรับหลักการหรือไม่รับหลักการ อันนี้ก็ขออนุญาตให้เราได้รับทราบถึงกระบวนการ ถ้ายึดตามข้อบังคับและกฎหมายก็จะเป็นอย่างนี้นะครับ โดยเรามีเวลา ๕ ชั่วโมงเศษก่อนจะสิ้นวันนี้ ดังนั้นก็รับทราบไว้ในเบื้องต้น แต่ใครเสนออย่างไรก็ว่าต่อไปนะครับ ผมเลยชี้แจงให้ได้รับทราบถึงกระบวนการของเราต่อไป ขอเชิญครับ

นายไพบูลย์ นิติตะวัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม นายไพบูลย์ นิติตะวัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชารัฐ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมต้องขอขอบพระคุณท่านประธานอย่างยิ่งที่กรุณาให้ผมได้นำเสนอในประเด็นที่เมื่อที่ประชุมรัฐสภาขณะนี้ได้พิจารณาญัตติร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญเพิ่มเติม จำนวน ๖ ฉบับ ซึ่งตามข้อบังคับการประชุม ข้อ ๑๒๐ ซึ่งท่านประธานได้กรุณาแจ้งให้ที่ประชุมทราบ ก็คือการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งจะต้องกระทำเป็น ๓ วาระตามลำดับนั้น ซึ่งในขณะนี้ท่านผู้เสนอญัตติร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญเพิ่มเติมทั้ง ๖ ฉบับ ได้อภิปรายสิ้นสุดไปแล้ว ดังนั้นที่ประชุมก็ต้องดำเนินการตามข้อบังคับการประชุม ข้อ ๑๒๑ ซึ่งบัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งว่าการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมในวาระที่หนึ่งให้รัฐสภาพิจารณา ----------

- ๒๘๐/๑

และลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนั้น ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานว่าเนื่องจากมีท่านสมาชิกรัฐสภาทั้งท่านที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาเป็นจำนวนมาก เป็นห่วงว่าจากการฟังการอภิปรายทั้งตลอด ๒ วันไปแล้วนั้น ท่านสมาชิกรัฐสภาหลายท่านทั้ง ๒ วันนั้นที่ท่านไม่ได้เป็นผู้อภิปรายโดยเฉพาะท่านที่เป็นสมาชิกวุฒิสภาท่านปรารภว่าท่านเพิ่งได้เห็นร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญทั้ง ๖ ฉบับเสนอต่อที่ประชุมรัฐสภาใน ๒ วันนี้ ท่านยังไม่ค่อยเข้าใจในสาระของร่างรัฐธรรมนูญทั้ง ๖ ฉบับได้เพียงพอที่จะใช้ดุลยพินิจออกเสียงลงมติ เพราะร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมแต่ละฉบับมีความหลากหลายครับท่านประธาน มีความแตกต่างกันอย่างยิ่ง เช่น ร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญเพิ่มเติมที่จะให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมาใหม่นั้นก็มีข้อแตกต่างกันค่อนข้างเยอะ นอกจากนั้นต้องขออภัยรบกวนเวลาท่านประธานว่าสมาชิกรัฐสภาบางท่านก็ไปอภิปรายถึงปัญหาทางกฎหมายจากคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับในปี ๒๕๕๖ ที่มีปัญหาผูกพันกับสภาร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อจัดทำรัฐธรรมนูญใหม่แบบไหน อย่างไร แล้วก็ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่เสนอมา ๔ ร่าง เป็นรายมาตรานั้นก็มีข้อกฎหมายหลาย ๆ ประการครับ ซึ่งสมาชิกรัฐสภา โดยเฉพาะท่านสมาชิกวุฒิสภาท่านก็ยังจะต้องศึกษาเพิ่มเติม ซึ่งจะแตกต่างจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งท่านประธานก็กรุณาได้ให้มีการจัดตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญศึกษาปัญหาหลักเกณฑ์และแนวทางแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ของสภาผู้แทนราษฎรมาศึกษา แล้วก็รายงานผลต่อที่ประชุมสภาแห่งนี้ไปแล้ว ดังนั้นสมาชิกรัฐสภาเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะสมาชิกวุฒิสภาที่มีปัญหาในการที่จะวินิจฉัยตัดสินใจในการใช้ดุลยพินิจลงมติรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมทั้ง ๖ ฉบับนั้น กระผมจึงใคร่ขออนุญาตท่านประธานนำข้อบังคับการประชุม ข้อ ๑๒๑ วรรคสาม ซึ่งบัญญัติไว้ว่า เพื่อประโยชน์แก่การวินิจฉัยดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ซึ่งผมขออภัยว่าวรรคหนึ่งนั้นบัญญัติว่า การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมในวาระที่หนึ่ง ให้รัฐสภาพิจารณาและลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนั้น เมื่อวรรคหนึ่งเขียนอย่างนี้ ในวรรคสามเขียนว่า ที่ประชุมสภาจะตั้งคณะกรรมาธิการพิจารณาก่อนรับหลักการก็ได้ ผมจึงต้องขออนุญาตท่านประธานว่าผมขอเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาตั้งคณะกรรมาธิการพิจารณาก่อนรับหลักการขึ้นมา ๑ คณะ ตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา ข้อ ๑๒๑ วรรคสาม

ตามที่ได้กราบเรียนท่านประธานแล้ว เพื่อให้คณะกรรมาธิการที่มาจากตัวแทนของสมาชิกวุฒิสภา ตัวแทนของพรรคร่วมฝ่ายรัฐบาลและตัวแทนของพรรคร่วมฝ่ายค้านได้ร่วมกันทั้ง ๓ ฝ่าย เป็นครั้งแรกที่จะได้ร่วมกันวินิจฉัยศึกษาร่างรัฐธรรมนูญทั้ง ๖ ฉบับให้มีข้อมูลที่ครบถ้วน และชัดเจนทั้งข้อกฎหมายและความเหมาะสมด้านต่าง ๆ โดยคณะกรรมาธิการที่จัดตั้งขึ้น ตามข้อบังคับรัฐสภา ข้อ ๑๒๑ วรรคสามนั้น จะได้จัดทำรายงานความเห็นของกรรมาธิการ ซึ่งประกอบด้วยความเห็นของทั้ง ๓ ฝ่ายเสนอต่อรัฐสภาโดยเร็ว ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อสมาชิกรัฐสภาที่จะนำมาพิจารณาวินิจฉัย แล้วใช้ดุลยพินิจรับหลักการหรือไม่รับหลักการร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมทั้ง ๖ ฉบับต่อไปในคราวประชุมหน้า กระผมจึงขออนุญาตเสนอเรื่องนี้ ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

- ๒๘๑/๑

นายไพบูลย์ นิติตะวัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านไพบูลย์เสนอให้ตั้งกรรมาธิการวิสามัญตามข้อ ๑๒๑ ให้สภาตั้งกรรมาธิการพิจารณาก่อนรับหลักการ มีผู้รับรองนะครับ จะตั้งได้ก็ต่อเมื่อที่ประชุมนี้อนุมัติ ขอเชิญท่านสมาชิกครับ

นายณัฐวุฒิ บัวประทุม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตปรึกษาหารือท่านประธาน ณัฐวุฒิ บัวประทุม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ผมขออนุญาตให้ท่านประธานวิป (Whip) ฝ่ายค้านก่อนครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เชิญครับ

นายสุทิน คลังแสง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มหาสารคาม) : ท่านประธานที่เคารพ ผม สุทิน คลังแสง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม พรรคเพื่อไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ต้องกราบขอบพระคุณเพื่อนสมาชิกณัฐวุฒิที่กรุณาให้ได้พูดก่อน ผมกราบเรียนท่านประธานต่อญัตติที่เพื่อนสมาชิกทางฟากฝั่งรัฐบาลได้เสนอ จับกระแสความได้ว่าแทนที่เราจะลงมติเหมือนเช่นที่เราได้วางแผนและเป็นข้อตกลงกันไว้ว่าเมื่อพิจารณากันครบถ้วนกระบวนการความแล้ว เราก็จะเข้าสู่กระบวนการลงมติรับหรือไม่รับหลักการ แต่เมื่อฟังญัตติที่เพื่อนเสนอเมื่อสักครู่นี้ หมายความว่าเราจะยังไม่ลงมติในวันนี้ แต่เราจะตั้งคณะกรรมาธิการขึ้นมา ๓ ฝ่ายไปศึกษาก่อน แล้วก็ฟังความว่า ๑ เดือนแล้วถึงจะกลับมาลงมติว่าจะรับหรือไม่รับหลักการ ผมฟังได้ความอย่างนั้นนะครับ ผมจึงขอกราบเรียนว่าตามข้อบังคับนั้นทำได้ไม่ติดขัด แต่ผมเรียนอย่างนี้ครับ เราเองซึ่งเป็นสมาชิกฝ่ายค้านทั้งหมด และเมื่อกลางวันนี้ผมก็หมายถึงรัฐบาลด้วย เข้าใจว่าเป็นเจตนาเดียวกันว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญครั้งนี้ เราหวังผลสัมฤทธิ์สูง ตั้งใจจะให้สำเร็จ ทางใดที่จะสำเร็จพวกผมไม่ขัดข้อง ยอมแม้กระทั่งจะเสนอทั้งเป็นร่างรวม มาตรา ๒๕๖ ส.ส.ร. แล้วก็ยอมแม้กระทั่งจะเสนอรายมาตรา เพื่อให้ทุกท่านได้เลือกตามที่ท่านสะดวก นี่คือเจตนาที่อยากจะให้สำเร็จ และการสำเร็จนั้นก็จะอยากให้ด้วยเวลาที่เหมาะสม เพื่อจะแก้ไขคลี่คลายสถานการณ์บ้านเมืองได้ไม่ช้าเกินไป แต่ก็ไม่เร็วเกินไป เพราะฉะนั้นทางใดที่จะสำเร็จพวกผมไม่ขัดข้อง

แต่ต่อข้อเสนอเมื่อสักครู่นี้ผมก็คิดไปด้วย ใคร่ครวญไปด้วย แล้วก็ไม่ใช่ว่าจะไม่รู้ พอรับทราบระแคะระคายมาบ้าง ก็ได้วิเคราะห์กันทั้งหมดแล้วว่าเราเกรงว่าจะไม่ใช่ทางที่จะประสบผลสำเร็จ แต่เราวิตกด้วยซ้ำไปว่าจะเป็นทางที่จะทำให้เราล้มเหลวด้วย แก้ไม่ได้ด้วย ด้วยเหตุผลดังกล่าวที่จะว่าต่อไปนี้ครับ

ประการแรกจริง ๆ ข้ออ้างที่บอกว่ายังไม่ได้เคยคุยกันเลย ยังไม่ได้เคยปรึกษากันเลย ข้อมูลก็ยังไม่รู้แจ้งพอที่จะตัดสินใจลงมติได้ ข้อนี้ต้องเรียนท่านประธานว่าเราเองได้คุยกันเมื่อไม่นานมานี้ ท่านประธานได้กรุณาเป็นประธานวิป (Whip) หรือตัวแทนจากวุฒิสภา ท่านวุฒิสมาชิกท่านก็มา ฝ่ายรัฐบาลก็ไป พวกผมก็ไปนั่งคุยกัน ท่านประธานกรุณาให้เกียรติไปนั่งที่หัวโต๊ะ เราคุยกันทุกเรื่องให้การประชุมราบรื่น เรียบร้อย แล้ววันนี้ก็เป็นไปตามนั้นจริง ๆ ต้องขอชื่นชมทุกฝ่าย แล้วด้วยความเคารพด้วยบารมีของท่านประธาน จบ ๖ โมงเป๊ะ เรียบร้อย แล้วก็กำลังยิ้มว่าจะได้ขานแล้วก็โหวตกันไปตามที่เราตกลง แต่วันนั้นเป็นที่สังเกตว่าไม่มีท่านใดเลยที่หยิบยกเรื่องนี้ขึ้นมาพูดว่าควรจะหารือกันก่อนไหม ควรจะตั้งคณะกรรมาธิการขึ้นก่อนไหม หรือแม้กระทั่งท่านวุฒิสมาชิกที่บอกว่าท่านเพิ่งได้ดูร่างมา ๒ วัน ไม่มีใครคิดจะเสนอเลยว่าขอศึกษาดูร่างหน่อยได้ไหม ดูทุกคนทุกท่านมั่นอกมั่นใจแล้วเหมือนทำการบ้านมาดีด้วย ไม่มีข้อเสนอนี้และไม่มีข้อตกลงนี้ก็เสมือนกับว่าไม่มีข้อกังวลวิตกใด ๆ ต่อเนื้อหาสาระของ ๖ ร่าง นี่คือประการที่ ๑ เป็นข้อสังเกต

ประการที่ ๒ การจัดตั้งต่อไปนี้ด้วยเหตุผลว่าขอศึกษาในรายละเอียดก่อน ผมเรียนว่านี่คือขั้นรับหลักการ ไม่ใช่ขั้นรายละเอียด เพียงหลักการว่าจะแก้รัฐธรรมนูญเท่านั้นคือความหมายของวันนี้ และความหมายของจะรับหรือไม่รับวันนี้ ในรายละเอียดจริง ๆ นั้นเราจะมีคณะกรรมาธิการหรือจะมีคณะอนุกรรมาธิการอีกก็ได้ ไปว่ากันในรายละเอียดในวาระที่สอง แล้วยังจะมาว่ากันอีกในวาระที่สาม วันนี้เพียงหลักการ แล้วข้อมูลเพียงพอไหมต่อการรับหลักการ ผมเชื่อว่าเพียงพอครับ เพราะอะไรครับ การพูดคุยและการนำเสนอกัน ๒ วันผมเชื่อว่าครบถ้วนกระบวนความทุกแง่ทุกมุม แล้วดูเพื่อนสมาชิกแต่ละคนขึ้นพูดไม่มีแม้แต่คนเดียวที่บอกว่ารายละเอียดยังไม่พอ พวกผมยังไม่รู้ พวกผมยังไม่ชัด ผมเห็นแต่ละท่านขึ้นพูดเหมือนกับผู้เชี่ยวชาญแล้ว ชี้ถูกชี้ผิด วิเคราะห์ด้วยว่าใครคิดผิดใครหลงทาง สภาหลงทาง โดยเฉพาะท่านสมาชิกวุฒิสภา ดูเหมือนท่านเชี่ยวชาญมากด้วย เสมือนรู้ดีผมยังทึ่งเลยว่าแล้วท่านรู้ดีกว่าพวกผมด้วย เหตุผลว่ายังไม่รู้ ยังไม่พอสำหรับเนื้อหาจะประกอบการวินิจฉัยตัดสินผมเองไม่ค่อยที่จะฟังขึ้น

ประการต่อมาถ้าเราจะศึกษาสำหรับเนื้อหาสาระ เราได้ตั้งคณะกรรมาธิการศึกษาหลักเกณฑ์วิธีการแก้ไขรัฐธรรมนูญมาแล้ว ท่านพีระพันธุ์เป็นประธาน มีสมาชิกทุกฝ่าย นักวิชาการเข้ามา ไปถามชาวบ้าน อนุกรรมาธิการไปสอบถามมา ศึกษาจนครบถ้วน ผมถือว่าชัดเจนและละเอียดที่สุดแล้วมาเสนอที่สภาแห่งนี้แล้ว สภาแห่งนี้ใช้เวลากันวันหนึ่งเต็ม ๆ เพื่อให้สมาชิกได้ซักถามแล้วศึกษาถึงผลการศึกษาจนละเอียดยิบ วันนั้นก็ว่ากันทั้งวันเพียงขั้นรับหลักการผมว่าเกินพอ เพราะฉะนั้นจะศึกษาอีกผมคิดว่ายังไม่จำเป็น แล้วก็เสียเวลาเปล่า

ประเด็นต่อมาเมื่อเราคิดว่าเนื้อหาสาระและกระบวนการศึกษาเรียนรู้ครบถ้วน ท่านสมาชิกวุฒิสภาหลายท่านขึ้นอภิปรายบอกว่าผมอ่านแล้วอ่านอีก อ่านหลายรอบผลการศึกษาของคณะกรรมาธิการศึกษานี้ อ่านทุกบรรทัดด้วย ใครพูดอย่างไร คิดอย่างไร เรารู้ ท่านพูดนะ ผมยังศึกษาดีไม่เท่าท่านเลย ผมคิดว่าผมเป็นกรรมาธิการแท้ ๆ ผมยังไม่อ่านทุกบรรทัดเลย ยังชื่นชมท่าน ส.ว. ด้วยบอกศึกษามาดีแล้ว เพราะฉะนั้นสาระยังไม่พอต่อการเรียนรู้อันนี้ผมเห็นต่าง นั่นคือความจำเป็นเรื่องนี้ผมคิดว่ายังไม่มี แต่ผมเกิดข้อกังวลใหม่ด้วย นอกจากข้อจำเป็นที่ว่านั้นผมฟังไม่ขึ้นแล้ว ผมเกิดข้อกังวลว่าวันนี้ภาษาวัยรุ่นกำลัง

จะบอกว่าผมถูกหลอกให้ออกจากโรงเรียนหรือเปล่า เห็นด้วยกันดี ๆ มาตลอดกับรัฐบาล มาวันนี้เราเริ่มเห็นต่างกัน ก็ไม่เป็นไรครับมันเกิดขึ้นได้ แต่วันนี้ที่ผมกังวลคือถ้านำเรื่องนี้ไปศึกษา ๑ เดือน ให้หลักประกันกับผมได้ไหมว่าจะรับให้ผม ผมก็มีสิทธิคิดว่าตกวันนี้กับตกวันหน้าอะไรผมเจ็บกว่ากัน ถ้าวันนี้ดูท่าทีว่าจะไม่รับให้พวกผมก็เอาให้ตกวันนี้เลยดีกว่าไปตกวันหน้าอีก ๑ เดือนข้างหน้า หลอกให้เราไปศึกษาด้วยกัน ๑ เดือนสุดท้ายก็ตก เจ็บอย่างไรท่านประธานผมจะบอกให้ เจ็บคือ ๑ เดือนเปิดสมัยหน้าพอดี สมัยหน้าเปิดออกมาปั๊บลงมติตกปั๊บในสมัยนั้นพวกผมเสนออีกไม่ได้เลย ต้องปีหน้าถึงจะเสนอได้ไม่เท่านั้นสิครับ ของเราตกไม่พอสิ วันนี้เรายังคิดว่าถ้าเราตกแผน ๒ ความหวังก็คือร่างของไอลอว์ (iLaw) ร่างของประชาชนยื่นแล้ว ๑๐๐,๐๐๐ ชื่อ เราคุยกันหมดแล้วว่าถ้ามันตกก็จำใจ แต่ยังมีความหวังที่ร่างของไอลอว์ (iLaw) ฉบับของประชาชน ซึ่งวันนี้อยู่ในขั้นตอนตรวจสอบรายชื่อความถูกต้อง แล้วคาดหมายว่าเขาจะเข้าได้ในสมัยหน้า แล้วผมทราบกรอบเวลาพิจารณาตรวจสอบรายชื่อ ๔๕ วัน ถ้า ๔๕ วันก็คือเดือนพฤศจิกายนฉบับนั้นได้เข้าเอาละ วันนี้มันผิดหวังก็มีความหวังก๊อก ๒ ----------

แต่ถ้าวันนี้ตั้งกรรมาธิการเสร็จปั๊บโผล่มา ๑ เดือนไปลงตกของพวกผม ฉบับของผมก็เสนออีกไม่ได้ ไอลอว์ (iLaw) ก็ตกเลย ฉบับของประชาชนก็เสนออีกไม่ได้นะครับ หลักการมันเหมือนกัน ฉบับของไอลอว์ (iLaw) กับฉบับของเราเหมือนกันเป๊ะเลย นั่นก็หมายความว่าแล้วถ้าวันนั้น ๑ เดือนตกเราเองไม่มีสิทธิเสนอ ไอลอว์ (iLaw) ฉบับของประชาชนก็ตก นี่คือความเสียหาย เจ็บหนักกว่าวันนี้ด้วย เพราะฉะนั้นวันนี้เราพยายามมองเจตนาดี แต่ประชาชนข้างนอกเขาจะมองออกไหมล่ะ เราต้องคำนึงถึงด้วย เขามองเป็นอื่นไม่ได้ เขาจะมองว่าเราอู้ เตะถ่วง ถ้าเขามองอย่างนั้นบอกว่าเตะถ่วง สภาไม่จริงใจ ฝ่ายค้านก็ดันไปเป็นเครื่องมือเขาด้วย เจ็บอีก เสียหายอีก ผมจึงฝากคิดให้ดีว่ามันจะไม่เสียหายเฉพาะพวกผม เสียทั้งสภา มันมีความจำเป็นไหมที่จะต้องตั้งคณะกรรมาธิการขึ้นมา ในอดีตไม่เคยทำหรอก เราไปตั้งกันศึกษากันแล้วในวาระที่สองจะตั้งอยู่แล้ว จะพูดคุยกันอยู่แล้ว รายละเอียดลงยิบเลย จะแปรจะตัด จะเพิ่มจะเติม จะแต่งตรงนั้นเอาเลย วันนี้ขอเพียงอย่างเดียวหลักการท่านรับให้พวกผมไหม หลักการคือหลักการไม่ใช่รายละเอียด ไม่มีความจำเป็นใด ๆ ที่จะต้องไปลงลึกมากมาย ท่านประธานที่เคารพครับ เคารพรักกัน เพื่อนฝ่ายรัฐบาลเองพวกผมปลื้มใจมา ๒ วัน แต่วันนี้จะอกหักกับเพื่อนหรือเปล่า ก็เอาเถอะครับ ก็ไม่เห็นด้วยนะครับถ้าท่านจะตั้ง ๑. พวกผมไม่เห็นด้วยที่จะให้ตั้ง ๒. ถ้าท่านจำเป็นจะตั้งจะศึกษาผมเรียนว่าฝ่ายค้านเราศึกษามาดีแล้ว ก็คงไม่ขอร่วมศึกษา ก็เรียนอย่างนี้ครับท่านประธาน ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ขอบคุณครับ อนุญาตให้ท่านสมาชิกได้มีความเห็น สลับกันครับ เชิญท่านวิรัชก่อนครับ

นายนิโรธ สุนทรเลขา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์) : ท่านประธานวิรัชครับ ผมขออนุญาตเสริมนิดเดียวก่อนที่ท่านจะเนื้อหายาว ๆ ครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านนิโรธมีอะไรครับ

นายนิโรธ สุนทรเลขา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์) : ผมขออนุญาตนิดหนึ่งครับ ผม นิโรธ สุนทรเลขา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ต้องเคารพในความคิดของท่านวิป (Whip) ฝ่ายค้านว่าเจตนารมณ์ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกรัฐสภานั้นหลาย ๆ ท่านก็มีเจตนารมณ์ที่อยากจะแก้ไขรัฐธรรมนูญในข้อที่บกพร่อง แต่ท่านเข้าใจไหมครับว่าข้อบังคับการประชุมรัฐสภา ข้อ ๑๒๑ วรรคสอง มีเจตนารมณ์ออกมาเพื่อยืดหยุ่น

ในกรณีรายละเอียดของหลักการนั้นเมื่อไม่ลงตัว รายละเอียดของหลักการ ไม่ใช่รายละเอียดของเนื้อหารัฐธรรมนูญ เมื่อหลักการยังคุยกันไม่ได้ ๓ ฝ่าย ทั้งฝ่ายรัฐบาล ฝ่ายค้าน และฝ่ายวุฒิสมาชิก จึงมีข้อบังคับนี้ออกมาในข้อ ๑๒๑ วรรคสอง เพื่อยืดหยุ่นว่าหันมาคุยกันหน่อยดีไหม ตั้งกรรมาธิการวิสามัญมาคุยกันในรายละเอียดของหลักการ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : วรรคสามครับ

นายนิโรธ สุนทรเลขา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์) : ประทานโทษ วรรคสามครับ เป็นรายละเอียดของหลักการ ไม่ใช่รายละเอียดของเนื้อหารัฐธรรมนูญ ผมกราบเรียนท่านประธานช่วยวินิจฉัยในกรณีนี้และท่านประธานวิป (Whip) ฝ่ายค้าน ขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ถือเป็นการอภิปรายครับ สลับมาทางฝ่ายนี้ เชิญครับ

นายณัฐวุฒิ บัวประทุม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพ ผม ณัฐวุฒิ บัวประทุม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล คนจังหวัดอ่างทอง ผมขออนุญาตอภิปรายที่จะเห็นต่างออกไปจากที่ข้อเสนอของท่านประธานวิป (Whip) ฝ่ายรัฐบาล แล้วก็ท่านผู้เสนอญัตติ ต้องประทานโทษที่เอ่ยนามท่านไพบูลย์ นิติตะวัน เหตุผลหลัก ๆ ครับ ท่านประธานวิป (Whip) ฝ่ายค้านได้นำเรียนไปแล้วครับ มีประเด็นที่เราเห็นว่าการทำงานทั้ง ๒ วันที่ผ่านมา วุฒิสมาชิกเองท่านก็มีวุฒิภาวะข้อมูลต่าง ๆ ที่ท่านให้กับพวกเรานั้นท่านเห็นประสบการณ์ ท่านมีข้อเปรียบเทียบที่ชัดเจน มันแทบไม่มีประเด็นอื่น ๆ นอกเหนือจากนี้ไปอีกแล้ว ท่านประธานทราบไหมครับว่าในประเด็นที่มีการเสนอญัตติทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมาตรา ๒๕๕ หลักการเขียนอยู่ ๒ บรรทัดเองนะครับ ๒ บรรทัดนี้ท่านจะพิจารณากัน ๑ เดือนเต็ม ๆ เลยหรือครับ แล้ว ๑ เดือนดังกล่าวนี้ก็ไม่มีพันธสัญญาที่ชัดเจนว่าเรื่องเหล่านี้จะกลับเข้าสู่สภาแห่งนี้เมื่อไร แล้วสิ่งที่จะมาสรุปในสภาแห่งนี้นั้นจะลงมติเป็นประการใด นี่ท่านหลอกต้มกับพี่น้องประชาชนอีกแล้วหรือครับ

ประการที่ ๒ ครับท่านประธาน ฟังมาทั้งหมดผมยังไม่เห็นเอาต์พุต (Output)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านณัฐวุฒิอย่าไปบอกว่าหลอกต้มเดี๋ยวจะมีการสวนกลับมาอีก ถอนเถอะครับ อย่าไปใช้คำนั้นครับ

นายณัฐวุฒิ บัวประทุม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ถ้าไม่หลอกต้มแล้วจะเรียกว่าหลอกลวกประชาชนหรืออย่างไรครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : อย่าไปใช้คำนี้

นายณัฐวุฒิ บัวประทุม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : เพราะว่าเมื่อสักครู่ผมเองก็นำเสนอท่านประธานว่าวันนี้มีพี่น้องประชาชนมารออยู่นะครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ถอนนะครับ

นายณัฐวุฒิ บัวประทุม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ผมทำบันทึกถึงท่านประธานขอตัวแทนพี่น้องประชาชน ๕๐ คนมาฟังในที่ประชุม

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : หลอกต้ม ถอนเถอะครับ

นายณัฐวุฒิ บัวประทุม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขออนุญาตถอน หลอกลวก หลอกต้มไม่ได้ถอนนะครับ แต่อย่างนี้ครับท่านประธาน มันเป็นแค่คำเปรียบเปรยครับ ผมเองท่านประธานทราบดีว่าไม่เคยมีการอภิปรายที่มีการส่อเสียดโดยใช้คำไม่สุภาพแต่ประการใด แต่ประเด็นที่ ๒ ที่ผมอยากจะย้ำครับว่าท่านผู้นำเสนอญัตติก็ไม่ได้บอกเอาต์พุต (Output) หรือผลที่มันจะออกมาครับ อย่างที่นำเรียนท่านประธานว่า ๒ บรรทัดนั้นสภาเราสมาชิก ๗๐๐ กว่าคนพิจารณาได้อยู่แล้วครับว่าหลักการแค่นี้เรารับหรือไม่รับ ในขณะเดียวกันท่านประธานต้องสื่อสารไปกับพี่น้องประชาชนครับว่าในข้อบังคับ ข้อ ๔๑ ที่ถ้าเราใช้มาตรา ๑๒๑ วรรคสามวันนี้ เราจะตกหลุมพรางตรงนั้น สิ่งที่ท่านประธานวิป (Whip) ฝ่ายค้านท่านพูดชัดเจนครับ ถ้าลากกันไปอีก ๑ เดือน เอาเรื่องนี้เข้าสู่สมัยประชุมหน้าญัตติของภาคประชาชนที่เรียกว่าองค์กรไอลอว์ (iLaw) ผมอ่านเต็ม ๆ เลยนะครับ ผมเชื่อว่าชื่อเขาไม่ได้หลอกแบบอีกองค์กรหนึ่งที่มายื่นแน่นอนครับ มีสำเนาบัตรประชาชนชัดเจน ๑๐๐,๗๓๒ คน ถ้าหลักการเป็นหลักการเดียวกันคือการขอแก้ให้มี ส.ส.ร. ญัตติเกิดตกไป ญัตตินั้นแม้อาจจะยังไม่ได้นำเสนอ ไม่ได้ประกบเลย แต่เป็นสมัยประชุมเดียวกันในข้อ ๔๑ ก็ถือว่าเป็นอันตกไปด้วย ท่านบอกไม่ได้หลอกต้ม

ประชาชนก็ได้ครับ แต่ ๑๐๐,๗๓๒ คนใครจะเป็นคนตอบคำถามนี้ครับ ฉะนั้นด้วยเหตุผลดังกล่าวผมคิดว่าไม่ทางอื่นหรอกครับ ในวันนี้เราอยู่กันครบ เราพร้อมหน้าพร้อมตาเรามาทำหน้าที่ตัวแทนประชาชน นี่เป็นครั้งแรกในชีวิตของผม แล้วนี่เป็นครั้งแรกที่ผมต้องอภิปรายในลักษณะแบบนี้เพื่อยืนยันว่าพวกผมพร้อมทำหน้าที่ในการลงมติครับ แล้วผมก็เชื่อมั่นว่าทุกท่านในที่ประชุมแห่งนี้มีวุฒิภาวะ มีสติปัญญาที่จะลงมติว่าจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับการรับหลักการวาระที่หนึ่งของรัฐธรรมนูญทั้ง ๖ ฉบับครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านวิรัชเชิญครับ

นายวิรัช รัตนเศรษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพ ผม นายวิรัช รัตนเศรษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบัญชีรายชื่อพรรคพลังประชารัฐ จังหวัดนครราชสีมา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ในฐานะซึ่งเป็นผู้เสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ .... ก่อนอื่นผมก็ต้องเรียนบรรดาท่านสมาชิกหลาย ๆ เรื่องที่อาจจะไม่สบายใจ เพราะเนื่องจากว่าท่านบอกว่าตกวันนี้ดีกว่าไปตกวันหน้า ผมก็ต้องเรียนตรง ๆ ครับ ผมก็คิดครับตรงนี้ ไม่มีใครอยากให้ร่างตัวเองที่เสนอเข้ามาแล้วไม่ผ่านการพิจารณา ผมถึงเรียนท่านประธานว่าวันนี้ผมเดินมาจนถึงจุดหนึ่งแล้ว ถ้าผมเดินต่อผมเดินต่อไปไม่ได้ เราก็รู้ว่าปัญหาที่เกิดขึ้นที่ขวางอยู่ข้างหน้าก็คือในแต่ละรายละเอียด ผมฟังทั้ง ๒ ด้านครับ ด้านหนึ่งบอกว่าให้ตีเช็คเปล่าหรืออย่างไร อีกด้านหนึ่งบอกว่าจะเขียนเช็คเองหรืออย่างไร เพราะฉะนั้นในส่วนตรงนี้การแก้ไขในรายละเอียดไม่ว่าจะเป็นในส่วนของแต่ละส่วน จริงอยู่ท่านศึกษามาแล้วแต่วันนี้เราไม่ได้ศึกษา เราเอาร่างฉบับที่ ๑ ฉบับที่ ๒ ที่คิดว่าอยู่ในกลุ่มเดียวกันเราจับมารวมกัน แล้วลองมาดูสิว่าเราเหมือนกันตรงไหน เราต่างกันตรงไหน ตรงที่ต่างเราลองมาคิดกันดู ตรงนี้อย่างไรครับข้อบังคับที่เขาเขียนให้มาตรา ๑๒๑ วรรคสาม ก็คือให้เอามาลองคุยกันก่อน ผมเองกับท่านก็เห็นกันมานาน มันหลอกกันไม่ได้ว่าตกครั้งนี้ดีกว่าไปตกข้างหน้า ----------

ผมบอกว่าวันนี้เราเดินต่อไปได้เพียงแต่เราหยุดรอแค่ ๑ เดือนเต็ม แล้วจะมีหลักประกันอะไร ผมก็บอกว่าผมก็เป็นหลักประกันร่างของผม แล้วผมเองก็ต้องเรียนท่านสมาชิกวุฒิสภาด้วยความเคารพว่าท่านก็ต้องช่วยผมด้วยในการที่จะต้องช่วยกัน บางท่านตอนแรกก็ยังชมว่าร่างพระราชบัญญัติกับคณะของนายวิรัชพอไปได้ ไปแล้วก็อยากให้กลับมายังสภา มาตรวจสอบอีกรอบหนึ่ง ผมเองก็ดีใจก็อยากจะผ่านไป ไม่อยากหยุดรอวันนี้เลย แต่ถ้าเผื่อไม่หยุดรอวันนี้แล้วเกิดมันผิดพลาดขึ้นมา ก็อย่างเหมือนท่านบอกผม มันตกแล้วมันตก ผมก็ต้องไปยื่นใหม่ ท่านก็ยื่นใหม่กับผมอีก เพราะฉะนั้นด้วยความเคารพ ถ้าเผื่อไอลอว์ (iLaw) จะเข้ามา ยินดีครับ อะไรที่เหมือนกัน อะไรที่มันเป็นไปด้วยกัน เราก็ไปด้วยกัน ถ้าอันไหนที่มันต่างกัน มาคุยได้ไหม สมาชิกฝ่ายค้าน สมาชิกฝ่ายรัฐบาล ในส่วนของวุฒิสมาชิกเราก็ได้คุยกันอย่างเต็มที่ ที่บอกว่าคุยกันก็คุยกันแบบเผิน ๆ แต่ถ้าเผื่อเป็นคณะกรรมการก่อนรับหลักการ เราก็คุยกันเรื่องเดียวนี่แหละครับ ทั้ง ๖ ร่างเป็นอย่างไร ไอลอว์ (iLaw) มาอีก ๗ ฉบับ อันไหนเหมือนกันมาวางกัน อันไหนที่ว่าควรแก้ทำเถอะครับ ผมยินดี ผมไม่อยากตกวันนี้ ผมอยากหยุดแค่เดือนหนึ่งแล้วผมจะเดินต่อครับ ขอบคุณครับในเบื้องต้น

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เชิญวุฒิสมาชิกครับ

นายสมชาย แสวงการ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ สมชาย แสวงการ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ก็ใช้เวลา ๒ วัน แล้วก็ทางสมาชิกวุฒิสภาก็เข้าใจในเรื่องที่ท่านเสนอกฎหมาย รัฐธรรมนูญทั้ง ๖ ญัตติเข้ามา แต่ก็ต้องเข้าใจวุฒิสภาเหมือนกันว่าเรามีหน้าที่สำคัญไม่ต่างกับท่านหรอกครับ ในการต้องรักษาประโยชน์ชาติบ้านเมือง ท่านลองนึกภาพท่านเป็นสมาชิกที่พิจารณากฎหมายที่เข้าสู่สภาสิครับ กว่ากฎหมายแต่ละฉบับที่จะเข้าสู่สภาผู้แทนราษฎร กว่าจะผ่านวาระที่สองทำการส่งกฤษฎีกา กว่าจะผ่านกรรมาธิการ กว่าจะถามประชาชน กว่าจะผ่านท่านและผ่านมาวุฒิสภา หลายฉบับไม่ได้รวดเร็วปานกามนิตหนุ่ม หลายฉบับอย่าใจร้อน ยิ่งรัฐธรรมนูญยิ่งสำคัญมาก เรามีหลายประเด็นที่ผมคิดว่าสมาชิกวุฒิสภาได้เห็นเอกสารของท่านแล้วจริงครับ ผมเรียนประการที่ ๑ ในการประชุมวิป (Whip) ร่วม ๓ ฝ่าย ซึ่งผมร่วมด้วยกับท่านประธานวิป (Whip) รัฐบาล ท่านประธานวิป (Whip) ฝ่ายค้าน ท่านสุทิน คลังแสง ท่านประธานรัฐสภา นั่งเป็นผู้ใหญ่ของเรา เราคุยกันเรื่องการลงมติ เราคุยเรื่องการจัดเวลาแล้วยังคุยไปถึงว่าถ้าร่างผ่านก็ตั้งกรรมาธิการ

๔๕ คนจริงครับ ไม่ได้ลงในเนื้อหารายละเอียดใด ๆ แล้วไม่ได้พูดเรื่องกรรมาธิการศึกษา แต่เมื่อท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาได้รับฟังเรื่องที่มีความกังวลใจทั้งข้อกฎหมายหลายประการ ท่านลองนึกร่างรัฐธรรมนูญที่จะยกร่างใหม่ทั้งฉบับ สมาชิกหลายท่านรวมทั้งผมเองก็มีความกังวลว่าจะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ ขัดหรือแย้งต่อคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่เคยมีมาหรือไม่ และบางฉบับเพิ่งส่งเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน วันนี้วันที่เท่าไรครับ วันที่ ๒๓ วันที่ ๒๔ กันยายน ท่านพิจารณากฎหมายรัฐธรรมนูญกัน ๘ วันหรือครับ ท่านจะบอกรับหลักการไปก่อนแล้วค่อยไปว่ากันทีหลัง ผมก็กราบเรียนว่าไม่สบายใจ ต่อไปสภาไทยจะทำอย่างนั้นใช่ไหมครับ กฎหมาย ๘ วันเอาเข้าสภาได้เลย เอาม็อบ (Mob) มาล้อมสภาแล้วเอาเลย อนุมัติกันให้หมด ผมว่าสภาไทยต่อไปจะมีทุกม็อบ (Mob) แล้วก็ทำกันแบบนั้น กฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ หลักการสำคัญที่ผมเคยบอกแล้วว่าท่านสมาชิกอาวุโสของสภาแห่งนี้ท่านนั่งอยู่ในที่นี้ด้วย เคยเป็นท่านรองนายกรัฐมนตรี ท่านพูดเลยครับว่ากฎหมายไม่ได้แก้ง่าย ต้องแก้ยากครับ การแก้ไขรัฐธรรมนูญแก้ได้ครับ

- ๒๘๖/๑

แล้วผมก็เรียนต่อไปยังท่านประธานวิป (Whip) ฝ่ายค้านว่ารายงานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหา หลักเกณฑ์ และแนวทางการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่ท่านทำกันนั้น ผมตรวจดูรายชื่อแล้วก็ได้อ่านจริง ๆ เป็นส่วนตัวของผมคนเดียว แต่สมาชิกวุฒิสภาท่านอื่นท่านไม่ได้อ่านหรอกครับ ผมอ่านทั้งหมดแล้ว และอ่านรายงานของอนุกรรมาธิการ ๔๙ ท่าน ท่านช่วยบอกผมหน่อยว่ามีสมาชิกวุฒิสภาอยู่ตรงนี้ท่านใดบ้างครับ ผมเห็นแต่ชื่อท่านประธานพีระพันธุ์ ท่านรองประธานไพบูลย์ ท่านรองประธานสุทิน ที่เหลือเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งสิ้น บอกว่าท่านศึกษาละเอียดแล้ว ปิดบทนี้ว่าให้สมาชิกวุฒิสภารับไปเถอะ เพราะเขาทำมาเสร็จแล้ว ถ้าเป็นกฎหมายปกติผมจะไม่ว่าเลยครับ สภาไทยพิจารณารัฐธรรมนูญแบบนั้นสิครับ ให้แก้กฎหมายรัฐธรรมนูญในวันหน้าให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณารัฐธรรมนูญผ่านวาระเกินกึ่งหนึ่ง แล้วส่งให้วุฒิสภาพิจารณาอีกขั้นตอนหนึ่งในการกลั่นกรองด้วยมติเกินกึ่งหนึ่ง ผมจะไม่เถียงท่านในเรื่องรายงานฉบับนี้เลย เป็นรายงานของท่านฝ่ายเดียว ท่านอยากแก้ตรงโน้นตรงนี้เต็มไปหมดเป็นเรื่องของท่าน สมาชิกวุฒิสภายังไม่ได้เห็นพ้องด้วย อย่ามัดมือชกเราครับ เพราะฉะนั้นผมกราบเรียนด้วยความเคารพว่าท่านประธานวิป (Whip) รัฐบาลด้วยความเคารพ ท่านไพบูลย์ นิติตะวัน ท่านเสนอทางออก ซึ่งผมคิดว่าเป็นทางออกเพื่อทำให้ทุกอย่างมีทางออกมิใช่ทางตัน อย่าเอาเราเข้าไปอยู่ในตรอกแล้วมัดมือแล้วบอกว่าให้ทำอย่างโน้นอย่างนี้โดยไม่มีทางที่เราจะมีทางออกไปด้วยกันนะครับ เพราะฉะนั้นทิศทางที่ผมอยากกราบเรียนว่าทางวุฒิสภาก็ได้คิดกันแล้วว่าถ้าจะทำการศึกษาตามข้อบังคับ ข้อ ๑๒๑ วรรคสาม มันจะต้องมีร่างของญัตติทั้ง ๖ บวกกับร่างที่เป็นญัตติของประชาชนที่กำลังไปตรวจสอบรายชื่อประชาชนที่เข้าชื่อกันมา และยังอาจมีร่างอื่น ๆ ซึ่งตามมาตรา ๒๕๖ (๑) บอกว่า ครม. ก็เสนอได้ วุฒิสภาก็เสนอได้ ตัวผมเองก็ร่างมาครับ แล้วอาจจะมีเพิ่มอีก ถ้าจะรับไว้พิจารณาในสมัยหน้าผมก็อยากจะเสนอแก้หลายมาตราเหมือนกันครับ

(นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ใครประท้วงครับ

นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงราย) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดเชียงราย พรรคเพื่อไทย ผมขอประท้วงผู้อภิปราย ท่านได้อภิปรายว่าเสมือนหนึ่งวุฒิสมาชิก ๒๕๐ ท่านนั้นเป็นคน ๆ เดียวกัน ท่านบอกว่าวุฒิสมาชิกจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย เสมือนว่าท่านมีความเห็นพ้องกันหมด ๒๕๐ ท่าน ท่านไปพูดแทนวุฒิสมาชิกทุกท่านไม่ได้ ความเห็นต่างกัน การโหวตเสียงเป็นสิทธิของแต่ละท่าน ท่านอย่าเหมารวมว่าวุฒิสมาชิกทุกท่านจะเห็นกับท่าน ท่านพูดหลายครั้งแล้ว ผมนั่งฟังตั้งแต่เมื่อวานแล้วว่าวุฒิสมาชิกจะเห็นด้วยอย่างนั้นอย่างนี้ มันเป็นสิทธิของแต่ละท่านในสภาอันทรงเกียรติแห่งนี้ ๗๕๐ ท่าน มีสิทธิที่จะอย่างไรก็ได้ ไม่ใช่ว่าท่านจะเป็นตัวแทนของทุกคน ถ้าอย่างนั้นท่านมาประชุมคนเดียวเลยครับ ท่านประธานวินิจฉัยด้วยครับ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : วินิจฉัยไม่ได้ผิดข้อบังคับอะไรครับ สรุปได้ก็ดีครับ เชิญเลยครับ

นายสมชาย แสวงการ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : ขอบคุณครับท่านประธาน ผมแถลงในนามของวิป (Whip) วุฒิสภานะครับ ท่านประธานอนุญาตให้ผมแถลงในนามของวุฒิสภา ก็ขออนุญาตต่อนะครับ ผมคิดว่าถ้าจะทำการศึกษาโดยกรรมาธิการร่วมกันก็สามารถศึกษาได้ว่ามีวิธีการและข้อกฎหมายประการใดให้ชัดเจน ข้อกังวลของสมาชิกวุฒิสภาเรื่องจะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนั้นก็น่าจะได้ศึกษาด้วย การแก้ไขมาตรา ๒๕๖ ที่มีมาตรา ๒๕๖/๑ ว่าด้วยการมี ส.ส.ร. ไปร่างรัฐธรรมนูญใหม่นั้นจะต้องทำประชามติก่อนหรือไม่ ในอีกเรื่องหนึ่งก็คือว่าจะต้องศึกษาด้วยว่าถ้ารับหลักการหรือศึกษาก่อนรับหลักการก็ดีในมาตรา ๑๒๑ วรรคสาม ๖ ร่างนั้น ถ้ารับทั้งหมด ๖ ร่าง จะเกิดอะไรขึ้น ขัดหรือแย้งกันเองหรือไม่ ----------

ผมคิดว่าเรื่องนี้วุฒิสภามีวุฒิภาวะที่จะต้องรับฟังความคิดเห็นของกรรมาธิการถ้าจะเกิดมีขึ้นไปร่วมกันมารายงานให้วุฒิสภาทราบเช่นกันครับ มิได้ฟังแต่จากสภาผู้แทนราษฎรเพียงอย่างเดียว ก็ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพว่าเป็นเรื่องที่เป็นทางออกที่พอสมควร และเราคิดว่าน่าจะมีทางออกร่วมกันในอนาคตได้ว่าวุฒิสภาจะคิดเห็นอย่างไรเมื่อมีข้อมูล ข้อคิดเห็นทางข้อกฎหมายและศึกษาอย่างรอบคอบรัดกุม ก็พร้อมที่จะดำเนินการต่อไปได้ในอนาคต ก็ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านชลน่าน ศรีแก้ว เชิญครับ

นายชลน่าน ศรีแก้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (น่าน) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ชลน่าน ศรีแก้ว พรรคเพื่อไทย จังหวัดน่าน ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ด้วยความเคารพท่านประธานผ่านไปยังท่านสมาชิกผู้ได้เสนอญัตติขึ้นมา แล้วก็ผู้ที่อภิปรายสนับสนุนญัตติว่าจะให้ตั้งกรรมาธิการรับไปศึกษาก่อนรับหลักการ ตามข้อบังคับข้อ ๑๒๑ วรรคสาม ที่ท่านอ้างเหตุผลที่ฟัง ผมด้วยความเคารพ ๒ ฝ่ายให้เหตุผลไปแล้ว ผมเพิ่มเติมครับ ท่านอ้างว่าเราหาทางออก ผมถามท่านประธานไปยังท่านสมาชิกที่เคารพครับว่าทางออกให้ใครครับ ถ้าเป็นทางออกให้กับพวกเรากันเอง แต่ไม่ใช่ทางออกของประเทศ มันชอบหรือครับ ท่านมีทางออกในสภาแห่งนี้ แต่ท่านจะไม่มีทางออกไปถนน ทางออกของประเทศสำคัญที่สุด เราควรคำนึง ไม่ใช่เอาประโยชน์ของตัวเองเป็นที่ตั้ง เอาประโยชน์ผู้สนับสนุนเป็นที่ตั้ง เอาประโยชน์ผู้สั่งการเป็นที่ตั้ง ทางออกนี้สำคัญที่สุดครับ ตัดสินครับว่าจะเอาทางออกให้ใคร เรื่องที่ ๒ ผมยืนยันเลยว่าการตั้งกรรมาธิการรับไปพิจารณา ท่านใช้เวลาช่วงนี้พิจารณาเปิดสภามา ๑ พฤศจิกายน สมัยประชุมที่ ๒ ครับ ร่างของภาคประชาชน ไอลอว์ (iLaw) บรรจุ ผมถืออยู่ในมือครับ ผมนำเรียนท่านประธานด้วยความคารพครับ หลักการของไอลอว์ (iLaw) มี ๑๑ ข้อ ข้อที่ ๑ ทับซ้อนกับหลักการของร่างที่พวกเราพิจารณาใน ๖ ญัตติในวันนี้เลย ยกเลิกมาตรา ๒๗๐ มาตรา ๒๗๒ มาตรา ๒๗๙ ในหลักการข้อที่ ๑ ข้อที่ ๔ แก้ไขระบบเลือกนายกรัฐมนตรี มาตรา ๑๕๙ ซึ่งเราเสนอครับ ข้อต่อไป หลักการข้อที่ ๗ ทับซ้อนแก้ไขมาตรา ๒๕๖ ว่าด้วยการแก้ไขหลักเกณฑ์ การแก้ไขรัฐธรรมนูญ หลักการข้อที่ ๑๑ การจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่เพิ่มหมวด ๑๗/๑ จัดทำรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ขึ้นมาซ้อนทับกับร่างที่เราเสนอ สิ่งที่เกิดขึ้นแม้ท่านรับพิจารณาก่อนรับหลักการ สิ่งที่จะเกิดขึ้น หลักการ

ไม่ได้มีข้อซับซ้อนใด ๆ เลย คำตอบอยู่ที่ว่าไม่รับหลักการ ร่างนี้ตกครับ ท่านกำลังจะใช้เงื่อนไขรัฐสภาไปปิดกั้นอำนาจการเสนอกฎหมายของพี่น้องประชาชนอย่างนั้นหรือครับ ๑๐๐,๐๐๐ ชื่อ ไหนท่านบอกมาจากประชาชนอย่างไรครับ ประชาชนเขาเสนอมาท่านไม่ฟังหรือครับ ท่านกลัวผิดกฎหมายท่านก็ยื่นไปสิครับ มีองค์กรไหนวินิจฉัยก็ยื่นไป จะเอาผิดพวกผมผมก็ไม่ว่า ยินดีครับขึ้นศาล แล้วบอกว่ากฎหมายที่ฝ่ายค้านยื่นเข้าไป ๘ วันจะตราเป็นกฎหมายผมมีความรับผิดชอบโดยตรงครับ ร่างนี้เสนอวันที่ ๑๖ เป็นร่างแก้ไขระบบเลือกตั้งที่เราแก้ไขจากร่างเดิมที่เราเสนอเข้าไป ด้วยเหตุที่เมื่อร่างวันที่ ๑๐ มันไม่ชอบด้วยหลักการมันเกินหลักการเราก็ต้องถอนชื่อนั้นทิ้งเพื่อให้ร่างมันตกไป วิธีจะทำใหม่ก็เอาร่างที่จำเป็นเฉพาะบทว่าด้วยการเลือกตั้งเขียนใหม่เข้าไป เสนอก่อนวันที่ ๒๓ ๘ วัน ถูกต้องครับวันที่ ๑๖ ผิดข้อบังคับตรงไหนครับ ก็รัฐสภาสามารถตรวจสอบรายชื่อได้บรรจุภายใน ๑๕ วัน ผิดตรงไหน บรรจุ ๑ วันตรวจสอบได้ก็สามารถที่เอามาพิจารณาได้ ----------

แต่ถ้าท่านอ้างบอกว่ารายชื่อมันซ้ำท่านก็ไปร้องสิครับ การดึงจังหวะไม่รับหลักการวันนี้ออกไปไม่ได้แก้ปัญหา เป็นการเพิ่มปัญหาให้กับประเทศชาติ เมื่อท่านอาสาเข้ามาแก้ไขปัญหาให้แก่ประเทศชาติแล้วทำไมต้องเห็นแก่ว่าเราต้องเอาตัวรอดล่ะครับ รัฐสภาจะเอาตัวรอดไป ผมไม่ได้พูดว่าใครจะเอาตัวรอด ถ้าผลออกมาวันนี้มีมติเสียงข้างมากให้ตั้งกรรมาธิการไปพิจารณาก่อนรับหลักการ นั่นคือภาพของรัฐสภา ไม่ใช่เฉพาะแต่ท่าน ผมด้วย ผมก็เป็นสมาชิกรัฐสภา เอาหน้าไปสู้ประชาชนได้หรือครับ อย่าว่าแต่ประชาชนเลยครับผมกลับไปบ้านเมียผมด่าเลยนะครับ คืนนี้ไม่ได้นอนด้วยนะครับ ทุกคนครับ ลูกก็ยิ่งด่า เราเป็นรัฐสภาเป็นที่พึ่งที่หวังของพี่น้องประชาชน ทำอะไรผมอยากให้ดูเหตุการณ์เป็นหลัก ข้อ ๑๒๑ ถูกต้องครับ เป็นการผ่อนคลายในสิ่งที่ยังมีความคลุมเครือ เป็นการแก้ไขปัญหา แต่การแก้ไขปัญหาในสภาพที่มีปัญหามันไม่ใช่แก้ปัญหา มันเป็นการเติมปัญหา จะเติมไปทำไม สุดท้ายถ้าท่านดึงยืดออกไปแค่ ๑ เดือน ผมก็คิดว่าเราควรจะต้องไปเลือกตั้งกันใหม่ดีที่สุด อยากให้ยุบสภาหรือผมว่ารัฐบาลชุดนี้อายุสั้นเร็วขึ้น ด้วยความขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ฝ่ายรัฐบาลผู้อภิปรายมีใครไหมครับ เป็นญัตตินะครับ ทีนี้ก็ให้โอกาสทั้ง ๒ ฝ่ายได้อภิปราย ยังมีติดใจไหมครับ คุณครูมานิตย์ เชิญเลยครับส่งชื่อมา

นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุรินทร์) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม ครูมานิตย์ สังข์พุ่ม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัดสุรินทร์ พรรคเพื่อไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมขออนุญาตท่านประธานที่จะแสดงเหตุและผลสักนิดเดียวด้วยความเคารพจริง ๆ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เชิญเลยครับ

นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุรินทร์) : แล้วก็ยืนยันกับประธานว่าจะไม่เกเรเด็ดขาด ผมเอะใจแล้วครับท่านประธาน ตั้งแต่บ่ายสามบ่ายสี่เพราะท่านประธานบอกว่าจะให้ยุติตามที่วิป (Whip) ตกลงกันไว้ ๖ โมงเย็น ผมสงสารหัวหน้าสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ ท่านสุทิน คลังแสง และคณะวิป (Whip) ฝ่ายค้าน เราหวนกลับไปเขาบอกว่าที่นี่คือโรงลิเก ผมเซ็นร่างของฝ่ายค้านมาทุกญัตติ แล้วก็ดีใจที่เห็นฝ่ายรัฐบาลก็เซ็นร่างมาทุกญัตติ แล้วตกลงปลงใจกันชัดเจนว่าจะรับหลักการแล้วก็ตั้งกรรมาธิการ

จริง ๆ แล้วผมอยากกราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพว่า วันนี้ถ้าเรารับหลักการนั่นหมายความว่าเราไม่ได้แก้กฎหมายกันเลย เพราะเราจะต้องตั้งกรรมาธิการวิสามัญเพื่อไปออกแบบโครงสร้างของรัฐธรรมนูญ การตั้ง ส.ส.ร. แล้วเราทำเรื่องให้ประชาชนทำประชามติเข้ามาอีกเราถึงจะดำเนินการแก้ไขไปได้ ผมไม่อยากเห็นบรรยากาศอย่างนี้เกิดขึ้น ด้วยความเคารพท่านวุฒิสมาชิกผู้ทรงเกียรติที่มีความรู้ความสามารถทั้งหลาย ผมนั่งมา ๒ วันผมชื่นชมพวกท่านที่ได้มาแสดงวิสัยทัศน์ผ่านกระบวนการการร่างรัฐธรรมนูญมาหลายสิบฉบับ แต่ผลสุดท้ายวันนี้มาเกิด ท่านประธานครับค่าไฟฟ้า ๒ วันในสภาแห่งนี้ ค่าอาหาร ๒ วันในโรงอาหารแล้วกับที่เรามานั่งเหมือนกับเล่นกลกัน ท้ายที่สุดผลลัพธ์ออกมาอย่างนี้เป็นความน่าเสียใจยิ่งจริง ๆ แล้วถ้ารับหลักการวันนี้ไม่ใช่ว่ามันจะมีอะไรใหญ่โต เอาเถอะครับผมไม่เชื่อหรอกสาบานต่อหน้าพระสยามเทวาธิราชก็ได้ว่าเรื่องที่ท่านคิดให้ตั้งกรรมาธิการเพื่อมานั่งเล่นซ่อนหากันหรือเล่นหมากเก็บกันก่อนตั้งกรรมาธิการจริงเป็นแนวคิดของท่าน กล้าไหมครับมันเป็นใบสั่ง ----------

จะสั่งมาจากไหนผมไม่รู้แต่บ่าย ๒ โมง บ่าย ๓ โมง บ่าย ๔ โมง ยังไม่มีคำตอบว่าจะลงมติกันอย่างไร แต่พวกผม ๖ มติลงเห็นชอบรับหลักการ ผมลุกขึ้นมาแสดงเหตุและผล วันนี้ผมรู้แล้วว่าอย่างไรสิ่งที่พวกเราพรรคฝ่ายค้านต้องการไม่ประสบความสำเร็จแล้วครับ เพราะตอนนี้ก็ทุ่มหนึ่งแล้วกว่าจะลงมติรับหลักการก็หมดเวลา แต่ ๒ วันที่ผมอดหลับอดนอนพร้อมด้วยเพื่อนสมาชิกของผม ให้ผมได้แสดงความรู้สึกบ้างในฐานะที่เป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย ประชาชนเขาเลือกผมมา ผมต้องมาแก้ปัญหาให้กับประชาชน จะแก้ได้มากได้น้อยหรือแก้ไม่ได้เลยผมก็จะได้กราบเรียนท่านประธานวีรบุรุษนักประชาธิปไตย ผมเสียใจครับ ผมเสียดายค่าไฟ ค่าอาหาร ผมไม่โหดร้ายเหมือนกับคุณหมอว่าถ้าไม่หาทางออกให้ ทางออกถนนก็ไม่มี ก็แล้วแต่ไปคิดครับ แต่ผมสงสารท่านสมพงษ์ ท่านสุทิน ท่านพิธาและคณะวิป (Whip) ฝ่ายค้านวันนี้เสมือนกับโดนต้มในสถานที่อันศักดิ์สิทธิ์ สัปปายะสภาสถานคือสถานที่ที่หาทางออก สถานที่ที่ทำความสงบแล้วก็ความร่มเย็นให้กับประเทศชาติ ผมขอกราบขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ขอเชิญท่านชินวรณ์ครับ

นายชินวรณ์ บุณยเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม ชินวรณ์ บุณยเกียรติ พรรคประชาธิปัตย์ จากจังหวัดนครศรีธรรมราช ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมต้องกราบเรียนกับท่านประธานรัฐสภาว่าผมตั้งตัวไม่ทันจริง ๆ ครับ แต่ว่าจำเป็นที่ต้องลุกขึ้นมาเพื่อที่จะเรียนกับท่านประธานสภา เพราะผมถือว่าเป็นเรื่องที่เป็นจุดยืนที่สำคัญครับ ผมอยากกราบเรียนกับท่านประธานว่าผมคนหนึ่งที่เป็นผู้เสนอร่างรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขเพิ่มเติมในนามของพรรคร่วมรัฐบาล พร้อมกับเพื่อนสมาชิกพรรคร่วมรัฐบาล ๒๐๖ ท่าน และพร้อมกับเพื่อนสมาชิกของพรรคประชาธิปัตย์ และผมอยากจะกราบเรียนกับท่านประธานว่าผมคนหนึ่งที่ได้พยายามเรียกร้องกับเพื่อนสมาชิกในพรรคร่วมรัฐบาลและแม้แต่เพื่อนสมาชิกในรัฐสภา พูดตั้งแต่วันแรกว่าวันนี้เรากำลังทำหน้าที่สำคัญในประวัติศาสตร์ เพราะการเสนอแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้น เป็นการแก้ไขกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศและโดยเฉพาะรัฐธรรมนูญ ฉบับพุทธศักราช ๒๕๖๐ นั้น เป็นที่ยอมรับกันโดยไปว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่แก้ไขได้ยากครับ เมื่อเป็นเช่นนี้ผมอยากจะกราบเรียนกับท่านประธานว่าพวกผมเพิ่งได้รับข่าว

ก่อนหน้านี้ไม่ถึงชั่วโมงว่าจะมีการเสนอตั้งคณะกรรมาธิการขึ้นมาพิจารณาก่อนรับหลักการ ตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา ข้อ ๑๒๑ วรรคสาม ผมจึงกราบเรียนว่าด้วยความตั้งใจ ด้วยการอยากจะเห็นแนวทางในการที่จะผ่อนคลายสถานการณ์ แนวทางที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประเทศ แนวทางที่จะทำให้ประเทศของเราเป็นประเทศที่ปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีความสมบูรณ์ มีดุลยภาพและมีเสถียรภาพ ----------

เพราะฉะนั้นผมจึงบอกว่าตั้งตัวไม่ทัน เพราะว่า ๒ วันที่ผ่านมานั้นในนามของพรรคประชาธิปัตย์ ท่านหัวหน้าพรรคของผม ท่านจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ ได้กรุณาที่จะได้นำอภิปรายในเรื่องญัตติการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ และมี ท่านบัญญัติ บรรทัดฐาน ขอประทานโทษที่เอ่ยนามทั้ง ๒ ท่าน เพราะท่านเป็นผู้ใหญ่ของพรรคที่ได้ลุกขึ้นอภิปรายแล้วก็สนับสนุนการแก้ไขร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ และแน่นอนผมด้วยคนหนึ่งครับที่ได้ลุกขึ้นมาสนับสนุนในการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้โดยเฉพาะในชั้นรับหลักการ เหตุผลสำคัญที่สอดคล้องต้องกันกับเพื่อนสมาชิกในสภาแห่งนี้ ผมคิดว่าโดยเฉพาะในนามของพรรคร่วมรัฐบาลที่ลุกขึ้นอภิปราย ทุกท่าน ทุกพรรคไม่แตกต่างกันเลยครับว่าเราสนับสนุนร่างญัตติในการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ท่านประธานแล้วก็พี่น้องประชาชนที่ติดตามก็จะได้รับฟังอย่างชัดเจนว่าทุกคนต้องการที่จะให้กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้รับการแก้ไข เพราะประเด็นที่นำมาสู่การแก้ไขนั้นไม่ได้เป็นประเด็นที่ลอย ๆ ไม่ได้เป็นประเด็นที่คิดว่าไม่มีความสำคัญ แต่เป็นประเด็นที่ทุกพรรคการเมืองทั้งฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาลเห็นตรงกัน และที่สำคัญก็คือเป็นประเด็นที่คณะกรรมาธิการวิสามัญในการพิจารณาแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญศึกษาแนวทางในการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญได้ศึกษามาอย่างรอบคอบ โดยใช้เวลาถึง ๖ เดือนครับ แล้วผมก็เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการชุดนี้ด้วย และท่านประธานก็ได้ให้ความเมตตาในการนำมาบรรจุระเบียบวาระเมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมาครับ เพื่อรายงานให้สภาได้รับทราบ และสภาก็ได้ให้ความเห็นชอบทั้งรายงานและข้อสังเกตครับ และแน่นอนในสาระสำคัญที่นำมาสู่การเสนอร่างญัตติแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญก็คือเราเห็นตรงกันว่าเราควรที่จะมีการแก้ไขมาตรา ๒๕๖ เพราะอะไรครับ เพราะหัวใจสำคัญของมาตรา ๒๕๖ ก็คือว่าเป็นมาตราที่ว่าด้วยการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ มีเพื่อนสมาชิกในที่นี้ถามว่าแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญในครั้งนี้เป็นการแก้ไขเรื่องปากเรื่องท้อง เรื่องความจำเป็นในเรื่องของการประกอบอาชีพ เรื่องเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชนหรือไม่ ไม่ครับ ผมคิดว่าทุกท่านรู้ดีครับว่าเรามาร่วมใจกันในการแก้ไขมาตรา ๒๕๖ ก็เพราะว่าเราต้องการที่จะแก้ไขหรือสะเดาะกลอนสำคัญที่เป็นจุดอ่อนสำคัญของกฎหมายรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๖๐ นั่นคือมาตรา ๒๕๖ ที่ได้บัญญัติเอาไว้ให้มีการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญได้ยากที่สุด พวกผมยอมรับในหลักการว่าการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้นจะต้องแก้ไขได้ยากครับ แต่ว่าไม่ใช่ได้ยาก

โดยผิดหลักการโดยใช้เสียงข้างน้อยมามีอิทธิพลมากกว่าเสียงข้างมาก ก็คือว่าการที่จะเห็นชอบในวาระที่หนึ่งต้องมีเสียงวุฒิสภา ๑ ใน ๓ คือ ๘๔ คน และในวาระที่สามถ้าหากดำเนินไปตามปกติก็จะต้องกลับมาให้สภาแห่งนี้ได้พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ครั้งนี้มัดแน่นไปกว่าเดิม ปิดแน่นไปกว่าเดิม ต้องมีเสียงของพรรคฝ่ายค้านร้อยละ ๒๐ และต้องมีเสียงของสมาชิกวุฒิสภา ๑ ใน ๓ ๘๔ ท่านอีกครั้งหนึ่ง และที่สำคัญก็คือว่าถึงอย่างไรเราก็จะต้องดำเนินการทำประชามติเพื่อได้รับอาณัติอำนาจจากประชาชนในการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ ---------

เพราะฉะนั้นเรื่องนี้โดยหลักการผมคิดว่าทุกฝ่ายเห็นด้วยกันหมด และเราคิดเห็นว่าเมื่อแก้ไขมาตรา ๒๕๖ แล้ว เราจะทำอย่างไรที่จะผ่อนคลายสถานการณ์นำการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ไปสู่การที่ให้เป็นประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น จึงมีที่มาตามหลักธรรมาภิบาลที่ดีที่สุดก็คือการให้ประชาชนมีส่วนร่วม นั่นคือเป็นที่มาที่ความคิดเราตรงกันก็คือว่าเราจะต้องตั้ง ส.ส.ร. สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ โดยการเลือกโดยตรงจากประชาชนตามสัดส่วนของประชากร ๒ วันที่ผ่านมาก็อภิปรายตรงกันทั้งหมดครับ ผมจึงอยากจะกราบเรียนว่าเมื่อได้ฟังการอภิปรายแล้วก็เห็นได้อย่างชัดเจนว่าการเสนอขอแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้เป้าหมายที่แท้จริงก็คือการนำไปสู่การที่ให้มีรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน และเราหวังว่าเมื่อประชาชนมาร่างประชาชนก็จะต้องจัดทำร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ให้เป็นรัฐธรรมนูญที่ประชาชนจับต้องได้ ประชาชนมีความพึงพอใจว่าประชาชนมีส่วนร่วม ประชาชนมีความพึงพอใจว่าประชาชนกินได้ การพิจารณาในวันนี้เหมือนเพื่อนสมาชิกในรัฐสภาแห่งนี้บอกว่าเป็นขั้นรับหลักการและเพียงแก้ไขมาตรา ๒๕๖ และเพิ่มเติมหมวด ๑๕/๑ ให้มีการจัดตั้ง ส.ส.ร. มายกร่างเท่านั้น ไม่มีรายละเอียดอะไรเลยในหลักการ เราสามารถที่จะรับหลักการ เมื่อรับหลักการแล้วโดยบทบัญญัติของกฎหมายรัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ชัดเจนว่าเราจะต้องตั้งคณะกรรมาธิการ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านชินวรณ์ขออภัยด้วย

นายชินวรณ์ บุณยเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช) : กำลังจะสรุปแล้วครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ความหมายของท่านก็คือเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับญัตติครับ

นายชินวรณ์ บุณยเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช) : กำลังจะให้เหตุผลเพื่อสนับสนุนในประเด็นที่ผมจะกราบเรียนกับท่านประธานต่อไปครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านชินวรณ์ขออภัย สรุปด้วยนะครับเพราะเวลาที่เหลืออยู่ผมกล่าวไว้ด้วยว่าถ้าต้องลงมติต้องใช้เวลาเท่าไร กรุณาสรุปด้วยครับ

นายชินวรณ์ บุณยเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช) : นี่แหละครับที่ผมเป็นห่วงกลัวว่าจะไม่ได้โหวตเลยต้องให้เหตุผลนิดหนึ่ง ประเด็นก็คือว่าเมื่อเราได้ให้ความเห็นชอบในการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้แล้ว มีหลายท่าน

พูดประหนึ่งว่าเป็นการดำเนินการที่ผิด ไม่ชอบโดยกฎหมายรัฐธรรมนูญ มีบางท่านให้เหตุผลว่าไม่มีเวลาที่จะศึกษากันมาก่อน ผมเลยบอกว่าวาระที่สองเราต้องตั้งกรรมาธิการครับท่านประธานได้กรุณานั่งเป็นประธานเองในวันนั้นที่ประชุม ๓ ฝ่าย ก็คือว่าให้ตั้งกรรมาธิการ ๔๕ คน มี ส.ว. ๑๐ คน ส.ส. ทุกพรรค ทั้งฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาล ๓๐ คน มาศึกษามาสนทนาธรรม มาคุยกันเรื่องหลักการใน ๒ เรื่องที่ผมกราบเรียนไปแล้ว เพราะฉะนั้นที่ผมพูดตรงนี้ ผมขอกราบเรียนกับท่านประธานว่าเพื่อต้องการจะแสดงจุดยืนของพรรคประชาธิปัตย์ เพราะว่าตลอด ๒ วันนี้เรามีความชัดเจนว่าที่มีการแก้ไขและเปลี่ยนแปลงทั้งหมดในเนื้อหาสาระที่เพื่อนสมาชิกได้แสดงเหตุผลนั้นผมถือว่าเพียงพอและครบถ้วนแล้ว ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องไปตั้งคณะกรรมาธิการเพื่อพิจารณาก่อนรับหลักการ เพราะเมื่อพิจารณาหลักการแล้วเราสามารถที่จะตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญมาศึกษาและยังให้เพื่อนสมาชิกทั้งรัฐสภานี้แปรญัตติได้อีก จึงครอบคลุมในทุกประเด็น และญัตติร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ผมคิดว่าวันนี้เป็นความคาดหวังของพี่น้องประชาชนเป็นความคาดหวังของพวกเราในรัฐสภาแห่งนี้ว่าจะได้นับ ๑ เดินหน้าต่อไป ผมไม่อยากจะอยู่ในกลุ่มที่ถูกกล่าวหาว่าไปถ่วงเวลา และที่สำคัญผมคุยกับเพื่อนสมาชิกหลังจากทราบข่าวนี้บอกว่าเมื่อเราเป็นผู้เสนอร่างเอง แล้วเราจะไปมีมติว่าให้ตั้งกรรมาธิการศึกษาได้อย่างไร เพราะในข้อบังคับและในประเพณีของรัฐสภาหรือสภาผู้แทนราษฎรที่ผ่านมาการที่เราจะตั้งกรรมาธิการในการพิจารณาก่อนรับหลักการ ส่วนใหญ่จะเป็นกฎหมายที่เสนอมาจากพรรคการเมือง แล้วฝ่ายรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรียังไม่ได้มีโอกาสศึกษาหรือไม่อยู่ในนโยบายเราจึงได้มีการตั้งคณะกรรมาธิการขึ้นมา ----------

เพื่อพิจารณาในชั้นรับหลักการ เพราะฉะนั้นในวันนี้นอกจากจะแสดงจุดยืนของพรรคประชาธิปัตย์ให้เห็นอย่างชัดเจนว่าเรามีจุดยืนตั้งแต่เริ่มต้นในการเสนอนโยบายของพรรคที่จะแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ และเสนอนโยบายนี้ไปสู่นโยบายของรัฐบาลเป็นนโยบายเร่งด่วนที่รัฐบาลก็ได้กำหนดเอาไว้ในข้อ ๑๒ และที่สำคัญการเสนอญัตติในการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญคราวนี้เป็นการเสนอญัตติที่เพื่อนจากทุกพรรคการเมืองในพรรคร่วมรัฐบาลได้ดำเนินการเสนอชื่อร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้พร้อมกัน และประการสำคัญสุดท้ายที่สุดครับ ผมคิดว่าวันนี้ถ้าหากเราได้มีการใช้เวลาที่เรามีอยู่ตรงนี้ลงมติรับหลักการ ผมคิดว่าก็จะได้เดินหน้าในการตั้งกรรมาธิการวิสามัญเพื่อที่จะได้ร่วมใจกันในการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญต่อไป และพวกเราทุกคนก็จะได้มีความภาคภูมิใจว่าเราได้รักษาพื้นที่ของสภานี้ให้เป็นที่หวังพึ่งของประชาชนและไม่อยู่ภายใต้อาณัติใด ๆ และไม่อยู่ภายใต้การครอบงำและผลประโยชน์ใด ๆ ขอขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ผมมีเวลาอยู่ ท่านวิรัชมีอะไรไหมครับ ขอเรียนพวกเรานะครับ พรรคใดที่ได้พูดแล้ว ผมพยายามให้พรรคที่ไม่ได้พูด เชิญครับสั้น ๆ นะครับ

นายวิรัช รัตนเศรษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขออนุญาตเรียนท่านประธาน อยากเสนอท่านประธานพักการประชุมสัก ๑๕ นาทีเพื่อจะได้คุยกันอีกรอบหนึ่ง

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ผมขอ ๑๐ นาที เพราะว่าไม่มีเวลาถ้าลงมติ ๒ ทุ่มจะไม่ทันครับ

นายวิรัช รัตนเศรษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ได้ครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ขอพักประชุม ๑๐ นาทีครับ

พักประชุมเวลา ๑๙.๒๕ นาฬิกา

นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตหารือครับ นี่เกิน ๑๐ นาทีมานานแล้วครับ ผมกังวลว่าจะโหวตไม่ทันครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ผมก็เป็นกังวลอยู่ แต่บังเอิญหารือยังไม่จบ ผมเลยนั่งรออยู่นี่ครับ รอนิดนะครับ

นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ผมขอหารือนอกเรื่องสักนิดหนึ่งได้ไหมครับ คือมีประชาชนที่เขาร้อนใจเขาอยากรู้คำตอบในวันนี้ว่าจะรับหลักการหรือเปล่า เขาปีนรั้วเข้ามาในสภาครับ แล้วก็มาหล่นข้างใน คราวนี้เขาออกไปรักษาไม่ได้ครับ ผมขออนุญาตท่านประธานประสานงานหน่วยพยาบาลไปดูแลประชาชนสักนิดหนึ่งครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เจ้าหน้าที่รายงานแล้วครับ สำนักบริการทางการแพทย์ประจำรัฐสภาไปดูให้แล้ว ส่งไปที่วชิรพยาบาลแล้วครับ

นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพครับ นี่เวลาล่วงเลยไปนานกว่า ๑๐ นาทีมากแล้วครับ ประชาชนถามผมมาโดยตลอดว่าวันนี้จะโหวตหรือจะประวิงเวลาให้ไม่ได้โหวตครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : กำลังรออยู่ครับ

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) ปัทมา ๒๙๔/๑

เริ่มประชุมต่อเวลา ๑๙.๕๗ นาฬิกา

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ขอเชิญสมาชิกเข้าประจำที่นะครับ กรรมการประสานงานมีอะไรรายงานเชิญเลยครับ ผมขออนุญาตประชุมต่อนะครับ เชิญท่านชัยวุฒิครับ

นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : เรียนท่านประธานครับ ผม ชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ ในฐานะที่ได้คุยหารือในวิป (Whip) เมื่อสักครู่นะครับ ทางวิป (Whip) ได้หารือกันแล้วมีความเห็นว่าอยากเดินตามญัตติที่ท่านไพบูลย์ได้เสนอไว้ว่าตั้งกรรมาธิการศึกษาก่อนรับหลักการครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เวลาก็มีอยู่จำกัดนะครับ เพราะฉะนั้นต้องขออนุญาตท่านสมาชิกมีผู้จะขออภิปรายหลายท่าน แต่ผมขอจบเท่านี้นะครับ ได้พูดทั้ง ๒ ฝ่ายแล้ว ขอแค่นี้ แล้วก็ขอให้เราลงมติ ถ้าลงมติไม่ผ่าน

(นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เชิญคุณวิโรจน์ครับ

นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ผมขอประท้วงท่านประธานตามข้อบังคับ ข้อ ๕ (๑) ผมยกมือครับ แล้วก็ใช้เอกสิทธิ์ของผมตั้งแต่ก่อนเบรก (Break) ที่หลอกผมว่า ๑๐ นาที สุดท้าย ๒๐ กว่านาที

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ไม่ได้หลอกหรอกครับ ผมต้องการ ๑๐ นาที แล้วผมมานั่งตรงนี้ แต่ว่ากรรมการประสานงานเขาไม่จบครับ

นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ผมขอใช้เวลาอภิปรายสั้น ๆ เพียงแค่ ๒ นาทีครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : คุณวิโรจน์ครับ ผมอนุญาต ๒ นาที แต่ผมเรียนว่าพรรคคุณวิโรจน์ได้อภิปรายแล้ว พรรคที่ยังไม่ได้พูดคือพรรคภูมิใจไทย แต่ขอร้องว่าคนละ ๒ นาทีเพื่อไม่ให้มีปัญหา เพราะว่าถ้าสมมุติญัตติที่เสนอไม่ผ่านก็ต้องลงมติคืนนี้ครับ เชิญเลยครับ

นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม วิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ในฐานะสมาชิกรัฐสภา วันนี้ผมขอพูดกับท่านประธาน พูดโดยเอาหัวใจของประชาชนที่รออยู่ข้างนอก รออยู่ที่บ้าน รออยู่ตามจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ

(นายไพบูลย์ นิติตะวัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายไพบูลย์ นิติตะวัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ประท้วงครับ ไม่อยู่ในประเด็นครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ขอร้องพวกเรานะครับ อย่าทำถึงจะไม่พอใจในถ้อยคำก็อย่าแสดงอาการที่เป็นที่ไม่ถูกต้องนะครับ ขอให้อดทนฟังเชิญเลยครับ

นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : สิ่งที่ประชาชนต้องการที่จะรู้ในวันนี้ที่สุดก็คือความชัดเจนว่าสภาแห่งนี้จะนับ ๑ รับหลักการให้เขาได้มีโอกาสแก้รัฐธรรมนูญ ให้เขาได้มีรัฐธรรมนูญที่เป็นของประชาชนคนไทยที่ไม่ต้องรับกับมรดกบาปของเผด็จการ คสช. หรือไม่ วันนี้ประชาชนหลายคนถามผมครับว่าถ้ายอมให้มีคณะกรรมาธิการเกิดขึ้น และมีระยะเวลาไปอีก ๑ เดือน หลังจากนั้นอีก ๑ เดือน เกิดวาระที่หนึ่งโหวตคว่ำ หมายความว่าอะไร หมายความว่าในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์นั่นคือสมัยหน้า

(นายสายัณห์ ยุติธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ยืนและยกมือขึ้น)

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) ปัทมา ๒๙๔/๓

นายสายัณห์ ยุติธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม สายัณห์ ยุติธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครศรีธรรมราช พรรคพลังประชารัฐครับ

- ๒๙๕/๑

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : คุณสายัณห์ครับ ผมอนุญาตให้เขาอภิปรายครับ

นายสายัณห์ ยุติธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช) : ผมเพิ่งทราบวันนี้ครับว่าม็อบ (Mob) นี้มีคนอยู่เบื้องหลังครับ วันก่อนผมอภิปรายอาจจะพลาดไป ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : อย่าไปตั้งประเด็นกล่าวหา เราอนุญาตให้ใช้สิทธิในห้องประชุมนี้ ข้างนอกเป็นอย่างไรอีกเรื่องหนึ่งครับ ใช้สิทธิในห้องประชุมนี้เชิญครับ

นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ประชาชนถามผมว่าถ้ามีคณะกรรมาธิการชุดนี้แล้วประวิงเวลาไปอีก ๑ เดือน แล้วสุดท้ายหลังจากนี้อีก ๑ เดือนปรากฏว่าโหวตวาระที่หนึ่งคว่ำ นั่นหมายความว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะไม่สามารถเสนอญัตติในการแก้ไขรัฐธรรมนูญในสมัยการประชุมหน้าใช่หรือไม่ และการแก้รัฐธรรมนูญจากประชาชน ๑๐๐,๗๓๒ คนที่นำมาส่งท่านประธานก็จะตกไปด้วยใช่หรือไม่ และกว่าที่จะเสนอได้คือต้องรออีกสมัยประชุมหนึ่ง เพราะหลักการเดียวกันเสนอในสมัยประชุมเดียวกันไม่ได้ ต้องเสนอในอีกสมัยประชุมหนึ่ง นั่นก็คือหลังวันที่ ๒๒ พฤษภาคมใช่หรือไม่ ถ้าผมเข้าใจไม่ผิดการประวิงเวลา ๑ เดือน

(นายไพบูลย์ นิติตะวัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายไพบูลย์ นิติตะวัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ขออนุญาตประท้วงครับ ท่านผู้อภิปรายใส่ร้ายครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : อย่าเพิ่งประท้วงเลยครับ ให้โอกาสได้พูด ๒ นาทีก็จบแล้วครับ

นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : อย่างนั้นผมยืนยันครับ ถ้าเป็นกระบวนการอย่างนั้นพวกเราพรรคก้าวไกลคงร่วมสังฆกรรมกับกระบวนการอย่างนี้ที่ประวิงเวลาไปอีก ๘-๙ เดือนไม่ได้ครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เชิญท่านศุภชัย ๒ นาทีครับ

นายศุภชัย ใจสมุทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม ศุภชัย ใจสมุทร พรรคภูมิใจไทย ผมได้รับมอบหมายจากท่านหัวหน้าพรรคและท่านเลขาธิการพรรคมากล่าวในนามของพรรคภูมิใจไทยว่าเจตนาของพรรคภูมิใจไทยในการที่จะเสนอให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อเป็นประโยชน์กับพี่น้องประชาชนยังดำรงอยู่ เรายืนยันว่าเราพร้อมที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อที่จะทำให้บ้านเมืองมีความเป็นประชาธิปไตย แต่อย่างไรก็ตามต้องขอเรียนว่าเมื่อ ๒ วันจนถึงวันนี้เราได้ฟังความรอบด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการที่ท่านสมาชิกวุฒิสภาได้อภิปราย เราก็ได้พบว่าจริง ๆ มีประเด็นอีกหลายประเด็นที่เราเหมือนจะมีการทิ้งหรือไม่ได้ไปพิจารณาในสิ่งที่ควรจะต้องพิจารณาในส่วนของวุฒิสภา เพราะฉะนั้นเมื่อเป็นดังนี้แล้วผมขอเรียนยืนยันว่าพรรคภูมิใจไทยเองยังพร้อมที่จะทำหน้าที่แทนพี่น้องประชาชน จำนวน ๓,๗๐๐,๐๐๐ คนที่เคยเลือกเรามาแต่เรายินดีที่หากจะต้องใช้เวลาไปเพื่อที่จะได้มีการทบทวนกันระหว่าง ๒ สภาในการที่จะร่วมกันศึกษา เพื่อที่จะร่วมกันแก้ปัญหาอันสำคัญของประเทศก็คือสิ่งที่เป็นวิกฤติ ไม่ว่าวิกฤติที่กำลังเผชิญอยู่วันนี้และวิกฤติที่จะเกิดขึ้นต่อไป เพราะฉะนั้นพรรคภูมิใจไทยขอสนับสนุนญัตติในการที่จะให้มีการศึกษา อย่างที่ท่านไพบูลย์ นิติตะวันได้เสนอญัตติไว้ แล้วขอยืนยันว่าพอถึงวันนั้นพรรคภูมิใจไทยขอให้คำมั่นสัญญาว่าเราพร้อมที่จะเดินหน้าในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ตามที่ได้รับปากกับพี่น้องประชาชนในวันนั้น วันนี้เรายังยืดมั่นคำสัญญาครับ ขอบพระคุณครับ

นายเรวัต วิศรุตเวช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ผมขอเวลาเพียง ๓๐ วินาทีครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : อนุญาตครับ

นายเรวัต วิศรุตเวช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ผม นายแพทย์เรวัต วิศรุตเวช พรรคเสรีรวมไทย สมาชิกรัฐสภา ผมคิดว่าเวลานี้ประชาชนเขาทราบวาระซ่อนเร้นของการยืดเวลาที่จะไม่รับหลักการแก้ไขรัฐธรรมนูญในวันนี้ครับ แม้ว่าท่านจะอธิบายด้วยเหตุผลใด ๆ ก็ตาม ฟังดูดีแต่เขารู้ว่ามันไม่จริงนะครับ เพราะฉะนั้น การใช้ข้อบังคับ ข้อ ๑๒๑ วรรคสาม เป็นเรื่องที่อันตรายมาก ผมขอเรียนเป็นข้อมูลนะครับว่าท่านกำลังเล่นเกมที่อันตรายมาก อันตรายอย่างไรครับ เพราะว่ามันจะทำให้สภาถึงทางตันแล้วเกิดอะไรขึ้นครับหลังจากนั้น มันจะทำให้การเมืองในสภาถึงทางตันแล้วการเมืองนอกสภาจะประสบกับภาวะวิกฤติที่มีความรุนแรงและเกินที่จะคาดเดา ขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ก็ได้อภิปรายในเรื่องนี้พอสมควร ก็เป็นญัตติที่เสนอตามข้อบังคับ ข้อ ๑๒๑

(นายขจิตร ชัยนิคม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรธานี ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านขจิตรครับ ขออนุญาตนะครับ ขออภัย มีท่านขจิตร มีท่านนริศ มีอีก ๒-๓ ท่านที่ไม่ได้พูด

นายขจิตร ชัยนิคม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : ผมยกมืออย่างนี้คือผมประท้วงครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เชิญประท้วงครับ

นายขจิตร ชัยนิคม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : ท่านประธานครับ ผม ขจิตร ชัยนิคม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรธานี พรรคเพื่อไทย ในฐานะสมาชิกแห่งรัฐสภานี้ ผมขอประท้วงท่านประธานตามข้อบังคับ ข้อ ๔๓ ถึงข้อ ๔๗ แล้วก็ผมขอฟ้องท่านประธานว่าท่านปล่อยให้คนหลอกลวงผม ๒ วัน แล้วก็สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาทำผิดรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๕ แล้วก็ผิดจรรยาบรรณ หมวด ๑ ข้อ ๘ คือไม่ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เหตุผลก็คือว่าผมฟัง ๒ วันนี้ไม่มีใครพูดว่าไม่เข้าใจ

หลักการสักคน พูด ๒๐ นาทีก็เข้าใจหมด ไม่มีใครพูด เพราะฉะนั้นจึงไม่เป็นเหตุเป็นผล ผมตั้งข้อกล่าวหาว่าปฏิบัติงานด้วยความไม่บริสุทธิ์ ผิดจรรยาบรรณ ผิดรัฐธรรมนูญตามที่ผมอ้าง

(นายไพบูลย์ นิติตะวัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายไพบูลย์ นิติตะวัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ผมประท้วงท่านประธานครับ

- ๒๙๗/๑

นายขจิตร ชัยนิคม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : อันนี้คือประท้วง แล้วผมประท้วงท่านประธานด้วย เพราะว่าท่านประธานแจ้งว่าให้ผมพูด ๕ นาที เพื่อความร่วมมือ

นายไพบูลย์ นิติตะวัน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ผู้ที่พูดพูดไม่เป็นไปตามจริง เป็นการใส่ร้ายครับ

นายขจิตร ชัยนิคม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : เสร็จแล้ว ท่านประธานเป็นประธานวิป (Whip) ๓ ฝ่าย มีข้อตกลงกันว่าอภิปราย ๒ วันแล้วจะลงมติโน่นนั่นนี่ พอสุดท้ายผมฟ้อง

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ผมเรียนว่าไม่เคยนะครับท่านขจิตร ผมไม่ได้บอกท่านพูด ๕ นาที พอแล้วครับ ผมขอวินิจฉัยว่า

นายขจิตร ชัยนิคม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : ต่อไปนี้ให้ความร่วมมือ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านขจิตรครับ เชื่อฟังคำสั่งเถอะครับ ไม่เป็นการประท้วง แล้วรับปากว่า ๕ นาที ไม่มีครับ ผมให้เจ้าหน้าที่ไปบอกว่าเนื่องจากพรรคของท่านได้พูดแล้ว ๓ ท่าน ก็ขออนุญาตว่าท่านขจิตรไม่ได้พูด ท่านนริศไม่ได้พูด เพราะฉะนั้นมีบางท่านที่ไม่ได้พูดเพราะเหตุว่าเวลาไม่พอครับ

ต่อไปนี้ก็ต้องขออนุญาตที่ประชุมนะครับ เนื่องจากเป็นญัตติที่เสนอเพื่อขอใช้ข้อบังคับ ข้อ ๑๒๑ วรรคสาม คือขอให้ตั้งกรรมาธิการพิจารณาก่อนรับหลักการนะครับ เพราะฉะนั้นก็ต้องขอมติที่ประชุมนะครับ ท่านสมาชิกกรุณาเข้ามาครับ

(นายชวน หลีกภัย ประธานรัฐสภา มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนทำการตรวจสอบองค์ประชุม)

(นายจิรายุ ห่วงทรัพย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายจิรายุ ห่วงทรัพย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานครับ ผมประท้วงท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เชิญคุณจิรายุครับ

นายจิรายุ ห่วงทรัพย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม จิรายุ ห่วงทรัพย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร พรรคเพื่อไทยครับ ขอประท้วงท่านประธานตามข้อ ๕ ครับ คือเวลาล่วงเลยมา ท่านประธานต้องควบคุมเวลา เนื่องจากท่านจะรวบรัดตัดตอนก็ไม่ได้นะครับ ให้สิทธิกับสมาชิกได้อภิปรายครับ เมื่อมีการเสนอญัตติเช่นนี้ผมในฐานะฝ่ายค้านก็ต้องทราบเหตุผลครับว่ากรณีที่ท่านเสนอเช่นนี้ในรัฐสภาที่ตกลงร่วมกันมา ๒ วัน พี่น้องประชาชนทั้งประเทศเขาฟังอยู่ ท่านประธานไม่ต้องรวบรัดตัดตอนครับ แล้วข้อบังคับ ข้อ ๕ ก็เห็นชัดเจนครับว่าเมื่อมีการเสนอญัตติใด ๆ ก็ต้องแสดงความคิดเห็น ผมไม่อยากจะบอกว่ารัฐบาลแหกตาประชาชนเลยครับ แต่ผมมีความรู้สึกว่าตกลงกันมาว่าจะโหวตรับหลักการ อยู่ดี ๆ ท่านมาเสนอลักษณะเช่นนี้มันแปลความเป็นอย่างอื่นไม่ได้ เพราะฉะนั้นผมอยากฟังหลักการและเหตุผลทั้ง ๒-๓ ส่วนก่อนฟังวุฒิสภาก่อนครับ อยู่ด้วยกันก่อนครับ กว่าจะถึงเที่ยงคืน

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : รับฟังนะครับ รับฟังแล้ว

นายจิรายุ ห่วงทรัพย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : มีเวลาอีกเยอะ เราจะได้รู้ว่าปัญหาที่เกิดขึ้นคืออะไร รัฐสภาแปลว่าที่พูดนะครับ ท่านจะปล่อยให้รัฐสภานี้ไม่มีอำนาจ ไม่ทรงความมีเกียรติหรือครับ แล้วท่านจะปล่อยให้พี่น้องประชาชนต้องมาประท้วงกันอยู่บนถนนหรือครับ เราใช้รัฐสภาแห่งนี้ในการแก้ไขปัญหาให้กับประเทศชาติได้หรือไม่

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : พอสมควรแล้วครับ

นายจิรายุ ห่วงทรัพย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : เมื่อแก้ไขรัฐธรรมนูญมันก็เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา มันก็ปรับ มันก็เปลี่ยนได้ ก็หันหน้าเข้าหากัน

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : คุณจิรายุครับ อนุญาตให้พูดพอสมควรแล้วครับ

นายจิรายุ ห่วงทรัพย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : แต่ท่านใช้วิธีกลยุทธ์เช่นนี้บางท่านไม่ได้เห็นด้วยเลยนะครับ ผมจึงเสนอให้ท่านประธานนั้นได้โปรดวินิจฉัยให้มีการอภิปรายกันก่อน

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : แล้วก็ขอวินิจฉัยว่าไม่เป็นการประท้วงเปิดโอกาสให้ทั้ง ๒ ฝ่ายได้อภิปรายแล้วนะครับ ขอเรียนให้ที่ประชุมได้รับทราบครับ

ต่อไปผมขออนุญาตที่ประชุมให้สมาชิกได้เข้ามาแสดงตนเพื่อนับองค์ประชุมก่อนที่จะลงมติครับ

(นายชวน หลีกภัย ประธานรัฐสภา มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนทำการตรวจสอบองค์ประชุม)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : สมาชิกกรุณาเข้ามา แล้วก็กรุณาแสดงตนนะครับ อยู่ระหว่างแสดงตนเพื่อนับองค์ประชุมนะครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรและกดปุ่มแสดงตน)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ผมปิดการแสดงตนครับ ขณะนี้จำนวนสมาชิกเข้าประชุม ๖๙๓ ท่าน ครบองค์ประชุมนะครับ

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

ขอให้ตั้งคณะกรรมาธิการพิจารณาก่อนรับหลักการ ตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๒๑ วรรคสาม

(การตรวจสอบองค์ประชุม)

วันที่ 24 เดือน กันยายน พ.ศ. 2563 เวลา 20:15

จำนวนผู้แสดงตน 693

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
1	001	นายกนก ลิ้มตระกูล	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
2	009	นายกฤษฎา ตันเทอดทิตย์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
3	019	นายกิตติ สมทรัพย์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
4	020	นายกิตติกร โล่ห์สุนทร	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
5	023	นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
6	027	นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
7	029	นายเกษม อุประ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
8	035	นายโกศล ปัทมะ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
9	037	นายขจิตร ชัยนิคม	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
10	042	นายคมเดช ไชยศิวามงคล	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
11	043	นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
12	046	นายคุณากร ปรีชาชนะชัย	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
13	047	นายจตุพร เจริญเชื้อ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
14	049	นายจรัสฤทธิ์ จันทรสุรินทร์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
15	054	นายจักรพล ตั้งสุทธิธรรม	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
16	058	นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
17	062	นายจิรทัศ ไกรเดชา	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
18	063	นายจิรพงษ์ ทรงวัชราภรณ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
19	064	นายจิรวัฒน์ ศิริพานิชย์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
20	067	นางสาวจิราพร สินธุไพร	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
21	068	นายจิรายุ ห่วงทรัพย์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
22	070	นางจุฑาพัตธน์ เมนะสวัสดิ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
23	075	นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
24	080	นายฉลาด ขามช่วง	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
25	081	นางสาวชนก จันทาทอง	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
26	086	นายชวลิต วิชยสุทธิ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
27	103	นายเชิดพงศ์ ราชป้องขันธ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
28	106	นายไชยวัฒนา ติณรัตน์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
29	107	นายไชยา พรหมา	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
30	121	นายณัฐพงษ์ สุปริยศิลป์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
31	123	นายณัฐวุฒิ กองจันทร์ดี	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
32	127	นายดะนัย มะหิพันธ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
33	131	นายตี๋ใหญ่ พูนศรีธนากูล	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
34	133	นายไตรรงค์ ติธรรม	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
35	142	นางสาวทัศนีย์ บูรณุปกรณ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
36	144	นายทายาท เกียรติชูศักดิ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
37	149	นางเทียบจุฑา ชาวชำ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
38	151	นายธนกร ไชยกุล	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
39	163	นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวาณิชย์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
40	164	นายธีระ ไตรสรณกุล	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
41	167	นายนพ ชีวานันท์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
42	168	นายนพคุณ รัฐผไท	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
43	171	นายนพพล เหลืองทองนารา	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
44	182	นายนิยม ช่างพินิจ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
45	184	นายนิยม เวชกามา	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
46	185	นายนิรมิต สุจารี	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
47	186	นายนิรันดร์ นาเมืองรักษ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
48	192	นายบัลลังก์ อรรณนพพร	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
49	193	นายบุญแก้ว สมวงศ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
50	194	นายบุญฐิณ ประทุมลี	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
51	196	นางบุญรื่น ศรีธเรศ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
52	205	นายประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
53	208	นายประภูศักดิ์ จินตะเวช	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
54	212	นายประสิทธิ์ วุฒินันชัย	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
55	213	นายประเสริฐ จันทรรวงทอง	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
56	214	นายประเสริฐ บุญเรือง	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
57	222	นายปิยวัฒน พันธ์สายเชื้อ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
58	224	นางผ่องศรี แซ่จึง	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
59	234	นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
60	239	นายพัฒนา สัพโส	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
61	243	นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
62	252	นายพีระเพชร ศิริกุล	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
63	258	นายไพจิต ศรีวรชาน	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
64	260	นายไพโรจน์ โล่ห์สุนทร	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
65	266	นายภาควัต ศรีสุรพล	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
66	276	นายมนตรี ตั้งเจริญถาวร	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
67	278	นางมนพร เจริญศรี	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
68	282	นายมานะ โลหะวณิชย์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
69	283	นายมานะศักดิ์ จันทร์ประสงค์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
70	287	นางมุกดา พงษ์สมบัติ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
71	292	นายยุทธพงศ์ จรัสเสถียร	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
72	297	นายรังสรรค์ มณีรัตน์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
73	298	นายรังสรรค์ วันไชยธนวงศ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
74	302	นายรัฐกิตติ์ ผาลีพัฒน์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
75	305	นางสาวละออง ติยะไพรัช	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
76	307	นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
77	314	นายวรสิทธิ์ กัลป์ตินันท์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
78	320	นายวัน อยู่บำรุง	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
79	321	นายวันชัย เจริญนนทสิทธิ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
80	323	นายวันนิวัติ สมบูรณ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
81	328	นายวิทยา ทรงคำ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
82	335	นายวิวัฒน์ชัย โหตระไวศยะ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
83	337	นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
84	339	นายวิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
85	340	นายวิสุทธิ์ ไชยณรุณ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
86	344	นายวีระพล จิตสัมฤทธิ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
87	345	นายวีระวัฒน์ โอสถานุเคราะห์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
88	346	นายวุฒิชัย กิตติธเนศวร	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
89	350	นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
90	351	นายศรัณย์วุฒิ ศรัณย์เกตุ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
91	352	นายศราวุธ เพชรพนมพร	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
92	354	นายศรีเรศ โกฏคำลือ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
93	356	นายศักดา คงเพชร	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
94	360	นายศิรสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
95	367	นายศุภชัย นพขำ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
96	372	นายสงวน พงษ์มณี	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
97	378	นายสมคิด เชื้อคง	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
98	383	นายสมบัติ ศรีสุรินทร์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
99	387	นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
100	391	นางสมหญิง บัวบุตร	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
101	393	นายสยาม หัตถสงเคราะห์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
102	397	นางสาวสรัสนันท์ อรรณนพพร	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
103	414	นายสิงหภณ ดีนาง	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
104	418	นางสิรินทร รามสูต	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
105	422	นายสุชาติ ภิญโญ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
106	427	นายสุทิน คลังแสง	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
107	433	นางสุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
108	435	นายสุรชาติ ชาญประดิษฐ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
109	439	นายสุรพงษ์ อึ้งอัมพรวิไล	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
110	441	นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
111	454	นายองอาจ วงษ์ประยูร	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
112	462	นาวาอากาศเอกอนุดิษฐ์ นาครทรรพ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
113	466	นายอนุรักษ์ ตั้งปณิธานนท์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
114	467	นางอนุรักษ์ บุญศล	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
115	468	นายอนุสรณ์ ปั้นทอง	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
116	472	นายอภิชาติ ตีรสวัสดิชัย	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
117	486	นางอาภรณ์ สาราคำ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
118	495	นายเอกชัย ทรงอำนาจเจริญ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
119	496	นายเอกธนัช อินทร์รอด	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
120	500	นายโอชิษฐ์ เกียรติก้องชูชัย	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
121	018	นายการุณ โหสกุล	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
122	022	นางสาวกิตติ์ธัญญา วาจาดี	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
123	053	นายจักรพรรดิ ไชยสาส์น	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
124	083	นายชลน่าน ศรีแก้ว	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
125	090	นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
126	099	นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
127	101	นายชูศักดิ์ แอกทอง	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
128	232	นายพรเทพ วิสุทธิ์วัฒนศักดิ์	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
129	233	นางสาวพรพิมล ธรรมสาร	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
130	237	นายพลภูมิ วิภัติภูมิประเทศ	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
131	262	นายภณณัฏฐ์ ศรีอินทร์สุทธิ์	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
132	370	นางสาวสกุณา สาระนันท์	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
133	458	นายอนันต์ ศรีพันธุ์	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
134	493	นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
135	005	นางกรณิศ งามสุคนธ์รัตนา	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
136	010	นายกฤษณ์ แก้วอยู่	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
137	012	นายกษิดิ์เดช ชุติมันต์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
138	015	นางสาวกัลยา รุ่งวิจิตรชัย	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
139	017	นางสาวกานต์กนิษฐ์ แห้วสันตติ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
140	025	นางสาวกุลวลี นพอมรบดี	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
141	028	นายเกษม ศุภรานนท์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
142	050	ร้อยเอก จองชัย วงศ์ทรายทอง	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
143	051	นางสาวจอมขวัญ กลับบ้านเกาะ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
144	055	นายจักรพันธ์ พรนิมิตร	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
145	056	นายจักรัตน์ พั้วช่วย	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
146	069	นายจีรเดช ศรีวิราช	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
147	077	นางเจริญ เรี่ยวแรง	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
148	091	นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
149	092	นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
150	094	นายชาญวิทย์ วิภูศิริ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
151	100	นายชูศักดิ์ ศิรีมาศทอง	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
152	102	นายเชิงชาย ชาลีรินทร์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
153	105	นายโชติวุฒิ ธนาคมานุสรณ์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
154	110	พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
155	111	นายฐานิสร์ เทียนทอง	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
156	112	นายฐาปกรณ์ กุลเจริญ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
157	114	นางสาวฐิติภัสร์ โชติเดชาชัยนันต์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
158	117	นายณัฏฐพล จรัสรพีพงษ์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
159	118	นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
160	130	นางสาวตรีนุช เทียนทอง	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
161	137	นายทวิรัฐ รัตนเศรษฐ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
162	141	นางทัศนาพร เกษเมธีการุณ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
163	143	นางทัศนียา รัตนเศรษฐ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
164	150	นางสาวธณิกานต์ พรพงษาโรจน์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
165	154	นายธนะสิทธิ์ โควสุรัตน์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
166	155	นายธนัสถ์ ทวีเกื้อกูลกิจ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
167	157	นายธรรมนัส พรหมเผ่า	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
168	158	นายธรรมวิชญ์ โพธิพิพิธ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
169	174	นายพรชัย ตระกูลวรานนท์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
170	175	นายสมศักดิ์ คุณเงิน	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
171	176	นายนัทธี . ถิ่นสาคู	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
172	181	นายนิพันธ์ ศิริธร	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
173	188	นายนิโรธ สุนทรเลขา	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
174	195	นางบุญยิ่ง นิติกาญจนา	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
175	198	นายบุญสิงห์ วรินทร์รักษ์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
176	202	นายปฐมพงศ์ สูญจันทร์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
177	206	นายประทวน สุทธิอำนวยเดช	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
178	211	นายประสิทธิ์ มะหะหมัด	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
179	217	นายปริญญา ฤกษ์หร่าย	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
180	219	นายปัญญา จีนาคำ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
181	220	นางสาวปารีณา ไกรคุปต์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
182	225	นายไผ่ ลิกค์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
183	227	นายพงศ์กวิน จีงรุ่งเรืองกิจ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
184	231	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรชัย อินทร์สุข	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
185	235	นางพรรณสิริ กุลนาถศิริ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
186	238	นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
187	242	นางพิชชารัตน์ เลาหพงศ์ชนะ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
188	247	นางสาวพิมพ์พร พรพฤฒิพันธุ์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
189	253	นายพุทธิพงษ์ ปุณณกันต์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
190	259	นายไพบูลย์ นิติตะวัน	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
191	261	นางสาวไพลิน เทียนสุวรรณ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
192	264	นางสาวภริม พูลเจริญ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
193	265	นายภาคภูมิ บูลย์ประมุข	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
194	267	นางสาวภาดาท์ วรกานนท์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
195	270	นายภิญโญ นิโรจน์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
196	271	นายภูดิท อินสุวรรณ์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
197	275	นายมณเฑียร สงฆ์ประชา	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
198	284	นายมานัส อ่อนอ้าย	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
199	288	พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
200	289	นายยงยุทธ สุวรรณบุตร	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
201	294	รองศาสตราจารย์รงค์ บุญสวยขวัญ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
202	295	นายรณเทพ อนุวัฒน์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
203	309	นางสาววทันยา วงษ์โอภาสี	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
204	317	นายวัชระ ยาวอหะซัน	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
205	319	นายวัฒนา ช่างเหลา	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
206	322	นายวันชัย ปริญญาศิริ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
207	324	นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
208	327	นายวิเชียร ชวลิต	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
209	331	นายวิรัช รัตนเศรษฐ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
210	342	นายวีระกร คำประกอบ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
211	349	นายเพชรภูมิ อาภรณ์รัตน์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
212	359	นายศาสตรา ศรีปาน	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
213	362	นายศิริพงษ์ รัสมี	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
214	376	นายสมเกียรติ วอนเพียร	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
215	382	พลเอก สมชาย วิษณุวงศ์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
216	384	นายสมบัติ อำนาคะ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
217	386	นายสมพงษ์ โสภณ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
218	389	นายสมศักดิ์ เทพสุทิน	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
219	390	นายสมศักดิ์ พันธ์เกษม	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
220	395	นายสรวุฒิ เนื่องจำนงค์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
221	401	นายสะถิระ เผือกประพันธุ์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
222	402	นายสัญญา นิลสุพรรณ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
223	403	นายสัณหพจน์ สุขศรีเมือง	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
224	404	นายสันติ กีระนันทน์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
225	405	นายสันติ พร้อมพัฒน์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
226	406	นายสัมพันธ์ มะยูโซ๊ะ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
227	407	นายสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
228	411	นายสาธิต อุ่ยตระกูล	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
229	412	นายสายัณห์ ยุติธรรม	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
230	417	นายสิระ เจนจาคะ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
231	420	นายสุชาติ ชมกลิ่น	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
232	423	นายสุชาติ อุสาหะ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
233	426	นายสุทา ประทีป ณ ถลาง	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
234	430	นายสุพล ฟองงาม	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
235	436	นายสุรชาติ ศรีบุศกร	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
236	442	นายสุรศักดิ์ ชิงนวรรณ์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
237	444	นายสุรศักดิ์ อนรรฆพันธ์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
238	445	นายสุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
239	446	นายสุรสิทธิ์ วงศ์วิทยานันท์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
240	448	นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
241	456	นายอธิรัฐ รัตนเศรษฐ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
242	457	นายอนันต์ ผลอำนวย	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
243	460	นายอนุชา น้อยวงศ์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
244	461	นายอนุชา นาคาศัย	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
245	476	นายอรรถกร ศิริลัทธยากร	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
246	477	ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
247	479	นายอัครวัฒน์ อัศวเหม	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
248	480	นายอัฏฐพล โพธิพิพิธ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
249	485	นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
250	498	นายเอกราช ช่างเหลา	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
251	499	นายเอี่ยม ทองใจสด	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
252	229	นายพยม พรหมเพชร	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
253	421	นายสุชาติ ตันเจริญ	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
254	491	นายวัฒนา สิทธิวัง	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
255	006	นายกรวีร์ ปริศนานันทกุล	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
256	008	นายกฤติเดช สันติวชิระกุล	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
257	021	นายกิตติชัย เรืองสวัสดิ์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
258	032	นายเกียรติ เหลืองขจรวิทย์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
259	033	นายเกื้อกูล ด่านชัยวิจิตร	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
260	040	นายคงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
261	052	นายจักรกฤษณ์ ทองศรี	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
262	078	นายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
263	079	นายฉลอง เทอดวีระพงศ์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
264	082	นายชยุต ภุมมะกาญจนะ	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
265	095	นายชาดา ไทยเศรษฐ์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
266	104	นายโชติพิพัฒน์ เตชะโสภณมณี	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
267	113	นายฐิตินันท์ แสงนาค	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
268	116	นายณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
269	132	นายไตรเทพ งามกมล	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
270	136	พันเอกเศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
271	153	นายธนยศ ทิมสุวรรณ	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
272	177	นายสุชาติ โชคชัยวัฒนากร	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
273	197	นายบุญลือ ประเสริฐโสภา	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
274	200	นายปกรณ์ มุ่งเจริญพร	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
275	230	นายพรชัย อำนวยทรัพย์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
276	246	นายพิบูลย์ รัชกิจประการ	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
277	249	นายพิษณุ พลธี	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
278	256	นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
279	263	นายภราดร ปริศนานันทกุล	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
280	272	นายภูมิศิษฏ์ คงมี	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
281	274	นายมณฑล โพธิ์คาย	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
282	280	นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
283	281	นายมานพ ศรีผึ้ง	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
284	291	นายยศวัฒน์ มาไพศาลสิน	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
285	299	นายรังสิกร ทิมาตฤกะ	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
286	303	นายรุ่งโรจน์ ทองศรี	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
287	313	นายวรศิษฏ์ เลียงประสิทธิ์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
288	330	นายวิรัช พันธุมะผล	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
289	338	นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
290	341	นายมารุต มัสยวาณิช	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
291	353	นางสาวศรีนวล บุญลือ	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
292	358	นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
293	364	นายศิริวัฒน์ ขจรประศาสน์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
294	366	นายศุภชัย ใจสมุทร	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
295	368	นายศุภชัย โพธิ์สุ	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
296	369	นางสาวศุภมาส อิศรภักดี	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
297	373	นายสนอง เทพอักษรณรงค์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
298	379	นายสมเจตน์ ลิมปะพันธุ์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
299	385	นายสมบูรณ์ ซารัมย์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
300	396	นายสรอรรถ กลิ่นประทุม	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
301	399	นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
302	400	นายสฤษดิ์ บุตรเนียร	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
303	413	นายสำลี รักสุทธี	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
304	419	นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
305	443	นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
306	451	นายโสภณ ซารัมย์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
307	455	นายอดิพงษ์ ฐิติพิทยา	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
308	459	นายอนาวิล รัตนสถาพร	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
309	471	นายอภิชา เลิศพชรกมล	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
310	482	นายอับดุลบาซิม อาบู	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
311	488	นายอาสพลธ์ สรรณ์ไตรภพ	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
312	489	นายอำนาจ วิลาวัลย์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
313	494	นายเอกการ ซื่อทรงธรรม	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
314	088	นายสวาป เผ่าประทาน	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
315	463	นายอนุทิน ชาญวีรกูล	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
316	013	นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
317	030	นายเกษมสันต์ มีทิพย์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
318	038	นายชวัญเลิศ พานิชมาท	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
319	044	นายคารม พลพรกลาง	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
320	045	นายคำพอง เทพาคำ	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
321	048	นายจรัส คุ้มไข่น้ำ	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
322	066	นายจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
323	085	พันตำรวจตรี ชวลิต เลาหอุดมพันธ์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
324	109	นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
325	115	นางสาวณธีภัสร์ กุลเศรษฐสิทธิ์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
326	119	นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
327	120	นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ	พรรคก้าวไกล	แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
328	122	นายณัฐพล สืบศักดิ์วงศ์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
329	124	นายณัฐวุฒิ บัวประทุม	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
330	138	นายทวีศักดิ์ ทักษิณ	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
331	139	นายทศพร ทองศิริ	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
332	140	นายทองแดง เบ็ญจะปัก	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
333	148	นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
334	156	นายมานพ คีรีภูวดล	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
335	159	นายธัญญ์วาริน สุขะพิสิษฐ์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
336	160	นายธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
337	166	นายธีรัจชัย พันธุมาศ	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
338	180	นายนิติพล ผิวเหมาะ	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
339	199	นางสาวเบญจา แสงจันทร์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
340	201	นายปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
341	203	นายปดิพัทธ์ สันติภาดา	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
342	215	นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
343	216	นายปริญญา ช่วยเกตุ คีรีรัตน์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
344	241	นายพิจารณ์ เชาวพัฒนวงศ์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
345	245	นายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
346	250	นายพีรเดช คำสมุทร	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
347	300	นายรังสิมันต์ โรม	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
348	310	นายวรภพ วิริยะโรจน์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
349	311	นางสาววรรณวรี ตะล่อมสิน	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
350	312	นางสาววรรณวิภา ไม้สน	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
351	326	นายวาโย อัศวรุ่งเรือง	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
352	329	นายวินท์ สุธีรชัย	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
353	333	นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
354	357	นายศักดินัย นุ่มหนู	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
355	361	นางสาวศิริกัญญา ตันสกุล	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
356	374	นายสมเกียรติ ไชยวิสุทธิกุล	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
357	375	นายสมเกียรติ ถนอมสินธุ์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
358	381	นายสมชาย ฝั่งชลจิตร	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
359	425	นางสาวสุทธวรรณ สุบรรณ ณ อยุธยา	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
360	428	นายสุเทพ อู่อ้น	พรรคก้าวไกล	แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
361	437	นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
362	452	นายองค์การ ชัยบุตร	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
363	473	นายอภิชาติ ศิริสุนทร	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
364	475	นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
365	497	นายเอกภพ เพียรพิเศษ	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
366	065	นายจิรวัฒน์ อรัณยกานนท์	พรรคก้าวไกล	ไม่แสดงตน
367	347	นายวุฒินันท์ บุญชู	พรรคก้าวไกล	ไม่แสดงตน
368	431	พลตำรวจตรีสุพิศาล ภักดีนฤนาถ	พรรคก้าวไกล	ไม่แสดงตน
369	440	รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ	พรรคก้าวไกล	ไม่แสดงตน
370	002	ศาสตราจารย์กนก วงษ์ตระหง่าน	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
371	014	นางกันตวรรณ ตันเถียร	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
372	016	นายพิสิฐ ลี้อาธรรม	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
373	031	นายเกียรติ สิทธีอมร	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
374	061	นางสาวจิตภัสร์ ตั้น กฤดากร	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
375	071	นายอิสระ เสรีวัฒนวุฒิ	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
376	073	นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
377	084	นายชวน หลีกภัย	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
378	089	นายชัยชนะ เดชเดโช	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
379	093	นายชัยวุฒิ บรรณวัฒน์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
380	097	นายชินวรณ์ บุณยเกียรติ	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
381	098	นายชุมพล จุลใส	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
382	129	นายเดชอิศม์ ขาวทอง	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
383	134	นายถาวร เสนเนียม	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
384	147	นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
385	161	นายธารา ปิตุเตชะ	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
386	162	นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
387	173	นายนริศ ขำนุรักษ์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
388	189	นางสาวแนน บุณย์ธิดา สมชัย	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
389	190	นายบัญญัติ เจตนจันทร์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
390	191	นายบัญญัติ บรรทัดฐาน	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
391	204	นายประกอบ รัตนพันธ์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
392	209	นายประมวล พงศ์ถาวราเดช	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
393	228	นายพนิต วิกิตเศรษฐ์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
394.	248	นางสาวพิมพ์ภัทรา วิชัยกุล	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
395	251	นางสาวพิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
396	268	นายภานุ ศรีบุศยกาญจน์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
397	277	นายมนตรี ปาน้อยนนท์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
398	301	นางสาวรังสิมา รอดรัศมี	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
399	308	นางสาววชิราภรณ์ กาญจนะ	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
400	334	นายวิวรรธน์ นิลวัชรมณี	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
401	343	นายวีระชัย วีระเมธีกุล	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
402	348	นายวุฒิพงษ์ นามบุตร	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
403	355	นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
404	363	นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
405	380	นายสมชาติ ประดิษฐพร	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
406	398	นายสราวุธ อ่อนละมัย	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
407	408	นายสาคร เกี่ยวข้อง	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
408	409	นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
409	410	นายสาธิต ปิตุเตชะ	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
410	415	พันโทสินธพ แก้วพิจิตร	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
411	416	นายสินิตย์ เลิศไกร	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
412	424	นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
413	447	พลตำรวจตรีสุรินทร์ ปาลาเร่	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
414	453	นายองอาจ คล้ามไพบูลย์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
415	470	นายอภิชัย เตชะอุบล	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
416	474	นายสุทัศน์ เงินหมื่น	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
417	478	นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
418	481	นายอันวาร์ สาและ	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
419	484	นายอัศวิน วิภูศิริ	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
420	492	นายอิสสระ สมชัย	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
421	072	นายเผดิมชัย สะสมทรัพย์	พรรคชาติไทยพัฒนา	แสดงตน
422	074	นายจุลพันธ์ โนนศรีชัย	พรรคชาติไทยพัฒนา	แสดงตน
423	125	นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ	พรรคชาติไทยพัฒนา	แสดงตน
424	165	นายธีระ วงศ์สมุทร	พรรคชาติไทยพัฒนา	แสดงตน
425	170	นายนพดล มาตรศรี	พรรคชาติไทยพัฒนา	แสดงตน
426	178	นายนิกร จำนง	พรรคชาติไทยพัฒนา	แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
427	207	นายประภัตร โพธสุธน	พรรคชาติไทยพัฒนา	แสดงตน
428	240	นายพาณุวัฒณ์ สะสมทรัพย์	พรรคชาติไทยพัฒนา	แสดงตน
429	315	นายวราวุธ ศิลปอาชา	พรรคชาติไทยพัฒนา	แสดงตน
430	449	นายเสมอกัน เที่ยงธรรม	พรรคชาติไทยพัฒนา	แสดงตน
431	465	นายอนุรักษ์ จุรีมาศ	พรรคชาติไทยพัฒนา	แสดงตน
432	394	นายสรชัด สุจิตต์	พรรคชาติไทยพัฒนา	ไม่แสดงตน
433	152	นางสาวธนภร โสมทองแดง	พรรคเสรีรวมไทย	แสดงตน
434	172	นางสาวนภาพร เพ็ชร์จินดา	พรรคเสรีรวมไทย	แสดงตน
435	210	นายประสงค์ บูรณ์พงศ์	พรรคเสรีรวมไทย	แสดงตน
436	254	นายเพชร เอกกำลังกุล	พรรคเสรีรวมไทย	แสดงตน
437	304	นายเรวัต วิศรุตเวช	พรรคเสรีรวมไทย	แสดงตน
438	318	นายวัชรา ณ วังชนาย	พรรคเสรีรวมไทย	แสดงตน
439	332	นายวิรัตน์ วรศสิริน	พรรคเสรีรวมไทย	แสดงตน
440	336	พลตำรวจโทวิศณุ ม่วงแพรสี	พรรคเสรีรวมไทย	แสดงตน
441	450	พลตำรวจเอกเสรีพิศุทธ์ เตมียเวส	พรรคเสรีรวมไทย	แสดงตน
442	490	นายอำไพ กองมณี	พรรคเสรีรวมไทย	แสดงตน
443	325	พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง	พรรคประชาชาติ	แสดงตน
444	388	นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์	พรรคประชาชาติ	แสดงตน
445	003	นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	พรรคประชาชาติ	ไม่แสดงตน
446	026	นายกูเฮง ยาวอหะซัน	พรรคประชาชาติ	ไม่แสดงตน
447	108	นายซูการ์โน มะทา	พรรคประชาชาติ	ไม่แสดงตน
448	464	นายอนุมัติ ซูสารอ	พรรคประชาชาติ	ไม่แสดงตน
449	483	นายอับดุลอายี สาแม็ง	พรรคประชาชาติ	ไม่แสดงตน
450	183	นายนิยม วิวรรธนดิฐกุล	พรรคเศรษฐกิจใหม่	แสดงตน
451	269	นายภาสกร เงินเจริญกุล	พรรคเศรษฐกิจใหม่	แสดงตน
452	279	นายมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์	พรรคเศรษฐกิจใหม่	แสดงตน
453	285	นางมารศรี ขจรเรืองโรจน์	พรรคเศรษฐกิจใหม่	แสดงตน
454	286	นายมิ่งขวัญ แสงสุวรรณ์	พรรคเศรษฐกิจใหม่	แสดงตน
455	432	นายสุภดิช อากาศฤกษ์	พรรคเศรษฐกิจใหม่	แสดงตน
456	011	นางสาวกวินนาถ ตาคีย์	พรรคพลังท้องถิ่นไท	แสดงตน
457	034	ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม	พรรคพลังท้องถิ่นไท	แสดงตน
458	059	นายจารึก ศรีอ่อน	พรรคพลังท้องถิ่นไท	แสดงตน
459	087	นายชัชวาลล์ คงอุดม	พรรคพลังท้องถิ่นไท	แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
460	169	นายนพดล แก้วสุพัฒน์	พรรคพลังท้องถิ่นไท	แสดงตน
461	223	นางสาวปิยะรัฐชย์ ติยะไพรัช	พรรคเพื่อชาติ	แสดงตน
462	257	นายเพชรวรรต วัฒนพงศศิริกุล	พรรคเพื่อชาติ	แสดงตน
463	306	นางลินดา เชิดชัย	พรรคเพื่อชาติ	แสดงตน
464	371	นายสงคราม กิจเลิศไพโรจน์	พรรคเพื่อชาติ	แสดงตน
465	487	นายอารี ไกรนรา	พรรคเพื่อชาติ	แสดงตน
466	039	นายเชตรัฐ เหล่าธรรมทัศน์	พรรครวมพลังประชาชาติไทย	แสดงตน
467	057	นางสาวจุฑาทัตต เหล่าธรรมทัศน์	พรรครวมพลังประชาชาติไทย	แสดงตน
468	255	นางสาวเพชรชมพู กิจบูรณะ	พรรครวมพลังประชาชาติไทย	แสดงตน
469	429	นายสุพล จุลใส	พรรครวมพลังประชาชาติไทย	แสดงตน
470	469	นางสาวอนุสรี ทับสุวรรณ	พรรครวมพลังประชาชาติไทย	แสดงตน
471	126	นายดล เหตระกูล	พรรคชาติพัฒนา	แสดงตน
472	146	นายเทวัญ ลิปตพัลลภ	พรรคชาติพัฒนา	แสดงตน
473	316	นายวัชรพล โตมรศักดิ์	พรรคชาติพัฒนา	แสดงตน
474	392	นายสมัคร ป้องวงษ์	พรรคชาติพัฒนา	แสดงตน
475	128	นายดำรงค์ พิเดช	พรรครักษ์ผืนป่าประเทศไทย	แสดงตน
476	290	นายยรรยงก์ ถนอมพิชัยธำรง	พรรครักษ์ผืนป่าประเทศไทย	แสดงตน
477	218	นายปรีดา บุญเพลิง	พรรคครูไทยเพื่อประชาชน	แสดงตน
478	273	นายมงคลกิตติ์ สุชสินธารานนท์	พรรคไทยศรีวิไลย์	แสดงตน
479	004	นายพีระวิทย์ เรื่องลือดลภาค	พรรคไทรักธรรม	แสดงตน
480	244	นายพิเชษฐ สถิรชวาล	พรรคประชาธรรมไทย	แสดงตน
481	438	นายสุรทิน พิจารณ์	พรรคประชาธิปไตยใหม่	แสดงตน
482	377	นางนันทนา สงฆ์ประชา	พรรคประชาภิวัฒน์	แสดงตน
483	365	นางสาวศิลัมพา เลิศนุวัฒน์	พรรคพลเมืองไทย	แสดงตน
484	135	พลตรี ทรงกลด ทิพย์รัตน์	พรรคพลังชาติไทย	แสดงตน
485	041	นายคฑาเทพ เตชะเดชเรืองกุล	พรรคพลังไทยรักไทย	แสดงตน
486	296	นายระวี มาศฉมาดล	พรรคพลังธรรมใหม่	แสดงตน
487	179	นายนิคม บุญวิเศษ	พรรคพลังปวงชนไทย	แสดงตน
488	001	พลเอก กนิษฐ์ ชาญปรีชญา	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
489	002	นายกรรณภว์ ธนภรรคภวิน	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
490	003	พลตรี กลชัย สุวรรณบูรณ์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
491	004	นายกล้านรงค์ จันทิก	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
492	006	นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
493	007	นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
494	008	นายกำพล เลิศเกียรติดำรงค์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
495	009	นายกิตติ วะสีนนท์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
496	010	นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
497	011	นายกูรดิสถ์ จันทร์ศรีชวาลา	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
498	012	นายเกียว แก้วสุทอ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
499	013	นายไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
500	014	นายขวัญชาติ วงศ์ศุภรานันต์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
501	015	นายคำนูณ สิทธิสมาน	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
502	016	นายจเด็จ อินสว่าง	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
503	017	นายจรินทร์ จักกะพาก	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
504	018	พลโท จเรศักณ์ อานุภาพ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
505	020	พลตำรวจโท จิตติ รอดบางยาง	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
506	021	นางจินตนา ชัยยวรรณาการ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
507	022	นายจิรชัย มูลทองโร่ย	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
508	023	นางจิรดา สงฆ์ประชา	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
509	024	พลเอก จิรพงศ์ วรรณรัตน์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
510	025	พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
511	026	นายเจตน์ ศิรธรานนท์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
512	027	นายเจน นำชัยศิริ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
513	028	นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
514	029	พลเอก ฉัตรเฉลิม เฉลิมสุข	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
515	030	พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
516	031	นายเฉลา พวงมาลัย	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
517	032	พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
518	033	นายเฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
519	034	นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
520	035	นายเฉลียว เกาะแก้ว	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
521	036	นายจัตุรงค์ เสริมสุข	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
522	037	พลเอก ชยุติ สุวรรณมาศ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
523	039	พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
524	041	พลเรือเอก ชัยวัฒน์ เอี่ยมสมุทร	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
525	042	นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
526	043	พลเอก ชาตอุดม ติตถะสิริ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
527	044	พลเรือเอกชุมนุม อาจวงษ์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
528	045	พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
529	046	พลเอก เชวงศักดิ์ ทองสลวย	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
530	047	ว่าที่ร้อยตรี เชิดศักดิ์ จำปาเทศ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
531	048	นายเชิดศักดิ์ สันติวรวุฒิ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
532	049	นายซากีย์ พิทักษ์คุมพล	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
533	050	พลเรือเอก ฐนิธ กิตติอำพน	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
534	051	พลเรือเอก ณรงค์ พิพัฒนาศัย	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
535	052	นายณรงค์ รัตนานุกูล	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
536	053	นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
537	054	นายณรงค์ อ่อนสอาด	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
538	056	พลเอก ดนัย มีชูเวท	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
539	057	นางดวงพร รอดพยาธิ์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
540	058	นางสาวดาวน้อย สุทธินิภาพันธ์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
541	059	นายดิเรกฤทธิ์ เจนครองธรรม	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
542	060	นายดุสิต เขมะศักดิ์ชัย	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
543	061	พลตำรวจเอก เดชณรงค์ สุทธิชาญบัญชา	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
544	062	พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิวิชัย	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
545	063	พลอากาศเอก ตรีทศ สนแจ้ง	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
546	064	นายตวง อันทะไชย	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
547	065	พลเอก ไตรโรจน์ ครุธเวโช	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
548	066	นายถนัด มานะพันธุ์นิยม	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
549	067	นายถวิล เปลี่ยนศรี	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
550	069	พลอากาศเอก ถาวร มณีพฤกษ์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
551	070	นายทรงเดช เสมอคำ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
552	071	พลเอก ทวีป เนตรนิยม	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
553	072	นายทวีวงษ์ จุลกมนตรี	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
554	073	นางทัศนา ยุวานนท์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
555	075	พลเอก เทพพงศ์ ทิพยจันทร์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
556	076	พลเอก ธงชัย สาระสุข	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
557	077	พลเอก ธนะศักดิ์ ปฏิมาประกร	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
558	078	พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
559	079	นายธานี สุโขดายน	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
560	080	นายธานี อ่อนละเอียด	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
561	081	พลเอก ธีรเดช มีเพียร	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
562	082	นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
563	083	พลเรือเอก นพดล โชคระดา	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
564	084	พลเอก นพดล อินทปัญญา	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
565	085	พลเอก นาวิน ดำริกาญจน์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
566	086	นายนิพนธ์ นาคสมภพ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
567	087	พลเอก นิวัตร มีนะโยธิน	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
568	088	ศาสตราจารย์นิสดารก์ เวชยานนท์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
569	089	นายนิอาแซ ซีอุเซ็ง	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
570	090	นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
571	091	นายบรรชา พงศ์อายุกูล	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
572	092	พลเอก บุญธรรม โอริส	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
573	093	นายบุญมี สุระโคตร	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
574	094	นายบุญส่ง ไข่เกษ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
575	095	พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
576	096	นางเบญจรัตน์ จริยธาราสิทธิ์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
577	097	หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
578	098	พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
579	099	นายประดิษฐ์ เหลืองอร่าม	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
580	100	นางประภาศรี สุฉันทบุตร	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
581	101	นายประมนต์ สุธีวงศ์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
582	102	นายประมาณ สว่างญาติ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
583	103	ร้อยเอก ประยุทธ เสาวคนธ์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
584	104	นางประยูร เหล่าสายเชื้อ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
585	105	พลเอก ประสาท สุขเกษตร	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
586	106	นายประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
587	107	พลตำรวจตรี ปรัชญ์ชัย ใจชาญสุขกิจ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
588	108	พลเอก ปรีชา จันทร์โอชา	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
589	109	นายปรีชา บัววิรัตน์เลิศ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
590	110	นายปัญญา งานเลิศ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
591	111	พลเอก ปัฐมพงศ์ ประถมภัฏ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
592	112	นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
593	113	นางสาวปิยฉัฏฐ์ วันเฉลิม	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
594	114	นายปิยพันธุ์ นิมมานเหมินท์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
595	115	พลเอก โปฎก บุนนาค	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
596	116	นางผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
597	117	คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
598	119	นายพรเพชร วิชิตชลชัย	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
599	120	นายพลเดช ปิ่นประทีป	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
600	121	พลเรือเอก พะจุณณ์ ตามประทีป	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
601	122	พลเรือเอก พัลลภ ตมิศานนท์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
602	123	นางพิกุลแก้ว ไกรฤกษ์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
603	124	นายพิทักษ์ ไชยเจริญ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
604	125	พลเอก พิศณุ พุทธวงศ์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
605	126	นายพิศาล มาณวพัฒน์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
606	127	พลตำรวจโท พิสัณห์ จุลดิลก	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
607	128	พลเอก พิสิทธิ์ สิทธิสาร	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
608	129	นายพีระศักดิ์ พอจิต	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
609	130	นางเพ็ญพักตร์ ศรีทอง	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
610	131	พลเอก ไพชยนต์ ค้าทันเจริญ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
611	132	นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
612	133	นายไพโรจน์ พ่วงทอง	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
613	134	พลเอก ไพโรจน์ พานิชสมัย	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
614	136	นายภาณุ อุทัยรัตน์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
615	137	นายมณเฑียร บุญตัน	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
616	139	นายมหรรณพ เดชวิทักษ์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
617	140	พลเอก มารุต ปัชโชตะสิงห์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
618	141	พันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
619	142	พลเอก ยอดยุทธ บุญญาธิการ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
620	143	พันตำรวจเอก ยุทธกร วงเวียน	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
621	144	นายยุทธนา ทัพเจริญ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
622	145	นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
623	146	นายวิชัย ทิตตภักดี	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
624	147	นางสาวเรณู ตังคจิวางกูร	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
625	148	นายลักษณ์ วจนานวัช	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
626	150	พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
627	151	พลเอก เลิศฤทธิ์ เวชสวรรค์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
628	152	ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดี	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
629	153	พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
630	154	นางวรารัตน์ อติแพทย์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
631	155	พลเอก วราห์ บุญญะสิทธิ์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
632	156	พลเอก วลิต โรจนภักดี	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
633	157	พลเอก วสันต์ สุริยมงคล	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
634	158	พลเอก วัฒนา สรรพานิช	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
635	159	นายวันชัย สอนศิริ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
636	160	นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
637	161	พลเอก วิชิต ยาทิพย์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
638	162	นายวิทยา ผิวผ่อง	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
639	163	พลเอก วินัย สร้างสุขดี	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
640	164	พลตำรวจโท วิบูลย์ บางท่าไม้	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
641	165	นางสาววิบูลย์ลักษณ์ ร่วมรักษ์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
642	166	นายวิรัตน์ เกสสมบูรณ์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
643	167	นางสาววิไลลักษณ์ อรินทมะพงษ์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
644	168	นายวิวรรธน์ แสงสุริยะฉัตร	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
645	170	นายวีระศักดิ์ ฟูตระกูล	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
646	171	นายวีระศักดิ์ โควสุรัตน์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
647	172	นายวีระศักดิ์ ภูครองหิน	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
648	173	พลเอก วีรัณ ฉันทศาสตร์โกศล	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
649	174	นายวุฒิพันธุ์ วิชัยรัตน์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
650	175	นายศรีศักดิ์ วัฒนพรมงคล	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
651	176	นายศักดิ์ชัย ธนบุญชัย	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
652	177	นายศักดิ์ไทย สุรกิจบวร	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
653	178	พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
654	179	พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
655	180	นางศิรินา ปวโรหารวิทยา	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
656	181	พลเรือเอก ศิษฐวัชร วงษ์สุวรรณ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
657	182	นายศุภชัย สมเจริญ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
658	183	พลเอก ศุภรัตน์ พัฒนาวิสุทธิ์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
659	185	พลเอก สกล ชื่นตระกูล	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
660	186	หม่อมหลวงสกุล มาลากุล	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
661	187	นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
662	188	พลเรือโท สนธยา น้อยฉายา	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
663	189	พลเอก สนธยา ศรีเจริญ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
664	190	พลเอก สนั่น มะเริงสิทธิ์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
665	191	ศาสตราจารย์พิเศษสม จาตุศรีพิทักษ์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
666	193	นายสมชาย ชาญณรงค์กุล	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
667	194	นายสมชาย เสียงหลาย	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
668	195	นายสมชาย แสวงการ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
669	196	นายสมชาย หาญหิรัญ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
670	197	นายสมเดช นิลพันธุ์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
671	198	พลตำรวจโท สมบัติ มิลินทจินดา	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
672	199	นายสมบูรณ์ งามลักษณ์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
673	200	นายสมพล เกรียติไพบูลย์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
674	201	นายสมศักดิ์ โชติรัตนะศิริ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
675	202	พลตำรวจโท สมหมาย กองวิสัยสุข	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
676	203	พลเอก สมหมาย เกาฏีระ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
677	204	พลเอก สราวุฒิ ชลออยู่	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
678	205	นายสวัสดิ์ สมัครพงศ์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
679	206	พลเอก สสิน ทองภักดี	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
680	207	นายสังศิต พิริยะรังสรรค์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
681	208	นายสัญชัย จุลมนต์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
682	209	นายสาธิต เหล่าสุวรรณ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
683	210	นายสำราญ ครรชิต	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
684	211	พลเอก สำเริง ศิวาดำรงค์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
685	212	พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
686	213	พลอากาศเอก สุจินต์ แช่มช้อย	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
687	214	นายสุชัย บุตรสาระ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
688	215	นายสุธี มากบุญ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
689	216	นางสุนี จึงวิโรจน์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
690	217	นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
691	218	นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
692	219	พลเอก สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
693	220	นายสุรเดช จิรัฐิติเจริญ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
694	221	พลเอก สุรพงษ์ สุวรรณอัตถ์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
695	222	พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
696	223	นายสุรสิทธิ์ ตรีทอง	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
697	224	นายสุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
698	225	นายสุวรรณ เลิศปัญญาโรจน์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
699	226	นางสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
700	227	นายเสรี สุวรรณภานนท์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
701	228	พลเอก อกนิษฐ์ หมื่นสวัสดิ์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
702	229	พลอากาศเอก อดิศักดิ์ กลั่นเสนาะ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
703	230	พลตำรวจเอก อดุลย์ แสงสิงแก้ว	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
704	231	พลเอก อนันตพร กาญจนรัตน์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
705	232	นายอนุมัติ อาหมัด	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
706	233	นายอนุศักดิ์ คงมาลัย	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
707	234	นายอนุศาสน์ สุวรรณมงคล	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
708	235	นางอภิรดี ตันตราภรณ์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
709	237	นายอมร นิลเปรม	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
710	238	นายออน กาจกระโทก	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
711	239	พลเอก อักษรา เกิดผล	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
712	240	นายอับดุลฮาลิม มินชาร์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
713	241	พลเอก อาชาไนย ศรีสุข	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
714	242	พลโท อำพน ขูประทุม	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
715	243	นายอำพล จินดาวัฒนะ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
716	244	พลเรือเอก อิทธิคมน์ ภมรสูต	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
717	245	นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
718	246	นายอุดม วรัญญูรัฐ	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
719	247	พลเอก อุดมชัย ธรรมสาโรรัชต์	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
720	248	นายอุปกิต ปางจรียางกูร	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
721	249	พลเอก อู้ด เบื้องบน	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
722	250	พลตรีโอสถ ภาวิไล	สมาชิกวุฒิสภา	แสดงตน
723	005	นายกษิดิศ อาชวคุณ	สมาชิกวุฒิสภา	ไม่แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
724	019	พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา	สมาชิกวุฒิสภา	ไม่แสดงตน
725	038	นายชลิต แก้วจินดา	สมาชิกวุฒิสภา	ไม่แสดงตน
726	040	พลอากาศเอก มานัต วงษ์วาทย์	สมาชิกวุฒิสภา	ไม่แสดงตน
727	055	พลเอก ณัฐ อินทรเจริญ	สมาชิกวุฒิสภา	ไม่แสดงตน
728	068	นายถาวร เทพวิมลเพชรกุล	สมาชิกวุฒิสภา	ไม่แสดงตน
729	074	ศาสตราจารย์ ร้อยเอกทินพันธุ์ นาคะตะ	สมาชิกวุฒิสภา	ไม่แสดงตน
730	118	พลเอก พรพิพัฒน์ เบญญศรี	สมาชิกวุฒิสภา	ไม่แสดงตน
731	135	นางสาวภัทรา วรามิตร	สมาชิกวุฒิสภา	ไม่แสดงตน
732	138	พลอากาศเอก มนัส รูปขจร	สมาชิกวุฒิสภา	ไม่แสดงตน
733	149	พลเรือเอก ลือชัย รุดดิษฐ์	สมาชิกวุฒิสภา	ไม่แสดงตน
734	169	นายวิสุทธิ์ ศรีสุพรรณ	สมาชิกวุฒิสภา	ไม่แสดงตน
735	184	พลเอก สกนธ์ สัจจานิตย์	สมาชิกวุฒิสภา	ไม่แสดงตน
736	192	พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม	สมาชิกวุฒิสภา	ไม่แสดงตน
737	236	พลเอก อภิรัชต์ คงสมพงษ์	สมาชิกวุฒิสภา	ไม่แสดงตน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

นายชวน หลีกภัย ประธานรัฐสภา

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย รองประธานรัฐสภา

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ต่อไปขอถามมติที่ประชุมครับว่าสมาชิกผู้ใดเห็นด้วยให้ตั้งกรรมาธิการศึกษาก่อนรับหลักการโปรดกดปุ่ม เห็นด้วย สมาชิกผู้ใดไม่เห็นด้วยโปรดกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย สมาชิกเห็นควรงดออกเสียงโปรดกดปุ่ม งดออกเสียง เชิญลงมติครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : อยู่ระหว่างการลงมติครับ

นายวุฒินันท์ บุญชู สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สมุทรปราการ) : ผม วุฒินันท์ บุญชู ลำดับที่ ๓๔๗ ไม่เห็นด้วยครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : อยู่ระหว่างลงมติ ยังไม่ปิดการลงมติครับ พร้อมไหมครับ พร้อม ขอปิดการลงมติครับ

นายถาวร เทพวิมลเพชรกุล สมาชิกวุฒิสภา (กลุ่มพนักงานหรือลูกจ้าง) : ท่านประธานครับ ผม ถาวร สมาชิกวุฒิสภา หมายเลข ๐๖๘ เห็นด้วยครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ขณะนี้ผู้ลงมติ ๗๑๕ ท่าน เห็นด้วย ๔๓๑ ท่าน ไม่เห็นด้วย ๒๕๕ ท่าน มีเสียงบวกมา ๑ เสียงก็ ๔๓๒ ท่าน ไม่เห็นด้วย ๒๕๕ ท่าน งดออกเสียง ๒๘ ท่าน ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ ท่าน มติเห็นด้วยในการตั้งกรรมาธิการพิจารณาก่อนรับหลักการ ๔๓๒ ท่านนะครับ

วันที่ 24 เดือน กันยายน พ.ศ. 2563 เวลา 20:17

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

ขอให้ตั้งคณะกรรมาธิการพิจารณาก่อนรับหลักการ ตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๒๑ วรรคสาม

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม	715 + 2 = 717
เห็นด้วย	431 + 1 = 432
ไม่เห็นด้วย	255 + 1 = 256
งดออกเสียง	28
ไม่ลงคะแนนเสียง	1

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
1	090	นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
2	001	นายกนก ลิ้มตระกูล	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
3	009	นายกฤษฎา ตันเทอดทิตย์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
4	018	นายการุณ โหสกุล	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
5	019	นายกิตติ สมทรัพย์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
6	020	นายกิตติกร โล่ห์สุนทร	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
7	022	นางสาวกิตติ์ธัญญา วาจาดี	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
8	023	นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
9	027	นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
10	029	นายเกษม อุประ	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
11	035	นายโกศล ปัทมะ	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
12	037	นายขจิตร ชัยนิคม	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
13	042	นายคมเดช ไชยศิวามงคล	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
14	043	นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
15	046	นายคุณากร ปรีชาชนะชัย	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
16	047	นายจตุพร เจริญเชื้อ	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
17	049	นายจรัสฤทธิ์ จันทรสุรินทร์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
18	054	นายจักรพล ตั้งสุทธิธรรม	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
19	058	นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
20	062	นายจิรทัศ ไกรเดชา	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
21	063	นายจิรพงษ์ ทรงวัชราภรณ์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
22	064	นายจิรวัฒน์ ศิริพานิชย์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
23	067	นางสาวจิราพร สินธุไพร	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
24	068	นายจิรายุ ห่วงทรัพย์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
25	070	นางจุฑาพัตธน์ เมนะสวัสดิ์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
26	075	นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
27	080	นายฉลาด ขามช่วง	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
28	081	นางสาวชนก จันทาทอง	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
29	083	นายชลน่าน ศรีแก้ว	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
30	086	นายชวลิต วิชยสุทธิ์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
31	099	นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
32	101	นายชูศักดิ์ แอกทอง	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
33	103	นายเชิดพงศ์ ราชป้องขันธ์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
34	106	นายไชยวัฒนา ติณรัตน์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
35	107	นายไชยา พรหมา	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
36	121	นายณัฐพงษ์ สุปริยศิลป์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
37	123	นายณัฐวุฒิ กองจันทร์ดี	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
38	127	นายดะนัย มะหิพันธ์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
39	131	นายตี๋ใหญ่ พูนศรีธนากูล	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
40	133	นายไตรรงค์ ติธรรม	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
41	142	นางสาวทัศนีย์ บูรณุปกรณ์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
42	144	นายทายาท เกียรติชูศักดิ์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
43	149	นางเทียบจุฑา ขาวขำ	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
44	151	นายธนกร ไชยกุล	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
45	163	นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวาณิชย์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
46	164	นายธีระ ไตรสรณกุล	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
47	167	นายนพ ชีวานันท์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
48	168	นายนพคุณ รัฐผไท	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
49	171	นายนพพล เหลืองทองนารา	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
50	182	นายนิยม ช่างพินิจ	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
51	184	นายนิยม เวชกามา	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
52	185	นายนิรมิต สุจารี	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
53	186	นายนิรันดร์ นาเมืองรักษ์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
54	192	นายบัลลังก์ อรรณนพพร	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
55	193	นายบุญแก้ว สมวงศ์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
56	194	นายบุญฐิณ ประทุมลี	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
57	196	นางบุญรื่น ศรีธเรศ	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
58	205	นายประเดิมชัย บุญช่วยเหลือ	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
59	208	นายประภูศักดิ์ จินตะเวช	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
60	212	นายประสิทธิ์ วุฒินันชัย	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
61	213	นายประเสริฐ จันทรรวงทอง	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
62	214	นายประเสริฐ บุญเรือง	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
63	222	นายปิยวัฒน พันธ์สายเชื้อ	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
64	224	นางผ่องศรี แซ่จึง	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
65	232	นายพรเทพ วิสุทธิ์วัฒนศักดิ์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
66	234	นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
67	239	นายพัฒนา สัพโส	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
68	243	นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
69	252	นายพีระเพชร ศิริกุล	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
70	258	นายไพจิต ศรีวรขาน	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
71	260	นายไพโรจน์ โล่ห์สุนทร	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
72	262	นายภณณัฏฐ์ ศรีอินทร์สุทธิ์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
73	266	นายภาควัต ศรีสุรพล	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
74	276	นายมนตรี ตั้งเจริญถาวร	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
75	278	นางมนพร เจริญศรี	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
76	282	นายมานะ โลหะวณิชย์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
77	283	นายมานะศักดิ์ จันทร์ประสงค์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
78	287	นางมุกดา พงษ์สมบัติ	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
79	292	นายยุทธพงศ์ จรัสเสถียร	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
80	297	นายรังสรรค์ มณีรัตน์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
81	298	นายรังสรรค์ วันไชยธนวงศ์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
82	302	นายรัฐกิตติ์ ผาลีพัฒน์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
83	305	นางสาวละออง ติยะไพรัช	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
84	307	นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
85	314	นายวรสิทธิ์ กัลป์ตินันท์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
86	320	นายวัน อยู่บำรุง	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
87	321	นายวันชัย เจริญนนทสิทธิ์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
88	323	นายวันนิวัติ สมบูรณ์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
89	328	นายวิทยา ทรงคำ	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
90	335	นายวิวัฒน์ชัย โหตระไวศยะ	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
91	337	นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
92	339	นายวิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
93	340	นายวิสุทธิ์ ไชยณรุณ	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
94	344	นายวีระพล จิตสัมฤทธิ์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
95	345	นายวีระวัฒน์ โอสถานุเคราะห์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
96	346	นายวุฒิชัย กิตติธเนศวร	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
97	350	นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
98	351	นายศรัณย์วุฒิ ศรัณย์เกตุ	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
99	352	นายศราวุธ เพชรพนมพร	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
100	354	นายศรีเรศ โกฏคำลือ	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
101	356	นายศักดา คงเพชร	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
102	360	นายศิรสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
103	367	นายศุภชัย นพขำ	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
104	370	นางสาวสกุณา สาระนันท์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
105	372	นายสงวน พงษ์มณี	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
106	378	นายสมคิด เชื้อคง	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
107	383	นายสมบัติ ศรีสุรินทร์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
108	387	นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
109	391	นางสมหญิง บัวบุตร	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
110	393	นายสยาม หัตถสงเคราะห์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
111	397	นางสาวสรัสนันท์ อรรถนพพร	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
112	414	นายสิงหภณ ดีนาง	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
113	418	นางสิรินทร รามสูต	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
114	422	นายสุชาติ ภิญโญ	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
115	427	นายสุทิน คลังแสง	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
116	433	นางสุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
117	435	นายสุรชาติ ชาญประดิษฐ์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
118	439	นายสุรพงษ์ อึ้งอัมพรวิไล	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
119	441	นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
120	454	นายองอาจ วงษ์ประยูร	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
121	458	นายอนันต์ ศรีพันธุ์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
122	462	นาวาอากาศเอกอนุดิษฐ์ นาครทรรพ	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
123	466	นายอนุรักษ์ ตั้งปณิธานนท์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
124	467	นางอนุรักษ์ บุญศล	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
125	468	นายอนุสรณ์ ปั้นทอง	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
126	472	นายอภิชาติ ตีรสวัสดิชัย	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
127	486	นางอาภรณ์ สาราคำ	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
128	493	นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
129	495	นายเอกชัย ทรงอำนาจเจริญ	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
130	496	นายเอกธนัช อินทร์รอด	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
131	500	นายโอชิษฐ์ เกียรติก้องชูชัย	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
132	053	นายจักรพรรดิ ไชยสาส์น	พรรคเพื่อไทย	-
133	233	นางสาวพรพิมล ธรรมสาร	พรรคเพื่อไทย	-
134	237	นายพลภูมิ วิภัติภูมิประเทศ	พรรคเพื่อไทย	-
135	005	นางกรณิศ งามสุคนธ์รัตนา	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
136	010	นายกฤษณ์ แก้วอยู่	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
137	012	นายกษิดิ์เดช ชุติมันต์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
138	015	นางสาวกัลยา รุ่งวิจิตรชัย	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
139	017	นางสาวกานต์กนิษฐ์ แห้วสันตติ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
140	025	นางสาวกุลวลี นพอมรบดี	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
141	028	นายเกษม ศุภรานนท์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
142	050	ร้อยเอก จองชัย วงศ์ทรายทอง	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
143	051	นางสาวจอมขวัญ กลับบ้านเกาะ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
144	055	นายจักรพันธ์ พรนิมิตร	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
145	056	นายจักรัตน์ พั้วช่วย	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
146	069	นายจีรเดช ศรีวิราช	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
147	077	นางเจริญ เรี่ยวแรง	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
148	091	นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
149	092	นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
150	094	นายชาญวิทย์ วิภูศิริ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
151	100	นายชูศักดิ์ คีรีมาศทอง	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
152	102	นายเชิงชาย ชาลีรินทร์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
153	105	นายโชติวุฒิ ธนาคมานุสรณ์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
154	110	พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
155	111	นายฐานิสร์ เทียนทอง	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
156	112	นายฐาปกรณ์ กุลเจริญ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
157	114	นางสาวฐิติภัสร์ โชติเดชาชัยนันต์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
158	117	นายณัฏฐพล จรัสรพีพงษ์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
159	118	นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
160	130	นางสาวตรีนุช เทียนทอง	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
161	137	นายทวิรัฐ รัตนเศรษฐ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
162	141	นางทัศนาพร เกษเมธีการุณ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
163	143	นางทัศนียา รัตนเศรษฐ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
164	150	นางสาวธณิกานต์ พรพงษาโรจน์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
165	154	นายธนะสิทธิ์ โควสุรัตน์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
166	155	นายธนัสถ์ ทวีเกื้อกูลกิจ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
167	157	นายธรรมนัส พรหมเผ่า	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
168	158	นายธรรมวิชญ์ โพธิพิพิธ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
169	174	นายพรชัย ตระกูลวรานนท์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
170	175	นายสมศักดิ์ คุณเงิน	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
171	176	นายนัทธี . ถิ่นสาคู	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
172	181	นายนิพันธ์ ศิริธร	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
173	188	นายนิโรธ สุนทรเลขา	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
174	195	นางบุญยิ่ง นิติกาญจนา	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
175	198	นายบุญสิงห์ วรินทร์รักษ์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
176	202	นายปฐมพงศ์ สูญจันทร์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
177	206	นายประทวน สุทธิอำนวยเดช	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
178	211	นายประสิทธิ์ มะหะหมัด	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
179	217	นายปริญญา ฤกษ์หร่าย	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
180	219	นายปัญญา จีนาคำ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
181	220	นางสาวปารีณา ไกรคุปต์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
182	225	นายไผ่ ลิกค์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
183	227	นายพงศ์กวิน จีงรุ่งเรืองกิจ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
184	229	นายพยม พรหมเพชร	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
185	231	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรชัย อินทร์สุข	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
186	235	นางพรรณสิริ กุลนาถศิริ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
187	238	นางสาวพัชรินทร์ ชำศิริพงษ์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
188	242	นางพิชชารัตน์ เลาหพงศ์ชนะ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
189	247	นางสาวพิมพ์พร พรพฤฒิพันธุ์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
190	253	นายพุทธิพงษ์ ปุณณกันต์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
191	259	นายไพบูลย์ นิติตะวัน	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
192	261	นางสาวไพลิน เทียนสุวรรณ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
193	264	นางสาวภริม พูลเจริญ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
194	265	นายภาคภูมิ บูลย์ประมุข	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
195	267	นางสาวภาดาท์ วรกานนท์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
196	270	นายภิญโญ นิโรจน์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
197	271	นายภูดิท อินสุวรรณ์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
198	275	นายมณเฑียร สงฆ์ประชา	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
199	284	นายมานัส อ่อนอ้าย	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
200	288	พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
201	289	นายยงยุทธ สุวรรณบุตร	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
202	294	รองศาสตราจารย์รงค์ บุญสวยขวัญ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
203	295	นายรณเทพ อนุวัฒน์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
204	309	นางสาววทันยา วงษ์โอภาสี	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
205	317	นายวัชระ ยาวอหะซัน	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
206	319	นายวัฒนา ช่างเหลา	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
207	322	นายวันชัย ปริญญาศิริ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
208	324	นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
209	327	นายวิเชียร ชวลิต	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
210	331	นายวิรัช รัตนเศรษฐ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
211	342	นายวีระกร คำประกอบ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
212	349	นายเพชรภูมิ อาภรณ์รัตน์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
213	359	นายศาสตรา ศรีปาน	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
214	362	นายศิริพงษ์ รัสมี	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
215	376	นายสมเกียรติ วอนเพียร	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
216	382	พลเอก สมชาย วิษณุวงศ์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
217	384	นายสมบัติ อำนาคะ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
218	386	นายสมพงษ์ โสภณ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
219	389	นายสมศักดิ์ เทพสุทิน	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
220	390	นายสมศักดิ์ พันธ์เกษม	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
221	395	นายสรวุฒิ เนื่องจำนงค์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
222	401	นายสะถิระ เผือกประพันธุ์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
223	402	นายสัญญา นิลสุพรรณ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
224	403	นายสัณหพจน์ สุขศรีเมือง	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
225	404	นายสันติ กีระนันทน์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
226	405	นายสันติ พร้อมพัฒน์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
227	406	นายสัมพันธ์ มะยูโซ๊ะ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
228	407	นายสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
229	411	นายสาธิต อุ่ยตระกูล	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
230	412	นายสายัณห์ ยุติธรรม	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
231	417	นายสิระ เจนจาคะ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
232	420	นายสุชาติ ชมกลิ่น	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
233	423	นายสุชาติ อุสาหะ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
234	426	นายสุทา ประทีป ณ ถลาง	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
235	430	นายสุพล ฟองงาม	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
236	436	นายสุรชาติ ศรีบุศกร	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
237	442	นายสุรศักดิ์ ชิงนวรรณ์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
238	444	นายสุรศักดิ์ อนรรฆพันธ์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
239	445	นายสุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
240	446	นายสุรสิทธิ์ วงศ์วิทยานันท์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
241	448	นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
242	456	นายอธิรัฐ รัตนเศรษฐ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
243	457	นายอนันต์ ผลอำนวย	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
244	460	นายอนุชา น้อยวงศ์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
245	461	นายอนุชา นาคาศัย	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
246	476	นายอรรถกร ศิริลัทธยากร	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
247	477	ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
248	479	นายอัครวัฒน์ อัศวเหม	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
249	480	นายอัฏฐพล โพธิพิพิธ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
250	485	นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
251	491	นายวัฒนา สิทธิวัง	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
252	498	นายเอกราช ช่างเหลา	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
253	499	นายเอี่ยม ทองใจสด	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
254	421	นายสุชาติ ตันเจริญ	พรรคพลังประชารัฐ	-
255	006	นายกรวีร์ ปริศนานันทกุล	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
256	008	นายกฤติเดช สันติวชิระกุล	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
257	021	นายกิตติชัย เรืองสวัสดิ์	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
258	032	นายเกียรติ เหลืองขจรวิทย์	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
259	033	นายเกื้อกูล ด่านชัยวิจิตร	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
260	040	นายคงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
261	052	นายจักรกฤษณ์ ทองศรี	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
262	078	นายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
263	079	นายฉลอง เทอดวีระพงศ์	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
264	082	นายชยุต ภุมมะกาญจนะ	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
265	095	นายชาดา ไทยเศรษฐ์	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
266	104	นายโชติพิพัฒน์ เตชะโสภณมณี	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
267	113	นายฐิตินันท์ แสงนาค	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
268	116	นายณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
269	132	นายไตรเทพ งามกมล	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
270	136	พันเอกเศรษฐพงค์ มะลิสุวรรณ	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
271	153	นายธนยศ ทิมสุวรรณ	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
272	177	นายสุชาติ โชคชัยวัฒนากร	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
273	197	นายบุญลือ ประเสริฐโสภา	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
274	200	นายปกรณ์ มุ่งเจริญพร	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
275	230	นายพรชัย อำนวยทรัพย์	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
276	246	นายพิบูลย์ รัชกิจประการ	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
277	249	นายพิษณุ พลธี	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
278	256	นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
279	263	นายภราดร ปริศนานันทกุล	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
280	272	นายภูมิศิษฏ์ คงมี	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
281	274	นายมณฑล โพธิ์คาย	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
282	280	นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
283	281	นายมานพ ศรีผึ้ง	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
284	291	นายยศวัฒน์ มาไพศาลสิน	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
285	299	นายรังสิกร ทิมาตฤกะ	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
286	303	นายรุ่งโรจน์ ทองศรี	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
287	313	นายวรศิษฎ์ เลียงประสิทธิ์	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
288	330	นายวิรัช พันธุมะผล	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
289	338	นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
290	341	นายมารุต มัสยวาณิช	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
291	353	นางสาวศรีนวล บุญลือ	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
292	358	นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
293	364	นายศิริวัฒน์ ขจรประศาสน์	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
294	366	นายศุภชัย ใจสมุทร	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
295	368	นายศุภชัย โพธิ์สุ	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
296	369	นางสาวศุภมาส อิศรภักดี	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
297	373	นายสนอง เทพอักษรณรงค์	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
298	379	นายสมเจตน์ ลิมปะพันธุ์	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
299	385	นายสมบูรณ์ ซารัมย์	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
300	396	นายสรอรรถ กลิ่นประทุม	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
301	399	นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
302	400	นายสฤษดิ์ บุตรเนียร	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
303	413	นายสำลี รักสุทธี	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
304	419	นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
305	443	นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
306	451	นายโสภณ ซารัมย์	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
307	455	นายอดิพงษ์ ฐิติพิทยา	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
308	459	นายอนาวิล รัตนสถาพร	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
309	471	นายอภิชา เลิศพชรกมล	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
310	482	นายอับดุลบาซิม อาบู	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
311	488	นายอาสพลธ์ สรรณ์ไตรภพ	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
312	489	นายอำนาจ วิลาวัลย์	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
313	494	นายเอกการ ซื่อทรงธรรม	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
314	088	นายสวาป เผ่าประทาน	พรรคภูมิใจไทย	-
315	463	นายอนุทิน ชาญวีรกูล	พรรคภูมิใจไทย	-
316	013	นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
317	030	นายเกษมสันต์ มีทิพย์	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
318	038	นายขวัญเลิศ พานิชมาท	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
319	044	นายคารม พลพรกลาง	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
320	048	นายจรัส คุ้มไข่น้ำ	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
321	065	นายจิรวัฒน์ อรัณยกานนท์	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
322	066	นายจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ์	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
323	085	พันตำรวจตรี ชวลิต เลาหอุดมพันธ์	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
324	109	นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
325	115	นางสาวณธีภัสร์ กุลเศรษฐสิทธิ์	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
326	119	นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
327	120	นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
328	122	นายณัฐพล สืบศักดิ์วงศ์	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
329	124	นายณัฐวุฒิ บัวประทุม	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
330	138	นายทวีศักดิ์ ทักษิณ	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
331	139	นายทศพร ทองศิริ	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
332	140	นายทองแดง เบ็ญจะปัก	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
333	148	นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
334	156	นายมานพ คีรีภูวดล	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
335	159	นายธัญญ์วาริน สุขะพิสิษฐ์	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
336	160	นายธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
337	166	นายธีรัจชัย พันธุมาศ	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
338	180	นายนิติพล ผิวเหมาะ	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
339	199	นางสาวเบญจา แสงจันทร์	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
340	201	นายปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
341	203	นายปดิพัทธ์ สันติภาดา	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
342	215	นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
343	216	นายปริญญา ช่วยเกตุ คีรีรัตน์	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
344	241	นายพิจารณ์ เชาวพัฒนวงศ์	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
345	245	นายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
346	250	นายพีรเดช คำสมุทร	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
347	300	นายรังสิมันต์ โรม	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
348	310	นายวรภพ วิริยะโรจน์	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
349	311	นางสาววรรณวรี ตะล่อมสิน	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
350	312	นางสาววรรณวิภา ไม้สน	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
351	326	นายวาโย อัศวรุ่งเรือง	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
352	329	นายวินท์ สุธีรชัย	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
353	333	นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
354	357	นายศักดินัย นุ่มหนู	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
355	361	นางสาวศิริกัญญา ตันสกุล	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
356	374	นายสมเกียรติ ไชยวิสุทธิกุล	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
357	375	นายสมเกียรติ ถนอมสินธุ์	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
358	381	นายสมชาย ฝั่งชลจิตร	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
359	425	นางสาวสุทธวรรณ สุบรรณ ณ อยุธยา	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
360	428	นายสุเทพ อู่อ้น	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
361	431	พลตำรวจตรีสุพิศาล ภักดีนฤนาถ	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
362	437	นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
363	440	รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
364	452	นายองค์การ ชัยบุตร	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
365	473	นายอภิชาติ ศิริสุนทร	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
366	475	นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
367	497	นายเอกภพ เพียรพิเศษ	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
368	045	นายคำพอง เทพาคำ	พรรคก้าวไกล	งดออกเสียง
369	347	นายวุฒินันท์ บุญชู	พรรคก้าวไกล	-
370	098	นายชุมพล จุลใส	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
371	478	นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
372	002	ศาสตราจารย์กนก วงษ์ตระหง่าน	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
373	014	นางกันตวรรณ ตันเถียร	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
374	016	นายพิสิฐ ลี้อาธรรม	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
375	031	นายเกียรติ สิทธีอมร	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
376	061	นางสาวจิตภัสร์ ตั้น กฤดากร	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
377	071	นายอิสระ เสรีวัฒนวุฒิ	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
378	073	นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
379	089	นายชัยชนะ เดชเดโช	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
380	093	นายชัยวุฒิ บรรณวัฒน์	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
381	097	นายชินวรณ์ บุณยเกียรติ	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
382	129	นายเดชอิศม์ ขาวทอง	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
383	134	นายถาวร เสนเนียม	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
384	147	นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
385	161	นายธารา ปิตุเตชะ	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
386	162	นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
387	173	นายนริศ ขำนุรักษ์	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
388	189	นางสาวแนน บุณย์ธิดา สมชัย	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
389	190	นายบัญญัติ เจตนจันทร์	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
390	191	นายบัญญัติ บรรทัดฐาน	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
391	204	นายประกอบ รัตนพันธ์	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
392	209	นายประมวล พงศ์ถาวราเดช	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
393	228	นายพนิต วิกิตเศรษฐ์	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
394	248	นางสาวพิมพ์ภัทรา วิชัยกุล	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
395	251	นางสาวพิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
396	268	นายภานุ ศรีบุศยกาญจน์	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
397	277	นายมนตรี ปาน้อยนนท์	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
398	301	นางสาวรังสิมา รอดรัศมี	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
399	308	นางสาววชิราภรณ์ กาญจนะ	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
400	334	นายวิวรรธน์ นิลวัชรมณี	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
401	343	นายวีระชัย วีระเมธีกุล	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
402	348	นายวุฒิพงษ์ นามบุตร	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
403	355	นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
404	363	นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
405	380	นายสมชาติ ประดิษฐพร	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
406	398	นายสราวุธ อ่อนละมัย	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
407	408	นายสาคร เกี่ยวข้อง	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
408	409	นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
409	410	นายสาธิต ปิตุเตชะ	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
410	415	พันโทสินธพ แก้วพิจิตร	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
411	416	นายสินิตย์ เลิศไกร	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
412	424	นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
413	447	พลตำรวจตรีสุรินทร์ ปาลาเร่	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
414	453	นายองอาจ คล้ามไพบูลย์	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
415	470	นายอภิชัย เตชะอุบล	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
416	474	นายสุทัศน์ เงินหมื่น	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
417	481	นายอันวาร์ สาและ	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
418	484	นายอัศวิน วิภูศิริ	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
419	492	นายอิสสระ สมชัย	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
420	084	นายชวน หลีกภัย	พรรคประชาธิปัตย์	งดออกเสียง
421	207	นายประภัตร โพธสุธน	พรรคชาติไทยพัฒนา	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
422	315	นายวราวุธ ศิลปอาชา	พรรคชาติไทยพัฒนา	เห็นด้วย
423	072	นายเผดิมชัย สะสมทรัพย์	พรรคชาติไทยพัฒนา	งดออกเสียง
424	074	นายจุลพันธ์ โนนศรีชัย	พรรคชาติไทยพัฒนา	งดออกเสียง
425	125	นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ	พรรคชาติไทยพัฒนา	งดออกเสียง
426	165	นายธีระ วงศ์สมุทร	พรรคชาติไทยพัฒนา	งดออกเสียง
427	170	นายนพดล มาตรศรี	พรรคชาติไทยพัฒนา	งดออกเสียง
428	178	นายนิกร จำนง	พรรคชาติไทยพัฒนา	งดออกเสียง
429	240	นายพาณุวัฒณ์ สะสมทรัพย์	พรรคชาติไทยพัฒนา	งดออกเสียง
430	394	นายสรชัด สุจิตต์	พรรคชาติไทยพัฒนา	งดออกเสียง
431	449	นายเสมอกัน เที่ยงธรรม	พรรคชาติไทยพัฒนา	งดออกเสียง
432	465	นายอนุรักษ์ จุรีมาศ	พรรคชาติไทยพัฒนา	งดออกเสียง
433	152	นางสาวธนภร โสมทองแดง	พรรคเสรีรวมไทย	ไม่เห็นด้วย
434	172	นางสาวนภาพร เพ็ชร์จินดา	พรรคเสรีรวมไทย	ไม่เห็นด้วย
435	210	นายประสงค์ บูรณ์พงศ์	พรรคเสรีรวมไทย	ไม่เห็นด้วย
436	254	นายเพชร เอกกำลังกุล	พรรคเสรีรวมไทย	ไม่เห็นด้วย
437	304	นายเรวัต วิศรุตเวช	พรรคเสรีรวมไทย	ไม่เห็นด้วย
438	318	นายวัชรา ณ วังขนาย	พรรคเสรีรวมไทย	ไม่เห็นด้วย
439	332	นายวิรัตน์ วรศสิริน	พรรคเสรีรวมไทย	ไม่เห็นด้วย
440	336	พลตำรวจโทวิศณุ ม่วงแพรสี	พรรคเสรีรวมไทย	ไม่เห็นด้วย
441	450	พลตำรวจเอกเสรีพิศุทธ์ เตมียเวส	พรรคเสรีรวมไทย	ไม่เห็นด้วย
442	490	นายอำไพ กองมณี	พรรคเสรีรวมไทย	ไม่เห็นด้วย
443	026	นายกูเฮง ยาวอหะซัน	พรรคประชาชาติ	ไม่เห็นด้วย
444	108	นายซูการ์โน มะทา	พรรคประชาชาติ	ไม่เห็นด้วย
445	325	พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง	พรรคประชาชาติ	ไม่เห็นด้วย
446	388	นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์	พรรคประชาชาติ	ไม่เห็นด้วย
447	483	นายอับดุลอายี สาแม็ง	พรรคประชาชาติ	ไม่เห็นด้วย
448	003	นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	พรรคประชาชาติ	-
449	464	นายอนุมัติ ซูสารอ	พรรคประชาชาติ	-
450	183	นายนิยม วิวรรธนดิฐกุล	พรรคเศรษฐกิจใหม่	เห็นด้วย
451	269	นายภาสกร เงินเจริญกุล	พรรคเศรษฐกิจใหม่	เห็นด้วย
452	279	นายมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์	พรรคเศรษฐกิจใหม่	เห็นด้วย
453	285	นางมารศรี ขจรเรืองโรจน์	พรรคเศรษฐกิจใหม่	เห็นด้วย
454	432	นายสุภดิช อากาศฤกษ์	พรรคเศรษฐกิจใหม่	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
455	286	นายมิ่งขวัญ แสงสุวรรณ์	พรรคเศรษฐกิจใหม่	ไม่เห็นด้วย
456	011	นางสาวกวินนาถ ตาคีย์	พรรคพลังท้องถิ่นไท	งดออกเสียง
457	034	ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม	พรรคพลังท้องถิ่นไท	งดออกเสียง
458	059	นายจารึก ศรีอ่อน	พรรคพลังท้องถิ่นไท	งดออกเสียง
459	087	นายชัชวาลล์ คงอุดม	พรรคพลังท้องถิ่นไท	งดออกเสียง
460	169	นายนพดล แก้วสุพัฒน์	พรรคพลังท้องถิ่นไท	งดออกเสียง
461	223	นางสาวปิยะรัฐชย์ ติยะไพรัช	พรรคเพื่อชาติ	ไม่เห็นด้วย
462	257	นายเพชรวรรต วัฒนพงศศิริกุล	พรรคเพื่อชาติ	ไม่เห็นด้วย
463	306	นางลินดา เขิดชัย	พรรคเพื่อชาติ	ไม่เห็นด้วย
464	371	นายสงคราม กิจเลิศไพโรจน์	พรรคเพื่อชาติ	ไม่เห็นด้วย
465	487	นายอารี ไกรนรา	พรรคเพื่อชาติ	ไม่เห็นด้วย
466	039	นายเขตรัฐ เหล่าธรรมทัศน์	พรรครวมพลังประชาชาติไทย	เห็นด้วย
467	057	นางสาวจุฑาทัตต เหล่าธรรมทัศน์	พรรครวมพลังประชาชาติไทย	เห็นด้วย
468	255	นางสาวเพชรชมพู กิจบูรณะ	พรรครวมพลังประชาชาติไทย	เห็นด้วย
469	429	นายสุพล จุลใส	พรรครวมพลังประชาชาติไทย	เห็นด้วย
470	469	นางสาวอนุสรี ทับสุวรรณ	พรรครวมพลังประชาชาติไทย	เห็นด้วย
471	126	นายดล เหตระกูล	พรรคชาติพัฒนา	งดออกเสียง
472	146	นายเทวัญ ลิปตพัลลภ	พรรคชาติพัฒนา	งดออกเสียง
473	316	นายวัชรพล โตมรศักดิ์	พรรคชาติพัฒนา	งดออกเสียง
474	392	นายสมัคร ป้องวงษ์	พรรคชาติพัฒนา	งดออกเสียง
475	290	นายยรรยงก์ ถนอมพิชัยธำรง	พรรครักษ์ผืนป่าประเทศไทย	เห็นด้วย
476	128	นายดำรงค์ พิเดช	พรรครักษ์ผืนป่าประเทศไทย	งดออกเสียง
477	218	นายปรีดา บุญเพลิง	พรรครวมไทยเพื่อประชาชน	เห็นด้วย
478	273	นายมงคลกิตติ์ สุขสินธารานนท์	พรรคไทยศรีวิไลย์	ไม่ลงคะแนนเสียง
479	004	นายพีระวิทย์ เรื่องลือดลภาค	พรรคไทรักธรรม	เห็นด้วย
480	244	นายพิเชษฐ สถิรชวาล	พรรคประชาธรรมไทย	เห็นด้วย
481	438	นายสุรทิน พิจารณ์	พรรคประชาธิปไตยใหม่	เห็นด้วย
482	377	นางนันทนา สงฆ์ประชา	พรรคประชาภิวัฒน์	เห็นด้วย
483	365	นางสาวศิลัมพา เลิศนุวัฒน์	พรรคพลเมืองไทย	เห็นด้วย
484	135	พลตรี ทรงกลด ทิพย์รัตน์	พรรคพลังชาติไทย	เห็นด้วย
485	041	นายคฑาเทพ เตชะเดชเรืองกุล	พรรคพลังไทยรักไทย	เห็นด้วย
486	296	นายระวี มาศฉมาดล	พรรคพลังธรรมใหม่	เห็นด้วย
487	179	นายนิคม บุญวิเศษ	พรรคพลังปวงชนไทย	ไม่เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
488	001	พลเอก กนิษฐ์ ชาญปรีชญา	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
489	002	นายกรรณภาว์ ธนภรรคภวิน	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
490	003	พลตรี กลชัย สุวรรณบูรณ์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
491	006	นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
492	007	นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
493	008	นายกำพล เลิศเกียรติดำรงค์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
494	009	นายกิตติ วะสีนนท์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
495	010	นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
496	011	นายกูรดิสถ์ จันทร์ศรีชวาลา	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
497	012	นายเกียว แก้วสุทอ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
498	013	นายไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
499	014	นายขวัญชาติ วงศ์ศุภรานันต์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
500	016	นายจเด็จ อินสว่าง	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
501	017	นายจรินทร์ จักกะพาก	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
502	018	พลโท จเรศักณ์ อานุภาพ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
503	020	พลตำรวจโท จิตติ รอดบางยาง	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
504	021	นางจินตนา ชัยยวรรณาการ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
505	022	นายจิรชัย มูลทองโร่ย	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
506	023	นางจิรดา สงฆ์ประชา	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
507	024	พลเอก จิรพงศ์ วรรณรัตน์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
508	025	พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
509	026	นายเจตน์ ศิรธรานนท์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
510	027	นายเจน นำชัยศิริ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
511	028	นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
512	029	พลเอก ฉัตรเฉลิม เฉลิมสุข	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
513	030	พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
514	031	นายเฉลา พวงมาลัย	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
515	032	พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
516	033	นายเฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
517	034	นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
518	035	นายเฉลียว เกาะแก้ว	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
519	036	นายจัตุรงค์ เสริมสุข	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
520	037	พลเอก ชยุติ สุวรรณมาศ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
521	038	นายชลิต แก้วจินดา	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
522	039	พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
523	041	พลเรือเอก ชัยวัฒน์ เอี่ยมสมุทร	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
524	042	นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
525	043	พลเอก ชาตอุดม ติตถะสิริ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
526	044	พลเรือเอกชุมนุม อาจวงษ์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
527	045	พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
528	046	พลเอก เชวงศักดิ์ ทองสลวย	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
529	047	ว่าที่ร้อยตรี เชิดศักดิ์ จำปาเทศ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
530	048	นายเชิดศักดิ์ สันติวรวุฒิ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
531	049	นายซากีย์ พิทักษ์คุมพล	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
532	050	พลเรือเอก ฐนิธ กิตติอำพน	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
533	051	พลเรือเอก ณรงค์ พิพัฒนาศัย	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
534	052	นายณรงค์ รัตนานุกูล	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
535	053	นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
536	054	นายณรงค์ อ่อนสอาด	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
537	056	พลเอก ดนัย มีชูเวท	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
538	057	นางดวงพร รอดพยาธิ์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
539	058	นางสาวดาวน้อย สุทธินิภาพันธ์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
540	059	นายดิเรกฤทธิ์ เจนครองธรรม	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
541	060	นายดุสิต เชมะศักดิ์ชัย	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
542	061	พลตำรวจเอก เดชณรงค์ สุทธิชาญบัญชา	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
543	062	พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิวิชัย	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
544	063	พลอากาศเอก ตรีทศ สนแจ้ง	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
545	064	นายตวง อันทะไชย	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
546	065	พลเอก ไตรโรจน์ ครุธเวโช	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
547	066	นายถนัด มานะพันธุ์นิยม	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
548	067	นายถวิล เปลี่ยนศรี	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
549	069	พลอากาศเอก ถาวร มณีพฤกษ์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
550	070	นายทรงเดช เสมอคำ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
551	071	พลเอก ทวีป เนตรนิยม	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
552	072	นายทวีวงษ์ จุลกมนตรี	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
553	073	นางทัศนา ยุวานนท์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
554	075	พลเอก เทพพงศ์ ทิพยจันทร์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
555	076	พลเอก ธงชัย สาระสุข	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
556	077	พลเอก ธนะศักดิ์ ปฏิมาประกร	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
557	078	พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
558	079	นายธานี สุโชดายน	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
559	080	นายธานี อ่อนละเอียด	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
560	081	พลเอก ธีรเดช มีเพียร	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
561	082	นายอภิชาติ โตดิลกเวชช์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
562	083	พลเรือเอก นพดล โชคระดา	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
563	084	พลเอก นพดล อินทปัญญา	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
564	085	พลเอก นาวิน ดำริกาญจน์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
565	086	นายนิพนธ์ นาคสมภพ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
566	087	พลเอก นิวัตร มีนะโยธิน	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
567	088	ศาสตราจารย์นิสดารก์ เวชยานนท์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
568	089	นายนิอาแช ซีอุเซ็ง	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
569	090	นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
570	091	นายบรรชา พงศ์อายุกูล	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
571	092	พลเอก บุญธรรม โอริส	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
572	093	นายบุญมี สุระโคตร	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
573	094	นายบุญส่ง ไข่เกษ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
574	095	พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
575	096	นางเบญจรัตน์ จริยธาราสิทธิ์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
576	097	หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
577	098	พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
578	099	นายประดิษฐ์ เหลืองอร่าม	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
579	100	นางประภาศรี สุฉันทบุตร	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
580	101	นายประมนต์ สุธีวงศ์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
581	102	นายประมาณ สว่างญาติ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
582	103	ร้อยเอก ประยุทธ เสาวคนธ์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
583	104	นางประยูร เหล่าสายเชื้อ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
584	105	พลเอก ประสาท สุขเกษตร	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
585	106	นายประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
586	107	พลตำรวจตรี ปรัชญ์ชัย ใจชาญสุขกิจ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
587	108	พลเอก ปรีชา จันทร์โอชา	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
588	109	นายปรีชา บัววิรัตน์เลิศ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
589	110	นายปัญญา งานเลิศ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
590	111	พลเอก ปัฐมพงศ์ ประถมภัฏ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
591	112	นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
592	113	นางสาวปิยฉัฏฐ์ วันเฉลิม	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
593	114	นายปิยพันธุ์ นิมมานเหมินท์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
594	115	พลเอก โปฎก บุนนาค	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
595	116	นางผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
596	121	พลเรือเอก พะจุณณ์ ตามประทีป	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
597	122	พลเรือเอก พัลลภ ตมิศานนท์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
598	123	นางพิกุลแก้ว ไกรฤกษ์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
599	124	นายพิทักษ์ ไชยเจริญ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
600	125	พลเอก พิศณุ พุทธวงศ์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
601	127	พลตำรวจโท พิสัณห์ จุลดิลก	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
602	128	พลเอก พิสิทธิ์ สิทธิสาร	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
603	129	นายพีระศักดิ์ พอจิต	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
604	130	นางเพ็ญพักตร์ ศรีทอง	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
605	131	พลเอก ไพชยนต์ ค้าทันเจริญ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
606	132	นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
607	133	นายไพโรจน์ พ่วงทอง	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
608	134	พลเอก ไพโรจน์ พานิชสมัย	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
609	136	นายภาณุ อุทัยรัตน์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
610	137	นายมณเฑียร บุญตัน	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
611	139	นายมหรรณพ เดชวิทักษ์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
612	140	พลเอก มารุต ปัชโชตะสิงห์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
613	141	พันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
614	142	พลเอก ยอดยุทธ บุญญาธิการ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
615	143	พันตำรวจเอก ยุทธกร วงเวียน	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
616	144	นายยุทธนา ทัพเจริญ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
617	145	นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
618	146	นายวิชัย ทิตตภักดี	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
619	147	นางสาวเรณู ตังคจิวางกูร	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
620	148	นายลักษณ์ วจนานวัช	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
621	150	พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
622	151	พลเอก เลิศฤทธิ์ เวชสวรรค์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
623	152	ว่าที่ร้อยตรี วงศ์สยาม เพ็งพานิชภักดี	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
624	153	พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
625	154	นางวรารัตน์ อติแพทย์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
626	155	พลเอก วราห์ บุญญะสิทธิ์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
627	156	พลเอก วลิต โรจนภักดี	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
628	157	พลเอก วสันต์ สุริยมงคล	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
629	158	พลเอก วัฒนา สรรพานิช	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
630	160	นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
631	161	พลเอก วิชิต ยาทิพย์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
632	162	นายวิทยา ผิวผ่อง	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
633	163	พลเอก วินัย สร้างสุขดี	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
634	164	พลตำรวจโท วิบูลย์ บางท่าไม้	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
635	165	นางสาววิบูลย์ลักษณ์ ร่วมรักษ์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
636	166	นายวิรัตน์ เกสสมบูรณ์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
637	167	นางสาววิไลลักษณ์ อรินทมะพงษ์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
638	168	นายวิวรรธน์ แสงสุริยะฉัตร	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
639	169	นายวิสุทธิ์ ศรีสุพรรณ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
640	170	นายวีระศักดิ์ ฟูตระกูล	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
641	171	นายวีระศักดิ์ โควสุรัตน์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
642	172	นายวีระศักดิ์ ภูครองหิน	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
643	173	พลเอก วีรัณ ฉันทศาสตร์โกศล	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
644	174	นายวุฒิพันธุ์ วิชัยรัตน์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
645	175	นายศรีศักดิ์ วัฒนพรมงคล	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
646	176	นายศักดิ์ชัย ธนบุญชัย	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
647	177	นายศักดิ์ไทย สุรกิจบวร	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
648	178	พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
649	179	พลตำรวจโท ศานิตย์ มหถาวร	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
650	181	พลเรือเอก ศิษฐวัชร วงษ์สุวรรณ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
651	182	นายศุภชัย สมเจริญ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
652	183	พลเอก ศุภรัตน์ พัฒนาวิสุทธิ์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
653	184	พลเอก สกนธ์ สัจจานิตย์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
654	185	พลเอก สกล ชื่นตระกูล	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
655	186	หม่อมหลวงสกุล มาลากุล	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
656	188	พลเรือโท สนธยา น้อยฉายา	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
657	189	พลเอก สนธยา ศรีเจริญ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
658	190	พลเอก สนั่น มะเริงสิทธิ์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
659	191	ศาสตราจารย์พิเศษสม จาตุศรีพิทักษ์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
660	193	นายสมชาย ชาญณรงค์กุล	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
661	194	นายสมชาย เสียงหลาย	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
662	195	นายสมชาย แสวงการ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
663	196	นายสมชาย หาญหิรัญ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
664	197	นายสมเดช นิลพันธุ์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
665	198	พลตำรวจโท สมบัติ มิลินทจินดา	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
666	199	นายสมบูรณ์ งามลักษณ์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
667	200	นายสมพล เกรียติไพบูลย์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
668	201	นายสมศักดิ์ โชติรัตนะศิริ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
669	202	พลตำรวจโท สมหมาย กองวิสัยสุข	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
670	203	พลเอก สมหมาย เกาฏีระ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
671	204	พลเอก สราวุฒิ ชลออยู่	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
672	205	นายสวัสดิ์ สมัครพงศ์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
673	206	พลเอก สสิน ทองภักดี	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
674	207	นายสังศิต พิริยะรังสรรค์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
675	208	นายสัญชัย จุลมนต์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
676	209	นายสาธิต เหล่าสุวรรณ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
677	210	นายสำราญ ครรชิต	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
678	211	พลเอก สำเริง ศิวาดำรงค์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
679	212	พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
680	213	พลอากาศเอก สุจินต์ แช่มช้อย	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
681	214	นายสุชัย บุตรสาระ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
682	215	นายสุธี มากบุญ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
683	216	นางสุนี จึงวิโรจน์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
684	217	นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
685	218	นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
686	219	พลเอก สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
687	220	นายสุรเดช จิรัฐิติเจริญ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
688	221	พลเอก สุรพงษ์ สุวรรณอัตถ์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
689	222	พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
690	223	นายสุรสิทธิ์ ตรีทอง	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
691	224	นายสุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
692	225	นายสุวรรณ เลิศปัญญาโรจน์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
693	226	นางสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
694	227	นายเสรี สุวรรณภานนท์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
695	228	พลเอก อกนิษฐ์ หมื่นสวัสดิ์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
696	229	พลอากาศเอก อดิศักดิ์ กลั่นเสนาะ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
697	230	พลตำรวจเอก อดุลย์ แสงสิงแก้ว	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
698	231	พลเอก อนันตพร กาญจนรัตน์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
699	232	นายอนุมัติ อาหมัด	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
700	233	นายอนุศักดิ์ คงมาลัย	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
701	235	นางอภิรดี ตันตราภรณ์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
702	237	นายอมร นิลเปรม	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
703	238	นายออน กาจกระโทก	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
704	239	พลเอก อักษรา เกิดผล	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
705	240	นายอับดุลฮาลิม มินซาร์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
706	241	พลเอก อาชาไนย ศรีสุข	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
707	242	พลโท อำพน ชูประทุม	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
708	243	นายอำพล จินดาวัฒนะ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
709	244	พลเรือเอก อิทธิคมน์ ภมรสูต	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
710	245	นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
711	246	นายอุดม วรัญญูรัฐ	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
712	247	พลเอก อุดมชัย ธรรมสาโรรัชต์	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
713	248	นายอุปกิต ปางจรียางกูร	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
714	249	พลเอก อู้ด เบื้องบน	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
715	250	พลตรีโอสถ ภาวิไล	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย
716	117	คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์	สมาชิกวุฒิสภา	ไม่เห็นด้วย
717	120	นายพลเดช ปิ่นประทีป	สมาชิกวุฒิสภา	ไม่เห็นด้วย
718	126	นายพิศาล มาณวพัฒน์	สมาชิกวุฒิสภา	ไม่เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
719	004	นายกล้านรงค์ จันทิก	สมาชิกวุฒิสภา	งดออกเสียง
720	015	นายคำนูณ สิทธิสมาน	สมาชิกวุฒิสภา	งดออกเสียง
721	119	นายพรเพชร วิชิตชลชัย	สมาชิกวุฒิสภา	งดออกเสียง
722	159	นายวันชัย สอนศิริ	สมาชิกวุฒิสภา	งดออกเสียง
723	187	นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์	สมาชิกวุฒิสภา	งดออกเสียง
724	234	นายอนุศาสน์ สุวรรณมงคล	สมาชิกวุฒิสภา	งดออกเสียง
725	005	นายกษิดิศ อาชวคุณ	สมาชิกวุฒิสภา	-
726	019	พลตำรวจเอก จักรทิพย์ ชัยจินดา	สมาชิกวุฒิสภา	-
727	040	พลอากาศเอก มานัต วงษ์วาทย์	สมาชิกวุฒิสภา	-
728	055	พลเอก ณัฐ อินทรเจริญ	สมาชิกวุฒิสภา	-
729	068	นายถาวร เทพวิมลเพชรกุล	สมาชิกวุฒิสภา	-
730	074	ศาสตราจารย์ ร้อยเอกทินพันธุ์ นาคะตะ	สมาชิกวุฒิสภา	-
731	118	พลเอก พรพิพัฒน์ เบญญศรี	สมาชิกวุฒิสภา	-
732	135	นางสาวภัทรา วรามิตร	สมาชิกวุฒิสภา	-
733	138	พลอากาศเอก มนัส รูปขจร	สมาชิกวุฒิสภา	-
734	149	พลเรือเอก ลือชัย รุดดิษฐ์	สมาชิกวุฒิสภา	-
735	180	นางศิรินา ปวโรฬารวิทยา	สมาชิกวุฒิสภา	-
736	192	พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม	สมาชิกวุฒิสภา	-
737	236	พลเอก อภิรัชต์ คงสมพงษ์	สมาชิกวุฒิสภา	-

เครื่องหมาย - (ยัติภังค์) หมายถึง ผู้ไม่ลงมติ/ผู้ลาประชุม/ผู้ขาดการประชุม

หมายเหตุ

มีสมาชิกฯ ขอใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเพิ่มเติมด้วยวาจา ดังนี้

347	นายวุฒินันท์ บุญชู	พรรคก้าวไกล	ไม่เห็นด้วย
068	นายถาวร เทพวิมลเพชรกุล	สมาชิกวุฒิสภา	เห็นด้วย

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

นายชวน หลีกภัย ประธานรัฐสภา

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย รองประธานรัฐสภา

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ขอเชิญเจ้าของญัตติเสนอครับ

นายอรรถกร ศิริลัทธยากร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม อรรถกร ศิริลัทธยากร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ จังหวัดฉะเชิงเทรา ในฐานะตัวแทนของวิป (Whip) ฝ่ายรัฐบาลนะครับ ขอเสนอจำนวนกรรมาธิการวิสามัญก่อนรับหลักการ จำนวน ๔๕ ท่าน ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : สมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ถ้าไม่มีความเห็นเป็นอย่างอื่น ก็ถือว่ามติที่ประชุมให้ตั้งกรรมาธิการ ๔๕ ท่านครับ ขอเชิญเลขาธิการได้แจ้งจำนวนของแต่ละกลุ่มครับ

(นายจิรายุ ห่วงทรัพย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เชิญคุณจิรายุครับ

นายจิรายุ ห่วงทรัพย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม จิรายุ ห่วงทรัพย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร มีความเห็นต่างครับเรื่องของการตั้งจำนวนกรรมาธิการ จะขออนุญาตเสนอให้มีจำนวนแค่ ๒๐ ท่าน ขอผู้รับรองครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ถ้าอย่างนั้นผมสอบถามใหม่นะครับ เสนอตั้งกรรมาธิการ ๔๕ คน คุณจิรายุเห็นควรตั้ง ๒๐ คนใช่ไหมครับ

นายจิรายุ ห่วงทรัพย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผมขอถอนครับ แต่จะขอเสนอกรอบการพิจารณาได้เลยไหมครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : เดี๋ยวครับ ขอถามที่ประชุมก่อนครับ ต้องตั้งกรรมาธิการก่อนครับ ตกลงว่าที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้งกรรมาธิการ ๔๕ คน

ต่อไปขอเชิญท่านเลขาธิการช่วยรายงานว่าจำนวนสัดส่วนของแต่ละพรรคของแต่ละกลุ่มเป็นอย่างไรครับ

ว่าที่ร้อยตำรวจตรี อาพัทธ์ สุขะนันท์ (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) : จำนวนคณะกรรมาธิการ ๔๕ ท่าน ท่านสมาชิกวุฒิสภา จำนวน ๑๕ ท่าน ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๓๐ ท่าน ประกอบด้วย พรรคเพื่อไทย จำนวน ๘ ท่าน พรรคพลังประชารัฐ จำนวน ๘ ท่าน พรรคภูมิใจไทย จำนวน ๔ ท่าน พรรคก้าวไกล จำนวน ๓ ท่าน พรรคประชาธิปัตย์ จำนวน ๓ ท่าน พรรคชาติไทยพัฒนา จำนวน ๑ ท่าน พรรคเสรีรวมไทย จำนวน ๑ ท่าน พรรคประชาชาติ จำนวน ๑ ท่าน และพรรคเศรษฐกิจใหม่ จำนวน ๑ ท่านครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ต่อไปสมาชิกวุฒิสภาเสนอครับ

นายสมชาย แสวงการ สมาชิกวุฒิสภา (สรรหา) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพครับ ผม สมชาย แสวงการ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ขอเสนอ

รายชื่อกรรมาธิการในสัดส่วนของวุฒิสภา จำนวน ๑๕ ท่าน ดังนี้ครับ ๑. นายกล้านรงค์ จันทิก ๒. ศาสตราจารย์พิเศษกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์ ๓. นายจเด็จ อินสว่าง ๔. นายเจตน์ ศิรธรานนท์ ๕. พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์ ๖. นายดิเรกฤทธิ์ เจนครองธรรม ๗. นายตวง อันทะไชย ๘. นายถวิล เปลี่ยนศรี ๙. นายมหรรณพ เดชวิทักษ์ ๑๐. นางวรารัตน์ อติแพทย์ ๑๑. นายวีระศักดิ์ โควสุรัตน์ ๑๒. พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ๑๓. นายสมชาย แสวงการ ๑๔. นางสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์ และ ๑๕. นายเสรี สุวรรณภานนท์ ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ผู้รับรองถูกต้องครับ ต่อไปพรรคเพื่อไทย ๘ ท่านครับ

นายชลน่าน ศรีแก้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (น่าน) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ชลน่าน ศรีแก้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดน่าน พรรคเพื่อไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ในนามของพรรคเพื่อไทยต้องกราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพครับ พรรคเพื่อไทยไม่อาจร่วมที่จะเป็นกรรมาธิการกับรัฐสภาในการพิจารณารอรับหลักการได้ ขอไม่ตั้งกรรมาธิการในนามพรรคเพื่อไทย และไม่ขออยู่ร่วมสังฆกรรมครับ ขอบพระคุณท่านประธานครับ

- ๓๐๐/๑

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านชลน่านครับ ไม่อยู่รับทราบพระบรมราชโองการปิดสมัยประชุมหน่อยหรือครับ พรรคพลังประชารัฐ เชิญครับ

นายอรรถกร ศิริลัทธยากร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ผม อรรถกร ศิริลัทธยากร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ ขอเสนอกรรมาธิการวิสามัญในสัดส่วนของพรรคพลังประชารัฐ ๘ ท่าน ดังนี้ ๑. นายวิรัช รัตนเศรษฐ ๒. นายวิเชียร ชวลิต ๓. นายสุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์ ๔. นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ ๕. นายไพบูลย์ นิติตะวัน ๖. นายบุญสิงห์ วรินทร์รักษ์ ๗. รองศาสตราจารย์ ดอกเตอร์รงค์ บุญสวยขวัญ ๘. นายสุชาติ อุสาหะ ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ผู้รับรองถูกต้อง ต่อไปพรรคภูมิใจไทย ๔ ท่านครับ

นายสฤษดิ์ บุตรเนียร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ปราจีนบุรี) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายสฤษดิ์ บุตรเนียร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ขอเสนอรายชื่อคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อแก้ไขรัฐธรรมนูญ ๔ ท่านดังต่อไปนี้ ๑. นายศุภชัย ใจสมุทร ๒. นายวิรัช พันธุมะผล ๓. นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช ๔. นายณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ต่อไปพรรคก้าวไกล ๓ ท่านครับ

นายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : เรียนท่านประธาน ผม รังสิมันต์ โรม ส.ส. พรรคก้าวไกล ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ก่อนที่จะรายงานผมอยากจะเรียนท่านประธานเพื่อหารือว่าตามมาตรา ๑๖๓ แห่งรัฐธรรมนูญกำหนดว่า รัฐมนตรีย่อมมีสิทธิเข้าประชุมและแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมสภา แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน เว้นแต่เป็นการออกเสียงลงคะแนนในสภาผู้แทนราษฎร ในกรณีที่รัฐมนตรีผู้นั้นเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย ประเด็นก็คือว่า

นี่คือการประชุมร่วมของรัฐสภาซึ่งรัฐมนตรีไม่มีสิทธิลงคะแนน แล้วผมก็เห็นด้วยตาของผมเองว่ารัฐมนตรีบางท่านได้กดปุ่มลงคะแนน คำถามก็คือว่านี่คือการลงคะแนนที่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๑๖๓ หรือไม่ ผมก็ขอให้ท่านประธานช่วยตรวจสอบบทบัญญัติดังกล่าวด้วยครับ

ในส่วนของการเสนอชื่อ พรรคก้าวไกลเรายืนยันว่าการเสนอชื่อเพื่อตั้งกรรมาธิการนี้เป็นการถ่วงเวลา พรรคก้าวไกลเราไม่อาจจะสังฆกรรมได้ แล้วเราจะเดินหน้าเพื่อขับเคลื่อนในการแก้ไขรัฐธรรมนูญต่อไป แต่การแก้ไขในรัฐธรรมนูญของพวกเราเราคงจะไม่สามารถยอมรับให้ ส.ว. ที่มาจากเผด็จการ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ต่อไปเชิญพรรคประชาธิปัตย์ ๓ ท่านครับ

นายรังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขอให้ท่านประธานวินิจฉัยข้อกฎหมายด้วยนะครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ผิดกฎหมายต้องไปร้องศาลรัฐธรรมนูญเลย ไม่มีอะไรเป็นข้อขัดข้องครับ เชิญพรรคประชาธิปัตย์ ๓ ท่านครับ

นายวิวรรธน์ นิลวัชรมณี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุราษฎร์ธานี) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพครับ กระผม นายวิวรรธน์ นิลวัชรมณี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุราษฎร์ธานี พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ขอเสนอรายชื่อคณะกรรมาธิการวิสามัญในสัดส่วนของพรรคประชาธิปัตย์ ๓ ท่าน ดังนี้ครับ ๑. นายอิสสระ สมชัย ๒. นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ ๓. นายราเมศ รัตนเชวง ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : มีผู้รับรองถูกต้องครับ ต่อไปพรรคชาติไทยพัฒนา ๑ ท่านครับ

นายเสมอกัน เที่ยงธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุพรรณบุรี) : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม เสมอกัน เที่ยงธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสุพรรณบุรี พรรคชาติไทยพัฒนา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ในสัดส่วนของพรรคชาติไทยพัฒนา ขอเสนอ นายนิกร จำนง ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : มีผู้รับรองถูกต้องครับ ต่อไป พรรคเสรีรวมไทย ๑ ท่านครับ

นายวิรัตน์ วรศสิริน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : เรียนท่านประธานที่เคารพ ผม วิรัตน์ วรศสิริน พรรคเสรีรวมไทย สมาชิกรัฐสภา พรรคเสรีรวมไทย ไม่ร่วมสังฆกรรมด้วย ไม่ขอตั้งกรรมาธิการด้วยครับ ขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : พวกเรารักษามารยาทในห้องประชุมหน่อยนะครับ ต่อไปพรรคประชาชาติ ๑ ท่านครับ

นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ปัตตานี) : เรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์ พรรคประชาชาติ มติของพรรคประชาชาติไม่มีความประสงค์ที่จะตั้งกรรมาธิการดังกล่าว และไม่ขอร่วมสังฆกรรมกรณีนี้ด้วย ขอบคุณมากครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ต่อไปพรรคเศรษฐกิจใหม่ ๑ ท่านครับ

นายภาสกร เงินเจริญกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม ภาสกร เงินเจริญกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคเศรษฐกิจใหม่ ขออนุญาตไม่เสนอกรรมาธิการตามมติของพรรค ขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ขอเชิญท่านเลขาธิการอ่านรายชื่อครับ

ว่าที่ร้อยตำรวจตรี อาพัทธ์ สุขะนันท์ (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการรัฐสภา) : รายชื่อคณะกรรมาธิการ ๑. นายกล้านรงค์ จันทิก ๒. ศาสตราจารย์พิเศษกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์ ๓. นายจเด็จ อินสว่าง ๔. นายเจตน์ ศิรธรานนท์ ๕. พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์ ๖. นายดิเรกฤทธิ์ เจนครองธรรม ๗. นายตวง

อันทะไชย ๘. นายถวิล เปลี่ยนศรี ๙. นายมหรรณพ เดชวิทักษ์ ๑๐. นางวรารัตน์ อติแพทย์ ๑๑. นายวีระศักดิ์ โควสุรัตน์ ๑๒. พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ๑๓. นายสมชาย แสวงการ ๑๔. นางสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์ ๑๕. นายเสรี สุวรรณภานนท์ ๑๖. นายวิรัช รัตนเศรษฐ ๑๗. นายวิเชียร ชวลิต ๑๘. นายสุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์ ๑๙. นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ ๒๐. นายไพบูลย์ นิติตะวัน ๒๑. นายบุญสิงห์ วรินทร์รักษ์ ๒๒. รองศาสตราจารย์ ดอกเตอร์รงค์ บุญสวยขวัญ ๒๓. นายสุชาติ อุสาหะ ๒๔. นายศุภชัย ใจสมุทร ๒๕. นายวิรัช พันธุมะผล ๒๖. นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช ๒๗. นายณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ ๒๘. นายอิสสระ สมชัย ๒๙. นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ ๓๐. นายราเมศ รัตนเชวง ๓๑. นายนิกร จำนง

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ต่อไปขอเชิญกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาครับ

นายอรรถกร ศิริลัทธยากร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ผม อรรถกร ศิริลัทธยากร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ ขอเสนอจำนวน ๓๐ วัน ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : มีผู้รับรองถูกต้อง ที่ประชุมมีความเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ถ้าไม่มี ถือว่ากำหนด ๓๐ วัน ตามที่เสนอนะครับ ก็จบกระบวนการนี้ ก่อนที่จะไประเบียบวาระที่ ๔ ระเบียบวาระที่ ๕ ระเบียบวาระที่ ๖ ขอเรียนที่ประชุมว่าเราก็ได้เหนื่อยกันมาสำหรับเรื่องนี้ ผมเลยถือโอกาสเรียนว่าผมก็เตรียมซ้อมลงมติไว้ครับ เพื่อให้ทันโดยกำหนดเวลาไว้ว่าสัก ๔ ชั่วโมง ถึงได้ดูแลพวกเรา ก็มารู้การเปลี่ยนแปลงเมื่อตอนค่ำนี้เอง เพราะฉะนั้นที่สมาชิกน้อยใจว่าถูกหลอกอะไร ไม่มีใครหลอกใครนะครับ ถ้าถูกหลอกผมก็ถูกหลอกด้วย เราก็ด้วยกัน แต่อย่างไรก็ตาม เป็นสิทธิของเรา และสมาชิกมีสิทธิอย่างเต็มภาคภูมิ อย่าไปวิตกหวั่นไหวภายนอกที่จะมาตำหนิติเตียนอะไร ขอให้เราทำหน้าที่ด้วยความบริสุทธิ์ใจเพื่อประโยชน์ของประเทศประชาชน ก็ถือว่าสมบูรณ์แล้วครับ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่ค้างพิจารณา ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่เสนอใหม่ ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ ไม่มี

ต่อไปขอเชิญท่านสมาชิกยืนขึ้นเพื่อรับฟังพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมประกาศพระราชกฤษฎีกาปิดประชุมสมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง พ.ศ. ๒๕๖๓ ขอเชิญครับ

นายนัฑ ผาสุข (รองเลขาธิการรัฐสภา) :

ร ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) ชญาภา ๓๐๒/๒

“พระราชกฤษฎีกา
ปิดประชุมรัฐสภาสมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง
พ.ศ. ๒๕๖๓

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
เป็นปีที่ ๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่ได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาขยายเวลาประชุมรัฐสภาสมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง พ.ศ. ๒๕๖๓ ออกไป นั้น บัดนี้สมควรที่จะให้ปิดประชุมรัฐสภาสมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒๒ และมาตรา ๑๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาปิดประชุมรัฐสภาสมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง ตั้งแต่วันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี”

(ที่ประชุมรับทราบ)

นายชวน หลีกภัย (ประธานรัฐสภา) : ท่านสมาชิกครับ ผมก็ขอฝากกรรมาธิการชุดต่าง ๆ ช่วงปิดสมัยประชุมกรุณาเร่งรัดให้กรรมาธิการที่พิจารณานั้นเพื่อเสร็จเราจะได้เข้าสู่วาระในสมัยประชุมต่อไป ขอสมาชิกทุกคนได้อย่าติดเชื้อโควิด (COVID) ในระหว่างสมัยประชุมนะครับ ขอขอบพระคุณสมาชิกรัฐสภา ขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ขอบคุณล่ามมือ ขอบคุณพี่น้องสื่อมวลชนและขอบคุณพี่น้องประชาชนที่ติดตามเหตุการณ์อยู่ขอปิดประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๒๐.๓๕ นาฬิกา
ของวันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓ (เล่มที่ ๑) และวันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓ (เล่มที่ ๒) ได้จัดทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐานก่อนที่จะเสนอให้สภารับรอง ตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓

ลงชื่อ .....

(นางพรพิศ เพชรเจริญ)

เลขาธิการรัฐสภา

รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา

ด้วยในคราวประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันอังคารที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ที่ประชุมรัฐสภาได้รับรองรายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา จำนวน ๔ ครั้ง ดังนี้

สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง

- ครั้งที่ ๓ วันอังคารที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓
- ครั้งที่ ๔ วันพุธที่ ๒๓ และวันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๓

สมัยวิสามัญ

- ครั้งที่ ๑ วันจันทร์ที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๓
- ครั้งที่ ๒ วันอังคารที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๓

จึงขอลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน ตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๒๕ วรรคหนึ่ง

(นายชวน หลีกภัย)
ประธานรัฐสภา

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข
กลุ่มงานรายงานการประชุม

การประชุมร่วมกันของรัฐสภา
ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันพุธที่ ๒๓ และวันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

รายนามคณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา	นายคุณวุฒิ ตันตระกูล	รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
	นางนารีนารถ เหตานุรักษ์	ผู้อำนวยการสำนักรายงานการประชุมและชวเลข

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

นางนนท์สภรณ์ อ้นองอาจ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานชวเลข ๓
นางสาวฐานวีร์ ศรีธรรศพงศ์	เจ้าพนักงานชวเลขอาวุโส
นางสาวอุทัยวรรณ์ จำนงค์ศาสตร์	เจ้าพนักงานชวเลขอาวุโส

ผู้จดและจัดทำรายงานการประชุม

นางสมร ป้อมป้องกัน	นางสาวธมนธรณ์ พุทธวงษ์วิไกร
นางสาวณิชากร ฤกษ์ศิริ	นางสาววีรุทัย ผาสุขเวชพร
นางสาวสุพิชชาย์ เนื่องพิมพ์	นายพรเทพ ไชยสงวนสุข
นางสาวนิษฐกานต์ วงศ์ปิยะพัฒนา	นางสาวชญาภา ภู่ระหงษ์
นางนัชชา โนไธสง	นางสาวอัมภิกา ศรีบุญเรือง
นางสาวประไพพิศ ดีสุ่น	นางสาวปัทมา นรินทร์

ผู้ควบคุมสัญญาณภาพและเสียงระบบสนับสนุนการจัดทำรายงานการประชุม

นางไอดา สารพัดวิเศษ

กลุ่มงานชวเลข ๓
สำนักรายงานการประชุมและชวเลข
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกรัฐสภา
ในการประชุมร่วมกันของรัฐสภา
ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

- การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....

การตรวจสอบองค์ประชุม (โดยวิธีใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนน)

ผลการนับองค์ประชุม มีสมาชิกอยู่ในที่ประชุม จำนวน ๖๙๓ คน

หมายเหตุ ปัจจุบันมีสมาชิกฯ ทั้งหมด จำนวน ๗๓๗ คน โดยมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๔๘๗ คน และมีสมาชิกวุฒิสภา จำนวน ๒๕๐ คน กึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา = ๓๖๙ คน

ขอให้ตั้งคณะกรรมาธิการพิจารณาก่อนรับหลักการ ตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๑๒๑ วรรคสาม

ผลการลงมติ ที่ประชุมลงมติ

เห็นชอบด้วยคะแนนเสียง	๔๓๒	เสียง
(นายไพบูลย์ นิติตะวัน เป็นผู้เสนอ)		
ไม่เห็นชอบด้วยคะแนนเสียง	๒๕๖	เสียง
งดออกเสียง	๒๘	เสียง
ไม่ลงคะแนนเสียง	๑	เสียง

หมายเหตุ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... ซึ่ง นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ จำนวน ๕ ฉบับ และนายวิรัช รัตนเศรษฐ กับคณะ เป็นผู้เสนอ จำนวน ๑ ฉบับ

(นายสรศักดิ์ เพียรเวช)
เลขาธิการรัฐสภา

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข
กลุ่มงานรายงานการประชุม
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๓๗๓
โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๓๗๒
www.parliament.go.th

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข